

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

ОДЕСА
ОНУ
2016

У черговому випуску видання «Одеський національний університет імені І. І. Мечникова – 2015» наведено основні досягнення та результати освітянської та наукової діяльності у 2015 році.

Головний редактор – І. М. Коваль

Заступники головного редактора – В. О. Іваниця, В. М. Хмарський

Редакційна колегія:

І. М. Коваль (головний редактор), В. О. Іваниця, О. В. Запорожченко, В. М. Хмарський, С. В. Скороход

Редакційно-видавнича група:

Н. Г. Юргелайтіс, Л. Ф. Дьяченко, Д. В. Іваниця, О. І. Карлічук, А. М. Михайлуца, В. Д. Слюсаренко

**Друкується згідно з рішенням Вченої Ради університету.
Протокол № 8 від 26.04.2016 р.**

Автори:

Андрієвський С. М., Бойко О. І., Вавілова О. І., Ваксман Ю. Ф., Галкін Б. М., Глауберман М. А., Глебов В. В., Голубенко Л. М., Гріневич В. С., Драгомирецький О. В., Дунаєва Л. М., Дьякова Д., Заморов В. В., Запорожченко О. В., Полетаєв В. І., Іваниця В. О., Іванова О. А., Казанова О. М., Калініна Л. О., Круглов В. Є., Кушнір В. Г., Коваль І. М., Лепіх Я. І., Лобков В. О., Малигіна Л. К., Мандель В. Ю., Махлайчук В. М., Медінець В. І., Менчук В. В., Мозговий Ю. І., Орловська С. Г., Пащенко М. В., Пенев В. В., Подрезова М. О., Подоплелова Н. Г., Полевщекова О. В., Ракитська С. І., Рябенко М. І., Серотюк В. І., Скороход С. Ф., Слюсаренко О. М., Солдаткіна Л. М., Сучков І. О., Труба В. І., Усенко В. П., Федчук О. П., Хмарський В. М., Цуркан О. І., Чайковський О. В., Черкез Є. А., Черноіваненко Є. М., Чечельницький Е. А., Шакун Т. В., Юргелайтіс Н. Г.

© Колектив авторів, 2016

© Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2016

ПЕРЕДМОВА

Шановне університетське товариство!

Рік 2015-й минав для всіх нас під знаком 150-річного ювілею нашого славетного навчального закладу. Ми можемо обчислювати його від свята до свята, від весняних ювілейних урочистостей, концерту на вулиці Дерибасівській, в Оперному театрі, поздоровлення Президента України, вищого керівництва країни, області і міста, нагородження за плідну працю наших співробітників і до одержання двох державних премій, що їх здобули вчені нашого університету. Можемо обчислення вести по виданих в університеті книгам «Золоті імена університету», про номінантів Нобелівської премії та інших видатних вчених, які займалися, закінчили, працювали в нашому університеті. Тисячесторінкова історія університету, шедеври бібліотеки, колекційні видання про гравюри XV-XIX століть з нашої колекції, «Праця служителів Феміди» – видання економіко-правового факультету, книги із серії «Вони працюють в ОНУ», літературна творчість наших співробітників, збірка оповідань номінанта Бунінської премії професора В. І. Силантьєвої.

У щорічному звіті буде згадана сила подій, присвячених ювілею. Але хотілось зупинитись ще на найзнаковіших пунктах дорожньої карти у здійсненні святкових заходів, які звісно відбувались з традиційною роботою всіх підрозділів університету, притаманних кожному ординарному року.

Наймасштабнішою імпрезою стали урочисті збори у будинку Одеського національного театру опери і балету 13 травня, де водночас зустрілись півтори тисячі викладачів, співробітників, ветеранів, студентів, випускників. Саме там відбулась процедура нагородження, що охопила більшу частину з понад 150 наших колег. Найгучнішим, і у буквальному розумінні, став концерт, що відбувся просто неба напередодні, 11 травня, на вулиці Дерибасівській, який організував Центр культури й дозвілля. Наймасштабніший інтелектуальний проект – безсумнівно написання чергової історії Університету у якому взяло участь понад 150 авторів, які працювали протягом кількох років. Книга стала грубесним фоліантом обсягом у понад 80 авторських аркушів і споряджена 150 ілюстраціями. Наявність наукового апарату, чітка атрибуція фрагментів, відсутність помітної ідеологічної конотації – все це разом вигідно відрізняє це видання від всіх своїх попередників. Додамо, що з'явився друком і інформаційний буклет, а ще один інтелектуальний масовий продукт – наукова ювілейна конференція – відбулась наприкінці квітня. Найзатратніший проект – створення музейної експозиції. У Головному корпусі в одному з приміщень (частина колишньої Великої актової зали) здійснено ремонт, меблювання, і, найголовніше, насичення експонатами. Сподіваємось що заснування музею сприятиме розгортанню досліджень з історії університету.

Наймеморіальнішою для всеукраїнського масштабу стали вихід конверту, марки та монет із нейзильберу та срібної номіналами 2 та 5 гривень відповідно, із зображенням фасаду Університету і присвячених визначній події. Погашення марки здійснив ректор разом з працівниками Укрпошти у день ювілею на оперній сцені. Найважчими ювілейними артефактами стали дві ювілейні дошки випускникам і викладачам імператорського Новоросійського університету – фізико-математичного факультету – С. Ю. Вітте, голови комітету міністрів Російської імперії, почесного члена університету; історико-філологічного, а потім юридичного – М. Є. Слабченка, академіка ВУАН, спадкоємицею якої є нинішня НАН України; радянському і сучасному українському філософу Авеніру Уйомову. Найвпливовішими на сучасників стала низка масмедійних проектів – переформатований і оновлений сайт Університету, презентаційні ролики, публікації у низці видань про університет, в т.ч. у журналі Верховної ради України – «Віче».

Отже, це лише вершина айсберга, а вся програма ювілейних заходів уявляє собою калейдоскоп заходів, що їх запропонували підрозділи університету, набагато більша і ширша. Зокрема, за нашими підрахунками, заплановано й реалізовано друкованої продукції – 14 збірок і журналів, 10 монографій та інших видань (посібників, хрестоматій, покажчиків), 2 газети. Особливо вражає кількість різноманітних імпрез – понад 80 (половина з них – наукові конференції, а також круглі столи, презентації, виставки, урочисті засідання, вечори). Вийшла друком «Ювілейна збірка наукових праць. 150 років ОНУ імені І. І. Мечникова» у якій опубліковано статті, написані на основі доповідей, що пролунали на науковій конференції.

2015 рік став першим роком життя студентської 1,5 тисячі нових мечниковців, роком відкриття нових спеціальностей і двох дослідно-освітніх центру: Центру лідерства і Проблем ядерного нерозповсюдження.

Це був рік резонансних наукових конференцій: «Про космосі і мовознавстві», «Мікробіології і семантику», «Гідробіологічних досліджень і сенсорної фізики», «Психології», IT – розробок, молодіжному лідерству, педагогічними новаціями. Рік, що минає пам'яті громадських і студентських ініціатив, створення Асоціації випускників університету, відновлення колекції Ботанічного саду, флешмоб до 150-річчя університету та квест для першокурсників, яке організувало студентське самоврядування, створення центру здоров'я з допомогою і за сприяння студентського профкому. Провели низку пам'ятних читань і виставок, зокрема, пам'яті відомого бібліографа і легенди Одеського університету Віктора Фельдмана. В цьому році у відповідності з новим Законом «Про вищу освіту» вперше за новою схемою і системі були проведена процедура виборів ректора.

2015 рік, як і попередні 150 років був роком нових знань для нас і наших студентів, роком нових думок, нових проєктів, саме в цьому полягає призначення вищої школи допомагати пізнавати світ і примножувати знання. ОНУ імені В. І. Мечникова вже півтора століття історії сприяє перетворенням в країні, випускаючи зі своїх стін людей озброєних дослідницькими вміннями і фундаментальними знаннями. Ми проводжуємо 2015 рік з теплотою, це був рік яскравих подій і творчої праці, таким, як ми сподіваємося, буде наступаючий 2016 рік. Хай буде добро, творення свята у нашому місті, нехай і черговий рік приносить нашим студентам і викладачам, співробітникам всієї великої сім'ї мечниковців нові радісні відкриття і звершення. Щастя, благополуччя, любові та успіхів всьому нашому колективу.

Ректор ОНУ професор Ігор Коваль

РОЗДІЛ I. ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

1.1. ОСВІТЯНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Проректор – кандидат біологічних наук, доцент О. В. Запорожченко

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова у своїй діяльності керувався Конституцією України, Законами України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Державною програмою «Освіта ХХІ століття», Указом Президента України «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні. Програмою діяльності уряду «Назустріч людям», в якій виголошено новий етап розвитку національної економіки, освіти, науки, культури, нормативними документами Міністерства освіти і науки України.

Протягом 2015 року основну увагу колектив університету приділив імплементації нового Закону України «Про вищу освіту», переходу на рівень більшої автономії у вирішенні питань визначення змісту освіти, організації навчальної, наукової та інших видів статутної діяльності.

Структура університету

Освітня діяльність в університеті за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста і магістра здійснюють 10 факультетів (біологічний; геолого-географічний; фізичний; хімічний; історичний; економіко-правовий; романо-германської філології; філологічний; філософський; журналістики, реклами та видавничої справи); 4 інститути (математики, економіки та механіки; соціальних наук; інноваційної та післядипломної освіти; інститут міжнародної освіти). Загальна кількість кафедр – 92, у тому числі 87 випускових. Університет здійснює також підготовку фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста в коледжі економіки та соціальної роботи, у структурі якого створено 5 циклових комісій.

Навчально-виховний процес і наукова робота відбуваються у 11 навчально-лабораторних корпусах загальною площею 129366 кв.м., а також в НДІ фізики, НДІ «Астрономічна лабораторія», НДІ горіння та нетрадиційних технологій, Навчально-науково-виробничому центрі, Навчально-науковому центрі високотехнологічного науково-дослідного обладнання та приладів, Навчально-науковому центрі медичної і біологічної фізики, Регіональному міжвідомчому центрі інтегрованого моніторингу і екологічних досліджень, Міжвідомчому науково-навчальний фізико-технічний центрі з трьома лабораторіями, Біотехнологічному науково-навчальному центрі з чотирма лабораторіями, Міжгалузевому навчально-науковому координаційному центрі геології, морської та екологічної геології; Проблемній науково-дослідній лабораторії інженерної геології узбережжя морів та водосховищ і гірських схилів, Проблемній науково-дослідній лабораторії географії ґрунтів і охорони ґрунтового покриву чорноземної зони, Проблемній науково-дослідній лабораторії фізики аеродисперсних систем, Науково-дослідній лабораторії фізики і хімії низькотемпературної плазми, Науково-дослідній лабораторії некристалічних систем електроніки, Науково-дослідній лабораторії з проблем математики, економіки, механіки та психології, Науково-дослідній лабораторії теоретичної та молекулярної фізики; Науково-дослідній лабораторії з проблем менеджменту та охорони біорізноманіття, Галузевій науково-дослідній лабораторії морської геології і геохімії, Ботанічному саду, Гідробіологічній станції тощо.

До послуг студентів, аспірантів, докторантів, науковців і викладачів 1524 сучасних комп'ютерів, які об'єднані в єдину університетську локальну мережу та мають вільний доступ до Інтернету.

В університеті існує наукова бібліотека, одна з найпотужніших бібліотек ВНЗ України. Її загальний фонд якої складає 3533956 одиниць зберігання, серед яких 615285 томів навчальної літератури, 1523609 томів наукової літератури, 70167 томів художньої літератури. Широко представлені стародруки 14-16 століть. У 13 читальних залах 750 посадкових місць

Високоякісну мовну та культурну підготовку студенти отримують завдяки Центру італійської мови та культури імені Дж. Гарібальді, Центру болгарської мови та культури, Центру турецької мови та культури, Південноафриканському центру, Центру китайської мови та культури, Центру японської мови та

культури, Центру грецької мови та культури, Центру арабської мови та культури, Центру російської мови та культури. Усі ці центри є структурними підрозділами університету та функціонують на власній матеріально-технічній базі ОНУ.

Іногородні студенти, аспіранти та докторанти університету повністю забезпечені місцями проживання у 8 гуртожитках, загальною площею 21104,2 кв.м. Житлова площа гуртожитків у розрахунку на одного мешканця становить 6.1 кв.м., що відповідає будівельним і санітарним нормам.

Заняття з фізичної культури та спорту проводяться на власному стадіоні, 7 спортивних залах площею понад 1500 кв.м. і 5 спортивних майданчиках (баскетбольні, волейбольні та тенісні корти). На узбережжі Чорного моря мається спортивно-оздоровчий табір «Чорноморка» на 500 місць.

Навчальна робота

Протягом 2015 року основні зусилля науково-педагогічного колективу університету були сконцентровані на підвищенні якості вищої освіти, що набувають студенти; подальшому удосконаленні кредитно-модульної системи організації навчального процесу; завершенні повного переходу до ECTS (європейської кредитно-трансферної накопичувальної системи) як системи оцінювання знань студентів та підготовки до ліцензування нових напрямів / спеціальностей та акредитації. У 2015 році. Успішно акредитовано підготовку магістрів за спеціальністю «Соціальна робота». Завершено підготовчий етап для акредитації підготовки бакалаврів і спеціалістів за напрямом (спеціальністю) «Видавнича справа та редагування», підготовки бакалаврів за напрямками «Прикладна фізика», «Біотехнологія». Завершується формування справ підготовки магістрів за спеціальностями «Філологія (спеціалізація «Переклад»)», «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», «Облік і оподаткування», «Фінанси, банківська справа та страхування», «Менеджмент», «Прикладна фізика та наноматеріали», «Біотехнології та біоінженерія». З метою збільшення кількості місць для підготовки магістрів у 2015 році успішно здійснений перерозподіл ліцензованих обсягів за спеціальностями «Англійська мова та література», Німецька мова та література», Французька мова та література», «Правознавство», «Хімія».

Одним з основних завдань педагогічний колектив університету вважав забезпечення виконання одного з принципів положень Болонської Хартії – високої мобільності студентів і викладачів. Протягом 2015 року 29 студентів і аспірантів університету пройшли довгострокове стажування у зарубіжних університетах – партнерах.

Професори та доценти університету, серед яких члени науково-методичних рад Міністерства освіти і науки України та експертних рад АКУ, за підтримки всього колективу університету забезпечили розробку та впровадження нових стандартів вищої освіти, що спрямо підвищенню рівня професійної підготовки студентів, розробили та впровадили у навчальний процес понад 90 нових спеціальних курсів вільного вибору студентів, які ґрунтуються на найсучасніших досягненнях науки. У 2015 році розпочато роботу щодо розробки принципово нових освітньо-професійних та освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії за всіма науковими спеціальностями. Готувалися справи щодо ліцензування підготовки докторів філософії.

Остаточне впровадження в інститутах та на факультетах університету кредитно-модульної системи організації навчального процесу, набутий викладачами досвід надав можливість педагогічному колективу університету максимальною мірою використати усі переваги та уникнути усіх негативів організації навчання. Саме тому основні показники успішності навчання студентів протягом трьох останніх років стабілізувалися на рівні вимог щодо акредитації вищих навчальних закладів: абсолютна успішність становила 93 %, якість успішності навчання студентів – 53 %.

Протягом 2015 року продовжилося впровадження комп'ютерного тестування як технології оцінювання знань студентів. Відповідні програмні продукти, розробниками яких є фахівці університету, використовуються практично в усіх навчальних структурних підрозділах університету.

Протягом 2015 року університет забезпечував підготовку 179 студентів, аспірантів і стажистів для країн далекого та ближнього зарубіжжя.

Протягом 2015 року створений раніше Центр сприяння працевлаштуванню студентів і випускників університету провів 5 ярмарок вакансій та забезпечив працевлаштування усіх випускників.

За наслідками рейтингу, який проводився на підставі всебічного аналізу навчальної, навчально-методичної, організаційної, наукової, виховної роботи, виконуваної колективами структурних підрозділів, найкращими у 2015 році

- серед гуманітарних підрозділів визначені: філологічний факультет (I місце), історичний факультет (II місце), філософський факультет, а також факультет журналістики, реклами та видавничої діяльності (III місце);

- серед природничих підрозділів визначені: геолого-географічний факультет (I місце), хімічний факультет (II місце), фізичний та біологічний факультети (III місце).

Контингент студентів

Загальний ліцензований обсяг підготовки фахівців за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями денної форми навчання становить: 6022 особи. За заочною формою – 4176. Крім того, підвищення кваліфікації – 250, факультет до вузівської підготовки – 1200 та підготовче відділення для іноземних громадян – 350. Загалом університет мав право на прийом на навчання за всіма видами підготовки 11998 студентів і слухачів одночасно.

У 2015 році обсяг прийому на місця державного замовлення за денною та заочною формами навчання становив 1003 місця. Було подано 16411 заяв (середній конкурс – 16,4 особи на місце). Зараховано на бюджетні місця 1003 особи, на місця з фінансуванням за рахунок фізичних і юридичних осіб – 1093. Зараховано медалістів – 202 особи; осіб, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи – 3; дітей-сиріт та дітей, що залишилися без піклування батьків – 27 осіб; інвалідів I – II груп – 23 особи. У 2015 році виконання плану державного замовлення становило 100 %.

Контингент студентів становить: 6067 осіб за денною та 2112 осіб за заочною формами навчання; слухачів відділення довузівської підготовки для громадян України – 251; слухачів відділення довузівської підготовки для іноземних громадян – 23; слухачів інституту післядипломної освіти – 445, контингент студентів Коледжу економіки та соціальної роботи – 453 особи денної форми навчання.

У 2015 році випущено понад 2500 фахівців з вищою освітою різних освітньо-кваліфікаційних рівнів:

З числа випущених спеціалістів і магістрів, які навчалися за державним замовленням по денній формі пройшли процедуру розподілу та працевлаштовані 94 %.

З числа випущених молодших спеціалістів і бакалаврів усі продовжили навчання в ОНУ імені І. І. Мечникова крім 127 осіб, що вступили на навчання до інших ВНЗ України.

1.2. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА

Проректор – доктор історичних наук, професор В. М. Хмарський

Здійснення навчально-методичної роботи в ОНУ відбувалось згідно відповідних нормативних документів і вперше у звітному році згідно «Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова», затвердженого на засіданні Вченої ради ОНУ 23 грудня 2014 р. У цьому документі йдеться про освітній процес як про інтелектуальну, творчу діяльність у сфері вищої освіти, що провадиться через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямовану на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Науково-методична рада ОНУ (НМР), яка свого часу взяла найактивнішу участь у розробці згаданого вище документу, залишалась центром університетської навчально-методичної думки. Її склад зазнав несуттєвих змін – відбулась ротація кількох членів і наприкінці року мав такий вигляд: проректор Хмарський В. М. (голова), доценти Кузнєцова Н. В., Ружицька О. М. (заступники голови), Анненкова І. П. (секретар), голови навчально-методичних комісій підрозділів – професори Адамян В. М. (фізичний факультет), Кіресєва З. О. (ІМЕМ, спеціальність психологія), доценти Біланчин Я. М. (геолого-географічний факультет), Ареф'єва Н. Г. (ІМО), Вартачан Г. М. (ІМЕМ, спеціальності «математика» і «прикладна математика»), Ломачинська І. А. (ІМЕМ, економічні спеціальності), Кременчуцька М. К. (ШПО), Масін В. М. (ЕПФ), Синявська О. О. (історичний факультет), Морева Т. Ю. (філологічний факультет), Рачинська А. Л. (ІМЕМ, спеціальності «механіка» і «комп'ютерна інженерія»), Телецька Т. В. (факультет РГФ), Раскола Л. А. (хімічний факультет), Сумченко І. В. (філософський факультет), Хорошилов О. Ю. (ІСН), Сидун І. В. (факультет журналістики, реклами та видавничої справи), начальник навчального відділу Соколова Н. П., заступник начальника навчального відділу Нікола Л. В.

Протягом року вперше за час відновлення НМР з 2012 р. відбулось найбільше – шість засідань НМР – 2 лютого, 16 квітня, 21 травня, 18 червня, 22 жовтня та 17 грудня. Крім того відбулось стільки ж робочих нарад з різноманітних питань. Увагу було зосереджено на таких основних напрямках: 1) ознайомлення з різноманітними новаціями і тенденціями, притаманними світовому освітньому процесу; 2) аналіз вже діючих та опрацювання нових документів і проектів; 3) експертиза та рекомендація навчально-методичної літератури до публікації; 4) вироблення планів і стратегії діяльності НМР.

Ознайомлення з різноманітними новаціями і тенденціями, притаманними світовому освітньому процесу хронологічно припало на першу половину року, коли було заслухано низку доповідачів з різноманітної проблематики: «Концептуальні засади інтеграції університету до Європейського простору вищої освіти у контексті запровадження Закону України «Про вищу освіту» (представник Європейської галузевої робочої групи проекту «Перегляд довідника користувача Європейської системи трансферу і накопичення кредитів (ЄКТС) (Рада Європи, Європейська Комісія)» (професор Бабин І. І.); «Програми академічної чесності в університетах: мета, реалізація та результати» (голова НМР); «Взаємодія класичного університету з бізнес-середовищем» (доцент ІМЕМ Шмагіна В. В.); «Створення інтердисциплінарного факультету на базі класичного університету» (доцент ЕПФ Зілковська Л. М.); «Університетський музей у освітньому процесі: межі застосування» (доцент історичного факультету Кузнєцов В. О.).

Експертиза та рекомендація навчально-методичної літератури до публікації – традиційний вид роботи НМР. Незайвим буде нагадати, що засідання Вченої ради ОНУ стали помітно коротшими – але й і через те, що НМР «пропустило» через себе цілу низку літератури. Втім залишаються запитання: чи може рекомендує і консультативний орган приймати рішення адекватне навіть дореволюційному «грифуванню» у міністерстві; чому підручники і навчальні посібники проходять подібну експертизу, а монографії – ні; чому ми не розглядаємо питання попиту тої чи іншої методичної продукції в освітньому процесі; як представляти електронні видання і як їх імплементувати в цей процес і як «зараховувати» викладачам при оформленні звітів тощо. Цього року було вперше здійснено «Аналітичний огляд навчальної та навчально-методичної літератури, рекомендованої Науково-методичною радою» (доповідач Нікола Л. В.)

Цього року було так само започатковано інформування членів НМР про новітні документи щодо організації навчального процесу в університеті (доповідач Соколова Н. П.). Продовжено розробку низки документів, які б мали доповнювати «Положення» про організацію освітнього процесу в ОНУ. Зокрема було підготовлено, обговорено і затверджено зразки документів щодо підвищення кваліфікації

(стажування) науково-педагогічних працівників. Розпочато роботу з розробки цілої низки необхідних навчально-методичних матеріалів і рекомендацій.

Упорядкований фрагмент університетського сайту, присвячений діяльності НМР. Врешті відбулось перформатування планування і звітності НМР – прийнятий за основу термін календарного року. У планах на наступний рік розглянути низку важливих питань: про місце кафедри фізичного виховання у освітньому процесі, нову систему оцінювання навчальних досягнень студентів та якості професійної діяльності викладачів університету, принципи і порядок формування освітніх програм загальноуніверситетських навчальних дисциплін, засади формування навчальних планів підготовки магістрів та розробки освітніх стандартів, принципи планування позанавчального індивідуального навантаження викладачів та щодо звітності.

Основна ж навчально-методична робота здійснювалась у навчальних підрозділах. Обсяг їхньої роботи залежав як від величини підрозділу, так і від динаміки здійснюваної роботи, і саме тому огляд буде здійснено за цими двома принципами – ЕПФ, РГФ, ІМЕМ; біологічний, філологічний факультети, ППО, ІСН, ГГФ; філософський, історичний, фізичний, хімічний факультети та факультет журналістики, реклами та видавничої справи.

Навчально-методична комісія **ЕПФ** узагальнювала навчально-методичну практику професорсько-викладацького складу факультету, розробляла рекомендації та пропозиції щодо вдосконалення навчального процесу та його методичного забезпечення і вносила їх на розгляд Вченої ради та декану ЕПФ. Основними завданнями НМК ЕПФ були: координація навчально-методичної роботи ЕПФ; вивчення, розробка і впровадження нових форм, методів і технологій навчання; участь у розробці навчальних планів; перевірка робочих навчальних програм, конспектів лекцій викладачів, методичних матеріалів до семінарських, практичних занять, контрольних, курсових та дипломних робіт; рекомендація до друку навчально-методичних рекомендацій, які можуть застосовуватися в навчальному процесі на ЕПФ; надання Вченій раді ЕПФ висновків щодо можливості рекомендації до друку навчальних посібників та підручників викладачів ЕПФ; проведення для викладачів ЕПФ навчально-методичних семінарів.

НМК ЕПФ протягом року затвердження робочих програм навчальних дисциплін відповідно до навчального плану економіко-правового факультету, програм курсів та методичних рекомендацій до вивчення навчальних дисциплін відповідно до навчального плану економіко-правового факультету та клопотання до Вченої ради економіко-правового факультету щодо рекомендації їх до друку; навчально-методичних комплексів до вивчення навчальних дисциплін відповідно до навчального плану; перевіркою готовності кафедр до організації навчального процесу; рекомендацією присвоєння йому вчених звань професора (2), доцента (8).

На основі нормативних програм галузевого стандарту вищої освіти, викладачі кафедр, що забезпечують підготовку фахівців за спеціальностями «облік і аудит», «менеджмент» та «правознавство», розробили робочі програми дисциплін. До кожної навчальної дисципліни викладачами кафедр складені плани семінарських, практичних занять та завдання для самостійної підготовки студентів. Викладачі розробили пакети комплексних контрольних робіт для комплексної перевірки з дисциплін фахової підготовки за освітньо-кваліфікаційними рівнями: «бакалавр», «спеціаліст», «магістр». НМК ЕПФ затвердила понад 180 робочих програм навчальних дисциплін та пакетів комплексних контрольних робіт з навчальних дисциплін відповідно до «Положення про проведення ректорського контролю з навчальних дисциплін». Протягом року опубліковано 1 підручник, 6 навчальних посібників –; 2 навчально-методичних посібники, 9 методичних рекомендацій, 39 методичних вказівок.

Протягом року доц. Кармазіна К. Ю. провела низку інтерактивних занять та тренінгів на базі Одеського регіонального відділення Національної школи суддів України за тематикою практичного застосування Конституції України при здійсненні правосуддя, а також реформування судової системи та статусу суддів в Україні. У квітні викладачі кафедри – доц. Ромашкін С. В., доц. Кармазіна К. Ю. виступили членами журі II турніру з класичним судових дебатів «UltimaRatio» щодо захисту прав і свобод людини, прав і законних інтересів юридичних осіб у господарському процесі. У травні зусиллями доц. Кармазіної К. Ю. і доц. Валах В. В. (кафедра цивільно-правових дисциплін) було створено, організовано і проведено I Турнір з судових дебатів з цивільного права і процесу «Proetcontra». Співорганізаторами Турніру виступили Одеське відділення Ліги студентів Асоціації Правників України та Всеукраїнська громадська організація «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу». Судові дебати пройшли на базі економіко-правового факультету та Апеляційного суду Одеської області. В якості журі в заході прийняли участь: заступник декана ЕПФ Зілковська Л. М., к.ю.н., доц. Ромашкін С. В., викладачі Пилипенко Ю. О., Байло О. В., та аспірантка 3 курсу навчання Бондаренко К. У листопаді доц. Кармазіна К. Ю. спільно з

Одеським відділенням Ліги студентів Асоціації Правників України та Всеукраїнською громадською організацією «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу», за активної участі викладачів кафедри конституційного права та правосуддя було проведено XI Всеукраїнські змагання з кримінального права та процесу «Майстерність судової промови», яке відбулось на базі економіко-правового факультету та Апеляційного суду Одеської області. На запрошення голови Конституційного суду України Ю. В. Бауліна 19.06.2015 р доц. Кармазіна К. Ю. взяла участь у роботі круглого столу «Науково-доктринальне забезпечення розвитку конституційної юстиції в Україні», присвяченого 19-й річниці Конституції України та виступила з доповіддю щодо проблематики виконання рішень органів конституційної юрисдикції.

26 березня відбувся Практичний семінар Відділу аудиту Міжнародної компанії «КПМГ в Україні» (м. Київ) з проблем надання аудиторських, податкових та консультаційних послуг, з проблем зацікавлення, залучення, відбору та розвитку талановитих студентів та випускників, інформування студентів про можливості працевлаштування в сучасних компаніях (м. Одеса) – доц. Кусик Н. Л., доц. Побережець О. В., доц. Панич С. П., доц. Ніценко В. С., ст. викл. Масіна, ст. викл. Багдік'ян С. В., ст. викл. Буслаєва Г. В. Практичний семінар з проблем страхування, інформування студентів про можливості працевлаштування в сучасних страхових компаніях (регіональний представник компанії MetLife – світовий провайдер страхування життя, пенсійного забезпечення, корпоративних рішень та ефективного управління активами) 23 квітня - доц. Кусик Н. Л., доц. Побережець О. В., доц. Панич С. П., доц. Ніценко В. С., ст. викл. Масіна, ст. викл. Багдік'ян С. В., ст. викл. Буслаєва Г. В. Практичний семінар з проблем зацікавлення, залучення, відбору та розвитку талановитих студентів та випускників, використання програм регіонального стажування, залучення інвестицій в сферу освіти та науки Одеського регіону (Представництво Міжнародної аудиторської компанії «BAKERTILLYUkraine», Департамент аудиту (м. Одеса) 30 жовтня 2015 року – доц. Кусик Н. Л., доц. Побережець О. В., доц. Панич С. П., доц. Кіртока Р. Г., ст. викл. Буслаєва Г. В., ст. викл. Багдік'ян С. В., ст. викл. Масіна Л. О.

Основні напрямки навчально-методичної роботи на **факультеті РГФ**: 1) визначення та аналіз основних напрямів навчально-методичного забезпечення навчального процесу з урахуванням новітніх тенденцій розвитку вищої освіти; 2) координація навчально-методичної роботи кафедр; 3) аналіз педагогічного досвіду, інноваційних технологій навчання і висунення пропозицій щодо їхнього впровадження в практику; 4) розгляд навчально-методичних комплексів щодо їхньої відповідності сучасним вимогам до професійної підготовки фахівців усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів; 5) розгляд і схвалення навчально-методичних матеріалів з навчальних дисциплін: робочих навчальних програм, методичних рекомендацій щодо проведення лекційних, семінарських, практичних, лабораторних, індивідуальних занять, самостійної роботи студентів, виробничих практик, написання курсових, дипломних робіт, методичних вказівок до проведення державних іспитів тощо; 6) розгляд засобів діагностики якості підготовки фахівців: комплексних кваліфікаційних завдань, комплексних контрольних робіт, тестів як поточного, так і підсумкового контролю якості навчання з відповідних спеціальностей. Викладачі здійснювали підготовку конспектів лекцій, методичних матеріалів до практичних занять, курсового та дипломного проектування і самостійної роботи студентів; розробку навчальних планів, робочих програм, складання екзаменаційних білетів, завдань для проведення модульного та підсумкового контролю.

Робота НМК факультету полягала в наступному: затвердження складу та плану роботи НМК на навчальний рік; надання рекомендацій до друку навчально-методичних та наукових праць викладачів факультету РГФ; надання рекомендацій до присвоєння вченого звання доцента; ознайомлення з новими вимогами до складання робочих програм та пакетів ККР; консультування викладачів кафедри з питань складання робочих програм та пакетів ККР; обговорення на засіданні НМК «Положення про навчально-методичну комісію структурного підрозділу ОНУ імені І. І. Мечникова»; розробка шкали оцінювання результатів проходження педагогічної практики з урахуванням оцінки профільних кафедр (мовні кафедри, кафедра зарубіжної літератури, кафедри педагогіки та психології) для всіх рівнів (бакалавр, спеціаліст, магістр); підготовка звіту про виконання плану видання навчально-методичної та наукової літератури; підготовка звіту про навчально-методичне забезпечення заочного відділення факультету РГФ; затвердження структури білетів до державних іспитів з основної іноземної і другої іноземної мов; участь у підготовці ліцензійних справ магістрів англійської, німецької, французької мов.

Викладачі кафедр брали участь: у роботі атестаційної комісії під час вступної кампанії 2015 р.; входили до складу державних екзаменаційних комісій; успішно керували педагогічною практикою бакалаврів, спеціалістів, магістрів, перекладацькою практикою; здійснювали керівництво науковими роботами студентів II-V курсів; здійснювали керівництво докторантами, аспірантами та здобувачами.

Опубліковано один підручник, 18 навчально-методичних посібників, 16 методичних вказівок. Зокрема:

Вербицька Т. Д., Голубенко Л. М., Діденко М. О., Колесниченко Н. Ю. Практичний курс німецької мови для студентів факультетів романо-германської філології та педагогічних ВНЗ.: підручник для студентів першого та другого курсів / 3-тє вид. – Одеса: Астропринт, 2015. – 328с.

Термінологічний словник мови програмування С++ (I та II курсів Інституту математики, економіки і механіки, щонавчаються за фахом «Прикладна математика» та «Інформаційні технології» / О. А. Румянцева, ОНУ імені І. І. Мечникова. – Одеса, 2015. – 31 с.

Словник комп'ютерної термінології (для студентів Інституту математики, економіки і механіки) / О. А. Румянцева, ОНУ імені І. І. Мечникова. – Одеса, 2015. – 60 с.

В ІМЕМ працюють чотири навчально-методичні комісії за спеціальностями: 1) «математика», «прикладна математика»; 2) «механіка», «комп'ютерні системи та мережі»; 3) «психологія»; 4) «економічна теорія», «менеджмент організацій і адміністрування», «міжнародні економічні відносини». Жоден зразок навчально-методичної літератури не проходив поза уваги НМК, які роблять свої зауваження або рекомендують до друку навчально-методичні розробки. Також не проходять поза уваги навчально-методичних комісій зміни до навчальних планів, робочі програми курсів, програми держіспитів.

Основною метою навчального процесу на **біологічному факультеті** є підготовка фахівців для професійної діяльності на виробництві, а також викладачів біології та хімії для навчальних закладів усіх рівнів. Крім того, метою колективу факультету є підготовка фахівців, які зможуть працювати як наукові співробітники в різних галузях народного господарства згідно з типовими номенклатурними вимогами. У зв'язку з зазначеним, факультет і навчально-методична комісія ставлять перед собою такі завдання: 1) з урахуванням сучасних підходів до побудови освітніх програм приступити до розробки стандартів освіти різних рівнів та ступенів вищої освіти на базі національної рамки кваліфікацій; 2) розробити профілі освітніх програм підготовки Магістра за спеціалізаціями; 3) приступити до розробки нових навчальних планів, що визначають перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного та підсумкового контролю; 4) підготувати документацію щодо забезпечення проведення акредитації і ліцензування спеціальності Біотехнологія, яка буде проведена навесні 2016 року; 5) поліпшити робочі навчальні плани та програми, інше навчально-методичне забезпечення біологічних дисциплін з метою підвищення якості підготовки бакалаврів і магістрів; 6) поглибити практичну підготовку випускників; 7) забезпечити належний рівень володіння студентами комп'ютерною технікою та сучасним обладнанням; 8) максимально залучити студентів до виконання реальних науково-дослідних робіт; 9) поліпшити матеріально-технічну базу факультету; 10) забезпечити належне кадрове забезпечення кафедр та інших підрозділів; 11) провести аналіз навчальних і робочих навчальних планів з метою об'єднання потоків для зменшення навчального навантаження на викладача.

Вченою радою факультету прийнято рішення щодо збільшення нормативного терміну навчання для отримання рівня освіти Магістр – 1 рік 10 місяців (120 кредитів ЄКТС). Деканат разом з НМК розробили навчальні і робочі навчальні плани для підготовки фахівців на здобуття освітнього рівня Магістр з нормативним терміном навчання 1 рік 10 місяців (Теоретичне навчання складає 77 кредитів ЄКТС, практика – 30 кредитів, виконання магістерської роботи – 13 кредитів ЄКТС).

Рішенням Вченої ради факультету у зв'язку з тим, що протягом навчання для здобуття ОКР Бакалавр студенти біологічного факультету слухають дисципліни психолого-педагогічного циклу в обсязі 774 години (21,5 кредитів ЄКТС), внесено уточнення в назву кваліфікації, яка присвоюється студентам по закінченню навчання за ОКР Бакалавр напряму 6.040102 Біологія вже з 2015 року: «Інженер-лаборант в галузі біології, вчитель біології і хімії». Це тим самим розширює професійні права випускника з ОКР Бакалавр, напряму 6.040102 Біологія і професійні права сформульовано таким чином: «Робота в галузі біології згідно з кваліфікацією».

У нових навчальних планах у відповідності до вищевказаних документів, встановлено наступну кількість контактних годин на один кредит: спеціаліста – 14, магістра – 10. При цьому максимальне навантаження для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста складає 24 години, магістр – 18 годин. Кафедрами факультету у 2013 році продовжено корегування програм загальних та спеціальних курсів, які читаються на кафедрах з урахуванням вимог кредитно-модульної системи. Водночас розроблено тестові завдання та інше методичне забезпечення для індивідуальної роботи студентами та контролю їх знань з відповідних модулів.

Надано до друку індивідуальні навчальні плани, які розроблені на факультеті. Індивідуальні плани містять структурно-логічну схему навчання за ОКР «Бакалавр», «Спеціаліст», «Магістр», перелік дисциплін

за семестрами, погодинний обсяг та кількість кредитів. З метою забезпечення акредитації напряму підготовки Біотехнологія кафедра Мікробіології, вірусології і біотехнології підготувала пакет документів і провела ККР.

З 2006 року на факультеті використовується ліцензована тестова система ПО Sphinx для перевірки підсумкових знань студентів з використанням комп'ютерної техніки. За допомогою даної системи здійснювалось тестування з 27 лекційних курсів. Також за допомогою даної системи забезпечено проведення комплексного тестового Державного іспиту з «Загальної біології» (з 2010 р.) та за фахом (з 2012 р.).

Проведена локальна комп'ютерна мережа, яка поєднала усі кафедри і навчальні класи лабораторій інформаційних технологій. Створено внутрішній сервер факультету, де розміщуються тестові системи, формується електронна бібліотека, розміщується інформація деканату. На сервері розміщено потижневий розклад занять факультету, таким чином студенти і викладачі мають можливість знайти розклад занять дистанційно. На сервері розміщено конспекти лекцій деяких викладачів, презентації окремих курсів. Однак для успішного завершення цього необхідно придбання сучасного комп'ютера для виконання функцій серверу. Аудиторія № 82 оснащена мультимедійним обладнанням з використанням телевізорів LSD, комп'ютерним забезпеченням, підключена до мережі Інтернет. Підготовлено курси лекцій з застосуванням мультимедійного обладнання («Фізіологія людини і тварин», «Анатомія людини», «Хронобіологія», «Фізіологія залоз внутрішньої секреції», «Гідробіологія», «Загальна цитологія» та ін.)

Протягом року кафедри факультету постійно оновлювали загальні і спеціальні курси з урахуванням досягнень науки. Біологічний факультет у 2015 році до назви кваліфікації бакалавра «Інженер-лаборант в галузі біології» додав «Вчитель біології і хімії», тому в робочий навчальний план введено новий курс «Новітні технології навчання». Цей курс забезпечує кафедра педагогіки ОНУ. У зв'язку з введенням нового навчального плану для підготовки студентів для отримання освітнього рівня Магістр, на факультеті розроблені програми усіх нових курсів, а читання низки нових курсів було реалізовано. Всього на факультеті введено 17 нових курсів, перероблено всі програми загальних та спеціальних курсів, підготовлені ККР.

Загалом опідготовлено і надруковано 2 довідники, 2 навчально-методичні посібники, 1 методичний посібник, 5 методичні вказівки.

Робота НМК **філологічного факультету** велася у двох напрямках: науково-методичному та навчально-методичному. Перша орієнтована на створення нових і вдосконалення існуючих принципів і методів ефективного управління процесом навчання студентів. Навчально-методична робота спрямована на методичне забезпечення й удосконалення існуючих форм і видів занять зі студентами. Робота НМК організувалася відповідно до плану, який було розглянуто на підсумковому засіданні навчально-методичної комісії попереднього навчального року. НМК проводила засідання, як мінімум, двічі на семестр. За потреби проводилися позачергові засідання. Так, наприклад, були проведені позачергові засідання щодо обговорення методичних посібників та щодо обговорення відкритих лекцій. У зв'язку з введенням до програми нових курсів перевірки робочих програм здійснюються щосеместру.

Удосконалення навчальних планів і програм підготовки фахівців. Викладачі факультету повністю опанували нову форму кредитно-модульної робочої програми. На засіданнях НМК факультету було проведено декілька семінарів, щодо правильного оформлення програм. За участю членів комісії на всіх кафедрах було проведено перевірку, за підсумками якої можна зробити висновок, що всі програми на філологічному факультеті оформлені згідно нормативних вимог. Особливу увагу було приділено вдосконаленню програм непедагогічних практик: діалектологічної, краєзнавчої, культурологічної. Було проведено засідання НМК факультету, на якому розглядалися зразки оформлення документації практик. Члени комісії внесли свої пропозиції. Жваве обговорення викликало питання оформлення «Програми підвищення кваліфікації (стажування)». Зокрема було висловлено побажання щодо того, що має бути чітко визначено, чи проходять підвищення кваліфікації викладачі, які захистили за останні 2-3 роки докторські або кандидатські дисертації.

НМК брала активну участь в атестації науково-педагогічних кадрів, у роботі щодо присвоєння вченого звання доцента викладачам факультету. Про взаємозв'язок навчально-методичної та наукової форми роботи свідчить і організація відкритих лекцій, які регулярно проводяться на філологічному факультеті. На лекціях обов'язково присутні члени НМК, по закінченню заняття відбувається обговорення. За результатами обговорення члени НМК надають висновок щодо можливості обрання на посаду доцента викладачів філологічного факультету. За звітний період були проведені відкриті лекції кандидатів філологічних наук Яковенко Л. І., Подлісецькою О. О., Семененко Л. А., Нечиталюк І. В.

Покращення системи поточного і підсумкового контролів та оцінювання знань студентів. Було розроблено пропозиції щодо підвищення рівнів успішності та якості знань. Зокрема наголошувалося на необхідності посилити співпрацю лекторів і викладацького складу, що веде практичні заняття, активізувати співпрацю лекторів з кураторами та старостами курсів. Оскільки кредитно-модульна система навчання передбачає збільшення навантаження студентів за рахунок індивідуальної (самостійної) роботи, важливим є контроль такого виду підготовки студентів з боку викладача.

Підготовка до друку та публікації підручників та навчальних посібників. Навчально-методична комісія розробила ряд положень для рекомендації до друку. Зокрема, програми навчальних курсів, методичні рекомендації, навчальні посібники повинні мати низку супровідних документів (клопотання автора, рецензії, витяг з протоколу засідання кафедри). Методична комісія колегіально опрацьовує матеріали та приймає рішення про рекомендацію до публікації. Почато роботу з підготовки до моніторингу успішності і якості навчання студентів філологічного факультету. Розробляються методичні рекомендації для членів НМК щодо проведення контролю.

Викладачами факультету видали 1 підручник, 4 навчальні посібники та 16 методичних вказівок. Серед варто відзначити такі видання:

Хрустик Н. М. Сучасна українська мова. Морфеміка. Словотвір : підручник / Н. М. Хрустик. – Одеса: Фенікс. – 270 с.

Жаборюк А. А. Бароко (доба, людина, стиль, художній світ): посібник з історії світової художньої культури / Анатолій Жаборюк. – Одеса: Астропринт, 2015. – 208 с.

Мусий В. Б. История зарубежной литературы первой половины XIX века. Эпохаромантизма: учебное пособие / В. Б. Мусий. – Одесса: ОРИГУ НАГУ, 2015. – 372 с.

Баранник Л. Ф. Лексика русских переселенческих говоров Одесской области, функционирующих в разноязычном окружении. – Одесса: ОНУ, 2015. – 214 с.

Семененко О. Ю. Практична стилістика: Методичний посібник для студентів філологічного факультету спеціальності «прикладна лінгвістика» / О. Ю. Семененко. – Одеса: ПолиПринт, 2015. – 50 с.

Семененко О. Ю. Українська мова за професійним спрямуванням: Методичний посібник для студентів історичного та біологічного факультетів / О. Ю. Семененко. – Одеса, ПолиПринт, 2015. – 61 с.

Пономаренко Т. В. Методичні вказівки «Теорія вербальної комунікації та сучасні інформаційні технології» для студентів денної форми навчання філологічного факультету на пряму підготовки «Прикладна лінгвістика» – Одеса: Принт-Бістро, 2015. – 44 с.

Окремо слід відзначити видання методичного посібника «Програми лекційних курсів та плани практичних занять кафедри української мови (для студентів спеціальності «українська мова і література»), підготовленого під керівництвом проф. Т. Ю. Ковалевської (Одеса: ОНУ імені І. І. Мечникова, 2015. – 236 с.), а також підготовленого з урахуванням сучасних критеріїв посібника для студентів-філологів «Основні вимоги до написання та оформлення курсових і кваліфікаційних робіт (Ковалевська Т. Ю., відповідальний редактор Хрустик Н. М. – Одеса : ПолиПринт, 2015. – 80 с.).

Основні напрямки навчально-методичної роботи викладачів Інституту інноваційної та післядипломної освіти: поглиблення знань з теорії і методики навчання та виховання; поглиблення науково-теоретичної підготовки з предмета та методики його викладання; вивчення питань теорії і досягнень науки в галузі викладання предмета, володіння сучасною науковою методологією; освоєння методики викладання даного предмета; випереджаючий розгляд питань методики вивчення складних розділів навчальних програм з демонструванням відкритих занять; удосконалення методики застосування наочних посібників, технічних засобів навчання, дидактичних матеріалів; впровадження у практику роботи досягнень психології й окремих методик передового педагогічного досвіду; систематична інформація про нові методичні рекомендації, глибоке вивчення відповідних державних і нормативних документів.

Основними формами роботи НМК були: 1) засідання; 2) підготовка інформаційно-аналітичних довідок; 3) обговорення та рекомендація до друку (публікації) освітніх продуктів; 4) участь у роботі Науково-методичної Ради ОНУ. Основні зусилля НМК були спрямовані на: 1) моніторинг стану діловодства на кафедрах; 2) підготовку довідок та рекомендацій кафедрам про стан і усунення недоліків в організації діловодства на кафедрах, зокрема, з питань наявності та стану документації, що стосується державної атестації; 3) формування відкритого освітнього середовища – обговорювалися проблеми і проміжні результати роботи кафедр по наповненню освітнього порталу; 4) рецензування навчальних та навчально-методичних посібників, робочих програм дисциплін, бакалаврських та магістерських навчальних планів. Співробітники ШПО підготували та видали 3 навчальних посібники, 7 навчально-методичних посібники, 3 методичних посібники, 20 методичних вказівок.

Дунаева Л. Н., Снігур Л. А., Аблов А. Ф. Довідник з соціальної роботи: Навчальний посібник / [Л. Н. Дунаева, Л. А. Снігур, А. Ф. Аблов, У. В. Варнава, С. В. Гладченко, М. Б. Коробіцина, М. Г. Лаврова, О. О. Нікогосян, Т. П. Хлівнюк, Є. В. Кастромицька, І. П. Мусіна]. – Одеса: ОНУ імені І. І. Мечникова, 2015. – 372 с.

Захарченко Н. В. Экономическаябезопасностьбизнеса в трансформационнойэкономике: Навчальний посібник. – Одеса: Бахва, 2015. – 274 с.

Бойцова І. А. Курсу лекцій з дисципліни «Чисельні методи»: для студентів коледжу економіки та соціальної роботи освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст» спец. «Прикладна математика». Навчальний посібник. – <http://lib.onu.edu.ua/elres/elektronna-biblioteka/uchberi-ya-metod>, 2015. – 130 с.

Яремчук О. В. Соціальна психологія: сучасні розробки: Навчально-методичний посібник. – Одеса: ОНУ імені І. І. Мечникова, 2015.

Яремчук О. В. Психологія соціальної роботи: теорія і практика. Навчально-методичний посібник. – Одеса: ОНУ імені І. І. Мечникова, 2015.

Дунаєва Л. М., Варнава У. В., Хлівнюк Т. П., Брагар М. І. Методичні рекомендації до написання дипломних робіт ОКР «Магістр» спеціальності «Соціальна робота». – Одеса: «Плутон», 2015.

Самара О. Є. Групи самодопомоги АА. Навчально-методичний посібник. для студентів зі спеціальності 7.03010201 «Психологія». – Одеса: «Плутон», 2015.

Самара О. Є. Вибрані глави загальної психології: психологія емоцій. Навчально-методичний посібник для студентів зі спеціальності 7.03010201 «Психологія». - Одеса: «Плутон», 2015.

Лефтеров В. А., Кулачинский Н. Н., Подкупко Т. Л., Мазанов В. В. ИсторияУкраины: учебно-методическоепособие для иностранныхстудентов. – Одеса: ОНМедУ, 2015.

Нікола С. О., Ніколаєв Ю. О. Історія економіки та економічної думки. Навчально-методичний посібник. – Одеса: ОНУ, 2015.

Основним напрямком навчально-методичної роботи викладачів **Інституту соціальних наук** стала робота з впровадження до освітнього процесу вимог нового Закону «Про вищу освіту». Зокрема, важливою роботою випускаючих кафедр інституту та навчально-методичної комісії стала розробка навчальних планів спеціальностей з врахуванням новацій щодо кількості дисциплін в навчальному році, нового обсягу кредиту ЄКТС, півторарічного терміну навчання на рівні магістра (на заочному відділенні – два роки) тощо. Навчально-методична комісія на кафедрі міжнародних відносин зосередила свою роботу на завершенні роботи з відкриття магістратури. На засіданні НМК інституту (листопад) та Вченої Ради ІСН (грудень) було розглянуто та затверджено навчальний план підготовки магістрів з міжнародних відносин.

Враховуючи нововведення щодо перерозподілу обсягів навчального навантаження на користь самостійної роботи студентів, НМК інституту та кафедр приділяли значну увагу методичному забезпеченню навчального процесу. Зокрема, було затверджено нову навчальну програму курсу «Взаємодія з органами державної влади», розроблену доц. Узун Ю. В. для студентів-політологів. Дана новація була зумовлена прийняттям нового навчального плану напряму «Політологія». Завданням роботи НМК інституту залишалася експертиза підготованих до друку матеріалів навчальної та методичної спрямованості. Протягом року було проведено 12 заходів, з них 9 міжвузівських семінарів з теорії, історії та історіографії міжнародних відносин, 70-а наукова конференція професорсько-викладацького складу ОНУ імені І. І. Мечникова, Академія НАТО «Формування належної євроатлантичної стратегії заради безпечнішого завтра» (за підтримки Центру інформації та документації НАТО (м. Київ). Продовжувалася робота з забезпечення навчального процесу в інституті відповідними матеріалами методичного та методологічного профілю. Серед навчально-методичного доробку можна відзначити такі видання:

Мігдальський Д. І., Мігдальська В. І. Японська ієрогліфіка «1-300»: навчально-методичний посібник з вправами правопису для початківців. Навчально-методичний посібник Д. І. Мігдальський, В. І. Мігдальська – Одеса: Астропринт, 2015.

Попков В. В. Предмет политическойглобалистики. Учебн. пособие для студ., изучающихсоциально-политическиедисциплины / В. В. Попков – Одеса: «Освіта України», 2015. – 31 с.

Алексенцева-Тімченко К. С. Методичний посібник за курсом «Соціологія» (для студентів фізико-математичного напрямку підготовки ІМЕМ) / К. С. Алексенцева-Тімченко К. С. – Одеса: «АТЕС», 2015. – 55с.

Алексенцева-Тімченко К. С. Теорія та практика ПаблікРілейшнз. Методичні рекомендації / К. С. Алексенцева-Тімченко. – Одеса: «АТЕС», 2013. – 40с.

Ятвецька А. В. Ввод и корректировкаданных в SPSS / А. В. Ятвецька. Методичний посібник для студентів-соціологів. – Одеса: «Плутон», 2015 – 68 с.

Ятвецька А. В. Аналіз даних в SPSS./ А. В. Ятвецька. Методичний посібник для студентів-соціологів. Одеса: «Плутон», 2015 – 68 с.

Мосійчук Т. С., Кривошея Т. І. Практична підготовка студентів-соціологів до професійної діяльності: Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 7.04.01 «Соціологія» освітньо-кваліфікаційних рівнів бакалавр, спеціаліст, магістр / Т. С. Мосійчук, Т. І. Кривошея. – Одеса: ОНУ. – 40 с.

Навчально-методична робота викладачів та НМК геолого-географічного факультету спрямована на: підвищення методичної майстерності викладачів, завдяки участі у науково-методичних семінарах і конференціях; впровадження в навчальний процес інноваційних методів і комп'ютерних технологій; розробку і модернізацію навчально-методичних комплексів навчальних дисциплін, удосконалення робочих програм та навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін з урахуванням досвіду викладачів у провідних університетах України та зарубіжжя; підвищення відповідальності викладачів за якість проведення занять; забезпечення студентів методичною літературою для самостійної роботи; рецензування посібників, збірників задач, методичних вказівок і лабораторних практикумів; вдосконалення тестових завдань для вступу на ОКР «Магістр», Спеціаліст».

Опубліковано 6 підручників і навчальних посібників та 5 інших навчально-методичних видань, зокрема:

Топчієв О. Г. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку. Навч. посіб. / О. Г. Топчієв, Д. С. Мальчикова, В. В. Яворська. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. - 372 с.

Цуркан О. І., Адобовська М. В., Біланчин Я. М. Методика застосування комп'ютерної техніки при викладанні шкільного курсу географії. Частина перша. – Одеса: СПД Рейзвіх, 2015. – 76 с.

Шуйський Ю. Д., Вихованец Г. В., Муркалов А. Б., Гыжко Л. В. Практикум по береговедению. – Одеса: Бахва, 2015.

Вихованец Г. В. Практикум по медицинской географии. – Одесса: Феникс, 2015.

Красеха Є. Н. Степи України. Т. 2. Матеріали до історії колонізації краю Російською імперією. – Одеса: Астропринт, 2014. – 302с.

Красеха Е. Н. Введение в экологическую этику. Учебное пособие. – Одеса: Астропринт, 2014. – 360с.

Навчально-методична робота є важливою складовою навчально-виховного процесу **на філософському факультеті** й спрямована на вирішення завдань з підвищення якості підготовки фахівців на основі комплексного підходу до вдосконалення змісту, організації й методів навчання, на методичне забезпечення й удосконалення існуючих форм і видів занять зі студентами. Основною метою навчання на філософському факультеті є якісна підготовка спеціалістів для середньої школи, ВНЗ та науковців науково-дослідних інститутів, музеїв, а також працівників інших культурних закладів, державних органів управління тощо. Основними напрямками навчально-методичної роботи є розробка та удосконалення якісних освітньо-професійних програм для підготовки спеціалістів, програм та навчально-методичних заходів підготовки і виховання студентів гідними громадянами України. На факультеті розроблені та запроваджені всі необхідні освітньо-професійні програми. Кафедри працювали над розробкою нових та вдосконаленням загальних та спеціальних курсів згідно з навчальними планами. Філософський факультет постійно намагається удосконалювати навчальний процес, розробляє необхідні факультетські нормативні документи, відсутні на рівні університету.

Філософський факультет – єдиний факультет в університеті, який запровадив у 1995 році і щорічно удосконалює оригінальний курс – «Філософська пропедевтика», який включає таких 4 основних модулі: 1) Вступ до спеціальності; 2) Історія ОНУ. Знайомство із сучасним університетом; 3) Історія філософії в ОНУ. Історія факультету; 4) Знайомство з бібліотеками. Робота з літературою та її опис, правила виконання письмових робіт і таке інше. У мережі Інтернет створений сайт філософського факультету, де розміщена велика низка методичних рекомендацій щодо вивчення дисциплін професійного циклу. Удосконалюються й запроваджуються «Програми» безперервної мовної та комп'ютерної підготовки студентів філософського факультету.

Основними напрямками роботи НМК є: експертиза та рекомендація до друку видань методичних та науково-методичних праць викладачів кафедр філософського факультету; перевірка наявності необхідного навчально-методичного та інформаційного забезпечення кредитно-модульної системи організації навчального процесу; обговорення та аналіз відкритих занять викладачів факультету, вироблення рекомендацій по найбільш ефективному вибору технологій навчання; обговорення проектів навчально-методичної документації, підготовлених науково-методичною радою ОНУ імені І. І. Мечникова, та вироблення пропозицій по їх доповненню й корегуванню; обговорення та затвердження оновлених програм

навчальних дисциплін зі спеціальностей «Філософія» і «Культурологія»; аналіз виконання плану друку видань методичних та науково-методичних праць викладачів; аналіз навчально-методичних матеріалів, розміщених на сайті філософського факультету ОНУ імені І. І. Мечникова.

Були проведені методичні семінари, на яких були розглянуто такі питання як обговорення та погодження тематики дипломних робіт студентів філософського факультету; аналіз роботи ДЕК і розробка заходів з усунення недоліків, зазначених головою ДЕК для підвищення якості підготовки філософів і культурологів; обговорення оновлених навчальних планів зі спеціальності «Філософія» (освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр»). Викладачі факультету підготували низку навчальних, навчально-методичних посібників та методичних рекомендацій:

Голубович І. В., Петриковская Е. С., Тихомирова Ф. А. Проблемы современной антропологии. Ч. 1. Самоопределение современной антропологии. Структура антропологического знания. Учебное пособие (для студентов философских факультетов). – Одесса: Акватория, 2015. – 132 с.

Соболевская Е. К. Культура Серебряного века. Методические указания для студентов-культурологов / Е. К. Соболевская. – Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2015. – 36 с.

Уварова Т. И. Предпринимательство и шоу-бизнес. Методические рекомендации к спецкурсу для студентов направления 6.020101 «Культурология» философского факультета дневной и заочной формы обучения / Т. И. Уварова. – Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2015. – 55 с.

Богата Л. М. Методологія постмодерну: Методичні рекомендації з курсу для самостійної роботи студентів спеціальності 7.02010101 / 8.02010101 «Культурологія» / Л. М. Богата. – Одеса: Печатный дом, 2015. – 102 с.

Богата Л. М. Інноваційний характер категорій сучасної гуманітаристики: Методичні рекомендації з курсу для самостійної роботи студентів спеціальності 7.02010101 / 8.02010101 «Культурологія» / Л. М. Богата. – Одеса: Печатный дом, 2015. – 102 с.

Основні напрямки навчально-методичної роботи, що проводилася на **історичному факультеті**, були: 1) визначення та аналіз основних напрямів навчально-методичного забезпечення навчального процесу з урахуванням новітніх тенденцій розвитку вищої освіти; 2) методичне забезпечення єдності навчального процесу і наукових досліджень; 3) координація навчально-методичної роботи кафедр; 4) аналіз педагогічного досвіду, інноваційних технологій навчання і висунення пропозицій щодо їхнього впровадження в практику; 5) розгляд та удосконалення навчально-методичних комплексів з дисциплін і спеціальностей згідно із сучасними вимогами до рівня підготовки фахівців щодо їхньої відповідності сучасним вимогам до професійної підготовки фахівців усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів; 6) вивчення обсягу й змісту самостійної роботи студентів, вироблення методичних рекомендацій із планування, організації й контролю самостійної роботи студентів; 7) розгляд і схвалення навчально-методичних матеріалів з навчальних дисциплін: робочих навчальних програм, методичних рекомендацій щодо проведення лекційних, семінарських, практичних, лабораторних, індивідуальних занять, самостійної роботи студентів, виробничих практик, написання курсових, дипломних робіт, методичних вказівок до проведення державних іспитів тощо; 8) розгляд засобів діагностики якості підготовки фахівців: комплексних кваліфікаційних завдань, комплексних контрольних робіт, тестів як поточного, так і підсумкового контролю якості навчання з відповідних спеціальностей; 9) організація та проведення загальноуніверситетського рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників відповідного підрозділу Університету. Крім того, основним змістом навчально-методичної роботи стало реформування навчальних планів відповідно до нових рекомендацій МОН України у відповідності до нового Закону про вищу освіту України (16 дисциплін на навчальний рік, 1 кредит ECTS – 30 годин). Відповідно до оновлених навчальних планів перероблені навчальні програми 1 курсу ОКР бакалавр напряму історія, 5 року навчання (ОКР спеціаліст, спеціальності «археологія» та «етнологія»), а також 1 року навчання за ОКР магістр, спеціальність історія.

Протягом поточного року члени навчально-методичної комісії брали участь в організації навчальної роботи на факультеті (спільно з деканатом): внесення змін до робочих навчальних планів та узгодження курсів на денному та заочному відділеннях; розгляді та затвердженні навчально-методичних матеріалів з навчальних дисциплін: навчальних та робочих програм загальних та спеціальних курсів, пакетів ККР; узгодженні та затвердженні тематики дипломних робіт для бакалаврів, спеціалістів, магістрів; розробці та затвердженні програм державних іспитів та програми для вступників на 2015 рік; визначення бази питань для іспиту на ДЕК; розгляді та затвердженні навчально-методичних видань, рекомендованих до друку кафедрами; перевірі кафедральної документації науково-методичного характеру; розгляді та

затвердженні програм літніх практик; організації та проведенні загальноуніверситетського рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників; перевірці та аналізі виконання рекомендацій ДЕК, методичної комісії та рішень Вченої Ради щодо написання випускних робіт, відзивів та рецензій. Розроблено 3 методичних рекомендації до навчальних дисциплін (5,1 друк. арк.)

Діанова Н. М. Методичні рекомендації до курсу «Християнство на півдні України». – «Одеський національний університет імені І. І. Мечникова», 2014. – 24 с.

Діанова Н. М. Методичні рекомендації до курсу «Історія релігії та церкви в Україні». – «Одеський національний університет імені І. І. Мечникова», 2014. – 24 с.

Синявська О. О., Петровський Е. П., Кузнєцов В. О. Методичні рекомендації щодо організації та проходження архівної практики (для студентів історичного факультету). – Одеса, 2015. – 42 с.

Навчально-методична робота викладачів та НМК хімічного факультету ОНУ імені І.І.Мечникова спрямована на: підвищення методичної майстерності викладачів, завдяки участі у науково-методичних семінарах і конференціях; впровадження в навчальний процес інноваційних методів і комп'ютерних технологій; методичне забезпечення, модернізація та удосконалення навчально-методичних комплексів дисциплін, які викладаються магістрам на хімічному факультеті (перехід на 2-х річну магістратуру); вдосконалення навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін; підвищення відповідальності викладачів за якість проведення занять; забезпечення студентів методичною літературою для самостійної роботи; рецензування посібників, збірників задач, методичних вказівок і лабораторних практикумів; вдосконалення тестових завдань для вступу на ОКР «Магістр», «Спеціаліст»; підготовку Інформаційного пакету спеціальності «Хімія».

Протягом року розроблено нові лекції з 8 навчальних дисциплін, 3 спецкурсів; тести для модульного контролю з 21 навчальної дисципліни; лабораторні роботи до 24 навчальних дисциплін; практичні заняття з 3 навчальних дисциплін, навчально-методичні комплекси 7 навчальних курсів; пакети ККР до 6 навчальних дисциплін. Модернізовано робочі програми 20 навчальних дисциплін. Видано 2 навчальних посібника та 9 методичних рекомендацій (вказівок).

Ракитська Т. Л., Труба А. С., Кюсе Т. О., Раскола Л. А. Металокомплексні сполуки в каталізі. / Навчальний посібник. – Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2015.

Сейфулліна І. Й., Марцинко О. Е. Неорганічна хімія. Хімія s-, p-, d-елементів, їх роль у природі та біологічних процесах. / Навчальний посібник. – Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2015.

Хитрич М. В., Сейфулліна І. Й., Шматкова Н. В. «Магнетохіміякоординаційних сполук» для студентів ОКР бакалавр напряму 6.040101 Хімія. / Методичні вказівки. – Одеса: ТОВ «Удача», 2015.

Марцинко О. Е. Методика викладання хімії. Методичні вказівки та завдання для самостійної роботи для студентів ОКР бакалавр напряму 6.040102 Біологія. / Методичні вказівки. – Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2015.

Чеботарьов О. М., Щербакова Т. М., Гузенко О. М. Аналітична хімія. Якісний та кількісний аналіз: методичні вказівки до лабораторних робіт для студентів I-II курсів заочного відділення хімічного та біологічного факультетів. / Методичні вказівки. – Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2015.

Федько Н. Ф., Ведута В. В. Органічна хімія. Методичні вказівки до лабораторного практикуму для студентів I, II курсу (денного та заочного відділень) біологічного факультету. / Методичні вказівки. – Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2015.

Стрельцова О. О. Колоїдна хімія. Методичні вказівки до лабораторного практикуму з колоїдної хімії (Частина I). Напрямок підготовки 6.040101 Хімія. / Методичні вказівки. – Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2015.

Тимчук А. Ф., Кожемяк М. А., Сінькова Л. О. Методичні вказівки до лабораторного практикуму з фізикоколоїдної хімії для студентів 1 та 2 курсу за напрямками підготовки: 6.040103 Геологія; 6.040102 Біологія. / Методичні вказівки. – Одеса: ТОВ «Удача», 2015.

Кравченко І. А., Кобернік А. О. Методичні вказівки до лабораторного практикуму з біотехнології. – Одеса: ТОВ «Удача», 2015.

Кравченко І. А., Кобернік А. О. Методичні вказівки до лабораторного практикуму з метаболізму та фармакогенетики. – Одеса: ТОВ «Удача», 2015.

Александрова О. І., Сівко Г. І. Методичні вказівки для лабораторних робіт з курсу «Способи введення лікарських препаратів». – Одеса: ТОВ «Удача», 2015.

Основні напрямки навчально-методичної роботи викладачів **фізичного факультету** полягають у підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних здійснювати науково-дослідницьку, виробничу та пе-

дагогічну діяльність в галузі фізики та астрономії. Діяльність навчально-методичної комісії направлена на впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Викладачі проводились значну роботу по перегляду і вдосконаленню робочих програм навчальних дисциплін, тестів, матеріалів тестового контролю тощо. Розроблено та перероблено 19 курсів та спецкурсів. Опубліковано три електронні навчальні посібники та знаходяться на офіційному сайті кафедри теоретичної фізики theorphys.onu.edu.ua, 6 методичних вказівок:

Адамян В. М., Сушко М. Я. Вступ до математичної фізики, ч. 1. Задачі для необмеженого простору.

Олейнік В. П. Точні розв'язання в теорії гравітації Ейнштейна.

Кулінський В. Л. Основи фізики надпровідності.

Чебаненко А. П., Зубрицький С. В., Каракіс Ю. М. Фізика напівпровідникових приладів Ч. 1 Напівпровідникові діоди.

Калинчак В. В. Контуш С. М., Черненко А. С. Прикладная физика аэрозолей

Каретніков В. Г., Мурніков Б. О., Кабанова Т. І., Спектральна класифікація зір.

Каретніков В. Г. Мурніков Б. О., Кабанова Т. І. Визначення довжин хвиль в спектрах небесних тіл

Алтоїз Б. А. Дослідження параметрів квазімакроскопічних прошарків ЕРК

Солошенко В. І. Методичні вказівки до лабораторного практикуму зі спецкурсу «Електрофізика напівпровідникових матеріалів і структур».

Навчально-методична робота викладачів факультету журналістики, реклами та видавничої справи включала підготовку робочих програм дисциплін, методичних рекомендацій для студентів, навчально-методичних посібників тощо. Планують та координують цю роботу завідувачі кафедр та НМК, яка працює задля виконання навчально-методичних й організаційних функцій із забезпечення навчального процесу. Зокрема на 2016 р. перед НМК поставлено задачі визначення основних напрямів навчально-методичного забезпечення навчального процесу на факультеті з урахуванням новітніх тенденцій розвитку вищої освіти та координація навчально-методичної роботи кафедр факультету, НМК також має висувати пропозиції щодо впровадження в практику інноваційних технологій навчання. НМК підготовлено акредитаційну справу з напрямку підготовки «видавнича справа та редагування» і спеціальності «видавнича справа та редагування», обговорено відкрите заняття доц. Мацишиної І. В. і рекомендовано її до отримання звання доцента. Також рекомендовано до друку Методичні вказівки та завдання для студентів першого курсу освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» спеціальності «журналістика» Сидун І. В. «Документознавство та архівознавство» (Одеса, 2015. 25 с.).

Активно включилась до навчально-методичної роботи НМК Інституту міжнародної освіти. Протягом останнього часу було розроблено низку спецкурсів, що відбивають специфіку підрозділу: з практики перекладу для магістрів та стажерів-філологів та складено робочу програму з цієї дисципліни, «Теория и практика научной речи» для аспірантів, магістрів та студентів 4-их курсів нефілологічного профілю та складено програму з цієї дисципліни, «Методика преподавания русского языка как иностранного» для іноземних студентів, магістрантів, аспірантів та стажистів та складено програму з цієї дисципліни, «Поэзия русского символизма» для стажерів-філологів, магістрантів та аспірантів гуманітарного профілю та складено програму з цієї дисципліни, «Практикум по русскому языку делового общения (с комментариями на английском языке)» для студентів, магістрантів та стажерів економічного профілю та складено програму з цієї дисципліни, з фонетики російської мови (з використанням матеріалів різних мов) для студентів, магістрантів та стажистів та складено робочу програму, «Мир вокруг нас» для іноземних стажистів та студентів молодших курсів нефілологічного профілю та складено робочу програму, «Я – дипломат» для іноземних стажистів та студентів молодших курсів спеціальності «Міжнародні відносини» і складено робочу програму, «Одесса и одесситы» для іноземних стажистів та студентів молодших курсів усіх спеціальностей; складено робочу програму, «Детская литература: лингвостилистический анализ текста, адресованного детям» для стажерів-філологів та складено робочу програму з цього спецкурсу, «Изушаем синтаксис» для стажерів-філологів та складено робочу програму з цього спецкурсу, «Эстетика художественного текста» для стажерів-філологів та складено робочу програму з цього спецкурсу.

Мовна підготовка іноземних студентів, аспірантів, стажистів повинна враховувати їхні потреби в отриманні якісної освіти, що сприятиме подальшому особистісному зростанню, а також підвищенню престижу ВНЗ України, української системи освіти. Мова для іноземних студентів українських ВНЗ є не тільки навчальним предметом, а й освітньою дисципліною, засобом всебічного розвитку упродовж життя, провідником майбутніх фахівців у їхньому становленні як професійних особистостей, що можуть брати участь у діалозі культур. Тому пріоритетними напрямами навчально-методичної діяльності

відповідної кафедри була розробка актуальних питань теорії та методики викладання російської та української мов як іноземних (дослідження структури, змісту та організації процесу навчання іноземних громадян), теоретичне обґрунтування та практичне впровадження новітніх технологій, вивчення проблем міжкультурної комунікації в теорії та практиці викладання мов. Результати наукових досліджень оприлюднюються на міжнародних та вітчизняних конференціях, семінарах, у наукових статтях, методичних розробках тощо. Розроблені та обґрунтовані методичні концепції навчання української та російської мов як іноземних, введено нові адаптивні системи навчання цих мов, здійснено моделювання навчального процесу з української та російської мов для різних категорій іноземних слухачів. З цією метою розробляються методичні вказівки та посібники, сучасні програми навчання для іноземних студентів, аспірантів та стажерів.

Підготовлено до друку 3 методичні рекомендації: Арефьева Н. Г. Собеседование по русскому языку: образовательно-квалификационный уровень «специалист / магистр» // Методическиерекомендации для иностранцев, поступающих в специалитет / магистратуру Одесского национального университета имени И. И. Мечникова; Мазурок І. Л. Тексты для чтения «Великие экономисты» // Методичні вказівки для іноземних студентів І, ІІ курсів економічного профілю; Черновалюк І. В. Собеседование по русскому языку: образовательно-квалификационный уровень «бакалавр» // Методическиерекомендации для иностранцев, поступающих в Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова.

Основні напрямки навчально-методичної роботи викладачів **Коледжу**: поглиблення знань з теорії і методики навчання та виховання, науково-теоретичної підготовки з предмета та методики його викладання; вивчення питань теорії і досягнень науки в галузі викладання предмета, володіння сучасною науковою методологією; освоєння методики викладання даного предмета; випереджаючий розгляд питань методики вивчення складних розділів навчальних програм з демонструванням відкритих занять; удосконалення методики застосування наочних посібників, технічних засобів навчання, дидактичних матеріалів; впровадження у практику роботи досягнень психології й окремих методик передового педагогічного досвіду; систематичне ознайомлення з новими методичними рекомендаціями, вивчення відповідних державних і нормативних документів. Продовжувалась робота над оновленням методичних комплексів з дисциплін, які включають комплексні контрольні роботи, критерії оцінювання знань та вмінь студентів, робочі навчальні програми, тематичні плани, тематику рефератів, список літератури, питання для самоконтролю, методичні вказівки до виконання курсових робіт. Розроблено та затверджено належним чином наскрізна і робочі програми практики для студентів усіх спеціальностей.

Виходячи з концептуальних положень освітньої діяльності планується навчально-виховна та методична робота деканату **довузівської підготовки**. На основі шкільних програм та програм для вступників повністю перероблені робочі програми, розраховані на різні рівні, терміни та обсяги навчальної роботи та завдання, які постали із введенням зовнішнього незалежного оцінювання знань. При потребі в програми постійно вносяться зміни з наступним перезатвердженням, що було зроблено при підготовці ліцензійних матеріалів. Починаючи з 2002 року, систематично здійснюється робота викладачів по підготовці і виданню нових посібників та методичної документації. Постійно деканатом інтенсифікується також робота викладачів з підготовки навчально-методичної документації, в т.ч. видання її для заочної (дистанційної) форми навчання. Усі методичні матеріали готуються до видання українською мовою.

Отже, навчально-методична робота в університеті традиційно посіла вагомe місце у «другій половині дня» викладачів. Проте минулий рік потребував переосмислення її на тлі прийнятого закону та Положення про освітній процес в ОНУ, намагання виконувати вже заплановане і імплементуючі навчально-методичні новели у плани наступного року.

1.3. ВИХОВНА РОБОТА

Проректор – доктор історичних наук, професор В. М. Хмарський

Осмилення сутності виховної роботи протягом року відбувалось у контексті визначення її місця і ролі в освітньому процесі, виходячи з його визначення в університетському «Положенні про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І. І. Мечникова» де його визначено як інтелектуальну, творчу діяльність у сфері вищої освіти, що провадиться через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямовану на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Для теоретичного узагальнення, розробки спільних підходів, координації зусиль вже другий рік поспіль було проведено (23 травня) нараду з заступниками керівників підрозділів, відповідальних за названу діяльність (ІМЕМ – доцент І. П. Скороход, факультет РГФ – доцент С. В. Єрьоменко, ЕПФ – доцент Л. М. Зілковська, ІПО – старший викладач М. П. Вернодубов, біологічний факультет – доцент В. П. Герасимюк, ІСН – доцент О. Ю. Хорошилов, філологічний факультет – доцент Н. К. Коробкова, ГГФ – старший викладач А. О. Буяновський, філософський факультет – доцент О. С. Петриківська, історичний факультет – доцент Н. О. Петрова, факультет журналістики, реклами та видавничої справи – доцент І. В. Сидун, хімічний факультет – доцент С. В. Топоров, фізичний факультет – доцент О. С. Черненко). Цього разу увагу було присвячено основним проблемам організації, реалізації та наслідкам виховної роботи. Було вирішено після певної підготовчої роботи розробити нові концептуальні підходи щодо виховної роботи та роботи кураторів, зокрема. Основне теоретичне її бачення відбито нижче у визначенні мети та напрямків, а реалізація розглянута на рівнях університетському, підрозділів та позауніверситетському.

Мета, завдання та напрямки

Мета виховної роботи – забезпечення розвитку суспільно активної молоді людини, патріота та громадянина, яка поєднує у собі високу професійну компетентність, прагнення до широкої художньо-естетичної, правової, трудової і екологічної культури, глибокої духовності, моральної чистоти і особистої відповідальності. Виховна робота базується на принципах гуманізму, глибокої поваги до особистості, науковому обґрунтуванні основних принципів виховання, які підкреслюють автономію приватної сфери життя студентів та їх особисту зацікавленість і самореалізацію в публічній сфері соціального життя, а також передбачають свідому індивідуальну відповідальність. Виховна робота потребує як комплексного підходу, так і органічного поєднання, безперервності і наступності та індивідуалізації виховної роботи на курсах, в академічних групах, гуртожитках тощо.

Основними **завданнями** організаційно-виховної роботи у підрозділах визнано:

- підвищення якості організаційно-виховної роботи, її відповідності постійно зростаючим політичним, культурним потребам, інтересам студентів;
- ствердженні особистості студента як найвищої соціальної цінності, забезпеченні його прав і свобод, духовного і фізичного здоров'я;
- сприяння формуванню правого світогляду студентів, який включав би як систему теоретичних поглядів на права і основні свободи людини, так і відповідно життєву позицію, моральні та ціннісні орієнтири, ідеали, переконання.
- забезпеченні прикладу викладацького та навчально-допоміжного складу в повсякденній діяльності, їх активної участі у освітньому процесі;
- мобілізацію студентів на отримання якісних знань;
- залучення студентів до виступів з науковими рефератами, доповідями на семінарах і наукових студентських конференціях.
- участь студентів у роботі наукових гуртків, громадських клубів тощо.
- формуванні світогляду громадянської позиції студентів;
- сприяння розвитку студентського самоврядування, яке б забезпечувало ініціативу у навчальному процесі, побуті, організації змістовного відпочинку та фізичної загартованості.
- виховання культури поведінки в процесі проведення всіх форм навчальних занять в університеті та за його межами.

- спонукання студентів до активної протидії проявам бездуховності, антигромадській діяльності і та ін.

- задоволенні соціально-економічних потреб та інтересів студентів;
- сприянні створенню належних житлово-побутових умов студентів;
- соціальну адаптацію студентів-першокурсників.

Основні **напрямки** виховної роботи:

- виховна робота в навчальному процесі;
- трудове виховання та профорієнтаційна робота;
- патріотичне виховання студентів;
- творчість та художня самодіяльність;
- пропаганда фізичної культури і спортивна робота;
- виховна робота у гуртожитках;
- співпраця з органами студентського самоврядування

Основні **форми** виховної роботи:

- кураторська діяльність та робота наукових керівників;
- зустрічі та розмови зі студентами в рамках виробничих зібрань;
- залучення студентів до життя кафедр, навчальних підрозділів;
- організація діяльності студентських наукових студентських товариств, гуртків, конференцій;
- заохочення студентів до наукової – проведення турнірів, конференцій;
- організація екскурсій до історичних пам'ятних місць у вихідні та в дні святкування пам'ятних та ювілейних дат (спільно з громадськими організаціями та облдержадміністрацією), кураторами;
- індивідуальні бесіди з батьками та студентами;
- профорієнтаційна діяльність в школах та гімназіях міста та області;
- контроль за дисципліною в гуртожитках,
- відвідання музеїв, театрів
- зустрічі з діячами науки та мистецтва

Протягом року відбулась низка традиційних та екстраординарних заходів університетського масштабу, які можна розділити на кілька напрямів.

Професійно-освітнє спрямування:

1. Дні відкритих дверей університету (21 березня, 28 листопада)
2. Звітна студентська наукова конференція (22 квітня)
3. Ярмарки вакансій (22 квітня, 11 листопада), на яких були представлені рекламні буклети, професійні стенди, запрошення на роботу з боку представників 40 різних державних структур і приватних фірм, у тому числі відбувався набір до лав нової української поліції.
4. Круглий стіл на тему «Неправомірна вигода як явище навчального процесу у ВНЗ України» (5 червня 2015 р.).
5. День знань біля головного будинку ОНУ 1 вересня.

Творче та фізкультурно-спортивне спрямування

1. Відкриті першості історичного факультету з міні-футболу (весна – осінь).
2. Шестигодинний Гала-концерт творчих колективів ОНУ «Університет місту» (11 травня).
3. Флешмоб, присвячений 150-річчю ОНУ (12 травня).
4. Урочисте засідання, присвячене 150-річчю ОНУ, яке відбулося в Одеському національному академічному театрі опери і балету де у святковому концерті взяли участь колективи ОНУ.
5. III студентська спартакіада «Студентські ігри» серед команд університету (23-24 травня) на університетській оздоровчій базі «Чорноморка».
6. Концерт Національного заслуженого академічного українського народного хору України імені Г. Г. Верьовки 29 травня 2015 р. в актовій залі ОНУ.
7. Конкурс «Міс та Містер Досконалість» (5 червня).
8. Конкурс-концерт вокалістів ОНУ «Пісня року» (17 листопада, 24 грудня).

Крім цього протягом року під керівництвом проректора В. І. Серотюка продовжувалась робота по озелененню університетських територій. Співробітники та студенти брали участь в університетській акції «З дитиною в серці».

Основним осередком виховної роботи є **навчальні підрозділи**. Загальна картина цієї роботи, побудована з урахуванням величини підрозділу та обсягу здійсненої роботи може бути представлена у такій послідовності – факультет РГФ, ЕПФ, ІМЕМ; ІПО, філологічний та біологічний факультети, ІСН, ГГФ; історичний, філософський, хімічний, фізичний факультети та факультет журналістики, реклами та видавничої справи.

Всі кафедри **факультету РГФ** беруть активну участь у проведенні виховної роботи та мають свої традиції.

Наукові гуртки на факультеті: 1) на кафедрі граматики англійської мови працює відкритий науково-практичний гурток з англійської мови Grammar Club, організаторами якого є професор Морозова І. Б. та доцент Пожарицька О. О. Grammar Club щомісячно випускає стінні газети «I Love Grammar», в яких відображається робота гуртка, проблемні питання мовознавства та лінгвокраїнознавства; 2) доцент Мойсєнко Н. Г. здійснює керівництво науково-практичним гуртком «Дослідження з германістики» для студентів 2-4 курсів факультету РГФ та студентів 1-2 курсів філологічного факультету; 3) при кафедрі зарубіжної літератури працює кабінет мистецтв, який став місцем проведення лекцій викладачів кафедри, зокрема професора Силантьєвої В. І., з історії мистецтва та літератури, а також місцем проведення виставок творів мистецтва одеських художників.

Тематичні конкурси і свята на факультеті: 1) 19 травня кафедрою теоретичної та прикладної фонетики було проведено «Конкурс декламаторів» серед студентів 3-го курсу англійського відділення (відповідальний – доцент Олінчук В. В.) та студентів 4-го курсу (відповідальний – доцент Кравченко Н. О.); 2) 10 червня було проведено свято фонетики, в якому взяли участь усі студенти першого курсу англійського відділення; 3) кафедра теорії та практики перекладу щорічно проводить дні італійської мови та культури, які відбулися з 19 по 31 жовтня 2015 року, 30 жовтня – конференція «Огляд сучасної італійської поп-музики», 31 жовтня – квест «Італійський слід в м. Одеса» (відповідальний – викладач Пшоняк В. О.); 4) студенти та викладачі німецького відділення кожного року організують святкування Різдва та Нового року за німецькими традиціями; 5) студенти англійського відділення під керівництвом кураторів постійно готують стінгазети, декорації, костюмовані презентації до національних свят України та Великої Британії.

Творчі публікації на факультеті: 1) 10 грудня проведено презентацію книги професора В. І. Силантьєвої «Одеські оповідання». Студенти факультету прочитали вірші та уривки з книги; 2) кафедра теорії та практики перекладу активно залучає талановиту молодь до проведення наукової та творчої роботи, публікуючи щорічний збірник перекладів «Натхнення» (редакційна колегія – доценти Матузкова О. П., Гринько О. С.) та збірник наукових статей викладачів і студентів перекладацького відділення (редакційна колегія – доценти Яровенко Л. С., Кириллова М. Д., Матузкова О. П., Болдирєва А. Є., Єрьоменко С. В.).

Театральні студії: 1) при кафедрі німецької філології працює студентський німецькомовний театр 'PENNSCH', репертуар театру складається з коротких скетчів і пантомімічних етюдів, вистави проводяться двічі на рік; 2) при кафедрі французької філології працює франкомовний театр «LIBERTE» під керівництвом доцента Т. В. Телецької. 27 травня театр презентував допрем'єрний показ вистави, відібраної для участі у II Міжнародному фестивалі франкомовних студентських театрів, що проходив у м. Познань (Польща) 1-5 червня 2015 р. Вистава «Adajio» (за однойменною п'єсою Emanuelle del Piane) була відзначена журі, і трупу запрошено відвідати театр "Rideau de Bruxelles" (Бельгія) протягом сезону 2015-2016 років.

Відвідування театрів, музеїв, кінотеатрів, бібліотек тощо: 1) студенти німецького відділення відвідали Одеський археологічний музей, Одеський історико-краєзнавчий музей, Одеський національний академічний театр опери та балету, Одеський академічний український музично-драматичний театр імені В. Василька та переглянули вистави і балети «Кармен», «Лускунчик», «Дон Жуан», «Лебедине озеро» (куратори – доцент Вербицька Т. Д., ст. викладачі Мельничук О. Л., Азарова І. І.); 2) студенти першого курсу англійського відділення разом з кураторами відвідали бібліотеку імені М. Горького, бібліотеку ОНУ, Музей західного і східного мистецтва, Літературний музей, Одеський академічний музичний театр імені М. Водяного, Одеський академічний український музично-драматичний театр імені В. Василька, філармонію, кінотеатри м. Одеси; здійснили подорожі до м. Білгород-Дністровськ та відвідали Аккерманську фортецю (куратори – доценти Дьоміна Н. Ю., Хапіна О. В., Пеліван О. К., Віт Ю. В., Олінчук В. В., Євдокімова І. О., Попко К. О., Бондаренко К. А.); 3) кафедра лексикології та стилістики англійської мови організувала у жовтні 2015 року відвідування студентами 2-4 курсів англійського відділення кінотеатру «Родіна» у рамках фестивалю «Британський театр у кіно»; 4) кафедра іспанської філології організувала і провела для студентів ВНЗ Одеси Дні іспанського кіно у листопаді

2015 року. (відповідальний – ст. викладач Григорович О. В.); 5) 27 червня студенти французького відділення відвідали Ботанічний сад ОНУ у рамках фестивалю «День у саду» (відповідальний куратор – доцент Телецька Т. В.).

Лекції-екскурсії: 1) 3 жовтня куратором 1 курсу, доцентом Безпалою К. В., була проведена ознайомча екскурсія англійською мовою по м. Одеса для студентів-першокурсників перекладацького відділення; 2) 19 листопада доцентом Синявською Л. І. було проведено літературознавчу екскурсію по м. Одеса для студентів 1 курсу факультету.

Благочинні акції: 4 грудня студенти 3 та 1 курсу німецького відділення під керівництвом кураторів, доцента Іваницької Ю. В. та ст. викладача Азарової І. І. провели новорічний благодійний ярмарок та зібрали кошти для дітей, що перебувають на лікуванні в обласному відділенні онкогематології. Було зібрано 6000 гривень, на які було придбано подарунки (розвиваючі ігри та книги) для 41 хворої дитини. Решту грошей було передано на придбання ліків.

Деканат та куратори проводяться постійна робота зі студентами, які проживають у гуртожитку № 4, а це 226 студентів (поселення студентів, допомога в організації побуту та сприятливої атмосфери проживання, недопущення порушень правил проживання у гуртожитку тощо). Потрібно відмітити різке зростання кількості іногородніх студентів факультету протягом останніх років. Все це призводить до ущільнення місць проживання. Умови проживання у гуртожитку задовільні. Студенти проживають по 3-4 чоловіка у кімнаті (у великих кімнатах – навіть по 5). У гуртожитку є обладнана читальна зала, де студенти можуть навчатися, переглядати фільми та проводити дозвілля. У гуртожитку функціонує спортивний зал, їдальня. У гуртожитку працює охорона. У вересні була сформована студентська рада гуртожитку. Студенти всіх курсів проходять трудову практику один раз на рік у гуртожитку. Заступник декана з виховної роботи регулярно відвідує гуртожиток та перевіряє умови проживання студентів, підтримує контакт з адміністрацією гуртожитку та студентською радою. Питання обговорювалося на засіданнях вченої ради 17 березня та 1 грудня.

Значне місце в системі формування всебічно розвиненої особистості студента в **Інституті математики, економіки і механіки** посідають позааудиторні форми виховання: діяльність наукових гуртків, творчих студій, конференцій, дискусійних клубів, зустрічі з письменниками, художниками, акторами; екскурсії, походи та ін. Усі студенти на добровільних засадах бути охоплені різними формами і видами діяльності поза межами суто навчальної роботи, виходячи із необхідності задоволення їхніх індивідуальних потреб, які є джерелом формування мотивів діяльності особистості. Керівництво кафедр та викладачі звертають особливу увагу на забезпечення належних умов проживання, навчання й відпочинку студентської методії в гуртожитках, на оздоровлення студентської молоді шляхом залучення до спортивно-масової роботи і організованого відпочинку в канікулярний період.

Куратори груп відвідують гуртожиток № 1 та № 5, в окремих випадках установлюють та підтримують зв'язок з батьками студентів. Студентам пільгових категорій допомагають в отриманні матеріальної допомоги. Основна форма виховної роботи кураторів у гуртожитку – це консультативна допомога студентам. Куратори допомагають адміністрації гуртожитків організувати поселення, прописку, проживання, створення і підтримку структури самоврядування, розв'язання суперечливих ситуацій. Відвідування гуртожитків № 1 та № 5 проводиться з метою перевірки санітарно-гігієнічних умов проживання, виявлення проблем та вирішення їх з керівництвом, підтримання правил внутрішнього розпорядку. Крім того, в ході відвідувань проводяться профілактичні бесіди щодо шкідливого впливу алкогольних напоїв, тютюнопаління та вживання наркотичних речовин на організм людини, безпеки поведінки на вулиці, профілактиці пограбувань, наркоманії.

Найвизначнішими заходами, що проводяться на **економіко-правовому факультеті** є «День факультету» та «День Юриста», які проводяться щороку. Виховна робота в гуртожитках базується на принципах співробітництва зі студентами гуртожитків № 9, № 7, № 6. Кожен рік представник факультету, в обличчі викладача бере участь в організації та проведенні конкурсу на кращу кімнату у гуртожитках № 6 та № 7.

Першочергова увага в **Інституті інноваційної та післядипломної освіти** приділялася ідеї нерозривності процесу навчання і виховання. Питання організації виховної роботи та її стан знаходяться постійно в полі зору керівництва підрозділу, адже проблеми виховання студентів практично щомісяця обговорюються на нарадах керівного складу і на засіданнях кафедр.

Відповідну роботу проводили і куратори груп. У вересні 2015р. були уточнені їх склад, функціональні обов'язки, проведено інструктивне заняття з ними. Основна тематика кураторських годин та заходи, що проводили куратори: вивчення Правил внутрішнього розпорядку ОНУ, Правил внутрішнього розпорядку в студентських гуртожитках ОНУ; відвідування музеїв Університету та

міста; обговорення підсумків попередньої атестації студентів; літопис ІІПО (20 років); проведення інших тематичних бесід.

Викладацькому та навчально-допоміжному складу рекомендувалось на початку всіх занять виділяти декілька хвилин для інформування студентів про події у державі, Університеті та Інституті. Були проведені загальноінститутські заходи за участю викладацького і навчально-допоміжного складу, присвячені зустрічі Міжнародного жіночого дня, 20-ї річниці ІІПО, 150-річчю ОНУ імені І. І. Мечникова, Міжнародного дня студентів, Нового року тощо. Багато викладачів та навчально-допоміжного складу отримали грамоти та цінні подарунки з нагоди свят за високі досягнення в науковій, викладацькій та методичній роботі. Викладачі та співробітники були нагороджені Профкомом Університету одноденною поїздкою-екскурсією до виставочного комплексу «Фрумушика-Нова». Стан виховної роботи був обговорений на засіданні Вченої ради ІІПО в червні 2015 р.

З метою підвищення впливу студентського самоврядування були уточнені обов'язки старост груп, щотижнево проводилися наради і щомісячне виставлення їм оцінок за роботу. Підсумки роботи старостату підводилися щосеместрово, 14 старост були заохочені грамотами директора ІІПО. Деякі старости заслухані на старостаті, проведена бесіда «Про ролі старост у підтриманні здорового морально-психологічного клімату у групах», а також доведені статті Кримінального кодексу України відносно давання хабара. З нагоди 150-річчя ОНУ та 20-річчя ІІПО були заохочені 2 студенти – грамотою Обласного управління освіти, 2 студенти заохочені студентським профкомом ОНУ, ще низка – грамотами директора ІІПО. Кращі студенти здійснили поїздку до Національного дендрологічного парку «Софіївка».

Викладацький склад та студенти взяли участь у посвяченні в студентство ОНУ. Студенти І курсу ІІПО були ознайомлені з Наказом Президента України про присвоєння університету статусу Національного, з історією Університету, Інституту та їх традиціями. Студентам були доведені Правила внутрішнього розпорядку в Університеті. Відбулося знайомство першокурсників з кафедрами, адміністрацією та викладачами ІІПО, а також відвідування музеїв, виставок університету та міста. В цьому році продовжувалось проведення «Виховної п'ятихвилинки» – керівний склад ІІПО практично щоденно у групах зустрічався зі студентами. В ході цих зустрічей студентам доводилися вимоги керівних документів, наказів МОН, ректора ОНУ, рішення ректорату, що їх стосуються, вимоги керівництва ІІПО, статті Кримінального кодексу України, моральні норми поведінки та взаємин між студентами, попередження травматизму, інша роз'яснювальна робота. Зі студентами проведені інструктивно-методичні заняття про порядок проведення виробничої практики, де одним з питань було роз'яснення правил поведінки, заходів безпеки та порядку встановлення службових взаємовідносин зі співробітниками та керівництвом підприємств і установ, де вони будуть приходити практику.

Студенти і викладачі брали участь у проведенні заходів, присвячених різним святковим датам: Дню знань, Дню фізичної культури та спорту, Дню студентів та ін., регулярно випускалися фото- та настінні газети. У соціальних мережах створена група «ІІПО», де розміщено близько 300 фотоальбомів (понад 15 тис. світлин) про життєдіяльність навчального підрозділу. Створюється фотолітопис ІІПО. Студенти 1-2 курсів протягом року відвідали Військово-історичний музей, музеї ОНУ, Ботанічний сад, Одеську національну наукову бібліотеку та наукову бібліотеку ОНУ, Палеонтологічний та Зоологічний музеї. Проведена зустріч з учасниками АТО та організовано перегляд відеофільму «Аеропорт».

Студенти ІІПО беруть активну участь у виконанні науково-дослідницької й експериментальної роботи, готують курсові, дипломні і магістерські роботи з тематики наукових досліджень, що проводяться на кафедрах, у «круглих столах», наукових семінарах, наукових студентських конференціях з актуальних проблем, конкурсах наукових студентських робіт. Безпосередньо на кафедрі студентська наукова робота ведеться у формі наукового гуртка, якими керують професори кафедри. З метою розвитку наукової творчості студентів, глибшого ознайомлення з сучасними тренінговими технологіями та іншими методами психологічної практики, в листопаді розпочав свою роботу науково-практичний гурток «Психологія тренінгу» (керівник – професор В. О. Лефтеров). Студенти, аспіранти та здобувачі ІІПО у звітному році взяли участь у 15-ти міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, опублікували 96 тез та наукових статей. У квітні була проведена студентська наукова конференція (у межах 71-ї звітної студентської наукової конференції ОНУ імені І. І. Мечникова), де у 6 підсекціях виступили з докладами 111 студентів.

В рамках Громадянської компанії «Відкриваємо двері дітям», з 25 листопада до 1 грудня студенти 3 та 4 курсів кафедри соціальної роботи брали участь у соціально-культурному проєкті «Відкриваємо двері дітям». У рамках проєкту студенти відвідували виставу арт-проєктів та інсталяцій. З нагоди Міжнародного дня інвалідів та фестивалю соціальної реклами «Відкрий своє серце» студентами 3 та 4 курсу напряму підготовки «Соціальна робота» було розроблено буклети з соціальної реклами. Найкращі

студенти були нагороджені грамотами. У рамках міжнародного дня «Психічного здоров'я» та Всеукраїнського фестивалю науки студенти ІІПО взяли участь у відкритих лекціях професорів ІІПО ОНУ імені І. І. Мечникова: Простомолотова В. Ф., Розанова В. А., Снігур Л. А., та у проведенні круглого столу «Гендер як новий вимір соціокультурного розвитку в сучасному освітянському просторі» (керівник – доц. Гладченко С. В.). У травні відбулась зустріч студентів ІІПО з представниками Державної служби МНС в одеській області та проведено науковий семінар на тему «Особливості надання психологічної допомоги в умовах надзвичайного стану».

Також у рамках міжнародного дня «Психічного здоров'я» 4 листопада проведено щорічний науковий Колоквіум, у якому взяли участь аспіранти та студенти. Було висвітлено найбільш актуальні питання психічного та соціального здоров'я особистості та суспільства та надруковано збірку матеріалів другого наукового Колоквіуму. Крім того, у березні і квітні, студенти ІІПО взяли участь у кількох наукових семінарах: «Асимптотичні методи розв'язування задач оптимального керування зі швидкими та повільними змінними у дискретних рівняннях», «Інтелектуальний автоматичний аналіз та використання інформації для прийняття рішень», у щорічної науково - практичної конференції молодих учених «Сучасні технології в економіці і кібернетиці: досвід, проблеми, тенденції, ефективність» яка відбулась у травні 2015 р. та у Міжнародному круглому столі «Відповідальне батьківство як шлях до гендерної рівності» який був проведений 16 квітня 2015 р. в ІІПО спільно з посольством Швеції в Україні та громадським Рухом «Віра, Надія, Любов». Крім того студенти взяли участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності «Кредитний менеджмент» та у Всеукраїнської студентської олімпіади.

Стан дисципліни, санітарний стан кімнат у гуртожитку № 7 контролюється головою студентського самоврядування ІІПО та заступником директора з виховної роботи. Керівництво ІІПО, куратори навчальних груп регулярно відвідують гуртожиток, результати відвідування записуються у спеціальний зошит. Керівники ІІПО регулярно бере участь у засіданнях студентського самоврядування гуртожитку (квітень та листопад). Щосеместра керівництво і студенти ІІПО, представники студентського самоврядування брали участь у проведенні загальноуніверситетських конкурсів-оглядів гуртожитків. Щомісяця здійснювалось інформування батьків (особливо студентів 1 курсу) щодо відвідування занять, успішність та результати здачі сесії їх дітьми.

Під час організації й проведення виховної роботи **філологічного факультету** особливу увагу приділено впровадженню чіткої системи, яка забезпечує безперервність виховання, формування і збагачення традицій університету, різнобічну соціально значущу діяльність, організацію змістовного дозвілля, індивідуальний підхід до роботи зі студентами, ранню профілактичну роботу щодо попередження асоціальної поведінки студентської молоді, сучасну інформаційно-методичну підготовку професорсько-викладацького і студентського активу. Викладачі всіх кафедр беруть активну участь у формуванні не лише професійного рівня майбутніх фахівців, але й їх моральних засад. Особливо важливою в цьому плані є діяльність кураторів.

Діяльність 25 кураторів спрямована на виховання у студентів почуття громадської відповідальності та патріотизму, на їх всебічний культурний розвиток, на створення в групі атмосфери дружби та взаємодопомоги, сумлінного ставлення до навчання, залучення студентів до наукової та суспільної роботи. Куратори використовують збори, бесіди, зустрічі з випускниками університету, проводять екскурсії та ін., вивчають та узагальнюють досвід виховної роботи зі студентами в інших вишах, організують обмін досвідом. З метою підвищення рівня позанавчальної та виховної роботи проводяться лекції та семінари, де представлено систематизовану та класифіковану інформацію, що розкриває особливості планування виховної роботи зі студентами, методи та форми роботи кураторів у сучасних умовах. Куратори беруть участь в обговоренні всіх питань, які стосуються як групи (курсу) в цілому, так і окремих студентів, у прийнятті рішень щодо персональних справ студентів, представленні студентів до заохочення або покарання.

Щороку на факультеті проводиться першочергова зустріч декана факультету та завідувачів кафедр із першокурсниками. Метою цієї зустрічі є ознайомлення першокурсників з особливостями навчання в університеті та на факультеті, специфікою кредитно-модульної системи організації навчального процесу, основними правами та обов'язками студентів, можливостями всебічного розвитку особистості студента, специфікою кафедр факультету. Куратори проводять бесіду на тему: «Правила поведінки у вузі. Етика, якої мають дотримуватися студенти у ставленні до викладачів» з метою з'ясування та обґрунтування норм поведінки у студентському колективі задля уникнення складних конфліктних ситуацій на факультеті та у повсякденному житті студентів. З огляду на реалізацію принципу диференціації та індивідуалізації виховного процесу здійснюється вивчення рівня вихованості, потреб та

інтересів кожного студента шляхом анкетування. На цій основі визначаються конкретні цілі та завдання виховної роботи, які матеріалізуються у змісті аудиторної, позааудиторної, індивідуальної і групової роботи. У вересні декан проводить зустріч із студентами 4-х курсів усіх спеціальностей факультету, на якій обговорюються проблеми, пов'язані із написанням бакалаврських робіт та особливостями подальшого конкурсного відбору для навчання на 5 курсі. Щороку відбуваються вибори / перезатвердження студентського активу та розподіл громадських доручень членів студактиву на факультеті, а також у гуртожитку. Важливим аспектом роботи кураторів є робота з особливим контингентом – сиротами та інвалідами (особливо із вадами зору), адже вони потребують пильної уваги. Як правило, вони важко при звичаються до студентського життя, мало інформовані про свої права та обов'язки, мають певні матеріальні труднощі, що ускладнює процес навчання. Деканат постійно проводить наради кураторів студентських академічних груп з метою висвітлення найголовніших проблем їх роботи. Приміром, щорічно декан особисто проводить нараду з кураторами перших курсів усіх спеціальностей.

У лютому деканат разом з кураторами проводить збори батьків першокурсників. Ми давно вже відчули потребу в таких зустрічах, а з 2011 року отримали дозвіл на їх проведення і почали після зимової сесії організовувати їх. Спочатку перед батьками виступає декан, який пояснює їм особливості університетського життя, навчального процесу на факультеті, права та обов'язки студентів, труднощі студентського буття. Декан закликає батьків стежити за життям своїх дітей і в разі потреби негайно звертатися по допомогу до кураторів, заступників декана, декана. Він пояснює батькам, як їм слід реагувати на можливі конфлікти студентів з викладачами, випадки здирництва з боку останніх тощо. Після зустрічі з деканом батьки розходяться по аудиторіях і зустрічаються з куратором своєї дитини. Під час спілкування з куратором батьки дізнаються про те, як відвідує заняття, поводить себе та вчиться їхня дитина, які у неї є проблеми. Батьки і куратори обмінюються контактною інформацією, завдяки чому батьки отримують змогу надалі оперативно отримувати інформацію про справи своїх дітей, а куратор – за потреби оперативно підключити батьків для розв'язання тієї чи іншої проблеми з їх сином чи дочкою. Це сприяє ознайомленню з сімейною ситуацією, психологічним кліматом, що значним чином впливає на особистість студента. Співпраця з батьками робить більш ефективним попередження правопорушень, конфліктних ситуацій, низької успішності та дозволяє приділяти двосторонню увагу до проблем здорового способу життя. Після того, як батьки встановили зв'язок з факультетом, збирати їх у подальшому вже немає потреби. Тому такі збори ми проводимо лише з батьками першокурсників. З власного спілкування з батьками студентів знаю, як цінують вони цей захід, наскільки корисним його вважають. Після підбиття підсумків зимової сесії деканат зазвичай розсилає листи подяки батькам студентів-відмінників. Стипендія стипендією, але не варто применшувати її значущість моральних чинників, які мотивують поведінку студента і активно впливають на його успішність.

Уже вісім років поспіль факультет знаходить можливість підготувати й видати в зручному кишеньковому форматі Пам'ятку першокурснику, яка чи не щодня стає в нагоді нашим студентам. Тут міститься інформація про всі підрозділи університету, всі кафедри нашого факультету, номери телефонів декана, заступників декана, завідувачів кафедр, координати гуртожитків, здоров'я пункту та психологічних служб ОНУ і міста, музеїв університету. Тут же розміщено розклад дзвоників, покажчик аудиторій, а також розклад тижнів (парні-непарні) на весь навчальний рік. Видання роздається всім першокурсникам і всім викладачам безкоштовно. Труднощі навчання на 1-му курсі значною мірою зумовлені невмінням першокурсників вести конспекти. З метою допомоги вчорашнім школярам деканат факультету вже п'ять років поспіль знаходить можливість друкувати та безкоштовно видавати кожному першокурснику «Посібник з конспектування», написаний проф. Н. В. Кондратенко. Було б добре, якби університет зміг взяти на себе друкування цих дуже необхідних усім першокурсникам видань.

Кафедра *болгарської філології* провела такі заходи: 13 лютого – свято «Денят на влюбените», 14 лютого – Трифон Зарезан, 2 березня – майстер-клас з виготовлення мартениць з нагоди свята Баби Марти, 24 травня – День слов'янської писемності, покладання квітів до пам'ятника Кирила і Мефодія, 26 травня відбулася XIII Міжнародна студентська Кирило-Мефодіївська конференція, а 2 червня – покладання квітів до пам'ятника Хр. Ботеву. Організовано екскурсію «Болгари Одеси». При кафедрі болгаристики є Клуб фольклористів. Кафедра *світової літератури* відзначає активність студентів під час Всеукраїнської наукової конференції «Слов'янські наукові читання: літературознавчий та лінгвокультурологічний аспекти». При кафедрі вже не перший рік працює «Кіноклуб», де обговорюється артхаусне кіно (у 2015 році – «Легенда про піаніста», «Курча з чорносливом», «Таємниця Антуана Ватто»).

1 грудня відбулася зустріч студентів спеціальності «російська мова та література» з артисткою Одеської державної філармонії, лауреатом премій ім. Белли Ахмадуліної Оленою Кукловою, яка виконала літературну програму «Мой Пушкин». Слід відзначити зустрічі з відомими письменниками, зокрема з

Миколою Палієнком (у Літературному музеї), Оксаною Забужко (філармонія), Сергієм Жаданом та Андрієм Любкою, Маркіяном Камишем (в ОНУ імені І. І. Мечникова); концерт хору імені Верьовки; відвідування Музею західного і східного мистецтва, Історико-краєзнавчого музею, Музею цікавої науки. За сприяння профкому студентів і аспірантів студенти мали змогу переглянути оперу «Катерина» у Театрі опери та балету, а також експериментальну виставу «Тіні забутих предків» в Українському театрі. Цього року відновила свою роботу «Школа-студія молодого автора» під безпосереднім керівництвом голови Одеської обласної організації Національної спілки письменників України С. В. Дмитрієва. Хоч далеко не всі студійці стануть в майбутньому літераторами, але досвід власної літературної творчості допоможе їм досягнути чимало секретів «алхімії слова», що дуже важливо для філолога.

Кафедрою *української мови* було проведено конкурсний диктант, присвячений Дню української писемності. Результатом є пропаганда української мови, увиразнення її ролі в сучасному соціумі, поглиблення навичок грамотного письма та необхідності постійного вдосконалення мовних знань. До дня української писемності спільно з Українською Лігою жінок було проведено свято «Наша думка, наша пісня не вмере, не загине», а також силами студентів організовано свято «Перше було слово». П'ять років поспіль у лютому на факультеті відзначається встановлений ЮНЕСКО міжнародний День рідної мови. Цього дня провідні лінгвісти факультету читають студентам лекції про розвиток мов різних національностей, особливості мовної ситуації в Україні та в нашому регіоні. Цілою низкою заходів відзначили на факультеті День української мови та писемності. Студенти підготували півторагодинний концерт, протягом якого співали, читали свої власні поетичні та прозові твори. Силами студентів 4 курсу спеціальності «українська мова та література» було представлено костюмований спектакль-мініатюру «Мої милі люди», з власною афішею і запрошеннями. Студенти-україністи провели Вечір поезії на базі відпочинку «Чорноморка» (Гончарова А., Адова В., Прикладов С.), а болгаристи – художньо-поетичний вечір «Наші таланти». У грудні щорічно проводиться фольклорне свято «Слов'янське Різдво», де студенти усіма слов'янськими мовами вітають друзів та викладачів. Більшість студентів факультету взяла участь у святкуванні Дня вишиванки.

У квітні факультет святкує День факультету. Найкращі студенти, активісти, спортсмени, науковці в День факультету отримали грамоти на сцені актових залів та мали змогу сфотографуватися в кріслі декана. Кожний автор статті, надрукованої у черговому збірнику «Філологічні студії», отримує в подарунок примірник збірника. Важливим напрямом виховної роботи є залучення студентів до участі у наукових конференціях, присвячених пам'яті викладачів факультету («Фашенківські читання», присвячена пам'яті проф. В. Фашенка, «Срібний вік: діалог культур», присвячена пам'яті проф. С. Ільйова, «Карпенківські читання» присвячена пам'яті проф., члена-кореспондента Академії наук Ю. Карпенка, «Пушкін і світовий літературний процес», присвячена пам'яті проф. А. О. Слюсаря, Круглий стіл з питань теорії літератури, присвячений пам'яті проф. Г. А. В'язовського).

Студенти і викладач Сенік Г. В. проводять акцію «Допоможи солдатам АТО». Було проведено зустрічі з бійцями АТО (лейтенантом Костем Янченком та бійцем ДУК «Правий сектор» Валерієм Пузіком, заступником командира III батальйону 28 окремої гвардійської механізованої бригади В. Заболотним). Результатом цих виховних заходів є увиразнення ролі Збройних сил України та кожного її громадянина в набутті державної незалежності, вмінні її захищати.

Відвідування *гуртожитку* проводиться з метою перевірки санітарно-гігієнічних умов проживання, виявлення проблем та вирішення їх з керівництвом, підтримання правил внутрішнього розпорядку. Щороку проводиться конкурс на кращу кімнату гуртожитку, і щороку наші студенти посідають у ньому 1-е або 2-е місце (гуртожиток № 4). Крім того, в ході відвідувань проводяться профілактичні бесіди щодо шкідливого впливу алкогольних напоїв, тютюнопаління та вживання наркотичних речовин на організм людини, безпеки поведінки на вулиці, профілактиці пограбувань, наркоманії. Результатом даного напрямку роботи є достатній рівень соціальної адаптації студентів, відсутність правопорушників у студентському середовищі. З метою адаптації студентів до умов життя, які швидко змінюються, кураторами створюються нові умови для соціалізації студентів. Одну з можливостей соціалізації являє собою розширення служби психолого-консультаційної та профілактичної допомоги студентам. Для цього куратори направляють студентів до Психологічної служби університету та/або запрошують провідних фахівців – соціологів, психологів, фахівців у галузі безпеки життєдіяльності університету, Одеського міського центру зайнятості з метою проведення тренінгів. Особливим попитом серед студентів користуються такі теми, як підготовка молоді до сімейного життя, розвиток комунікативних здібностей, профілактика правопорушень, наркоманії та ВІЛ-інфекції. У гуртожитку № 4 функціонує оперативний загін, у складі якого є студенти філологічного факультету.

Адміністратором вільного студентського простору «Продльонка» є студентка 3 курсу спеціальності «прикладна лінгвістика» Т. Чунакова. Серед заходів, проведених «Продльонкою», слід відзначити постійні кінопокази, вечори розвиваючих ігор, поетичні та акустичні вечори за участю студентів та випускників ОНУ, лекції на актуальні теми: «Як знайти роботу своєї мрії» (лектор – Надія Савченко, директор агентства персоналу «Key People»); «Лідерство, відповідальність, принципи» (лектор – Вадим Орлов, директор по управлінню постачань в Red Head Family Corporation); майстер-клас «Як навчитися «читати» картини»; тренінг «Творчість і харизма», (лектор – Дмитро Морошан, практикуючий бізнес-тренер); тренінг «Як не дати емоціям зіпсувати ваше життя» (лектор – Ольга Хайдукова, практикуючий психолог); майстер-клас «Тайм-менеджмент, або Як навчитися керувати часом» (лектор – Олена Неженко, президент молодіжної організації AIESEC в Одесі); лекція «Правила ефективної комунікації» (проф. Кондратенко Н. В.). На базі «Продльонки» було проведено круглий стіл «Суспільна безпека та громадянське суспільство» за участю доцента Одеського національного політехнічного університету М. Найдорфа, професора Одеського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентові України С. В. Овчаренко і професора ОНУ М. І. Милової.

Виховну роботу на **біологічному факультеті** крім керівництва здійснюють 38 кураторів, до складу яких обрані найкращі викладачі з великим досвідом і стажем педагогічної роботи на підставі пропозицій завідуючих кафедрами. Форми проведення виховної роботи різноманітні: бесіди кураторів зі студентами, відвідування кураторами гуртожитків, обговорення важливих проблем на Вченій раді біологічного факультету, засіданнях кафедр, наради завідуючих в деканаті, збори кураторів, спілкування кураторів з батьками проблемних студентів, дзвінки кураторів батькам студентів, суботники, екскурсії зі студентами в музеї, театри, кіно, поїздки зі студентами на лимани, озера, річки північно-західного Причорномор'я, репетиції з художньої самодіяльності, поетичні вечори тощо.

Стан виховної роботи обговорювався на Вченій раді факультету двічі (квітень і листопад) і був визнаний задовільним. На засіданнях кафедр куратори регулярно звітують про стан виховної роботи в групах, цьому питанню присвячено декілька нарад кураторів, які проводив декан В. В. Заморов. Теми нарад такі: ліквідація академічних боргів студентами, методичні аспекти вихованої роботи кураторів, заходи щодо академічної заборгованості студентів у другому семестрі 2014-2015 навчального року і першому семестрі 2015-2016 навчального року, обговорення результатів атестацій студентів, організація і проведення медогляду студентів I, II, III та IV курсів, контроль за веденням журналів обліку роботи академгруп та ін. Куратори під час бесід спілкуються зі студентами, цікавляться їх результатами в навчанні, обговорюють підсумки атестацій, розглядають і вирішують проблемні питання, які постають перед студентами. Теми бесід такі: «Україна-єдина і соборна держава», «Сучасна українська мова», «Шкідливість тютюнопаління і вживання наркотиків для організму студентів», «Історія і сьогодення Одеського національного університету імені І. І. Мечникова», «Біологи ОНУ – вчені зі світовими м'ям» та інші. Найкращими кураторами біологічного факультету за результатами роботи у 2015 р. визнано доцентів О. М. Андрієвського і В. В. Немерцалова.

Протягом 2015 року куратори в групах провели кураторські години, екскурсії до музею історії біологічного факультету і музею історії ОНУ, які були присвячені історії університету, біологічного факультету, кафедр, окремим видатним вченим факультету, які внесли вагомий внесок в історію світової біологічної науки. На біологічному факультеті також проводяться вечори поезії, на яких були присутні викладачі доценти Андрієвський О. М., Немерцалов В. В., Герасим'юк В. П., студенти Чемерська К. О., Марінова І. та інші. Під час проведення цього заходу викладачі і студенти декламують свої власні вірші і поезію класичних авторів таких, як Т. Г. Шевченка, Івана Франка, О. С. Пушкіна та ін. Викладачі і студенти брали участь у святкуванні 159-річчя з дня народження видатного українського поета Івана Франка 3 вересня 2015 р. (27 серпня 1856 р.). В більшості груп були проведені кураторські години і бесіди, які були присвячені цій події.

Звітно-виборче зібрання студентів, профбюро і студентського самоврядування факультету відбулося 8 жовтня. На ньому було з'ясовано, що з 540 студентів денного відділення членами профспілки студентів і аспірантів є 516 осіб. На засіданні студенти заслухали звіти голови профбюро біологічного факультету студентів і аспірантів Шалупенко Анни і голови студентського самоврядування Самойленко Дар'ї. На цьому зібранні студенти переобрали їх на новий термін і визначили студентського декана – Уманець Олександр та її заступника – Станкову Олександрю.

Трудове виховання студентів I курсу відбувалося в серпні під час підготовки корпусу факультету до нового навчального року. Навесні і восени (квітень і серпень 2015 р.) студенти допомагали прибирати територію, яка прилягає до факультету. В березні 2015 р. Студенти I курсу під керівництвом доцентів Герасим'юка В. П. і Куцин О. Б. Допомогали прибирати приморські схили на території парку

імені Т. Г. Шевченка. Декан доцент Заморов В. В. та голова профбюро студентів Шалупенко Анна 3 грудня 2015 р. в святковій обстановці вручили першокурсникам студентські квитки. Студентське самоврядування та профбюро біологічного факультету 10 грудня 2015 р. провели благодійний ярмарок в корпусі факультету.

Медогляд студентів I-IV курсів проходив цього року в міській студентській поліклініці № 21, розташованій за адресою вул. Семінарська, 7, яка має статус “клініки дружньої до молоді”. Деякі студенти були відправлені на додаткові медичні обстеження. Більша частина студентів його пройшла. Деякі студенти його не пройшли, що було пов’язано з відсутністю деяких лікарів на робочих місцях, додатковими медичними обстеженнями та відсутністю вільного часу (так як кожен день у студентів по 4 пари занять).

З метою покращення профорієнтаційної роботи на факультеті організовані та проведені екскурсії для студентів. Маршрути екскурсій пролягали схилами Куяльницького, Хаджибейського, Дністровського лиманів, на Придунайські озера, в Березівський та Саранський ліси, на Білгород-Дністровську косу, на річку Дністер. Крім того, також відбулися екскурсії в Зоологічний музей ОНУ, Ботанічний сад та Наукову бібліотеку ОНУ, Наукову бібліотеку імені М. М. Горького, Астрономічну обсерваторію ОНУ, зоопарк та інші заклади. В їх організації брали участь професори Стойловський В. П., Ткаченко Ф. П., доценти Ківганов Д. А., Попова О. М., Герасим’юк В. П., Немерцалов В. В., Андрієвський О. М. та ін. Студенти неодноразово відвідували Одеський театр музичної комедії ім. М. М. Водяного, Одеську філармонію, Одеський національний театр опери та балету, Російський драматичний театр, палац культури „Політехнічний”. Усього було організовано та проведено 42 екскурсії. Культурна робота на факультеті відбувалася у вигляді урочистих святкувань Дня знань, Дня книги, Дня рідної мови, Дня поезії, “Хеловіна”, Нового року, Дня міжнародного жіночого свята і 150 річниці ОНУ. З цієї нагоди були підготовлені стінні газети, урочисті привітання студентів і різноманітні заходи.

У гуртожиток № 7 було поселено 279 студентів біологічного факультету. Існує проблема в нестачі в гуртожитку меблів: шаф, столів, стільців, полиць, а також кранів і сифонів. Протягом року гуртожиток відвідували заступник декана з виховної роботи та куратори, які перевіряли санітарний стан блоків, кімнат, кухонь, санвузлів, проводили виховні бесіди з питань успішності навчання і дисципліни, моральності, правил проживання в гуртожитку та виконання правил техніки безпеки. Значна увага приділялася заходам з боротьби з наркоманією, тютюнопалінням та вживанням алкогольних напоїв. Для боротьби з хуліганством у гуртожитку № 7 також існує оперативний загін, який складається зі студентів різних факультетів, що там мешкають.

Виховна робота в **Інституті соціальних наук** сполучала в собі як традиційні, так і новаторські елементи. До перших слід віднести у травні зусиллями кураторів академічних груп та студентів інституту суботника на підшефній території (внутрішній двір гуманітарного корпусу ОНУ) – прибране сміття, пофарбований паркан навколо двору, продовжувалось піклування про саджанці кипарису, подаровані університету в минулому році; восени за підтримки адміністрації інституту під час виборчої кампанії до місцевих органів влади студентами відділень соціології та політології було знято та змонтовано відеоролик із закликами до молоді проявити свою громадянську позицію та прийти на вибори – «Мій вибір – це моя Україна»; у листопаді студентська молодь закладу традиційно взяла активну участь в підготовці та проведенні «Дня ІСН», на який, окрім власне викладачів та студентів, були запрошені і випускники інституту різних років.

До новаторських заходів виховної роботи в ІСН слід віднести наступні: 1) з вересня в якості експерименту було запроваджено студентських тьюторів, якими стали студенти старших курсів всіх відділень інституту і добровільно висловили готовність здійснювати допомогу першокурсникам в їхній адаптації до університетського життя – важливо підкреслити, що це нововведення було ініціативою органу студентського самоврядування інституту і розглядається адміністрацією як можливість підвищити ефективність діяльності кураторів академічних груп; 2) протягом осені інститут взяв участь у проведенні всеукраїнських акцій та проєктів по боротьбі з корупцією. Так, у 14-15 вересня 2015 року ІСН провів зустріч з організаторами Національного форуму «Перевір чиновника». Зустріч відбулася в аудиторії № 307 звідки здійснювалася пряма трансляція події по телебаченню та каналу «youtube». У роботі взяли участь президент фундації «Суспільність» та редактор журналу «Format21» Тарас Петрів, журналіст та модератор заходу Віталій Гайдукевич, студенти відділення політології ІСН, заступник директора інституту О. Ю. Хорошилов. Наближеною за змістом стала зустріч студентів-політологів з аналітиком міжнародної організації «Transparency International», присвячена боротьбі з корупцією в сучасній Україні, яка відбулася 25 вересня 2015 р. в аудиторії №305; 3) 4 листопада відбулася творча зустріч колективу ІСН з художнім керівником та головним диригентом Одеського філармонійного

оркестру, народним артистом України Хобартом Ерлом. Модератором зустрічі виступив доцент кафедри міжнародних відносин В. А. Дубовик. Тема зустрічі: «Музика як засіб міжнародних відносин». Запрошені на зустріч гості (в тому числі – і студенти інституту) взяли участь в обговоренні питань крос-культурної комунікації, відкритості та толерантності. Розмова велася англійською мовою.

Основна форма виховної роботи у гуртожитку – це консультативна допомога студентам, яка охоплює не тільки професійні питання, але й питання, що пов'язані з побутом. Куратори здійснюють також планове відвідування гуртожитків в робочі та святкові дні, позапланове періодичне відвідування студентів, допомагають адміністрації гуртожитків організувати поселення, прописку, проживання, створення і підтримку структури самоврядування, розв'язання суперечливих ситуацій. Відвідування гуртожитку проводиться з метою перевірки санітарно-гігієнічних умов проживання, виявлення проблем та вирішення їх з керівництвом, підтримання правил внутрішнього розпорядку. Крім того, в ході відвідувань проводяться профілактичні бесіди щодо шкідливого впливу алкогольних напоїв, тютюнопаління та вживання наркотичних речовин на організм людини, безпеки поведінки на вулиці тощо.

На початку навчального року проведено збори студентів першого курсу **геолого-географічного факультету** за участю декана та працівників деканату, кураторів та членів ради студентського самоврядування. Першокурсники були ознайомлені з факультетом та його традиціями, з організацією та графіком навчального процесу на геолого-географічному факультеті, правилами поведінки в аудиторіях та лабораторіях. Студенти також познайомилися з завідувачами випускових кафедр та кураторами. Окремо з першокурсниками провели співбесіду голова РССВ студентка 2 курсу А. Бранчукта голова профкому студентів ГГФ Є. Сіпаткін. Мета співбесіди – виявлення здібних до громадської роботи студентів, талановитих осіб, яких можливо залучити до участі в художній самодіяльності, КВК тощо. В квітні був проведений день факультету. Студенти взяли участь у проведенні днів відкритих дверей та інших видах профорієнтаційної роботи з учнями середніх шкіл, гімназій, коледжем в м. Одеса, а також в деяких районних центрах Одеської області.

Умовами проживання та додержання правил проживання студентів у гуртожитку постійно опікується декан факультету та його заступники. Ці питання два рази на рік обговорюються на Раді факультету. Можна говорити про задовільний стан та порядок в гуртожитку № 5, за що в значній мірі треба завдячувати адміністрації студмістечка, завідувачу гуртожитку Дубовому В. Ю., оперативному загону гуртожитку, в складі якого 11 студентів факультету. Їхніми стараннями підтримується належний порядок не тільки в гуртожитку, а й на території студмістечка ОНУ, під час проведення громадських акцій, культурно- та спортивно-масових заходів у гуртожитку, на факультеті, в університеті та міського масштабу. Студенти першого курсу напряму підготовки «Туризм» мешкають у гуртожитку №6. Особлива увага приділяється умовам проживання в гуртожитку першокурсників. У звітному році всі першокурсники були поселені зі своїми ж однокурсниками, що позитивно впливає на їх емоційний стан та дисципліну. На протязі року викладачі (в основному куратори) періодично відвідували студентський гуртожиток № 5. При зустрічах з мешкаючими ми там студентами піднімалися питання поліпшення умов проживання і навчання, додержання належного санітарного порядку і дисципліни. У жовтні та у квітні сумісно з адміністрацією студмістечка та профкомом студентів був проведений конкурс «Краща кімната гуртожитку».

Протягом року на **історичному факультеті** проведено традиційні заходи, а також запроваджено нові форми роботи зі студентами. Продовжено проведення традиційних заходів етнографічного характеру: 13 січня – водіння Кози та маланкування на факультеті, в закладах та установах міста, святкування Міжнародного дня рідної мови (21 лютого), Дня української мови. Проведено зустрічі зі студентами першого курсу в рамках «Вступу до історії». Відбулися виробничі збори зі студентами першого курсу з метою розповіді про життя та діяльність факультету та кафедр, пояснення правил написання курсових робіт, розповідь про учбову дисципліну студентів. Систематично проводиться кураторська та виховна робота викладачів протягом всього періоду в рамках освітнього процесу. Відбулись святкування Днів кафедр історії України, нової та новітньої історії, де викладачі та студенти взяли участь у святковій програмі. Проведено традиційний конкурс «Педагогічна майстерність 2015» для студентів 2 курсу. Започатковано проведення факультетського Ярмарку.

Відновлено активність гурткової роботи студентів. Студентський гурток з етнології «НЕСТ (Наукове етнологічне студентське товариство)» (керівник – Петрова Н. О.), що займається популяризацією етнографічної науки і діяльності кафедри археології та етнології зокрема у мережі Інтернет. Для цього було створено сайт та спільноту в соцмережах, до якої на даний момент долучилося 175 осіб. Проведено дві міжнародні наукові студентські конференції, об'єднані темою етнічної культури у глобалізованому світі і по результатах конференцій видано збірку статей. Діє студентський лекторій, не прив'язаний до конференцій. Студенти будь-якого курсу, якщо мають на те бажання, можуть організувати власну лекцію

на будь-яку дотичну до етнології та культурної антропології тему. Втім, вони повинні бути готові, що на цю лекцію завітають не тільки інші студенти, але й викладачі, що, як правило, і трапляється. Поки що таких лекцій відбулося три.

З вересня в рамках НЕСТу функціонує гурток «Експериментальне народознавство», який проводить зустрічі з вивчення народних пісень, танців, обрядів і побуту народів Східної Європи. Відтоді ж діє гурток вивчення польської мови. У рамках гуртка студенти факультету мають можливість вивчати польську мову та культуру. Зараз членами гуртка є 19 осіб. НЕСТ співпрацює з бібліотеками міста, дитячим будинком «Перлінка» та Одеським обласним центром патріотичного виховання дітей та молоді. НЕСТ поєднує в пізнавальні, виховні та розважальні функції – організація народних свят (Андріївських вечорниць, Масляної, Великодня) і заходів, присвячених національній пам'яті (День української мови та писемності, День рідної мови, вшанування жертв Голодоморів), а також літературних вечорів.

У вересні 2015 р. на базі Археологічного товариства імені Е. Р. фон Штерна засноване студентське археологічне товариство «NUCLEUS» (співкерівники – Сминтина О. В., Кюск Д. В., Гончаренко А. В., Демченко О. В., студентка Лобанова М., аспірант Олійник А.), яке проводить щотижневі засідання, активно оприлюднюючи свою роботу у соцмережах.

Восени 2015 р. поновив діяльність науковий гурток кафедри історії України. Протягом листопада вдалося провести два засідання у вигляді відкритої лекції старшого наукового співробітника Інституту історії НАН України д. і. н. Чухліба Т. В. та дискусії про новітні форми міждержавних конфліктів на прикладі війни на Сході України у 2014-2015 роках. На обох заходах були присутні студенти різних спеціалізацій, а на другому з них представники громадськості. При кафедрі історії стародавнього світу та середніх віків діють гуртки з історії стародавнього світу (керівники – Луговий О. М., Майборода П. А., Волканов С. І., Вадько В. І.), середніх віків (керівники – Немченко І. В., Радзиховська О. О., Чепіженко В. В.), з класичної філології (з грецької та латинської мови, керівник – Майборода П. А., Водько В. І.), літературний гурток (Майборода П. А., Цолінка К.), кіно-гурток (Федорович І., Клименко К.). Характерною особливістю кафедральних гуртків є залучення до керівництва ними магістрантів та аспірантів. У засіданнях гуртків беруть участь студенти різних курсів та спеціалізацій історичного факультету. Продовжено діяльність наукового гуртка нової та новітньої історії й міжнародних відносин. Проводилися тренування з інтелектуальної гри «Що? Де? Коли?» зі студентами I – V курсів (Луговий О. М.). 3 грудня відбувся круглий стіл «“Чудо про Георгія та змія” в західноєвропейському, візантійському та давньоруському дискурсі» (відповідальні – О. М. Луговий, В. В. Чепіженко, В. І. Водько) за участі студентів та аспірантів історичного факультету.

На **філософському факультеті** створені та підтримуються такі традиції як Посвячення у студенти 1 вересня, проведення Днів факультету (з урочистим врученням «Пам'ятки студента філософського факультету»), Діогена (виступи команд КВК, художньої самодіяльності, поетів, спортсменів), Філософських тижнів. Знаковими у житті факультету є факультетська газета «Діоген», іменні стипендії імені Георгія Флоровського, ректора ОНУ імені І. І. Мечникова. У рамках курсу “Філософська пропедевтика” всі студенти I курсу денного навчання, як правило, бувають на таких екскурсіях у таких закладах як Музеї книги ОННБта Наукової бібліотеки ОНУ, Ботанічний сад ОНУ, Зоологічний, Палеонтологічний, Мінералогічний музеї ОНУ. Студенти I курсу денного й заочного навчання щорічно отримують шість випусків Матеріалів до курсу «Філософська пропедевтика». Ця проблематика також розглядається на засіданнях Науково-дослідного та освітянського центру імені Г. В. Флоровського, у роботі якого беруть активну участь аспіранти та студенти старших курсів. Значна увага приділяється проведенню зустрічей з провідними спеціалістами в майбутній фаховій діяльності. На філософському факультеті силами деканату та кураторів організовано регулярне доведення до студентів інформації про проведення конференцій, круглих столів тощо.

Студенти та аспіранти регулярно беруть участь у рекламі та публікрілейшнс філософського факультету. Підготовка студентів до активної участі у виборі майбутнього місця роботи, як з урахуванням власних бажань, здібностей, так і з урахуванням потреб регіону є вимогою часу та запорукою працевлаштування випускників. Вже стала доброю традицією презентація кращих авторських проектних ідей, підготовлених студентами-культурологами в рамках курсу «Методика організації культурних проектів». В цьому році вона була присвячена ювілею університету та відбулася за участю абітурієнтів, їх батьків, вчителів шкіл (27 лютого). До всесвітнього дня філософії студентське наукове товариство факультету 20 листопада організувало і провело брейн-ринг між першокурсниками (організатор Мацьків В.). Студентське наукове товариство філософського факультету (голова студентка 4 курсу Циганок А., заступник голови студент 4 курсу Мацьків В.) ініціювало проведення опитування на вулицях міста з метою з'ясувати, що відомо городянам про філософію, про навчання філософії, про її

значення в житті. За результатами опитування студенти створили фільм, який був показаний на засіданні Вченої ради факультету. Отримані дані та спостереження обговорювалися також на круглому столі «Хто він «сучасний філософ»?» в рамках Тижня факультету (8 жовтня). На філософському факультеті щорічно проводиться Всеукраїнська студентська наукова конференція, у звітній період – XVIII читання пам'яті Георгія Флоровського (7-9 жовтня). Всього в конференції взяли участь 26 студентів і аспірантів філософського факультету.

Проводиться значна робота по оформленню його приміщень. Підготовлені в оформленні такі стенди (крім інформаційних): «Студентське самоврядування», «Міжнародна діяльність», «Історія факультету», «Наші досягнення», «Наші будні», «Г. Флоровський – видатний випускник Новоросійського університету», «Вершки суспільства» («Наші досягнення. Випускники філософського факультету (приклади успішної кар'єри за спеціальністю)»). Ведеться значна робота по естетичному оформленні приміщень факультету (деканат, кафедри, аудиторії, коридор, буфет). Керівництво факультету і куратори регулярно відвідували гуртожиток № 1 та проводили роботу з питань додержання правил проживання в гуртожитку та з питань навчальної дисципліни. Особливу увагу приділяли бесідам з приводу правил моральності та умов проживання в гуртожитку. Впродовж 2015 р. іногородні студенти постійно обпитувалися кураторами та заступником декана з навчально-виховної роботи щодо умов проживання. Студенти скаржилися на відсутність опалення, гарячої води восени і погані туалети. Студенти філософського факультету беруть активну участь в оформленні стендів гуртожитку. На черзі – оформлення кімнати відпочинку.

На початку навчального року на **хімічному факультеті** проведено збори студентів першого курсу за участю декана та працівників деканату, кураторів та членів ради студентського самоврядування. Першокурсники були ознайомлені з факультетом та його традиціями, з організацією та графіком навчального процесу на хімічному факультеті, правилами поведінки в аудиторіях та лабораторіях. Окремо з першокурсниками провели співбесіду голова ради студентського самоврядування студентка 4 курсу Афанасенко Е., та голова профкому студентів хімічного факультету студентка 4 курсу Бундєва О., завданням яких було виявлення здібних до громадської роботи студентів, а також талановитих осіб, яких можливо долучити до участі в художній самодіяльності, іншої творчої роботи. В травні був проведений день факультету, присвячений одразу кільком подіям, це професійне свято «День хіміка» та 82 рік з дня відкриття хімічного факультету. 1 жовтня було проведено традиційне спортивне свято хімічного факультету. З цього року спортивні змагання команд курсів проводитимуться на початку навчального року. В грудні студенти хімічного факультету відсвяткували новий рік великим «Новорічним концертом». Цього року цей захід було проведено 24 грудня з активною участю студентів першого курсу. Вдало виступила на чемпіонаті ОНУ команда з КВК «Хімфактор». Цього року вона вдало пройшла два відбірних туру (в травні та вересні) й вийшла до фінального туру, який відбувся восени. Студенти взяли участь у проведенні днів відкритих дверей та іншої профорієнтаційній роботі з учнями середніх шкіл, гімназій, коледжем в м. Одеса, а також в деяких районних центрах Одеської області.

Особлива увага у виховній роботі на **факультеті журналістики, реклами та видавничої справи** приділялась студентам першого курсу факультету. З метою допомоги першокурсникам в непростому процесі адаптації в стінах університету був організований та проведений День першокурсника. До участі в цьому святі були залучені не тільки студенти усіх курсів та самі першокурсники, але й викладачі та випускники факультету, які дали цінні й корисні настанови студентам-початківцям та познайомили їх із секретами студентського життя. Також протягом року проводилися зустрічі з відомими журналістами, літераторами, митцями – ведучим Костянтином Грубичем; письменником, мандрівником, колумністом Максом Кідруком; письменником, істориком Маркіяном Камишем; українським поетом, есеїстом, перекладачем Борисом Херсонським; письменником та соціальним психологом Олегом Покальчуком; письменником Антоном Чапаєм тощо.

На **фізичному факультеті** у травні було проведено «День фізика», яка включала демонстрація відеофільму «Прес-конференція з викладачами (Ваксман Ю. Ф., Ніцук Ю. А., Черненко О. С., Толкачев, Пастернак В.)», виступ клубу «Гамільтоніан» та гостей свята, відео привітання фізиків КНУ імені Шевченко, ХНУ імені Каразіна (Харків). За минулий рік розглянута низка питань по проблемам проживання в гуртожитку, конфліктних фінансових ситуацій під час проживання студентів очного і заочного відділень, користування душовими кабінами, оплати за використання електроприладів, взаємодії з комендантом гуртожитку № 1. Відвідував гуртожиток переважно заступник декана. Основна форма виховної роботи кураторів та заступника декана – це консультативна допомога студентам, яка охоплює не тільки професійні питання, але й питання, що пов'язані з побутом. Здійснюється планове чергування в гуртожитку в робочі, вихідні та святкові дні, чергування на різних суспільних заходах,

позапланове періодичне відвідування студентів. В ході відвідувань проводились профілактичні бесіди щодо шкідливого впливу алкогольних напоїв, тютюнопаління та вживання наркотичних речовин на організм людини, безпеки поведінки на вулиці, профілактиці пограбувань, наркоманії. В гуртожитку № 1 активно працює студентська рада гуртожитку у складі 8 осіб, яка займається питаннями побуту студентів, організацією спортивних та культурно-масових заходів у гуртожитку (Кірик Ю.). Періодично проводиться огляд кімнат на виявлення порушень чистоти і гігієни. Частих порушників при поселенні вкінці літа в гуртожиток або розселяють, або переводять в ще більш гіршу кімнату. Переможців огляду «на найкращу кімнату гуртожитку» профком відряджає безкоштовною екскурсією. Фізичний факультет на практиці реалізує концепцію співуправління адміністрації та студентів з питань виховної роботи. Специфікою відмічається студентське самоврядування у гуртожитку, яке носить міжфакультетський характер, оскільки в одному гуртожитку проживають декількох факультетів і інститутів.

У **коледжі** здійснюється широкий спектр заходів. На початку кожного навчального року проводяться збори щодо роз'яснення Правил внутрішнього розпорядку, ознайомлення з графіком навчального процесу, індивідуальним планом навчання. Систематично проводяться засідання, на яких заслуховуються питання про стан відвідування та успішності студентів. Щорічно проводяться збори з батьками студентів нового прийому щодо результатів адаптації першокурсників. Для попередження незадовільних результатів у навчанні систематично проводиться зарубіжний контроль знань, підсумки якого аналізуються на батьківських зборах та в індивідуальних бесідах зі студентами та їх батьками. В цьому році при роботі зі студентами продовжувалось проведення «Виховної п'ятихвилинки» – керівний склад коледжу практично щоденно у групах зустрічався зі студентами. В ході цих зустрічей студентам доводилися вимоги керівних документів, наказів МОН, ректора ОНУ, рішення ректорату, що їх стосуються, розпорядження керівництва Коледжу, статті Кримінального кодексу України, моральні норми поведінки та взаємин між студентами, попередження травматизму, інша роз'яснювальна робота.

Кожного навчального року проводяться традиційні свята та заходи: «Посвята у першокурсники», «День знань», «День здоров'я», річниця ППО та Коледжу, ОНУ імені І. І. Мечникова, Міжнародний жіночий день, День перемоги, Новий рік, Всесвітній день боротьби зі СНІДом, а також професійні - День бухгалтера, День соціального працівника. До Дня захисника України проведено зустріч з учасниками АТО та організовано перегляд відеофільму «Аеропорт». Студенти та викладачі взяли активну участь у зборі засобів гігієни та речей для 28 ОМБР, яка бере участь в АТО. У квітні та грудні відбулася акція «АнтиСНІД», мета якої, сприяти формуванню особистісної та соціальної компетенції дітей, які вимушені жити в умовах епідемії ВІЛ/СНІДу, для зниження ризику інфікування ВІЛ та формування толерантного ставлення до людей, що живуть з ВІЛ. Разом із Загальноукраїнською організацією протидії алкоголізму та тютюнопалінню продовжувалось проведення циклу відеолекцій про вплив шкідливих звичок на особистість. У травні відбулась зустріч студентів з представниками Державної служби МНС в Одеській області.

Студенти 1-2 курсів разом з класними керівниками протягом року відвідали, в рамках учбової програми Український театр імені В.Василька (вистави «Кайдаші», «Тіні забутих предків»), Одеський академічний російський драматичний театр (вистава «Червоне та чорне»), Одеську кіностудію, Військово-історичний музей, музеї ОНУ, Ботанічний сад, Одеську наукову бібліотеку ім. М. Горького та наукову бібліотеку ОНУ. Регулярно виходили фото- та настінні газети.

Студенти коледжу активно займаються науковою роботою. Виступають з доповідями на науково-практичних конференціях університету та за його межами. Студенти коледжу є учасниками обласних предметних олімпіад серед студентів ВНЗ I-II рівнів акредитації Одеської області, де неодноразово посідали призові місця. У 2015 році вони посіли III командне місце з математики, а студент Снітовський А. отримав диплом III ступеня обласного етапу Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Т. Шевченка.

Результати виховної роботи і діяльності студентів не обмежуються своїми підрозділами, але й виходять навіть **за межі університету**. Можна виділити кілька напрямів (освітньо-професійний, творчий, громадський, просвітницький) та кілька рівнів (міжнародний, всеукраїнський, регіональний) презентації університетської молоді у зовнішньому визнанні.

Особливими **освітньо-професійними** успіхами відзначились на *національному* рівні студенти факультету РГФ: студентка 2 курсу французького відділення Князян Діана взяла участь та посіла I місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності «Теорія і методика професійної освіти»; студентка 3 курсу французького відділення Компанієць Віра взяла участь у Міжнародному конкурсі поетичного перекладу, що проходив на філологічному факультеті Східноукраїнського національного університету імені В.Дала, у якому посіла II місце у номінації «Кращий переклад

поетичного твору з англійської мови на українську». Студенти і викладачі факультету РГФ взяли участь у Всеукраїнських олімпіадах з іноземних мов. Так, студентка 3 курсу іспанського відділення Орлишева Наталія посіла II місце на олімпіаді з іспанської мови, яка проводилася у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка; студентка 5 курсу відділення перекладу Ломажук Вікторія посіла 7 місце на олімпіаді з італійської мови, яка проводилася у КНУ імені Тараса Шевченка; студентка 3 курсу німецького відділення Зикіна Вікторія посіла 9 місце на олімпіаді з німецької мови, яка проводилася у КНУ імені Тараса Шевченка; студентки відділення перекладу Очаковська Яна (1 курс), Пономаренко Анастасія (4 курс), Сидоренко Ганна (4 курс) посіли відповідно 6, 7 та 12 місця на олімпіаді з новогрецької мови. Студентки IV курсу французького відділення Абрамова М. та Бойко О. взяли участь у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Переклад», що проходила при Інституті філології КНУ імені Тараса Шевченка. Абрамова М. була відзначена грамотами за «Найкращий переклад суспільно-політичного тексту» та за «Найкращий художній переклад». Взяли участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з філософських наук і були представлені до дипломів Студенти філософського факультету Циганок А. - диплом II ступеню, Павлюченко А., Белявська О. – диплом III ступеню. Студентка Маляренко В. (4 курс) стала переможцем (2 місце), студентка Арабаджи М. (5 курс) зайняла 5 місце та отримала лист подяки у II турі Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Філософія. Релігієзнавство» (на базі філософського факультету КНУ ім. Т. Г. Шевченка, 15-16 квітня 2015 р.).

Особливо широким співробітництвом на регіональному та всеукраїнському рівні відзначається *історичний факультет*, який продовжив співробітництво з іншими кафедрами університету, факультетами, організаціями та установами, зокрема з профспілковою організацією студентів та аспірантів ОНУ, кафедрою педагогіки, кафедрою фізичного виховання, Одеським обласним центром української культури, Інтелектуальним форумом, Обласним центром позашкільної освіти, Союзом українців Румунії, Генеральним консульством Румунії в м. Одеса, Генеральним консульством Польщі у в. Одеса, Одеською національною науковою бібліотекою імені М. Горького, Обласною універсальною науковою бібліотекою ім. М. Грушевського, Одеською обласною бібліотекою для юнацтва імені В. Маяковського, ВНЗ міста Одеси, школами (ЗОШ № 68, ЗОШ № 122, інтернати, Притулок № 1 м. Одеси, Дитячий будинок «Перлінка»), гімназіями (№ 2, № 8), музеями міста, Кодимським історико-краєзнавчим музеєм, Вінницьким державним університетом імені М. Коцюбинського, Одеським центром спеціальної підготовки. Спільно з вихованцями дитячого будинку «Перлінка» у травні-червні та у жовтні-грудні здійснена серія польових екскурсій по археологічних пам'ятках Одеської області з метою виявлення загроз для стану збереження археологічних матеріалів. Організовано спільну екскурсію в Центр зеленого туризму «Фрумушика-Нова». У грудні проведено низку зустрічей студентів та вихованців дитячого дому в рамках театралізованих свят.

Викладачі ІМЕМ беруть активну участь у профорієнтаційній роботі на регіональному рівні, а саме – розробка рекламної та агітаційної друкованої продукції (інформаційних листків, буклетів) поповнення фотодокументів, стенді: оновлення сайту; проведення днів «відкритих дверей», проведення профорієнтаційних бесід з випускниками шкіл Одещини та інших областей України. На факультеті журналістики організовувалися зустрічі студентів із відомою одеською журналісткою, організатором прес-центру «PARITET» Юлією Сибір, а студенти усіх курсів відвідували заходи (прес-конференції, брифінги тощо), що проводилися в прес-центрі «PARITET». Також було організовано зустрічі з відомими журналістами: головним редактором газети «День» Ларисою Івшиною, українським та російським журналістом, театральним режисером, радіоведучим, телеведучим, письменником-фантастом, громадським діячем Матвієм Ганнопольським, українським телеведучим Андрієм Доманським. У березні студенти Коледжу брали участь у регіональному семінарі «Участь студентів у забезпеченні якості вищої освіти» в рамках проекту TRUST. Викладачі та студенти ІПО і Коледжу взяли участь у проведенні науково-практичної конференції, присвяченої річниці з дня народження Одеського градоначальника Г. Г. Маразлі, а також в проведенні Рішельєвських читань, що проводилися на базі обласної наукової бібліотеки імені М. Горького.

Творчі здібності студенти ОНУ виявили на міжнародному рівні. Студентка 3 курсу Дащенко Світлана брала участь у конкурсі «Міс Болгарія», де посіла 2 місце. Студентка 3 курсу Саввіна Аліса стала чемпіонкою Європи зі степу (січень 2015р. – Польща) та зайняла 4 місце на чемпіонаті Світу (липень 2015р. – Німеччина). Студенти-болгаристи взяли участь у святкуванні Дня визволення Болгарії від турецького ярма (3 березня), відвідали презентацію книги Жоржа Кіусака «Болгари в Бразилії» (20 березня), 11 квітня святкували Вербну неділю – цветницю, 1 грудня - Ден на бесарабските българи та Ден на народните будители у Всеукраїнському центрі болгарської культури та Генеральному консульстві Республіки Болгарії. Підшефні курси кафедри світової літератури були гостями Першого міжнародного літературного фестивалю в Одесі (1-4 жовтня), зустрілися з письменниками Лукасом Берфуссом (Швейцарія), Еліотом Вайнбергером (США),

Вітольд Шабловський (Польща). Студенти-полоністи біля пам'ятника Адаму Міцкевичу брали участь у святкуванні Дня незалежності Польщі за участі представників Генконсульства Польщі.

Регіональне звучання мала ціла низка імпрез у яких взяли участь студенти ОНУ. В грудні викладач кафедри соціології, доцент В. Гапуренко організувала авторську виставку живопису, яка діяла протягом тижня в єврейському культурному центрі «Бейт Гранд». У рамках співпраці кафедри світової літератури з Пушкінською комісією, засідання якої проходять на базі Будинку вчених, група студентів спеціальності «російська мова та література» відвідала вересневе засідання Пушкінської комісії. 5 грудня в Одеському будинку-музеї ім. М. Реріха студенти-філологи взяли участь у музично-літературному вечорі «Радостьсветлая, радостьвсе-ленская» до 120-річчя від дня народження Сергія Єсеніна. Студентка 2 курсу ППО Лисенко Карина зайняла 1 місце у Фестивалі молодіжної творчості «Одеська хвиля». У вересні студенти взяли участь у проведенні «Міжнародного Дня бібліотек», що проходила в ОННБ та зустрічі благодійного фонду «Молодь змінить Україну». Продовжено співпрацю з Одеською обласною бібліотекою для юнацтва імені В. Маяковського на базі якої впродовж року проведено низку заходів виховного та просвітницького характеру за участі учнів шкіл Київського р-ну м. Одеси. Студенти факультету Н. Гонта (III курс) та С. Ротарь (V курс) взяли участь в масовому заході «Children Кино-фест», присвяченому показу культових європейських фільмів та культурному вихованню української молоді. Також Н. Гонта (III курс) та С. Ротарь (V курс) взяли участь в Всеукраїнському хакатоні «Дні Європи в Україні» на тему «Культурне збагачення міста». У грудні студентка 3 курсу Воробйова Вю стала переможницею конкурсу «Міс Студентство 2016».

Громадське визнання на національному і міжнародному рівні здобули новачки з команди Enactus ONU, які зуміли написати проекти і отримати шанс на їх реалізацію відразу в двох номінаціях від компанії MARSUkraine, яка висловила подяку команді, яка розробила та надіслала свої ідеї відносно ініціатив компанії «GreenPlanet» та «BetterWorldforPets». Enactus ONU ввійшла до списку команд-фіналістів. У квітні делегація від Коледжу брала участь у сесії Європейського молодіжного парламенту-Україна.

Студенти ОНУ брали традиційно активну участь в організації та проведенні в місті Одесі заходів культурно-просвітницького та патріотичного характеру (Мегамарши в вишиванках, Вишиванковий фестиваль, «Одеська музична вулиця», флешмоби та інше). Відбувалася співпраця з волонтерськими організаціями, Інтелектуальним форумом та іншими. Суботник з благоустрою території парку Культури та відпочинку імені Т. Г. Шевченка, в якому брали участь студенти I курсу біологічного факультету під керівництвом доцентів Герасим'юка В. П. і Куцин О. Б. проходив 26 березня 2015 р. Під час цього заходу наші студенти разом зі студентами інших ВНЗ міста Одеси прибрали схили парку. У листопаді студенти та викладачі Коледжу брали участь у соціально-культурному проекті «Відкриваємо двері дітям», відвідували виставку арт-проектів та інсталяцій. Продовжено співпрацю з ОННБ, проведено низку науково-виховних заходів, зокрема до Дня вшанування жертв Голодоморів, Українська книга на Одещині та інші. **Просвітницька** діяльність була характерна для викладачів, які намагались розповсюджувати свої знання широкому загалові молоді. Доценти Немерцалов В. В. і Андрієвський О. М. виступали на телебаченні на таких каналах: 38 канал, 7 канал, канал «Академія», 3 цифровий канал, Одеське обласне телебачення з передачами на теми: «Новорічні дерева», «Весняні алергії», «Цвітіння водой», «Тополинний пух», «До 150-річчя ОНУ імені І. І. Мечникова», «Проблеми молодих вчених в Україні», «Проблема громадянського примирення в Україні», «Повторне цвітіння рослин», «Людина і довкілля», «Новітні методи дистанційної освіти», «Проблеми озеленення Французького бульвару», «Мечников в історії Одеського університету». Крім того, доцент Немерцалов В. В. провів зустрічі зі школярами: на конференції «Молодь досліджує світ», на фестивалі екологічних агітаційних бригад, на ярмарку об'єднань юннатів Одеської області «Щедрість рідної землі», на нараді вчителів Суворовського району міста Одеси «Новітні методи виховання», на методичному семінарі керівників екологічних гуртків «Методи дистанційної освіти». Доцент Немерцалов В. В. виступив з відкритими лекціями в ресторані «Ай лав ю, Петрович», антикафе, м. Іллічівськ (Чорноморськ), «ImpactHubOdessa», студентському просторі «Продльонка» на теми: «Іжа, що приносить щастя», «Природні джерела нейромедіаторів», «Біологія і хімія живлення», «Рослини для життя, любові та смерті», «Лікарські рослини навколо нас».

Отже, виховна робота продовжує посідати у житті університету вагоме місце. Викладацький корпус впродовж «другої половини» дня здійснює певні професійні, педагогічні дії щодо студентства з яким відбувається співробітництво. Результатом взаємодії тих, хто навчає, з тими кого навчають, є формування загальної атмосфери творчості й інтелектуальності в ОНУ, індивідуальні і колективні успіхи й досягнення всіх учасників освітнього процесу, а також громадське звучання зробленого ними поза межами університету.

1.4. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Начальник відділу кадрів – Ю. І. Мозговий

Чисельність науково-педагогічних працівників на 1 січня 2016 року в університеті – 930 осіб. У тому числі:

- 19 – заслужених діячів науки, освіти, культури;
- 10 – лауреатів державних премій та інших премій державного рівня;
- понад 360 відмінників освіти та інших галузей, почесних працівників галузевих міністерств та нагороджених Почесними грамотами та відзнаками.

У звітному році навчальний процес забезпечували 136 докторів наук, професори, 568 кандидатів наук, доцентів.

Зменшення контингенту студентів викликало зменшення кількості викладачів. При цьому відбулися позитивні зміни: незважаючи на те, що зменшилась загальна чисельність викладачів, за останні 5 років зросла питома вага в порівнянні з попередніми роками докторів наук, професорів з 12% до 13% та кандидатів наук, доцентів – з 52% до 57%.

Певне поповнення і оновлення викладацького складу здійснюється за рахунок випускників університетської аспірантури і докторантури.

Інститут інноваційної та післядипломної освіти – чисельність викладачів: докторів наук, професорів – 13 (включаючи і зовнішніх сумісників), кандидатів наук, доцентів – 39.

Інститут математики, економіки і механіки – всього 148 викладачів. Докторів наук, професорів – 21 особа (14%). Кандидатів наук, доцентів всього працює 88 осіб (59%). Таким чином, всього в цьому інституті 73 % докторів та кандидатів наук.

Інститут міжнародної освіти – всього працює 22 викладача. З них 4 кандидата наук, доцента (18 % від загального числа).

Інститут соціальних наук – загальна чисельність викладачів 65, з них: докторів наук, професорів – 9 (враховуючи зовнішніх сумісників), кандидатів наук, доцентів – 39 (60%).

Біологічний факультет має докторів наук, професорів – 11%; кандидатів наук, доцентів – 63%; викладачів без наукових ступенів – 22%.

Геолого-географічний факультет – кількість викладачів із науковими ступенями і вченими званнями складає 37 особи, в т.ч. докторів наук у звітному році – 9 та кандидатів наук – 28.

Економіко-правовий факультет – чисельність викладачів: докторів наук – 10, кандидатів наук – 54, викладачів без наукового ступеня та вченого звання – 36.

Історичний факультет – всього працює 38 викладачів. З них 10 докторів наук, професорів, 23 кандидатів наук, доцентів (86 % від загального числа).

Факультет романо-германської філології – загальна кількість викладачів і цього році складала 169 особи, з них докторів наук, професорів – 12, кандидатів наук, доцентів – 114.

Фізичний факультет – всього 36 викладачів, з них докторів наук, професорів – 14 (38%), кандидатів наук, доцентів – 17 (47%).

Філологічний факультет – загальна кількість викладачів в цьому році складала 73 особи. Якісний склад докторів наук складає 13 %, кандидатів наук – 58 %.

Філософський факультет – чисельність викладачів: докторів наук – 6, кандидатів наук – 24. Частка викладачів з науковими ступенями і званнями на факультеті становить – 80%.

Хімічний факультет – загальна кількість викладачів в цьому році складала 38 особа, в тому числі 9 докторів наук (23%), 26 кандидатів наук.

Факультет журналістики – чисельність викладачів: докторів наук – 2, кандидатів наук – 10, викладачів без наукового ступеня та вченого звання – 10 (68%).

Коледж економіки та соціальної роботи – загальна кількість викладачів – 24 особи (у тому числі 7 зовнішніх сумісників), кандидатів наук, доцентів – 5 (20%).

Нагороди та відзнаки у 2015 році

<i>Вид нагороди</i>	<i>Прізвище, імя, по-батькові</i>	<i>Посада</i>
Орден «За заслуги» II ступеня	ІВАНИЦЯ Володимир Олексійович	Проректор з наукової роботи
Орден «За заслуги» III ступеня	КОВАЛЬ Ігор Миколайович	Ректор
Заслужений діяч науки і техніки України	ДРАГАН Григорій Сильвестрович	Директор Іллічівського інституту
	ЛЕПІХ Ярослав Ілліч	Директор Міжвідомчого науково- навчального фізико-технічного центру
Заслужений працівник освіти України	ЗАПОРОЖЧЕНКО Олександр Вікторович	Проректор з науково- педагогічної роботи
	КУШНІР Вячеслав Григорович	Декан історичного факультету
Заслужений юрист України	ТРУБА Вячеслав Іванович	Декан економіко-правового факультету
Заслужений працівник культури	ЧЕЧЕЛЬНИЦЬКИЙ Едуард Абрамович	Директор центру культури
Державна премія України в галузі науки і техніки	ДРАГАН Григорій Сильвестрович	Професор кафедри теплофізики
	ЖУК Олександр Іванович	Головний науковий співробітник НДІ «Астрономічна обсерваторія»
Почесна грамота Верховної Ради України	КОЛЕГАЄВА Ірина Михайлівна	Завідувач кафедри лексикології і стилістики англійської мови
	КРУГЛОВ Віктор Євгенович	Директор інституту математики, економіки і механіки
Грамота Верховної Ради України	КАЛІШІНА Людмила Олександрівна	Головний бухгалтер
Цінний подарунок Верховної Ради України	СМИНТИНА Валентин Андрійович	Радник ректора

Почесна грамота президії НАНУ	ЧЕРКЕЗ Євген Анатолійович	Декан геолого-географічного факультету
	СЛЮСАРЕНКО Олександр Миколайович	Директор Ботанічного саду
	ФІЛІПОВА Тетяна Олександрівна	Професор кафедри мікробіології, вірусології та біотехнології
	ПОЛЕВЩИКОВА Олена Вікторівна	Головний бібліотекар Наукової бібліотеки
Відзнака НАНУ «За наукові досягнення»	ГЛАУБЕРМАН Михайло Абович	Директор науково-навчального виробничого центру
Нагрудний знак «За наукові та освітні досягнення»	СКОРОХОД Сергій Федорович	Проректор з науково-пед. роботи, міжнародного співробітництва та ЗЕД
	МАЛИГІНА Людмила Карпівна	Начальник науково-дослідної частини
	МЕНЧУК Василь Васильович	Декан хімічного факультету
	ПОДРЕЗОВА Марина Олексіївна	Директор Наукової бібліотеки
	ВАРБАНЕЦЬ Павло Дмитрович	Завідувач кафедри комп'ютерної алгебри та дискретної математики
	КОРЧЕВНА Любов Олександрівна	Завідувач кафедри конституційного права та правосуддя
	ЧЕРНОІВАНЕНКО Євген Михайлович	Декан філологічного факультету
	ГОЛУБЕНКО Лідія Миколаївна	Декан факультету романо- германської філології
Нагрудний знак «В. Сухомлинський»	ЗІЛКОВСЬКА Людмила Михайлівна	Доцент кафедри цивільно- правових дисциплін
Нагрудний знак «Відмінник освіти України»	ХМАРСЬКИЙ Вадим Михайлович	Проректор з науково-педагогічної роботи
	ДУНАЄВА Лариса Миколаївна	Директор інституту інноваційної та післядипломної освіти
	ГЛЄБОВ Віктор Вікторович	Директор інституту соціальних наук
	КРАВЧЕНКО Ірина Анатоліївна	Професор кафедри фармацевтичної хімії
	ТРУБА В'ячеслав Іванович	Декан економіко-правового факультету

Почесна грамота МОН	СВТУХОВ В'ячеслав Михайлович	Завідувач кафедри диференціальних рівнянь
	КАНЗАФАРОВА Ілона Станіславівна	Професор кафедри цивільно-правових дисциплін
	РЕУТ Віктор Всеволодович	Завідувач кафедри методів математичної фізики
Грамота МОН	ГРИНЕВИЧ Віктор Сергійович	Професор підготовчого відділення для іноземних громадян
Подяка МОН	КУРАНДО Світлана Володимирівна	Вчений секретар
	ЗАМОРОВ Веніамін Веніамінович	Декан біологічного факультету
	ВАКСМАН Юрій Федорович	Декан фізичного факультету
	ПАЩЕНКО Микола Васильович	Завідувач відділення довузівської підготовки
	КИСІЛЬ Валентина Михайлівна	Фахівець навчального відділу
	ГАЛКІН Борис Миколайович	Директор Біотехнологічного науково-навчального центру
	БРУСИЛОВСЬКА Ольга Іллівна	Професор кафедри міжнародних відносин
	ХОРОШИЛОВ Олег Юрійович	Доцент кафедри політології інституту соціальних наук
	БАЧИНСЬКА Олена Анатоліївна	Завідувач кафедри історії України
Почесна відзнака голови Одеської обласної держадміністрації	ВАВІЛОВА Ольга Іванівна	Голова президії профкому
Почесна грамота Одеської обласної держадміністрації	СОКОЛОВА Наталія Павлівна	Начальник навчального відділу
	МЕДІНЕЦЬ Володимир Іванович	Керівник центру інтегрованого моніторингу
	ЖУК Олександр Іванович	Головний науковий співробітник НДІ «Астрономічна обсерваторія»
	БЛАЙДА Ірина Андріївна	Завідувач лабораторії Біологічного науково-навчального центру
	КУЗНЄЦОВА Неля Вікторівна	Доцент кафедри педагогіки
	РУЖИЦЬКА Ольга Миколаївна	Доцент кафедри ботаніки

	ГРЕБЦОВА Ірена Світозарівна	Професор кафедри нової і новітньої історії
	ГУДЗЕНКО Тетяна Василівна	Доцент кафедри мікробіології, вірусології та біотехнології
	ЦОКУР Ольга Степанівна	Завідувач кафедри педагогіки
	СИЛАНТЬЄВА Валентина Іванівна	Завідувач кафедри зарубіжної літератури
	ФАЩЕНКО Марія Максимівна	Доцент кафедри української мови
	ПЕНОВ Вадим Васильович	Старший викладач біологічного факультету, голова студ. профкому
	АГАСЬВ Володимир Михайлович	Директор студентського містечка
	СЕРОТЮК Володимир Іванович	Проректор з адміністративно- господарської роботи
	ПОДШИВАЛКІНА Валентина Іванівна	Завідувач кафедри соціальної і прикладної психології
	ШЛЯХОВА Нонна Михайлівна	Завідувач кафедри теорії літератури та компаративістики
Почесна відзнака Одеської обласної ради	ЛАЗАРЄВА Людмила Володимирівна	Начальник планово-фінансового відділу
	ПЕТРИКІВСЬКА Олена Сергіївна	Завідувач кафедри філософії природничих факультетів
Почесна грамота Одеської обласної ради	КОШКІН Микола Іванович	Заступник директора НДІ «Астрономічна обсерваторія»
	ШМАГІНА Вероніка Валеріївна	Доцент кафедри менеджменту і математичного моделювання ринкових процесів
	ІВАНОВА Олена Андріївна	Декан факультету журналістики
	ГУКОВА Ліна Миколаївна	Доцент кафедри російської мови
	БАХІР Інна Миколаївна	Заступник начальника відділу кадрів
	НІКОЛАЄВА Майя Іванівна	Доцент кафедри історії та світової політики
Почесна грамота	НІКОГОСЯН	Директор

виконавчого комітету Одеської міської ради	Ольга Олександрівна	коледжу економіки і соціальної роботи
	ЮРГЕЛАЙТИС Ніна Георгіївна	Начальник редакційно-видавничого центру
	СКОРОХОД Сергій Федорович	Проректор з науково- педагогічної роботи, міжнародного співробітництва та ЗЕД
	ГЛАДКІЙ Тетяна Володимирівна	Доцент кафедри фізіології людини та тварин
	КРАСЕСХА Єрофей Никифорович	Завідувач кафедри географії України
	МОРОЗ Володимир Володимирович	Професор кафедри обчислювальної математики
Почесна відзнака Одеського міського голови «Трудова слава»	КОПИТ Микола Харламович	Завідувач проблемної науково-дослідної лабораторії
	МОЗГОВИЙ Юрій Іванович	Начальник відділу кадрів
	ГРЕБЕННИК Геннадій Петрович	Професор інституту соціальних наук
	ДЬОМІН Олег Борисович	Завідувач кафедри нової та новітньої історії
	СЕЙФУЛЛІНА Інна Йосипівна	Завідувач кафедри загальної хімії та полімерів
	ПЕРЧЕКЛІЙ Ганна Миколаївна	Фахівець факультету романо- германської філології
Почесна відзнака Одеського міського голови «Подяка»	БІЛАНЧИН Ярослав Михайлович	Завідувач кафедри грунтознавства та географії грунтів
Почесна грамота Південного наукового центру НАН і МОНМС України та Ради ректорів ВНЗ Одеського регіону	АЛЬОШИН Олексій Миколайович	Завідувач кафедри системного програмного забезпечення та технологій дистанційного навчання
	ТЮРІН Олександр Валентинович	Завідувач кафедри економічної кібернетики та інформаційних технологій
	ЖУРАВЛЬОВА Тетяна Олександрівна	Професор кафедри економічної кібернетики та інформаційних технологій
	ПЕТРОВА Наталія Олександрівна	Доцент кафедри археології та етнології України
	ШЕВЧУК Володимир Гаврилович	Завідувач кафедри загальної фізики

	УШАКОВА Клара Вікторівна	Доцент кафедри культурології
	ГОЛОКОЗ Ася Володимирівна	Провідний фахівець Ботанічного саду
	САМОДУРОВА Віра Володимирівна	Головний бібліотекар Наукової бібліотеки
	ФЕДОРКО Сергій Сергійович	Декан підготовчого відділення для іноземних громадян
Відзнака ради ректорів «За внесок у розвиток Вищої школи регіону»	ДРАГУНОВСЬКА Ольга Іллівна	Науковий співробітник науково-дослідної частини
	КАЗАНОВА Ольга Миколаївна	Завідувач кафедри фізичного виховання
Відзнака Ради ректорів ВНЗ Одеського регіону – нагрудний знак «За досягнення у науці»	СМИНТИНА Ольга Валентинівна	Завідувач кафедри археології та етнології України
	РАКИТСЬКА Тетяна Леонідівна	Завідувач кафедри неорганічної хімії та хімічної екології
	ЧЕБОТАРЬОВ Олександр Миколайович	Завідувач кафедри аналітичної хімії
Почесна грамота департаменту освіти і науки	ГУДЗЕНКО Алла Русланівна	Керівник прес-служби
	МАНДЕЛЬ Володимир Юхимович	Заступник директора науково-дослідного інституту фізики
	БАШТАННИК Надія Іванівна	Старший інспектор відділу кадрів
	БЕКШАЄВ Олександр Янович	Завідувач лабораторії науково-дослідного інституту фізики
	БОЙКО Олена Іванівна	Завідувач бюро сприяння працевлаштуванню
	ВАСИЛЬЄВА Наталія Іванівна	Заступник начальника юридичного центру
	ВОЛЯНСЬКА Ольга Вікторівна	Фахівець першої категорії економіко-правового факультету
	ГОЛОЯДОВ Олексій Васильович	Начальник військово-мобілізаційного відділу
	ГУДЗЕНКО Аллу Русланівну	Начальник прес-служби
	ДЗИГОВСЬКИЙ Олександр Миколайович	Професор кафедри археології та етнології України
	ІВАНЧЕНКО Петро Олексійович	Доцент кафедри загальної хімії та

	полімерів
КАДУРІН Володимир Миколайович	Доцент кафедри загальної та морської геології
КАНЦУР Людмила Пилипівна	Завідувач канцелярії
КОВАЛЬЧУК Сергій Вікторович	Начальник Центру інформаційних технологій.
КОТЛЯРОВА Луїза Болеславівна	Доцент факультету романо- германської філології
ЛЕВЧУК Людмила Володимирівна	Завідувач навчальної лабораторії експериментальної ботаніки
ЛОБКОВ Володимир Олексійович	Завідувач зоологічного музею
ЛЮБАРСЬКА Галина Володимирівна	Старший інспектор відділу кадрів
МАНДЕЛЬ Володимир Юхимович	Заступник директора Науково-дослідного інституту фізики
МІКАЄВА Ольга Іванівна	Старший інспектор відділу кадрів
НІЦУК Юрій Андрійович	Професор кафедри експериментальної фізики
ПОЛЄТАЄВ Микола Івановича	Провідний науковий співробітник Інституту горіння
РАСКОЛА Людмила Анатоліївна	Доцент кафедри неорганічної хімії та хімічної екології
СИНЯВСЬКА Олена Олександрівна	Доцент кафедри історії України
ЧЕРНЕНКО Олександр Сергійович	Доцент кафедри теплофізики
ШЕВЧЕНКО Тетяна Миколаївна	Завідувач кафедри видавничої справи та редагування
КРАВЧЕНКО Ніна Олександрівна	Доцент кафедри фонетики англійської мови
ВЕРБИЦЬКА Тетяна Діомидівна	Доцент кафедри німецької філології

Почесними грамотами та Грамотами ОНУ імені І. І. Мечникова нагороджено 147 працівників.

РОЗДІЛ ІІ. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Проректор – доктор біологічних наук, професор В. О. Іваниця

2.1. НАВЧАЛЬНО-НАУКОВІ ПІДРОЗДІЛИ

Інформація про наукову та науково-технічну діяльність Одеського національного університету імені І. І. Мечникова за 2015 рік

Начальник науково-дослідної частини Л. К. Малигіна

Узагальнена інформація щодо наукової та науково-технічної діяльності

У сучасному світі освіта й наука стали провідними факторами розвитку всіх сфер життя людської спільності, підвищення економічного добробуту населення, забезпечення соціальної стабільності в суспільстві.

Одеський національний університет є провідним вищим навчальним закладом у групі класичних університетів України.

Цілеспрямована діяльність різних поколінь науковців університету упродовж 150 років його існування забезпечила створення визнаних у світі наукових шкіл фізиків, математиків, біологів, хіміків, філологів, юристів, філософів. Усіх їх єднає розуміння необхідності спрямувати свої зусилля на поглиблення фундаментальних і прикладних наукових досліджень покликаних забезпечити послідовний розвиток соціально-економічної та гуманітарної сфер життя українського суспільства.

Університет функціонує відповідно до Конституції України, Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність».

Університет внесено до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави (свідоцтво – серія ВБ № 01925 від 30 липня 2015 року і чинне до 25 липня 2019 року).

Розвиток наукових досліджень є пріоритетним в діяльності університету.

Указом Президента України № 686/2015 присуджено Державну премію України в галузі науки і техніки:

- Жуку Олександрові Івановичу – д-ру фіз.-мат. наук, г.н.співроб. НДІ «Астрономічна обсерваторія» за роботу «Будова та еволюція Всесвіту на галактичних та космологічних масштабах, прихована маса і темна енергія: теоретичні моделі та спостережні результати»;

- Драгану Григорію Сильвестровичу – д-ру фіз.-мат. наук, проф. кафедри теплофізики за роботу «Комплекс методів та заходів забезпечення безпечної експлуатації та ефективності АЕС України».

Продовжується виконання робіт зі збереження та забезпечення належного функціонування наукових об'єктів, що становлять національне надбання, так:

- № Н-7/2005 – «Фонд стародруків, рідкісних видань і рукописів Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова» – науковий керівник Подрезова М. О.;

- № Н-10/2005 – «Гербарій Одеського національного університету імені І. І. Мечникова» – науковий керівник к.б.н., доц. Швець Г. А.;

- № Н-11/2005 – «Колекція морських та корисних для екологічної біотехнології штамів мікроорганізмів Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» – д.б.н., проф. Іваниця В. О.

Важливим критерієм оцінки наукової діяльності вчених університету є наукові видання, які містять у собі найновітніші результати наукових досліджень, так у 2015 році:

- за даними «Бібліометрики української науки» в ТОП 100 найбільш цитованих науковців України увійшли:

- д-р фіз.-мат. наук, проф. Адамян В.М. (зав. кафедрою теоретичної фізики) – 2402 цитувань, h-індекс 20;

- д-р фіз.-мат. наук, ст. наук. співроб. Бекшаєв Олександр Янович (Науково-дослідний інститут фізики) – 1337 цитувань, h-індекс 20.

В університеті за звітний період опубліковано:

- 61 монографія;

- 3 підручники;

- 138 навчальних посібників;

- 2748 публікацій (статей);

- 496 статей у зарубіжних виданнях;

- 310 у міжнародних науково-метричних базах даних (Scopus, Web of science та аналогічного рівня);

- 20997 цитувань у виданнях, що входять до науково-метричних баз даних (Scopus, Web of science та аналогічного рівня);

- 21 охоронних документів, з них 3 патенти на винаходи.

Впродовж всієї історії університету важливим фактором розвитку науки локального та глобального значення були і є наукові конференції. Науковці країни та зарубіжжя традиційно збираються для обміну накопиченими знаннями та обговорення сучасних проблем.

В 2015 році в ОНУ з метою сприяння спілкуванню між науковцями, ознайомлення з результатами їх праць та обміну науковою інформацією проведено 40 конференцій міжнародного та всеукраїнського рівня, з них 18 – міжнародні, 22 – всеукраїнські.

Всього у наукових заходах, проведених на базі ОНУ в 2015 році, взяли участь 1380 науковців та викладачів, та зроблено 920 усних, стендових та on-line доповідей.

Відзначимо декілька найбільш вагомих заходів.

Найбільший професійний форум дослідників космосу – 15-а Українська конференція з космічних досліджень – зібрав в ОНУ 250 вчених з 7 країн світу, які представляють 70 різних інститутів і організацій з України, Болгарії, Польщі, Китаю, Білорусі, Казахстану та Росії.

У конференції взяли участь представники Державного космічного агентства, підприємства космічної галузі (Державне підприємство Конструкторське бюро «Південне», об'єднання «Комунар», підприємство спеціального приладобудування «Арсенал»), представники астрономічних обсерваторій і галузевих інститутів.

Тематика секцій відповідала темам космічних досліджень, які виконуються в рамках Загальнодержавної космічної програми, програми космічних досліджень НАНУ, дослідницьких грантів, міжнародних проектів.

Під час конференції відбулися круглі столи з актуальних космічних проектів та перспективних досліджень. Зокрема, на спеціалізованій нараді обговорювалися питання координації роботи наукових установ та ДП «КБ «Південне» при підготовці іоносферного супутникового проекту «Іоносат-Мікро», який розробляється у співдружності України, Болгарії та Польщі. Окреме обговорення в рамках конференції було присвячене ініціативі ДП «КБ «Південне» щодо розгортання програми малих дослідницьких супутників. Круглий стіл було присвячено обговоренню стану справ в організації роботи Системи контролю та аналізу космічної обстановки (СКАКО), структура якої відновлюється під контролем ДКАУ.

III-я Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні ресурсозберігаючі технології. Проблеми і перспективи» пройшла в м. Одесі (Україна) з 9 по 13 листопада 2015 року.

Захід пройшов на базі Біотехнологічного науково-навчального центру Одеського національного університету імені І. І. Мечникова за участю АТ «Центр наук про Землю, металургію та збагачення» Республіки Казахстан в рамках договору про науково-технічне співробітництво та при підтримці:

- Міністерства освіти і науки України

- Товариства мікробіологів України імені С. М. Віноградського

- Спілки біологів і біотехнологів Одеси.

Видано збірник матеріалів конференції, який включає 59 доповідей на 300 сторінках. У роботі конференції взяли участь більше 100 вчених з України, Республіки Казахстан, Республіки Білорусь, Польщі, Туреччини, Ізраїлю, Росії та Ірландії.

У процесі насиченої конструктивної роботи учасники знайшли нових партнерів по науково-технічному співробітництву, з обміну практичними і науковими результатами. Особливу увагу було приділено найбільш перспективному і екологічно безпечному на сьогоднішній день підходу до переробки відходів – біотехнологічному, питанням переробки відходів з вилученням із них кольорових, рідкісних,

дорогоцінних металів, а також питанням біоремедіації і зменшення виділення метану з вугільних шахт за допомогою мікробіологічних методів.

Учасники конференції відзначили, незважаючи на високі результати наукових досліджень і можливість їх реального використання у виробництві, практичну відсутність взаємовідносини «наука-виробництво» та необхідність залучення до роботи конференції учасників з боку профільних міністерств, промислових підприємств і бізнесменів.

В ювілейному році університет організував проведення наукової конференції «Одеський національний університет в освітньому та науковому просторі України та світу: історія та сучасність», в якій взяли участь провідні науковці і викладачі ОНУ. За результатами роботи конференції підготовлено збірку з 30 наукових праць, які охоплюють історичні події та сучасний стан розвитку науки в Одеському університеті та країні в цілому.

Одеський університет також презентував свої досягнення як флагмана освіти і науки України у форматі наступних визначних заходів та отримав відзнаки Міністерства освіти і науки:

1) Міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти – 2015» (12–14 березня 2015 р., м. Київ)

- Гран-Прі «Лідер наукової та науково-технічної діяльності»

- Сертифікат якості наукових знань

- Диплом за творчу працю з підвищення якості національної освіти.

2) Перша професійна виставка «ЗНО-2016. Освіта в Україні. Освіта за кордоном» (24-27 вересня 2015 р., м. Київ) – Гран-прі у номінації «Високий стиль сучасних програм, інноваційних підходів для підвищення якості освіти в контексті цивілізаційних змін».

а) довідка про установу

Наукові дослідження в ОНУ виконуються на 14 факультетах, інститутах та Центрах (92 кафедрах) та підрозділах Науково-дослідної частини, до структури якої входять: НДІ «Астрономічна обсерваторія», заснована у 1871 р., Науково-дослідний інститут фізики – перший науковий інститут фізичного профілю в Україні, створений у 1926 році, Науково-дослідний інститут горіння та нетрадиційних технологій – єдиний в Україні інститут такого профілю, 9 наукових і науково-навчальних Центрів та 16 науково-дослідних лабораторій.

Наукові дослідження також забезпечують: Наукова бібліотека, заснована у 1817 році, яка має фонд більш 3,6 млн. томів; Ботанічний сад, заснований у 1867 році; Гідробіологічна станція, заснована в 1902 році; Петрографо-мінералогічний музей, заснований у 1865 році; Зоологічний музей, заснований на початку XIX століття; Палеонтологічний музей, створений 1873 р. В університеті діє 22 відомі наукові школи.

б) основні пріоритетні наукові напрями установи

Наукова діяльність в університеті здійснювалась за наступними тематичними пріоритетними напрямами: 1.1. Найважливіші проблеми фізико-математичних та технічних наук, 1.2. Фундаментальні проблеми сучасного матеріалознавства, 1.3. Найважливіші проблеми хімії та розвитку хімічних технологій, 1.4. Фундаментальні проблеми наук про життя та розвиток біотехнологій, 1.5. Фундаментальні дослідження з актуальних проблем суспільних та гуманітарних наук, 3.1. Технології використання нових видів палива, скидних енергоресурсів, відновлюваних та альтернативних джерел енергії. Теплонасосні технології, 4.1. Технології сталого використання, збереження і збагачення біоресурсів та покращення їх якості і безпечності, збереження біорізноманіття, 4.4. Технології раціонального водокористування, підвищення ефективності очищення стічних вод та запобігання забрудненню водних об'єктів, 4.5. Технології очищення за запобігання забрудненню атмосферного повітря, 4.6. Технології раціонального використання ґрунтів і збереження їх родючості, 5.1. Молекулярні біотехнології створення нових організмів та продуктів для сільського господарства, фармацевтичної та харчової промисловості, 6.3. Створення та застосування нанотехнологій і технологій наноматеріалів.

в) науково-педагогічні кадри

Загальна чисельність штатних науково-педагогічних працівників (НПП) та працівників наукових установ, науково-дослідної частини, складала:

2012 р. – 1737; 2013 р. – 1726; 2014 р. – 1602; 2015 р. – 1519

з них:

докторів наук:

2012 р. – 148; 2013 р. – 159; 2014 р. – 156; 2015 р. – 158

кандидатів наук:

2012 р. – 716; 2013 р. – 721; 2014 р. – 728; 2015 р. – 730.

Середній вік НПП складав 46 років, докторів наук – 60 років, кандидатів наук – 49 років.

Серед загальної чисельності штатних науково-педагогічних працівників

19 – Заслужених діячів науки, освіти і культури;

18 – Лауреатів Державних премій та інших премій державного рівня;

Більше ніж 350 – відмінників освіти та інших галузей, почесних працівників галузевих міністерств.

Кадри вищої кваліфікації є основою розвитку суспільства та, водночас, показники його інтелектуального рівня. Класичний університет, яким є ОНУ, відноситься до типу вищого навчального закладу, який традиційно об'єднує спеціальності різних галузей науки.

Розвиток національної економіки потребує підготовки нового покоління висококваліфікованих фахівців для її наукоємних галузей, впровадження інноваційної діяльності в ринкових умовах.

Важливим фактором становлення і розвитку новітніх досягнень науки стає підготовка фахівців. Підготовку докторів та кандидатів наук здійснюють науковці світового і вітчизняного рівнів, які очолюють розробку важливих наукових програм, мають вагомі здобутки і публікації в Україні та поза її межами.

В 2015 році загальна чисельність аспірантів – 427, з них:

- з відривом від виробництва – 256

- без відриву від виробництва – 171.

Захищено дисертацій в 2015 році:

- кандидатських – 60

- докторських – 17.

Отримано 33 вчених звань доцента та 13 – професора.

г) кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування за останні три роки, відповідно до таблиці побудувати діаграму:

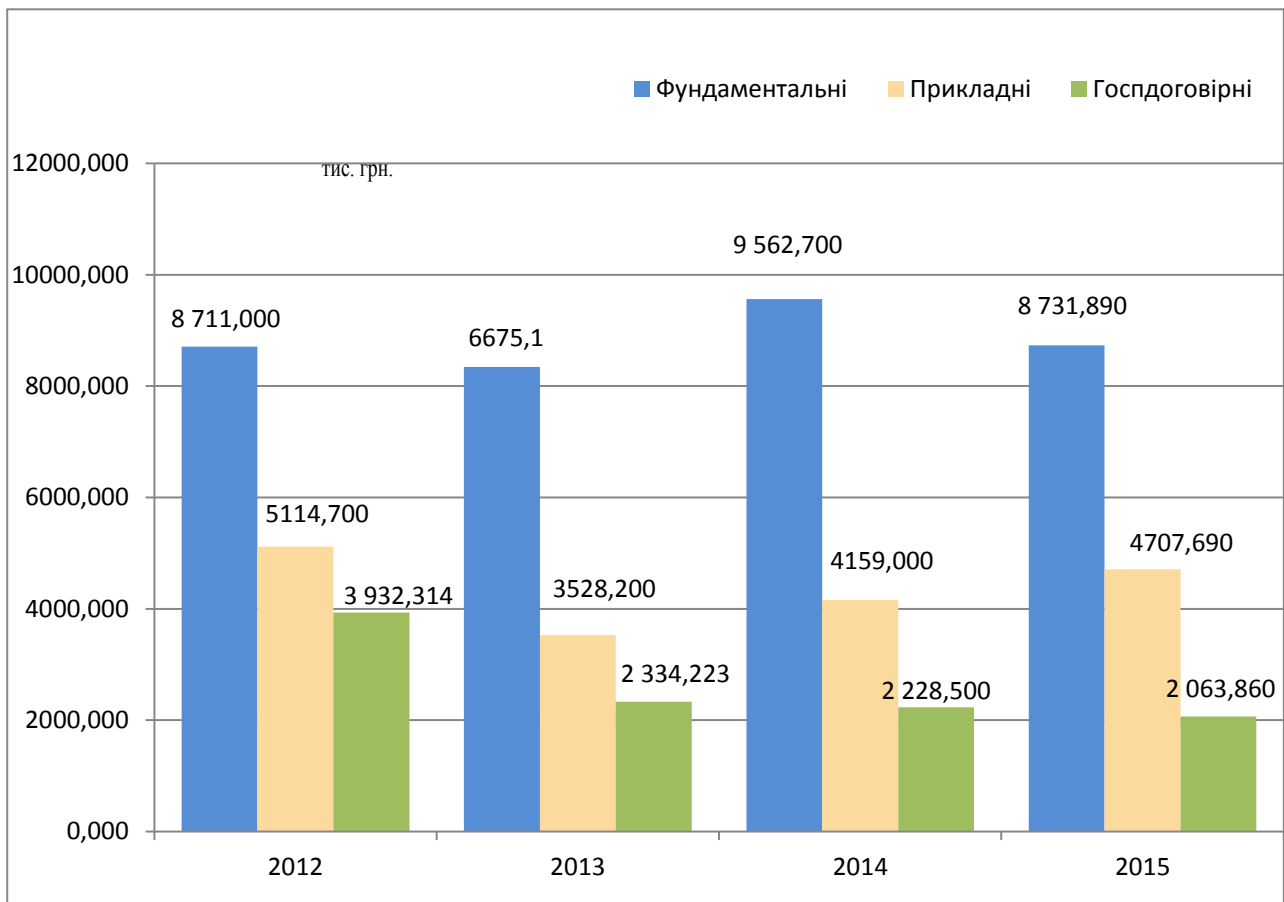
Фінансування науки в університеті в 2015 році здійснювалось:

- за рахунок бюджетних коштів із загального фонду державного бюджету;

- за проектами міжнародного співробітництва (гранти, наукові проекти);

- договори на розробку науково-технічної продукції з установами, організаціями, підприємствами України та інших джерел.

Категорії робіт	2012		2013		2014		2015	
	к-ть од.	тис. грн.	к-ть од.	тис. грн.	к-ть од.	тис. грн.	к-ть од.	тис. грн.
Фундаментальні	18	8711,000	20	8346,800	21	9562,700	27	8731,890
Прикладні	13	5114,700	15	3528,200	15	4159,000	13	4707,690
Госпдоговірні	18	3932,314	14	2334,223	16	2228,500	14	2063,860

д) кількість відкритих у звітному році спеціалізованих вчених рад по захисту кандидатських та докторських дисертацій, кількість захищених дисертацій

В університеті діє 10 спеціалізованих рад.

Кількість спеціальностей, за якими проводився захист кандидатських та докторських дисертацій в спеціалізованих вчених радах – 22, з них: спеціальностей в докторських спеціалізованих вчених радах – 13.

Захищено:

- кандидатських дисертацій – 60
- докторських дисертацій – 17.

ж) найвагоміші результати фундаментальних досліджень та прикладних досліджень і розробок

Тематичний напрям: 1.1. «Найважливіші проблеми фізико-математичних та технічних наук»

Тема: «Оксиген у Галактиці: процеси нуклеосинтезу і розподіл у підсистемах»

(№ держ. реєстрації 0113U003067) – фундаментальна.

Науковий керівник – д-р фіз.-мат. наук, старш. наук. співроб. Ковтюх В. В.

Обсяг коштів: 2013 – 2015 рр. – 1375,403 тис. грн., 2015 р. – 496,385 тис. грн.

Визначено просторовий розподіл вмісту кисню в диску Галактики та його зміни з часом за останні 10 млрд. років, побудовано модель хімічної еволюції нашої зоряної системи. Створено нові моделі атомів та поповнено базу даних по фундаментальним параметрам та хімічному складу F-G-K зір. Протестовано створену модель атому кисню, яка застосована для спектроскопічного аналізу зір-гігантів, що мають хімічний склад атмосфери, близький до сонячного. Зроблено відкриття нелінійності просторового розподілу вмісту деяких хімічних елементів у внутрішніх областях нашої Галактики. Розроблена реалістична на сьогодні модель Галактики – статистична модель, яка не має аналогів у світі.

Отримані знання окрім суто астрофізичного значення є також актуальними для суміжних областей знань – фізики плазми, хімії та філософії, як системи концептуальних знань про Всесвіт і його еволюцію. Результати змінюють наш погляд на будову Галактики.

Опубліковано:

44 – статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних;

57 – статей у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;

18 – публікації в матеріалах конференцій;

захищено:

2 – докторські дисертації;

1 – кандидатська дисертація.

Тематичний напрям: 1.3. «Найважливіші проблеми хімії та розвитку хімічних технологій»

Тема: «Розвиток теорії і практики біокоординаційної супрамолекулярної хімії металокомплексів полідентатних лігандів як спосіб вирішення медико-біологічних проблем» (№ держ. реєстрації 0115U003206) – фундаментальна.

Науковий керівник – проф., д-р хім. наук Сейфулліна І. Й.

Обсяг коштів – 2015 р. – 284,798 тис. грн.

Розроблено теоретичні основи супрамолекулярної організації близьких до природних нійкотоксичних компонентів лікарських засобів та поліфункціональних матеріалів на основі металохелатів органічних кислот та їх похідних та методи керованого синтезу субстанцій фармакологічних препаратів підсиленої антимікробної, нейротропної, седативної та анксиолітичної дії шляхом координації до іонів біометалів органічних молекул, які є діючими речовинами відомих лікарських препаратів та метаболітів організму людини. Синтезована нова координаційна сполука аргентиум біс(цитрато)германат, яка запропонована в якості низькотоксичного противогрипозного засобу широкого спектру дії. Встановлено виражену противірусну активність у відношенні вірусу грипу людини штамів А/Гонконг/1/68 (H3N2) та А/PR/8/34 (H1N1), а також вірусу грипу птахів H5N3.

В частині винаходу, яка стосується нової хімічної сполуки та способу її одержання аналогів немає. Токсичність аргентум біс(цитрато)германату менша, а його ефективна доза в 5-10 разів нижча, ніж референс-препарату – «таміфлю» (осельтамівір) фірми Хоффманн-Ля Рош (Швейцарія).

Опубліковано:

5 – статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних;

6 – статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;

1 – монографія;

1 – навчальний посібник;

2 – захищено кандидатських дисертацій;

2 – патенти

Визначні результати фундаментальних досліджень у галузі природничих, суспільних і гуманітарних наук, зокрема наукові дослідження світового рівня

а) важливі результати за усіма закінченими у 2015 році фундаментальними науково-дослідними роботами, які виконувались за рахунок коштів державного бюджету

Пріоритетний напрям «Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України та сталого розвитку суспільства і держави»

Тематичний напрям 1.1 «Найважливіші проблеми фізико-математичних та технічних наук»

Тема: «Проблеми асимптотичного і якісного дослідження та керування для еволюційних динамічних систем» (№ держ. реєстрації 0113U003068).

Науковий керівник – д-р фіз.-мат. наук, проф. Євтухов В. М.

Обсяг коштів: на 2013–2015 рр. – 303,852 тис. грн., на 2015 р. – 108,996 тис. грн.

Побудована методика дослідження асимптотичних властивостей нових, важливих для теорії та при-

кладних застосувань, класів істотно нелінійних систем диференціальних та різницевих рівнянь, рівнянь з дробовими похідними, рівнянь, не розв'язаних відносно похідної, класифікація розв'язків таких систем та рівнянь; знаходження необхідних та достатніх умов існування розв'язків з введених класів, а також їх асимптотичних зображень, розвиток нових якісних та наближених методів аналізу і керування для широких класів еволюційних та стохастичних систем диференціальних рівнянь та рівнянь на часових шкалах. Що дозволяє проводити підготовку спеціалістів вищої кваліфікації, зокрема магістрантів, аспірантів, докторантів.

Еволюційні системи є математичними моделями для багатьох явищ, що виникають в економіці, теорії фінансів, а також задачах механіки, фізики, хімії, біології, зокрема в теорії плазми продуктів згорання.

Опубліковано:

- 16 – статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних;
- 41 – статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;
- 34 – публікації у матеріалах конференцій;
- 1 – монографія;
- 2 – підручники;
- 1 – навчальний посібник;
- 6 – захищено кандидатських дисертацій;
- 20 – захищено магістерських робіт.

Тема: «Рівняння стану, термодинамічні та кінетичні властивості нанофлюїдів в околі критичної точки» (№ держ. реєстрації 0113U00371/0113U001377) комплексна.

Науковий керівник – канд. фіз-мат. наук, доц. Гоцульський В. Я.

Обсяг коштів: на 2013-2015 рр. – 181,734 тис. грн., на 2015 р. – 82,205 тис. грн.

Одержано інформацію про структуру, термодинамічні та діелектричні властивості однорідних та неоднорідних нанофлюїдних розчинів в тому числі у навікоокритичному стані. Визначено структурування нанофлюїдних розчинів. Оцінка гідродинамічного радіусу наночастинок та колективних рухів у нанофлюїдах методами діелектричної спектроскопії та лазерної кореляційної спектроскопії.

Практична цінність результатів:

- покращення умов теплопередачі;
- зменшення витрат на прокачування рідин;
- мінімальне засмічення трубопроводів;

Результати планується застосовувати в приладобудуванні, модифікуванні робочих рідин у кріотехніці та підприємствах холодильної промисловості.

Опубліковано:

- 24 – статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних;
- 19 – публікації в матеріалах конференцій;
- 9 – статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;
- 1 – монографія;
- 1 – підручник;
- 4 – патенти.

Тематичний напрям 1.2 «Фундаментальні проблеми сучасного матеріалознавства»

Тема: « Дослідження явищ формування та деградації наноструктурованої поверхні кремнію, отриманої новим методом неелектролітичного травлення» (№ держ. реєстрації 0113U003066).

Науковий керівник – канд. фіз-мат. наук Бритавський Є.В.

Обсяг коштів: на 2013-2015 рр. – 369,981 тис. грн., на 2015 р. – 131,824 тис. грн.

Вперше в світі розроблено концепцію формування наноструктурованої поверхні кремнію при неелектролітичному травленні та побудовано фізичну модель процесу травлення структур кремній-метал (Au, Ag, Pt) з урахуванням інжекції дірок на границі розділу. Значущість цього результату полягає в можливості керування морфологією поверхні кремнію змінюючи умови процесу травлення та осадження частинок металів.

Конкурентоспроможність та інвестиційна привабливість – на базі розроблених нових концептуальних підходів на підприємствах електронної промисловості можуть бути поліпшеними властивості іс-

нуючих фоточутливих, газочутливих та інших середовищ, покращення робочих параметрів пристроїв на їхній базі із одночасним здешевленням сировини через зменшення собівартості має сприяти зменшенню роздрібних цін на зазначені пристрої.

Опубліковано:

- 8 – статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних;
 - 12 – публікації у матеріалах конференцій;
 - 12 – статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;
 - 2 – монографії;
 - 2 – підручники;
 - 3 – навчальні посібники;
- захищено:
- 1 – докторська дисертація;
 - 2 – кандидатських дисертацій;
 - 8 – магістерських робіт.

Тематичний напрям 1.4 «Фундаментальні проблеми наук про життя та розвиток біотехнологій»

Тема: «Вивчення закономірностей функціонування системи міжклітинної комунікації мікроорганізмів за присутності синтетичних та природних біологічно активних сполук» (№ держ. реєстрації 0113U003065).

Науковий керівник – д-р біолог. наук, проф. Філіпова Т. О.

Обсяг коштів: на 2013-2015 рр. – 1958,609 тис. грн., на 2015 р. – 847,767 тис. грн.

Теоретично та біохімічними дослідженнями експериментально обґрунтовано підвищення ефективності біотехнологічних процесів отримання біосурфактантів *P. aeruginosa* і зниження їх собівартості. Дані про стимуляцію екзогенним сигнальним хінолоном синтезу рамноліпідів в системі «планктон-біоплівка» обґрунтовують перспективність розробки технологій, заснованих на використанні біоплівок мікроорганізмів. Можливість збагачення біосурфактантів *P. aeruginosa* дирамноліпідами сприяє отриманню більш ефективних препаратів медичного призначення.

Опубліковано:

- 16 – статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних;
- 5 – публікації в матеріалах конференцій;
- 12 – статей у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;
- 2 – монографії;
- 2 – навчальних посібника;
- 3 – захищено кандидатських дисертацій.

Тематичний напрям 1.3 «Найважливіші проблеми хімії та розвитку хімічних технологій»

Тема: «Формування теоретичних основ супрамолекулярної організації компонентів поліфункціональних матеріалів на основі металохелатів органічних кислот та їх похідних» (№ держ. реєстрації 0113U003069).

Науковий керівник – д-р хім. наук, доц. Марцинко О. Е.

Обсяг коштів: на 2013-2015 рр. – 305,011 тис. грн., на 2015 р. – 110,155 тис. грн.

Розроблено спосіб одержання люмінофору для енергозберігаючих світлодіодних джерел світла з використанням комплексного прекурсору біс(цитрато)германату кальцію. В якості активних речовин запропоновано та запатентовано: натрій діетилентриамінпентаацетатогерманат як церебропротектор при закритій черепно-мозковій травмі, що проявляє значно більший ефект, ніж «ноотропіл» (Бельгія); комплекси тетрахлориду стануму з саліцилоліггідрозонами як протизапальні засоби, що перевищують дію «ібупрофену»; комплекс германію з ніотиновою кислотою як засіб нівелювання кардіотоксичної дії антрациклінових антибіотиків, які застосовують в онкології.

Опубліковано:

- 21 – стаття у журналах, що входять до наукометричних баз даних;
- 13 – публікації у матеріалах конференцій;
- 31 – стаття у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;
- 1 – монографія;

- 2 – навчальних посібники;
- 3 – кандидатські дисертації;
- 4 – магістерські роботи.

б) найважливіші наукові результати отримані в процесі виконання перехідних науково-дослідних робіт

Секція: Механіка

Тема: «Чисельно-аналітичне розв'язання просторових контактних задач для пружних основ з функціонально-градієнтних матеріалів» (№ держ. реєстрації 0115U003211).

Науковий керівник – д-р фіз-мат. наук Вайсфельд Н. Д.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 94,508 тис. грн.

Новизна методу розв'язання просторових контактних задач теорії пружності для пружних основ з функціонально-градієнтних матеріалів полягає в тому, що для шаруватих середовищ будується явний розв'язок задачі, що не залежить від кількості шарів. Це надає можливість уточнювати апроксимацію вихідної задачі шляхом збільшення кількості шарів. Закон, за яким змінюються пружні параметри шарів, закладено у визначаючі матриці отриманого розв'язку. Побудовані явні розв'язки та матриці впливу буде використано для розв'язання нових контактних задач теорії пружності.

Опубліковано:

5 – статтей у журналах, що входять до наукометричних баз даних;

7 – публікації в матеріалах конференцій;

4 – статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;

3 – навчальні посібники;

3 – захищено магістерських робіт.

Секція: Загальна фізика

Тема: «Розробка наукових основ створення нового класу акустoeлектронних пристроїв з керованими характеристиками» (№ держ. реєстрації 0115U003196).

Науковий керівник – д-р фіз-мат. наук, проф. Лепіх Я. І.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 202,312 тис. грн.

Вперше з використанням удосконалених методів і розроблених методик та створених оригінальних вимірювальних стендів отримано нові дані про ЕФП і АХ низки перспективних для активної акустoeлектроніки п'єзоелектричних матеріалів.

Вперше встановлені температурні залежності ЕФП і АХ низки п'єзоелектричних матеріалів.

Визначено та обґрунтовано клас функціональних матеріалів для акустoeлектронних пристроїв з керованими характеристиками.

Значимість отриманих вищевказаних наукових результатів полягає у тому, що на їх основі будуть розроблені нові принципи побудови нового класу акустoeлектронних пристроїв з керованими характеристиками.

Опубліковано:

3 – статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних;

3 – статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;

5 – публікації в матеріалах конференцій.

Тема: «Дослідження поверхневих та об'ємних явищ в нестационарних умовах в наноструктурованих халькогенідах, оксидах металів та барвниках» (№ держ. реєстрації 0115U003202).

Науковий керівник – д-р фіз-мат. наук, проф. Сминтина В. А.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 423,183 тис. грн.

Вдосконалені методи синтезу сульфиду кадмію та вперше теоретично обґрунтовано ймовірність перебігу реакцій, що забезпечують пасивацією поверхневих станів шляхом утворення на поверхні нанокристалу оболонки неорганічного походження.

Значимість отриманих результатів полягає в створенні фізико-хімічних основ отримання напівпровідникових наноструктур з ефективною люмінесценцією у видимій області спектра, які базуються на

виконанні наступних умов: локалізації носів заряду в об'ємі нанокристалу, що забезпечується в наногетероструктурі з відповідними потенційними бар'єрами на границі нанокристал - оболонка; здійснення модифікації поверхні з метою пасивації безвипромінювальних центрів рекомбінації шляхом фотоіндукованої адсорбції гідроксильних груп, поверхневого легування атомами металів, які створюють в нанокристалі центри світіння з ефективною рекомбінацією, нарощування напівпровідникової оболонки.

Опубліковано:

- 6 – статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних;
- 6 – публікації в матеріалах конференцій;
- 3 – статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;
- 1 – монографія;
- 1 – захищено кандидатську дисертацію.

Тема: «Формування та характеристики внутрішніх потоків енергії у світлових полях складної просторової структури» (№ держ. реєстрації 0115U003205).

Науковий керівник – д-р фіз.-мат. наук, старш. наук. співроб. Бекшаєв О. Я.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 114,602 тис. грн.

Розроблена нова теорія перетворення внутрішніх потоків енергії та еволюції амплітудно-фазового профілю при дифракції вихрового пучка, яка розкриває взаємодію внутрішніх і зовнішніх ступенів вільності оптичного поля та її вплив на сингулярну структуру пучка. Висновки теорії становлять основу нової галузі прецизійної оптичної метрології – дифракційної сингуляриметрії, що може бути застосована для безконтактних вимірювань малих зсувів та деформацій, точного позиціонування віддалених об'єктів, у тому числі в астрономії, та для оптичного кодування і детектування інформації.

Опубліковано:

- 9 – статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних;
- 3 – публікації в матеріалах конференцій;
- 1 – стаття у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;
- 1 – захищено кандидатську дисертацію.

Тема: «Наносистеми сенсорної електроніки, голографії, біомедицини, альтернативної енергетики, що містять частинки благородних металів та агрегати барвників» (№ держ. реєстрації 0115U003207).

Науковий керівник – д-р фіз.-мат. наук, проф. Тюрін О. В.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 717,912 тис. грн.

Розроблена та запропонована методика контролю і керування фоторелаксацією фотозбудження барвника в процесі передачі цього фотозбудження активним центрам в наногетероструктурах, що містять наночастинки благородних металів та агрегати барвників, для використання в сенсорній електроніці, голографії, біомедицині, альтернативній енергетиці.

Встановлено, що в гетерогенних наноструктурах, які сформовані в моделі «наночастинки срібла-барвники», відбувається трансформація спектра поглинання барвника, а саме, в присутності металевих наночасток молекули барвників проявляють схильність до агрегації.

Опубліковано:

- 7 – статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних;
- 4 – публікації в матеріалах конференцій;
- 3 – статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;
- 1 – захищено кандидатську дисертацію.

Тема: «Магнітні властивості наноструктур на основі графену» (№ держ. реєстрації 0115U003208).

Науковий керівник – д-р фіз.-мат. наук, проф. Адамян В. М.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 187,232 тис. грн.

Отриманий закон дисперсії для згинальної вітки коливань графену у залежності від температури і діаметру обмеженого шматка графену і умови його стійкості відносно згортання у сувій. На підставі отриманих результатів вироблені певні рекомендації щодо визначення механічних і електронних характеристик відокремленого та епітаксialного графену з сорбатами, графено-подібних структур на основі даних, яких може бути отримано з використанням оптичних методів вимірювання, тунельної і атомно-силової мікроскопії тощо для подальшого використання при дослідженні можливостей ініціювання магнетизму епітаксialного графену. Галузі використання – наноелектроніка, нанотехнологія, інформаційні технології.

Опубліковано:

5 – статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних;

5 – статей у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;

2 – захищено магістерських робіт.

Секція: Ядерна фізика, радіофізика та астрономія

Тема: «Вивчення походження хімічних елементів, структури і еволюції зір, міжзоряного середовища, галактик та великомасштабної структури Всесвіту» (№ держ. реєстрації 0115U003200).

Науковий керівник – д-р фіз-мат. наук, старш. наук. співроб. Мішеніна Т. В.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 724,846 тис. грн.

Вперше на прикладі дослідження вмісту марганцю в близько 250 зір товстого та тонкого галактичних дисків проаналізовано внески в збагачення від різних джерел, спираючись на самі останні розрахунки нуклеосинтезу. Нове дослідження сірки в дисках (близько 180 зір) і порівняння з розрахунками теорії галактичної еволюції показало недостатність теперішніх розрахунків джерел виробництва сірки на близько сонячних металлічностях.

Опубліковано:

18 – статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних;

6 – статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;

1 – монографія;

1 – словник, довідник;

2 – захищено магістерських робіт.

Тема: « Високоточні вимірювання та моделювання руху штучних і природних космічних тіл у навколосонячному просторі» (№ держ. реєстрації 0115U003201).

Науковий керівник – д-р фіз-мат. наук, проф. Андрієвський С. М.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 1212,042 тис. грн.

Створено новий модернізований метод Гауса, призначений для пошуку первинних елементів орбіти малих небесних тіл, що рухаються у навколосонячному просторі з підвищеною стійкістю процесу обчислень. Запропонований метод спирається на чисельний метод пошуку площини орбіти. Інші елементи обчислюються після встановлення нахилу на орієнтації площини орбіти.

На основі методу Гауса створено програмне забезпечення, що дозволяє за власними спостереженнями отримувати первинні елементи орбіти астероїдів. Ці елементи орбіти надалі використовуються в процесі послідовних уточнень з використанням розширених спостережуваних даних. Уточнені елементи орбіти надають можливість кількісної оцінки якості окремих астрометричних спостережень.

Розробка та модернізація телевізійних методів фіксації слабких світлових явищ, які існують менше секунди можуть бути корисними у суміжних наукових розробках.

Опубліковано:

3 – статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних;

9 – статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;

7 – публікації в матеріалах конференцій;

1 – словник, довідник.

Секція: Енергетика та енергозбереження

Тема: « Вплив іонізації двохфазного середовища на енергетичні та технологічні аспекти горіння дисперсних систем» (№ держ. реєстрації 0115U003204).

Науковий керівник – д-р фіз-мат. наук, доц. Полетаєв М. І.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 388,632 тис. грн.

Вперше отримані нові знання щодо можливостей використання рівноважної та нерівноважної іонізації полум'я як ефективних інструментів управління процесами енергетичного горіння низькокалорійного пилу та технологічного горіння для синтезу оксидних матеріалів, які представляють інтерес для альтернативної енергетики та матеріалознавства.

Отримані результати, що до впливу іонізації двохфазного середовища на інтенсифікацію горіння дисперсного палива та на утворення нанодисперсних конденсованих продуктів згорання є піонерськи-

ми в даній галузі. Результати роботи є важливими не тільки для побудови теорії фазоутворення в високотемпературному пиловому полум'ї, але й дають ефективні практичні засоби управління дисперсними характеристиками наноксидів металів та утилізації енергії хімічних реакцій горіння та конденсації, яка вивільняється у вигляді тепла та випромінювання.

Опубліковано:

- 5 – статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних;
- 7 – публікації в матеріалах конференцій;
- 2 – статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;

Секція: Біологія, біотехнології, медицина, харчування

Тема: «Метагеномний аналіз біологічної різноманітності мікробіоти Чорного моря та її біотехнологічний потенціал» (№ держ. реєстрації 0115U003195).

Науковий керівник – д-р біолог. наук, проф. Іваниця В. О.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 504,446 тис. грн.

Вперше досліджено осади глибоководних районів Чорного моря та північно-західної частини шельфу Чорного моря. З глибини 2000 м ізольовано глибоководні мікроорганізми та встановлено їх видову приналежність. Більшість з ізольованих штамів належать до родів *Bacillus*, *Tiobacillus*, виділено також представників аннамокс бактерій. За допомогою аналізу нової інформації, закодованої в геномі цих бактерій, можна буде у подальшому отримати нові джерела енергії, методи очистки природного середовища, нові ферменти, антибіотики, ліки, нові харчові продукти та ін. Штами морських мікроорганізмів поповнили колекцію мікроорганізмів. Отримано знання про широкий спектр їх біологічних властивостей та визначено їх потенціал, які буде використано для розроблення з їх застосуванням біотехнологічних методів очищення довкілля та утилізації відходів, конструювання екосистем, отримання нових продуктів та джерел енергії, продукції ферментів, антимікробних речовин та біологічно активних речовин.

Опубліковано:

- 2 – статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних;
- 3 – публікації в матеріалах конференцій;
- 3 – навчальні посібники;
- 3 – магістерські роботи.

Тема: «Регуляція обміну вторинних месенджерів у бактерій з метою підвищення ними біосинтезу біосурфактантів» (№ держ. реєстрації 0115U003193).

Науковий керівник – д-р біолог. наук, проф. Галкін Б. М.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 321,898 тис. грн.

Розроблено принципово новий спосіб синтезу сигнального хінолону *P. aeruginosa*: 2-гептил-3-гідроксі-4-хінолону (PQS). Вперше отримані його структурні аналоги з різною довжиною ацильного ланцюга – від одного до одинадцяти атомів карбону.

Новим важливим науковим результатом є встановлення залежності формування біоплівки *P. aeruginosa* від рівня біосинтезу вторинного месенджера бактерій – цикло-ді-ГМФ. Показаний прямий кореляційний зв'язок цих характеристик. Встановлено, що рівень біосинтезу цикло-ді-ГМФ зворотним чином впливає на рухливість псевдомонад, зокрема, їх роїння (swarming motility). В теоретичному плані отримані результати дають можливість поглибити відомості щодо взаємодії системи вторинних месенджерів бактерій з системою міжклітинної комунікації мікроорганізмів.

Опубліковано:

- 2 – статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних;
- 5 – публікації в матеріалах конференцій;
- 4 – статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;
- 2 – захищено магістерські роботи.

Секція: Дослідження з проблем природничих наук

Тема: «Регіональна демографічна політика України в умовах сучасної політичної і економічної кризи» (№ держ. реєстрації 0115U003199).

Науковий керівник – д-р геогр. наук, проф. Топчись О. Г.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 124,196 тис. грн.

Вперше запропонована концепція регіональних геодемографічних процесів, її теоретико-методологічних засад і методичних аспектів як основи для вивчення особливостей соціально-демографічного розвитку регіонів України та формування регіональної геодемографічної політики в умовах сучасної політичної та економічної кризи. Ця концепція акцентує увагу на ґрунтовному вивченні регіонального геодемографічного процесу з врахуванням історико-географічних (генетичних), природних, розселенських, етно-національних факторів, що обумовлює більш якісний підхід при розробці регіональної геодемографічної політики.

Наукові дослідження спрямовані на створення конкурентноспроможних методик по визначенню регіональних геодемографічних процесів різних типів що може бути використане як підґрунтя для майбутньої регіоналізації країни, на основі сучасних європейських норм, де майбутні регіони України повинні бути значно крупнішими сучасних областей (базові регіони NUTS-II). Така регіоналізація країни є обов'язковою умовою входження України до ЄС.

Опубліковано:

1 – стаття у журналах, що входять до наукометричних баз даних;

5 – статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;

2 – публікації в матеріалах конференцій;

1 – монографія;

1 – підручник.

Секція: Педагогіка, психологія, соціологія, українознавство, проблеми освіти і науки, молоді та спорту

Тема: «Контекстність освіти у прикордонних вищих навчальних закладах як умова особистісної, регіональної та міжнародної безпеки» (№ держ. реєстрації 0115U003203).

Науковий керівник – д-р політ. наук, проф. Коваль І. М.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 166,884 тис. грн.

Розроблені концептуальні засади та змістовні соціогуманітарні характеристики безпеки.

Емпірично обґрунтовані фактори та чинники соціогуманітарної та міжнародної безпеки прикордонного регіону. Вперше виявлені та описані особливості потенційних соціально-ексклюзивних процесів у середовищі майбутніх фахівців, що знаходить практичне застосування в професійному консультуванні, в професійному підборі кадрів, формуванні професійного іміджу в умовах професійної мобільності особистості. Розроблені технології соціальної реабілітації в практиці соціальної роботи. Розроблені методи, що забезпечують безпеку особистості підлітка в освітньому середовищі.

Опубліковано:

4 – статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних;

5 – публікації в матеріалах конференцій;

13 – статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;

1 – монографія;

3 – навчальні посібники;

1 – кандидатська дисертація.

Найважливіші результати прикладних досліджень, конкурентноспроможні прикладні розробки та новітні технології за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки

а) важливі результати за закінченими у 2015 році прикладними науково-дослідними роботами, які виконувались за рахунок коштів державного бюджету

Закінчених робіт в 2015 році немає.

б) найважливіші наукові результати отримані в процесі виконання перехідних прикладних науково-дослідних робіт

Пріоритетний напрям 4. «Раціональне природокористування»

Тематичний напрям 4.1 «Технології сталого використання, збереження і збагачення біоресурсів та покращення їх якості і безпечності, збереження біорізноманіття»

Тема: «Дослідити стан типових водних об'єктів Причорномор'я та розробити науково-методичні рекомендації для проведення їх екологічного моніторингу» (№ держ. реєстрації 0115U003223).

Науковий керівник – канд. фіз-мат. наук, старш. наук. співроб. Медінець В. І.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 167,451 тис. грн.

Вперше проведено дослідження стану екосистем водних екосистем Причорномор'я (дельта Дністра, Тузловська група лиманів та Куяльницький лиман) у відповідності з методологією, яка рекомендована Водною рамочною директивою ЄС. Проведено аналіз вимог Водної рамочної директиви ЄС щодо проведення комплексного екологічного моніторингу для водних об'єктів різних типів. Вперше отримано експериментальну інформацію, яка за основними параметрами і комплексністю відповідає європейським аналогам та дає можливість вперше в Україні впровадити повний цикл менеджменту водних об'єктів за методологією ВРД.

Результати роботи є інвестиційно привабливими, мають практичну цінність та екологічну і соціальну значимість, і можуть бути використані в суміжних галузях науки, пов'язаних із захистом річкових, озерних та лиманних екосистем. Окремі результати та практичні рекомендації планується впровадити до діяльності, насамперед регіональних органів влади (Державного управління екології та природних ресурсів) для підготовки управлінських та інвестиційних рішень.

Опубліковано:

4 – статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних;

17 – публікацій в матеріалах конференцій;

7 – статей у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;

2 – монографії;

2 – навчальні посібники;

6 – захищено магістерських робіт.

Тема: «Вивчити кризові зміни екосистеми Куяльницького лиману та обґрунтувати заходи щодо стабілізації його екологічного стану» (№ держ. реєстрації 0115U003221).

Науковий керівник – д-р геол. наук, проф. Черкез Є. А.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 130,718 тис. грн.

Впровадження нової технології визначення впливу гідрогеологічних процесів на водно-сольовий баланс лиманного комплексу дозволив вперше отримати нову за якістю інформацію про водообмін між поверхневими і підземними водами та особливості формування гідродинамічного, гідрохімічного та температурного режимів підземних вод. Вперше визначені тенденції довгострокових змін якості водного середовища лиманних геобіоценозів під впливом змін клімату створюють основу для обґрунтування заходів щодо стабілізації екологічного стану лиману. Впровадження програми комплексних спостережень за процесами в екосистемі лиманного комплексу дає змогу вперше розробити методологію організації подібних систем спостережень і оцінки стану екосистем інших лиманних комплексів України, в яких спостерігаються кризові екологічні ситуації.

Опубліковано:

5 – статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних;

7 – публікацій в матеріалах конференцій;

9 – статей у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;

2 – монографії;

1 – навчальний посібник;

1 – словник, довідник.

Тема: «Провести дослідження та розробити сучасну науково-методичну основу для створення новітньої регіональної системи інтегрованого морського моніторингу» (№ держ. реєстрації 0115U003220).

Науковий керівник – д-р геол. наук, проф. Черкез Є. А.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 471,476 тис. грн.

Відмінна риса отриманих результатів: більша частина спостережень за станом абіотичної складової та біоценозу екосистеми острова Зміїний і його прибережних вод є унікальними, і проводиться в Чорному морі тому, що науково-дослідна станція «Острів Зміїний» є єдиною острівною морською станцією інтегрованого моніторингу в Україні та в західній частині Чорного моря взагалі. Дослідження 2015 року дозволили вперше отримати новітні дані з гідробіології, мікробіології, іхтіології, гідрології, гідрохімії, гідрогелогії, метеорології і атмосферної хімії району острова Зміїний. Вперше біля острова Зміїний зареєстровано новий вид риби *Symphodus (Crenilabrus) tinca* (Linnaeus, 1758), який внесено до списків Червоної книги Чорного моря та МСОП. Показано, що іхтіофауна прибережних вод о. Зміїний об'єднує 66 видів риб 54 родів, що належать 40 родинам з 17 рядів. В прибережних водах острова виявлено 35 рідкісних для Чорного моря видів риб. З них 15 видів занесені в списки Червоної книги України [11], 22 види включено до Червоної книги Чорного моря [10], 7 видів – до Червоного списку МСОП [9]. Зареєстровано 150 видів мікроводоростей з 10 таксономічних відділів – Dinophyta, Bacillariophyta, Chlorophyta, Naptophyta, Cyanobacteria, Chrysophyceae, Cryptophyta, Ebriophyceae, Heterocontophyta, Euglenophyceae. Зареєстровано збільшення рівнів цвітіння у деяких видів діатомових, гаптофітових, кріптофітових водоростей та ціанобактерій. Продовжено дослідження зоопланктону, який є основою кормової бази численних гідробіонтів, та негативного впливу *Rapana venosa* (Valenciennes, 1846) на угруповання макрзообентосу в прибережних водах острова Зміїний. Проведено регулярні щоденні спостереження за трьома видами чорноморських дельфінів: морська свиня (*Phocoena phocoena relicta* Abel, 1905), білобочка (*Delphinus delphis ponticus* Barabasch, 1935) та афаліну (*Tursiops truncatus ponticus* Barabasch, 1940).

Результати проекту є базовою науково-методичною основою для розробки, створення та функціонування сучасної системи інтегрованого моніторингу морського середовища, що дасть можливість об'єктивно і гармонізовано з законодавством ЄС та причорноморських країн оцінювати стан та тенденції змін європейських морських екосистем та повністю впровадити РДМС в Україні в найближчі роки.

Опубліковано:

2 – статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних;

24 – публікацій в матеріалах конференцій;

7 – статей у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;

2 – монографії;

1 – навчальний посібник;

1 – словник, довідник.

Тема: «Розробка математичної моделі для оцінки запасу бичкових риб в північно-західній частині Чорного моря і прилеглих водоймах» (№ держ. реєстрації 0115U003224).

Науковий керівник – канд. біолог. наук, доц. Заморов В. В.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 425,349 тис. грн.

Вперше в Україні використано математичний метод Prodbiom для розрахунку вектору природної смертності бичкових риб. Для прогнозування величини улову і формулювання рекомендацій з оптимального використання вперше для бичка-кругляка дослідженого регіону розраховано природні коефіцієнти смертності риб.

Отримані результати досліджень структури популяцій бичкових риб Чорного моря не мають аналогів в Україні. Впродовж низки років кафедра гідробіології та загальної екології ОНУ – єдина в Україні наукова установа, яка проводить в північно-західній частині Чорного моря і прилеглих водоймах дослідження динаміки чисельності промислових видів бичкових риб в режимі моніторингу. Вперше з'ясовано структуру промислової частини популяцій бичкових риб в досліджених водоймах. Представлено сучасний стан їх кормової бази.

Отримані результати дають можливість достовірно оцінити сучасний стан популяцій промислових видів бичкових риб прибережної зони північно-західної частини Чорного моря та їх кормової бази. Розроблене програмне забезпечення дозволяє більш ефективно розраховувати потенційну чисельність і біомасу бичкових риб в інтересах рибного господарства. Такий комплексний підхід іншими дослідниками при вивченні стану популяцій бичкових риб раніше не використовувався.

Опубліковано:

- 5 – статей у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;
- 8 – публікацій в матеріалах конференцій;
- 1 – монографія;
- 1 – словник, довідник;
- 6 – захищено магістерських робіт;
- 1 – кандидатська дисертація.

Тематичний напрям 4.4 «Технології раціонального використання, підвищення ефективності очищення стічних вод та запобігання забрудненню водних об'єктів»

Тема: «Розробити науково-методичні підходи та біотехнологію ремедіації прибережних морських вод від хімічного та мікробіологічного забруднення» (№ держ. реєстрації 0115U003217).

Науковий керівник – канд. біолог. наук, доц. Гудзенко Т. В.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 462,707 тис. грн.

Вперше створений комплекс мікроорганізмів призначених для розробки нової комплексної біотехнології оздоровлення природного водного середовища від хімічних поллютантів та умовно-патогенних бактерій. Методом математичного планування експерименту вперше підбрано оптимальні умови та склади поживних середовищ для культивування мікробного препарату на шейкері Ultra (США) та ферментері BioFlo 310 (США).

Розпочаті лабораторні випробування деструктивної активності виділених штамів бактерій-деструкторів по відношенню до нафти, нафтопродуктів, біорезистентних ПАВ за різних умов навколишнього середовища (температура, рН, солоність). Оптимізовано умови культивування, розроблено технологічний регламент виробництва та виготовлено дослідну партію мікробного біопрепарату у кількості 20 кг, призначеного для очищення морської води від хімічних та біологічних забруднювачів.

Опубліковано:

- 4 – статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних;
- 8 – статей у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;
- 3 – навчальні посібники;
- 1 – словник, довідник;
- 6 – захищено магістерських робіт.

Тема: «Біотехнологія комплексної переробки відвалів збагачення кам'яного вугілля з отриманням германієвого концентрату» (№ держ. реєстрації 0115U003218).

Науковий керівник – канд. техн. наук, старш. наук. співроб. Блайда І. А.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 376,439 тис. грн.

Вперше надана методика та на її підставі виділено і ідентифіковано 59 штамів чистих культур мікроорганізмів, яки мешкають в аборигенному консорціумі породних відвалів різного терміну накопичення. Встановлено, що якісний склад мікробних співтовариств відходів вуглезбагачення не залежить від терміну збереження. Кількісний склад відрізняється на користь більшої кількості споруутворюючих і тіонових бактерій, що окислюють залізо, у породних відвалах з тривалим терміном накопичення. Як наслідок, це впливає на ступінь вилуговування германію і важких металів з більш «лежалих» відвалів.

Новизна та конкурентоспроможність мікробіологічного способу вилучення германію, галію, цирконію з техногенних відходів підтверджено отриманням восьми Патентів України, а також проходженням за звітний період кваліфікаційних експертиз 2 поданих заявок на отримання патенту України. За цими винаходами за допомогою мікробіологічних прийомів досягається ступінь вилучення з відходів 90% германію, 92% міді, 65% цирконію і 70% галію, що не має аналогів у світі.

Опубліковано:

- 4 – статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних;
- 12 – публікацій в матеріалах конференцій;
- 3 – статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України.

Тематичний напрям 4.5 «Технології очищення та запобігання забрудненню атмосферного повітря»

Тема: «Розробка нового покоління металокомплексних каталізаторів низькотемпературного знешкодження токсичних газоподібних речовин» (№ держ. реєстрації 0115U003222).

Науковий керівник – д-р хім. наук, проф. Ракитська Т. Л.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 100,113 тис. грн.

Вперше отримано та узагальнено сукупність нових наукових результатів про вплив хімічного і мінералогічного складу природних бентонітів з трьох родовищ України, способів їх модифікування на активність купрум-паладієвих композицій на їх основі в процесах каталітичного знешкодження монооксиду вуглецю і/або діоксиду сірки та озону.

На основі досліджень запропоновано новий, унікальний каталізатор низькотемпературного розкладу озону, який містить вітчизняний природний бентоніт, солі паладію(II), купруму(II) та бромід-іони, при співвідношенні Pd(II) : Cu(II) : Br⁻ 1 : 1 : 3,5, який виготовляється за спрощеною методикою імпрегування по вологоємності та забезпечує час захисної дії 1800 хв. при початковій концентрації озону 1 мг/м³. За своїм складом і робочими характеристиками він значно перевершує єдиний відомий на цей час каталізатор розкладу озону складу PdCl₂-CuCl₂(або NiCl₂)/Al₂O₃ (Заявка 2142324 Великобританія, 1985), який містить малодоступний коштовний носій Al₂O₃ та забезпечує захисну дію впродовж всього 30 хв.

Каталізатор може бути перспективним для виготовлення протипогазових фільтрів, респіраторів, для робітників хімічної промисловості, зварювального виробництва та інших.

Опубліковано:

4 – статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних;

10 – публікацій в матеріалах конференцій;

6 – статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;

1 – навчальний посібник;

1 – патент.

Тематичний напрям 4.6 «Технології раціонального використання ґрунтів і збереження їх родючості»

Тема: «Удосконалення ґрунтозахисних технологій вирощування сільськогосподарських культур в степовій зоні при дефіциті вологи» (№ держ. реєстрації 0115U003219).

Науковий керівник – проф., д-р біол. наук Красеха Є. Н.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 192,205 тис. грн.

За результатами вивчення впливу краплинного зрошення на чорноземі регіону та рівень їх родючості встановлено, що це технологічно найбільш досконалий, мінімально водо- і енергоємний, а відтак економічно доцільний та екологічно безпечний спосіб поливу порівняно із зрошенням дощуванням чи поверхневими способами.

В Україні немає аналогів відповідно до отриманих практичних даних щодо оцінки сучасного агро-меліоративного стану чорноземів степової зони України та рівня їх родючості.

Опубліковано:

3 – статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних;

17 – публікацій в матеріалах конференцій;

3 – навчальні посібники.

Пріоритетний напрям 5 «Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань»

Тематичний напрям 5.1 «Молекулярні біотехнології створення нових організмів та продуктів для сільського господарства, фармацевтичної та харчової промисловості»

Тема: «Вивчити різноманітність та механізми взаємодії лактобацил з різних географічних зон з іншими організмами та розробити біопрепарати для стимуляції росту рослин та їх ферментування» (№ держ. реєстрації 0115U003216).

Науковий керівник – проф., д-р біолог. наук Іваниця В. О.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 388,310 тис. грн.

Вперше вивчено комплекс фізіолого-біохімічних і технологічних властивостей резидентних лактобактерій та відібрано найбільш перспективний штам *Lactobacillus plantarum* ONU315, який продукує 1,4 ± 0,2% молочної кислоти за 15 год., з показниками кислотоутворювальної активності за добу 170,0 ± 4,2 ОТ, граничної кислотності – 300,0 ± 9,1 ОТ, проявляє високу антагоністичну активність по від-

ношенню до представників мікробіоти плодових тіл гливи звичайної. Показано позитивний вплив *L. plantarum* ONU315 на мікробіологічні, біохімічні та органолептичні показники ферментованих плодових тіл гливи звичайної. Вперше розроблено технологію ліофілізації заквашувальної культури *L. plantarum* ONU315 та захисне середовище (знежирене молоко – 40%, цукроза – 20%, натрій лимоннокислий – 20%, лактоза – 9,5%, мальтоза – 9,5% і желатин – 1%), що забезпечило збереження 95,0% життєздатних клітин.

Результати можуть бути використані у харчовій промисловості для ферментування плодових тіл гливи звичайної з використанням закваски лактобактерій до розробленої біотехнології.

Опубліковано:

- 1 – стаття у журналах, що входять до наукометричних баз даних;
- 4 – статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;
- 18 – публікації в матеріалах конференцій;
- 2 – навчальні посібники;
- 2 – захищено магістерських роботи.

Пріоритетний напрям 6 «Нові речовини і матеріали»

Тематичний напрям 6.3 «Створення та застосування нанотехнологій і технологій наноматеріалів»

Тема: «Розробка нових 3D наноструктур кремнію та наноламініатів оксидів металів для використання в сенсоріці» (№ держ. реєстрації 0115U003215).

Науковий керівник – д-р фіз.-мат. наук, проф. Сминтина В. А.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 284,126 тис. грн.

Розроблено технологію отримання наноламініатів ZnO/Al₂O₃ та TiO₂/Al₂O₃, наноструктур SnO₂, Au/ZnO, Au/TiO₂, ZnO/Au/ZnO та TiO₂/Au/TiO₂, а також 3D наноструктур на основі вищезазначених сполук, нанокремнію, новим методом хімічного неелектролітичного травлення та атомного пошарового осадження.

Не мають світових аналогів отримані наукові результати щодо покращення фотолюмінісцентних властивостей наноструктур кремнію, а також 3D наноструктур, що обумовлюють наявність в них розмірних ефектів. Ці результати відповідають сучасному світовому рівню наукових досліджень в галузі напівпровідникового матеріалознавства, нанотехнологій, фізики поверхні.

Опубліковано:

- 7 – статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних;
- 4 – публікації в матеріалах конференцій;
- 1 – монографія.

Тема: «Розробка методу високоточного дальнометрування коротких трас для створення адаптивного оптико-електронного сенсора рухомих об'єктів» (№ держ. реєстрації 0115U003225).

Науковий керівник – д-р фіз.-мат. наук, проф. Лепіх Я. І.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 1395,883 тис. грн.

Вперше отримано закономірності модуляції відбитого випромінювання в залежності від відносної швидкості руху ОЕС об'єкта та параметрів зондуючого потоку.

Вперше розроблена нова методика дослідження заводової ситуації в оптичному діапазоні на коротких трасах, яка відрізняється тим, що розроблена на засаді фізико-математичних моделей структури відбитого сигналу, сигналу зворотного розсіювання і заводових характеристик оптичного каналу.

Вперше удосконалено метод високоточного дальнометрування коротких трас, який відрізняється тим, що його узагальнена структура створена на базі компенсації фазового зсуву за рахунок частотного варіювання та модуляції параметрів світлового сигналу, що визначає інформаційну місткість локаційного сигналу та виділяє його складові.

Вперше створено комп'ютерну динамічну модель оптичного каналу, котра відрізняється тим, що відображає процеси оптичної локації в умовах завод, взаємного руху ОЕС та відбивача оптичного сигналу.

Новизна розробленого оптико-локаційного метода полягає також у тому, що він придатний для вимірювання не тільки оптичних характеристик середовища каналу поширення випромінювання, але й параметрів приймально-випромінювальних оптичних систем та швидкісних об'єктів в складній за-

вадовій обстановці, а також реєстрації та обробки відбитого сигналу і одержанні інформації про об'єкт спостереження.

Опубліковано:

4 – статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних;

4 – статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;

9 – публікації в матеріалах конференцій;

1 – патент.

Тема: «Сенсор зображення на основі наногетероструктури» (№ держ. реєстрації 0115U003213).

Науковий керівник – д-р фіз-мат. наук, старш. наук. співроб. Борщак В. А.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 84,468 тис. грн.

Розроблено новий наноструктурований сенсор рентгенівського зображення з підвищеною стабільністю параметрів для комплексних досліджень неорганічних, біологічних та органічних об'єктів. Чутливість сенсора в рентгенівському та оптичному діапазонах дозволить застосовувати його як датчик в автоматичних приладах контролю, що використовуються в зонах з суттєво підвищеною радіацією, зокрема для пошуку мікрodefektів на атомних станціях.

Відмінною рисою сенсорів зображення на основі наногетероструктури є можливість створення високостабільних пристроїв, що визначає їх конкурентоспроможність на внутрішньому та світовому ринку.

Практична цінність розробленого нового сенсору полягає в тому, що завдяки високій стабільності параметрів та чутливості його можна застосовувати в системах контролю безпеки як цивільного так і спеціального призначення, а також в різних медичних приладах для дослідження організму людини, наприклад, цифрової рентгенографії, комп'ютерній томографії та інших. Застосування нового наноструктурованого сенсора зображень може бути розповсюджено на такі галузі, як приладобудування медичного призначення, системи безпеки атомних станцій, системи контролю якості неорганічних, біологічних та органічних об'єктів і забезпечить потреби ринку держави.

Опубліковано:

3 – статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних;

13 – публікацій в матеріалах конференцій;

1 – монографія;

1 – навчальний посібник.

Тема: «В'язко-пружні властивості металевих розчинів та молекулярних систем» (№ держ. реєстрації 0115U003214).

Науковий керівник – д-р фіз-мат. наук, проф. Маломуж М. П.

Обсяг коштів: на 2015 р. – 111,064 тис. грн.

Отримані нові наукові знання, результатом яких став закон відповідних станів відносно кінематичної зсувної в'язкості молекулярних рідин. Розвинута теорія для молекулярних рідин та їх розчинів дозволяє застосувати ці принципи до бінарних та потрійних монотектичних металевих розплавів. У зв'язку з тим, що вивчення металевих розплавів відбувається при дуже високих температурах, тому існування нових теоретичних методів є дуже корисним. Дослідження вказаних систем є актуальною проблемою фізичного матеріалознавства і дають можливість отримання матеріалів з наперед заданими властивостями. Монотектичні та молекулярні системи є важливими для практичного використання. На основі монотектичних систем може бути створений ряд нових композиційних матеріалів спеціального призначення: антифрикційних зносостійких (Fe–Pb, Fe–Bi, Fe–Sn, Fe–S, Al–Pb, Al–Cd, Al–Bi, Al–Sn, Cu–Pb).

Опубліковано:

3 – статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних;

7 – статей у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;

1 – навчальний посібник;

2 – захищено магістерських робіт.

Розробки, які впроваджено у 2015 році за межами ввз або ну

№ з/п	Назва та автори розробки	Важливі показники, які характеризують рівень отриманого наукового результату; переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект	Місце впровадження (назва організації, відомча належність, адреса)	Дата акту впровадження	Практичні результати, які отримано ВНЗ/науковою установою від впровадження (обладнання, обсяг отриманих коштів, налагоджено співпрацю для подальшої роботи тощо)
1	2	3	4	5	6
1	Розробка неконтактного оптико-електронного датчика цілі. Сантоній В.І.	Перевищує відомі аналоги за швидкістю спрацьовування та точністю. Не піддається перешкодам ззовні. Запобігає зіткненням високошвидкісних транспортних систем, завдяки чому значно підвищується безпека людини.	ДП «Конструкторське бюро «Південне» ім. М.К. Янгеля», 49008, м. Дніпропетровськ, вул. Криворізька, 3	09.06.15 – договір на виконання НДР з п. «Конфіденційність» щодо нерозголошення результатів роботи	Передано замовнику опис структури, алгоритму роботи та креслення неконтактного оптико-електронного датчика цілі. Обсяг отриманих коштів – 600,0 тис. грн.
2	Створення малогабаритного модуля неконтактного датчика перепони на оптико-електронному принципі. Сантоній В.І.	Малі габаритні розміри (менш 50 мм) дозволяють використовувати прилад в недоступних місцях на виробництві. Це запобігає аварійним ситуаціям та дозволяє уникнути виробничих травм.	Державний науково-дослідний інститут хімічних продуктів, 41100, Сумська обл., м. Шостка, вул. Леніна, 59	01.09.14 – договір на виконання НДР з п. «Конфіденційність» щодо нерозголошення результатів роботи	Передано замовнику ескізу документацію на макети зразка неконтактного датчика перепони на оптико-електронному принципі. Обсяг отриманих коштів – 750 тис. грн.
3	Проведення аналізів по визначенню якості нафти та нафтопродуктів з дослідженням складу та їх структурних особливостей	Забезпечує експресність, доступність, точність та достовірність при виконанні аналізів, при визначенні складу нафтопродуктів у	Дочернє підприємство «Карго Інспекшнз ЛТД», 65021, м. Одеса, вул. Нежинська, 18	25.12.15 – акт про використання результатів	Передано замовнику науково-технічну документацію щодо аналізу з розділення

	різного походження, які перевантажуються у портах Чорного моря. Пономарьова Л.П.	морському середовищі. На порядок дешевше відомих методів.			нафти на фракції методами імітованої розгонки. Обсяг отриманих коштів – 32, 5 тис. грн.
4	Дослідження гранулометричного складу порошоків застосовуваних у ПАТ «ММК імені Ілліча» Черненко О.С.	Використання автоматизованої системи суттєво зменшує час отримання якісних та кількісних результатів по визначенню гранулометричного складу пиловугільного палива і його характеристик.	Публічне акціонерне товариство «Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча», 87504, м. Маріуполь, вул. Левченка, 1	28.08.14 – акт прийняття-здавання науково-технічної продукції	Передано замовнику науково-технічну документацію щодо визначення гранулометричного складу порошоків. Обсяг отриманих коштів – 18,0 тис. грн.
5	Грунтово-агрохімічне обстеження території землекористування. Цуркан О.І.	Система агрозаходів спрямована на оптимізацію азотного і фосфатного їх режимів, в меншій мірі – калійного, що дозволяє підвищити врожайність сільськогосподарських культур на 20-40%.	ТОВ «Стратіївський агроресурс», 24831, Вінницька обл., Чечельницький р-н, с. Стратіївка, вул. Жовтнева, 4	28.10.15 – акт про використання результатів	Передано замовнику документацію з описом системи агрозаходів щодо підвищення продуктивності ґрунтів. Обсяг отриманих коштів – 12, 0 тис. грн.
6	Оцінка стану ґрунтового покриву та обґрунтування заходів з утримання газону. Цуркан О.І.	Агротехніка створення і утримання газону спрямована на створення дерново-гравяного покриття з відмінними експлуатаційними якостями. Дозволяє значно підвищити якість, декоративність та довговічність газону.	ТОВ «Зелений берег», 65045, м. Одеса, Олександрівський пр-т, 5	30.06.15 – акт про використання результатів	Передано замовнику рекомендації зі створення оптимальних ґрунтових умов для розвитку газону. Обсяг отриманих коштів – 2, 0 тис. грн.
7	Рибоводне-біологічне обґрунтування вирощування	Комплекс заходів дозволяє вирощувати більшу кількість риб на в	ТОВ «Грін Сمارт», м. Миколаїв, 54031, вул. Космонавтів, 81/21	10.05.15 – акт прийняття-здачі робіт	Передано замовнику науково-технічну

	осетрових риб в установці УЗВ. Комплекс заходів, спрямованих на оптимізацію гідрохімічного та біофільтраційного стану комплексу з розведення та вирощування цінних порід риб. Караванский Ю.В.	невеликих об'ємах. Відрізняється від аналогічних збільшенням продуктивності за рахунок цілорічного циклу відтворення риб (три рази на рік замість стандартного одного).		29.12.14 – акт прийняття здавання науково-технічної продукції	документацію з рекомендаціями щодо поліпшення використаних потужностей вирощування осетрових риб. Обсяг отриманих коштів – 8, 0 тис. грн.
--	--	---	--	---	---

Інформація про діяльність структурного підрозділу з комерціалізації науково-технічних розробок

Відділ з питань інтелектуальної власності ОНУ спрямовує свою діяльність на створення системи заходів з ефективного управління процесом комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності та технологій:

- узгоджено та формалізовано порядок подачі інноваційної пропозиції для охорони службового об'єкту інтелектуальної власності (патенту на винахід, корисну модель);
- регулярно проводиться ревізія об'єктів інтелектуальної власності університету;
- постійно оновлюється сторінка розробок науковців університету на сайті ОНУ;
- створено каталог чинних патентів України, власником яких є Одеський національний університет;
- проводяться консультаційні заходи по патентному пошуку та оформленню патентної документації для науковців університету;
- ведеться розповсюдження інформації про розробки університету з метою їх комерціалізації технологій;
- налагоджуються контакти з підприємствами з метою науково-технічного співробітництва і перспективного впровадження розробок ;
- ведеться збір і розповсюдження науково-освітньої інформації з питань інноваційної діяльності та трансферу технологій.

В 2015 році Одеський університет одним з перших серед ВНЗ України розташував профілі своїх технологічних пропозицій в Європейській Сеті Підприємництва - Enterprise Europe Network, на які отримав пропозиції щодо співпраці від зацікавлених організацій з Європи:

- Multiparameter microelectronic sensor for complex ecological monitoring of environment (<http://een.ec.europa.eu/tools/services/PRO/Profile/Detail/005d7948-7e90-4c3e-85c5-c2782d742473?OrgaId=be00275>);
- Biotechnological method of remediation of oil-contaminated acidic/alkaline soils with a high degree of mineralization (<http://een.ec.europa.eu/tools/services/PRO/Profile/Detail/c3ff5f9a-c680-43af-b5de-e46c895aa058?OrgaId=be00275>);
- The biotechnological method of extraction of rare and heavy metals from the waste products of coal industry and energetic (<http://een.ec.europa.eu/tools/services/PRO/Profile/Detail/3b713189-4254-4151-8c42-acfeedd0659f?OrgaId=be00275>);
- The biotechnology on base of bacteria of the genus Bacillus for complex protection of agricultural plants against bacterial infections (<http://een.ec.europa.eu/tools/services/PRO/Profile/Detail/bbfa79e9-ec02-4297-8b51-f8aa43a1a97f?OrgaId=be00275>).

З метою пошуку інвесторів та ознайомлення потенційних замовників науково-технічної продукції Одеський університет брав участь у Конкурсі інноваційних проектів Одеського регіону, присвячений Дню науки України (ИНВАЦ, 19 травня) та отримав 3 грамоти за перемогу у регіональному конкурсі інноваційних проектів:

Також науковці ОНУ стали переможцями конкурсу «Винахід року-2014» (результати оприлюднено в 2015 році) в номінації «Кращий винахід року в Одеській області»:

«Спосіб очистки води від неіоногенних поверхнево-активних речовин» (патент на винахід № 102904); «Спосіб флотаційної очистки розчинів від катіонних поверхнево-активних речовин» (патент на винахід № 97738).

З метою сприяння розширенню відтворенню знань та впровадження результатів наукових досліджень в реальний сектор економіки Одеський університет співпрацював з організаціями України. Наприклад, за такими розробками:

«Розробка неконтактного оптико-електронного датчика цілі» – з Д Конструкторським бюро «Південне» ім. М. К. Янгеля (м. Дніпропетровськ);

«Створення малогабаритного модуля неконтактного датчика перепони на оптико-електронному принципі» – з Державним науково-дослідним інститутом хімічних продуктів (м. Шостка);

«Дослідження гранулометричного складу порошків» – з Маріупольським металургійним комбінатом імені Ілліча та ін.

Так як наявність чинного патенту на винаходи та корисні моделі сприяє вкладенню коштів у промислове використання, в ОНУ постійно ведеться робота по набуттю прав на вищезгадані об'єкти інтелектуальної власності. За 2015 рік за результатами робіт науковців Одеського університету було отримано 3 патенти на винаходи і 18 патентів на корисні моделі. Для роботи по патентному пошуку та оформленню патентної документації співробітниками відділу з питань інтелектуальної власності були проведені консультації для науковців університету.

Слід відмітити, що в 2015 році університетом було започатковано проведено підвищення кваліфікації фахівців в частині управління процесом комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності за рахунок відрядження до навчання в Інституті інтелектуальної власності, м. Київ.

Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2015 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор за формою:

№ з/п	Автори	Назви роботи	Назва видань, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Web of Science				
1.	Rakyt'ska, Tetyana; Truba, Alla; Radchenko, Evgen; и др.	Manganese(II) Complexes with Schiff Bases Immobilized on Nanosilica as Catalysts of the Reaction of Ozone Decomposition	NANOSCALE RESEARCH LETTERS	Том: 10 Номер статті: 472
2.	Vaysfeld, N.; Zhuravlova, Z.	On one new approach to the solving of an elasticity mixed plane problem for the semi-strip	ACTA MECHANICA	Том: 226 Випуск: 12 Стр.: 4159-4172
3.	Jerzykiewicz, M.; Handler, G.; Daszynka-Daszkiwicz, J.; и др.	The 2003-2004 multisite photometric campaign for the beta Cephei and eclipsing star 16 (EN) Lacertae with an appendix on 2 Andromedae, the variable comparison star	MONTHLY NOTICES OF THE ROYAL ASTRONOMICAL SOCIETY	Том: 454 Випуск: 1 Стр.: 724-740
4.	Viter, R.; Baleviciute, I.; Abou Chaaya, A.; и др.	Optical properties of ultrathin Al ₂ O ₃ /ZnO nanolaminates	THIN SOLID FILMS	Том: 594 Стр.: 96-100 Часть: А
5.	Oparin, A. S.; Sidorov, A. E.; Shevchuk, V. G.	Laminar flame in polydisperse aerosuspensions of aluminum particles	COMBUSTION EXPLOSION AND SHOCK WAVES	Том: 51 Випуск: 6 Стр.: 641-643
6.	Potapenko, I. V.	Leiko Network on the Surfaces in the Euclidean Space E (3)	UKRAINIAN MATHEMATICAL JOURNAL	Том: 67 Випуск: 6 Стр.: 928-937

7.	Rachinskaya, A. L.	Motion of a solid body with cavity filled with viscous liquid	COSMIC RESEARCH	Том: 53 Выпуск: 6 Стр.: 476-480
8.	Usenko, I. A.; Kniazev, A. Yu.; Berdnikov, L. N.; и др.	Spectroscopic studies of four southern-hemisphere G-K supergiants: HD 192876 ($\alpha(1)$ Cap), HD 194215 (HR 7801), HD 206834 (ϵ Cap), and HD 222574 (104 Aqr)	ASTRONOMY LETTERS- A JOURNAL OF ASTRONOMY AND SPACE ASTROPHYSICS	Том: 41 Выпуск: 11 Стр.: 660-676
9.	Sayko, P. A.; Shapovalov, I. P.	Axial quadrupole phase of a uniaxial spin-1 magnet	JOURNAL OF MAGNETISM AND MAGNETIC MATERIALS	Том: 392 Стр.: 134-138
10.	Khoma, R. E.; Gel'mbol'dt, V. O.; Ennan, A. A.; и др.	Synthesis, crystal structure, and spectral characteristics of N-(tert-butyl) aminomethanesulfonic acid	RUSSIAN JOURNAL OF GENERAL CHEMISTRY	Том: 85 Выпуск: 10 Стр.: 2282-2284
11.	Rusakova, M.	The farnesol influence on characteristics of <i>Candida albicans</i> biofilm formation in vitro	MYCOSES	Том: 58 Специальный выпуск: SI Приложение: 4 Стр.: 82-83
12.	Khoma, R. E.; Gel'mbol'dt, V. O.; Baumer, V. N.; и др.	Methylammonium sulfate: Synthesis and structure	RUSSIAN JOURNAL OF INORGANIC CHEMISTRY	Том: 60 Выпуск: 10 Стр.: 1199-1203
13.	Nesterkina, M.; Alekseeva, E.; Kravchenko, I.	Anticonvulsant screening of novel calixarene derivatives containing gamma-aminobutyric acid moieties	EUROPEAN NEUROPSYCHOPHARM ACOLOGY	Том: 25 Приложение: 2 Стр.: S238- S239
14.	Korotin, S. A.; Andrievsky, S. M.; Hansen, C. J.; и др.	Grid of theoretical NLTE equivalent widths of four Ba II lines and barium abundance in cool stars	ASTRONOMY & ASTROPHYSICS	Том: 581 Номер статьи: A70
15.	Usenko, I. A.	Spectroscopic studies of yellow supergiants in the open cluster NGC 129	ASTRONOMY LETTERS- A JOURNAL OF ASTRONOMY AND SPACE ASTROPHYSICS	Том: 41 Выпуск: 9 Стр.: 501-516
16.	Sergienko, V. S.; Martsinko, E. E.; Seifullina, I. I.; и др.	Synthesis and the Crystal and Molecular Structure of the Germanium(IV) Complex with Propylene-1,3-diaminetetraacetic Acid [Ge(Pdta)]	CRYSTALLOGRAPHY REPORTS	Том: 60 Выпуск: 5 Стр.: 677-681
17.	Tyurin, A. V.; Zhukov, S. A.; Churashov, V. P.	Spectral sensitization with dyes of core-silver halide shell microsystems	OPTICS AND SPECTROSCOPY	Том: 119 Выпуск: 3 Стр.: 441-449
18.	Shmatkova, N. V.; Seifullina, I. I.; Korlyukov, A. A.	Complexation of SnCl ₄ with benzaldehyde 2-R-benzoyl-(R-HBb) and 3-R-2-naphthoylhydrazones (R = H, OH): The structure of [SnCl ₄ (2-OH-HBb)] center dot CH ₃ CN	RUSSIAN JOURNAL OF INORGANIC CHEMISTRY	Том: 60 Выпуск: 9 Стр.: 1068-1073
19.	Shpolberg, Angela	ON THE "RUSSO-AMERICAN FEVER": HENRY WADSWORTH LONGFELLOW DANA AND THE GORKI FUND	NEW ENGLAND QUARTERLY-A HISTORICAL REVIEW OF NEW ENGLAND LIFE AND LETTERS	Том: 88 Выпуск: 3 Стр.: 509-526
20.	Kulinskii, V. L.; Panchenko, D. Yu.	Physical structure of point-like interactions for one-dimensional Schrodinger operator and the gauge symmetry	PHYSICA B- CONDENSED MATTER	Том: 472 Стр.: 78-83

21.	Iatsunskiy, Igor; Jancelewicz, Mariusz; Nowaczyk, Grzegorz; и др.	Atomic layer deposition TiO ₂ coated porous silicon surface: Structural characterization and morphological features	THIN SOLID FILMS	Том: 589 Стр.: 303-308
22.	Iatsunskiy, Igor; Kempinski, Mateusz; Nowaczyk, Grzegorz; и др.	Structural and XPS studies of PSi/TiO ₂ nanocomposites prepared by ALD and Ag- assisted chemical etching	APPLIED SURFACE SCIENCE	Том: 347 Стр.: 777-783
23.	Eingorn, Maxim; Brilenkov, Maxim; Vlahovic, Branislav	Zero average values of cosmological perturbations as an indispensable condition for the theory and simulations	EUROPEAN PHYSICAL JOURNAL C	Том: 75 Выпуск: 8 Номер статьи: 381
24.	Kutarov, Volodymyr V.; Tarasevich, Yuri I.; Aksenenko, Eugene V.	Irreversible Adsorption Deformation of Layer Structures	ADSORPTION SCIENCE & TECHNOLOGY	Том: 33 Выпуск: 6-8 Специальный выпуск: SI Стр.: 685-691
25.	Koksharova, T. V.; Mandzii, T. V.; Stoyanova, I. V.	Coordination compounds of cobalt(II), nickel(II), and zinc(II) valerates and benzoates with isonicotinic acid hydrazide	RUSSIAN JOURNAL OF GENERAL CHEMISTRY	Том: 85 Выпуск: 8 Стр.: 1896-1901
26.	Olga, Kanunnikova	VERY "CHUKOVSKAYA"	NOVYI MIR	Выпуск: 8 Стр.: 151-154
27.	Skuladottir, A.; Andrievsky, S. M.; Tolstoy, E.; и др.	Sulphur in the Sculptor dwarf spheroidal galaxy Including NLTE corrections	ASTRONOMY & ASTROPHYSICS	Том: 580 Номер статьи: A129
28.	Shmatkova, N. V.; Seifullina, I. I.; Arkhipov, D. E.; и др.	Tin tetrachloride chelates with 4-dimethylaminobenzaldehyde pyridinoylhydrazones. Molecular and crystal structures of [SnCl ₄ (gamma-Idb center dot H)] center dot CH ₃ CN and [SnCl ₄ (gamma-Idb center dot H)] center dot DMF	RUSSIAN JOURNAL OF COORDINATION CHEMISTRY	Том: 41 Выпуск: 8 Стр.: 503-509
29.	Zhuravlev, A.; Zacharia, A.; Gucer, S.; и др.	Direct atomic absorption spectrometry determination of arsenic, cadmium, copper, manganese, lead and zinc in vegetable oil and fat samples with graphite filter furnace atomizer (vol 38, pg 62, 2015)	JOURNAL OF FOOD COMPOSITION AND ANALYSIS	Том: 41 Стр.: 226-226
30.	Poletaev, N. I.	Firmation of Condensed Combustion Products in Dust Flames of Metals: Coagulation Stage	COMBUSTION EXPLOSION AND SHOCK WAVES	Том: 51 Выпуск: 4 Стр.: 444-456
31.	Chebotaev, A. N.; Raboshvil, E. V.; Snigur, D. V.; и др.	Karmoazin as a single redox reagent for spectrophotometric determination of Mn, Cr, Se, and V in different categories of water	JOURNAL OF WATER CHEMISTRY AND TECHNOLOGY	Том: 37 Выпуск: 4 Стр.: 172-178
32.	Akarsu, Ozgur; Bouhmadi-Lopez, Mariam; Brilenkov, Maxim; и др.	Are dark energy models with variable EoS parameter w compatible with the late inhomogeneous Universe?	JOURNAL OF COSMOLOGY AND ASTROPARTICLE PHYSICS	Выпуск: 7 Номер статьи: 038
33.	Bonifacio, P.; Caffau, E.; Zaggia, S.; и др.	Chemical abundances of giant stars in the Crater stellar system	ASTRONOMY & ASTROPHYSICS	Том: 579 Номер статьи: L6
34.	Lemasle, B.; Kovtyukh, V.; Bono, G.; и др.	Type II Cepheids in the Milky Way disc Chemical composition of two new W Virginis stars: DD Vel and HQ Car	ASTRONOMY & ASTROPHYSICS	Том: 579 Номер статьи: A47
35.	Usenko, I. A.; Klochkova, V. G.	Spectroscopic Studies of Three Cepheids with High Positive Pulsation Period Increments: SZ Cas, BY Cas, and RU Sct	ASTRONOMY LETTERS- A JOURNAL OF ASTRONOMY AND SPACE ASTROPHYSICS	Том: 41 Выпуск: 7 Стр.: 351-373

36.	Chepizhko, O.; Peruani, F.	Active particles in heterogeneous media display new physics	EUROPEAN PHYSICAL JOURNAL-SPECIAL TOPICS	Том: 224 Выпуск: 7 Стр.: 1287-1302
37.	Shmatkova, N. V.; Seifullina, I. I.; Korlyukov, A. A.	Complexation of SnCl ₄ with Salicylic Aldehyde Benzoyl Hydrazone (H(2)Bs) and Isonicotinoyl Hydrazone (H(2)Is): Molecular and Crystal Structures of [SnCl ₃ (HBs)] and [SnCl ₃ (Is center dot H)] center dot 2CH(3)CN	RUSSIAN JOURNAL OF INORGANIC CHEMISTRY	Том: 60 Выпуск: 7 Стр.: 879-885
38.	Sodzel, Dzmitry; Khranovskyy, Volodymyr; Beni, Valerio; и др.	Continuous sensing of hydrogen peroxide and glucose via quenching of the UV and visible luminescence of ZnO nanoparticles	MICROCHIMICA ACTA	Том: 182 Выпуск: 9-10 Стр.: 1819-1826
39.	Kopf, Anna; Bicak, Mesude; Kottmann, Renzo; и др.	The ocean sampling day consortium	GIGASCIENCE	Том: 4 Номер статьи: 27
40.	Crise, A.; Kaberi, H.; Ruiz, J.; и др.	A MSFD complementary approach for the assessment of pressures, knowledge and data gaps in Southern European Seas: The PERSEUS experience	MARINE POLLUTION BULLETIN	Том: 95 Выпуск: 1 Стр.: 28-39
41.	Kravchenko, I. A.; Alekseeva, E. A.; Aleksandrova, A. I.; и др.	Synthesis and Anti- Inflammatory Activity of Novel Calix[4]Arene Derivatives Containing an Ibuprofen Residue	PHARMACEUTICAL CHEMISTRY JOURNAL	Том: 49 Выпуск: 3 Стр.: 163-166
42.	Skublov, S. G.; Guseva, N. S.; Prsenyakov, S. L.; и др.	U-Pb age of zircon and the history of impact transformations of the Chelyabinsk meteorite	DOKLADY EARTH SCIENCES	Том: 462 Выпуск: 2 Стр.: 586-591
43.	Yilmaz, Hayriye; Sizochenko, Natalia; Rasulev, Bakhtiyor; и др.	Amino substituted nitrogen heterocycle ureas as kinase insert domain containing receptor (KDR) inhibitors: Performance of structure- activity relationship approaches	JOURNAL OF FOOD AND DRUG ANALYSIS	Том: 23 Выпуск: 2 Стр.: 168-175
44.	Bricard, Antoine; Caussin, Jean- Baptiste; Das, Debasish; и др.	Emergent vortices in populations of colloidal rollers	NATURE COMMUNICATIONS	Том: 6 Номер статьи: 7470
45.	Martin, R. P.; Andrievsky, S. M.; Kovtyukh, V. V.; и др.	Oxygen, alpha-element and iron abundance distributions in the inner part of the Galactic thin disc	MONTHLY NOTICES OF THE ROYAL ASTRONOMICAL SOCIETY	Том: 449 Выпуск: 4 Стр.: 4071-4078
46.	Levashova, E. V.; Skublov, S. G.; Marin, Yu. B.; и др.	New Data on Zircon Geochemistry and Age (U-Pb, SHRIMP II) of the Yastrebitskoe Zr-REE-Y deposit, Ukrainian Shield	GEOCHEMISTRY INTERNATIONAL	Том: 53 Выпуск: 6 Стр.: 572-579
47.	Brilenkov, Maxim; Eingorn, Maxim; Zhuk, Alexander	Lattice Universe: examples and problems	EUROPEAN PHYSICAL JOURNAL C	Том: 75 Выпуск: 5 Номер статьи: 217
48.	Raslavicius, Laurencas; Azzopardi, Brian; Kopeyka, Aleksandr K.; и др.	Steep increases in biomass demand: the possibilities of short rotation coppice (SRC) agro-forestry	TECHNOLOGICAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT OF ECONOMY	Том: 21 Выпуск: 3 Стр.: 495-518
49.	Poletaev, N. I.	Formation of Condensed Combustion Products in Metal Dust Flames: Nucleation Stage	COMBUSTION EXPLOSION AND SHOCK WAVES	Том: 51 Выпуск: 3 Стр.: 299-312

50.	Kalugin, V. V.; Kalinchak, V. V.; Chernenko, A. S.	High-Temperature Ammonia Oxidation over a Platinum Catalyst under Conditions of the Parallel Formation of Nitrogen-Containing Products	KINETICS AND CATALYSIS	Том: 56 Выпуск: 3 Стр.: 335-342
51.	Pulya, A. V.; Seifullina, I. I.; Skorokhod, L. S.; и др.	Self-assembly in the MnX ₂ -2-(7-bromo-2-oxo-5-phenyl-2,3-dihydro-1H-1,4-benzodiazepin-1-yl)acetohydrazide-salicylic aldehyde systems: Composition, structure, and properties of the products	RUSSIAN JOURNAL OF GENERAL CHEMISTRY	Том: 85 Выпуск: 5 Стр.: 1125-1131
52.	Shmatkova, N. V.; Seifullina, I. I.; Starikova, Z. A.	Tin(IV) complexes with 2-hydroxybenz(2-hydroxynaphth)aldehyde nicotinoylhydrazones (H(2)Ns, H(2)Nnf). Molecular and crystal structures of [SnCl ₃ (HNnf)] center dot 2DMF	RUSSIAN JOURNAL OF COORDINATION CHEMISTRY	Том: 41 Выпуск: 5 Стр.: 293-299
53.	Streltsova, E. A.; Mazuryk, A. A.	Mutual influence of Tweens and dodecyl pyridinium chloride upon their joint adsorption on a surface of paraffin	RUSSIAN JOURNAL OF PHYSICAL CHEMISTRY A	Том: 89 Выпуск: 5 Стр.: 864-869
54.	Kovtyukh, V.; Szabados, L.; Chekhonadskikh, F.; и др.	Discovery of blue companions to two southern Cepheids: WW Car and FN Vel	MONTHLY NOTICES OF THE ROYAL ASTRONOMICAL SOCIETY	Том: 448 Выпуск: 4 Стр.: 3567-3571
55.	Bekshaev, A. Ya.; Mohammed, K. A.	Spatial profile and singularities of the edge-diffracted beam with a multicharged optical vortex	OPTICS COMMUNICATIONS	Том: 341 Стр.: 284-294
56.	Iatsunskiy, Igor; Pavlenko, Mykola; Viter, Roman; и др.	Tailoring the Structural, Optical, and Photoluminescence Properties of Porous Silicon/TiO ₂ Nanostructures	JOURNAL OF PHYSICAL CHEMISTRY C	Том: 119 Выпуск: 13 Стр.: 7164-7171
57.	Denisenko, O. V.; Shandra, O. A.	Two Types of Epileptiform Activity Induced in Rats by Repeated Injections of Subconvulsive Picrotoxin Doses	NEUROPHYSIOLOGY	Том: 47 Выпуск: 2 Стр.: 160-164
58.	Skripnik, N. V.	Averaging of Impulsive Differential Inclusions with Fuzzy Right-Hand Sides	UKRAINIAN MATHEMATICAL JOURNAL	Том: 66 Выпуск: 11 Стр.: 1756-1772
59.	Kutarov, Volodymyr V.; Yu, L. Zub; Robens, Erich; и др.	Langmuir Adsorption on Fractal Surfaces	ADSORPTION SCIENCE & TECHNOLOGY	Том: 33 Выпуск: 4 Стр.: 369-378
60.	Khoma, R. E.	Complex formation of sulfur(IV) oxide with ethylenediamine and its derivatives in water	RUSSIAN JOURNAL OF GENERAL CHEMISTRY	Том: 85 Выпуск: 4 Стр.: 802-809
61.	Lepikh, Ya I.; Karpenko, A. A.	A Method for Lowering the Level of the Backward Radiation of a Microwave Horn Radiator	JOURNAL OF COMMUNICATIONS TECHNOLOGY AND ELECTRONICS	Том: 60 Выпуск: 4 Стр.: 341-344
62.	Bekshaev, Aleksandr Y.; Bliokh, Konstantin Y.; Nori, Franco	Transverse Spin and Momentum in Two-Wave Interference	PHYSICAL REVIEW X	Том: 5 Выпуск: 1 Номер статьи: 011039
63.	Angelsky, O. V.; Bekshaev, A. Ya.; Maksimyak, P. P.; и др.	Measurement of small light absorption in microparticles by means of optically induced rotation	OPTICS EXPRESS	Том: 23 Выпуск: 6 Стр.: 7152-7163
64.	Viter, Roman; Abou Chaaya, Adib; Iatsunskiy, Igor; и др.	Tuning of ZnO 1D nanostructures by atomic layer deposition and electrospinning for optical gas sensor applications	NANOTECHNOLOGY	Том: 26 Выпуск: 10 Номер статьи: 105501

64.	Viter, Roman; Abou Chaaya, Adib; Iatsunskiy, Igor; и др.	Tuning of ZnO 1D nanostructures by atomic layer deposition and electrospinning for optical gas sensor applications	NANOTECHNOLOGY	Том: 26 Выпуск: 10 Номер статьи: 105501
65.	Burgazli, Alvina; Eingorn, Maxim; Zhuk, Alexander	Rigorous theoretical constraint on constant negative EoS parameter. and its effect for the late Universe	EUROPEAN PHYSICAL JOURNAL C	Том: 75 Выпуск: 3 Номер статьи: 118
66.	Zolotko, A. N.; Poletaev, N. I.; Vovchuk, Ya I.	Gas-disperse synthesis of metal oxide particles	COMBUSTION EXPLOSION AND SHOCK WAVES	Том: 51 Выпуск: 2 Стр.: 252-268
67.	Perlova, O. V.; Chernetskaya, V. V.	Flotation recovery of rare-earth metal compounds from dilute aqueous solutions	JOURNAL OF WATER CHEMISTRY AND TECHNOLOGY	Том: 37 Выпуск: 2 Стр.: 90-95
68.	Sergienko, V. S.; Martsinko, E. E.; Ilyukhin, A. B.; и др.	Synthesis and crystal and molecular structure of three heterometallic polymeric compounds {Ln (2)[LnGe(6)(mu-Oedph)(6)(mu-O)(3)(mu-OH)(3)(H2O)(4)] center dot xH(2O)}(n) [Ln = Nd, x similar to 26 (I); Er, x similar to 24 (II); Tm, x similar to 20 (III); H-4 Oedph=1-hydroxyethylidenediphosphonic acid]	CRYSTALLOGRAPHY REPORTS	Том: 60 Выпуск: 2 Стр.: 204-209
69.	Pancino, E.; Britavskiy, N.; Romano, D.; и др.	Chemical abundances of solar neighbourhood RR Lyrae stars	MONTHLY NOTICES OF THE ROYAL ASTRONOMICAL SOCIETY	Том: 447 Выпуск: 3 Стр.: 2404-2419
70.	Vaysfel'd, N.; Popov, G.; Reut, V.	The axisymmetric contact interaction of an infinite elastic plate with an absolutely rigid inclusion	ACTA MECHANICA	Том: 226 Выпуск: 3 Стр.: 797-810
71.	Zacharia, A.; Zhuravlev, A.; Chebotarev, A.; и др.	Graphite "Filter Furnace" Atomizer with Pd-Mg Chemical Modifier for Direct Analysis of Foods Using Electrothermal Atomic Absorption Spectrometry	FOOD ANALYTICAL METHODS	Том: 8 Выпуск: 3 Стр.: 668-677
72.	Zhuravlev, A.; Zacharia, A.; Gucer, S.; и др.	Direct atomic absorption spectrometry determination of arsenic, cadmium, copper, manganese, lead and zinc in vegetable oil and fat samples with graphite filter furnace atomizer	JOURNAL OF FOOD COMPOSITION AND ANALYSIS	Том: 38 Стр.: 62-68
73.	Iatsunskiy, Igor; Kempinski, Mateusz; Jancelewicz, Mariusz; и др.	Structural and XPS characterization of ALD Al2O3 coated porous silicon	VACUUM	Том: 113 Стр.: 52-58
74.	Lyubimkov, Leonid S.; Lambert, David L.; Korotin, Sergey A.; и др.	Carbon abundance and the N/C ratio in atmospheres of A-, F- and G-type supergiants and bright giants	MONTHLY NOTICES OF THE ROYAL ASTRONOMICAL SOCIETY	Том: 446 Выпуск: 4 Стр.: 3447-3460
75.	Mishenina, T.; Pignatari, M.; Carraro, G.; и др.	New insights on Ba overabundance in open clusters. Evidence for the intermediate neutron-capture process at play?	MONTHLY NOTICES OF THE ROYAL ASTRONOMICAL SOCIETY	Том: 446 Выпуск: 4 Стр.: 3651-3668

76.	Yushchenko, Alexander V.; Gopka, Vira F.; Kang, Young-Woon; и др.	THE CHEMICAL COMPOSITION OF rho PUPPIS AND THE SIGNS OF ACCRETION IN THE ATMOSPHERES OF B-F-TYPE STARS	ASTRONOMICAL JOURNAL	Том: 149 Выпуск: 2 Номер статьи: 59
77.	Gotsulskiy, V. Ya.; Malomuzh, N. P.; Chechko, V. E.	Particular points of water-alcohol solutions	RUSSIAN JOURNAL OF PHYSICAL CHEMISTRY A	Том: 89 Выпуск: 2 Стр.: 207-213
78.	Chernykh, Aleksey; Bekshaev, Aleksandr; Khoroshun, Anna; и др.	Edge diffraction of optical-vortex beams formed by means of the "fork" hologram	TWELFTH INTERNATIONAL CONFERENCE ON CORRELATION OPTICS Серия книг: Proceedings of SPIE	Том: 9809 Номер статьи: UNSP 980902
79.	Tyurin, A. V.; Zhukov, S. A.; Churashov, V. P.; и др.	Anion-Dye-Induced Spectral Sensitization of Holographic Microsystems "Core - Silver Halide Shell"	TWELFTH INTERNATIONAL CONFERENCE ON CORRELATION OPTICS Серия книг: Proceedings of SPIE	Том: 9809 Номер статьи: UNSP 98090E
80.	Rudenko, E.; Panaitescu, F. V.; Panaitescu, M.	Risk assessment techniques with applicability in marine engineering	MODERN TECHNOLOGIES IN INDUSTRIAL ENGINEERING (MODTECH2015) Серия книг: IOP Conference Series-Materials Science and Engineering	Том: 95 Номер статьи: 012074
81.	Iatsunskiy, Igor; Nowaczyk, Grzegorz; Jurga, Stefan; и др.	One and two-phonon Raman scattering from nanostructured silicon	OPTIK	Том: 126 Выпуск: 18 Стр.: 1650-1655
82.	Kharkov, Vitalii; Berdnikov, Andrii	Asymptotic representations of solutions of k-th order Emden-Fowler difference equation	JOURNAL OF DIFFERENCE EQUATIONS AND APPLICATIONS	Том: 21 Выпуск: 9 Стр.: 840-853
83.	Dragomyretska, Olena; Dragomyretskyy, Oleksandr; Skipa, Mikhail	Analysis of Condition of Underground Cavities, Odessa (Ukraine)	ENGINEERING GEOLOGY FOR SOCIETY AND TERRITORY, VOL 5: URBAN GEOLOGY, SUSTAINABLE PLANNING AND LANDSCAPE EXPLOITATION	Стр.: 475-478
84.	Dragomyretskyy, Oleksandr; Dragomyretska, Olena; Skipa, Mikhail	Search and Assessment of Decompression Zones in Landslide Slopes of the North-West Coast of the Black Sea (Ukraine)	PLANNING AND LANDSCAPE EXPLOITATION	Стр.: 811-814
85.	Galkin, Mykola; Ivanitsia, Volodimir; Ishkov, Yuriy; и др.	Characteristics of the Pseudomonas aeruginosa PA01 Intercellular Signaling Pathway (Quorum Sensing) Functioning in Presence of Porphyrins Bismuth Complexes	POLISH JOURNAL OF MICROBIOLOGY	Том: 64 Выпуск: 2 Стр.: 101-106
86.	Viter, R.; Balevicius, Z.; Abou Chaaya, A.; и др.	The influence of localized plasmons on the optical properties of Au/ZnO nanostructures	JOURNAL OF MATERIALS CHEMISTRY C	Том: 3 Выпуск: 26 Стр.: 6815-6821

87.	Pulya, A. V.; Seifullina, I. I.; Skorokhod, L. S.; и др.	Characterization of the coordination compounds of Co(II) and Ni(II) with 2-(7-bromo-2-oxo-5-phenyl-3H-1,4-benzodiazepin-1-yl)acetohydrazide and its condensation product with pyruvic acid	RUSSIAN JOURNAL OF GENERAL CHEMISTRY	Том: 85 Выпуск: 1 Стр.: 97-103
88.	Koksharova, T. V.	Coordination compounds of p-hydroxybenzoates and p-aminobenzoates of 3d metals with thiosemicarbazide	RUSSIAN JOURNAL OF GENERAL CHEMISTRY	Том: 85 Выпуск: 1 Стр.: 111-115
89.	Nasr, Maryline; Abou Chaaya, Adib; Abboud, Nadine; и др.	Photoluminescence: A very sensitive tool to detect the presence of anatase in rutile phase electrospun TiO ₂ nanofibers	SUPERLATTICES AND MICROSTRUCTURES	Том: 77 Стр.: 18-24
90.	Jedrzejewska-Szczerska, M.; Wierzba, P.; Abou Chaaya, A.; и др.	ALD thin ZnO layer as an active medium in a fiber-optic Fabry-Perot interferometer	SENSORS AND ACTUATORS A-PHYSICAL	Том: 221 Стр.: 88-94
91.	Seifullina, I. I.; Ilyukhin, A. B.; Martsinko, E. E.; и др.	Products of reaction between Bis(citrate)hydroxogermanic acid and organic molecules. Molecular and crystal structure of (HNad)(2)[Ge(HCit)(2)] center dot 4H(2)O	RUSSIAN JOURNAL OF INORGANIC CHEMISTRY	Том: 60 Выпуск: 1 Стр.: 33-37
92.	Pulya, A. V.; Seifullina, I. I.; Skorokhod, L. S.; и др.	Synthesis and characterization of Mn(II) coordination compounds with 2-(7-bromo-2-oxo-5-phenyl-3H-1,4-benzodiazepin-1-yl)acetohydrazide and its condensation product with pyruvic acid	RUSSIAN JOURNAL OF INORGANIC CHEMISTRY	Том: 60 Выпуск: 1 Стр.: 51-54
93.	Chebotarev, A. N.; Snigur, D. V.	Study of the acid-base properties of quercetin in aqueous solutions by color measurements	JOURNAL OF ANALYTICAL CHEMISTRY	Том: 70 Выпуск: 1 Стр.: 55-59
94.	Medinets, Sergiy; Skiba, Ute; Rennenberg, Heinz; и др.	A review of soil NO transformation: Associated processes and possible physiological significance on organisms	SOIL BIOLOGY & BIOCHEMISTRY	Том: 80 Стр.: 92-117
95.	Gotsul'skii, V. Ya.; Malomuzh, N. P.; Timofeev, M. V.; и др.	Contraction of Aqueous Solutions of Monoatomic Alcohols	RUSSIAN JOURNAL OF PHYSICAL CHEMISTRY A	Том: 89 Выпуск: 1 Стр.: 51-56
Scopus				
1.	Lepikh, Y.I., Karpenko, A.A	A method for lowering the level of the backward radiation of a microwave horn radiator	Journal of Communications Technology and Electronics	2015, Vol. 60, No. 4, p. 341
2.	Crise, A., Kaberi, H., Ruiz, J., (...), Yüksek, A., Papathanassiou, E., Medinets, Volodymyr I.	A MSFD complementary approach for the assessment of pressures, knowledge and data gaps in Southern European Seas: The PERSEUS experience	Marine Pollution Bulletin	2015, Vol. 95, Issue 1, P. 28-39
3.	Medinets, S., Skiba, U., Rennenberg, H., Butterbach-Bahl, K.	A review of soil NO transformation: Associated processes and possible physiological significance on organisms	Soil Biology and Biochemistry	2015, Vol. 80, P. 92-117

4.	Vasylechko, V.O., Gryshchouk, G.V., Zakordonskiy, V.P., Vyviurska, O., Pashuk, A.V	A solid-phase extraction method using Transcarpathian clinoptilolite for preconcentration of trace amounts of terbium in water samples	Chemistry Central Journal	Aug 2015, Vol. 9 Issue 1, p. 1
5.	Sakhno, Y., Ivanchenko, P., Iafisco, M., Tampieri, A., Martra, G.	A step toward control of the surface structure of biomimetic hydroxyapatite nanoparticles: Effect of carboxylates on the {010} P-rich/Ca-rich facets ratio	Journal of Physical Chemistry C	2015, Vol. 119 (11), pp. 5928–5937
6.	Vasylechko, V.O., Korpalo, C.B., Gryshchouk, G.V.	Acid-modified clinoptilolite – Effective sorbent of Sc(III) from Aqueous solutions	Solid State Phenomena	2015, Vol. 230, pp. 8-13
7.	Arena, F., Deiana, C., Lombardo, A.F., (...), Trunfio, G., Martra, G., Ivanchenko, P.	Activity patterns of metal oxide catalysts in the synthesis of N-phenylpropionamide from propanoic acid and aniline	Catalysis Science and Technology	2015, Vol. 5, pp. 1911-1918
8.	Jędrzejewska-Szczerska, M., Wierzba, P., Chaaya, A.A., (...), Karpienko, K., Wróbel, M., Viter, R.	ALD thin ZnO layer as an active medium in a fiber-optic Fabry-Perot interferometer	Sensors and Actuators, A: Physical	2015, Vol. 221, Pages 88-94
9.	Schepetkin, I.A., Kirpotina, L.N., Hammaker, D., (...), Firestein, G.S., Quinn, M.T. Lyakhov, Sergey A.	Anti-inflammatory effects and joint protection in collagen-induced arthritis after treatment with IQ-1S, a selective c-Jun n-terminal kinase inhibitor	Journal of Pharmacology and Experimental Therapeutics	2015, Vol. 353(3), Pages 505-516
10.	Akarsu, Ö., Bouhmadi-López, M., Brilenkov, M., (...), Eingorn, M., Zhuk, A.	Are dark energy models with variable EoS parameter w compatible with the late inhomogeneous Universe?	Journal of Cosmology and Astroparticle Physics	2015, Volume 2015, July, Pages 1-14
11.	Iatsunskyi, I., Jancelewicz, M., Nowaczyk, G., (...), Jurga, S., Smyntyna, V.	Atomic layer deposition TiO ₂ coated porous silicon surface: Structural characterization and morphological features	Thin Solid Films	2015, Volume 589, Pages 303-308
12.	Skripnik, N	Averaging of impulsive differential inclusions with fuzzy right-hand side when the average is absent	Asian-European Journal of Mathematics	2015, Vol. 08, No. 04, pp. 1550086-1 – 1550086-12
13.	Skripnik, N.V.	Averaging of impulsive differential inclusions with fuzzy right-hand sides	Ukrainian Mathematical Journal	2015, Volume 66, Issue 11, pp. 1756-1772
14.	Sayko, P.A., Shapovalov, I.P.	Axial quadrupole phase of a uniaxial spin-1 magnet	Journal of Magnetism and Magnetic Materials	2015, Volume 392, Pages 134–138
15.	Galkin, M., Ivanitsia, V., Ishkov, Y., Galkin, B., Filipova, T.	Characteristics of the Pseudomonas aeruginosa PA01 intercellular signaling pathway (quorum sensing) functioning in presence of porphyrins bismuth complexes	Polish Journal of Microbiology	2015, Vol. 64, No 2, Pages 99–104

16.	Gerasymenko, I.M., Sakhno, L.A., Kyrpa, T.N., (...), Goldenkova-Pavlova, I.V., Sheludko, Y.V., Ostapchuk, A. M.	Characterization of <i>Nicotiana tabacum</i> plants expressing hybrid genes of cyanobacterial $\Delta 9$ or $\Delta 12$ acyl-lipid desaturases and thermostable lichenase	Russian Journal of Plant Physiology	2015, Volume 62, Issue 3, pp. 283-291
17.	Pulya, A.V., Seifullina, I.I., Skorokhod, L.S., (...), Levchenkov, S.I., Pavlovskii, V.I.	Characterization of the coordination compounds of Co(II) and Ni(II) with 2-(7-bromo-2-oxo-5-phenyl-3H-1,4-benzodiazepin-1-yl)acetohydrazide and its condensation product with pyruvic acid	Russian Journal of General Chemistry	2015, Volume 85, Issue 1, pp. 97-103
18.	Bonifacio, P., Caffau, E., Zaggia, S., (...), Andrievsky, S.M., Korotin, S.A.	Chemical abundances of giant stars in the Crater stellar system	Astronomy and Astrophysics	2015, Volume 579, page L6
19.	Khoma, R.E.	Complex formation of sulfur(IV) oxide with ethylenediamine and its derivatives in water	Russian Journal of General Chemistry	2015, Volume 85, Issue 4, pp. 802-809
20.	Shmatkova, N.V., Seifullina, I.I., Korlyukov, A.A.	Complexation of SnCl ₄ with benzaldehyde 2-R-benzoyl-(R-HBb) and 3-R-2-naphthoylhydrazones (R = H, OH): The structure of [SnCl ₄ (2-OH-HBb)] · CH ₃ CN	Russian Journal of Inorganic Chemistry	2015, Volume 60, Issue 9, pp. 1068-1073
21.	Shmatkova, N.V., Seifullina, I.I., Korlyukov, A.A.	Complexation of SnCl ₄ with salicylic aldehyde benzoyl hydrazone (H ₂ Bs) and isonicotinoyl hydrazone (H ₂ Is): Molecular and crystal structures of [SnCl ₃ (HBs)] and [SnCl ₃ (Is · H)] · 2CH ₃ CN	Russian Journal of Inorganic Chemistry	2015, Volume 60, Issue 7, pp. 879-885
22.	Sodzel, D., Khranovskyy, V., Beni, V., (...), Ubelis, A., Yakimova, R., Smyntyna, Valentyn A.	Continuous sensing of hydrogen peroxide and glucose via quenching of the UV and visible luminescence of ZnO nanoparticles	Microchimica Acta	2015, Volume 182, Issue 9, pp. 1819-1826
23.	Koksharova, T.V., Mandzii, T.V., Stoyanova, I.V.	Coordination compounds of cobalt(II), nickel(II), and zinc(II) valerates and benzoates with isonicotinic acid hydrazide	Russian Journal of General Chemistry	2015, Volume 85, Issue 8, pp. 1896-1901
24.	Koksharova, T.V.	Coordination compounds of p-hydroxybenzoates and p-aminobenzoates of 3d metals with thiosemicarbazide	Russian Journal of General Chemistry	2015, Volume 85, Issue 1, pp. 111-115
25.	Polishchuk, P.G., Samoylenko, G.V., Khristova, T.M., (...), Krysko, A.A., Varnek, A., Andronati, S.A.	Design, Virtual Screening, and Synthesis of Antagonists of α IIb β 3 as Antiplatelet Agents	Journal of Medicinal Chemistry	2015, Volume 58 (19), pp. 7681–7694
26.	Egorova, A.V., Anelchik, A.V., Leonenko, I.I., Skripinets, Y.V., Antonovich, V.P.	Determination of a series of nonsteroidal anti-inflammatory drugs using the sensitized luminescence of lanthanides	Journal of Analytical Chemistry	2015, Volume 70, Issue 4, pp. 440-449

27.	Zhuravlev, A., Zacharia, A., Gucer, S., (...), Arabadji, M., Dobrynin, A., Chebotarev, A.N.,	Direct atomic absorption spectrometry determination of arsenic, cadmium, copper, manganese, lead and zinc in vegetable oil and fat samples with graphite filter furnace atomizer	Journal of Food Composition and Analysis	2015, Volume 38, Pages 62– 68
28.	Kovtyukh, V., Szabados, L., Chekhonadskikh, F., Lemasle, B., Belik, S.	Discovery of blue companions to two southern cepheids: WW Car and FN Vel	Monthly Notices of the Royal Astronomical Society	03/2015; Volume 448, pp.3567-3571
29.	Catalano, F., Alberto, G., Ivanchenko, P., Dovbeshko, G., Martra, G.	Effect of Silica Surface Properties on the Formation of Multilayer or Submonolayer Protein Hard Corona: Albumin Adsorption on Pyrolytic and Colloidal SiO ₂ Nanoparticles	Journal of Physical Chemistry C	2015, Volume 119 (47), pp. 26493–26505
30.	Shanin, R.	Equimeasurable rearrangements of functions satisfying the reverse Hölder or the reverse Jensen inequality	Ricerche di Matematica	2015, Volume 64, Issue 1, pp. 217-228
31.	Sirotkin, F., Odintsov, E., Maznoy, A., Kirdyashkin, A.	Experimental study of filtration gas combustion wave propagation and flame anchoring	ASPACC 2015 - 10th Asia-Pacific Conference on Combustion	2015, c. 1-12
32.	Tkachenko, F.P., Maslov, I.I.	Fatty acids of total lipids of genus <i>Cystoseira</i> C. Agardh species (Phaeophyta) (Black Sea, Crimea)	International Journal on Algae	2015, Volume 17, issue 2, pp. 193-201
33.	Poletaev, N.I.	Firmation of condensed combustion products in dust flames of metals: Coagulation stage	Combustion, Explosion and Shock Waves	2015, Volume 51, Issue 4, pp. 444-456
34.	Perlova, O.V., Chernetskaya, V.V.	Flotation recovery of rare-earth metal compounds from dilute aqueous solutions	Journal of Water Chemistry and Technology	2015, Volume 37, Issue 2, pp. 90-95
35.	Poletaev, N.I.	Formation of condensed combustion products in metal dust flames: Nucleation stage	Combustion, Explosion and Shock Waves	2015, Volume 51, Issue 3, pp. 299-312
36.	Zolotko, A.N., Poletaev, N.I., Vovchuk, Y.I.	Gas-disperse synthesis of metal oxide particles	Combustion, Explosion and Shock Waves	2015, Volume 51, Issue 2, pp. 252-268
37.	Shtamburg, V.G., Kostyanovsky, R.G., Tsygankov, A.V., (...), Mazepa, A.V., Kravchenko, S.V.	Geminal systems: 64. N-alkoxy- N-chloroureas and N,N- dialkoxyureas	Russian Chemical Bulletin	2015, Volume 64, Issue 1, pp 62-75
38.	Landjeva, S.,Ganeva, G.,Korzun, V.,(...),Chebotar, S.,Kudrjartsev, A.	Genetic diversity of old bread wheat germplasm from the Black Sea region evaluated by microsatellites and agronomic traits	Plant Genetic Resources: Characterisation and Utilisation	2015, Volume 13, Issue 02, pp 119-130
39.	Caffau, E., Andrievsky, S., Korotin, S., (...), Ludwig, H.-G., Bonifacio, P.	GIANO γ -band spectroscopy of dwarf stars: Phosphorus, sulphur, and strontium abundances	Astronomy and Astrophysics	2015, Volume 585, A16
40.	Bulavin, L., Cheplak, V., Kulinskii, V.L.	Global isomorphism approach: Main results and perspectives	Springer Proceedings in Physics	2015, Volume 171, pp. 53-75

41.	Zacharia, A., Zhuravlev, A., Chebotarev, A., Arabadjii, M.	Graphite "Filter Furnace" Atomizer with Pd-Mg Chemical Modifier for Direct Analysis of Foods Using Electrothermal Atomic Absorption Spectrometry	Food Analytical Methods	2015, Volume 8, Issue 3, pp. 668- 677
42.	Korotin, S.A., Andrievsky, S.M., Hansen, C.J., (...), Spite, F., François, P.	Grid of theoretical NLTE equivalent widths of four Ba II lines and barium abundance in cool stars	Astronomy and Astrophysics	2015, Volume 581, A70
43.	Siqueira-Mello, C., Andrievsky, S.M., Barbuy, B., (...), Spite, F., Korotin, S.A.	High-resolution abundance analysis of HD 140283	Astronomy and Astrophysics	2015, Volume 584, A86
44.	Kaim, S., Petrache, C.M., Gargano, A., (...), Guinet, D., Bhattacharjee, T.	High-spin spectroscopy of Ce 139	Physical Review C - Nuclear Physics	2015, Vol. 91, Iss. 2, pp. 024318-1- 024318-8
45.	Kalugin, V.V., Kalinchak, V.V., Chernenko, A.S.	High-temperature ammonia oxidation over a platinum catalyst under conditions of the parallel formation of nitrogen- containing products	Kinetics and Catalysis	2015, Volume 56, Issue 3, pp. 335-342
46.	Eingorn, M.V., Rusov, V.D.	Inflation Due to Quantum Potential	Foundations of Physics	2015, Volume 45, Issue 8, pp. 875-882
47.	Kopeika, A.K., Golovko, V.V., Zolotko, A.N., Raslavičius, L., Lubarskii, V.M.	Influence of Biofuel Additions on the Ignition Delay of Single Diesel Fuel Drops	Journal of Engineering Physics and Thermophysics	2015, Volume 88, Issue 4, pp. 948-957
48.	Chebotarev, A.N., Raboshvil, E.V., Snigur, D.V., Polishchuk, A.A.	Karmoazin as a single redox reagent for spectrophotometric determination of Mn, Cr, Se, and V in different categories of water	Journal of Water Chemistry and Technology	2015, Volume 37, Issue 4, pp. 172-178
49.	Oparin, A.S., Sidorov, A.E., Shevchuk, V.G.	Laminar flame in polydisperse aerosuspensions of aluminum particles	Combustion, Explosion and Shock Waves	2015, Volume 51, Issue 6, pp. 641-643
50.	Shamoto, H., Shirahata, K., Drozd, A., Sato, H., Matsuoka, S.	Large-scale distributed sorting for GPU-based heterogeneous supercomputers	Proceedings - 2014 IEEE International Conference on Big Data, IEEE Big Data 2014	2014, c. 510 - 518
51.	Brilenkov, M., Eingorn, M., Zhuk, A.	Lattice Universe: examples and problems	European Physical Journal C	2015, Volume 75, p. 217
52.	Tkachenko, F.P., Tretiak, I.P.	Macrophytobenthos of the botanical reservation of national significance "Zernov's Phyllophora field" (Ukraine)	International Journal on Algae	2015, Volume 17, Issue 3, pp. 243-251
53.	Rakytska, T., Truba, A., Radchenko, E., Golub, A.	Manganese(II) Complexes with Schiff Bases Immobilized on Nanosilica as Catalysts of the Reaction of Ozone Decomposition	Nanoscale Research Letters	2015, Volume 10, p. 472
54.	Angelsky, O.V., Bekshaev, A.Ya. Maksimyak, P.P., Maksimyak, A.P., Hanson, S.G.	Measurement of small light absorption in microparticles by means of optically induced rotation	Optics Express	2015, Vol. 23, Issue 6, pp. 7152-7163

55.	Kotova, A.V., Kovtun, O.A., Podgornaya, O.I., Adonin, L.S.	Mesoglein differences between two jellyfish populations of the genus Aurelia	International Aquatic Research	June 2015, Volume 7, Issue 2, pp 123-131
56.	Khoma, R.E., Gel'Mbol'Dt, V.O., Baumer, V.N., Puzan, A.N., Ennan, A.A.	Methylammonium sulfate: Synthesis and structure	Russian Journal of Inorganic Chemistry	October 2015, Volume 60, Issue 10, pp 1199-1203
57.	Rachinskaya, A.L	Motion of a solid body with cavity filled with viscous liquid	Cosmic Research	November 2015, Volume 53, Issue 6, pp 476-480
58.	Streltsova, E.A., Mazuryk, A.A.	Mutual influence of Tweens and dodecyl pyridinium chloride upon their joint adsorption on a surface of paraffin	Russian Journal of Physical Chemistry A	May 2015, Volume 89, Issue 5, pp 864-869
59.	Rakitskaya, T., Truba, A., Ennan, A., Volkova, V.	Nanostructured Polyphase Catalysts Based on the Solid Component of Welding Aerosol for Ozone Decomposition	Nanoscale Research Letters	Volume 10, Issue 1, December 2015, p. 473
60.	Rakitskaya, T.L., Kiose, T.A., Kameneva, E.V., Volkova, V.Y.	Natural clinoptilolite based solid-state compositions for low-temperature air purification from sulphur dioxide	Solid State Phenomena	2015, Volume 230, pp. 291-296, Jun. 2015
61.	Levashova, E.V., Skublov, S.G., Marin, Y.B., (...), Tyuleneva, N.V., Alekseev, V.I.	New data on zircon geochemistry and age (U-Pb, SHRIMP II) of the Yastrebitskoe Zr-REE-Y deposit, Ukrainian shield	Geochemistry International	June 2015, Volume 53, Issue 6, pp 572-579
62.	Egorova, A.V., Leonenko, I.I., Aleksandrova, D.I., (...), Obukhova, E.N., Patsenker, L.D.	New Sm(III) complexes as electronic-excitation donors of the Seta-632 squaraine dye	Optics and Spectroscopy (English translation of Optika i Spektroskopiya)	July 2015, Volume 119, Issue 1, pp 59-65
63.	Sukhov, P.P., Sukhov, K.P.	On some problems of photometric identification of geostationary satellites	Kinematics and Physics of Celestial Bodies	November 2015, Volume 31, Issue 6, pp 314-318
64.	Iatsunskiy, I., Nowaczyk, G., Jurga, S., (...), Pavlenko, M., Smyntyna, V.	One and two-phonon Raman scattering from nanostructured silicon	Optik	05/2015; Volume 126(18), pp. 1650-1655
65.	Martin, R.P., Andrievsky, S.M., Kovtyukh, V.V., (...), Yegorova, I.A., Saviane, I.	Oxygen, α -element and iron abundance distributions in the inner part of the Galactic thin disc	Monthly Notices of the Royal Astronomical Society	2015, Volume 449, Issue 4, p.4071-4078
66.	Martin, R.P., Andrievsky, S.M., Kovtyukh, V.V., (...), Yegorova, I.A., Saviane, I.	Oxygen, α -element and iron abundance distributions in the inner part of the Galactic thin disc	Monthly Notices of the Royal Astronomical Society	2015, Volume 449, Issue 4, p.4071-4078
67.	Gotsulskiy, V.Y., Malomuzh, N.P., Chechko, V.E.	Particular points of water-alcohol solutions	Russian Journal of Physical Chemistry A	February 2015, Volume 89, Issue 2, pp. 207-213

68.	Toptikov, V.A., Tots'kiy, V.M., Alekseyeva, T.G., Kovtun, O.O	Peculiarities of proteinase activity in digestive tract of the veined rapa whelk (<i>Rapana venosa</i>) from the north-western section of the Black Sea	Hydrobiological Journal	2015, Volume 51, issue 1, pp. 79-89
69.	Rakitskaya, T.L., Truba, A.S., Ennan, A.A., Kiro, S.A., Volkova, V.Y.	Phase composition and catalytic activity of nanostructured materials based on solid component of welding aerosol	Solid State Phenomena	Volume 230, Chapter 6: Materials for Sensing and Catalysis, pp. 279-284
70.	Andronov, I.L., Kim, Y., Kim, Y.-H., (...), Chinarova, L.L., Tkachenko, M.G.	Phenomenological modeling of newly discovered eclipsing binary 2MASS J18024395 + 4003309 = VSX J180243.9+400331	Journal of Astronomy and Space Science	2015, Vol. 32, pp. 127-136
71.	Nasr, M., Abou Chaaya, A., Abboud, N., (...), Khoury, A., Miele, P., Viter, R.	Photoluminescence: A very sensitive tool to detect the presence of anatase in rutile phase electrospun TiO ₂ nanofibers	Superlattices and Microstructures	Volume 77, January 2015, Pages 18–24
72.	Kulinskii, V.L., Panchenko, D.Y.	Physical structure of point-like interactions for one-dimensional Schrödinger operator and the gauge symmetry	Physica B: Condensed Matter	Volume 472, 1 September 2015, Pages 78–83
73.	Seifullina, I.I., Ilyukhin, A.B., Martsinko, E.E., Sergienko, V.S., Chebanenko, E.A.	Products of reaction between Bis (citrate) hydroxogermanic acid and organic molecules. Molecular and crystal structure of (HNad) ₂ [Ge(HCit) ₂] · 4H ₂ O	Russian Journal of Inorganic Chemistry	January 2015, Volume 60, Issue 1, pp. 33-37
74.	Zhuk, O., Jasicka-Misiak, I., Poliwoda, A., (...), Halama, M., Wieczorek, P.P.	Research on acute toxicity and the behavioral effects of methanolic extract from psilocybin mushrooms and psilocin in mice	Toxins	Volume 7, Issue 4 (April 2015), pp. 1018-1029
75.	Burgazli, A., Eingorn, M., Zhuk, A	Rigorous theoretical constraint on constant negative EoS ω and its effect for the late Universe	European Physical Journal C	Volume 75, Issue 3, March 2015, pp. 117-119
76.	Eingorn, M., Kiefer, C.	Scalar perturbations in cosmological models with dark energy-dark matter interaction	Journal of Cosmology and Astroparticle Physics	Volume 2015, July 2015, p. 036
77.	Pulya, A.V., Seifullina, I.I., Skorokhod, L.S., (...), Zubavichus, Y.V., Levchenkov, S.I.	Self-assembly in the MnX ₂ -2-(7-bromo-2-oxo-5-phenyl-2,3-dihydro-1H-1,4-benzodiazepin-1-yl)acetohydrazide-salicylic aldehyde systems: Composition, structure, and properties of the products	Russian Journal of General Chemistry	2015, Volume 85, Issue 5, pp 1125-1131
78.	Bekshaev, A.Y., Mohammed, K.A.	Spatial profile and singularities of the edge-diffracted beam with a multicharged optical vortex	Optics Communications	Volume 341, 15 April 2015, Pages 284–294
79.	Popov, A.Y., Tyurin, A.V., Tkachenko, V.G., (...), Kalinchak, V.V., Trofimenko, M.Y	Speckle-interferometric approach to flame diagnostics	Adaptive Optics: Analysis, Methods and Systems, AO 2015	Technical Digest, paper JT5A.43.
80.	Tyurin, A.V., Zhukov, S.A., Churashov, V.P.	Spectral sensitization with dyes of core–silver halide shell microsystems	Optics and Spectroscopy (English translation of Optika i Spektroskopiya)	2015, Volume 119, Issue 3, pp. 441-449

81.	Usenko, I.A., Kniazev, A.Y., Berdnikov, L.N., Kravtsov, V.V.	Spectroscopic studies of four southern-hemisphere G–K supergiants: HD 192876 (α 1 Cap), HD 194215 (HR 7801), HD 206834 (c Cap), and HD 222574 (104 Aqr)	Astronomy Letters	2015, Volume 41, Issue 11, pp. 660-676
82.	Usenko, I.A., Klochkova, V.G.	Spectroscopic studies of three Cepheids with high positive pulsation period increments: SZ Cas, BY Cas, and RU Sct	Astronomy Letters	2015, Volume 41, Issue 7, pp.351-373
83.	Usenko, I.A.	Spectroscopic studies of yellow supergiants in the open cluster NGC 129	Astronomy Letters	2015, Volume 41, Issue 9, pp.501-516
84.	Iatsunskiy, I., Kempiński, M., Jancelewicz, M., (...), Jurga, S., Smyntyna, V.	Structural and XPS characterization of ALD Al ₂ O ₃ coated porous silicon	Vacuum	2015 Volume 113, pp. 52-58
85.	Chebotaev, A.N., Snigur, D.V.	Study of the acid-base properties of quercetin in aqueous solutions by color measurements	Journal of Analytical Chemistry	2015, Volume 70, Issue 1, pp. 55-59
86.	Iatsunskiy, I., Coy, E., Viter, R., (...), Zaleski, K., Jurga, S.	Study on Structural, Mechanical, and Optical Properties of Al ₂ O ₃ -TiO ₂ Nanolaminates Prepared by Atomic Layer Deposition	Journal of Physical Chemistry C	2015, 119 (35), pp. 20591–20599
87.	Skúladóttir, Á., Andrievsky, S.M., Tolstoy, E., (...), Korotin, S.A., Pettini, M.	Sulphur in the Sculptor dwarf spheroidal galaxy: Including NLTE corrections	Astronomy and Astrophysics	2015, Volume 580 Article 129
88.	Pulya, A.V., Seifullina, I.I., Skorokhod, L.S., (...), Ugolkova, E.A., Minin, V.V	Synthesis and characterization of Mn(II) coordination compounds with 2-(7-bromo-2-oxo-5-phenyl-3H-1,4-benzodiazepin-1-yl)acetohydrazide and its condensation product with pyruvic acid	Russian Journal of Inorganic Chemistry	2015, Volume 60, Issue 1, pp. 51-54
89.	Sergienko, V.S., Martsinko, E.E., Ilyukhin, A.B., Seifullina, I.I.	Synthesis and crystal and molecular structure of three heterometallic polymeric compounds $\{Ln_2[LnGe_6(\mu-Oedph)_6(\mu-O)_3(\mu-OH)_3(H_2O)_4] \cdot xH_2O\}_n$ [Ln = Nd, x ~ 26 (I); Er, x ~ 24 (II); Tm, x ~ 20 (III); H ₄ Oedph = 1-hydroxyethylidenediphosphonic acid]	Crystallography Reports	2015, Volume 60, Issue 2, pp. 204-209
90.	Sergienko, V.S., Martsinko, E.E., Seifullina, I.I., Churakov, A.V., Chebanenko, E.A	Synthesis and the crystal and molecular structure of the germanium(IV) complex with propylene-1,3-diaminetetraacetic acid [Ge(Pdta)]	Crystallography Reports	2015, Volume 60, Issue 5, pp. 677-681
91.	ergienko, V.S., Martsinko, E.E., Seifullina, I.I., Churakov, A.V., Chebanenko, E.A	Synthesis and the crystal and molecular structure of the germanium(IV) complex with propylene-1,3-diaminetetraacetic acid [Ge(Pdta)]	Crystallography Reports	2015, Volume 60, Issue 5, pp. 677-681

92.	Khoma, R.E., Gel'mbol'dt, V.O., Ennan, A.A., Baumer, V.N., Puzan, A.N.	Synthesis, crystal structure, and spectral characteristics of N-(tert-Butyl)aminomethanesulfonic acid	Russian Journal of General Chemistry	2015, Volume 85, Issue 10, pp. 2282-2284
93.	Sidorov, D.A., Kovtun, O.A.	Synurella odessana sp. n. (Crustacea, Amphipoda, Crangonyctidae), first report of a subterranean amphipod from the catacombs of Odessa and its zoogeographic importance	Subterranean Biology	2015, Issue 15 pp. 11-27
94.	Iatsunskiy, I., Pavlenko, M., Viter, R., (...), Ramanavicius, A., Smyntyna, V.	Tailoring the structural, optical, and photoluminescence properties of porous silicon/TiO ₂ nanostructures	Journal of Physical Chemistry C	2015, Volume 119 (13), pp. 7164–7171
95.	Iatsunskiy, I., Pavlenko, M., Viter, R., (...), Ramanavicius, A., Smyntyna, V.	Tailoring the structural, optical, and photoluminescence properties of porous silicon/TiO ₂ nanostructures	Journal of Physical Chemistry C	2015, Volume 119 (13), pp. 7164–7171
96.	Kharina, A., Podolich, O., Faidiuk, I., (...), Kremenskoy, M., Kozyrovska, N., Tovkach, Fedor I.	Temperate bacteriophages collected by outer membrane vesicles in Komagataeibacter intermedius	Journal of Basic Microbiology	2015, Volume 55 (4) pp. 509-513
97.	Jerzykiewicz, M., Handler, G., Daszyńska-Daszkiewicz, J., (...), Antoci, V., Aerts, C., Dorokhov, Nikolay I.	The 2003-2004 multisite photometric campaign for the β cephei and eclipsing star 16 (EN) lacertae with an appendix on 2 Andromedae, the variable comparison star	Monthly Notices of the Royal Astronomical Society	2015, Volume 454, Issue 1 pp. 724-740
98.	Vaysfel'd, N., Popov, G., Reut, V.	The axisymmetric contact interaction of an infinite elastic plate with an absolutely rigid inclusion	Acta Mechanica	2015, Volume 226, Issue 3, pp 797-810
99.	Yushchenko, A.V., Gopka, V.F., Kang, Y.-W., (...), Lee, J.-W., Rittipruk, P.	The chemical composition of ρ puppis and the signs of accretion in the atmospheres of B-F-type stars	Astronomical Journal	2015, Volume 149, Number 2 Article 59
100.	Viter, R., Balevicius, Z., Abou Chaaya, A., (...), Miele, P., Bechelany, M.	The influence of localized plasmons on the optical properties of Au/ZnO nanostructures	Journal of Materials Chemistry C	2015, Issue 26, pp 6815-6821
101.	Gololobov, Y.G., Krasnova, I.Y., Barabanov, S.V., (...), Andronati, S.A., Pavlovskii, V.I.	The unexpected formation of P-ylide in the reaction of 3-azido 1,4-benzodiazepine with tricyclohexylphosphine	Russian Chemical Bulletin	2015, Volume 64, Issue 1, pp 233-236
102.	Farat, O.K., Markov, V.I., Varenichenko, S.A., Dotsenko, V.V., Mazepa, A.V.	The Vilsmeier-Haack formylation of 2,3-dihydro-4H-1,3-benzoxazin-4-ones and isomeric 1,2-dihydro-4H-3,1-benzoxazin-4-ones: An effective approach to functionalized 2H-/4H-chromenes and tetrahydroacridines	Tetrahedron	2015, Volume 71, Issue 34, Pages 5554–5561
103.	Shmatkova, N.V., Seifullina, I.I., Arkhipov, D.E., Korlyukov, A.A.	Tin tetrachloride chelates with 4-dimethylaminobenzaldehyde pyridinoylhydrazones. Molecular and crystal structures of [SnCl ₄ (γ -Idb · H)] · CH ₃ CN and [SnCl ₄ (γ -Idb · H)] · DMF	Russian Journal of Coordination Chemistry/Koordinatsionnaya Khimiya	2015, Volume 41, Issue 8, pp. 503-509

104.	Shmatkova, N.V., Seifullina, I.I., Starikova, Z.A.	Tin (IV) complexes with 2-hydroxybenz (2-hydroxynaphth) aldehyde nicotinoylhydrazones (H2Ns, H2Nnf). Molecular and crystal structures of [SnCl3(HNnf)] · 2DMF	Russian Journal of Coordination Chemistry/Koordinatsionnaya Khimiya	2015, Volume 41, Issue 5, pp. 293-299
105.	Bekshaev, A.Y., Bliokh, K.Y., Nori, F.	Transverse spin and momentum in two-wave interference	Physical Review X	2015, Vol. 5, Iss. 1, pp. 011039-1–011039-9
106.	Viter, R., Abou Chaaya, A., Iatsunskiy, I., (...), Smyntyna, V., Bechelany, M.	Tuning of ZnO 1D nanostructures by atomic layer deposition and electrospinning for optical gas sensor applications	Nanotechnology	2015, Volume 26 № 10 pp. 1-6
107.	Denisenko, O.V., Shandra, O.A.	Two types of epileptiform activity induced in rats by repeated injections of subconvulsive picrotoxin doses	Neurophysiology	2015, Volume 47, Issue 2, pp 160-164
108.	Lemasle, B., Kovtyukh, V., Bono, G., (...), Galazutdinov, G., Da Silva, R.	Type II Cepheids in the Milky Way disc: Chemical composition of two new W Virginis stars: DD Vel and HQ Car	Astronomy and Astrophysics	2015, Volume 579, Article A47, 18 pp
109.	Rusov, V.D., Tarasov, V.A., Eingorn, M.V., (...), Vashchenko, V.M., Beglaryan, M.E.	Ultraslow wave nuclear burning of uranium-plutonium fissile medium on epithermal neutrons	Progress in Nuclear Energy	2015, Vol. 83, pp. 105-122
110.	Korlyukov, A.A., Shmatkova, N.V., Seifullina, I.I., Vologzhanina, A.V.	Understanding the structure of salicyl hydrazone metal complexes: crystal structure, AIM and Hirshfeld surface analysis of trichloro-(N-salicylidenebenzoylhydrazinato-N ₂ O ₂ O')-tin(IV)	Structural Chemistry	2016, Vol. 27, Iss. 1, pp 25-36
111.	Vlahovic, B., Eingorn, M., Ilie, C.	Uniformity of cosmic microwave background as a non-inflationary geometrical effect	Modern Physics Letters A	2015. – Vol. 30, № 35 (1-8)
112.	Skublov, S.G., Guseva, N.S., Presnyakov, S.L., (...), Tyuleneva, N.V., Alekseev, V.I.	U-Pb age of zircon and the history of impact transformations of the Chelyabinsk meteorite	Doklady Earth Sciences	Vol. 462, Iss. 2, pp 586-591
113.	Eingorn, M., Brilenkov, M., Vlahovic, B.	Zero average values of cosmological perturbations as an indispensable condition for the theory and simulations	European Physical Journal C	Vol. 75, Iss. 8 Article 381 P. 1-5
Стаття, прийняті редакцією до друку				
114.	Plotnikov, A.V.	A Procedure of Complete Averaging for Fuzzy Differential Inclusions on a Finite Segment	Ukrainian Mathematical Journal	
115.	Korenovskyi, A	The Gurov–Reshetnyak inequality on semi-axes	Annali di Matematica Pura ed Applicata	
116.	Esin, N.V., Esin, N.I., Yanko-Hombach, V.	The Black Sea basin filling by the Mediterranean salt water during the Holocene	Quaternary International	
117.	Pavlovskii, V.I., Ushakov, I.Y., Kabanova, T.A., (...), Kravtsov, V.K., Andronati, S.A.	Synthesis and Analgesic Activity of 3-Arylamino-1,2-Dihydro-3H-1,4-Benzodiazepin-2-Ones	Pharmaceutical Chemistry Journal	

118.	Kravchenko, I.A., Aleksееva, E.A., Aleksandrova, A.I., Kobernik, A.A.	Synthesis and Anti- Inflammatory Activity of Novel Calix[4]Arene Derivatives Containing an Ibuprofen Residue	Pharmaceutical Chemistry Journal	
119.	Dekina, S.S., Romanovskaya, I.I., Ovsepyan, A.M., Balashova, M.V	Sterilization of Ocular Medical Inserts with Immobilized Proteins	Pharmaceutical Chemistry Journal	
120.	Shtamburg, V.G., Shtamburg, V.V., Anishchenko, A.A., (...), Kravchenko, S.V., Kostyanovsky, R.G, Mazepa, A.V.	Single-stage synthesis of 3- hydroxy- and 3-alkoxy-5- arylimidazolidine-2,4-diones by reaction of arylglyoxal hydrates with N-hydroxy- and N- alkoxyureas	Chemistry of Heterocyclic Compounds	
121.	Zaliznaya, E.V., Farat, O.K., Gorobets, N.Y., (...), Mazepa, A.V., Vashchenko, E.V	Reactions of octahydroacridine- 4-carbonitrile (carboxamide) with electrophilic reagents	Chemistry of Heterocyclic Compounds	
122.	Ivanova, O.V., Luk'yanyk, I.V., Kiselev, N.N., (...), de Almeida, A.A., Andrievsky, S.M	Photometric and spectroscopic analysis of Comet 29P/Schwassmann-Wachmann 1 activity	Planetary and Space Science	
123.	Dmitrishin, D., Hagelstein, P., Khamitova, A., Stokolos, A.	On the stability of cycles by delayed feedback control	Linear and Multilinear Algebra	
124.	Ereskovsky, A.V.,Kovtun, O.A.,Pronin, K.K.	Marine cave biota of the Tarkhankut Peninsula (Black Sea, Crimea), with emphasis on sponge taxonomic composition, spatial distribution and ecological particularities	Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom	
125.	Potapenko, I.V.	Leiko Network on the Surfaces in the Euclidean Space E3	Ukrainian Mathematical Journal	
126.	Kopeika, A.K., Golovko, V.V., Zolotko, A.N., (...), Lubarskii, V.M., Darakov, D.S	Erratum to: Influence of Biofuel Additions on the Ignition Delay of Single Diesel Fuel Drops	Journal of Engineering Physics and Thermophysics	
127.	Popov, G.Y., Protserov, Y.S., Gonchar, I.A.	Exact Solution of Some Axisymmetric Problems for Elastic Cylinders of Finite Length Taking Into Account Specific Weight	Journal of Mathematical Sciences (United States)	
128.	Kalinchak, V.V., Chernenko, A.S., Kalugin, V.V	Effect of the Concentration of a Combustible Gas on the Limiting Critical Conditions of Its Catalytic Oxidation	Journal of Engineering Physics and Thermophysics	
129.	Popov, G.Y., Protserov, Y.S	Axisymmetric Problem for an Elastic Cylinder of Finite Length with Fixed Lateral Surface with Regard for its Weight	Journal of Mathematical Sciences (United States)	
130.	Ogulenko, A.P., Kichmarenko, O.D.	Averaging of the Problem of Optimal Control on Time Scales	Journal of Mathematical Sciences (United States)	
131.	Evtukhov, V.M., Talimonchak, M.A.	Asymptotic Behavior of the Solutions of Nonlinear Systems of Ordinary Differential Equations	Journal of Mathematical Sciences (United States)	

РІНЦ (Російський індекс наукового цитування)

1.	Золотко А.Н., Полетаев Н.И., Вовчук Я.И.	ГАЗОДИСПЕРСНЫЙ СИНТЕЗ НАНОЧАСТИЦ ОКСИДОВ МЕТАЛЛОВ	Физика горения и взрыва	Т. 51. № 2. С. 125-143.
2.	Жидкин А.П., Голосов В.Н., Светличный А.А., Пяткова А.В.	КОЛИЧЕСТВЕННАЯ ОЦЕНКА ПЕРЕРАСПРЕДЕЛЕНИЯ НАНОСОВ НА ПАХОТНЫХ СКЛОНАХ НА ОСНОВЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ПОЛЕВЫХ МЕТОДОВ И МАТЕМАТИЧЕСКИХ МОДЕЛЕЙ	Геоморфология	№ 2. С. 41-53.
3.	Полетаев Н.И.	ОБРАЗОВАНИЕ КОНДЕНСИРОВАННЫХ ПРОДУКТОВ СГОРАНИЯ В ПЫЛЕВЫХ ПЛАМЕНАХ МЕТАЛЛОВ: СТАДИЯ НУКЛЕАЦИИ	Физика горения и взрыва	Т. 51. № 3. С. 19-33.
4.	Пуля А.В., Сейфуллина И.И., Скороход Л.С., Ефимов Н.Н., Уголкова Е.А., Минин В.В.	СИНТЕЗ И ХАРАКТЕРИСТИКА КООРДИНАЦИОННЫХ СОЕДИНЕНИЙ MN(II) С 2- (7-БРОМО-2-ОКСО-5- ФЕНИЛ-3Н-1,4- БЕНЗДИАЗЕПИН-1- ИЛ)АЦЕТОГИДРАЗИДОМ И ПРОДУКТОМ ЕГО КОНДЕНСАЦИИ С ПИРОВИНОГРАДНОЙ КИСЛОТОЙ	Журнал неорганической химии	Т. 60. № 1. С. 54.
5.	Тихомірова Ф., Приймак О.	КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ БІОЛОГІЇ У ВНЗ МЕДИЧНОГО ПРОФІЛЮ I- II РІВНЯ АКРЕДИТАЦІЇ	Научные труды SWorld.	Т. 8. № 1 (38). С. 46-55.
6.	Терентьева Л.Н., Шелестова Е.Н.	«ЦВЕТОМУЗЫКА»: СИНТЕЗ ИЛИ СООТНЕСЕННОСТЬ?	Научные труды SWorld.	Т. 13. № 2. С. 17-22.
7.	Павлов К.В., Гавриш В.И., Ниценко В.С.	БИОГАЗОВЫЕ КОМПЛЕКСЫ: ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ЦЕЛЕСООБРАЗНОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ В РАЗЛИЧНЫХ РЕГИОНАХ И СТРАНАХ МИРА	Региональная экономика: теория и практика	№ 28 (403). С. 2-14.
8.	Дмитриев С.В.	ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ КОНЦЕПТОВ «ЧЕЛОВЕК- БОЛЕЗНЬ» В ПРОЦЕССАХ МОДУСНЫХ НОМИНАЦИЙ ЛИЦА (НА МАТЕРИАЛЕ СОВРЕМЕННЫХ УКРАИНСКИХ СОЦИОЛЕКТОВ)	Научная дискуссия: вопросы филологии, искусствоведения и культурологии	№ 7 (35). С. 62-68.

9.	Кушнир Е.А.	ВЗАИМОСВЯЗЬ ТИПА ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО КОМПОНЕНТА GESTАЦИОННОЙ ДОМИНАНТЫ С ЕДИНИЦЕЙ ПЕРЕЖИВАНИЯ СОБСТВЕННОГО ВРЕМЕНИ БЕРЕМЕННЫМИ	Общество: социология, психология, педагогика	№ 3. С. 11-16.
10.	Потопахина О.Н.	ВИДЫ ТРУДОВОГО ДОГОВОРА ПО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВУ УКРАИНЫ	Вестник Воронежского государственного университета. Серия: Право.	№ 1 (20). С. 233-240.
11.	Копейка А.К., Даракон Д.С., Голово В.В., Золотко А.Н., Раславичус Л., Любарский В.М.	ВЛИЯНИЕ ДОБАВОК БИОТОПЛИВ НА ЗАДЕРЖКУ ВОСПЛАМЕНЕНИЯ ОДИНОЧНЫХ КАПЕЛЬ ДИЗЕЛЬНОГО ТОПЛИВА	Инженерно-физический журнал	Т. 88. № 4. С. 916-924.
12.	Стрельцова Е.А., Мазурик А.А., Попова И.В.	ВЛИЯНИЕ ДОБАВОК НИЗКОМОЛЕКУЛЯРНЫХ СПИРТОВ НА АДсорбцию СМЕСЕЙ ТВИНОВ С ДОДЕЦИЛСУЛЬФАТОМ НАТРИЯ НА ГРАНИЦЕ ЖИДКОСТЬ-ГАЗ	Вестник Московского университета. Серия 2: Химия.	Т. 56. № 4. С. 238-245.
13.	Калинчак В.В., Черненко А.С., Калугин В.В.	ВЛИЯНИЕ КОНЦЕНТРАЦИИ ГОРЮЧЕГО ГАЗА НА ПРЕДЕЛЬНЫЕ КРИТИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ЕГО КАТАЛИТИЧЕСКОГО ОКИСЛЕНИЯ	Инженерно-физический журнал.	Т. 88. № 3. С. 710-715.
14.	Калугин В.В., Калинчак В.В., Черненко А.С.	ВЫСОКОТЕМПЕРАТУРНОЕ ОКИСЛЕНИЕ АММИАКА НА ПЛАТИНОВОМ КАТАЛИЗАТОРЕ ПРИ ПАРАЛЛЕЛЬНОМ ОБРАЗОВАНИИ АЗОТСОДЕРЖАЩИХ ПРОДУКТОВ	Кинетика и катализ	Т. 56. № 3. С. 333.
15.	Драгомире-цкий А.В.	ГЕОХИМИЧЕСКИЕ ПРИЗНАКИ ЗОЛОТОНОСНОСТИ РЕГИОНАЛЬНО-МЕТАМОРФИЗОВАННЫХ КОМПЛЕКСОВ ДОКЕМБРИЯ УКРАИНЫ	Бюллетень Московского общества испытателей природы. Отдел геологический.	Т. 90. № 1. С. 89-96.
16.	Терентьева Л.Н.	ДОКАЗАТЕЛЬСТВО И НАУЧНЫЙ ПОИСК	Научные труды SWorld	Т. 15. № 1 (38). С. 58-63.
17.	Белоножко А.В.	ИЗУЧЕНИЕ ЛИЧНОСТНЫХ ДЕТЕРМИНАНТ ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО ЗДОРОВЬЯ	Научные труды SWorld	Т. 11. № 1 (38). С. 22-26.
18.	Ниценко В.С., Соломчук Л.Н.	ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ФИНАНСОВОГО АНАЛИЗА КАК ИНСТРУМЕНТА ОБОСНОВАНИЯ ЦЕЛЕСООБРАЗНОСТИ СОЗДАНИЯ ИНТЕГРИРОВАННЫХ КОРПОРАТИВНЫХ ФОРМИРОВАНИИ С УЧАСТИЕМ ПЕРЕРАБАТЫВАЮЩИХ ПРЕДПРИЯТИИ	Экономика и бизнес: теория и практика	№ 8. С. 83-93.

19.	Анненкова И.П.	КОМПЕТЕНТНОСТНЫЙ И КВАЛИМЕТРИЧЕСКИЙ ПОДХОДЫ К РАЗРАБОТКЕ ИНСТРУМЕНТАРИЯ МОНИТОРИНГА КАЧЕСТВА ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НАУЧНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИХ РАБОТНИКОВ ВУЗА	Наука и Мир	Т. 2. № 8 (24). С. 32-36.
20.	Видейко М.Ю., Чепмэн Д., Бурдо Н.Б., Гайдарска Б., Церна С.В., Рудь В.С., Киосак Д.В.	КОМПЛЕКСНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ ОБОРОНИТЕЛЬНЫХ СООРУЖЕНИЙ, ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ КОМПЛЕКСОВ И ОСТАТКОВ ПОСТРОЕК НА ТРИПОЛЬСКОМ ПОСЕЛЕНИИ У СЕЛА НЕБЕЛЕВКА	Stratum plus: Archaeology and Cultural Anthropology	№ 2. С. 147-170.
21.	Шматкова Н.В., Сейфуллина И.И., Корлюков А.А.	КОМПЛЕКСООБРАЗОВАНИЕ $SNCl_4$ С БЕНЗОИЛ-(ИЗОНИКОТИНОИЛ)ГИДРАЗОНАМИ САЛИЦИЛОВОГО АЛЬДЕГИДА (H_2BS , H_2IS). МОЛЕКУЛЯРНАЯ И КРИСТАЛЛИЧЕСКАЯ СТРУКТУРА $[SNCl_3(HBS)]$ И $[SNCl_3(IS \cdot H)] \cdot 2CH_3CN$	Журнал неорганической химии	Т. 60. № 7. С. 967.
22.	Хома Р.Е.	КОМПЛЕКСООБРАЗОВАНИЕ ОКСИДА СЕРЫ(IV) С ЭТИЛЕНДИАМИНОМ И ЕГО ПРОИЗВОДНЫМИ В ВОДЕ	Журнал общей химии	Т. 85. № 4. С. 554-562
23.	Шматкова Н.В., Сейфуллина И.И., Старикова З.А.	КОМПЛЕКСЫ $SN(IV)$ С НИКОТИНОИЛГИДРАЗОНАМИ 2-ГИДРОКСИБЕНЗ-(2-ГИДРОКСИНАФТ)АЛЬДЕГИДОВ (H_2NS , H_2NNF). МОЛЕКУЛЯРНАЯ И КРИСТАЛЛИЧЕСКАЯ СТРУКТУРА $[SNCl_3(HNNF)] \cdot 2DMFA$	Координационная химия	Т. 41. № 5. С. 259.
24.	Кокшарова Т.В., Мандзий Т.В., Стоянова И.В.	КООРДИНАЦИОННЫЕ СОЕДИНЕНИЯ ВАЛЕРАТОВ И БЕНЗОАТОВ КОБАЛЬТА(II), НИКЕЛЯ(II) И ЦИНКА(II) С ГИДРАЗИДОМ ИЗОНИКОТИНОВОЙ КИСЛОТЫ	Журнал общей химии	Т. 85. № 8. С. 1341-1346.
25.	Кокшарова Т.В.	КООРДИНАЦИОННЫЕ СОЕДИНЕНИЯ N-ГИДРОКСИБЕНЗОАТОВ И N-АМИНОБЕНЗОАТОВ ЗД-МЕТАЛЛОВ С ТИОСЕМИКАРБАЗИДОМ	Журнал общей химии	Т. 85. № 1. С. 119-123.
26.	Хома Р.Е., Гельмбольдт В.О., Эннан А.А., Баумер В.Н., Пузан А.Н.	МЕТОД СИНТЕЗА, КРИСТАЛЛИЧЕСКАЯ СТРУКТУРА И СПЕКТРАЛЬНЫЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ N-(ТРЕТ-БУТИЛ)АМИНОМЕТАНСУЛЪФОКИСЛОТЫ	Журнал общей химии	Т. 85. № 10. С. 1650-1652.

27.	Лопуга О.И.	МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ИССЛЕДОВАНИЯ ДУХОВНОЙ КУЛЬТУРЫ ЛИЧНОСТИ	Приволжский научный вестник	№ 9 (49). С. 46-49.
28.	Гребенник Г.П.	МИФ, АНТИМИФ И АНЕКДОТ В САКРАЛЬНОМ ПРОСТРАНСТВЕ ИДЕОЛОГИИ	История и современность	№ 2 (22). С. 140-159.
29.	Шматкова Н.В., Сейфуллина И.И., Корлюков А.А.	О КОМПЛЕКСООБРАЗОВАНИИ И SnCl_4 С 2-R-БЕНЗОИЛ-(R-НВВ) И 3-R-2-НАФТОИЛГИДРАЗОНАМИ (R = H, OH) БЕНЗОЙНОГО АЛЬДЕГИДА. МОЛЕКУЛЯРНАЯ И КРИСТАЛЛИЧЕСКАЯ СТРУКТУРА $[\text{SnCl}_4(2\text{-OH-НВВ})] \cdot \text{CH}_3\text{CN}$	Журнал неорганической химии	Т. 60. № 9. С. 1175.
30.	Полетаев Н.И.	ОБРАЗОВАНИЕ КОНДЕНСИРОВАННЫХ ПРОДУКТОВ СГОРАНИЯ В ПЫЛЕВЫХ ПЛАМЕНАХ МЕТАЛЛОВ: СТАДИЯ КОАГУЛЯЦИИ	Физика горения и взрыва	Т. 51. № 4. С. 51-65.
31.	Черненко А.С., Контуш С.М., Зинченко А.С., Калинчук В.В., Калугин В.В.	ОПРЕДЕЛЕНИЕ ГРАНУЛОМЕТРИЧЕСКОГО СОСТАВА ПОРОШКОВ ПЫЛЕУГОЛЬНОГО ТОПЛИВА АВТОМАТИЗИРОВАННОЙ СИСТЕМОЙ	Приборы и методы измерений	№ 1. С. 87-93.
32.	Гоцуский В.Я., Маломуж Н.П., Тимофеев М.В., Чечко В.Е.	ОСОБЕННОСТИ КОНТРАКЦИИ ВОДНЫХ РАСТВОРОВ ОДНОАТОМНЫХ СПИРТОВ	Журнал физической химии	Т. 89. № 1. С. 50.
33.	Гоцуский В.Я., Маломуж Н.П., Чечко В.Е.	ОСОБЫЕ ТОЧКИ ВОДНО-СПИРТОВЫХ РАСТВОРОВ	Журнал физической химии	Т. 89. № 2. С. 225.
34.	Григорович Б.В.	ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ОРГАНИЗАЦИИ НАУЧНОИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СТУДЕНТОВ В УНИВЕРСИТЕТАХ ИСПАНИИ	Известия Южного федерального университета. Педагогические науки.	№ 3. С. 55-62.
35.	Дубчак И.В.	ПРОВЕРКА ЛИЧНОГО СОСТАВА СОВЕТСКИХ ПРЕДПРИЯТИЙ ОДЕССКОЙ ГУБЕРНИИ В 1924 Г	Актуальные проблемы гуманитарных и естественных наук.	№ 8-1. С. 110-114.
36.	Сейфуллина И.И., Илюхин А.Б., Марцинко Е.Э., Сергиенко В.С., Чебаненко Е.А.	ПРОДУКТЫ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ БИС(ЦИТРАТО)ГИДРОКСОГЕРМАНАТНОЙ КИСЛОТЫ С ОРГАНИЧЕСКИМИ МОЛЕКУЛАМИ. МОЛЕКУЛЯРНАЯ И КРИСТАЛЛИЧЕСКАЯ СТРУКТУРА $(\text{HNAD})_2[\text{GE}(\text{HCIT})_2]_4\text{H}_2\text{O}$	Журнал неорганической химии	Т. 60. № 1. С. 36.

37.	Миколенко А.И.	РЕЦЕНЗИЯ НА УЧЕБНУЮ ЛЕКЦИЮ Т.А. КОЛОМОЕЦ И В.К. КОЛПАКОВА «ВВЕДЕНИЕ В УЧЕБНЫЙ КУРС «АДМИНИСТРАТИВНОЕ ПРАВО УКРАИНЫ»»	Административное право и процесс	№ 7. С. 72-75.
38.	Пуля А.В., Сейфуллина И.И., Скорород Л.С., Власенко В.Г., Зубавичус Я.В., Левченков С.И.	САМОСБОРКА В СИСТЕМАХ MNX 2-2-(7-БРОМ-2-ОКСО-5-ФЕНИЛ-2,3-ДИГИДРО-1 Н-1,4-БЕНЗОДИАЗЕПИН-1-ИЛ)АЦЕТОГИДРАЗИД-САЛИЦИЛОВЫЙ АЛЬДЕГИД. СОСТАВ, СТРОЕНИЕ И СВОЙСТВА ПРОДУКТОВ КОМПЛЕКСООБРАЗОВАНИЯ	Журнал общей химии	Т. 85. № 5. С. 831-837.
39.	Кравченко И.А., Алексеева Е.А., Александрова А.И., Коберник А.А.	СИНТЕЗ И ПРОТИВОВОСПАЛИТЕЛЬНАЯ АКТИВНОСТЬ НОВЫХ ПРОИЗВОДНЫХ КАЛИКС[4]АРЕНА, СОДЕРЖАЩИХ ОСТАТКИ ИБУПРОФЕНА	Химико-фармацевтический журнал	Т. 49. № 3. С. 20-23.
40.	Солдаткина Л.М., Непомящая Л.С.	СИНТЕЗ КОМПОЗИТОВ «РАСТИТЕЛЬНЫЕ ОТХОДЫ - ПОЛИАНИЛИН» И ИХ АДСОРБЦИОННЫЕ СВОЙСТВА ПО ОТНОШЕНИЮ К АНИОННЫМ КРАСИТЕЛЯМ	Вода: химия и экология	№ 4. С. 64-71.
41.	Сергиенко В.С., Марцинко Е.Э., Илюхин А.Б., Сейфуллина И.И.	СИНТЕЗ, КРИСТАЛЛИЧЕСКАЯ И МОЛЕКУЛЯРНАЯ СТРУКТУРА ТРЕХ ГЕТЕРОМЕТАЛЛИЧЕСКИХ ПОЛИМЕРНЫХ СОЕДИНЕНИЙ $\{LN_2[LNGE6(\mu-OEDPH)6(\mu-O)3(\mu-OH)3(H_2O)4] \cdot XH_2O; N; LN = ND, X \sim 26 (I); ER, X \sim 24 (II); TM, X \sim 20 (III); H_4OEDPH = 1-$ ОКСИЭТИЛИДЕНДИФОСФОНОВАЯ КИСЛОТА	Кристаллография	Т. 60. № 2. С. 227-232.
42.	Чеботарев А.Н., Рабошвиль Е.В., Ефимова И.С.	СПЕКТРОФОТОМЕТРИЧЕСКОЕ ОПРЕДЕЛЕНИЕ СЕЛЕНА В ПИЩЕВЫХ ПРОДУКТАХ И ФАРМАЦЕВТИЧЕСКИХ ПРЕПАРАТАХ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ 4-СУЛЬФО-2(4-СУЛЬФОНАФТАЛИН-1-АЗО)НАФТОЛА-1	Известия высших учебных заведений. Серия: Химия и химическая технология.	Т. 58. № 8. С. 25-28.
43.	Розанов В.А.	СТРЕСС-ИНДУЦИРОВАННЫЕ ЭПИГЕНЕТИЧЕСКИЕ ФЕНОМЕНЫ - ЕЩЁ ОДИН ВЕРОЯТНЫЙ БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКТОР СУИЦИДА	Суицидология	Т. 6. № 3 (20). С. 3-19.

44.	Белоножко А.В.	СУБЪЕКТИВНАЯ КАРТИНА МИРОУСТРОЙСТВА КАК ФАКТОР ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО БЛАГОПОЛУЧИЯ ЛИЧНОСТИ	Научные труды SWorld	Т. 11. № 2 (39). С. 86-90.
45.	Раковская Н.М.	ТРАГИЧЕСКОЕ КАК ДОМИНАНТА КРИТИЧЕСКОГО ДИСКУРСА Л. ШЕСТОВА	Уральский филологический вестник. Серия: Русская литература XX-XXI веков: направления и течения.	№ 2. С. 22-32.
46.	Шрагин-Кац А.М.	ФИЛОСОФИЯ ЛЮБВИ ПЕТЕРА СЛОТЕРДАЙКА	Мир науки и инноваций	Т. 11. С. 100-104.
47.	Шматкова Н.В., Сейфуллина И.И., Архипов Д.Е., Корлюков А.А.	ХЕЛАТЫ ТЕТРАХЛОРИДА ОЛОВА С ПИРИДИНОИЛГИДРАЗОНАМ И 4-ДИМЕТИЛАМИНОБЕНЗАЛЬД ЕГИДА. МОЛЕКУЛЯРНАЯ И КРИСТАЛЛИЧЕСКАЯ СТРУКТУРА [SNCL ₄ (-IDB . H)] · CH ₃ CN И [SNCL ₄ (-IDB . H)] · DMF	Координационная химия	Т. 41. № 8. С. 467.

Відомості про науково-дослідну роботу та інноваційну діяльність студентів, молодих учених у 2015 році

Науково-дослідна робота студентів є складовою частиною діяльності Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Вона є одним із важливіших засобів підвищення якості підготовки фахівців з вищою освітою, розширення загального та професійного світогляду.

Основною формою НДРС є залучення студентів для виконання наукових досліджень по держбюджетній та госпдоговірній тематиці, які виконуються кафедрами та науково-дослідними установами університету. Це дає можливість розширювати знання студентів із навчальних дисциплін, які викладаються, а також використовувати отримані результати для курсового та дипломного проектування при підготовці бакалаврів, спеціалістів і магістрів.

В 2015 році захищено 1200 дипломних робіт, з них:

- дослідницького характеру – 898
- рекомендовано до впровадження – 20
- виконано по замовленню підприємств – 3
- по раціональному природокористуванню – 127
- рекомендовано до аспірантури – 177

В 2015 році в розв'язанні наукових проблем відповідно до пріоритетних наукових напрямів розвитку науки і техніки брали участь 6047 студентів при загальній кількості студентів денної форми навчання 6536; за участю студентів видано 568 праць, із них 148 самостійно; студентами було зроблено 1692 доповіді на конференціях і семінарах різного рівня. В університеті щорічно проводяться Всеукраїнські та регіональні конкурси студентських наукових робіт, міжнародні та всеукраїнські наукові конференції та семінари, літні школи, I етап Всеукраїнської студентської олімпіади. Студенти приймають участь у наукових дослідженнях, що проводяться кафедрами та науковими підрозділами університету.

У 2015 р. у II етапі олімпіади зі 44 спеціальностей взяли участь 55 студентів. і отримали 48 нагород (8 дипломів і 40грамот).

Диплом I ступеня – 3, диплом III ступеня – 3, диплом III ступеня – 2.

В 2015 році на II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук було надіслано 42 студентські наукові роботи, 19 студентів прийняло участь у звітних конференціях конкурсу. На базі університету проходив II тур конкурсу з філософських наук.

Отримано 15 дипломів та 7 грамот:

Диплом I ступеня – 2, диплом II ступеня – 3, диплом III ступеня – 10.

За особливі успіхи у науковій діяльності у 2014/2015 н.р. 45 студентів університету отримали персональну стипендію ректора (15) та стипендії видатних учених (30).

3 студента отримали стипендію Фонду Віктора Пінчука.

За успіхи у науковій, творчій та громадській діяльності 3 студента отримали стипендію Одеського міського голови.

Грамотами Одеської облдержадміністрації та грамотами Ради ректорів з нагоди Міжнародного Дня студента було нагороджено 5 студентів.

За активну участь у навчанні та науковій роботі кращим студентам університету надана підтримка держави, це академічні стипендії:

1. Стипендія Президента України – 4

Кузнецов Валентин – студент 1 курсу магістратури історичного факультету

Лаврова Наталя – студентка 4 курсу Інституту соціальних наук

Луковенко Карина – студентка 4 курсу Інституту соціальних наук

Шибасва Марія – студент 4 курсу філологічного факультету

2. Стипендія Верховної Ради України – 4

Амеліна Оксана – студентка 4 курсу історичного факультету

Кац Софія – студентка 2 курсу магістратури Інституту математики, економіки, механіки

Бродяженко Тетяна – студентка 4 курсу біологічного факультету

Бойко Ольга – студентка 4 курсу філологічного факультету

3. Стипендія імені М. С. Грушевського – 2

Червінська Кристина – студентка 4 курсу факультету журналістики

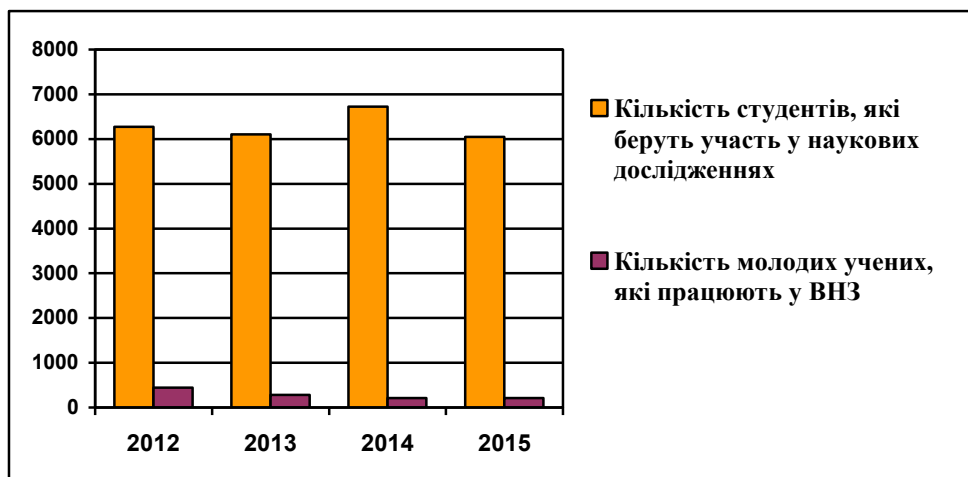
Тиرون Олександр – студент 4 курсу Інституту соціальних наук

4. Стипендія імені В. М. Чорновола – 1

Геник Марія – студентка 4 курсу факультету журналістики

Динаміка кількості студентів у наукових дослідженнях

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях (відсоток від загальної кількості студентів)	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2012	6325/91,2%	441	33,3
2013	6105/92%	279	33,9
2014	6219/91%	208	10,2
2015	6047/92%	213	4,8

Кращі студенти університету отримують стипендії видатних учених (30) та персональну стипендію ректора (15); стажування за кордоном (Італія – 5, Велика Британія – 7, Німеччина – 4, Польща – 7, Греція – 4); туристичні поїздки університету. Профком студентів проводить конкурс-рейтинг серед студентів факультетів, із відзначенням на кожному факультеті студентів у категоріях «кращий у громадській роботі» (12) та «кращий у науковій роботі»(8). Премії – 4.

В університеті успішно працює Товариство студентів, аспірантів та молодих учених, яке всебічно сприяє науковій, винахідницькій діяльності, зростанню професіоналізму та реалізації творчого потенціалу серед молоді. У 2015 році разом з товариством Бохум-Донецьк отримали грант Міністерства іноземних справ Німеччини в рамках Програм співробітництва з громадським суспільством країнах східного партнерства на здійснення проекту “Культура примирення: нова історична свідомість в Україні

У 2015 році за участю Товариства було проведено науково-практичні конференції студентів, аспірантів та молодих учених:

- VII міжнародна конференція молодих учених, аспірантів та студентів “Біорізноманіття. Екологія. Еволюція. Адаптація”, яка була присвячена проблемам збереження і раціонального використання природних ресурсів, питанням гідробіології, ботаніки, зоології;

- IV міжнародна наукова конференція “Етнічна культура в глобалізованому світі” розглянула питання історії розвитку етнографічної науки, проблеми збереження етнічності;

- міжнародна конференція молодих учених і студентів “Розквітання” присвятила 2 засідання актуальним проблемам сучасної психології, прихологічних проблемам особистісного розвитку;

- всеукраїнська конференція “ XVIII читання пам’яті ” Георгія Флоровського розглянула питання сучасного філософського знання.

Учасники Товариства продовжують роботу зі створення дистанційних курсів в межах проекту Освіта-онлайн. Проект отримав фінансову підтримку фонду “Разом”.

На базі університету регулярно проводяться засідання Обласної ради молодих учених.

У 2015 році аспіранти Снігур Денис Васильович (кафедра аналітичної хімії хімічного факультету) та Боброва Олександра Євгенівна (кафедра мікробіології, вірусології та біотехнології біологічного факультету) отримали стипендію Президента України.

Стипендія Кабінету Міністрів України для молодих учених отримали:

1. Трач В’ячеслав Анатолійович – доцент кафедри зоології біологічного факультету представив нові важливі данні з систематики, фауністики та екології кліщів, що біологічно пов’язані з членистоногими України. Представив опис трьох нових для науки видів мезостигматичних кліщів.

2. Чехонадських Федір Анатолійович – науковий співробітник НДІ “Астрономічна обсерваторія” розробив спеціальну методику, яка дозволяє коректно врахувати вклад поглинання в зоряних лініях. Побудував двохмірну картину розподілу органічної матерії в галактичній площині і зробив її порівняння з розподілом атомарного газу міжзоряного середовища.

3. Кобернік Альона Олександрівна – ст. викладач кафедри фармацевтичної хімії хімічного факультету розробила м’яку лікарську форму у вигляді мазі, яка містить комплекс мінеральних солей з ропи Куяльницького лиману і пектин (3:2). Одержала патент на корисну модель та подано на розгляд патент на винахід.

4. Коротаєва Надія Володимирівна – мол. науковий співробітник Біотехнологічного навчально-наукового центру продовжує напрям дисертаційного дослідження: внутривидова різноманітність збудника бактеріального раку та нові засоби захисту рослин від нього. Нею запропоновано використовувати молочнокислі бактерії. Такий інноваційний підхід до біоконтролю немає аналогів в Україні, що робить цю методику унікальною.

У 2015 році кафедра соціальної і прикладної психології започаткувала Зимову школу психології, головною метою роботи якої є ознайомлення потенційних абітурієнтів з психологічними спеціальностями університету, надання профорієнтаційної інформації. Взагалі лекції цього року відвідував 31 слухач (заплановано – 28 слухачів). Лекції читали співробітники психологічних кафедр: соціальної і прикладної психології, загальної психології та психології розвитку особистості, диференціальної і спеціальної психології за темами:

1. Професія психолог

2. Навіщо потрібні психологічні знання? Або з чого почати дизайн власного життя?
3. Навчитися розуміти себе та інших! Як вибрати майбутню професію?
4. Правова психологія: як жити в ладу з законом і з собою.
5. Психологія часу.
6. Психологія праці. Професійне самовизначення особистості.
7. Психологія і психотерапія в сучасному світі.
8. Психологія ефективного бізнесу.
9. Новітні методи та техніки роботи у сучасній психології

Після успішного закінчення навчання в Зимовій школі психології ІМЕМ слухачам було урочисто вручено сертифікати.

Наукові підрозділи, їх напрями діяльності, робота з замовниками (Центри колективного користування)

Навчально-науковий центр високотехнологічного науково-дослідного обладнання та приладів спільного користування (ННЦОП) створено з метою підвищення ефективності використання та обслуговування унікального обладнання і приладів.

Предметом діяльності ННЦОП є ефективне використання матеріально-технічної бази в науковій і науково-технічній діяльності, де можуть застосовуватися різні форми колективного використання унікальної апаратури, обчислювальної техніки та іншого обладнання на основі міжвузівської, міжвідомчої кооперації і спеціалізації, що орієнтовано на розробку і створення в обмежені терміни нових високоефективних технологій, нової техніки та конкурентоздатних товарів з метою їх реалізації в умовах ринку.

ННЦОП є науково-організаційною структурою, що володіє сучасною приладовою базою, висококваліфікованими кадрами, і забезпечує на наявній приладовій базі проведення досліджень, випробувань і вимірів науковим і освітнім іншим організаціям.

До складу ННЦОП входить: метрологічна служба, сектор електронної мікроскопії, сектор хроматографії, сектор спектрофотометрії, сектор молекулярно-біологічного обладнання, сектор біотехнологічного обладнання, сховище дорогоцінних металів, сховище прекурсорів.

ННЦОП щорічно проводить планову метрологічну перевірку засобів вимірювальної техніки. Проведено планові роботи по обслуговуванню та поточному ремонту обладнання наукових підрозділів університету. В кабінетах хроматографії та електронної мікроскопії проведено технічне обслуговування обладнання, організовано та проведено практичні та теоретичні семінари для співробітників університету, аспірантів та студентів.

Отримано санітарний паспорт ОНУ для роботи з джерелами іонізуючого випромінювання. Проведено навчання з питань забезпечення радіаційної безпеки та перевірки знань персоналу і студентів.

Отримано ліцензію серії АЕЛ№269653 на придбання, зберігання, перевезення, знищення, використання прекурсорів.

Центром була введена в експлуатацію система ампліфікації продуктів ПЛР з детекцією в реальному часі CFX96 Real-Time PCR Detection System, BIO-RAD, США. Придбаним по темі НУ/2-2013 «Розробка біотехнології переробки техногенних відходів енергетики та вуглезбагачення». Проведені пусконаладжувальні роботи та навчання персоналу правилам роботи на приладі.

ННЦОП надавав можливість користуватися приладами та обладнанням центру для науковців НН Біотехнологічного центру, Інституту горіння, хімічного факультету, біологічного факультету, фізичного факультету та інших ВНЗ та інститутів: Інститут мікробіології і вірусології НАНУ, Одеська національна академія харчових технологій,

Національний контактний пункт

З метою забезпечення інтеграції вітчизняного сектору наукових досліджень у Європейський дослідницький простір та підтримки реалізації Рамкової програми ЄС з досліджень та інновацій «Горизонт 2020» в університеті діють: НКП «Харчова безпека, сталє сільське господарство, морські до-

слідження та біоекономіка; та біотехнології”, НКП “Клімат та ефективність використання ресурсів, включаючи сировинні матеріали”, НКП “Дії Марі Кюрі для розвитку навичок, навчання та кар’єри”.

Основні функції НКП:

- розповсюдження базової та спеціальної інформації з програм ЄС;
- інформування про відкриті та заплановані конкурси, науково-технічні конференції, семінари та інші заходи в рамках науково-технологічного співробітництва з ЄС;
- виявлення наукових колективів для включення в консорціуми проектів освітянського, науково-технологічного та інноваційного співробітництва Україна-ЄС;
- пошук європейських партнерів; консультування з питань змісту програм ЄС, правил та умов участі;
- реалізація взаємодії між закордонними та українськими НКП, українськими регіональними та національними Центрами співробітництва з ЄС;
- підготовка аналітичних матеріалів та висновків, статистичних даних з участі наукових організацій та колективів регіону в проектах ЄС для представлення зацікавленим міністерствам, державним структурам, НАН України, а також розповсюдження інформації у національній та міжнародній системі НКП.

У 2015 році НКП ОНУ реалізував активну консультаційну діяльність (більш 100 консультацій за телефоном та електронною поштою, більш 50 персональних консультацій науковців з загальних питань участі у програмі Горизонт 2020 та з питань, що стосуються оформлення та подачі заявок. Було проведено низку консультацій з питань інтелектуальної власності та етики в проектах програми).

У 2015 р. було підписано угоду про співпрацю між ОНУ імені І.І. Мечникова та Одеською регіональною торгівельно-промисловою палатою та надано низку консультацій за програми Горизонт 2020 членам ТПП та зацікавленим МСП. За 2015 р. зроблені доповіді, короткі повідомлення в рамках національних та міжнародних круглих столів, прийнято участь у нараді щодо питань розповсюдження інформації про можливості грантової підтримки на базі Одеської обласної державної адміністрації. В межах співробітництва з ОДА проводилося регулярне консультування з питань програми Горизонт 2020 у взаємодії з Департаментом зовнішньоекономічної діяльності та європейської інтеграції, Департаментом освіти і науки, Управлінням охорони здоров’я, Управлінням морегосподарського комплексу, транспорту та зв’язку.

Було проведено тренінги для зацікавлених науковців, підтримку в підготовці заявок на конкурси Горизонт 2020, підготовці матеріалів для розповсюдження крізь мережу НКП, збір та аналіз інформації про активність науковців України у міжнародному співробітництві, створення бази даних для європейських партнерів, переклад інформації щодо нових конкурсів Горизонт 2020, пошук партнерів для участі у міжнародних наукових проектах. НКП проводить постійний моніторинг пропозицій щодо наукового співробітництва та тематичне розсилання інформації науковцям. Згідно до плану заходів було проведено 7 малих семінарів (4 з загальних питань та 3 – за тематичними напрямками, що віднесені МОН до сфери відповідальності ОНУ) в академічних, наукових та комерційних установах, 2 семінари в ОДМедУ (з огляду програми Горизонт 2020 та з питань академічної мобільності в рамках акцій Марії Склодовської-Кюрі), інформаційні дні програми Горизонт 2020:

1. Інфодень програми Горизонт 2020 «Light up your research career. Програми мобільності для молодих вчених (в рамках X міжнародної літньої школи-конференції «Молекулярна мікробіологія і біотехнологія») та тренінг для молодих науковців – 15 червня 2015 р.

2. Інфодень програми Горизонт 2020 «Нові конкурси. Огляд робочих програм 2016–17 рр. за напрямками «Їжа» та «Клімат» (в рамках III Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні ресурсозберігаючі технології. Проблеми і перспективи») – 10 лютого 2015 р.

3. Інфодень програми Горизонт 2020 «Нові конкурси. Програма мобільності для молодих вчених» (в рамках III Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні ресурсозберігаючі технології. Проблеми і перспективи») – 11 лютого 2015 р.

4. Інфодень програми Горизонт 2020 «Конкурси інноваційних та дослідницьких проектів. Нові можливості участі у програмі Горизонт 2020» – 17 грудня 2015 р.

Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

Кількість партнерів ОНУ ім. І. І. Мечникова в 2015 році склала 25 країн, в яких функціонує 95 установ-партнерів нашого університету. Наукова співпраця сформувала 55 тем співробітництва. Також представники окремих факультетів і наукових підрозділів ОНУ імені І. І. Мечникова, таких як геолого-географічний факультет, Астрономічна обсерваторія та філософський факультет, отримали 8 грантів для проведення індивідуального дослідження. Загалом у міжнародній діяльності ОНУ імені І. І. Мечникова приймали участь 15 підрозділів. В 2015 році науковці ОНУ працювали по 33 міжнародним проектам, серед яких 8 міжнародних проектів, які здійснюються без цільового фінансування, та 6 Міжнародних проектів за участю ОНУ з фінансуванням іноземних партнерів. Фінансова частка ОНУ імені І. І. Мечникова в науково-дослідних проектах у 2015 році загалом склала € 145 000, \$ 45 000, UAH 133 144. Відділ міжнародного співробітництва забезпечує також реалізацію положень міжнародних науково-освітніх угод із іноземними ВНЗ та міжнародними організаціями, загальна кількість яких складає 190 угод, 9 з яких підписано у 2015 році. Таким чином, міжнародна діяльність забезпечує достойний імідж ОНУ імені І. І. Мечникова.

З метою забезпечення інтеграції вітчизняного сектору наукових досліджень у Європейський дослідницький простір та підтримки реалізації Рамкової програми ЄС з досліджень та інновацій «Горизонт 2020» в університеті діють: НКП «Харчова безпека, стале сільське господарство, морські дослідження та біоекономіка; та біотехнології», НКП «Клімат та ефективність використання ресурсів, включаючи сировинні матеріали», НКП «Дії Марі Кюрі для розвитку навичок, навчання та кар'єри».

Основні функції НКП:

- розповсюдження базової та спеціальної інформації з програм ЄС;
- інформування про відкриті та заплановані конкурси, науково-технічні конференції, семінари та інші заходи в рамках науково-технологічного співробітництва з ЄС;
- виявлення наукових колективів для включення в консорціуми проектів освітянського, науково-технологічного та інноваційного співробітництва Україна-ЄС;
- пошук європейських партнерів; консультування з питань змісту програм ЄС, правил та умов участі;
- реалізація взаємодії між закордонними та українськими НКП, українськими регіональними та національними Центрами співробітництва з ЄС;
- підготовка аналітичних матеріалів та висновків, статистичних даних з участі наукових організацій та колективів регіону в проектах ЄС для представлення зацікавленим міністерствам, державним структурам, НАН України, а також розповсюдження інформації у національній та міжнародній системі НКП.

У 2015 році НКП ОНУ реалізував активну консультативну діяльність (більш 100 консультацій за телефоном та електронною поштою, більш 50 персональних консультацій науковців з загальних питань участі у програмі Горизонт 2020 та з питань, що стосуються оформлення та подачі заявок. Було проведено низку консультацій з питань інтелектуальної власності та етики в проектах програми).

У 2015 р. було підписано угоду про співпрацю між ОНУ імені І. І. Мечникова та Одеською регіональною торгівельно-промисловою палатою та надано низку консультацій за програми Горизонт 2020 членам ТПП та зацікавленим МСП. За 2015 р. зроблені доповіді, короткі повідомлення в рамках національних та міжнародних круглих столів, прийнято участь у нараді щодо питань розповсюдження інформації про можливості грантової підтримки на базі Одеської обласної державної адміністрації. В межах співробітництва з ОДА проводилося регулярне консультування з питань програми Горизонт 2020 у взаємодії з Департаментом зовнішньоекономічної діяльності та європейської інтеграції, Департаментом освіти і науки, Управлінням охорони здоров'я, Управлінням морегосподарського комплексу, транспорту та зв'язку.

Було проведено тренінги для зацікавлених науковців, підтримку в підготовці заявок на конкурси Горизонт 2020, підготовці матеріалів для розповсюдження крізь мережу НКП, збір та аналіз інформації про активність науковців України у міжнародному співробітництві, створення бази даних для європейських партнерів, переклад інформації щодо нових конкурсів Горизонт 2020, пошук партнерів для участі у міжнародних наукових проектах. НКП проводить постійний моніторинг пропозицій

щодо наукового співробітництва та тематичне розсилання інформації науковцям. Згідно до плану заходів було проведено 7 малих семінарів (4 з загальних питань та 3 – за тематичними напрямками, що віднесені МОН до сфери відповідальності ОНУ) в академічних, наукових та комерційних установах, 2 семінари в ОДМедУ (з огляду програми Горизонт 2020 та з питань академічної мобільності в рамках акцій Марії Склодовської-Кюрі), інформаційні дні програми Горизонт 2020:

1. Інфодень програми Горизонт 2020 «Light up your research career. Програми мобільності для молодих вчених (в рамках X міжнародної літньої школи-конференції «Молекулярна мікробіологія і біотехнологія») та тренінг для молодих науковців – 15 червня 2015 р.

2. Інфодень програми Горизонт 2020 «Нові конкурси. Огляд робочих програм 2016-17 рр. за напрямками «Їжа» та «Клімат» (в рамках III Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні ресурсозберігаючі технології. Проблеми і перспективи») – 10 лютого 2015 р.

3. Інфодень програми Горизонт 2020 «Нові конкурси. Програма мобільності для молодих вчених» (в рамках III Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні ресурсозберігаючі технології. Проблеми і перспективи») – 11 лютого 2015 р.

4. Інфодень програми Горизонт 2020 «Конкурси інноваційних та дослідницьких проєктів. Нові можливості участі у програмі Горизонт 2020» – 17 грудня 2015 р.

У 2015 р. в рамках реалізації проєкту TEMPUS ELITE “Education for Leadership, Intelligence and Talent Encouraging” 544343-TEMPUS-1-2013-1-LT-TEMPUS-SMHES в ОНУ імені І. І. Мечникова було відкрито Центр лідерства – навчально-консультаційний центр з надання широкого спектру послуг представникам науки, освіти, бізнесу для розвитку лідерського потенціалу. Центр об’єднує тренінговий майданчик, комунікаційне середовище та діяльність діагностично-аналітичного центру в сфері розвитку лідерства та управління змінами. Мета роботи центру – розвиток лідерського потенціалу та управлінських компетенцій із застосуванням сучасних навчальних інструментів та методів, що спрямовані на розробку індивідуальних рішень та розвитку професійних навичок менеджерів та керівників. Основні напрямки роботи центру: поняття про лідерство, ефективна комунікація та ведення переговорів, робота в команді, стратегічне планування, управління проєктами, діяльність в рамках міжнародних проєктів, соціологічні дослідження, психологічна діагностика, оцінка ефективності команди та керівника, основні аспекти роботи з персоналом. Центр лідерства ОНУ поєднує сучасну освіту та науку з бізнесом з метою практичного застосування наукового знання та підвищення обізнаності студентів та науковців з питань інноваційного розвитку, трансферу технологій та комерціалізації результатів наукової діяльності. В 2015 р. в Центрі лідерства було проведено низку тренінгів з соціологічних досліджень, розвитку навичок самопрезентації, розвитку креативності, розуміння сучасної парадигми лідерства, конфліктології, проєктного менеджменту, Літня школа по зв’язкам з громадськістю, відеоконференцію за участю Британської Ради та Інституту вищої освіти НАПУ з питань нових конкурсів проєктів Британської Ради з розвитку лідерського потенціалу ВНЗ України.

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (держава, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
1.	Бельгія	«Асоціація Європейських Університетів»	«Сприяння формуванню сталої та автономної системи вищої освіти у країнах Східної Європи»	Партнерська Угода 530465 -TEMPUS-1-2012-1-BE-TEMPUS-SMGR 2012-2015	Проведення досліджень у сфері європейського досвіду сучасної автономії університетів та формування пропозицій щодо реформи системи вищої освіти у контексті застосування загальноєвропейського досвіду
2.	Білорусь	National Academy of Sciences of Belarus, Minsk, Belarus Латвія University of Latvia, Riga, Latvia Франція European Institute of Membranes, Montpellier, France Швеція University of Linköping, Linköping, Sweden	“Development Of Nanotechnology Based Biosensors For Agriculture – Biosensors-Agriculture”	Програма FP7 проект PIRSES-GA-2012-318520 2015	Отримані нові зразки наноструктур на основі оксидів цинку, алюмінію та титану, та наночастинок золота. Досліджені структурні, електрофізичні, оптичні та адсорбційні властивості даних наноструктур. Проведені дослідження з адсорбції біологічних речовин на поверхні зазначених наноматеріалів. Досліджено вплив товщини наноструктур на їх оптичні та структурні властивості Організовані наукові семінари на за участю іноземних фахівців з Латвії та Швеції. Публікації 1. Tuning of ZnO 1D Nanostructures by Atomic Layer Deposition and Electrospinning for Optical Gas Sensor Applications / by Viter R.; Abou Chaaya A.; Iatsunskyi I.; Miele P.; Nowaczyk G.; Kovalevskis K.; Ertz D.; Smyntyna V.; Bechelany M. //Nanotechnology, (2015) V.26, № 10 105501 2. Tuning of Optical and Structural Properties of Au/ZnO Nanostructures / R. Viter, Z. Balevicius, A. Abou Chaaya, I. Baleviciute, L. Mikoliunaite, A. Ramanavicius, Z. Gertnerė, A. Zaleska, V. Vataman, V. Smyntyna, D. Ertz, P. Miele and M. Bechelany // Nanoscale Research Letters (2015) V.10 3. Structural and XPS Characterization of ALD Al ₂ O ₃ Coated

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (держава, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
					<p>Porous Silicon / S. Jurga, I. Iatsunskiy, M. Kempinski, M. Jancelewicz, K. Zaleski, S. Jurga, V. Smyntyna // Vacuum 113 (2015) 52-58.</p> <p>Підготовлена публікація “Optical Biosensors Based on ZnO Nanostructures: Advantages and Perspectives. A Review” (A. Tereshchenko et.al.)</p> <p>Конференції</p> <p>1. The development of immune biosensors based on TiO₂ photoluminescence nanostructures A. Tereshchenko, R. Viter, V. Smyntyna, Yu. Ogorodniichuk, N. Slyshyk, N. Starodub // EURONANOFORUM 2015 Conference. – 10-12 June 2015, Riga, Latvia, Book of Abstracts, 2D – 198.</p> <p>6. 2. Immune Biosensors Based on Photoluminescence From TiO₂ Nanoparticles / Alla Tereshchenko and Valentyn Smyntyna // Presentation Report. 1st International Workshop on Functional Oxide (FOX) Materials. October 1-2, 2015, Linköping University,</p> <p>3. Structural and optical properties of TiO₂ –Al₂O₃ nanolaminates produced by atomic layer deposition // V. Fedorenko, I. Iatsunskiy, M. Pavlenko, M. Jancelewicz, E. Coy, R. Viter / Proc. SPIE 9649, Electro-Optical Remote Sensing, Photonic Technologies, and Applications IX, Toulouse, France; 10/2015.</p> <p>4. «Novel 1-D photonic materials, formed by atomic layer deposition / V. Vataman, R. Viter, V.Smyntyna et.al // New trends in nanotechnology of complex oxides and Dirac materials User, 2015, Riga, Latvia.</p>

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
3.	Великобританія	Рада досліджень природного середовища NERC – координатор Марк Сагтон	Ефекти впливу змін клімату на зміни забруднення повітря і стратегії реагування для європ. екосистем	Програма FP7 Проект: ECLAIRE 2011 -2016	Закінчено польовий експеримент. спільно з партнерами з Німеччини особливостей емісії озону та окислів азоту. Прийнято участь в 2 міжнародних нарадах і конференціях. Підготовлено 4 доповіді
4.	Греція	Hellenic Centre For Marine Research (HCMR) Національний Центр Морських Досліджень	Стратегічно орієнтовані морські екологічні дослідження південних європейських морів	Програма FP7/ Проект PERSEUS 2011-2016	Почато впровадження Європейської директиви з морської стратегії у Чорноморському регіоні. Проведені вперше на Україні дослідження забруднення гідробіонтів токсичними металами і стійкими органічними забруднювачами. Проведено регіональну нараду в Одесі з 30 учасниками. Прийнято участь в 2 міжн. нарадах
5.	Європейський Союз	Виконавче агентство з освіти, аудіовізуальним засобам та культурі,	Проект Жана Моне «Відносини Європейського Союзу та України у фокусі: сусіди чи партнери?»	Угода № 2013-4401/001-001 між ОНУ та Виконавчим агентством з освіти, аудіовізуальним засобам та культурі (ЄС), термін дії – вересень 2003 – червень 2016	Викладено в ОНУ три навчальні курси: «Європейська економічна інтеграція» (доц. Родіонова Т.А.); «Економіка Єврозони» (проф. Якубовський С.О.); «Валютно-фінансова інтеграція країн ЄС» (проф. Якубовський С.О.). Організовано конкурс наукових робіт школярів Одеського регіону, присвяченого наслідкам європейської інтеграції для економіки України. Організовано П'яту міжнародну науково-практичну конференцію «Добробут націй в умовах глобальної нестабільності»
6.	Іспанія	Мадридський політехнічний університет, кафедра прикладної фізики	Іонізаційна нестійкість в класичній та пілової плазмі.	Грант Міністерства економіки і інновацій Іспанії ESP 2013-41078-R, 2014 – 2016 р.	Підготовка сумісних статей.

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (державна організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
7.	Китай	Шанхайська Астрономічна обсерваторія АН Китаю	«Астрометрія і фотометрія навколоземних космічних тіл»	Договір про співпрацю з ШАО від 12.04.2010. Термін продовжено до 31.12.16 р.	Проект переобладнання та автоматизації одеського телескопу КТ-50; Спільні публікації: Remote Sensing of the EnviSat and Cbers-2B satellites rotation by photometry (Submit to Adv. in Space Res., 2015)
8.	Латвія	Університет Латвії, м. Рига	“Development Of Nanotechnology Based Biosensors For Agriculture – Biosensors-Agriculture”	програма FP-7 2015	доповідь на міжнародній конференції EURONANOFORUM, 10-12 June 2015, Riga, Latvia. Тема доповіді: “The development of immune biosensors based on TiO ₂ photoluminescence nanostructures”. Публікації: 1. The influence of localized plasmons on the optical and structural properties of Au/ZnO nanostructures / R. Viter, Z. Balevicius, A. Abou Chaaya, I. Baleviciute, L. Mikoliunaite, A. Ramanavicius, Z. Gertnere, A. Zaleska, V. Vataman, V. Smyntyna, D. Erts, P. Miele and M. Bechelany//Journal of Materials Chemistry C, 2015, pp.6815-6821. 2. Optical properties of ultrathin Al ₂ O ₃ /ZnO nanolaminates/R. Viter, I. Baleviciute, A. Abou Chaaya, L. Mikoliunaite, Z. Balevicius, A. Ramanavicius, A. Zaleska, V. Vataman, V. Smyntyna, Z. Gertnere, D. Erts, P. Miele, M. Bechelany//Thin Solid Films 594, 2015, pp.96–100.
9.	Литва	Kaunas University of Technology. Lithuania	«Освіта для лідерства, інтелігентності та розвитку таланту» ELITE – Education for Leadership. Intelligence and Talent Encouraging	Проект TEMPUS ELITE 544343-TEMPUS-1-2013-1-LT-TEMPUS-SMHES 1 грудня 2013 – 1 грудня 2016 (36 місяців)	Обмін досвідом. метод. посібника «Соціологічні методи Участь у тренінгах та семінарах. Розробка вимірювання лідерства» Розробка теоретичних основ, методологічних принципів, практичних засобів і рекомендацій щодо формування, проф. підготовки та належному розвитку лідерів-управлінців серед майбутніх фахівців, наук.-

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
10.	Литва Естонія Естонія Фінляндія	Каунаський технологічний університет) – координатор проекту; Естонська бізнес-школа; Університет Грінвічу; Університет Тампере	TEMPUS «Освіта для лідерства, інтелігентності та розвитку таланту» Грантова угода на виконання проекту	Проект TEMPUS ELITE 544343-TEMPUS-1-2013-1-LT-TEMPUS-SMHES 01.12.2013 - 01.12.2016	педагогічних працівників і співробітників унів-ту. Виявлення серед студентів особистостей, яким притаманні лідерські якості, з метою подальшого цілеспрямованого розвитку їх управлінської компетентності, стратег. мислення, інновац. спрямованості, чітких світоглядних позицій і підготовки до ефективної керівної діяльності. Створення інфраструктури (персонал, обладнання, програмне забезпечення, інформ. ресурси) для ефект. реалізації університетами послуг з лідерського та організац. потенціалу. Розробка методологічного та навч. середовища (контент, методи, інструменти) для ефект. реалізації унів-тами послуг з навчання та організац. розвитку у 3 сферах (освіта, державна служба, підприємництво). Здійснення заходів щодо політичної, законодавчої, організаційної та громадської підтримки ролі університетів як генераторів соціального прогресу в імплементації державної політики з розвитку персоналу шляхом реалізації послуг з навчання та організаційного розвитку. Створення навчальних програм для формування та розвитку центру лідерства ОНУ ім. І. І. Мечникова
11.	Нідерланди	Інститут астрономії Антона Паннекука, Університет Амстердама	«Цефеїди II типу лису Галактики. Дослідження хімічного вмісту двох нових зір типу W Vir: DD Vel та HQ Car».	Індивідуальне запрошення до співпраці. 2015р.	Уточнена класифікація двох нових зір типу W Vir: DD Vel та HQ Car – цефеїди II типу підкласу W Vir; визначено вміст елементів в атмосферах цих змінних зір. Опубліковано статтю в «Astronomy & Astrophysics» - журналі з імтакт-фактором

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
12.	Норвегія	Університет міста Берген, Посольство королівства Норвегія в Україні	Границі Європи	Короткостроковий грант Посольства Королівства Норвегія в Україні 2015р.	Видання збірки наукових робіт за результатами спільного наукового проекту групи «Гранці Європи» Бергенського університету та науковців Одеського університету. <i>Dobça / Doxa. – 2015. – Issue 1(23)</i>
13.	Південна Корея	Астрономічна обсерваторія Чунбуцького національного університету, м. Чонгджу	Феноменологічне моделювання змінних зір	Угода, 2015	<i>Результати від співробітництва – публікації в журналах з імпаکت-фактором: опубліковано 1 статтю.</i>
14.	Польща	Інститут Іоанна Павла II, Краків,	Краківські зустрічі (щорічна наукова конференція з історії філософії)	Короткостроковий грант Інституту Іоанна Павла II 2015	Участь у конференції, налагодження наукових контактів
15.	Росія	Вища школа економіки, Пермське відділення	Гуманітарна наука в Росії та злам 1917 року: екзистенціальний вимір	грант Вищої Школи Економіки, 2015	Організація міжнародного освітнього семінару за участю представників Білорусі, Болгарії, Ізраїлю, Італії, Німеччини, США, Узбекистану, України та Росії
16.	Словаччина	м. Гуменне, Вигорлацька астрономічна обсерваторія	«Спільна експлуатація телескопа НДІ АО ОНУ.» Фотометричні спостереження зір.	«Договір про співпрацю між НДІ АО ОНУ та Астрономічною обсерваторією м. Гуменне» від 19.10.1999. Продовжено до 2019 р.	Планові роботи по модернізації спостережної апаратури на спільному телескопі. Отримані спостереження зір, зокрема, проміжних полярів, за спільною програмою досліджень. Опублікована 1 стаття.

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
17.	Словенія	Університет Марібору ISCOMET Інститут етнічних і рег. студій, КНУ ім.Т. Шевченка, ЛНУ ім. І.Франка	“Законодавче забезпечення Європейської політики сусідства та належне врядування” EUNEG	530391-TEMPUS-1-2012-1-SI-TEMPUS-JPCR 2012-2015	Розробка та впровадження магістерської програми для спеціальності міжнародні відносини та правознавство за проблематикою європейської інтеграції та європейського права.
18.	Словенія	м. Марібор, Університет Марібору - координаційна установа, 16 університетів - партнерів з Молдови, Словенії, Росії, України	Законодавче забезпечення Євр. Політики Сусідства та належне врядування (EUNEG) 2012-2015	TEMPUS - Реформа навч. програм (JPCR) - 2012-3004/001/001 530391-2012-SI-JPCR 15.10.12-14.10.15	Розробка навчальної програми з 17 курсів - 9 обов'язкових для всіх студентів та 8 додаткових курсів з 2 спеціалізацій.
19.	Туреччина	UNDP Координатор Ярослав Слободник	UNDP – EU проект «Поліпшення моніторингу навколиш. середовища Чорного моря»	програма FP7 проект EMBLAS 2 2015-2017	Почаго другу фазу проекту. Підготовлені пропозиції до плюрами робіт. Два співробітники прийняли участь в нараді ц Стамбулі. Два співробітника прияли участь в двох міжнародних нарадах в Стамбулі

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
20.	Угорщина	Інститут відкритого суспільства, Угорщина, США	Програма академічних стипендій	Угода про співпрацю між Інститутом відкритого суспільства та Інститутом математики, економіки та механіки ОНУ, термін дії – вересень 2014 – червень 2015	Візит в ОНУ професора Університету імені Галлодета Джеффри Міллера (США). Проведення під час візиту наукового семінару на кафедрі світового господарства і міжнародних економічних відносин, консультацій з викладачами, презентації для студентів та аспірантів економічних спеціальностей
21.	Фінляндія	University of Tampere, (School of Management) Finland	ELITE – Education for Leadership. Intelligence and Talent Encouraging	Проект TEMPUS «Освіта для лідерства, інтелігентності та розвитку таланту 1 грудня 2013 – 1 грудня 2016 (36 місяців)	-Обмін досвідом. Участь у тренінгах та семінарах. Розробка програми соціологічного дослідження «Лідерство в бізнесі, науці та державному управлінні». -Визначення суспільних потреб у кадрах лідерів-керівників, вимог щодо їх професійної та соціальної компетентності і розвитку їх професійно і соціально значущих особистісних якостей. -Організація практичної пед. діяльності з навчання, виховання й особистісного розвитку нового покоління національної еліти і лідерів-управлінців до реалізації своїх функцій.
22.	Франція	Національний науково-дослідний інститут сільського господарства (INRA)	Міжнародне науково-дослідне співробітництво Проект "Дніпро" Взаємодія молочнокислих бактерій з сільськогосподарськими рослинами	Договір з МОНУ № М/117-2015 від 30.10.2015	Штами лактобацил та ентєрококів з рослинних поверхонь з найбільш корисними властивостями для застосування у обробці рослин. Нові дані щодо властивостей біологічно активних речовин штамів. Результати подані до участі у конференціях Отримані нові знання щодо молекулярно-біологічних, біохімічних та пробіотичних властивостей штамів молочнокислих бактерій, виділених з рослин і рослинних продуктів. Виділено нові штами молочнокислих бактерій з

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
23.	Франція	Франція BIA, FIRL, INRA,	Agreement For International Joint Supervision Of Thesis	Договір з МОНУ № М/117-2015 від 30.10.2015	цінними пробіотичними властивостями для рослинництва, які об'єднують виражені стимулювальні і антагоністичні властивості. Виділено 20 нових ізолятів молочнокисл. бактерій з фермент. продуктів України. 83 ізоляти молочнокислих бактерій з колекції культур ОНУ були перевірені на антагоністичну активність проти <i>Listeria innocua</i> з метою знаходження бактеріоциногенного ізоляту Була перевірена антагоніст. активність ізолятів молочнокислих бактерій ОНУ та INRA проти фітопатогенних бактерій <i>Erwinia carotovora</i> orchid, <i>Ralstonia solanacearum</i> tobacco та <i>Agrobacterium vitis</i> MR1. Відібрані найбільш акт. ізоляти Було виділено 14 нових ізолятів молочнокислих бактерій з продуктів України та Таїланду, перевірена їх антагоністична активність проти фітопатогенних бактерій та індикаторного штаму <i>Lactobacillus sakei</i> . Був знайдений ізолят-продуцент бактеріоцину, проведено його видову ідентифікацію шляхом ПЛР, досліджено його спектр активності. Здійснено концентрування бактеріоцину шляхом преципітації сульфатом амонія та очистка за допомогою іонообмінної, гідрофобної хроматографії та обернено-фазової рідинної хроматографії вис. тиску

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
24.	Франція	ASEAN & EU Bi-Regional Cooperation,	The Science & Technology Network for ASEAN & EU Bi-Regional Cooperation	Угода 17-19 березня 2015	Доповідь «Дегазація дну Чорного моря: значення для геологічної розвідки, охорони навкол. середовища та навігації» на сесії «Environment/ Water-Energy-Food Nexus and Water Management under Climate Uncertainty», обговорення з потенційними партнерами зі Швейцарії та Німеччини можливість подати спільного проекту в рамках Європейської програми «Горизонт 2020»
25.	Франція	Бордо, Астрономічна обсерваторія університету.	«Детальний аналіз 10 зір з дефіцитом металів».	Продовження співпраці, започаткованої за темами «Дніпро». 2015	На основі проведеного визначення та аналізу хімічного складу 10 зір з дефіцитом металів <i>готується стаття до друку</i> .
26.	Франція	Обсерваторія Парижу-Медону	Дослідження перших зір Галактики	Грант CNRS. 2015р.	На основі проведеного аналізу хімічного складу зір Галактики опубліковано 5 статей у зарубіжних виданнях з імпаکت –фактором.
27.	Франція	Париж, Інститут небесної механіки та розра-хунку ефемерид (IMCCE)	GAIA - мережа наземної підтримки для об'єктів Сонячної системи (Gaia-FUN-SSO).	Колективне співробітництво. Термін: з 2014 р.	Модернізація спостережної апаратури на телескопі OMT-800. Спостереження щойно відкритих GAIA астероїдів за спільною програмою. Опублікована 1 стаття : A&A 572, A120 (2014) DOI: 10.1051/0004-6361/201423854 1 відрядження.

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
28.	ФРН	Німеччина Публічна компанія Software AG, м.Дармштадт	Університетська програма по роботі студентів з програмними продуктами компанії Software AG	Договір № 70823 від 2008.06.03, 2015	<p>1. На базі продуктів фірми Software AG було виконано та захищено 5 магістерських робіт</p> <p>2. Розробки студентів та викладачів на базі СУБД ADABAS і середовищі розробки NATURAL були розкриті та обговорені на щорічній кафедральній конференції «Сучасні технології в економіці і кібернетичі: досвіт, проблеми, тенденції, ефективність»</p> <p>3. Наукові дослідження викладачів і студентів кафедри по напрямках «Управління бізнес-процесами», «Інтеграційні технології в інформаційних технологіях», «Обробка потоків даних» представлені більш ніж на 8 наукових конференціях і в наукових виданнях</p> <p>4. Робота з новими програмними продуктами компанії Software AG: Webmethods, Arama, Mashzone при проведенні лаб. та практичних занять.</p>
29.	ФРН	Міністерство іноземних справ, товариство Бохум-Донецьк	Програма співробітництва з громадянським суспільством в країнах Східного партнерства Міністерства іноземних справ Німеччини	Грант Міністерства Іноземних справ Німеччини 2015	<p>Реалізація проекту «Культура примирення: нова історична свідомість в Україні», що включає проведення наукового міжнародного семінару (26-29 вересня 2015), створення освітнього кластеру з культури примирення (жовтень-листопад 2015) та проведення наукових семінарів в партнерських вишах Львова, Харкова, Дніпропетровська, Києва</p>

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
30.	Чехія	RECETOX Науково-дослідницький Центр з хімії навколишнього середовища екотоксикології, Масарикський Університет, Брно	Створення мережі моніторингу забруднення повітря і ґрунтів СОЗ (стійкими орган.забруднювачами) в регіоні цент. і сх. Європи та оцінка часових тенденцій в Європі	Проект MONET-Eurore Угода, 2010-2016	Продовжувався відбір зразків стійких органічних забруднювачів на станції моніторингу на о. Зміїній. Отримані унікальні дані про концентрації забруднювачів в атмосферному повітрі за минули роки. Чотири співробітника прийняли участь в нарадах в Марокко та Брюсселі.
31.	Швейцарія	Женева, ЦЕРН (Європейська організація з ядерних досліджень)	Дослідження великомасштабної структури Всесвіту	Індивідуальне запрошення. 2015	Досліджено проблеми дискретної космології. Результати від співробітництва - підготовлена до публікації 1 стаття в журнал з імпаکت-фактором.
32.	Швеція	Інститут фізики, математики та біології Університету Лінчопінга	«Development Of Nanotechnology Based Biosensors For Agriculture – Biosensors-Agriculture»	програма FP-7 2015	доповідь на інтернаціональній конференції “1 st International Workshop on Functional Oxide (FOX) Materials”. October 1-2, 2015, Linköping University, Sweden. Тема доповіді: “Immune Biosensors Based on Photoluminescence From TiO ₂ Nanoparticles”.
33.	Швеція	Університет м. Умео, Umeå University, Umeå	"A progress of tuberculosis and HIV/tuberculosis treatment assessed by fingerprinting of small molecule-biomarkers in patients from Eastern Europe"	Договір FP7 IRSES-319007-TB PROGNOSIS 2013-2016	Rzhepishvska, O. Zinchenko, N. Shmatkova, T. Philippova, I. Seifullina2, C. Larsson. Novel derivatives of isonicotinic acid are active against Mycobacterium bovis and Mycobacterium tuberculosis. 24th ECCMID 2014, Barcelona, Spain. 10-13 May 2014. 3 студенти, 1 доцент кафедри мікробіології, вірусології та біотехнології, 2 наукових співробітника БННЦ ОНУ відвідали Умео університет (Швеція) та госпіталь у Барселоні

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
					(Іспанія) з метою ознайомлення з новітніми методами діагностики туберкульозу.
34.	Юнеско	UNESCO IUGS (Міжнародний союз геологічних наук) IGCP (Міжнародна кореляційна програма) Понад 50 університетів та підприємств	“From the Caspian to Mediterranean: Environmental Change and Human Response during the Quaternary”	Угода IGCP 610 2013-2017	3-я пленарна конференція: “From the Caspian to Mediterranean: Environmental Change and Human Response during the Quaternary”, Astrakhan (Russia), 22-30 жовтня 2015 Технічна сесія T138 “From the Caspian to Mediterranean: Environmental Change and Human Response during the Quaternary Geological Society of America (GSA) Annual Meeting and Exposition, 1–4 листопада 2015, Балтімор, Мериленд, США Спец. сесія “S 29 - Quaternary Stratigraphy of the Ponto-Caspian region”, STRATI2015 Грац, Австрія, 19- 23 липня 2015

Інформація про наукову та науково-технічну діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами національної академії наук України та національних галузевих академій наук

Одним із шляхів забезпечення високої якості та підвищення конкурентоздатності університетської освіти України є співробітництво класичних університетів з інститутами Національної академії наук України.

Ефективність тісної співпраці підтверджують плідні стосунки університету з багатьма інститутами НАНУ, які ґрунтуються на договорах про співробітництво.

Результати співробітництва з академічними установами відображені у спільних наукових розробках:

- Спільний проект з Фізико-хімічним інститутом імені О. В. Богатського НАН України по вивченню анкіолітичної активності синтезованих сполук;

- Концепція соціально-економічного розвитку Українського Причорномор'я спільно з Інститутом проблем ринку та економічно-географічних досліджень НАН України;

- Спільний проект з Фізико-хімічним інститутом захисту навколишнього середовища і людини НАН і МОН України «Властивості і екологічна небезпека атмосферних аеродисперсних частинок, що містяться у викидах Чорнобильської АЕС»;

- Спільний проект з Інститутом геологічних наук НАН України по складенню Національного банку геологічної інформації по Світовому океану;

- Спільна програма з Інститутом теоретичної фізики імені М. М. Боголюбова НАН України в галузі запровадження ґрідтехнології для наукових розробок.

- Програма дослідження малих тіл сонячної системи на базі Міжнародного наукового центру астрономічних та медико-екологічних досліджень (ГАО НАНУ, пік Терскол, Приельбрусся).

Плідні стосунки Одеський національний університет імені І. І. Мечникова підтримує з інститутами Національної академії наук України, які ґрунтуються на договорах про співробітництво. Університет тісно співпрацює з Інститутом археології НАН України, Інститутом історії НАН України, Інститутом мистецтвознавства, фольклористики та етнографії ім. М. Рильського НАН України, Інститутом українознавства імені І. Крип'якевича, Інститутом сходознавства імені А. Кримського, Інститутом української археографії та джерелознавства імені М.С. Грушевського НАН України, Інститутом фізики напівпровідників НАН України, Інститутом технічної теплофізики НАН України, Інститутом мікробіології і вірусології імені Д. К. Заболотного, Інститутом біології південних морів НАН України і його Одеським філіалом, Інститутом гідробіології, Фізико-хімічним інститутом імені О.В. Богатського НАН України, Інститутом біологічної хімії імені Ф. Д. Овчаренка НАН України, Інститутом колоїдної хімії та хімії води імені А. В. Уманського НАН України, Інститутом газу НАН України, Інститутом геологічних наук НАН України, Науковим центром – Інститутом ядерних досліджень НАН України, Інститутом фізіології людини та тварин імені О. О. Богомольця НАН України, Одеським селекційно-генетичним інститутом УААН, Науково-дослідним інститутом «Біотехніка» УААН та багатьма іншими.

Ця співпраця не обмежується лише спільною роботою над виконанням фундаментальних та прикладних наукових проектів, взаємними консультаціями, рецензуванням та опонуванням дисертаційних робіт, монографій, підручників, підготовкою спільних публікацій. Щорічно на базі університету разом з інститутами Національної академії наук України та науковими товариствами проводяться близько 30 міжнародних та вітчизняних наукових та науково-практичних конференцій, конгресів, з'їздів, круглих столів тощо.

Так, науковцями ОНУ та Академії наук проведено з'їзд фізиків України, щорічна Міжнародна Літня школа з молекулярної мікробіології і біотехнології, з'їзд Українського ботанічного товариства. На цих форумах обговорено сучасний стан досліджень та накреслено плани розвитку з певних напрямів в системі академічної та університетської науки України.

На сьогодні організаційний рівень співробітництва університету з різними інститутами Національної академії наук України не однаковий. Форми співпраці різноманітні – від окремих угод про співробітництво до конкретних кроків, зокрема:

- договір про співробітництво в галузі наукової та навчальної роботи;
- проведення навчального процесу на базі установ з залученням провідних вчених;
- використання матеріально-технічної бази;
- виконання спільних науково-дослідних робіт;

- створення на базі установ філій кафедр університету;
- організація на базі установ підготовки спеціалістів з перспективою створення відповідних спеціалізацій в університеті;
- створення науково-навчальних центрів спільного підпорядкування;
- рецензування та опонування дисертаційних робіт;
- проведення наукових конференцій, конгресів, з'їздів, семінарів тощо.

Особливо важливою слід вважати безпосередню участь членів Національної академії наук України та співробітників Академії у навчальному процесі. Так, вже стали традиційними в нашому університеті оглядові лекції академіків.

Одеським національним університетом спільно з Інститутом мікробіології і вірусології НАНУ започатковано регулярну щорічну Міжнародну літню школу з молекулярної мікробіології і біотехнології. Програма школи включає теоретичний (20 годин) і практичний (60 годин) курси і проходить впродовж двох тижнів. Матеріально-технічне забезпечення її роботи взяв на себе університет. Школа проводиться на базі кафедри мікробіології, вірусології та біотехнології, а проведення теоретичного і практичного курсів забезпечують співробітники відділу молекулярної вірусології Інституту мікробіології і вірусології НАНУ.

Плідні стосунки в плані спільної підготовки молодих вчених склалися останніми роками й з Інститутом мікробіології і вірусології НАНУ. Студенти на базі інституту проходять практику та виконують курсові, дипломні та магістерські роботи, інститут надає робочі місця для виконання кандидатських дисертацій аспірантам університету, співробітники інституту керують дисертаційними роботами наших аспірантів, інститут охоче бере до себе в аспірантуру наших випускників кафедри мікробіології і вірусології для підготовки власних кадрів.

Одеський національний університет накопичив значний і важливий досвід тісної співпраці з Фізико-хімічним інститутом імені О. В. Богатського НАН України в рамках хіміко-фармацевтичного навчально-науково-виробничого комплексу Міністерства освіти і науки України і Національної академії наук України створеного спільним наказом № 392 від 27.10.1997 р. та № 257 від 06.11.1997. Комплекс створено відповідно до постанови Президії НАН України та Колегії МОН України від 04.10.1995 р. № 1 Ос/1-4/259 «Про поглиблення взаємодії між НАН України та Міносвіти України», а також з метою забезпечення на високому навчальному, навчально-методичному та науковому рівні підготовки студентів за спеціалізацією «фармацевтична хімія», проведення фундаментальних та прикладних досліджень у галузі медичної та фармацевтичної хімії та реалізації результатів досліджень для вирішення проблем фармацевтичної промисловості України.

Безсумнівним є одне: різнопланове співробітництво університетів і інститутів Національної академії наук України – взаємовигідне і сприяє зростанню якості освіти, а відтак підвищенню рівня підготовки кадрів та розвитку наукової сфери.

Заходи, здійснені спільно з облдержадміністраціями або кийвською міською державною адміністрацією та спрямовані на підвищення рівня ефективності роботи науковців для вирішення регіональних потреб

Сучасна політика регіонального розвитку є складовою частиною загальнодержавної політики, суспільно-політичних і соціально-економічних перетворень в Україні. Оскільки регіони є органічною частиною країни, то зростання її добробуту цілком залежить від зростання кожного з регіонів.

Університет затверджений в якості наукової організації – куратора Нижньодністровського національного природного парку та Національного природного парку Тузловські лимани.

Результати спостережень на острові Зміїний оперативно передавались в Гідрометцентр Чорного і Азовського морів та використовувались для складання оперативних прогнозів погоди. Результати визначення гідрохімічного режиму морських вод регулярно передавались для включення в річні національні звіти, які готувало Мінприроди України для Секретаріату Конвенції з захисту Чорного моря від забруднення. Крім того, участь в міжнародних проектах дозволила займатись вирішенням актуальних проблем створення науково-методичної бази для спільного з з причорноморськими країнами моніторингу Чорного моря.

Виконується угода про співробітництво та організацію взаємовідносин з Одеським регіональним центром «Облдержродючість» щодо реалізації проектів у сфері науково-технічної діяльності за напрям-

ком «Грунтово-екологічні експертизи сільськогосподарських земель та розробка методів збереження і відтворення родючості ґрунтів». Основні положення отриманих результатів ґрунтових досліджень використовуються при контролі агроеліоративного стану чорноземів зрошувальних систем (Дунай-Дністровська, Нижньодністровська, Татарбунарська). Розроблені агроеліоративні заходи з покращення стану та підвищення родючості чорноземів масивів зрошення у дослідно-експериментальному порядку використовуються в СТОВ «Агрофірма Петролинське» Овідіопольського району, Одеської області.

За участю проф. Топчієва О. Г. (каф. економічної географії) розроблено міждержавний (Україна, Молдова, Румунія) проект «Сврорегіон – Нижній Дунай», який передбачає співпрацю країн у створенні соціально-економічної інфраструктури, раціонального природокористування і охорони природи в цьому регіоні. Університет брав участь у розробці стратегії економічного і соціального розвитку Одеської області до 2015 р.

За завданням Одеської облдержадміністрації та облради обстежено стан ґрунтів і земель Дунай-Дністровської зрошувальної системи, прилеглих до опрісненого дунайською водою оз. Сасик, у зв'язку із вимогою місцевої громадськості повернути озеру статус морського лиману.

За ініціативою Центру «Конфліктологія і медіація» при кафедрі політології Інституту соціальних наук та за підтримкою Одеської ОГА з 11.05.14 р. проведено низку семінарів міждисциплінарної міжвузівської експертної групи вчених з метою напрацювання практичних підходів щодо нормалізації соціально-політичної ситуації та посткризової адаптації в місті та регіоні (медіатор – доц. І.Г. Терещенко).

Щорічно спільно з Обласним управлінням екології і природних ресурсів в Одеській області (нині Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації) ботанічний сад бере участь у проведенні «Дня довкілля», програмі «Парад парків», «Осінній день в саду».

У звітний період за замовленням міської та районних адміністрацій, а також інших закладів проведено фітосанітарне обстеження ряду об'єктів м. Одеси та подавалися рекомендації щодо їх охорони і захисту від шкідників і хвороб.

На замовлення Одеської обласної державної ради виконується науково-технічна робота «Супровід і виконання авторського та інформаційно-технічного обслуговування (тестування) інформаційно-програмного комплексу (ІПК) – автоматизованої електронної системи голосування АЕСГ/М «Вибір 3 М» у міжсесійний період та під час проведення сесій Одеської обласної ради», що була виконана у 2015 році, забезпечує електронне голосування під час проведення сесій Одеської обласної ради, згідно вимогам Регламенту Одеської обласної ради. Обсяг її фінансування – 160,0 тис. грн. на рік.

За завданням ООДА робоча група біологічного факультету підготувала «Список рідкісних та зникаючих рослин та тварин Одещини», який було затверджено на сесії облради. За запитом Обласного управління «Одесаліс» підготовлено обґрунтування лімітів на природокористування у зоологічному заказнику державного значення «Петровський ліс» та заказнику місцевого значення «Дальницький ліс». Фахівці-біологи взяли участь у підготовці експертного висновку регіональних фахівців щодо встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення дендропарку «Перемога».

За сприяння депутата Одеської обласної ради було залучено спонсорське фінансування та здійснено авторським колективом співробітників НДІ фізики видання Історичного нарису «Науко-дослідницький інститут фізики (1903-2015), присвяченого 150-річчю Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (ум.-друк.арк. 4,88, накл. 120 пр.).

Науково-педагогічні працівники є членами комісій Одеської ОДА:

- по проблемам заповідної справи області;
- по проблемам Нижньодністровського національного природного парку;
- по Національному парку «Тузловська група лиманів»;
- по Одеському зоопарку;
- по визначенню соціально значущих видань місцевих авторів.

Місцевими органами влади коштів на проведення наукових досліджень та розробок у 2015 році виділено не було.

Відомості щодо поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності, доступу до електронних колекцій наукової періодики та баз даних провідних наукових видавництв світу про патентно-ліцензійну діяльність

Інформаційне забезпечення наукової діяльності в університеті здійснюється за схемою «колективу виконавців – усі існуючі джерела інформації».

Ураховуючи велику кількість і розгалужену мережу навчальних і наукових підрозділів університету, проведення на їх базі різноманітних за напрямом та тематикою наукових проєктів, досліджень вимагає активного впровадження у загальний науковий процес університету нових методів, прогресивних механізмів інформаційно-аналітичного забезпечення всіх його співробітників.

Університетська наука є не тільки користувачем інформації, а й одним з головних джерел її поповнення, обміну і розповсюдження. Проведено державну реєстрацію в УкрІНТЕІ науково-дослідних робіт та направлено звіти із завершених тем, таким чином університет поповнює інформаційні ресурси держави.

Новий крок в інтеграції наукових процесів в світове співтовариство був зроблений з активізацією в університеті створення потужних комп'ютерних мереж. Темп розвитку інформаційної системи ОНУ є одним з найвищих в Україні. Так, яскравим прикладом поєднання активної роботи центру інформаційних технологій та прес-служби університету є стрічка новим на головній сторінці сайту, яка за результатами моніторингу всесвітньої комп'ютерної мережі є однією з найбільш інформативно-цікавих на просторі СНД.

Важливу роль в інфраструктурі університету відіграє інформаційно-телекомунікаційна система – це високошвидкісне телекомунікаційне обладнання та інформаційні ресурси. Телекомунікаційна мережа університету охоплює всі навчальні корпуси університету. Створено WEB-сторінку «Наука», яка є складовою сайту університету.

Складовою частиною інформаційної інфраструктури освіти і науки університету є Наукова бібліотека. Це одна з найстаріших та найбільших бібліотек на півдні України та володіє близько 4 млн. томів, серед яких визначне місце належить виданням ХУ-ХУІІІ ст., часто унікальним не тільки для нашої країни, але і для всього світу.

Сьогодні функціонує нова модель « Бібліотека-інформаційний центр». Одним із пріоритетних напрямків діяльності Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова – перехід на нові технології формування та використання інформаційних ресурсів, інформаційно-аналітичне забезпечення наукового на навчального процесів університету. Новий сегмент в бібліотечній роботі – відповідальність за розповсюдження результатів науково-дослідної роботи вчених університету, проведення наукометричних та бібліометричних досліджень, просування періодичних видань університету в наукометричні бази. Проводиться моніторинг світових інформаційних ресурсів, збір та аналіз інформації про світові та національні рейтинги вузів. Наукова бібліотека є видавцем електронного наукового журналу відкритого доступу.

Наукові проєкти, спрямовані на введення в науковий обіг значного обсягу цінної інформації і ведуться за такими напрямками: підготовка і видання наукових довідкових видань, участь у створенні Державного реєстру книжкових пам'яток України як складової частини Державного реєстру національного культурного надбання, участь у створенні національної бібліографії України, репертуару української книги та періодики, комплексне вивчення історичних колекцій, реконструкція «розсіяних» колекцій, дослідження з історії університету, бібліотеки та формування окремих колекцій, підготовка та видання «Вісника Одеського національного університету. Серія Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство», створення та супроводження університетського репозитарію відкритого доступу як платформи для інтеграції в світовий інформаційний науковий простір, проведення бібліометричних та наукометричних досліджень, створення нових БД, створення електронної бібліотеки, міжнародне співробітництво.

Пріоритетним у сучасному обслуговуванні має бути надання користувачеві повнотекстових документів. Бібліотекою приділяється велика увага базам даних, саме вони - основа якості та ефективності пошуку інформації. У 2015 році було закуплено 19 БД (з них 16 повнотекстові):

- **«Ліга – Закон» – комп'ютерно-правова програма**
- **Електронна бібліотека «Центру учбової літератури»**

Компанія **East View Publications** надає доступ до повнотекстових журналів з гуманітарних, соціальних і політичних наук, літературно-мистецьких творів та ін.:

- «Суспільні і гуманітарні видання» («EastView»).
- «Видання України» («EastView»).
- «Бібліотечна справа і інформаційне обслуговування» («EastView»).

Компанія **EBSCO Publishing** — надає електронний доступ до повнотекстових журналів у сфері бізнесу, гуманітарних і суспільних наук і інших академічних дисциплін, а також до популярних періодичних видань:

- Academic Search Premier («EBSCO»).
- AHFS Consumer Medication Information («EBSCO»).
- Business Source Premier («EBSCO»)
- ERIC («EBSCO»)
- European Views of the Americas: 1493 to 1750 («EBSCO»)
- Green FILE («EBSCO»)
- Health Source - Consumer Edition («EBSCO»)
- Health Source: Nursing/Academic Edition («EBSCO»)
- Library, Information Science & Technology Abstracts («EBSCO»)

Master FILE Premier («EBSCO»)

- MEDLINE Newspaper Source («EBSCO»)
- Newspaper Source («EBSCO»)
- Regional Business News («EBSCO») /
 - Teacher Reference Center («EBSCO»).

Загальний обсяг повнотекстових баз складає **1319070 назв документів**.

На протязі 2015 року користувачеві надавався доступ до безкоштовних БД:

- «INTAS» – електронна наукова інформація для бібліотек, наукових організацій (доступ до ресурсів видавництва «Blackwell Publishing», «Springer», «Kluwer»).
- «SpringerLink» – інформаційна служба надає доступ до більш 1200 назв журналів в електронному виді по науці, техніці і медицині.
- «DOAJ» – журнали у відкритому доступ (охоплює безкоштовні, повнотекстові, наукові рецензовані журнали по різним категоріям, на багатьох языках.) Ця директорія включає більш 1503 назв журналів, 380 з них, доступні для постатейного пошуку.
 - «Европейская цифровая библиотека - The European Library (TEL)»
 - World Digital Library – Світова Цифрова Бібліотека.
 - ScientificCommons.org – гарвестер, що забезпечує вільний доступ до наукових робіт різноманітної тематики, опублікованих та розташованих у відкритих репозитаріях усього світу.
 - OAIster – гарвестер наукової інформації.
 - CERN document server – повнотекстові документи в галузі фізики та суміжних дисциплін.
 - Cogprints – архів публікацій в галузі когнітивних наук (психологія, лінгвістика, біологія, комп’ютерні науки, філософія).
 - Directory of Mathematics Preprint and e-Print Servers – каталог посилань на архіви препринтів та електронних публікацій з математики та суміжних наук.
 - SAO/NASA Astrophysics Data System – цифрова бібліотека з фізики та астрономії.
 - SSRN Social Science Research Network (SSRN) – реферати до 320200 наукових публікацій, повні тексти 258500 документів в галузі соціальних наук.
 - Economistsonline – економічні публікації.
 - RePEc – Відкритий Архів з економіки.
 - Гарвестер української наукової інформації.
 - Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України:
 - Socionet (Соционет) – портал доступу до російських наукових матеріалів (понад 30 інститутів Російської Академії Наук) в різних галузях знань, передусім суспільних наук.
 - «База даних безкоштовних електронних журналів» – близько 4000 журналів.
 - Cornell University Library (архів) – 659384 електронних публікацій в області фізики, математики, комп’ютерних наук, біології, фінансів та статистики.
 - eLIBRARY.RU – Научная электронная библиотека (Росія).
 - Вісник Московського державного університету, серія «Хімія» (Росія).
 - Журнал «КВершине» (Росія).
 - 3 1 січня 2015 року до 31 січня 2015 року надавався доступ до – юридичної повнотекстової бази даних HeinOnline. База даних охоплює понад 1800 юридичних періодичних видань. Крім колекції юридичних журналів, HeinOnline також містить повне зібрання «Congressional Record», повне зібрання «United States Reports» (починаючи з 1754), відомі світові судові справи (з початку 1700), юридичну класику XVI–XX століть, зібрання угод Організації Об’єднаних Націй і Ліги Націй, усі угоди США, Федеральний реєстр (з моменту створення в 1936), Зведення федеральних нормативних актів (починаючи з 1938) і багато іншого. Матеріали доступні в PDF форматі.

Надавався тестовий доступ до тематичних баз від компанії EBSCO Publishing:

- Academic Search Complete (EBSCO) -
- Applied Science & Technology Source (EBSCO),
- Legal Source (EBSCO),
- Political Science Complete (EBSCO),
- Humanities Source (EBSCO),
- Education Source (EBSCO).

- Колекції Springer Link Online Journal містить понад 2200 рецензованих англомовних журналів.
- Журналів видавництва Wiley Online Library – однієї з найбільших світових видавничих компаній, що публікує 1500 рецензованих журналів (третій по кількості показник після Elsevier та Springer).
- Антиплагіатної інтернет-системи StrikePlagiarism від польського розробника StrikePlagiarism.
- Інформаційних ресурсів компанії Gale Cengage Learning – беззаперечного світового лідера з постачання наукових та освітніх інформаційних ресурсів.
- Мультидисциплінарної бази Info Trac Academic One File для літературознавців Artemis Literary Sources та двох баз платформи Artemis Primary Sources – Financial Times Historical Archive 1888–2010 і Economist Historical Archive.
- сервісу SciFinder- пошукова система від компанії Chemical Abstracts Service (CAS), що дозволяє здійснювати пошук по найбільш повному масиву інформації в галузі хімічних наук.
- БД «BioOne»
- Polpred.com. Огляд засобів масової інформації.

У 2015 році Одеський університет тісно співпрацював з Одеським центром науково-технічної інформації і з Одеським інноваційно-інформаційним центром «Інвац». Завдяки співпраці співробітники ОНУ мали постійний доступ до патентних баз України і закордонних держав.

Таким чином, був забезпечений патентний пошук аналогів і прототипів наукових розробок, що ведуться в університеті, та отримано у 2015 році – 21 охоронний документ, з них 3 патенти на винаходи.

Правова охорона інтелектуальної власності сприяє розвитку заснованого на наукових досягненнях інноваційного підприємства, стимулює інноваційний процес шляхом надання її власнику монополії на використання об'єкта охорони протягом визначеного терміну, внаслідок чого він отримує прибуток, а суспільство можливість задовольнити свої потреби за рахунок впровадження цього об'єкта у виробництво.

Надійна охорона та комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності забезпечить виробництво наукомісткої продукції і зміцнить позиції університету на ринку.

Інформація про науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів

У 2015 р. зареєстровано в УкрІНТЕІ та включено до тематичного плану науково-дослідних робіт університету 79 кафедральних тем без цільового фінансування відповідно затвердженим пріоритетним напрямом, зокрема:

- 1.1. «Найважливіші проблеми фізико-математичних та технічних наук» – 13 тем
- 1.2. «Найважливіші проблеми хімії та розвитку хімічних технологій» – 6 тем
- 1.3. «Фундаментальні проблеми наук про життя та розвиток біотехнологій» – 9 тем
- 1.5. «Фундаментальні дослідження з актуальних проблем суспільних та гуманітарних наук» – 51 тема

У 2015 році продовжено розвиток нової форми наукової діяльності – виконання 8 комплексних проєктів, в науково-дослідній роботі яких задіяні провідні фахівці з різних кафедр і навіть структурних підрозділів.

Вибір наукового напрямку досліджень та виконання науково-дослідних робіт спрямовано на забезпечення конкурентоспроможності України та сталий розвиток суспільства і держави, а також на підвищення ефективності навчально-виховного процесу та формування висококваліфікованого фахівця в умовах класичного університету.

У 2015 році закінчено виконання 14 кафедральних тем. Вперше отримані наукові теоретичні та практичні результати досліджень мають фундаментальне наукове та освітнє значення для подальшого розвитку української вищої освіти та науки. В результаті використання обґрунтованих оригінальних

експериментальних даних та теоретичних висновків в навчальному процесі оновлені та розроблені нові програми навчальних фахових дисциплін, плани семінарських й практичних занять та завдання для самостійної та індивідуальної роботи студентів; курси лекцій та спеціальні курси. Найсуттєвіші наукові результати демонструють високий рівень та відповідають світовим показникам.

Тема: «Розробка підходів теоретичної та практичної підготовки студентів університету до безпечної життєдіяльності» (№ держреєстрації – 0111U005116)

Науковий керівник – доц. Гвоздій С.П.

Розроблені теоретичні підходи та навчально-методичні рекомендації щодо підготовки студентів до безпечної життєдіяльності та оптимізації навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі; запропоновано систему медичної, психолого-педагогічної допомоги, яка відповідає існуючому рівню загроз, небезпек, ризиків, хвороб, патологічних станів.

Опубліковано:

10 – статей у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України

1 – навчальний посібник

116 – публікацій у матеріалах конференцій, тезах доповідей та виданнях, що не включені до переліку наукових фахових видань України

Тема: «Актуальні проблеми дослідження соціальних комунікацій» (№ держреєстрації – 0111U006699)

Науковий керівник – проф. Александров О.В.

Виокремлено основні форми ідейної концепції етапів здійснення акту комунікації, особливості масово-комунікаційної моделі, її складників. Запропоновані схеми вивчення базової моделі публіцистичної комунікації, новітньої української журналістики, «товстої» періодики, літературно-мистецької періодики, сучасних прикладних соціально-комунікаційних технологій: піар, реклама, брендинг. Аналогів такої моделі немає.

Опубліковано:

109 – статей у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України

50 – публікацій у матеріалах конференцій, тезах доповідей та виданнях, що не включені до переліку наукових фахових видань України

3 – монографії

1 – підручник

10 – навчальних та навчально-методичних видань

Захищено:

1 – кандидатська дисертація

12 – магістерських робіт

Тема: «Українське Причорномор'я в історичному та історіографічному контекстах» (№ держреєстрації – 0111U008029).

Науковий керівник – проф. Хмарський В. М.

Розкриті персональні, інституційні та ідейні особливості розвитку регіонального історіографічного процесу XIX – XX ст., його зв'язок з процесом націотворення. Запропоновані нові концепції розвитку університетської україністики, розкриті різні аспекти історії ОНУ імені І.І. Мечникова. Введено до обігу значний фактичний матеріал.

Опубліковано:

56 – статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних

148 – статей у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України

393 – публікацій у матеріалах конференцій, тезах доповідей та виданнях, що не включені до переліку наукових фахових видань України

20 – монографій

3 – методичні рекомендації

7 – збірок

Захищено:

3 – докторських дисертацій

5 – кандидатських дисертацій

10 – магістерських робіт

Тема: «Сучасні проблеми лінгвістичної славістики в синхронії та діахронії» (№ держреєстрації – 0111U006701)

Науковий керівник – проф. Войцева О. А.

Розроблені теоретичні аспекти, встановлені закономірності у функціонуванні тематичних лексичних груп, ономастичної лексики та фразеології слов'янських мов; особливості рекламного дискурсу, національно-мовної картини світу. Складено бібліографічну довідку сучасних наукових напрямів лінгвістичної славістики, яка складається з 188 позицій.

Опубліковано:

77 – статей у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України

46 – публікацій у матеріалах конференцій, тезах доповідей та виданнях, що не включені до переліку наукових фахових видань України

3 – монографії

2 – підручника

8 – навчальних посібників

6 – збірників наукових статей

Захищено:

2 – докторські дисертації

2 – кандидатські дисертації

10 – магістерських робіт

Тема: «Дослідження філософсько-методологічних, культурологічних та теоретико-системних аспектів знання та пізнання» (№ держреєстрації – 0111U005724)

Науковий керівник – доц. Чайковський О. В.

Представлено базу джерельних даних, архів електронної інформації з багатоаспектного дослідження; теоретико-концептуальну базу нових міждисциплінарних напрямків; здійснена апробація відповідних дослідницьких та освітніх наукових моделей і технологій; створена, оформлена і презентована у текстуальній формі концепція інтегрального синтезу і взаємодоповнюваності філософсько-методологічних, культурологічних та теоретико-системних аспектів знання та пізнання.

Опубліковано:

44 - статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних

20 – публікацій в матеріалах конференцій, що входять до наукометричних баз даних

92 – статей у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України

138 – публікацій у матеріалах конференцій, тезах доповідей та виданнях, що не включені до переліку наукових фахових видань України

11 – монографій

4 – підручника

7 – навчальних посібників

1 – словник-довідник

Захищено:

5 докторських дисертацій

4 кандидатських дисертацій

16 магістерських робіт

Тема: «Стійкий розвиток національних економік в умовах нестабільності світової валютно-фінансової системи» (№ держреєстрації - 0111U006702)

Науковий керівник – проф. Якубовський С. О.

Вперше на основі аналізу даних платіжного балансу і міжнародної інвестиційної позиції розроблено науково-методичний інструментарій дослідження впливу дохідності іноземних прямих, портфельних та інших інвестицій на зовнішньоекономічну рівновагу в країнах з ринком, що формується. Отримані результати аналізу впливу боргової та бюджетної політики на дохідність іноземних інвестицій в Україні, використані Департаментом зовнішньоекономічної діяльності та європейської інтеграції Одеської обласної державної адміністрації під час розробки та впровадження «Програми залучення іноземних інвестицій та розвитку зовнішньоекономічної діяльності Одеської області на 2014 – 2015 рр.».

Опубліковано:

3 – статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних

- 11 – статей у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України
 6 – публікацій у матеріалах конференцій, тезах доповідей та виданнях, що не включені до переліку наукових фахових видань України
 4 – монографій
 3 – навчальні посібники
 Захищено:
 2 – кандидатські дисертації
 5 – магістерських робіт

Розвиток матеріально-технічної бази досліджень

Перелік науково-навчального обладнання, яке передбачається придбати для модернізації матеріально-технічної бази Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

№ п/п	Назва приладу (українською мовою та мовою оригіналу) і його марка, фірма- виробник, країна походження	Обґрунтування потреби закупівлі приладу (обладнання) в розрізі наукової тематики, що виконується ВНЗ/науковою установою	Вартість, дол. США або євро	Вартість, тис. грн.
1	2	3	4	5
1	Спектрофотометр Jenway 6800 в комплекті Shimadzu (Японія)	Замовлене обладнання необхідне для проведення науково-дослідних робіт (більше ніж 50 тем), що виконуються за державною програмою «Наука в університетах», державним замовленням та завданням держбюджетної тематики за напрямками Нанотехнології, Біотехнології, Нові речовини та матеріали, Охорона навколишнього середовища.		120 000
2	Спектрофотометр UV-2600 Монохроматор Черні-Гернера Shimadzu (Японія)	Замовлене обладнання необхідне для проведення науково-дослідних робіт (більше ніж 50 тем), що виконуються за державною програмою «Наука в університетах», державним замовленням та завданням держбюджетної тематики за напрямками Нанотехнології, Біотехнології, Нові речовини та матеріали, Охорона навколишнього середовища		140 000
3	Аналізатор розміру часток Photocor Compact Shimadzu (Японія)	Замовлене обладнання необхідне для проведення науково-дослідних робіт (більше ніж 50 тем), що виконуються за державною програмою «Наука в університетах», державним замовленням та завданням держбюджетної тематики за напрямками Нанотехнології, Біотехнології, Нові речовини та матеріали, Охорона навколишнього середовища		220 000
4	Рідинний хроматограф Agilent 1260 в комп-ті США	Замовлене обладнання необхідне для проведення науково-дослідних робіт (більше ніж 50 тем), що виконуються за державною програмою «Наука в університетах», державним		384000

		замовленням та завданням держбюджетної тематики за напрямками Нанотехнології, Біотехнології, Нові речовини та матеріали, Охорона навколишнього середовища		
5	Монохроматор МДР-204 з комплектом додаткових пристроїв ООО «ЛОМО ФОТОНІКА» м.Санкт-Петербург, Росія	Замовлене обладнання необхідне для проведення науково-дослідних робіт (більше ніж 50 тем), що виконуються за державною програмою «Наука в університетах», державним замовленням та завданням держбюджетної тематики за напрямками Нанотехнології, Біотехнології, Нові речовини та матеріали, Охорона навколишнього середовища		276 500
6	Вимірювальний комплекс на основі атомно-силового мікроскопу «Інтегра Аурум» Компанія НТ-МДТ м. Москва, Росія	Замовлене обладнання необхідне для проведення науково-дослідних робіт (більше ніж 50 тем), що виконуються за державною програмою «Наука в університетах», державним замовленням та завданням держбюджетної тематики за напрямками Нанотехнології, Біотехнології, Нові речовини та матеріали, Охорона навколишнього середовища		500 000
7	Високошвидкісна наукова CMOS камера Neo DC-152Q-C00-FI Фірма ANDOR Technology	Замовлене обладнання необхідне для проведення науково-дослідних робіт (більше ніж 50 тем), що виконуються за державною програмою «Наука в університетах», державним замовленням та завданням держбюджетної тематики за напрямками Нанотехнології, Біотехнології, Нові речовини та матеріали, Охорона навколишнього середовища		200 000
8	Безкюветный флюороспектрометр NanoDrop 3300 Nano Drop Products, США	Замовлене обладнання необхідне для проведення науково-дослідних робіт (більше ніж 50 тем), що виконуються за державною програмою «Наука в університетах», державним замовленням та завданням держбюджетної тематики за напрямками Нанотехнології, Біотехнології, Нові речовини та матеріали, Охорона навколишнього середовища		108 000

9	Ротаційний мікротом HM 325, Thermo Scientific, США	Замовлене обладнання необхідне для проведення науково-дослідних робіт (більше ніж 50 тем), що виконуються за державною програмою «Наука в університетах», державним замовленням та завданням держбюджетної тематики за напрямками Нанотехнології, Біотехнології, Нові речовини та матеріали, Охорона навколишнього середовища		100 000
10	Кабінет біологічної безпеки Airstream AC2-4E1, ESCO, (Сингапур)	Замовлене обладнання необхідне для проведення науково-дослідних робіт (більше ніж 50 тем), що виконуються за державною програмою «Наука в університетах», державним замовленням та завданням держбюджетної тематики за напрямками Нанотехнології, Біотехнології, Нові речовини та матеріали, Охорона навколишнього середовища		100 000
11	Автоматична метеорологічна станція MiniMet на основі DataHog2 (Skye Instruments) Skye Instruments 21 Ddole Enterprise Park Llandrindod Wells, Powys LD1 6DF UK	Замовлене обладнання необхідне для проведення науково-дослідних робіт (більше ніж 50 тем), що виконуються за державною програмою «Наука в університетах», державним замовленням та завданням держбюджетної тематики за напрямками Нанотехнології, Біотехнології, Нові речовини та матеріали, Охорона навколишнього середовища		125000
12	Hach BioTector TOC/TN/TP Analyzer, Plus Model – Polyphosphorus HACH Company World Headquarters	Замовлене обладнання необхідне для проведення науково-дослідних робіт (більше ніж 50 тем), що виконуються за державною програмою «Наука в університетах», державним замовленням та завданням держбюджетної тематики за напрямками Нанотехнології, Біотехнології, Нові речовини та матеріали, Охорона навколишнього середовища		480000
13	Диференційний скануючий калориметр DSC822e/400 фірма Mettler Toledo, Швейцарія	Замовлене обладнання необхідне для проведення науково-дослідних робіт (більше ніж 50 тем), що виконуються за державною програмою «Наука в університетах», державним замовленням та завданням		230000

		держбюджетної тематики за напрямками Нанотехнології, Біотехнології, Нові речовини та матеріали, Охорона навколишнього середовища		
14	Електронний мікроскоп просвічуючий JEOL JEM-1230 Tokio-Boeki Японія	Замовлене обладнання необхідне для проведення науково-дослідних робіт (більше ніж 50 тем), що виконуються за державною програмою «Наука в університетах», державним замовленням та завданням держбюджетної тематики за напрямками Нанотехнології, Біотехнології, Нові речовини та матеріали, Охорона навколишнього середовища		300 000
15	Спектрофотометр Shimadzu UV-3600 Shimadzu, Японія	Замовлене обладнання необхідне для проведення науково-дослідних робіт (більше ніж 50 тем), що виконуються за державною програмою «Наука в університетах», державним замовленням та завданням держбюджетної тематики за напрямками Нанотехнології, Біотехнології, Нові речовини та матеріали, Охорона навколишнього середовища		580 000
16	IE150/XT Oxford Instruments INCA Energy 150 ADD – система рентгенівського енергодисперсійного мікроаналізу Oxford Instruments INCA Energy Великобританія	Замовлене обладнання необхідне для проведення науково-дослідних робіт (більше ніж 50 тем), що виконуються за державною програмою «Наука в університетах», державним замовленням та завданням держбюджетної тематики за напрямками Нанотехнології, Біотехнології, Нові речовини та матеріали, Охорона навколишнього середовища		400 000
17	Мультимедійний комплекс «Конференц-зала» Epson, Японія	Замовлене обладнання необхідне для проведення науково-дослідних робіт (більше ніж 50 тем), що виконуються за державною програмою «Наука в університетах», державним замовленням та завданням держбюджетної тематики за напрямками Нанотехнології, Біотехнології, Нові речовини та матеріали, Охорона навколишнього середовища		304 000

Заключна частина

Основними труднощами в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова у трансфері технологій та комерціалізації науково-технічних та технологічних розробок є те, що вони, як правило, не доведені до промислового зразка та на них відсутня відповідна технічна та технологічна документація. Через відсутність в Україні наукової бази з експериментальним виробництвом переважна більшість інноваційних розробок університету залишається на рівні лабораторних результатів та лабораторних зразків. На такій стадії розробки є не цікаві для виробників та підприємців.

МОН України сприяти доступу університетів до міжнародних науково-метричних баз даних для їх більш ефективної наукової роботи.

Пропонується вирішити на державному рівні питання спрощення процедури та звільнення від сплати всіх видів мита при перетині кордону закупленого та отриманого від спонсорів сучасного обладнання та приладів.

Пропозиції:

Створити Центри обладнання та приладів спільного користування МОН за основними науковими напрямами на уже наявній сучасній матеріальній базі провідних університетів та надати їм фінансову допомогу для доукомплектування.

2.1.1. ІНСТИТУТ МАТЕМАТИКИ, ЕКОНОМІКИ ТА МЕХАНІКИ

Директор – кандидат фізико-математичних наук, професор В. Є. Круглов

ІМЕМ – інститут в складі університету. На ІМЕМ здійснюється підготовка фахівців за спеціальностями «математика», «прикладна математика», «механіка», «комп'ютерні системи і мережі», «психологія», «економічна теорія», «міжнародні економічні відносини», «менеджмент організацій та адміністрування».

Основні пріоритетні напрями наукової діяльності

Науково-дослідна робота ведеться в декількох напрямках: математика, прикладна математика, механіка, економіка, психологія. Працює Спеціалізована вчена рада по захисту кандидатських дисертацій (голова ради – проф. В. М. Євтухов, вчений секретар – проф. Н. Д. Вайсфельд) і Спеціалізована Вчена Рада по захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю „Загальна психологія. Історія психології” (голова Ради – проф. З. О. Кіреєва, вчений секретар – доц. Крюкова М. А.).

Продовжено видавництво „Вісника Одеського університету, серія Математика, Механіка”, «Вісника Одеського університету, серія Психологія» «Вісника Одеського університету, серія Економіка», що є фаховими виданнями, затвердженим ДАК України. З цього року «Вісник Одеського університету», серія «Математика» виходитиме під назвою «Дослідження в математиці та механіці».

Науково-педагогічні кадри

ІМЕМ 2015	Кількість кафедр	Кількість співробітників	Кількість докторів наук	Кількість професорів	Кількість кандидатів наук	Кількість доцентів
Всього	16	144	19	21	87	75

Кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування за останні 4 роки

Категорії робіт	2012		2013		2014		2015	
	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис. грн.
Фундаментальні	1	105,664	2	90 105,664	2	104,856 119,386	2	94,508 108,996

Кількість захищених кандидатських дисертацій співробітниками ІМЕМ – 8

Сергієв С. С. – кандидат фізико-математичних наук,
Лелеченко А. В. – кандидат фізико-математичних наук,
Шанін Р. В. – кандидат фізико-математичних наук,
Либ І. І. – кандидат психологічних наук,
Бирон Б. – кандидат психологічних наук,
Курунова Ю. О. – кандидат економічних наук,
Кифак А. О. – кандидат економічних наук

Результати фундаментальних досліджень

Науковим складом ІМЕМ у 2015 році виконувалося 16 наукових кафедральних тем без цільового фінансування (у 2014 році 11). Наукові керівники проф. Стороженко Е. О. (з 01.11.2015 проф. Корновський А. О.), доц. Рачинська А. Л., проф. Варбанець П. Д., доц. Сімонова І. Г., доц. Покась С. М., проф. Малахов Є. В., доц. Гунченко Ю. О., доц. Реут В. В., проф. Вайсфельд Н. Д., доц. Кічмарен-

ко О. Д., проф. Щоголев С. А., проф. Якубовський С. О., проф. Горняк О. В., проф. Садченко О. В., проф. Кіреєва З. О., проф. І. М. Коваль), а також дві теми за рахунок коштів Держбюджету (науковий керівник – проф. Н. Д. Вайсфельд; науковий керівник проф. В. М. Євтухов). Тему «Проблеми асимптотичного і якісного дослідження та керування для еволюційних динамічних систем» (наук. керівник проф. В. М. Євтухов) було в 2015 році закінчено.

В 2015 році було також закінчено 4 кафедральні наукові теми без цільового фінансування: «Удосконалення чисельно-асимптотичних методів розв'язування задач оптимального керування» (наук. керівник доц. Кічмаренко О. Д.), «Дослідження вкладень класів функцій та їх застосувань» (наук. керівник – Е. О. Стороженко, з 1 листопада 2015 керівником призначений Кореновський А. О.), «Дослідження деяких класів крайових задач диференціальних рівнянь, їх апроксимацій та методів обробки зображень» (науковий керівник доц. Реут В.В.), «Стійкий розвиток національних економік в умовах нестабільності світової валютно-фінансової системи» (науковий керівник – проф. Якубовський С. О.).

За 2015 рік співробітниками Інституту видано 402 наукових та науково-методичних праць, з яких 3 монографії та 13 розділів у колективних монографіях.

Перелік монографій

Крючкова Н.М. Фіскальні ефекти управлінської діяльності в оподаткуванні: монографія / В. М. Мельник, Н. М. Крючкова, Д. С. Степанова. – Тернопіль: Астон, 2015. – 202 с.

Cardinale M., Daskalov, G., Raykov V., Duzgunes E., Gucu Ali C., Leonchuk Y., Panayotova M., Radu G. et al. Scientific, Technical and Economic Committee for Fisheries – Black Sea assessments. 2015. Publications Office of the European Union, Luxembourg, EUR 27517 EN, JRC 98095, 284 pp.

Дементьева К.Г. Психологические особенности артистов цирка / К.Г. Дементьева. Монография. – К: КНТ, 2015. – 216 с.

Важливі результати за всіма закінченими у 2015 році фундаментальними науково-дослідними роботами

На кафедрі диференціальних рівнянь було проведено дослідження в рамках теми за рахунок коштів Держбюджету «Проблеми асимптотичного і якісного дослідження та керування для еволюційних динамічних систем» (наук. керівник проф. В. М. Євтухов), яку в цьому році закінчено. Отримано результати про асимптотичну поведінку нелінійних стохастичних систем, теореми про коливні властивості розв'язків стохастичних систем Іто 2-го порядку, теореми про якісну поведінку керованих еволюційних систем, запропоновані методи наближеного розв'язання задач оптимального керування зі збуреннями в коефіцієнтах. Також отримано теореми про існування і асимптотику неколивних розв'язків у систем диференціальних рівнянь з правильно і швидко змінними нелінійностями.

Математика

На кафедрі математичного аналізу в цьому році закінчено дослідження в рамках кафедральної наукової теми «Дослідження вкладень класів функцій та їх застосувань» (наук. керівник проф. Стороженко Е. А.; з 01.11.2105 проф. Кореновський А. О.). Основні досягнення: Отримано співвідношення між степеневиими середніми різного порядку, та між степеневими і геометричними середніми. Встановлено співвідношення між рівновимірною перестановкою функції та рівновимірною перестановкою її зсування, на основі якого отримано точні оцінки рівновимірних перестановок функцій, що задовольняють обернені нерівності Гельдера або обернені нерівності Єнсена в термінах різниць середніх інтегральних різних порядків в анізотропному випадку. Побудовано оператор продовження функцій з обмеженим середнім коливанням з відрізка на всю числову пряму з додатковими умовами на продовження з асимптотично найкращою нормою. Нерівність Джона-Ніренберга поширено на класи BMO_φ ; доведено вкладення класів BMO_φ в простір функцій з обмеженим середнім коливанням. Встановлено інтегральні співвідношення між узагальненими максимальними функціями Харді-Літтлвуда та Феффермана-Стейна в термінах класів $\varphi(L)$. Побудовано теорію Фредгольма однієї площинної задачі зі зсувом та спряженням для пари функцій. Досліджено властивості проектора Бергмана в кільці. Знайдено інтегральне

зображення проектора Бергмана в смузї. Доведено коммутативність алгебри, породженої операторами Тьопліца з обмеженими символами. Доведено у деякому сенсі остаточно нерівність типу Фавара для дробових інтегралів за мірою. Отримано нерівність типу Бернштейна для дробово-логіфімічних поліномів у просторі L_0 . Отримано аналог нерівності типу трикутника та уточнену нерівність Сеге у просторі L_0 . Побудовано математичну модель структури популяції коропових риб придунайських озер для прогнозування їх промислового використання.

На кафедрі комп'ютерної алгебри та дискретної математики проводяться дослідження в рамках двох кафедральних наукових тем. Тема № 119 «Застосування тригонометричних сум в криптографії», наук. керівник проф. Варбанець П. Д.

Тут за допомогою згенерованих послідовностей псевдовипадкових чисел суттєво поповнюється база ключів, які використовуються в криптографічних застосуваннях (для захисту банківської таємниці та будь-якої іншої електронної секретної інформації). Досліджений циклічний код Клостермана може бути використаний для кодування в каналах з шумами. В основному робота має теоретичний характер. Робота фундаментальна. Очікується застосування в задачах оцінки практичної криптостійкості криптосистем, в теорії псевдовипадкових чисел, в теорії кодування, в асимптотичних задачах мультиплікативної теорії чисел над кільцем цілих чисел алгебраїчних розширень поля раціональних чисел.

Тема № 122 «Комп'ютерна логіка», наук. керівник доц. Сімонова І. Г.

Отримано аналітичні критерії монотонності елементарних бульових функцій. Сформульовано та доведено критерії еквівалентності скінченних автоматів Мілі та Мура.

На кафедрі геометрії проводяться дослідження в рамках кафедральної наукової теми «Дослідження деформацій поверхонь та відображень ріманових просторів». Наук. керівник доц. Покась С. М. Одним з напрямків наукової роботи в рамках зазначеної теми було вивчення ареальних нескінченно малих деформацій та їх узагальнень – квазіареальних деформацій. Оскільки це дуже широкий клас деформацій, то на об'єкти розгляду накладалися деякі додаткові обмеження геометричного характеру. Наприклад, доведено, що будь-яка мінімальна поверхня $K \neq 0$ допускає квазіареальну нескінченно малу деформацію, при якій відхилення від дотичної площини залишається стаціонарним у будь-якому напрямі. При цьому у явному вигляді визначені і тензори деформації, і вектор зміщення.

Інший напрямок наукової роботи – дослідження наближень 2-го порядку \tilde{V}_n^2 для ріманова простору V_n ненульової постійної кривини.

Доведено:

1. \tilde{V}_n^2 є субпроективним простором В. Ф.Кагана основного випадку;
2. Отримано зображення групи інфінітезимальних рухів в \tilde{V}_n^2 ;
3. У явному вигляді отримане представлення узагальненого вектора Кілінга.

Наступним напрямом наукової роботи було вивчення квазі-геодезичних відображень рекурентних параболічно келерових просторів.

Виділено клас таких просторів, що допускають квазі-геодезичні відображення на плаский рімановий простір, отримані їх метрики в спеціальній системі координат. Виявлені закономірності 2F-планарних відображень ріманових просторів з особливим типом афінорної структури 3-го порядку. Знайдено ефективний спосіб побудови пар таких просторів, що знаходяться у зазначеному відображенні. Введено до розгляду майже- та напівкватерніонні структури на ріманових просторах. Досліджувались 4-кватерніонні відображення просторів, що мають такі структури.

У 2015 році доопрацьована та готується до захисту кандидатська

дисертація старшого викладача Потапенка І. В. на тему «Інфінітезимальні деформації поверхонь з фіксованою варіацією ріманової зв'язності» (Науковий керівник- доц. Покась С. М.). Відповідно, дослідження проводились в цьому напрямку. На поверхнях ненульової гаусової кривини введено в розгляд сітку, координатні лінії якої ізопериметричні екстремалі повороту. Сітка названа сіткою Лейко на честь професора С. Г. Лейко, який займався вивченням ізопериметричних екстремалей повороту. Отримано необхідні та достатні умови її існування, а також умови збереження при інфінітезимальних деформаціях поверхонь.

На кафедрі вищої математики у 2015 році було відкрито нову кафедральну наукову тему № 134 «Дослідження розв'язків лінійних та нелінійних диференціальних рівнянь та їх систем та інтегро-диференціальних рівнянь математичної фізики» (№ держреєстрації 0115U001308, наук. керівник проф.

Щоголев С. А.). Основні досягнення за цей рік наступні. Встановлено достатні умови звідності лінійної однорідної системи диференціальних рівнянь з коефіцієнтами коливного типу до системи з повільно змінними у певному сенсі коефіцієнтами в резонансному випадку. А також встановлено нові достатні умови, за яких квазілінійне диференціальне рівняння 1-го порядку з коефіцієнтами, зображуваними рядами Фур'є з повільно змінними параметрами, має частинні розв'язки аналогічної структури в резонансному випадку. Отримано достатні умови, за яких квазілінійна система диференціальних рівнянь зі зникаючими (сумовними та несумовними) на нескінченності множниками в правих частинах справедливо побудовані асимптотичні в певному сенсі розв'язки при в особливому випадку.

Запропоновано нову модель короткострокового прогнозування динаміки ціни фінансового активу на фондовому ринку.

Прикладна математика

На кафедрі оптимального керування і економічної кібернетики проводилися дослідження в рамках закінченої в цьому році кафедральної наукової теми «Удосконалення чисельно-асимптотичних методів розв'язування задач оптимального керування» (№ держреєстрації 0111U005877, наук. керівник доц. Кічмаренко О. Д.).

Основні результати

1) Обґрунтовано можливість заміни вимірною керування на побудоване кусково-стале для задачі керування об'єктом, стан якого описується лінійним керуванням диференціальним рівнянням з похідною Хука-Харі та розроблено чисельний метод розв'язування задач оптимального керування багатозначними траєкторіями з термінальним критерієм якості.

2) Обґрунтовано метод динамічного програмування для задач структурно-параметричної оптимізації систем, структура керування яких містить фазову змінну та параметри. Для задач з фіксованою та нефіксованою структурами обґрунтований принцип оптимальності Беллмана, отримані рівняння Беллмана. Створені чисельні алгоритми структурно-параметричної оптимізації лінійних систем керування у випадку фіксованої та нефіксованої структур керування.

3) Доведено компактність оптимальних множин практичної сильної та слабкої стійкості дискретних включень, а також критерії належності точки до границі оптимальних множин. Побудовано опорну функцію, функцію деформації, функціонал Мінковського оптимальних множин сильної та слабкої практичної стійкості лінійних дискретних включень. Отримано алгоритм практичної стабілізації лінійної дискретної системи керування та лінійного дискретного включення.

4) Розглянуто можливість застосування схем повного та часткового усереднення до імпульсних нечітких диференціальних включень з нечіткою правою частиною. Для періодичного випадку встановлено більш точну оцінку. Обґрунтовано схему методу усереднення для імпульсних диференціальних включень з нечіткою правою частиною у випадку відсутності середнього. Доведено теорему про близькість множин розв'язків вихідного та усередненого імпульсного диференціального включення з нечіткою правою частиною при ступінчатій схемі усереднення.

На кафедрі методів математичної фізики виконувалися дослідження в рамках теми за рахунок коштів Держбюджету «Чисельно-аналітичне розв'язання просторових контактних задач для пружних основ з функціонально-градієнтних матеріалів». Отримано розв'язок просторової задачі теорії пружності на основі побудови матриці впливу, що побудована як результат сумісного застосування розв'язків плоских та антиплоских задач пружності для середовища. Це надає можливість побудови розв'язку просторової задачі на основі більш легких для отримання розв'язків плоских задач.

На кафедрі обчислювальної математики наукова робота кафедри проводилася в рамках виконання кафедральної теми № 229 «Дослідження деяких класів крайових задач диференціальних рівнянь, їх апроксимацій та методів обробки зображень» (№ держреєстрації 0111U008971, науковий керівник – доц. Реут В. В.), яку в цьому році закінчено. План досліджень виконано повністю.

На кафедрі математичного забезпечення комп'ютерних систем дослідження проводилися в рамках двох кафедральних наукових тем.

НДР № 120 – Методи інтелектуального аналізу даних та моделювання предметних областей в спеціалізованих віртуальних і розподілених системах та мережах. Керівник – д.т.н., проф. Малахов С. В. № д/р 0114U001790.

Основні досягнення:

запропоновано визначення типів та математичний опис зв'язків між об'єктами предметної області, як одного з фундаментальних елементів моделі предметної області;

запропоновано нову технологію розвитку метамоделей для моделювання паралельних розподілених програмних систем;

проведено дослідження методів класифікації і кластеризації результатів пошуку інформації в Інтернеті для предметної області;

розроблено метод виявлення атак на об'єкти обчислювальної мережі на основі нечіткої нейронної мережі TSK;

розглянуто методи побудови гібридних інформаційних систем на основі сучасних хмарних обчислень і розроблений хмарний сервіс на їхній основі;

розглянуто методи та алгоритми моделювання поведінки процесів в операційній системі;

запропоновано модель опису ієрархічної предметної області об'єктів живої і неживої природи та метод пошуку об'єктів у межах відповідної ієрархічної інформаційної структури;

проведено аналіз та тестування нейронних мереж, що орієнтовані на аналіз даних спеціалізованих предметних областей, та виконується розробка нейронної мережі, архітектура якої призначена спеціально для розв'язання задачі розпізнавання зображень.

НДР №127 – Математично-програмне забезпечення і методи моделювання спеціалізованих та інтелектуальних обчислювальних систем. Керівник д.т.н., доц. Гунченко Ю. О. № д/р 0114U002786.

проаналізовано модель сенсора в задачі локалізації робота;

проведено дослідження системи підвищення якості електроенергії в комп'ютерних системах;

проведено аналіз та розроблено елементи інформаційно-аналітичної системи управління виробничими об'єктами в умовах дії надзвичайних ситуацій;

проведено аналіз недоліків сучасних інформаційно-управляючих систем складними комплексами водоочистки у надзвичайних ситуаціях;

розроблено методичні засади планування інтенсивної підготовки проведено аналіз методів відстеження об'єктів в інтерактивних додатках

диспетчерів автоматизованих систем управління повітряним рухом;

сmodelьовано систему керування автоматизованою навчальною системою з елементами штучного елемента;

обґрунтовано постановку задачі локалізації мобільного робота методом фільтра Байеса;

проведено аналіз щодо використання байєсовських мереж для діагностики комп'ютерних мереж;

розроблено елементи підсистема нечіткого логічного виводу для завдань прийняття рішень;

створено модель гібридної інтелектуальної системи для аналізу зображень;

розроблено елементи підсистема нечіткого логічного виводу для завдань ідентифікації нелінійних залежностей;

створено LOOK-AHEAD алгоритм для нечіткого контролера керування рухом.

Механіка

На кафедрі механіки проводилися дослідження проводилися в рамках кафедральної наукової теми № 137 «Комп'ютерне моделювання керованого та збудженого руху твердого тіла» (наук. керівник доц. Рачинська А. Л.). Досліджувалося розпадання цівки газу в рідині на бульбашки, еволюція збурених обертань несиметричного гіростату, дослідження годографу квазітвердого несиметричного тіла у середовищі з опором.

Економіка

На кафедрі світового господарства і міжнародних економічних відносин дослідження проводилися в рамках закінченої в цьому році кафедральної наукової теми «Стійкий розвиток національних економік в умовах нестабільності світової валютно-фінансової системи» (наук. керівник – проф. Якубовський С. О.).

Основні досягнення за темою:

- розроблено науково-методичний інструментарій дослідження впливу дохідності іноземних інвестицій на зовнішньоекономічну рівновагу в країнах з ринком, що формується, який передбачає побудову показника дохідності іноземних прямих, портфельних та інших інвестицій на основі даних платіжного балансу і міжнародної інвестиційної позиції, що являє собою частку поточних виплат інвестиційного доходу країною у накопичених зовнішніх зобов'язаннях попереднього періоду, використання якого дає змогу оцінити за допомогою економетричних моделей характер впливу дохідності іноземних інвестицій на формування зовнішньоекономічних дисбалансів (погіршення динаміки поточних рахунків та зростання зовнішнього боргу) та може слугувати індикатором вартості залучених іноземних інвестицій і нестабільності в країнах;

- удосконалено понятійно-категоріальний апарат дослідження впливу іноземних інвестицій в країнах з ринком, що формується, за рахунок надання авторського визначення поняття «коефіцієнт покриття іноземних інвестицій», яке запропоновано розуміти як частку сумарних доходів, вивезених іноземними інвесторами, у відповідних кумулятивних надходженнях фінансового рахунку платіжного балансу країни, і, на відміну від існуючих, дозволяє співставити масштаби репатріації прибутків іноземних інвесторів та відповідних отриманих інвестиційних потоків за певний проміжок часу;

- вдосконалено класифікацію чинників формування дохідності для різних видів іноземних активів відповідно до суб'єктів, що здійснюють інвестиції: для ПП – це стратегії діяльності транснаціональних корпорацій щодо податкового планування та оптимізації; для портфельних інвестицій – оптимізація інвестиційного портфеля окремим інвестором (диверсифікація, ступінь ризику та ліквідність активів); для іноземних кредитів і позик – вартість залучення ресурсів кредитними установами, відсоткові ставки, норма обов'язкового резервування банків тощо.

На кафедрі економічної теорії та історії економічної думки ведеться науково-дослідна робота в рамках кафедральної теми «Дослідження формування інституціональних структур в умовах ринкової трансформації» (№ держреєстрації – 0112U002908, наук. керівник проф. Горняк О. В.). Досліджено сутність та механізм формування процесу соціалізації економіки. Визначено вплив соціалізації економіки на еволюцію суспільного розвитку.

На кафедрі менеджменту та математичного моделювання ринкових процесів дослідження проводилися в рамках кафедральної наукової теми «Теоретико-методичні основи управління соціетальними системами в умовах інноваційно-екологічного розвитку» (№ держреєстрації 0115U001146, наук. керівник проф. Садченко О. В.). Було проведено теоретичний аналіз впливу ринку комерційної нерухомості на інші суб'єкти економічної системи. На основі цього аналізу побудована модель кругообігу національної економіки з урахуванням діяльності ринку комерційної нерухомості. Досліджено зв'язок з кожним економічним агентом даної моделі. Модель максимально наближена до класичного вигляду, запропонованого Вальрасом і Кене. Крім того було проведено еколого-економічне дослідження стану та перспектив утилізації пластикової тари з використанням різних технологій переробки пластикової тари для отримання синтетичної нафти в Україні. Запропонована в роботі технологія переробки пластикової тари у рідке паливо дозволяє не лише скоротити витрати газу на власні потреби, а й суттєво збільшити коефіцієнт корисної дії за рахунок використання продуктів переробки для виробництва тепла

Психологія

На кафедрі соціальної і прикладної психології дослідження проводилися в рамках кафедральної наукової теми «Контекстність вищої освіти як чинник гуманітарної і міжнародної безпеки мультикультурного регіону» (№ держреєстрації 0113U002693, наук. керівник проф. Коваль І. М.).

Розглянуто:

– методологічні аспекти контекстів вищої освіти в умовах різноманітних ризиків для існування індивідуальних і колективних суб'єктів;

– специфіка підготовки магістрів як орієнтація на підготовку експертів. обґрунтовується зв'язок наукових парадигм з особливостями системи університетської підготовки;

- показано, що постнекласична парадигма робить акцент на контекстності підготовки експертів. розглянуто основні контексти, що визначають сучасну вищу освіту.
- представлено обґрунтування практиологічного та технологічного підходів в психології. Показано, що саме використання цих підходів підвищує чутливість фахівців до динамічної складовою життєдіяльності людини та професійної діяльності психологів;
- особистий міф як варіативна частина образу світу особистості та представляє собою закодовану систему етнічних та професійних смислів;
- ментальна структура етнічної картини світу, яка включає в себе етнічні константи, ціннісні домінанти та етнічну ідентичність;
- основні напрями психологічних досліджень ризиків в освітньому середовищі вузу;
- зміст професійної відповідальності як професійно-значущої властивості особистості з точки зору суб'єктно-контекстної концепції;
- гендерний конфлікт у структурі копінгу особистості;
- копінг як чинник безпеки особистості;
- методологічні проблеми психології уяви;
- проблема використання системного підходу у психології.

Найважливіші результати прикладних досліджень

Кафедрою математичного забезпечення комп'ютерних систем отримано 2 патенти України:

1. Патент 97915 Україна. МПК (2015.01) H02M 7/00. Комбінований регулятор напруги змінного струму дискретної дії / Гунченко Ю. О., Ленков С. В., Огарова А. Є., Пашков С. О., Ковальчук С. В., власник Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. – №u2014 11568, заявл. 24.10.2014, опубл. 10.04.2015, Бюл. № 7.

2. Патент 98971 Україна. МПК (2015.01) H02M 7/00. Вольтододатковий трансформатор з м'якою природною комутацією тиристорів // Гунченко Ю. О., Ленков С. В., Шворов С. А., Баранов О. О., Райко І. В., Драгуновська О. І., Огарова А. Є., власник Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. - №u2014 13350, заявл. 12.12.2014, опубл. 12.05.2015, Бюл. № 9.

Кафедрою світового господарства і міжнародних економічних відносин вперше запропоновано теоретико-методичний інструментарій ідентифікації соціально-економічних чинників динаміки легальної еміграції з Естонії, Литви, Латвії, Польщі, Угорщини, Словенії до країн ЄС-15 на основі теорії «притягання – виштовхування» і регресійного аналізу, що дозволяє ідентифікувати ключові чинники рішення працівників емігрувати: різниця між соціальними видатками вказаних груп країн, а в країні походження – рівень безробіття, ВВП на душу населення, індекс споживчих цін, що може доповнити напрями корекції міграційних потоків;

На кафедрі менеджменту та математичного моделювання ринкових процесів найважливішими результатами є наступні.

Визначено основні риси, притаманні соціетальним системам та особливості їх управління. Удосконалено понятійно-категоріальний апарат теорії управління інноваційними процесами в соціетальних системах з урахуванням екологічної складової. Визначено основні напрями управління інноваційними процесами в соціетальних системах з поглибленим вивченням взаємодій бізнес-структур, що функціонують в даному середовищі; визначено типологію та класифікацію процесів, що протікають в соціетальних системах на різних рівнях інноваційної та екологічної діяльності; визначення факторів ефективного впровадження методів логістичного управління в діяльність підприємств на основі концепції інтегрованого ланцюгу постачань, насамперед в галузі товарів масового попиту, визначення інструментів комплексної оцінки конкурентоспроможності з урахуванням фактору використання інновацій, встановлення інституційних факторів економічного регулювання; проведено аналіз сучасних інформаційних загроз мережі Інтернет, виявленні особливостей захисту в реаліях українського ринку, розроблено рекомендацій щодо застосування процесного підходу на базі сервісної ITSM моделі для побудови інтегрованої системи управління ризиками ІКТ-проектів та управління інтерактивною системою інформа-

ційної безпеки підприємства. Досліджено ключові принципи комплексної методики аналізу фінансової стійкості фінансово-економічних організацій банківського сектора, проведений аналіз математичних основ прогнозування фінансової стійкості банків, розроблено рекомендації щодо вдосконалення методів побудови прогнозів фінансової стійкості банку на основі комплексного застосування методів, результати практичних розрахунків для українського фінансово-економічного ринку. Здійснено аналіз перспектив, ризиків та особливостей застосування на вітчизняних ринках інноваційних технологій інвестування на базі технологій Crowdfunding. Визначення можливості отримання стартового капіталу за допомогою технології Crowdfunding, розроблено рекомендації щодо ефективної стратегії використання інноваційної моделі венчурного інвестування наприкладі платформи Kickstarter; «Проектування стійких економічних систем; властивості самоорганізації, цілісності, складності», основна частка досліджень стосується системи економічної безпеки держави. Математичною основою досліджень є закон золотого перетину та його похідні, а саме: вурфи, «металеві пропорції», Тн-гармонії Татаренко та ін.; проведено науковий аналіз смислового простору категорій «управління» та «менеджмент» в контексті історичного розвитку науки і суспільної практики; сучасних соціокультурних тенденцій; різновидів менеджменту (системного, ситуаційного, стратегічного, партисипативного, освітнього та ін.); феномена рефлексії з виділенням контекстів «рефлексія і мислення», «рефлексія і свідомість», «рефлексія і діяльність» та ін.; рефлексивного потенціалу основних сил розвитку системи середньої спеціальної освіти.

На кафедрі загальної психології та психології розвитку особистості дослідження проводилися в рамках кафедральної наукової теми «Розвиток особистості у рамках просторово-часової організації життєвого шляху» (№ держреєстрації 0113U001523, наук. керівник проф. З. О. Киреева).

Співробітники кафедри беруть участь у проєкті TEMPUS «Освіта для лідерства, інтелігентності та розвитку таланту» (ELITE – Education for Leadership, Intelligence and Talent Encouraging). В рамках цього проєкту отримано дані про вивчення психологічних предикторів успіху і самореалізації жінок в підприємницькій діяльності. Показано, що соціально-психологічні характеристики успішних жінок - підприємців достовірно відрізняються від психологічного портрету успішних чоловіків - підприємців та потенційних підприємців. Визначено предиктори успіху в підприємницькій діяльності за гендерною ознакою - «маскулінний» і «фемінінний». До маскулінного типу предикторів відносяться фактори («просоціальність», «конкурентоздібність», «егоїстичність»), до фемінінного - фактори («агресивна цілеспрямованість», «працьовитість», «відповідальність», «залученість»). Продемонстровано, що потенційні підприємці-жінки займають проміжне положення між групою тривалого успішного бізнесу і групою середнього стажу успішного бізнесу, тому розвиток відповідного типу успішного підприємця можливий з урахуванням індивідуальних особливостей потенційного підприємця. За результатами дослідження прийняти до друку посібник та розділ у колективній монографії.

На кафедрі диференціальної та спеціальної психології отримано авторське свідоцтво № 2522 «Психологічна корекція зорово-просторового сприйняття у суб'єктів з аутизмом». SertificateID 421763092 Publication 08/23/2015 11:01:26

Розробки, які впроваджено у 2015 році за межами ВНЗ або НУ

Спільні дослідження за проєктом “Convolution-Like Operators” (UBD/GSR/S&T/19)

В. В. Заморов, Є. Ю. Леончик, М. М. Джуртубаєв та ін., патент на винахід «Спосіб оцінки біомаси риб-бентофагів в континентальних водоймах».

Україна, №110047.

Додаткова інформація за електронною адресою:

<http://base.uipv.org/searchINV/search.php?action=viewdetails&IdClaim=217412>

Список научных работ, опубликованных та прийнятих редакцією до друку у 2015 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша–остання сторінки роботи)
Статті				
1	S. Varbanets	Inversive generator of the second order for the sequence of PRN's	8th Chaotic Modeling and Simulation,	International Conference Henri Poincaré Institute, Paris, France, 26-29 May 2015, 2015, pp. 126-138.
2	A.Korenovskyi	The Gurov – Reshetnyak inequality on semi-axes	Annali di Matematica Pura ed Applicata	“On Line first” 22.02.2015, Digital Object Identifier (DOI) 10.1007/s10231-015-0482-2.
3	R. Shanin	Equimeasurable rearrangements of functions satisfying the reverse Hölder or the reverse Jensen inequality	Ricerche di Matematica.	2015. — V. 64. — P. 217-228.
4	R. Shanin	Equimeasurable rearrangements of functions satisfying the reverse Hölder or the reverse Jensen inequality	Ricerche di Matematica	2015 електронний ресурс
5	N. D.Vaysfel'd, Z. Yu. Zhuravlova	On a new approach to the solving of an elastic mixed plane problem for the semi-strip.	Acta Mechanica	Acta Mechanica ISSN 0001-5970 Volume 226 Number 12 Acta Mech (2015) 226:4159-4172 DOI 10.1007/s00707-015-1452-x

6	N. Vaysfel'd , G. Popov V. Reut	The axisymmetric contact interaction of an infinite elastic plate with an absolutely rigid inclusion	Acta Mechanica	2015, Volume 226, Issue 3, pp 797-810
7	N. Skripnik	Step scheme of averaging method for impulsive differential inclusions with fuzzy right-hand side	Contemporary Methods in Mathematical Physics and Gravitation	Vol. 1, № 1. – 2015. – P. 9-26.
8	N. Skripnik	Averaging of impulsive differential inclusions with fuzzy right-hand side when the average is absent	Asian-European J. Math	DOI: 10.1142/S1793557115500862
9	O. D. Kichmarenko, A. A. Plotnikov	The Averaging of Linear Differential Inclusions with Variable Dimension on Finite Interval	International Journal of Nonlinear Science	2015. – Vol. 20, No. 2. – PP. 67–78.
10	Гунченко Ю.А., Шворов С.А., Халед Алаясра, Савенчук В.В., Глобенко Е.А.	Архитектура автоматизированных обучающих систем с элементами искусственного интеллекта	Известия на съюза на учениците – Сливен. Сливен, България	2015. – Том 30. – С. 95 – 99. ISSN 1311 2864
11	V.Mezhuyev, E.Malakhov, D.Shchelkonogov	The Method and Algorithms to Find Essential Attributes and Objects of Subject	IEEE 2015 International Conference on Computer, Communication, and Control Technology (I4CT 2015), April 21-23, 2015. – Kuching, Sarawak, Malaysia	PP. 310-314. – ISBN 978-1-4799-7952-3.
		Domains	Communication, and Control Technology (I4CT 2015), April 21-23, 2015. – Kuching, Sarawak, Malaysia	
12	V.Mezhuyev, E.Malakhov	Ontology-driven Development of the Metamodels for Modelling Distributed Parallel Software Systems	IEEE 2015 Third International Conference on Artificial Intelligence, Modelling and Simulation (AIMS2015), Kota Kinabalu, Sabah, Malaysia, 2 – 4 December 2015	PP. 389-393. – ISBN 978-1-4673-8675-3/15.
13	Рачинская А.Л	Движение твердого тела с полостью, заполненной вязкой жидкостью	Космические исследования	2015. – Т.53. – №6. – С. 516-520.
14	D.Leshchenko, L.Akulenko, A.Rachinskaya, Y. Shchetinina	Rotational motion of a satellite with viscous fluid under the action of the external resistance torque	Mathematics in engineering, science and aerospace	2015.- Vol. 6, No. 3. - pp. 383-391.

15	A. L. Rachinskaya	Motion of a Solid Body with Cavity Filled with Viscous Liquid	Cosmic Research	2015.- Vol. 53, No. 6.- pp. 476–480
16	Е.В.Садченко	Учет экологического фактора в социетальных системах с целью устойчивого развития общества	«Украина-България-Европейски Съюз: съвременно състояние и перспективи»: сборник с доклади от международна научна конференция. Том 1.	Варна-Херсон: Издателств о «Наука и икономика», 2015. – С. 341-249.
17	М.П.Чайковская, Т.Медведь	Прогнозирование надежности банков методами нейронных сетей	Сборник научных статей Экономической академии Молдовы	Молдова, Кишинев:М ЭА, 2015. – с.87-92.
18	M. Chaikovska, T. Medved	Modern approaches to assessing the financial soundness of banks	Conference Proceedings of the 4th International Scientific Conference Problems and Prospects of Territories Social-	Poland, Opole: The Academy of Management and Administratio
			Economic Development	n, 2015. – pp.118-120.
19	M.Chaikovska	Marketing innovation of venture investment	Selected papers of the International Scientific School Paradigma Summer-2015	Science Book Publishing House, Yelm, WA, USA, 2015. – pp. 49-53.
20	M.Chaikovska	Problems of implementation of IKT-projects in marketing activity of the enterprise	Scientific letters of Academic society of Michal Baludansky	2015, № 3. – Slovakia, Kosice:ASM B, 2015. – с. 33-36.
21	ZalyubinskaL., LytvynenkoK.	Commercialrealestatemark etinthe cyclemodelofnatio naleconomy	ZaradzaieiLogistyka – wybraneaspektyanowacji: Opole (Poland)	2015 – P. 121-129
22	О.І.Кононенко	Психологічні предиктори перфекціоністських установок особистості	Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology	Issue:III(3 1), Issue: 61, 2015. – p. 83-85

23	О.І.Кононенко	Компенсаторні механізми захисту як поведінковий компонент перфекціонізму особистості	Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology	Issue: IV(32), 64, 2015. – p. 85-89
24	Будиянский Н.Ф., Брынза И.В.	Психологическое благополучие родителей, как индикатор представлений ребенка о системе семейных взаимоотношений	Психология и психопедагогика” Кишиневского госуниверситета им. Иона Креанге. Кишинев	2015 г. - С. 41-
25	Садова М. А.	Суб`єктно-контекстна концепція професійної відповідальності особистості	Science and Education a New Dimension: Pedagogy and Psychology	Budapest : 2015. III (19). – Issue (38). – С. 106-
26	Сапрыгина Н.В.	Уровневая концепция взаимодействия в системе «автор – текст – читатель»	Функциональная семантика и семиотика знаковых систем	М.: Изд-во РУ, 2014. С. 314-31
27	Шрагина Л.И.	Проблема применения системного подхода в психологии	Молодой вчений	№ 2 (17) лютий, 2015 р. - С. 448 – 452 электронный ресурс
28	Шрагина Л. И.	Возможности применения функционально-системного подхода как междисциплинарной методологии в психологии	Фундаментальные и прикладные исследования в практиках ведущих научных школ	2015. – № 2 (8). – С. 131-145. электронный ресурс
Статті, прийняті редакцією до друку				
1	I.Kryvopysha	Managing off foreign exchange reserves: impact on banking systems soundness of East Asian countries	Journal of Scientific Papers. Economics & Sociology	
2	Dushka A. L.	Metaphorical model of mental and emotional state dynamics, attitudes and values of parents of children with psychophysical developmental disabilities.	«International Journal of applied and fundamental research	№ 2, 2015
3	М.М.Тепляков	Специфика формирования высших жизненных понятий про физическую реальность у детей	Вестник МЛГУ (Минский лингвистический государственный университет)	

Науково-дослідна робота студентів

Продовжують наукову роботу студенти Інституту. Вони беруть участь у 6 наукових студентських семінарах, а також у розробці кафедральних наукових тем. За 2015 рік захищено 32 магістерських та 105 дипломних робіт (з урахуванням заочного відділення). На факультеті функціонує інтернет-сайт студентів відділення ФІТ.

Студенти кафедри геометрії і топології приймали активну участь в організації та роботі конференції «Геометрія в Одесі-2015» (ст. Регрут В. В., Сисюк О. Т., Хоміч Ю. С. виступали з доповідями, в співавторстві з науковими керівниками опублікували тези в збірнику).

Студентка кафедри диференціальних рівнянь Чепок О. О. зробила доповідь на Шістнадцятій міжнародній науковій конференції ім. ак. Михайла Кравчука, 14-15 травня, 2015 р., Київ.

Працює студентський семінар по підготовці студентів і школярів старших класів до участі в Олімпіадах з програмування та інформатики. Наукові керівники доц. Мазурок І. Є, доц. Антоненко А. С., ст. викл. Максимов А. Л.

Студент Григорян А. (ІІІ курс ФІТ) проводить заняття зі студентами молодших курсів за темою «Розробка на мові C++». Студент Воронов К. (ІV курс ПМ) проводить заняття за темою «Web-розробка NodeJS».

У 2014-15 навчальному році студенти взяли участь у наступних олімпіадах та школах:

1. Фінал Чемпіонату світу зі спортивного програмування в Марокко - 29-е місце з 120 команд (літо).
2. Відбіркові конкурси Міжнародної Олімпіади ІСМ ПК (березень, квітень, вересень), команди вийшли у фінал України (півфінал світу).

Починаючи з вересня 2015 факультатив діє 2 рази на тиждень і налічує: студентів - 25, школярів - 14.

Члени факультативу неодноразово брали участь в онлайн-олімпіадах з програмування та займали призові місця.

Роботу студента кафедри ОКЕК Латиша А. О. подано о Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук (науковий керівник доц. Кічмаренко О. Д.).

На кафедрі ММРП опубліковано 3 тези доповідей студентів кафедри на наукових конференціях.

Студентами ІМЕМ зроблено 216 доповідей на студентській науковій конференції ОНУ 2015 року.

Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

Anatolii Korenovskiy, Estimates of equimeasurable rearrangements of functions in terms of the relative mean oscillation. Workshop on Function spaces, Harmonic Analysis and Related Topics On the occasion of the 67th birthday of Professor Viktor Kolyada, Karlstad, Sweden, April 27-30, 2015. Invited Lecturer. Abstract. (plenary speaker, talk 40 min.);

Universiti Brunei Darussalam. Brunei, 03 October – 23 October, 2015. Research collaborator, project “Convolution-Like Operators” (UBD/GSR/S&T/19).

Леончик Є. Ю., відрядження до складу Групи експертів Комітету з рибальства Єврокомісії (Італія, жовтень, 2015 р.);

відрядження до складу Групи експертів Генеральної комісії з рибальства при ООН (Болгарія, листопад, 2015 р.).

Розвиток матеріально-технічної бази підрозділу

Здійснено побудову кабельної комп'ютерної мережі, що охоплює дві лабораторії обчислювальної техніки.

На кафедрі загальної психології та психології розвитку особистості працює діагностична лабораторія, яка у минулому та поточному році оснащується новим сучасним обладнанням, а саме: програмно-апаратним комплексом «БОС-ЛАБ» та новим сучасним енцефалографом.

2.1.2. ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНИХ НАУК

Директор – кандидат історичних наук, доцент В. В. Глебов

В 1992 році в ОНУ був створений факультет соціології, економіки і політології (СЕП). В 1994 году факультет СЕП був перетворений в Інститут соціальних наук. Інститут соціальних наук готує бакалаврів, спеціалістів і магістрів у таких сферах діяльності як політичні науки, політичний менеджмент, соціологія, соціальне управління, політичні і соціальні комунікації, міжнародні відносини і зовнішня політика держави за спеціалізаціями з єврознавства, американістики і східнознавства. В Інституті працюють 4 кафедри: соціології, політології, міжнародних відносин та історії і світової політики, навчаються на денному відділенні – 527 студентів.

Основні пріоритетні наукові напрями Інституту соціальних наук: світова політика: теоретичні, історичні і правові аспекти; міжнародні відносини і зовнішня політика держав в контексті глобальних трансформацій; політичні аспекти адаптаційних практик у перехідних суспільствах; тенденції змін соціальних зв'язків і соціальних відносин в сучасному суспільстві. В ІСН створені і плідно працюють Центр міжнародних досліджень, соціологічна лабораторія, центр турецької мови і культури, арабський, китайський і японський центри.

Науково-педагогічні кадри

Чисельність науково-педагогічних кадрів за штатним розкладом	2012	2013	2014	2015
Усього	73.3	70	60	62
Доктори наук	9	9	9	8
Кандидати наук	38	40	34	38
Без ступеню	26	21	27	16
Аспіранти	55	65	55	36

Кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування за останні чотири роки

Категорії робіт	2012		2013		2014		2015	
	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грв.	к-сть од.	тис.грв.	к-сть од.	тис.грв.
Фундаментальні	1	-	4	-	5	-	4	-
Прикладні	-	-	-	-	-	-	-	-
Госпдоговірні	-	-	-	-	-	-	-	-

Фундаментальні дослідження виконуються без цільового фінансування

Кафедра соціології: кафедральна тема № 101 № Державної реєстрації 0113U002695«Тенденції змін соціальних зв'язків і соціальних відносин в сучасному суспільстві», зареєстрована з 1 січня 2013 року, виконується співробітниками кафедри соціології ІСН без цільового фінансування, науковий керівник – завідувач кафедрою соціології ІСН – д. с. н. проф. Онищук В. М. Термін закінчення теми – 31.12.2017 р.

Створено теоретичні і емпіричні типології соціальних зв'язків в сучасному мережевому суспільстві, у тому числі в мережі Інтернет, а також в умовах глобалізації та віртуалізації відносин. Проаналізовано відповідну наукову літературу, побудовано програму емпіричного соціологічного дослідження. Здійснено теоретико-методологічний аналіз та підбрано соціологічний інструментарій щодо вивчення соціальних чинників формування нових конфігурацій віртуальних спільнот і ідентичностей у мережевому суспільстві. Досліджено типи нових колективних спільнот, що мають місце в мережевому та інформаційному суспільстві. Виокремлено і проаналізовано типи практик «повсякденної дипломатії» як приклад практик кооперації у мережевому суспільстві.

Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2015 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор

№ з/п	Автор	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Статті				
1	Sinovets P.	The Role of Nuclear Weapons in Russia's Worldview: Policy Implications	Occasional Paper	2015. - Series 1. - 12 p.
2	Дрозд М.Д.	Politicalactivism: concept, factorsandforms (Політичний активізм: поняття, чинники та форми)	European political and law discourse (Європейський політико-правовий дискус)	Volume 2, Issue 4, 2015. - P. (прийнято до друку)
3.	Попков В.В.	Metodology of Aristotle for democratic practices of XXI century	European political and law discourse	Volume 2, Issue 2, 2015. - S. 121-124.
4.	Селіна К. А.	Parliamentarismi nthe post-Sovietstates: essentialfeatures, commonanddifferent	Evropský politický aprávní diskurz.	2015. - Svazek 2. -4. vydání. - S. 234-238.
5.	Степанова Н.С., Андрієнко Ю.В.	Політична участь у добу Постмодерну: українська практика	Молодий вчений	№5(20). Ч.4. - травень 2015 р. - С.121-124.
6.	Чернишенко С.О.	Концепція мережево-центричної війни: теорія та історія	Evropský politický aprávní diskurz	2015. - Svazek 2. - 5 vydání. (прийнято до друку)
7.	Личковська О.Р.	«L' évolution des récits de la crise dans les réseaux sociaux ukrainiens : l' évolution de mythe ou l' évolution de la société ? »	Collection Logiques Sociales, dirigée par Bruno Péquignot	2015. - Paris:L' Harmattan (прийнято до друку)

Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих учених

Студенти ІСН активно беруть участь у науковій діяльності Інституту. В ІСН на постійній основі працюють 5 студентських наукових гуртків, 50 осіб беруть участь в НДР студентів: 1 студент взяв участь у Всеукраїнському конкурсі студентських науково-дослідних робіт, за участю студентів було опубліковано 25 самостійних статей. 1 студент отримав стипендію Кабінету Міністрів України.

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях відсотків	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2012	80	33	10
2013	79	32	10
2014	78	31	9
2015	77	31	9

Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

Партнер (державна, організація, інститут, установа)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво. Термін виконання	Обсяги фінансування (якою стороною)	Виконавці з обох сторін (прізвище, телефон, факс)	Практичні результати від співробітництва
1. Ассоциация антропологов и Этнологов России Институт этнологии и антропологии им.Н.Н.Миклухо-Маклая РАН; Уральский федеральный университет.	XI конгресс этнографов и антропологов России	Екатеринбург, 7-10 июля 2015 г.		Ассоциация антропологов и Этнологов России (ААЭР) Общероссийская общественная организация 119991, Москва, Ленинский пр-т, 32а Тел.: (495) 954-89-53 Email: aaer2015@mail.ru Виконавець: Доц. Коч С.В., кафедра історії і світової політики ІСН ОНУ імені І.І. Мечникова, Светлана Коч svkoch@mail.ru	Виступ із доповіддю Симпозіум 1, секція 2 Публікація тез: Коч С.В. Социальный ресурс этнических групп Юго-Западной Украины: практика формирования транснациональной социокультурной сети// XI конгресс этнографов и
					антропологов России: Сб.материалов. Екатеринбург 2- 5 июля 2015г./ Отв. Ред.: В.А.Тишков, А.В.Головнев. – Москва; Екатеринбург: ИСРАН, ИИиА УРО РАН, 2015 - С. 86 Виступ із доповіддю : Симпозіум 6, секція 40

					Публікація тез: Коч С.В. (соавтор Коч Е.В.) Правовой плюрализм в Бессарабии как условие фрагментировани я социального пространства// // XI конгресс этнографов и антропологов России: Сб.материалов. Екатеринбург 2- 5 июля 2015г./ Отв. Ред.: В.А.Тишков, А.В.Головнев. – Москва; Екатеринбург: ИСАРАН, ИИиА УРО РАН, 2015 – С.414
2.University of Glasgow; University of Tartu, Centre for EU Russia Studies Centre for Russian, Central and East European Studies	Міжнародна конференція Russian Speakers in the Post-Soviet Space: Comparative Approaches	University of Tartu, 8-9 October 2015	Приймаюча сторона	Dr Ammon Cheskin Tel: (+44) (0)141 3302845 Email: ammon.cheskin@g lasgow.ac.uk Доц. Коч С.В.,кафедра історії і світової політики ІСН ОНУ імені І. І. Мечникова, Светлана Коч svkoch@mail.ru	Виступіз доповіддю: System of Socio-cultural and Transnational Connections of Ethnic Groups of Bessarabia: Comparative Researches in the Context of “Russian World” Influence
3.Kaunas University of Technology. Lithuania	Проект TEMPUS «Освіта для лідерства, інтелігентност і та розвитку таланту»	1 грудня 2013 – 1 грудня 2016 (36 місяців)	Tempus № 544343	Головний менеджер проекту: Проф. Петрас Барскаускас, Ректор, Каунаський технологічний університет	- Обмін досвідом. Участь у тренінгах та семінарах. - Розробка методичного посібника
	ELITE – Education for Leadership. Intelligence and Talent Encouraging			Контакти: тел. : +370 37 300 000 факс: +370 37 300 614 e-mail: rastine@ktu.lt професор І.М. Коваль. вул. Дворянська, 2,Одеса, 65082 Тел. приймальної (38-048)723-52-54 Тел./факс (38-048)723-35-15 Email: rector@onu.edu.ua Виконавець: доц. кафедри соціології ІСН Кривошея Т.І.	«Соціологічні методи вимірювання лідерства» - Розробка теоретичних основ, методологічних принципів, практичних засобів і рекомендацій щодо формування, професійної підготовки та належному розвитку лідерів-управлінців серед майбутніх фахівців, науково-педагогічних працівників і співробітників університету.

					- Виявлення серед студентів особистостей, яким притаманні лідерські якості, з метою подальшого цілеспрямованого розвитку їх управлінської компетентності, стратегічного мислення, інноваційної спрямованості, чітких світоглядних позицій і підготовки до ефективної керівної діяльності.
4.University of Tampere, (School of Management) Finland	Проект TEMPUS «Освіта для лідерства, інтелігентності і та розвитку таланту» ELITE – Education for Leadership. Intelligence and Talent Encouraging	1 грудня 2013 – 1 грудня 2016 (36 місяців)	Tempus № 544343	Yulia Shumilova, Project coordinator, Higher Education Group {HEG), School of Management University of Tampere Tel:+358 401901226 Fax : +358 3 35516020 Email: yulia.shumilova@uta.fi професор І.М. Коваль. вул. Дворянська, 2,Одеса, 65082 Тел. приймальної (38-048)723-52-54	-Обмін досвідом. Участь у тренінгах та семінарах. -Розробка програми соціологічного дослідження «Лідерство в бізнесі, науці та державному управлінні». -Визначення суспільних потреб у кадрах лідерів-керівників, вимог
				Тел./факс (38-048)723-35-15 Email: rector@onu.edu.ua Виконавець: доц. кафедри соціології ІСН Кривошея Т.І.	щодо їх професійної та соціальної компетентності і розвитку їх професійно і соціально значущих особистісних якостей. -Організація практичної педагогічної діяльності з навчання, виховання й особистісному розвитку нового покоління національної еліти і лідерів-управлінців до реалізації своїх функцій.

5. The Municipality of Thessaloniki, Aristotle University of Thessaloniki, University of Macedonia, Greece	The international conference “Narratives of Crisis, Myths & Realities of the Contemporary Society”	Thessaloniki, Greece, on June 24 th -26 th , 2015	Приймаюча сторона	Koula Georgiadou, Sociologist-Municipality of Thessaloniki, Kyriaki Georgiadou Municipality of Thessaloniki k.georgiadou@thessaloniki.gr Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки. Professor of Sociology, Panteion University ISA-RC14 President, AISLF Member of the Board Sygrou 136, 17671 Athens Tel. +201 9201782 Χριστιάναchristiana@panteion.gr http://www.narrativesofcrisis.com Виконавець: доц. кафедри соціології ІСН Личковська О.Р.	Виступ з доповіддю: «L'évolution des récits de la crise dans les réseaux sociaux ukrainiens : l'évolution de mythe ou l'évolution de la société ? », подана до публікації у Парижі у виданні L'Harmattan, collection Logiques Sociales, dirigée par Bruno Péquignot
Словенія, Університет Марібору ISCOMET Інститутетнічних і регіональних студій, КНУ ім.Т. Шевченка, ЛНУ ім. І.Франка	“Законодавче забезпечення Європейської політики сусідства та належне врядування” EUNEG	ПАРТНЕРСЬКА УГОДА в рамках 530391-TEMPUS-1-2012-1-SI-TEMPUS-JPCR. 2012-2015	Університет Марібору	Коваль І.М. 723-52-52 Кузьмін Д.В. 68-72-84 Сильво Деветак +386 41 699 641 Виконавець: Центр міжнародних досліджень	Розробка та впровадження магістерської програми для спеціальності міжнародні відносини та правознавство за проблематикою європейської інтеграції та європейського права.
Бельгія, «Асоціація Європейських Університетів»	«Сприяння формуванню сталої та автономної системи вищої освіти у країнах Східної Європи»	ПАРТНЕРСЬКА УГОДА в рамках 530465-TEMPUS-1-2012-1-BE-TEMPUS-SMGR. 2012-2015	«Асоціація Європейських Університетів»	Коваль І.М. 723-52-52 Кузьмін Д.В. 68-72-84 Томас Естерман +32 (0) 2 230 55 44 Виконавець: Центр міжнародних досліджень	Проведення досліджень у сфері європейського досвіду сучасної автономії університетів та формування пропозицій щодо реформи системи вищої освіти у контексті застосування загальноєвропейського досвіду
Germany HelmutShmidt Universitat, и Одеський національний університет імені І.І. Мечникова Китай, Технологічний університет м. Дальянь.	Intrnational Summer School “Conflict Prevention in Ukraine and Moldova”	DAAD 12-24 . 09. 2015. Одесса.	Оплата за програмою ДААД	Nicol Poershmann poershmann@hsu-hh.de Виконавець: В. В. Попков, Зав кафедрою політології, д.ф.н., професор	Проф. Попковим В.В. Прочитана лекція, проведена дискусія зі студентами з України, Молдови, ФРН. Студентиотримали раздатковий матеріал.

<p>Germany. Berlin. Conference: "New Ways" for Civic engagement: Civil Society in Ukraine"</p>	<p>Міжнародний конгрес «XXI століття: новаконцепція Великого шовкового шляху»</p> <p>University of Applied Sciences Lower Rhine</p> <p>University of Applied Sciences in Munich</p>	<p>DAAD</p> <p>7-9. 12. 2015</p>	<p>Оплата оргкомітетом Конгресу (Китай)</p> <p>Оплата за програмою ДААД</p>	<p>Професор, декан факультету славистики Далянського технологічного університету Цзян Цюнь. Виконавець: В. В. Попков, Зав кафедрою політології, д.ф.н., професор</p> <p>Prof. Dr. Claudia Neu.</p> <p>Prof. Dr. Martina Wegner.</p> <p>ljubica.nikolic@hs-niederrhein.de Виконавець: В. В. Попков, Зав кафедрой политологии, д.ф.н., профессор</p>	<p>Проф Попков В.В. выступивз доповіддю. В матеріалах конференції опублікованого стаття. «Політична культура сучасного Китаю – новий підхід до рішення проблем світової Цивілізації</p> <p>Проф. Попков В.В. Выступивз доповіддю Universities as factor of civil culture.</p>
<p>Каунаський технологічний університет (Литва) – координатор проекту; Естонська бізнес-школа (Естонія); Університет Гринвічу (Велобританія); Університет Тампере (Фінляндія).</p>	<p>TEMPUS «Освіта для лідерства, інтелігентності та розвитку таланту»</p>	<p>Грантова угода на виконання проекту ELITE 544343-TEMPUS-1-2013-1-LT-TEMPUS-SMHES</p> <p>термін виконання 01.12.2013 - 01.12.2016</p>	<p>EACAE, European commission</p>	<p>Координатор проекту Assoc. Prof. Danguole Rutkauskienė, Kaunas University of Technology Contacts: tel : +370 37 300 612 fax: +370 37 300 614</p> <p>Національний координатор проекту Директор Інституту вищої освіти НАПН України Доктор педагогічних наук,</p>	<p>Створення інфраструктури (персонал, обладнання, програмне забезпечення, інформаційні ресурси) для ефективної реалізації університетами послуг з лідерського та організаційного потенціалу</p>
				<p>професор Калашнікова Світлана Андріївна Тел. /факс: +044-286-68-04</p> <p>Координатор проекту від ОНУ ім. І.І.Мечникова – проф., д. п. н. І. М. Коваль Тел. приймальної (38-048)723-52-54 Тел./факс (38-048)723-35-15 Виконавець: І.Г. Терещенко, доц. кафедри політології</p>	<p>L&OD. Розробка методологічного та навчального середовища (контент, методи, інструменти) для ефективної реалізації університетами послуг з навчання та організаційного розвитку у 3 пілотних сферах (освіта (ED), державна служба (PS), підприємництво (EN)). Здійснення заходів щодо політичної, законодавчої, організаційної та громадської підтримки ролі університетів як генераторів соціального прогресу в імплементації</p>

					державної політики з розвитку персоналу шляхом реалізації послуг з навчання та організаційного розвитку. Створення навчальних програм для формування та розвитку центру лідерства ОНУ ім. І. І. Мечникова
--	--	--	--	--	---

Наукова та науково-технічна діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами Національної академії наук України

Кафедри ІСН підтримують постійні зв'язки з закладами Національної Академії наук України: Інститутом соціології НАН України, Інститутом політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України, Інститутом держави і права імені Корецького НАН України, Інститутом світової економіки і міжнародних відносин НАН України. Результатами співпраці з вказаними вище науковими установами є публікації у фахових виданнях та участь у міжнародних конференціях, а також сумісні дослідження, використання наукового обладнання, відзиви на автореферати, опонування кандидатських і докторських дисертацій тощо. Започатковані Одеські читання з соціальних наук та Аппатовські читання (з проблем міжнародних відносин) у формі міжнародних наукових конференцій. Напрями цих читань відповідають темам комплексних наукових досліджень, що здійснюються кафедрами Інституту.

Заходи, здійснені спільно з облдержадміністраціями

За ініціативою Центру «Конфліктологія і медіація» при кафедрі політології ІСН ОНУ та за підтримкою Одеської ОГА впродовж 2015 р. проведено низку семінарів міждисциплінарної міжвузівської експертної групи вчених з метою напрацювання практичних підходів щодо нормалізації соціально-політичної ситуації та посткризової адаптації в місті та регіоні (медіатор – доц. І. Г. Терещенко).

Фінансування на проведення досліджень у 2015 році не отримувалось.

Поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності

Інститут соціальних наук підключений до баз електронних колекцій наукової періодики за допомогою електронної бібліотеки Наукової бібліотеки ОНУ.

Науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів

Кафедра соціології: кафедральна тема № 101 № Державної реєстрації 0113U002695 «Тенденції змін соціальних зв'язків і соціальних відносин в сучасному суспільстві», зареєстрована з 1 січня 2013 року, виконується співробітниками кафедри соціології ІСН без цільового фінансування, науковий керівник – завідувач кафедрою соціології ІСН – д.с.н. проф. Онишук В.М. Термін закінчення теми – 31.12.2017 р. Результати: Створено теоретичні і емпіричні типології соціальних зв'язків в сучасному мережевому суспільстві, у тому числі в мережі Інтернет, а також в умовах глобалізації та віртуалізації відносин. Проаналізовано відповідну наукову літературу, побудовано програму емпіричного соціологічного дослідження. Здійснено теоретико-методологічний аналіз та підібрано соціологічний інструментарій щодо вивчення соціальних чинників формування нових конфігурацій віртуальних спільнот і ідентичностей у мережевому суспільстві. Досліджено типи нових колективних спільнот, що мають місце в мережевому та інформаційному суспільстві. Виокремлено і проаналізовано типи практик «повсякденної дипломатії» як приклад практик кооперації у мережевому суспільстві.

Здійснено публікацію наукових 37 статей, з них 6 в міжнародних виданнях. Видано 1 монографію за кордоном, 7 підрозділів у монографіях, 5 навчальних посібників, здійснені і захищені кваліфікаційні, дипломні і магістерські роботи. Захищена 1 кандидатська дисертація.

Викладачі кафедри також беруть участь у науково-дослідній міжкафедральній темі «Контекстність вищої освіти як чинник гуманітарної і міжнародної безпеки мультикультурного регіону».

Кафедра політології: к/т № 222 «Дослідження політичних аспектів адаптаційних практик у перехідних суспільствах» (№ державної реєстрації 0111U006703, науковий керівник – к.ф.н., проф. Ануфрієв Л. О.).

У звітний період виконувалися завдання 5-го етапу, визначені календарним планом, підбито підсумки дослідження, які полягають у наступному: встановлено, що специфіка й механізми формування політико-адаптаційних практик є похідними від амбівалентного стану масової свідомості, в якій одночасно присутні модерні та до-модерні цінності, смисли й символи; розроблено факторну модель аналізу політико-адаптивного процесу на системному рівні; визначено, що циклічність політичного процесу співвідноситься із циклотимними реакціями масових суб'єктів на політичні зміни; доведено, що серед групових тактик пристосування до перманентних соціально-політичних криз переважають їх часткові та поверхневі типи, які мають риси тимчасової акомодатії, а результатом суперечливих стратегій і тактик групових суб'єктів є адаптивна асиметрія; встановлено, що найбільшими ресурсами адаптації розпоряджаються ті соціальні суб'єкти, які здатні конвертувати різні види соціального капіталу у політичні диспозиції та важелі політичного впливу; визначено, що резервом формування інноваційних конструктивних політико-адаптивних практик є публічна сфера політики на локальному (міському) рівні; запропоновано засоби щодо посилення адаптаційного потенціалу політично активних суб'єктів громадянського суспільства. Результати теоретичного аналізу і практичних досліджень знайшли застосування в підготовці лекцій і практичних занять з таких навчальних курсів, як «Політичні еліти і лідерство», «Політична психологія», «Політичні інститути і процеси в Україні», «Політичні комунікації», «Політична модернізація і транзитивні процеси», «Політична конфліктологія», підготовлених методичних рекомендаціях для структур МВС, місцевих громад і закладів середньої освіти, використовувалися в діяльності ВОО «Комітет виборців України», Центру конфліктології та медіації, створеному на базі кафедри політології, а також організації та при проведенні семінарів, «круглих столів», майстер-класів для представників владних інституцій та громадських активістів в м. Одеса та області, що мали на меті опрацювання діалогових практик регулювання конфліктів і розповсюдження конструктивних форм політико-адаптаційних практик.

У звітний період опубліковано 1 монографія, 14 наукових статей, з них – 4 за кордоном, 1 навчальний посібник.

Кафедра міжнародних відносин:

Міждисциплінарна науково-дослідна тема № 111 «Контекстність вищої освіти як фактор гуманітарної та міжнародної безпеки мультикультурного регіону». Номер державної реєстрації НДР: № 0113U002693 Терміни виконання: початок – 01.03.2013 р., закінчення – 31.12.2017 р. Науковий керівник - д.політ. наук, професор, ректор І. Н. Коваль. Результати: вперше виявлені та описані: ситуації загрози, при цьому показано, що ситуації загрози самоактуалізації сприяють розвитку такої копінг-стратегії, як фокусування на позитиві, тоді як ситуації загрози життю – стратегії самоконтролю, очікування на допомогу та прийняття проблеми – відмовлення від рішень; прояви когнітивно-стильових якостей особистості у стратегіях категоризації; взаємозв'язок темпераменту і основних стратегій поведінки в конфлікті; вплив гендерних особливостей особистості на рівень і форми прояву агресивності, зміни ціннісно-сміслової сфери особистості тимчасових мігрантів у результаті кроскультурної адаптації (на прикладі студентів-іноземців); характеристики формування етнічної ідентичності під впливом різних факторів, зокрема соціальної політики; фактори, що впливають не тільки на формування територіальних ідентичностей, а й на соціальну інтеграцію територіальних спільнот (як глобальні процеси, так і регіональні), соціологічні дані, що розкривають аспекти соціальної безпеки/небезпеки та соціальних ризиків сільської та міської студентської аудиторії, проблеми академічної мобільності сільської та міської студентської аудиторії. Дістали подальшого аналізу: Міграційні процеси у сучасних міжнародних відносинах (на прикладі держав Близького Сходу та ЄС), сучасні проблеми глобального політичного вибору пострадянської країни на прикладі України, особливості прикордонної співпраці України з ЄС, особливості політичного розвитку країн, що межують з Україною, або є членами спільних політичних союзів.

Кафедра історії та світової політики зареєстровано науково-дослідну тему №130 «Регіональна специфіка світового політичного процесу: історія, теорія та практика». Зареєстрована 3 березня 2014 р. Термін закінчення 31.12.2018 р Науковий керівник: канд.іст.наук, доц. Шевчук М. А., завідувач кафедрою історії і світової політики.

Результати: Були встановлені та проаналізовані відповідні етапи світового політичного процесу, виділені особливості його центр-периферійної, суб'єкт-об'єктної структурованості, реконструювані

деякі історичні моделі, визначені державно-правовий досвід та особливості інституалізації конкретних суспільно-політичних систем, здійснений політико-правовий аналіз певних норм міжнародного та національного права, що закріплюють існуючий порядок системи світової політики. В сучасних соціокультурних та політичних процесах регіони виступають найкращими індикаторами стану національного розвитку та розвитку територіального самоврядування. Наукові результати отримані з врахуванням новітніх сучасних наукових досліджень національного та світового рівня, що торкаються виконуваної теми. Новизна та актуальність результатів відповідають сучасним соціально-політичним процесам. Отримані результати дослідження можуть бути враховані у формуванні та здійсненні реальної регіональної політики, щоб забезпечити сталий розвиток суспільно-політичних процесів регіонального та державного рівнів. Результати досліджень реалізуються в роботі зі студентами для роз'яснення специфіки регіональної політики в рамках світового політичного процесу, що підвищує рівень навчального процесу.

У звітний період опубліковано: опубліковано 12 статей, прийнято участь в 10 міжнародних наукових заходах.

Подальше забезпечення найкращої організації наукових досліджень в Інституті соціальних наук потребує:

- Посилення комп'ютерного забезпечення;
- Придбання ліцензійних комп'ютерних програм;
- Забезпечення доступу до міжнародних платних електронних баз даних (напр. доступ до книжково-журнальних баз "Sage");
- Збільшення фінансування для проведення наукових конференцій в Інституті соціальних наук і оплати відряджень в інші наукові установи в Україні і закордоном;
- Виділення фінансування для видання монографій, підручників, статей;
- Виділення фінансування для проведення соціологічних і політичних досліджень;
- Утворення повноцінної лабораторії або центру соціологічних і соціополітичних досліджень;
- Збільшення фінансування для ремонту приміщень, закупівлі обладнання;
- Збільшення кількості приміщень для реалізації науково-дослідницької і навчальної діяльності.

2.1.3. ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Директор – доктор педагогічних наук, професор Л. М. Дунаєва

Інститут інноваційної та післядипломної освіти є структурним підрозділом ОНУ імені І. І. Мечникова. Діяльність ІПО керується Законом України «Про освіту», відповідними наказами та інструкціями Міністерства освіти і науки України, рішеннями Вченої ради університету, наказами ректора ОНУ ім. І. І. Мечникова «Про реорганізацію ФПК ОДУ ім. І. І. Мечникова в Інститут післядипломної освіти ОДУ ім. І. І. Мечникова» від 19 січня 1995 р. та «Про зміну назви Інституту післядипломної освіти» за № 17-02 від 24.07.2003 р., ліцензією Міністерства освіти і науки України № 122209 від 10.09.2001 р. (пунктом про надання післядипломної і другої вищої освіти та підвищення кваліфікації).

В рамках ІПО існують 7 кафедр (кафедра соціальних теорій (засн. у 2001 р.), кафедра клінічної психології (засн. у 1999 р.), кафедра економіки та моделювання ринкових відносин (засн. у 2001 р.), кафедра економічної кібернетики та інформаційних технологій (засн. у 2014 р.), кафедра системного програмного забезпечення та технологій дистанційного навчання (засн. у 2004 р.), кафедра соціальної роботи (засн. у 2013), кафедра соціальної допомоги та прикладної психології (засн. у 2013)), секція іноземних мов (засн. у 2001 р.) та п'ять науково-технічних лабораторій.

До пріоритетних напрямків наукової діяльності ІПО належать:

- фундаментальні дослідження з найважливіших проблем природничих, суспільних і гуманітарних наук (проблеми демографічної політики, розвитку людського потенціалу та формування громадянського суспільства, розвиток соціальної відповідальності особистості, збереження навколишнього середовища та сталий розвиток);
- дослідження та реалізація сучасних європейських освітніх моделей підготовки психологів, економістів, педагогів, соціальних працівників та програмістів;
- вивчення питань соціальної роботи в Україні та за кордоном, поєднання як історичних аспектів становлення соціальної допомоги, так і новітніх здобутків теорії та практики напрямку соціальна робота;
- розробка та апробація новітніх комп'ютерних засобів та технологій інформатизації суспільства.

Науково-педагогічні кадри

На даний час в Інституті інноваційної та післядипломної освіти працюють 86 викладача, із них 16 професорів, докторів наук та 52 доцента, кандидата наук.

Науково-педагогічні кадри в роках:	2012	2013	2014	2015
Чисельність науково-педагогічних працівників, усього:	93	90	86	83
Професори, доктори наук:	15	15	16	13
Доценти, кандидати наук:	42	46	52	45
Викладачі без наукового ступеня:	36	29	18	25

Кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування за останні чотири роки

Категорії Робіт	2012		2013		2014		2015	
	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.
Фундаментальні	0		0		0		0	
Прикладні	0		0		0		0	
Госпдоговірні	0		0		0		0	

Науково-дослідних робіт, виконаних за рахунок будь-якого фінансування, за останні чотири роки немає.

У 2015 році аспірантами ІІПО була захищена 1 кандидатська дисертація:

1. Ємяшева Ж. В., Психологічні детермінанти суїцидальних тенденцій у осіб, які страждають на хімічну залежність. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук, спеціальність 19.00.04 – медична психологія. Науковий керівник, проф. Розанов В. А.

Результати фундаментальних досліджень та прикладних досліджень і розробок

Найвагомішим результатом дослідження №125 «Соціально-психологічні, політико-правові та культурно-історичні аспекти розвитку сучасного суспільства» (№ д/р 0114U001792, науковий керівник – д-р політ н., проф. Дунаєва Лариса Миколаївна) є те, що: вперше засобами аналізу результатів проведення соціальної реформи з'ясовано перспективні напрямки розвитку системи соціального захисту та психологічної стабільності населення в умовах адміністративної і ринкової економіки. Результати дослідження за темою, дозволили визначити основні напрями і проблеми трансформації суспільства в Україні; виявлено перспективні напрямки розвитку соціально-психологічної реабілітації та допомоги, захисту особистості в Україні та за кордоном; опубліковано 15 наукових статей у фахових виданнях, 3 навчально-методичних посібника, 30 доповідей на конференціях, 1 збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції, захищено 3 магістерських та 34 бакалаврських робіт.

Найвагомішим результатом дослідження № 121 «Системоутворюючі чинники благополуччя особистості в умовах психосоціального стресу» (№ д/р 0114U001791, науковий керівник – д-р. мед.н., проф. Розанов В. А.) є те, що: отримана емпірична модель психологічного благополуччя особистості, як компоненти психологічного здоров'я; визначені основні змістовні характеристики екзистенціального, особистісного та ціннісного характеру, що дозволяє особистості зберігати психологічне благополуччя і психічне здоров'я в умовах психосоціального стресу; підготовлено публікації та методичні матеріали щодо соціокультурних детермінант психологічного здоров'я; подано до розгляду на спеціалізовану вчену раду 1 дисертаційна робота та захищена 1 кандидатська дисертація, проведена II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Пізнавальний та перетворювальний потенціал історичної психології як науки» та II Науковий колоквиум для аспірантів та студентів присвячений Всесвітньому Дню Психічного здоров'я: «Психічне та психологічне здоров'я в сучасних соціально-політичних та економічних умовах розвитку суспільства». Опубліковано 44 наукових статей, 1 навчальний посібник, 3 навчально-методичних і 2 методичних посібника, 2 збірник матеріалів науково-практичних конференцій, 43 доповідей на конференціях, захищено 54 дипломних робіт.

Найвагомішим результатом наукового дослідження № 138 за темою «Моделювання ефективного управління розвитком інформаційних систем економічних об'єктів» (Наказ № 3632-18 від 19.12.14, науковий керівник – к. фіз-мат. н., доцент Рудик О. Г.) є те, що проаналізуван категоріальний апарат управління взаємовідносинами з клієнтами в області бізнес-процесів, розроблена методика кластеризації клієнтських груп і здійснено практичне застосування даної методики на підприємстві, сформульовані рекомендації по бізнес-виявленню процесів, що відносяться до клієнтам підприємства, розроблена та апробована еталонна модель архітектури бізнес-процесів, що відносяться до клієнтоорієнтованої технології управління, опубліковано 3 монографії, 1 навчальний посібник, 4 методичні посібники і методичні вказівки, 1 збірник матеріалів науково-практичної конференції, 16 наукових статей, 43 доповідей на наукових конференціях та 29 дипломних робіт.

Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2015 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор, за формою:

Загальна кількість праць, опублікованих співробітниками ІІПО у 2015 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор становлює 10 статей. Перелік наукових праць додається (Додаток 1).

Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих учених

В Інституті інноваційної та післядипломної освіти Рад молодих учених немає.

Студенти, аспіранти та докторанти ІІПО беруть активну участь у виконанні науково-дослідницької й експериментальної роботи Інституту, готують курсові, дипломні та магістерські роботи з тематики наукових досліджень, що проводяться на кафедрах. Щорічно студенти та аспіранти ІІПО беруть участь у «круглих столах», наукових семінарах, наукових студентських конференціях, у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності «Кредитний менеджмент» та у Всеукраїнських сту-

дентських олімпіадах. На міжнародній конференції «Авіація та космонавтика» (м.Кривий Ріг) студентка ІІПО отримала перше місце на конкурсі робіт та дипломом з відзнакою.

У вересні 2015 року до аспірантури та докторантури ІІПО зараховано 16 осіб (13 аспірантів, 2 здобувачів, 1 докторант). Загалом, протягом 2015 року на кафедрах ІІПО працювали над докторськими та кандидатськими дисертаціями 2 докторанта, 21 аспірант (13 з них - із відривом від виробництва) та 7 здобувачів.

З метою розвитку наукової творчості студентів, глибшого ознайомлення з сучасними тренінговими технологіями та іншими методами психологічної практики, в листопаді 2015 року розпочав свою роботу науково-практичний гурток для студентів ІІПО «Психологія тренінгу». Керівник гуртка – доктор психологічних наук, професор Лефтеров Василь Олександрович.

У квітні 2015 року в ІІПО була проведена студентська наукова конференція (у межах 71-ї звітної студентської наукової конференції ОНУ імені І. І. Мечникова), де у 6 підсекціях виступили з докладами 111 студентів.

В рамках громадської акції з 25 листопада до 1 грудня студенти 3 та 4 курсів кафедри соціальної роботи брали участь у соціально-культурному проєкті «Відкриваємо двері дітям». У рамках проєкту студенти відвідували виставку арт-проєктів та інсталяцій.

З нагоди Міжнародного дня інвалідів та в рамках фестивалю соціальної реклами «Відкрий своє серце» студентами 3 та 4 курсу напряму підготовки «Соціальна робота» було розроблено буклети з соціальної реклами. Найкращі студенти були нагороджені грамотами.

У рамках міжнародного дня «Психічного здоров'я» студенти ІІПО приймали участь у проведенні круглого столу «Гендер як новий вимір соціокультурного розвитку в сучасному освітянському просторі», керівник: доц. Гладченко Світлана Володимирівна. Також у рамках міжнародного дня «Психічного здоров'я» 04 листопада в ІІПО проведено щорічний науковий Колоквіум, у якому прийняли участь аспіранти та студенти ІІПО. Було висвітлено найбільш актуальні питання психічного та соціального здоров'я особистості та суспільства. Тексти виступів надруковано у збірнику матеріалів другого наукового Колоквіума.

У рамках Всеукраїнського фестивалю науки студенти ІІПО приймали участь у відкритих лекціях професорів ІІПО ОНУ імені І. І. Мечникова: Простомолотова В. Ф., Розанова В. А., Снігур Л. А.

У травні 2015 р. відбулась зустріч студентів ІІПО з представниками Державної служби МНС в Одеській області та проведено науковій семінар на тему «Особливості надання психологічної допомоги в умовах надзвичайного стану».

Крім того, у березні і квітні, студенти ІІПО прийняли участь у деяких наукових семінарах: «Асимптотичні методи розв'язування задач оптимального керування зі швидкими та повільними змінними у дискретних рівняннях», «Інтелектуальний автоматичний аналіз та використання інформації для прийняття рішень», у щорічній науково - практичній конференції молодих учених «Сучасні технології в економіці і кібернетиці: досвід, проблеми, тенденції, ефективність» яка відбулась у травні 2015р. та у Міжнародному круглому столі «Відповідальне батьківство як шлях до гендерної рівності», який був проведений 16 квітня 2015 р. в ІІПО разом з посольством Швеції в Україні та громадським Рухом «Віра, Надія, Любов».

Студенти, аспіранти та здобувачі ІІПО у звітному 2015 році прийняли участь у 15-ти Всеукраїнських та Міжнародних науково-практичних конференціях. Результати досліджень надруковані і в цілому становлять 98 тез та наукових статей. Перелік статей додається (Додаток 2).

Статистичні дані про науково-дослідну роботу студентів та молодих учених

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях та відсоток від загальної кількості студентів	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2012	14%	9	40
2013	16%	10	60
2014	21%	22	40
2015	30%	18	25

Наукові підрозділи, їх напрями діяльності, робота з замовниками

На базі комплексу «Школа-Коледж-Університет» існують п'ять науково-технічних лабораторій, координаційний центр дистанційного навчання та Центр неперервної освіти.

У 2006 році в складі ІІПО створено навчально-методична лабораторія клінічної реабілітаційної психології та психологічних експертиз (керівник канд. психол. н., доц. Коробіцина М. Б.), співробітники якої розробляють та впроваджують інноваційні моделі навчального процесу та інноваційні реабілітаційні технології: система інтегративних методів навчання в курсі «Нейропсихології», інноваційні технології навчання, авторські моделі психологічних тренінгів. Лабораторія здійснює наукове співробітництво з медичними закладами та організаціями, які надають різні види соціальної допомоги населенню міста Одеси та Одеської області. Зокрема – Військово-медичний центр Південного оперативного командування, Обласний благодійний фонд «Надія, добро, добробут», Обласний центр соціальних служб для молоді, Міський дитячий діагностичний центр імені академіка Б. Я. Резніка.

На базі кафедри клінічної психології під керівництвом д-ра біол. н., проф. Псядла Е. М. працює психодіагностична лабораторія. На базі лабораторії проводиться розробка психодіагностичних засобів та їх втілення в діагностичних методиках, включаючи методологічне та теоретичне обґрунтування, перевірку валідності й надійності.

На базі навчально-науково виробничого центру ОНУ сумісно з кафедрою комп'ютерних та інформаційних технологій створено навчально-практичну лабораторію з мікроелектроніки та комп'ютерної схемотехніки (керівник доц. Глауберман М. А.) для виконання студентами комплексу лабораторних та практичних робіт, які передбачені навчальним планом підготовки бакалаврів зі спеціальності «Комп'ютерна інженерія».

У складі кафедри комп'ютерних та інформаційних технологій ІІПО створено навчально-дослідницьку лабораторію «Мікропроцесорної техніки та автоматизації наукових досліджень» (керівник доц. Шугайло Юрій Борисович).

Разом з НДІ фізики створено лабораторію проблем прикладної фізики та комп'ютерних технологій (керівник проф. Тюрин О. В.), на базі якої проводяться всі наукові розробки та дослідження в рамках двох держбюджетних тем як інституту, так і кафедри комп'ютерних та інформаційних технологій ІІПО. Розроблено та впроваджено оригінальні експериментальні методи та стенди для досліджень і неруйнівного контролю фізико-хімічних властивостей матеріалів: оптична голографія, фотонна кореляційна спектроскопія і лазерна доплерівська анемометрія з комп'ютерною цифровою обробкою сигналів і зображень.

Також в ІІПО продовжує свою діяльність Координаційний центр дистанційного навчання. Директор центру – доц. Альошин О. М. Завданням центру є розробка теоретико-методологічних засад створення і розвитку системи дистанційного й електронного навчання у вищому навчальному закладі регіонального типу та технічно забезпечення наукових заходів університетського масштабу.

Створений у 1995 році Центр неперервної освіти ІІПО ОНУ протягом звітного 2015 року продовжував надавати освітні послуги із підвищення кваліфікації фахівцям установ, підприємств, бізнес-структур та викладачам ВНЗ I-IV рівнів акредитації. Протягом означеного періоду на базі Центру пройшли курс підвищення кваліфікації 154 викладача ВНЗ I-IV рівнів акредитації, 23 фахівців установ та підприємств. Центр прийняв участь у двох тендерних програмах: за запитом Державної міграційної служби України (програма «Англійська мова у професійній діяльності» для державних службовців Головного управління Державної міграційної служби України в Одеській області); та за запитом Державної адміністрації залізничного транспорту України (програма «Психологія посттравматичного стресу» для співробітників психологічної служби Укрзалізниці). За другим запитом тендер пройдено успішно, курс підвищення кваліфікації для співробітників психологічної служби Укрзалізниці заплановано на 2016 рік.

В 2015 році ЦНО у співпраці із Всеукраїнською асоціацією поліграфологів ініціював новий напрям підвищення кваліфікації на базі ОНУ імені І. І. Мечникова «Психофізіологічні методи дослідження та експертизи із використанням поліграфа». 23 фахівці вже успішно пройшли навчання за означеним напрямом. У жовтні 2015 року Рішенням I Всеукраїнської науково-практичної конференції поліграфологів Центр неперервної освіти ІІПО ОНУ імені І. І. Мечникова запропоновано вважати єдиним навчальним закладом, на базі якого можуть проходити підвищення кваліфікації цивільні поліграфологи України. Договір щодо співпраці у навчально-методичній та науково-дослідницькій сфері готується до підписання.

Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

Детальні дані щодо тематики співробітництва з зарубіжними партнерами (окремо по кожній країні) викласти за формою:

Країна партнер (за алфавітом)	Установа-партнер	Тема співробітництва та обсяги фінансування (частка ОНУ імені І.І.Мечникова)	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати від співробітництва
Німеччина	Університет прикладних наук, м.Оснабрюк	Науково-освітнє та гуманітарне співробітництво.	УГОДА про співробітництво між Університетом прикладних наук, м.Оснабрюк (Німеччина) та ОНУ імені І.І. Мечникова (м.Одеса, Україна). 28.05.2013 – 28.05.2018р.	1. Участь співробітників та аспірантів університету прикладних наук, м.Оснабрюк у II Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Пізнавальний та перетворювальний потенціал історичної психології як науки» 5 лютого - 5 березня 2015р., м.Одеса, ОНУ імені І.І.Мечникова. 2. Обмін методичною літературою, підручниками та видання спільних наукових посібників.
Швеція	Центр суїцидологічних досліджень та превенції, Каролінський інститут, м.Стокгольм: National Centre for Suicide Research and Prevention of Mental Ill-Health at Karolinska Institutet and Stockholm	Науково-дослідний проект «Шведсько-Українське дослідження покращення психічного здоров'я дітей: оцінка результатів з урахуванням соціо-економічних факторів».	Участь ІІПО у міжнародному співробітництві між ОО «Екологічне здоров'я людини», Каролінським Інститутом (Стокгольм, Швеція) та ТНУ імені В.І. Вернадського	1. Візити співробітників ІІПО до Швеції. 2. Третій рік триває апробація розробок проекту SEYLE (Promoting health through the prevention of risk-taking and self-destructive behaviours) у роботах аспірантів ІІПО, спеціальність - клінічна психологія. http://www.seyle.eu/
Польща	Вища школа управління та адміністрації, м.	Культурно-освітній візит до Європи.	Міжнародний культурно-освітній проект.	Віізди за кордон співробітників ІІПО з метою участі у Науковому семінарі
	Ополе. Opole, ul.Niedzialkowskiego 18, Skrytka Pocztowa 526, Tel. 077 402-19-00/01		Методологія написання міжнародних проектів.	«Особливості європейського фінансування наукової діяльності», 29 квітня 2015р. www.wszia.opole.pl
Німеччина	Публічна компанія Software AG, м.Дармштадт	Університетська програма по роботі студентів з програмними продуктами компанії Software AG	Договір №70823 від 2008.06.03	1. На базі продуктів фірми Software AG було виконано та захищено 5 магістерських робіт 2. Розробки студентів та викладачів на базі СУБД ADABAS і середовищі розробки NATURAL були розкриті та обговоренні на щорічній кафедральній конференції «Сучасні технології в економіці і кібернетиці: досвід, проблеми, тенденції, ефективність» м. Одеса, 18.05-20.05.2015 р.

				3. Наукові дослідження викладачів і студентів кафедри по напрямках «Управління бізнес-процесами», «Інтеграційні технології в інформаційних технологіях», «Обробка потоків даних» представлені більш ніж на 8 наукових конференціях і в наукових виданнях у вигляді статей та тез. 4. Робота з новими програмними продуктами компанії Software AG: Webmethods, Arama, Mashzone при проведенні лабораторних та практичних занять.
Російська федерація	Інститут східнознавства Російської академії наук, м. Москва http://ivran.ru/	Участь в роботі III Всеросійської конференції «Історія східнознавства: традиції та сучасність». Без фінансування.	немає	Опубліковані тези конференції, зроблено доклад, прийнята до друку стаття О.М. Альошина у збірник наукових праць конференції (0,5 друк. арк.).
Швеція	Посольство Швеції в Україні Шведський Інститут	Проведення Міжнародного круглого столу «Відповідальне батьківство як шлях до гендерної рівності»		Шведська фотовиставка в ОНУ «Пазл життя: відповідальне батьківство» яка містить фотографії, присвячені ролі татів у сім'ї, можливостям погодити рівність, татівство і роботу.

Наукова та науково-технічна діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами Національної академії наук України

Співробітники комплексу, на базі спільної з НДІ фізики лабораторії проблем прикладної фізики й комп'ютерних технологій, проводять теоретичні та експериментальні дослідження згідно з угодами про наукове співробітництво з Інститутом хімії поверхні ім. О. О. Чуйка НАН України та з Інститутом колоїдної хімії і хімії води ім. А. В. Думанського НАН України.

Співробітники кафедри системного програмного забезпечення та технологій дистанційного навчання беруть участь у спеціальній програмі Одеської обласної адміністрації щодо профорієнтаційної роботи в школах Одеської області.

Завдяки співробітництву ІПО з Інститутом соціальної роботи та управлінням НПУ імені М. П. Драгоманова, з Міжнародною академією соціальної роботи, студенти ІПО прийняли участь у новій програмі ЕразмусЕ+ «Навчальна мобільність» 2014-2020. У рамках проекту Еразмус + студенти ІПО з соціальної роботи та психології пройнуть у січні 2016р. двотижневий курс паралельного навчання у Вищій школи «Гуманітас» в м. Сосновец (Польща).

У 2014-2015 навчальному році студенти Інституту інноваційної та післядипломної освіти напрямів «Фінанси і кредит» та «Міжнародні економічні відносини» проходили практику на базі відділів соціально-економічного розвитку приморських регіонів та ринкових механізмів та структур ІПРЕЕД НАНУ.

Поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності

В ІПО був спрощений та розширений доступ викладачів, аспірантів та студентів Інституту до користування електронними ресурсами наукової бібліотеки ОНУ імені І. І. Мечникова. З метою отримати унікальний і постійний цифровий ідентифікатор вчених, всі наукові співробітники ІПО пройшли реєстрацію у міжнародній системі Open Researcher and Contributor ID (ORCID). Для покращання рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності, постійно проводилася підтримка, вдосконалення, догляд та наповнення інформацією сайтів ІПО, а саме: офіційний сайт ІПО: <http://iipo.onu.edu.ua>, сайт КЦДН: <http://e-learning.onu.edu.ua>, сайт кафедри СПЗ та ТДН: <http://kspodn.onu.edu.ua>

Науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів

У 2015 р. на кафедрах ІІПО виконувалися 4 науково-дослідні роботи:

На кафедрі економіки та моделювання ринкових відносин у 2015 р. почалася наукова дослідницька робота без цільового фінансування № 143 за темою «Дослідження фінансово-економічних напрямів забезпечення сталого розвитку держави, регіонів, суб'єктів господарювання» (№ д/р 0115U003910), науковий керівник – кандидат економічних наук, доцент Журавльова Тетяна Олександрівна.

Очікувані наукові результати:

- Буде розроблений організаційно – економічний механізм оптимізації банківської системи на регіональному рівні;

- Буде підбрано методичний інструментарій для дослідження економічної ситуації в Одеському регіоні.

Практичний результат:

Буде підготовлено публікації та методичні матеріали щодо аналізу економічної та фінансової ситуації в Одеському регіоні.

Опубліковано:

- монографії – 3;

- навчально-методичні посібники – 2;

-методичні посібники і методичні вказівки –3;

-збірник матеріалів науково-практичної конференції – 2;

-наукові статті -18;

-доповіді на наукових конференціях – 35;

Співробітниками кафедр клінічної психології і соціальної допомоги та практичної психології з 01.01.2014 року ведеться наукова робота за темою НДР № 121 «Системоутворюючі чинники благополуччя особистості в умовах психосоціального стресу» (№ д/р 0114U001791), науковий керівник – доктор медичних наук, професор кафедри клінічної психології Розанов В. А.

Практичним результатом є те, що: отримана емпірична модель психологічного благополуччя особистості, як компоненти психологічного здоров'я; визначені основні змістовні характеристики екзистенціального, особистісного та ціннісного характеру, що дозволяє особистості зберігати психологічне благополуччя і психічне здоров'я в умовах психосоціального стресу; підготовлено публікації та методичні матеріали щодо соціокультурних детермінант психологічного здоров'я; подано до розгляду на спеціалізовану вчену раду 1 дисертаційна робота та захищена 1 кандидатська дисертація, проведена II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Пізнавальний та перетворювальний потенціал історичної психології як науки» та II Науковий колоквиум для аспірантів та студентів присвячений Всесвітньому Дню Психічного здоров'я: «Психічне та психологічне здоров'я в сучасних соціально-політичних та економічних умовах розвитку суспільства».

Опубліковано:

- навчальні посібники – 1;

- навчально-методичні посібники – 3;

- методичні посібники і методичні вказівки -5;

- збірник матеріалів науково-практичної конференції – 2;

- наукові статті – 44;

- доповіді на наукових конференціях – 43;

- дипломні роботи – 54.

Співробітниками кафедр соціальних теорій та соціальної роботи з 01.02.2014 ведеться наукова робота за темою НДР № 125 «Соціально-психологічні, політико-правові та культурно-історичні аспекти розвитку сучасного суспільства» (№ д.р. 0114U001792), науковий керівник – доктор політичних наук, проф. Дунаєва Л. М., відповідальний виконавець – кандидат політичних наук, доцент Нікогосян О. О.

Наукові та практичні результати:

- вперше засобами аналізу результатів проведення соціальної реформи з'ясовано перспективні напрямки розвитку системи соціального захисту та психологічної стабільності населення в умовах адміністративної і ринкової економік та визначення основних напрямів і проблем його трансформації в Україні,

- виявлено перспективні напрямки розвитку соціально-психологічної реабілітації та допомоги населенню, захисту особистості в Україні та за кордоном,
- проведено: круглий стіл «Гендер як новий вимір соціокультурного розвитку в сучасному освітньому просторі», міжнародній круглий стіл «Відповідальне батьківство, як шлях до гендерної рівності»; щорічна конференція професорсько-викладацького складу ОНУ, щорічна звітна студентська конференція ОНУ.

Опубліковано:

- навчальні посібники – 1;
- навчально-методичні посібники – 3;
- методичні посібники і методичні вказівки – 3;
- збірник матеріалів науково-практичної конференції – 1;
- наукові статті – 15;
- доповіді на наукових конференціях – 30;
- захищено 3 магістерських та 34 бакалаврських робіт.

Співробітниками кафедр системного програмного забезпечення та технологій дистанційного навчання і економічної кібернетики та інформаційних технологій з 01.01.2015 р. почалася наукова дослідницька робота без цільового фінансування №138 за темою «Моделювання ефективного управління розвитком інформаційних систем економічних об'єктів» (Наказ № 3632-18 від 19.12.14), науковий керівник - кандидат фізико-математичних наук, доцент Рудик Олег Григорович, відповідальний виконавець – кандидат фізико-математичних наук, доцента В. І. Якимчук.

Об'єктом дослідження було обрано архітектуру бізнес-процесів підприємства при використанні концепції клієнтоорієнтованої технології управління підприємством.

Найвагоміші результати дослідження першого етапу є те, що:

- проаналізуван категоріальний апарат управління взаємовідносинами з клієнтами в області бізнес-процесів;
- конкретизоване поняття «управління взаєминами з клієнтами»;
- розроблена методика кластеризації клієнтських груп і здійснено практичне застосування даної методики на підприємстві на підставі якої сформульовані рекомендації по бізнес-виявленню процесів, що відносяться до клієнтам підприємства;
- на підставі методики моделювання розроблена та апробована еталонна модель архітектури бізнес-процесів, що відносяться до клієнтоорієнтованої технології управління.

Опубліковано:

- монографії – 3;
- навчальні посібники – 1;
- методичні посібники і методичні вказівки -4;
- збірник матеріалів науково-практичної конференції – 1;
- наукові статті – 16;
- доповіді на наукових конференціях – 43;
- дипломні роботи – 29.

За результатами наукової та науково-технічної роботи Інституту інноваційної та післядипломної освіти можливо підкреслити головну проблему у здійсненні наукової діяльності ІІПО - це відсутність доступу до закордонних баз даних та наукових видань, які потребують грошової передплати за користування, та вкрай обмежена можливість розміщення там публікацій науковців ІІПО, які мають робити це за власні кошти. Результати наукових досліджень друкуються в міжнародних виданнях з низьким індексом цитування.

З другого боку суттєвим недоліком наукової діяльності ІІПО є недостатня робота з вітчизняними та зарубіжними грант-програмами. Тому для ефективної наукової діяльності ІІПО його треба достатньо забезпечити сучасною інформаційно-комунікаційною технікою та відповідним фінансуванням.

Видання навчальної, навчально-методичної, наукової літератури
Інституту інноваційної та післядипломної освіти
за 2015 рік

№ з/п	Кафедра	Назва дисципліни	Автор, назва видання	Вид видання (підручник, навчальний посібник тощо)	Назва видавництва	Обсяг(в ум.друк. арк.)	Мова видання	дата
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА								
1.	2	3	4	5	6	7	8	9
	Соціальної роботи, соціальних теорій	Теорія соціальної роботи,	Під ред. Л.Н.Дунаєва. Автори: Л.Н.Дунаєва, Л.А.Снігур, А.Ф.Аблов, У.В.Варнава, С.В.Гладченко, М.Б.Коробіцина, М.Г.Лаврова, О.О.Нікогосян, Т.П.Хлівнюк, Є.В.Кастромицька, І.П.Мусіна Довідник з соціальної роботи	Навчальний посібник	ОНУ	16,75 друк.арк	Укр. мова	ОНУ №3 від 04 лист. 2014
2.	Ек. та моделюв. ринк. відносин	Державне регулювання економіки	Захарченко Н.В. в соавторстві Экономическая безопасность бизнеса в трансформационной экономике	Навчальний посібник	Одеса: Бахва	11,8 д.а.	Рос.	2015
3.	Економічної кібернетики та інформаційних технологій	Чисельні методи	Бойцової І. А Курсу лекцій з дисципліни «Чисельні методи»: для студентів коледжу економіки та соціальної роботи освітньо-кваліфікаційного рівня "Молодший спеціаліст" спец. "Прикладна математика"	Навч. посібник	lib.onu.edu.ua/efres/elektronnabiblioteka/uchberig-ya-metod	5,25 друк. арк.	укр	2015
II. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА								
1.	2	3	4	5	6	7	8	9
	Соціальної роботи	Соціальна психологія	О.В.Яремчук. Соціальна психологія: сучасні розробки	Навчально-методичний посібник	Одеса: ОНУ імені І.І. Мечникова	9,08 друк. арк.	Укр. мова	2015

2.	Соціальної роботи	Соціальна робота	О.В.Яремчук. Психологія соціальної роботи: теорія і практика	Навчально-методичний посібник	Одеса: ОНУ імені І.І. Мечникова	6,5 друк. арк.	Укр. мова	2015
3.	Соціальної роботи, соціальних теорій	Написання дипломної роботи	Л.М.Дунаєва, У.В.Варнава, Т.П.Хлівнюк, М.І.Брагар. Методичні рекомендації до написання дипломних робіт ОКР «Магістр» спеціальності «Соціальна робота»	Навчально-методичний посібник	Одеса: «Плутон»	2,25 друк. арк.	Укр. мова	2015
4.	Кафедра клінічної психології	Групи самопомоги АА	Самара О.Є. Групи самопомоги АА. Навчально-методичний посібник для студентів зі спеціальності 7.03010201 «Психологія».	Навчально-методичний посібник	Одеса: «Плутон»	2,8 друк. арк.	Укр. мова	2015
5.	Кафедра клінічної психології	Загальна психологія	Самара О.Є. Вибрані глави загальної психології: психологія емоцій . Навчально-методичний посібник для студентів зі спеціальності 7.03010201 «Психологія».	Навчально-методичний посібник	Одеса: «Плутон»	3,2 друк. арк.	Укр. мова	2015
6.	Кафедра клінічної психології	Історія України	Лефтеров В.А., Кулачинский Н. Н., Подкупко Т. Л., Мазанов В.В. История Украины: учебно-методическое пособие для иностранных студентов.	Навчально-методичний посібник	Одеса: ОНМедУ	10 друк. арк.	Рос. мова	2015
7.	Ек. та моделюв. ринк. відносин	Історія економіки та економічної думки	Нікола С.О., Ніколаєв Ю.О. Історія економіки та економічної думки	Навчально-методичний посібник	Одеса: ОНУ	8,4 д.а.	Укр	2015 ОНУ Пр № 8 від 21.04.14
8.	Соціальної роботи	Вступні іспити	Л.М. Дунаєва, У.В. Варнава. Рекомендації для підготовки до фахового випробування для вступу за напрямом «Соціальна робота» на основі ступеня бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю	Методичний посібник	ВМВ	0,79 друк. арк.	Укр. мова	2015
9.	Соціальна допомога та практична психологія	Етнопсихологія	Смокова Л.С. Етнопсихологія: Методичний посібник для студентів зі спеціальності «Психологія».	Методичний посібник	Одеса: "Плутон"	1,5 друк. арк.	Укр. мова	2015

10.	Соціальна допомога та практична психологія	Психодіагностика	Пеядо Е. М. Діагностика та корекція психофізіологічних та психічних порушень здоров'я в післястресовий період: Метод. посібник / За ред. І.Я.Пінчук, А.І.Гоженка, Е.М.Пеядло.	Методичний посібник	Одеса, Фенікс	5 друк. арк.	Укр. мова	2015
11.	Соціальна допомога та практична психологія	Економічна психологія	Кременчуцька М. К. Методичні рекомендації до курсу «Економічна психологія».	Методичні рекомендації	http://fs.onu.edu.ua/clients/client11/web11/metod/iip_o/Kremen_E_P.pdf .	2 друк. арк.	Укр. мова	2015
12.	Соціальна допомога та практична психологія	Геронтопсихологія та психологічна допомога особам похилого віку	Кременчуцька М. К. Методичні рекомендації до курсу. «Геронтопсихологія та психологічна допомога особам похилого віку».	Методичні рекомендації	http://fs.onu.edu.ua/clients/client11/web11/metod/iip_o/Kremen_G_P.pdf .	1 друк. арк.	укр. мова	2015
13.	Соціальна допомога та практична психологія	Написання дипломної роботи	Кременчуцька М. К. Методичні рекомендації до написання та захисту дипломних робіт студентів, які навчаються за напрямом 6.030102 психологія; спеціальністю 6.03010201 психологія.	Методичні рекомендації	http://fs.onu.edu.ua/clients/client11/web11/metod/iip_o/Kremen_P.pdf .	2 друк. арк.	укр. мова	2015
14.	Соціальна допомога та практична психологія	Загальна психологія	Юнг Н.В., Будіянська Н.Ф., Вішталенко Е.Д. // Методичні вказівки з загальної психології для студентів заочної форми навчання.	Методичні вказівки	Видавн. Букаєв В.В. Одеса	1,4 друк. арк.	Укр. мова	2015
15.	Соціальна допомога та практична психологія	Загальна психологія	Юнг Н.В., Будіянська Н.Ф., Вішталенко Е.Д. // Методичні рекомендації з загальної психології для студентів гуманітарних факультетів.	Методичні вказівки	Видавн. Букаєв В.В. Одеса	1,8 друк. арк.	Укр. мова	2015
16.	Кафедра	Фінанси	Дем'янчук М.А., Маслій Н.Д. Методичні	Методичні	http://iipo.onu.edu.ua/	2 д.а.	Укр.	ШПО-

	економіки та моделювання ринкових відносин		рекомендації до виконання курсових робіт з дисципліни «Фінанси». елект. варіант.	вказівки	u.edu.ua/kafedru/kaf-ekonomiku			Пр.№1 від 22.09.15 р
17.	Соціальної роботи	Історія соціальної роботи	Гладченко С. В. «Історія соціальної роботи» - методичні вказівки для самостійної роботи студентів заочної форми навчання напрямку «Соціальна робота»	Методичні вказівки	ВМВ	1,25 друк. арк.	Укр. мова	2015
18.	Ек. та моделюв. ринк. відносин	Економіка підприємства	Захарченко Н.В. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи студентів з дисципліни «Економіка підприємства» (для студентів галузі знань 0305-«Економіка і підприємництва»)	Методичні вказівки	http://iipro.onu.edu.ua/kafedru/kaf-ekonomiku	5,4 д.а.	Укр.	2015
19.	Ек. та моделюв. ринк. відносин	Фінанси підприємств	Журавльова Т.О., Захарченко Н.В. Методичні вказівки до самостійного вивчення та виконання контрольних завдань з курсу «Фінанси підприємств».	Методичні вказівки	http://iipro.onu.edu.ua/kafedru/kaf-ekonomiku	1,4 д.а.	Укр.	2015
20.	Ек. та моделюв. ринк. відносин	Інвестування	Захарченко Н.В. Методичні вказівки для проведення практичних занять та самостійної роботи студентів з курсу «Інвестування»	Методичні вказівки	http://iipro.onu.edu.ua/kafedru/kaf-ekonomiku	1,6 д.а.	Укр.	2015
21.	Економічної кібернетики та інформаційних технологій	Процесний аналіз економічних систем	Бойцова І.А. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт з дисципліни «Процесний аналіз економічних систем»	методичні рекомендації	lib.onu.edu.ua/elres/elektroonna-biblioteka/uchberi-ya-metod	3,8 д.а.	укр	2015
22.	Економічної кібернетики та інформаційних технологій	Методи оптимізації та дослідження операцій	Рудик О.Г. Методичні рекомендації з дисципліни «Дослідження операцій» (розділ «Динамічне програмування») для студентів спеціальності економічна кібернетика та прикладна математика денної та заочної форми навчання.	методичні рекомендації	Одеса: копії центр	4 д.а.	укр	2015

23.	Економічної кібернетики та інформаційних технологій	Методи оптимізації та дослідження операцій	Рудик О.Г. Методичні рекомендації з дисципліни «Методи оптимізації та дослідження операцій» (розділ «Логічні задачі економіки»), для студентів спеціальності економічна кібернетика та прикладна математика денної та заочної форми навчання.	методичні рекомендації	Одеса: копі-центр	4 д.а.	укр	2015
24.	Економічної кібернетики та інформаційних технологій	Оптимізаційні методи та моделі	Бойцова І.А. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з дисципліни "Оптимізаційні методи та моделі" (розділ "Моделі задач лінійного та нелінійного програмування, методи розв'язування та аналізу") для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня "Бакалавр" спеціальності 6.030502 "Економічна кібернетика"	методичні рекомендації	lib.onu.edu.ua/eldes/elektroanna-biblioteka/uchberi-ya-metod	2,5 д.а.	рос.	2015.
25.	Системного програмного забезпечення та технологій дистанційного навчання	Операційні системи	О.М. Альошин «Основи роботи в ОС Linux SUSE. Серія «Операційні системи», на рос.	методичні вказівки	В електронном у вигляді на сайті http://e-learning.onu.edu.ua	2 ум. др. аркуш.	Рос.	2015
26.	Системного програмного забезпечення та технологій дистанційного навчання	Системне програмне забезпечення	Шугайло Ю.Б. «Методичні вказівки для проведення практичних та лабораторних занять по дисципліні Системне програмне забезпечення» – доповнення робіт.	методичні вказівки	В електронном у вигляді на сайті http://e-learning.onu.edu.ua	1 ум. др. арк.	Рос.	2015
27.	Системного програмного забезпечення та технологій	Теорія електричних кіл	Шугайло Ю.Б. «Методичні вказівки для проведення практичних та лабораторних занять по дисципліні Теорія електричних кіл» – доповнення робіт.	Методичні вказівки.	В електронном у вигляді на сайті	1 ум. др. арк.	Рос.	2015

	дистанційного навчання					http://e-learning.onu.edu.ua				
28.	Системного забезпечення та технологій дистанційного навчання	Алгоритмізація та математична логіка	Шугайло Ю.Б. «Алгоритмізація та математична логіка» – конспект лекцій.	Методичні вказівки.	В електронному вигляді на сайті http://e-learning.onu.edu.ua	2 ум. др. аркуша.	Рос.	2015		
29.	Системного програмного забезпечення та технологій дистанційного навчання	Теорія електричних кіл	Шугайло Ю.Б. «Теорія електричних кіл» – конспект лекцій.	Методичні вказівки.	В електронному вигляді на сайті http://e-learning.onu.edu.ua	2 ум. др. аркуша.	Рос.	2015		
30.	Системного програмного забезпечення та технологій дистанційного навчання		Тюрін О.В., Альошин О.М., Залецька І.О., Якімчук В.І., Жесткова С.А. «Оформлення випускних робіт для студентів 6.050.102 – комп'ютерна інженерія. Рівень підготовки – бакалавр, спеціаліст, магістр.	Методичні вказівки.	http://e-learning.onu.edu.ua http://ksprodn.onu.edu.ua	1,5 ум. др. аркуша.	Рос.	2015		
I. НАУКОВА ЛІТЕРАТУРА										
1.	Соціальної роботи	Соціальна психологія, етнопсихологія	О.В.Яремчук, Під наук. ред. В.І.Подшивалкіна. Національний міф: політико-технологічні аспекти.	Монографія	ОНУ	7,5 друк.арк.	Укр. мова	2015	Науково-метод. рада ОНУ №2 від 04.12.14	9
2.	Кафедра клінічної психології	Психологія особистості	Лефтеров В.О., Криворотько Г.С. Психологія самотності моряків далекого плавання., 2015. – 172 с.	Монографія	Харків: Видавництво НТМТ	7,8 друк. арк	Укр. мова	2015		

3.	Ек. та моделов. ринк. відносин	Економічні спеціальності	Журавльова Т.О. Інформаційна система контролю за економічно-управлінськими процесами об'єднання підприємств / Т.О. Журавльова, І.В. Вишнякова// "Інтеграція економічних та інформаційних процесів: сучасний стан і перспективи розвитку: колективна монографія. / за заг. ред. Л.М.Савчук.	Колективна монографія	Дніпропетр овськ: Герда	С.310-317	Укр.	2015
4.	Ек. та моделов. ринк. відносин	Міжнародні економічні відносини	Дергачев В.О. Інтернет-Портал «Інститут геополітики».	Геополітич энциклопед-ия.	Интернет-издание http://derga chev.ru/Rus sian-encyclopaed ia/index.ht ml	10 п.л.	Рос.	2015
5.	Ек. та моделов. ринк. відносин	Економічні спеціальності	Нікола С.О. Технологія гармонійного менеджменту в реалізації запобігання еколого-економічних конфліктів бізнес-структурами / О.В. Садченко, С.О. Нікола // Сталій розвиток – ХХІ століття: управління, технології, моделі. Дискусії 2015: колективна монографія [Акулов-Муратов В.В., Алімов О.М., Андерсон В.М., Андрєєва Н.М. та ін.] / Міжнародна асоціація сталого розвитку / за наук. ред. проф. Хлобистова Є.В	Колективна монографія	Черкаси	С. 435 – 442.	Укр.	2015
6.	Економічної кібернетики та інформаційних технологій	Методи оптимізації та дослідження операцій	Постан М.Я Пріоритетні системи обслуговування з обмеженням на час очікування.	Монографія	Одеса: Одеський національний морський університе	11 друк. арк	Укр. мова	2015

						Т					
7.	Соціальної роботи, соціальних теорій	Психологія Соціальна робота	Під ред. Дунаєва Л.М., Варнава У.В., Смокова Л.С. Матеріали до 71-ї студентської наукової конференції ОНУ імені І.І.Мечникова Секція «Інститут інноваційної та післядипломної освіти»	Збірник матеріалів конференцій	ОНУ	9,4 друк. арк	Укр. мова	2015			
8.	Клінічна психологія, Соціальна допомога та практична психологія, Соціальної роботи.	Психологія особистості, Соціальна допомога, Кризова психологія, Соціальна психологія	Під ред. Дунаєва Л.М., Розанов В.А., Смокова Л.С., Варнава У.В. Збірник матеріалів наукового Колоквіуми молодих вчених присвячений Всесвітньому Дню Психічного здоров'я «Психічне та психологічне здоров'я в сучасних соціально-політичних та економічних умовах розвитку суспільства».	Збірник матеріалів конференцій	ОНУ	4 друк. арк.		2015			
9.	Соціальної роботи, соціальних теорій	Історична психологія	За наук. ред. Яремчук О.В. Збірка статей II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Пізнавальний та перетворювальний потенціал історичної психології як науки» 5 лютого - 5 березня 2015р.	Збірник матеріалів конференцій	ОНУ	28 друк. арк.	Укр. мова	Вчена Рада ОНУ №8 від 21.04.15р.			
10.	Соціальної роботи	Вища освіта та болонський процес	Під ред. Л.М.Дунаєвої «Інститут інноваційної та післядипломної роботи – 20 років»	Літературн.-худ. видання	ОНУ	5,8 друк. арк.	Укр. мова	2015			
11.	Ек. та моделюв. ринк. відносин	Між.ек.відноси ни	Дергачев В.О. «Методологические исследования и регулирование товарных рынков». ИПРЭИ НАНУ	Коллективна монографія	Раздел .	3,0 п. л.	Рос.	2015			
12.	Ек. та моделюв. ринк. відносин	Економіка підприємства	Захарченко Н.В. у співавторстві Кластеризація як інноваційний шлях розвитку економіки.» Проблеми теорії та практики формування сучасних кластерних систем»	Кол мон. Друк.	Одеса : «Інтерпрінт	24-37 с	Укр.	2015			
13.	Ек. та моделюв. ринк.відносин	Економічні спеціальності	Дем'янчук М.А. Методичний підхід до оцінки рівня інноваційного потенціалу підприємства зв'язку/ М Дем'янчук //Проблеми та тенденції формування соц	Коллективна монографія	Павлоград: АРТ СИНТЕЗ-Т	С. 332–342.	Укр	2015.			

14.	Ек. та моделюв. ринк. відносин	Економічні спеціальності	іально-інноваційної політики сталого розвитку держави, регіонів, підприємств : кол. моногр / під заг. ред. К.Ф. Ковальчука Дем'янчук М.А. Глобалізація як передумова сталого розвитку національної економіки // Розвиток економіки України під впливом економічних, соціальних, технологічних та екологічних трендів: монографія: за ред. М.С. Пашкевич, Ж.К. Нестиренко.	Коллективна монографія	Запор. нац. техн. ун-т,	С. 125–132.	Укр	2015
-----	--------------------------------	--------------------------	--	------------------------	-------------------------	-------------	-----	------

2.1.4. БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Декан – кандидат біологічних наук, доцент В. В. Заморів

На 8 кафедрах біологічного факультету (біохімії, ботаніки, генетики та молекулярної біології, гідро-біології та загальної екології, зоології, мікробіології, вірусології та біотехнології, фізіології людини та тварин, основ медичних знань та безпеки життєдіяльності) працює 65,4 штатних одиниць науково-педагогічних працівників, з них 1 член-кореспондент НАНУ, 1 член-кореспондент НААНУ, 13 докторів і 51 кандидат наук. У складі факультету функціонують гідробіологічна станція, медико-біологічна клініка і лабораторія фізико-хімічних методів досліджень, які є експериментальними базами факультету.

Наукова робота на біологічному факультеті виконується за наступними основними напрямками:

1.4. Фундаментальні проблеми наук про життя та розвиток біотехнології (Ф);

4.1. Технології сталого використання, збереження і збагачення біоресурсів та покращення їх якості і безпечності та альтернативних джерел енергії. Теплонасосні технології (П);

4.4. Технології раціонального водокористування, підвищення ефективності очищення стічних вод та запобігання забрудненню водних об'єктів (П);

5.1. Молекулярні біотехнології створення нових організмів та продуктів для сільськогосподарської, фармацевтичної та харчової промисловості (П).

Показники	Рік			
	2012	2013	2014	2015
Чисельність науково-педагогічних працівників (за штатним розписом), усього	75,2	70,7	65,4	64,5
Чисельність штатних працівників, усього осіб	89	88	87	78
з них: доктори наук	10	11	11	13
кандидати наук	57	56	58	51
без ступеня	22	17	18	15
Чисельність працівників, які працюють за зовнішнім сумісництвом, усього осіб	5	3	3	3
з них: доктори наук	4	2	1	2
кандидати наук	1	1	2	1
без ступеня	–	–	–	–

Категорії робіт	2012		2013		2014		2015	
	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.
Фундаментальні	–	–	–	–	–	–	–	–
Прикладні	–	–	–	–	–	–	–	–
Госпдоговорні	–	–	–	–	1	6,0	1	8,0

У 015 році на факультеті відкрито спеціалізовану вчену раду К 41.051.06. Захистів цього року не було.

Тема № 128 «Генетичний поліморфізм і адаптивний потенціал організмів за різних умов існування» (науковий керівник проф. Чеботар С. В., без цільового фінансування): Встановлено частоти алелів локусу rs17602729 гена AMPD1 у молодіжного складу команди професійних спортсменів-футболістів, що мають спортивний розряд «кандидат у майстри спорту» і контрольної групи, яка не має спортивного розряду. Проаналізовано 14 зразків ДНК спортсменів-футболістів і 15 зразків ДНК контрольної групи за допомогою алель-специфічної ПЛР. У групі футболістів переважав С-алель – він зустрічався в 93% досліджених зразків ДНК, в контрольній групі його частота складала 83%. Частота Т-алеля в контрольній групі склала 17%, а в групі спортсменів-футболістів – 7%. Спостерігався наступний розподіл генотипів в групі футболістів: СС – 93%, СТ – 0%, ТТ – 7%. У контрольній групі розподіл генотипів відрізнявся: СС – 67%, СТ – 33%, ТТ – 0% (критерій Хі-квадрат фактичний – 6,36 при df = 2 (p = 0,05),

тобто відмінності по частоті генотипів між вибірками достовірні). Отримані дані корисні для організації професійного добору у спорті.

За результатами теми опубліковано:

посібників – 1,
статей – 15,
тез доповідей – 11

Список наукових праць, опублікованих та підготовлених до друку у 2015 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт фактор

№№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск), перша-остання сторінки роботи
1	2	3	4	5
Статті				
1	<i>Kotova A.V., Kovtun O.A., Podgornaya O.I., Adonin L.S.</i>	Mesoglein differences between two jellyfish populations of the genus Aurelia	International Aquatic Research	Springer Published online, 12 March 2015. (DOI: 10.1007/s40071-015-0096-8)
2	<i>Douglas M.R., Slynko Yu.V., Dgebuadze Yu.Yu. et al.</i>	Invasion Ecology: An international perspective centered in the Holarctic	Fisheries	Vol. 40, № 9. – P. 464-470, http://dx.doi.org/10.1080/03632415.2015.1075344 .
3	<i>Ereskovsky A.V., Kovtun O.A., Pronin K.K.</i>	Marine cave biota of the Tarkhankut Peninsula (Black Sea, Crimea), with emphasis on sponge taxonomic composition, spatial distribution and ecological particularities	Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom	P. 1 - 16. (DOI:10.1017/S0025315415001071)
4	<i>Sidorov D.A., Kovtun O.A.</i>	<i>Synurella odessana</i> sp. n. (Crustacea, Amphipoda, Crangonyctidae), first report of a subterranean amphipod from the catacombs of Odessa and its zoogeographic importance.	Subterranean Biology	V. 15. – P. 11-27. (DOI:10.3897/subtbiol.15.8820)
5	<i>Коваленко С.Г., Васильєва Т.В., Бондаренко Е.Ю., Немерцалов В.В.</i>	Растения засоленных местообитаний Прикаспийской низменности в сборах Г.И. Потапенко (Гербарий Одесского национального университета имени И.И. Мечникова – MSUD)	Вестник Казахского НУ. Серия экологическая	№ 1-2 (43). – С. 460-465.
Статті, прийняті редакцією до друку				
1	<i>Aleksandrov B.G., Dyadichko V.G., Garkusha O.P. et al.</i>	Decomposition dynamics of the sea wracks of different origin in the Black Sea sandy littora	Marine Ecology Progress Series	23 pp. (Reg. No 201511016 in press).

Науково-дослідна робота і інноваційна діяльність студентів, молодих учених

На факультеті активно працює Мечниковське товариство молодих вчених. Проведено студентську наукову конференцію біологічного факультету. Студенти факультету взяли участь у студентських наукових конференціях (на біологічну тематику) на англійській, французькій та німецькій мовах. Спілка молодих учених бере активну участь у проведенні студентських наукових конференцій, організації і проведенні обласних конференцій, конкурсів школярів, в організації роботи МАН, має творчі контакти з Науковими товариствами молодих вчених провідних ВНЗ і профільних НДІ України. Члени товариства брали активну участь у заходах із Зовнішнього оцінювання якості освіти, проекту Завтра.UA (стипендію Фонду В. Пінчука отримала Т. Ю. Юрганова), організації першого етапу та підготовці учасників всеукраїнських фахових олімпіад. В. Ю. Чуйко здобув II місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з біології. Студентами факультету опубліковано 47 друкованих робіт. Студентка І. І. Маринова є співавтором патенту.

Молодими вченими факультету опубліковано 36 статей (в т. ч. 23 у виданнях з імпаکت-фактором), 55 тез. Вони є співавторами 8 патентів. Доцент В. А. Трач отримує стипендію КМУ для молодих вчених.

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях, осіб (відсотків)	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2012	154 (33,6)	49	50,0
2013	142 (32,3)	47	80,0
2014	183 (34,9)	38	40,0
2015	178 (34,2)	28	33,3

Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

Країна-партнер (за алфавітом)	Установа-партнер	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати та публікації
Франція	Науково-дослідний національний інститут сільського господарства (INRA), м. Нант	Взаємодія молочнокислих бактерій з сільськогосподарськими рослинами	Договір з МОНУ № М/117-2015 від 30.10.2015	Отримано нові знання щодо молекулярно-біологічних, біохімічних та пробіотичних властивостей штамів молочнокислих бактерій, виділених з рослин і рослинних продуктів. Виділено нові штами молочнокислих бактерій з цінними пробіотичними властивостями для рослинництва, які об'єднують виражені стимулювальні і антагоністичні властивості. Результати подані до участі у конференціях.
Швеція	Університет м. Умеа	A progress of tuberculosis and HIV / tuberculosis treatment assessed by fingerprinting of small molecule-biomarkers in patients from Eastern Europe	Договір FP7 IRSES-319007-TB PROGNOSIS 2013-2016	Встановлені фактори патогенності мікобактерій, молекулярні методи діагностики, проведений аналіз еволюції терапевтичної ефективності протитуберкульозних препаратів, перспективи створення нових протитуберкульозних засобів O. Rzhepishevskaya, O. Zinchenko, N. Shmatkova, T. Philippova, I. Seifullina ² , C. Larsson. Novel derivatives of isonicotinic acid are active against Mycobacterium bovis and Mycobacterium tuberculosis. 24th ECCMID 2014, Barcelona, Spain. 10-13 May 2014. http://2014.eccmid.org/fileadmin/eccmid/2014/media/images/PDF_Documents/912199_ECCMID122014_LR24.pdf 3 студенти біологічного факультету ОНУ, 1 доцент кафедри мікробіології, вірусології та біотехнології та 2 наукових співробітника БНЦ ОНУ відвідали Умео університет (Швеція) та госпіталь у Барселоні (Іспанія) з метою ознайомлення з новітніми методами діагностики туберкульозу.

Наукова та науково-технічна діяльність, що здійснювалася спільно з науковими установами Національної академії наук України

Діють договори з Селекційно-генетичним інститутом – Національним центром насіннезнавства і сортовивчення НААНУ про взаємодію в сфері організації навчально-наукового процесу з метою проведення спільних навчально-виробничих практик та науково-дослідних робіт, з Інститутом мікробіології та вірусології імені Д.К.Заболотного НАНУ про депонування штамів мікроорганізмів. Подовжені договори про творчу співдружність з Інститутом мікробіології та вірусології імені Д. К. Заболотного НАНУ, з ННЦ «Інститут виноградарства і виноробства ім. В. Є. Таїрова» НААНУ, з ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії імені В. П. Філатова» АМН України, Інженерно-технологічним інститутом «Біо-

техніка» НААНУ, Українським науково-дослідним інститутом реабілітації і курортології МОЗ України, Науково - дослідним інститутом екологічної медицини, Протичумним інститутом АМН України.

Здійснюються спільні експедиції з Азово-Чорноморською орнітологічною станцією НАНУ з метою вивчення міграцій птахів та їх паразитофауни.

Кафедра гідробіології та загальної екології взяла участь в організації і проведенні інститутом гідробіології НАНУ VII-го Міжнародного з'їзда гідроекологічного товариства України (В. В. Заморов і Б. Г. Александров були членами оргкомітету). Кафедрою провадяться спільні наукові дослідження з Інститутом морської біології НАНУ.

Спільно з науковцями Миронівського інституту пшениці ім. В.М. Ремесла НААНУ провадили дослідження генетичної детермінації чутливості до фотоперіоду в сортах пшениці цього інституту. Підписано договір про науково-технічне співробітництво з Інститутом молекулярної біології і генетики НАН України м. Київ. В рамках договору здійснюється спільне біоінформаційне дослідження изоформ DELLA-протеїнів, що кодуються різними алелями генів Rht-B1 та Rht-D1. Підписано договір про науково-технічне співробітництво з Інститутом клітинної біології і генетичної інженерії НАН України. З метою відвідування цього інституту студентами у період літньої виробничої практики.

Заходи, здійснені спільно з облдержадміністраціями

Кафедра мікробіології, вірусології та біотехнології взяла участь у регіональному конкурсі інноваційних проектів у номінації «Кращий інноваційний екологічний проект-2015». Проекти «Екологічно безпечний спосіб глибокої очистки води від іонів цинку» (автори: Іваниця В. О., Гудзенко Т. В., Волювач О. В., Горшкова О. Г., Беляєва Т. О., Конуп І. П.), «Комплексний препарат для ремедіації прибережної морської води та зони псамоконтуру від хімічних і біологічних забруднювачів» (автори: Іваниця В. О., Гудзенко Т. В., Горшкова О. Г., Волювач О. В., Конуп І. П., Беляєва Т. О.), «Новий спосіб очистки хром-вмісних розчинів з використанням іммобілізованих у складі біофлор мікроорганізмів» (автори: Іваниця В. О., Гудзенко Т. В., Волювач О. В., Горшкова О. Г., Беляєва Т. О., Конуп І. П.), «Склад поживного середовища для продукування біосурфактантів мікроорганізмами, здатних окиснювати нафтопродукти» (автори: Іваниця В. О., Гудзенко Т. В., Горшкова О. Г., Беляєва Т. О., Волювач О. В.) відмічено дипломами.

Поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності

ОНУ імені І. І. Мечникова як учаснику проекту ELibUkr «Електронна бібліотека України: створення Центрів Знань в університетах України» надавався безкоштовний тестовий доступ до наступних баз даних: McGraw eBook Library, InfoTrac Academic One File, SciFinder, BioOne, електронна бібліотека Центру навчальної літератури (Україна).

Науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах в межах робочого часу викладачів

На кафедрах без цільового фінансування у 2015 р. виконувалися наступні теми:

Тема № 103 «Вивчення різноманіття, екологічних і структурно-функціональних особливостей флора мікобіоти природних та штучних екосистем Південного Заходу України з метою збереження та раціонального використання» (наук. кер. проф. Ткаченко Ф. П.): Досліджували флору та проводили аналіз видового складу судинних рослин, водоростей, макро- та мікроміцетів національних природних парків (НПП) та інших територій природно-заповідного фонду (ПЗФ), перспективних для заповідання об'єктів, населених пунктів та інших локальних флор південного заходу України (ПЗУ). Доповнено списки рослин НПП «Тузловські лимани», НПП «Нижньодністровський». Вивчено дендрофлору Ізмаїльської фортеці (м. Ізмаїл). Встановлено склад мікрофітобентосу ріки Кучурган. Проведено вивчення жирно-кислотного складу загальних ліпідів лиманної і морської популяції *Cystoseira barbata* (Gooden. Et Woodw.) С. Agardh і морської *C. crinita* (Desf.) Borg.

Показано стимулюючу дію препаратів Радіфарм, Новосил, Апрон, Мікроплант на біометричні та фізико-біохімічні показники деяких сільськогосподарських культур (полуниці, соняшнику, огірків) на півдні Одеської області у 2015 р. Визначені відмінності морфометричних показників колосу та насінневої продуктивності рослин півчистої пшениці усіх зразків в фазі повної стиглості, порівняно з сортами м'якої та твердої пшениці.

Проаналізовано автентичні гербарні зразки з колекції кафедри ботаніки, оприлюднена інформація щодо колекції гербарію ОНУ, який є національним надбанням.

За результатами теми опубліковано:

статей – 18,

тез доповідей – 22

Тема № 128 «Генетичний поліморфізм і адаптивний потенціал організмів за різних умов існування» (науковий керівник проф. Чеботар С.В.): В екстрактах тканин личинок, лялечок та імаго *D. mercatorum*, *D. virilis*, *D. melanogaster* та мутантних ліній встановлена наявність специфічних трипсиноподібних пептидгідролаз. В ході онтогенезу дрозофіли спостерігаються суттєві зміни показників вмісту загального білку, від яких залежить рівень питомої активності ферментів, зокрема трипсиноподібних. На постембріональних стадіях розвитку зазначених видів відбуваються значні зміни в прояві питомої активності трипсиноподібних пептидгідролаз, з максимальним (3,40 відносних одиниці – *virilis*) проявом її на стадії личинки та мінімальним (0,02 відносних одиниці – *mercatorum*) на стадії лялечки. На всіх постембріональних стадіях розвитку у мутанта *vestigial* спостерігається максимальній, у порівнянні з мутантами *Bag* та *cinnabar*, рівень прояву трипсиноподібних ферментів, що свідчить про більш інтенсивну експресію ген-ензимної системи. У мутанта *Bag* на стадіях лялечки та дорослої мухи відзначається низький рівень прояву трипсиноподібних ферментів у порівнянні з диким типом, що вказує на значні зміни в системі регуляції протеолізу в період гістолізу личинкових тканин та гістонеогенезу імагінальних.

Досліджували стійкість до *Vipolaris sorokiniana* та *Fusarium graminearum* гібридів м'якої пшениці з неповними амфидиплоїдами пшениця-*Thinopyrum*. Токсини гриба знижують енергію проростання і схожість насіння, зменшують розмірно-масові характеристики паростків. Окремі родини гібридів більш стійкі, ніж батьківські форми. Гібриди з НАД (*T. aestivum* x *Th. ponticum*) більш стійкі, ніж гібриди з НАД (*T. aestivum* x *Th. intermedium*).

Досліджено калусогенез з ювенільних експлантів сортів м'якої пшениці різних сортозмін за дії екстрактів *Lactobacillus plantarum* ONU 12. Доведено стимулюючий ефект зазначених екстрактів на калусогенез у *T.aestivum*.

Встановлено частоти алелів локусу rs17602729 гена AMPD1 у молодіжного складу команди професійних спортсменів-футболістів, що мають спортивний розряд «кандидат у майстри спорту» і контрольної групи, яка не має спортивного розряду. Проаналізовано 14 зразків ДНК спортсменів-футболістів і 15 зразків ДНК контрольної групи за допомогою алель-специфічної ПЛР. У групі футболістів переважав С-алель – він зустрічається в 93% досліджених зразків ДНК, в контрольній групі його частота складала 83%. Частота Т-алеля в контрольній групі складала 17%, а в групі спортсменів-футболістів – 7%. Спостерігався наступний розподіл генотипів в групі футболістів: СС – 93%, СТ – 0%, ТТ – 7%. У контрольній групі розподіл генотипів відрізнявся: СС – 67%, СТ – 33%, ТТ – 0% (критерій Хі-квадрат фактичний – 6,36 при $df = 2$ ($p = 0,05$), тобто відмінності по частоті генотипів між вибірками достовірні).

За результатами теми опубліковано:

посібників – 1,

статей – 15,

тез доповідей – 11

№ 132 «Вивчення стану фізіолого-біохімічних систем організму в умовах дії шкідливих та екстремальних факторів» (науковий керівник проф. Карпов Л. М.): Встановлено, що для боротьби із епілептичними нападами (в експериментах на щурах) доцільно використовувати гальмівний медіатор ГАМК, проте більш ефективними є його кон'югати з пантотеновою, гомопантотеновою, а також з нікотиновою кислотами. Показано, що добавки до харчування щурів природних антиоксидантів дозволяють протистояти негативній дії радіації (ПОЛ, поведінкові реакції, тощо).

За результатами теми опубліковано:

тез доповідей – 4

№ 140 «Біологічна різноманітність тваринного світу в Північно-Західному Причорномор'ї» (науковий керівник: д.б.н., проф. Стойловський В. П.): Проведено моніторингові дослідження чисельності та просторового розміщення в регіоні основних рядів наземних та водних тварин. Особливу увагу було приділено динаміці чисельності мисливських видів тварин та таких, які підлягають охороні в рамках чинного законодавства. Підготовлено науковий матеріал щодо оновлення і розширення зоологічної колекції зоомузею та кафедри зоології.

За результатами теми опубліковано:

статей – 1

№ 213 «Розробка підходів теоретичної та практичної підготовки студентів університету до безпечної життєдіяльності» (науковий керівник доц. Гвозд'ї С. П.): Проводилась розробка підходів практичної підготовки студентів до безпечної життєдіяльності. В якості експериментальної апробації практичних підходів підготовки студентів до безпечної життєдіяльності проведено місячник цивільного захисту Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. У рамках заходу був проведений «Навчально-практичний семінар-тренінг щодо правил поведінки та порядку дій в умовах надзвичайних ситуацій, терористичних актів, диверсій, мінування, при виявленні вибухонебезпечних предметів» з відпрацюванням практичних дій. Основною метою семінару-тренінгу було навчання відповідальних співробітників усіх підрозділів університету питанням цивільного захисту та розповсюдження досвіду у підрозділах з відпрацюванням практичних навичок усіма співробітниками колективів. Усі, хто взяв участь у запланованих лекціях та практичних заняття, засвоїли:

- правила поведінки та порядок дій в умовах надзвичайних ситуацій;
- правила поведінки при загрозі терористичних актів, диверсій, мінування тощо;
- практичні дії при виявленні вибухонебезпечних предметів;
- навички надання першої медичної допомоги травмованим та потерпілим;
- основи психологічної взаємодопомоги в надзвичайних ситуаціях.

Здійснено навчально-тренувальні евакуації студентів та викладачів для відпрацювання навичок поведінки при виявленні вибухонебезпечних предметів, на випадок пожежі та для запобігання в учасників навчально-виховного процесу паніки.

За результатами теми опубліковано:

статей – 4,

тез доповідей – 13

№ 236 «Дослідження біологічних властивостей лікарських грибів та їх взаємовідносин з членистоногими і мікроорганізмами» (науковий керівник проф. Іваниця В. О.): Визначено стійкість колекційних лікарських базидіоміцетів до патогенного гриба *Trichoderma viride*. Відпрацьовування технологій отримання плодових тіл у лабораторних умовах. Отримано плодові тіла ганодерми, шії-таке, геріція та декількох штамів гливи. Досліджено їх антибіотичну здатність та вплив на про- та еукаріотичні організми, а також на генетичний апарат рослин.

За результатами теми опубліковано:

тез доповідей – 1

Основні труднощі та недоліки в організації досліджень пов'язані із недостатньою кількістю сучасного обладнання, реактивів та обмеженістю у експедиційних дослідженнях. Все це обмежує розвиток вітчизняної науки та не дає можливості гідно конкурувати із закордонними дослідниками. Вихід із ситуації, що склалася, полягає у збільшенні фінансування досліджень та надання коштів для придбання обладнання та реактивів, збільшення фінансування експедиційних досліджень.

2.1.5. ГЕОЛОГО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Декан – доктор геолого-мінералогічних наук, професор Є. А. Черкез

У структуру геолого-географічного факультету входять 6 кафедр, 3 науково-дослідні лабораторії та науково-дослідний сектор. Проводиться підготовка студентів, аспірантів за спеціальностями – географія (спеціалізації - менеджмент природокористування; геоінформаційні системи; економічна та соціальна географія; географічні основи економіки та управління розвитком регіону; ґрунтознавство. географія ґрунтів; географічне краєзнавство та туризм), геологія (спеціалізації – морська геологія; еколого-геологічна з'ємка та моніторинг), гідрогеологія (спеціалізації – прикладна топогеодезія; екологічна геологія і управління природокористуванням), туризм;

Пріоритетні напрямки: «Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави», «Рациональне природокористування»:

- Планування територій регіонів
- Розробка концепції зрошеного землеробства на півдні України
- Фізико-географічні дослідження морських узбереж
- Основи ландшафтоведення
- Інженерно-господарчого засвоєння та захисту цінних узбережних територій південного заходу України
- Геологічна будова, мінеральна сировина та екологічна геологія океанів, морів та узбережжя;

Науково-педагогічні кадри

На факультеті працює 47 науково-педагогічних працівників, з них докторів наук – 9 осіб, кандидатів наук – 29 осіб.

ПВС	Роки			
	2012	2013	2014	2015
Всього	59	57	55	49
З них докторів наук	10	9	9	9
Кандидатів наук	34	33	32	29

На факультеті працює Лауреат Державної премії України – декан факультету, зав. кафедри інженерної геології і гідрогеології проф. Є. А. Черкез.

Кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування за останні чотири роки

Категорії робіт	2012		2013		2014		2015	
	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.
Фундаментальні	1	103,93			-	-	1	124,19
Прикладні	-	-	-	-	-	-	-	-
Госпдоговірні	-	-	-	-	-	-	-	-
Кафедральні	1	-	1	-	2	-	2	-

Найважливіші наукові результати, отримані в результаті виконання перехідних науково-дослідних робіт

Д.б.т. № 525 «Регіональна демографічна політика України в умовах сучасної політичної і економічної кризи», науковий керівник д.г.н. О. Г. Топчієв. обсяг фінансування за 2015 рік 124,196 тис. гривень.

- створено електронну базу геодемографічних показників (в розрізі адміністративних районів);
- розроблені методологічні підходи до визначення регіональних геодемографічних процесів різних типів;
- проведена типізація геодемографічних процесів в регіонах України з урахуванням генетичних форм розселення.

Д.б.т. № 126 (без фінансування) «Комплексне дослідження ресурсного потенціалу рекреаційно-туристичного господарства Північно-Західного Причорномор'я» (Науковий керівник – проф. Красеха Є. Н.). Розроблена схема краєзнавчого нариса адміністративного району з метою сприяння туристичної привабливості конкретного району; здійснено аналіз існуючого стану туристичної інфраструктури області та створена інформаційна база даних культурно-історичної спадщини Одещини; уточнено і запропоновано нові структурні елементи регіональної екологічної мережі регіону Українського Причорномор'я.

Д.б.т. № 118 (без фінансування) «Дослідження гео економічного та геополітичного потенціалу Українського Причорномор'я. Планування територій приморських регіонів» (науковий керівник – проф. проф. Топчієв О. Г.).

Визначений вплив історико-географічних передумов на розвиток регіону, на формування структури господарства, на соціально-культурний розвиток.

Розроблені концептуальні положення щодо напрямків розвитку демографічного, соціального, аграрного потенціалу регіону з позицій підвищення конкурентоспроможності регіону Українського Причорномор'я.

Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2015 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Статті				
1	Жидкин А.П., Голосов В.Н., Светличный А.А., Пяткова А.В.	Количественная оценка перераспределения наносов на пахотных склонах на основе использования полевых методов и математических моделей	Геоморфология.	2015. - № 2. – С. 41-53.
Статті, прийняті редакцією до друку				
1	Esin, N.V., Esin, N.I., Yanko, V.	The Black Sea basin filling by the Mediterranean salt water during the Holocene.	Quaternary International	http://dx.doi.org/10.1016/j.quaint.2015.05.011

Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих учених

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях (відсоток від загальної кількості студентів)	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2012	40	6	15
2013	40	5	10
2014	40	5	10
2015	40	6	10

Студенти та аспіранти факультету у звітному році приймали участь у науково-дослідних роботах з дослідження геології Причорномор'я, картографування й оцінки сучасного еколого-ресурсного стану ґрунтів і земель басейну Нижнього Дністра, геоекологічних досліджень Куяльницького лиману, доних відкладів та бентосу Чорного моря, проходять виробничу практику в науково-дослідних лабораторіях факультету. Отримані результати використовують при виконанні кваліфікаційних та дипломних робіт.

Студенти факультету приймають участь у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт. Випускники аспірантури оновлюють викладацький склад факультету. .

Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

Виконується проект **UNESCO-IUGS-IGCP 610** “From the Caspian to Mediterranean: Environmental Change and Human Response during the Quaternary”. Керівники проекту: В. В. Янко, Н. С. Панін (GeoEcoMar, Бухарест, Румунія), Є. В. Сминтина, Мехмет Джелал Оздоган (Стамбульський університет, Туреччина), Тамара Яніна (МДУ, Росія). Проект присвячений дослідженню впливу змін навколишнього середовища на розвиток людини на всій території Каспійсько-Чорноморсько-Середземноморського коридору [«Корридор»] в четвертинний час. «Корридор» охоплює евразійські внутрішньоконтинентальні басейни Каспійського, Чорного, Мармурового, Егейського і Середземного (східної частини) морів з їх узбережжями і з'єднують протоками. У межах виконання цього проекту проведена міжнародна конференція “From the Caspian to Mediterranean: Environmental Change and Human Response during the Quaternary”, Astrakhan (Russia), 22-30 жовтня 2015. Виконавчий директор - проф. Янко В. В.

Співробітники факультету (проф. Черкез Є. О., доц. Сучков І. О.) приймають участь у виконанні міжнародного проекту **EU FP7 PERSEUS** “Policy-oriented marine Environmental Research in the Southern EUropean Seas” «Політика-орієнтовані морські екологічні дослідження в південно європейських морях». У виконанні цього проекту залучено 52 організації-партнера з закордону. Визначені моделі взаємодії природних і антропогенного впливів в межах Чорного моря. Визначено вплив геологічних чинників на морські екосистеми використовуючи цілі та принципи морської стратегії Європейської Рамкової директиви в якості керівних принципів,

Готуються до подання нові наукові проекти

Детальні дані щодо тематики співробітництва з зарубіжними партнерами

Країна партнер (за алфавітом)	Установа - партнер	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати від співробітництва
1	2	3	4	5
Євросоюз	PERSEUS	Політика-орієнтовані морські екологічні дослідження в південно європейських морях	Сьома рамочна програма Євросоюзу (2012-2015)	Дослідження екологічного стану південно європейських морів.
UNESCO-IUGS	IGCP 610	От Каспия до Средиземноморья: Изменение окружающей среды и ответная реакция человека на протяжение четвертичного периода»	2013-2017 г.г.	До роботи у проекті залучаються викладачі, аспіранти та студенти факультету спеціальності «Геологія».

Наукова та науково-технічна діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами Національної академії наук

Участь проф. О. Г. Топчієва в Комісії по розробці Національного атласу України України (О. Г. Топчієв – член редколегії), створеної з Указу Президента України. Співробітники факультету приймають участь (у складі ПНЦ НАН і МОН України) в розробці Проекту регіональної програми формування національної екологічної мережі.

Окрім того проводиться співробітництво за наступним напрямом:

«Чорноморський метан: від джерела енергії до фактора підвищеного ризику для морських екосистем і споруд». Ця багатогранна тема має потужне фундаментальні і прикладне значення, в тому числі експертні оцінки з екологічного моніторингу для газонафтових компаній і пр. Кооперація з Геологічним інститутом Академією Наук України, відділенням морської геології та осадового рудотворення (академік Є. Ф. Шнюков) – досягнута домовленість про спільну діяльність, планується проведення спільних рейсів і вивчення отриманого матеріалу.

Заходи, здійснені спільно з облдержадміністраціями

Виконується угода про співробітництво та організацію взаємовідносин з Одеським регіональним центром «Облдержродючість» щодо реалізації проектів у сфері науково-технічної діяльності за напрямком «Грунтово-екологічні експертизи сільськогосподарських земель та розробка методів збереження і відтворення родючості ґрунтів». Основні положення отриманих результатів ґрунтових дослідження використовуються при контролі агроеліоративного стану чорноземів зрошувальних систем (Дунай-Дністровська, Нижньодністровська, Татарбунарська). Розроблені агроеліоративні заходи з покращання стану та підвищення родючості чорноземів масивів зрошення у дослідно-експериментальному порядку використовуються в СТОВ «Агрофірма Петродолинське», Овідіопольського району, Одеської області).

Науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів

У рамках виконання д.б.т. №128 (без фінансування) «Комплексне дослідження ресурсного потенціалу рекреаційно-туристичного господарства Північно-Західного Причорномор'я» (Науковий керівник – проф. Красєха Є. Н.). Розроблена схема краєзнавчого нарису адміністративного району з метою сприяння туристичної привабливості конкретного району; здійснено аналіз існуючого стану туристичної інфраструктури області та створена інформаційна база даних культурно-історичної спадщини Одещини; уточнено і запропоновано нові структурні елементи регіональної екологічної мережі регіону Українського Причорномор'я.

У рамках виконання д.б.т. № 118 (без фінансування) «Дослідження геоекономічного та геополітичного потенціалу Українського Причорномор'я. Планування територій приморських регіонів» (науковий керівник – проф. Топчієв О. Г.). Розроблена схема краєзнавчого нарису адміністративного району з метою сприяння туристичної привабливості конкретного району; здійснено аналіз існуючого стану туристичної інфраструктури області та створена інформаційна база даних культурно-історичної спадщини Одещини; уточнено і запропоновано нові структурні елементи регіональної екологічної мережі регіону Українського Причорномор'я.

Продовжуються дослідження корисних копалин та геоекосистем Чорного моря, шляхи міграції та трансформації поллютантів у водній товщі та донних відкладах. Наукові керівники проф. Янко В. В.

Вивчаються проблеми палеогеографії, палеоекології палеонтології та мікропалеонтології Чорного моря. Науковий керівник проф. Янко В. В.

Основи ландшафтоведення (проф. Світлічний А. А.). Виконане картографування ландшафтів на приморських територіях межріччя Дністра й Дунаю, виконане обґрунтування раціонального природокористування на ландшафтній основі, розроблені складені проекти раціональної геомережі на територіях Тарутинського, Болградського, Ізмаїльського й Ренійського районів Одеської області на підставі ландшафтної структури й обліку ландшафтної різноманітності, територіальної й функціональної організації.

Моніторинг та прогноз небезпечних природно-техногенних процесів (проф. Є. А. Черкез). Закономірності формування та розвитку зсувів Північного Причорномор'я. Інженерно-геодинамічні умови будівництва на зсувних схилах Одеського узбережжя. Вивчена просторово-часова мінливість рівня

грунтових вод та її вплив на ступінь локальної сейсмічної небезпеки. Вивчена проблема динаміки рівня і розроблена ротаційно-фільтраційна модель водного балансу Куяльницького лиману.

Вивчено основні риси пізньочетвертинної еволюції берегових схилів Північно-Західного Причорномор'я (доц. Т. В. Козлова). Порівняльний палеогеодинамічний (історико-геологічний) аналіз еволюції парагенезисів геологічних процесів в долинах Причорноморських лиманів та на ПЗ Чорного моря дозволив виявити етапність формування зсувних схилів в низинах річок, в долинах лиманів та на морському узбережжі в пізньому плейстоцені і голоцені.

У фундаментальному аспекті вирішена актуальна наукова проблема встановлення передумов виникнення, формування і розміщення золотого зруденіння у геологічних структурах докембрію Українського щита як основи відповідних геолого-генетичних моделей золоторудних процесів з метою розробки обґрунтованих наукових основ прогнозу та пошуків родовищ золота (доц. О. В. Драгомирецький). Запропонована система прогнозування промислового золотого зруденіння в докембрійських комплексах Українського щита. На основі системного та модельного підходу надана характеристика та оцінка складових частин системи прогнозування промислового золотого зруденіння у вигляді певного прогнозно-пошукового алгоритму.

Вивчена загальна характеристика гідрогеологічних умов та особливостей формування середньо- та верхньосарматського водоносних горизонтів південної частини Одеської області (доц. Г. С. Педан). За даними багаторічних спостережень за рівнями підземних вод проаналізована часова мінливість гідродинамічних та фізико-хімічних характеристик підземних вод.

Обґрунтування системи заходів з раціонального використання та підвищення родючості чорноземів масивів зрошення півдня України на основі вивчення сучасних процесів їх постіригаційної еволюції. Науковий керівник проф. Красеха Я. Н. Прододяться роботи з визначення ролі ґрунтових досліджень у проведенні земельної реформи в Україні.

Основними труднощами та недоліками в організації досліджень на факультеті є недостатнє фінансове та матеріально-технічне забезпечення підрозділу. Щоб тримати високий рівень фундаментальних та прикладних досліджень з напрямку „Дослідження про Землю” необхідно модернізувати існуючу матеріально-технічну базу, яка вже застаріла і потребує вдосконалення. Такий стан матеріально-технічної бази стримує більш широку участь науковців факультету в державних та зарубіжних науково-технічних програмах.

2.1.6. ХІМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Декан – кандидат хімічних наук, доцент В. В. Менчук

До складу хімічного факультету входить 6 кафедр: аналітичної хімії, неорганічної хімії та хімічної екології, загальної хімії та полімерів, органічної хімії, фізичної та колоїдної хімії, фармацевтичної хімії, які працюють в межах хіміко-фармацевтичного навчально-науково-виробничого комплексу спільно з Фізико-хімічним інститутом ім. О. В. Богатського НАН України. Науковий керівник комплексу – академік НАН України, завідувач кафедри фармацевтичної хімії д.х.н. С. А. Андронаті. Наукові досягнення хімічного факультету широко представлені в Україні та за її межами. На факультеті існує три наукових школи:

«Металокомплексні сполуки в каталізі». Науковий керівник - доктор хімічних наук, професор, Заслужений діяч науки та техніки України, академік Академії інженерних наук України, завідувач кафедри неорганічної хімії та хімічної екології Ракитська Т. Л.

“Координаційна хімія металів з органічними молекулами”. Науковий керівник – доктор хімічних наук, професор, Заслужений діяч науки та техніки України, завідувач кафедри загальної хімії та полімерів Сейфулліна І. Й.

“Наукові основи флотаційного очищення техногенних вод”. Науковий керівник – доктор хімічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної та колоїдної хімії Сазонова В. Ф.

Впродовж 2015 р. науковцями хімічного факультету видано 1 монографію, 11 методичних видань, 207 наукових публікацій, серед яких 76 статей, у т.ч. у зарубіжних виданнях, 6 патентів, 125 тез Всеукраїнських та міжнародних наукових конференцій.

На хімічному факультеті виконується 9 науково-дослідних робіт: 2 фундаментальні (мають фінансування); 1 прикладна (має фінансування); 6 без цільового фінансування.

Основні пріоритетні напрямки наукової діяльності

- Координаційна хімія металів з органічними молекулами;
- Комплексоутворення і полімеризація як основа розробки сучасних хімічних матеріалів;
- Технології очищення та запобігання забрудненню атмосферного повітря;
- Пошук та вивчення нових речовин, що володіють протизапальними властивостями;
- Розробка колоїдно-хімічних методів концентрування токсичних компонентів розчинів;
- Концентрування, розділення і визначення малих кількостей неорганічних речовин в об'єктах різного природного походження.

Науково-педагогічні кадри

Науково-педагогічні кадри	2012	2013	2014	2015
Чисельність, усього	49	45	42	38
доктори наук (у т.ч. 1 академік НАНУ)	7	7	9	8
кандидати наук	37	35	30	29
без ступеня	5	3	3	1

Кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування за останні чотири роки

Категорії робіт	2012		2013		2014		2015	
	К-сть од.	Тис.грн.	К-сть од.	Тис. грн.	К-сть од.	Тис. грн.	К-сть од.	Тис. грн.
Фундаментальні	1	265,890	2	355,893	2	405,278	2	394,953
Прикладні	2	221,430	1	116,000	1	116,000	1	95,517
Госпдоговірні	–	–	–	–				
Кафедральні	6	без фінан.	5	без фінан.	4	без фін.	6	без фін.

Захищені дисертації:

1. Кожемяк М. А. «Вилучення екстрагентів з їх емульсій і водних розчинів методами флотації та адсорбції» Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук за спеціальністю 02.00.11 – колоїдна хімія. Наук. кер. д.х.н., проф. Сазонова В. Ф. (Київ, ІБКХ НАНУ ім. Ф. Д. Овчаренко);

2. Хитрич М.В. «Координаційні сполуки кобальту (II, III) з похідними дитіокарбамової кислоти» Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук за спеціальністю 02.00.01 – неорганічна хімія. Наук. кер. д.х.н., проф. Сейфулліна І. Й. (ФХІ імені О. В. Богатського НАНУ, Одеса);

3. Грекова А. В. «Особливості ініціювання полімеризації вінілових мономерів третинними гідропероксидами в присутності хелатів 3d-металів з S(S)- та O(O)-вмісними органічними лігандами» Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук за спеціальністю 02.00.06 – хімія високомолекулярних сполук. Наук. кер. к.х.н., доц. Іванченко П.О., ІХВС НАНУ, Київ).

4. Рахлицька О. М. Вплив гідролізу на концентрування та розділення Al(III), Ga (III), In(III) гідратованими та алкілованими кремнеземами Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук за спеціальністю 02.00.01-неорганічна хімія. Наук. кер. К.х.н., доц. Чеботарьов О. М. (ФХІ імені О. В. Богатського НАНУ, Одеса);

Найвагоміші результати фундаментальних досліджень та прикладних досліджень і розробок

- Сформульовані теоретичні основи одержання молекулярних компонентів сучасних матеріалів з магнітними, люмінесцентними, каталітичними та біологічними властивостями на підставі даних щодо координаційно-хімічної поведінки полідентатних, політопних місткових лігандів, металотектонів з вакантними екзо-хелатними вузлами по відношенню до різних наборів *p*-, *d*-, *f*-металів. Нову комплексну сполуку аргентум біс(цитрато)германат запатентовано в якості протигрипозного засобу (Патент України № 101090; МПК (2015.01) А61К 31/19, А61К 31/32, заявл. 11.03.2015; опубл. 25.05.2015, Бюл. № 16.) *Тема № 500 (2013-2015 рр., № держреєстрації 0113U003069) «Формування теоретичних основ супрамолекулярної організації компонентів поліфункціональних матеріалів на основі металохелатів органічних кислот та їх похідних»* (наук. кер. к.х.н., доц. Марцинко О.Е.).

- Розроблено методи отримання ряду нових координаційних сполук – субстанцій противірусних, протимікробних засобів та модифікаторів ферментів. Запропоновано спосіб ефективного лікування рубцінової кардіопатології за допомогою комплексу германію з ніотиновою кислотою (патент України на корисну модель № 101113; G01N 33/68 (2006.01), заявл. 17.03.2015; опубл. 25.08.2015, Бюл. № 16) та фармакотерапії травматичного пошкодження головного мозку новим комплексом – ферум(II) біс(цитрато)германатом (патент України на корисну модель № 96363; МПК (2015.01) А61К 33/00, G09B 23/00, заявл. 14.02.2014; опубл. 10.02.2015, Бюл. № 3). *Тема № 532 (2015-2017 рр., № держреєстрації 0115U003206) «Розвиток теорії і практики біокоординаційної супрамолекулярної хімії металокомплексів полідентатних лігандів як спосіб вирішення медико-біологічних проблем»* (наук. кер. д.х.н., проф. Сейфулліна І. Й.)

- Обґрунтовано умови активації природних сорбентів України (клинотилоліт, трепел) та використання їх в якості носіїв металокомплексних каталізаторів. Встановлено, що у разі кислотного-термальної модифікації клинотилоліту відбуваються суттєві зміни їх структурних та фізико-хімічних властивостей, що доведено методами РФА, ІЧ-спектроскопії та ДТА-ДТГ.

- Вперше встановлено, що купрум-паладієві комплекси, закріплені на природному трепелі (II Tr(K)), забезпечують очистку повітря нижче ГПК робочої зони (20 мг/м³), а при закріпленні на модифікованому трепелі (300 Tr(K), H₂O Tr(K)) такі каталізатори підвищують свою активність і забезпечують очистку повітря нижче ГПК для населених пунктів (3,0 мг/м³). За темою № 142 номер держреєстрації 0115U003914 «Фізико-хімічне обґрунтування вибору природних та синтетичних носіїв металокомплексних каталізаторів редокс-реакцій за участю озо-

ну, монооксиду вуглецю та діоксиду сірки” (2015-2019 рр). Науковий керівник д.х.н., професор Ракитська Т. Л.

Вперше досліджено структурно-адсорбційні властивості природних бентонітів з родовищ України (Дашуковського, Горбського та Кіровоградського). *За темою № 549 “Розробка нового покоління металокомплексних каталізаторів низькотемпературного знешкодження токсичних газоподібних речовин»* номер держреєстрації 0115U003222, (2015-2016). Науковий керівник д.х.н., професор Ракитська Т. Л.

Результати фундаментальних досліджень у галузі природничих, суспільних і гуманітарних наук

Назва пріоритетного тематичного напрямку: 1.3. Найважливіші проблеми хімії та розвитку хімічних технологій (згідно з постановою КМУ від 07.09.2011 № 942).

Тема № 500 (2013-2015 рр., № держреєстрації 0113U003069) «Формування теоретичних основ супрамолекулярної організації компонентів поліфункціональних матеріалів на основі металохелатів органічних кислот та їх похідних» (наук. кер. к.х.н., доц. Марцинко О. Е., обсяг фінансування за 2015 рік 110,115 тис. грн.).

Наукова новизна одержаних результатів полягає в розробці оригінальних методик створення нових координаційних сполук *s*-, *p*-, *d*-елементів з лимонною, винною кислотами, продуктом конденсації «гідазепаму» з саліциловим альдегідом, дигідрідами, похідними гідрозинкарбодитієвих кислот шляхом використання різних варіантів синтезу, функціоналізації лігандних систем, збільшення їх денсатності та топічності, а також керування процесами комплексоутворення зміною розчинника, *pH*, температури та концентрації реагентів. Одержано 82 гомо- та гетероядерних комплекси Ge(IV), Sn(IV), *d*-металів з лимонною, винною, пропілендіамінтриоцтовою, 2-гідрокси-пропілендіамінотетраоцтовою, діетилдітіокарбамовою, 1-гідроксиетилідендіфосфоновою кислотами, «гідазепамом» та продуктом його конденсації з саліциловим альдегідом, гідрідами R-бензойної кислоти, саліцилоїл, 2-метокси-бензоїл- та ізонікотиноїлгідрозонами R-бензальдегідів (R= H, 2-OCH₃, 4-OCH₃, 4-Br, 4-N(CH₃)₂, 2-OH), дигідрідами оксалатної, маленової, бурштинової та терефталевої, похідними гідрозинкарбодитієвих кислот, проведена їх ідентифікація, встановлена структура сукупністю фізико-хімічних методів дослідження.

Вперше одержано молекулярні компоненти сучасних матеріалів з люмінесцентними (люмінофори для енергозберігаючих світлодіодних джерел світла), каталітичними (активатори поліконденсації малеїнового і фталевого ангідридів з етиленгліколем) та біологічними (проти-запальні та противірусні препарати) властивостями.

Значимість нової наукової інформації щодо координаційно-хімічної поведінки поліденсатних, політопних місткових лігандів, металотектонів з вакантними екзо-хелатними вузлами по відношенню до різних наборів *p*-, *d*-, *f*-металів, а також про вперше синтезовані і всебічно досліджені хелатні гомо- та гетеро-, моно- та поліядерні комплекси полягає в суттєвому поглибленні знань щодо реалізації різних механізмів комплексоутворення, катіон-аніонного розпізнавання та організації супрамолекулярних систем прогнозованої будови з певним набором структурних фрагментів, топологією координаційних каркасів та поруватістю в залежності від природи функціональних груп та їх взаємного розташування в молекулах лігандів, електронної будови та комбінації комплексоутворювачів, а також умов синтезу.

Наукові результати, отримані при виконанні перехідних науково-дослідних робіт

Тема № 532 (2015-2017 рр., № держреєстрації 0115U003206) «Розвиток теорії і практики біокоординаційної супрамолекулярної хімії металокомплексів поліденсатних лігандів як спосіб вирішення медико-біологічних проблем» (наук. кер. д.х.н., проф. Сейфулліна І. Й.).

Розроблено методики, синтезовано та досліджено ряд комплексів: MCl₂ (M = Co²⁺, Ni²⁺, Cu²⁺, Mn²⁺, Zn²⁺) з продуктом конденсації 2-(7-бромо-2-оксо-5-феніл-3Н-1,4-бенздіазепин-1-ил)ацетогідріду (препарат «гідазепам») та піровиноградної кислоти; Ge(IV) з нікотинамідом, Sn(IV) з ізонікотиноїл та саліцилоїлгідрозонами ароматичних альдегідів та бісцитрато-

германат та бісцитратостанат Со(II). Одержана нова наукова інформація про спосіб координації лігандів до іонів біометалів в синтезованих металокомплексах різного типу, яка необхідна для розвитку теорії спрямованого синтезу сполук з заданою мембранопроникливістю, здатністю легкого вилучення металу з них при взаємодії з трансферинами або іншими білковими молекулами, біосумісністю координуваних молекул і загальною біокористю. Нові сполуки досліджено в якості модифікаторів ферментів (пептидаз, амілаз, рамнозидаз), низькотоксичних проти-вірусних та антистафілококових засобів. Створені координаційні сполуки є менш токсичними та більш ефективними в порівнянні з препаратами порівняння, а також неорганічними солями мікроелементів, германій- і стануморганічними сполуками, що використовуються в сучасній медицині.

Найважливіші наукові результати, отримані при виконанні перехідних науково-дослідних робіт

За темою № 549 "Розробка нового покоління металокомплексних каталізаторів низькотемпературного знешкодження токсичних газоподібних речовин" номер держреєстрації 0115U003222, (2015-2016). Науковий керівник д.х.н., професор Ракитська Т. Л.

Встановлені структурно-адсорбційні властивості природних бентонітів з Дашуковського, Горбського та Кіровоградського родовищ України, які вказують на структурну неоднорідність та наявність мікро-, мезо- і макропор. На основі зіставлення значень ємності моношару зразків і питомого вмісту води, розрахованого за даними термогравіметрії, з'ясовано, що питомий залишковий вміст води в зразках після сушки при 110°C, перевищує ємність моношару, що необхідно враховувати при виготовленні адсорбентів та каталізаторів. Значення питомої поверхні, розраховані за даними адсорбції парів води, значно більші знайдених за тепловою десорбцією аргону, що вказує на існування впливу полярної молекули води на структуру бентоніту.

Встановлено, що каталітично активними в реакції окиснення СО є купрум-паладієві композиції, закріплені на кислотно-модифікованих зразках Дашуковського бентоніту, їх каталітична активність підвищується до 87% внаслідок посилення кислотних властивостей поверхні бентоніту.

Розробки, які впроваджено у 2015 році за межами ВНЗ або НУ

№ з/п	Назва та автори розробки	Важливі показники, які характеризують рівень отриманого наукового результату; переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект	Місце впровадження (назва організації, відомча належність, адреса)	Дата акту впровадження	Практичні результати, які отримано ВНЗ/науков. установою від впровадження (обладнання, обсяг отриманих коштів, налагоджено співпрацю для подальшої роботи тощо)
1	Аргентум біс(цитрато)германат з протигрипозною активністю. Сейфулліна І.Й., Марцинко О.Е., Чебаненко О.А., Гридіна Т.Л., Мудрик Л.М., Федчук А.С.	На підставі даних щодо структури, властивостей, низької токсичності комплекс германію та аргентуму з лимонною кислотою запропоновано як протигрипозний засіб, який виявляє виражену противірусну активність у відношенні вірусу грипу людини штамів А/Гонконг/1/68 (H3N2) та	Одеський національний університет імені І.І. Мечникова	25.05.2015	Одержано патент України на корисну модель. Аргентум біс(цитрато)германат з протигрипозною активністю / Сейфулліна І.Й., Марцинко О.Е., Чебаненко О.А.,

		<p>A/PR/8/34 (H1N1), а також вірусу грипу птахів H5N3. Його ефективна доза в 5-10 разів нижча, ніж референс-препарату, що дає перспективу для подальшого дослідження цієї речовини на тваринних моделях та з метою подальшого впровадження в медичну практику.</p> <p>Соціальний ефект: даний засіб є перспективним для створення ефективних протигрипозних препаратів, що мають мінімальну побічну дію.</p> <p>Економічний ефект: завдяки екологічно безпечному синтезу, низьким енергетичним затратам, доступності на Україні сировини для виготовлення сполуки, виробництво розробленого препарату представляється рентабельним.</p>			<p>Гридіна Т.Л., Мудрик Л.М., Федчук А.С.; - № 101090; МПК (2015.01) А61К 31/19, А61К 31/32, заявл. 11.03.2015; опубл. 25.05.2015, Бюл. № 16. – 5 с.</p>
--	--	---	--	--	--

Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2014 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перш-ост стор роб
<i>Статті</i>				
1	T.L. Rakitskaya, A.S. Truba, A.A. Ennan, S.A. Kiro, V.Y. Volkova	Phase Composition and Catalytic Activity of Nanostructured Materials Based on Solid Component of Welding Aerosol	Solid State Phenomena	Vol. 230. – P. 279-284.
2	T.L. Rakitskaya, E.V.Kameneva, T.A. Kiose V.Ya. Volkova	Solid-State Compositions for Low-Temperature Sulphur Dioxide Oxidation Consisting of Natural Clinoptilolite, Copper(II) and Halide Ions	Solid State Phenomena	Vol. 230, P. 291-296.
3.	G. V. Koksharova	Coordination compounds of p-hydroxybenzoates and p-aminobenzoates of 3d metals with thiosemicarbazide	Rus. J. Gen. Chem.	Vol. 85, N 1. – P. 111-115.
4.	G.V. Koksharova T.V. Mandzii I.V.Stoyanova	Coordination Compounds of Cobalt(II), Nickel(II), and Zinc(II) Valerates and Benzoates with Isonicotinic Acid Hydrazide	Rus. J. Gen. Chem.	Vol. 85, N 8. – P. 1894-1899.
5.	T. Rakitskaya, A. Truba, E. Radchenko, A. Golub	Manganese(II) Complexes with Schiff Bases Immobilized on Nanosilica as Catalysts of the Reaction of Ozone Decomposition	Nanoscale Research Letters	Vol. 10.-

6.	T. Rakitskaya, A. Truba, A. Ennan, V. Volkova	Nanostructured polyphase catalysts based on the solid component of welding aerosol for ozone decomposition	Nanoscale Research Letters.	Vol. 10.
7	Pavel G., Polishchuk, Georgiy V. a.o.	Design, Virtual Screening, and Synthesis of Antagonists of $\alpha_{IIb}\beta_3$ as Antiplatelet Agents	J. Med. Chem.	2015. – V.58, № 19. – P. 7681–7694.
8	O Shevchenko, A Schastlyvets, K Burenkova, I Voloshanovsky	Synthesis and initiating activity Co(II)-Mn(II) bimetallic macroinitiators of β -diketonate type	Chemistry & Chem. Technology	2015.- Vol. 9, № 4.- P.453-458.
9	Стрельцова Е.А., Мазурик А.А.	Взаимное влияние Твинов и хлорида додецилпиридиния при их совместной адсорбции на поверхности парафина	Журнал физической химии	2015. – Т. 89. № 5. – С. 849 – 854.
10	Перлова О.В., Чернецкая В.В.	Флотационное извлечение соединений редкоземельных металлов из разбавленных водных растворов.	Химия и технология воды	2015. – Т. 37, № 2. – С. 167–178.
11	Sergienko V. S., Martsinko E. E., Ilyukhin A. B., Seifullina I. I.	Synthesis and Crystal and Molecular Structure of Three Heterometallic Polymeric Compounds $\{Ln_2[LnGe_6(\mu-Oedph)_6(\mu-O)_3(\mu-OH)_3(H_2O)_4] \cdot xH_2O\}_n$ [Ln = Nd, x ~ 26 (I); Er, x ~ 24 (II); Tm, x ~ 20 (III); H ₄ Oedph = 1-Hydroxyethylidenediphosphonic Acid]	Crystallography Reports	V. 60, № 2. – P. 204-209.
12	Sergienko V. S., Martsinko E. E., Seifullina I. I., Churakov A. V., Chebanenko E. A.	Synthesis and the Crystal and Molecular Structure of the Germanium(IV) Complex with Propylene-1,3-diaminetetraacetic Acid [Ge(Pdta)]	Crystallography Reports	V. 60, № 5. – P. 677-681.
13	Сейфуллина И.И., Илюхин А.Б., Сергиенко В.С., Марцинко Е.Э., Чебаненко Е.А.	Продукты взаимодействия бис(цитрато)гидроксогерманатной кислоты с органическими молекулами. молекулярная и кристаллическая структура (HNa ₂) ₂ [Ge(HCit) ₂] ₂ ·4H ₂ O	Журн. неорган. химии.	Т. 60, № 1. – С.36-40.
14	Пуля А.В., Сейфуллина И.И., Скороход Л.С., Власенко В.Г., Зубавичус Я.В., Левченков С.И.	Химическая самосборка в системах MnX ₂ – 2-(7-бром-2-оксо-5-фенил-3Р-1,4-бенздиазепин-1-ил)ацетогидразид – салициловый альдегид (X=Cl, CH ₃ COO). Состав, строение, свойства продуктов комплексообразования	Журн. общей химии.	Т. 85, № 5. – С. 831-837.
15	Пуля А.В., Сейфуллина И.И., Скороход Л.С., Ефимов Н.Н., Уголкина Е.А., Минин В.В.	Синтез и характеристика координационных соединений Mn(II) с 2-(7-бromo-2оксо-5-фенил-3Н-1,4-бенздиазепин-1-ил)ацетогидразидом и продуктом его конденсации с пировиноградной кислотой	Журн. неорган. химии.	Т. 60, № 1. – С.54-57.
16	Пуля А.В., Сейфуллина И.И., Скороход Л.С., Власенко В.Г., Левченков С.И., Павловский В.И.	Характеристика координационных соединений Со(II), Ni(II) с 2-(7-бром-2-оксо-5-фенил-3Н-1,4-бенздиазепин-1-ил)ацетогидразидом и продуктом его конденсации с пировиноградной кислотой	Журн. общей химии.	Т. 85, № 1. – С. 105-111.
17	Шматкова Н. В., Сейфуллина И. И., Старикова З.А.	Комплексы Sn(IV) с никотиноилгидразонами 2-гидроксибенз-(2-гидроксиафт)альдегидов (H ₂ Ns, H ₂ Nnf). Молекулярная и кристаллическая структура [SnCl ₃ (HNnf)] · 2ДМФА	Коорд. химия	Т. 41, № 5, С. 259–265.

18	Шматкова Н. В., Сейфуллина И. И., Корлюков А. А.	О комплексообразовании SnCl ₄ с 2-R-бензоил-(R-HBb) и 3-R-2-нафтоилгидразолами (R = H, OH) бензойного альдегида. Молекулярная и кристаллическая структура [SnCl ₄ (2-OH-HBb)] · CH ₃ CN	Журн. неорган. хим.	Т.60, № 9, с. 1175-1180.
19	Шматкова Н. В., Сейфуллина И. И., Корлюков А. А.	Комплексообразование SnCl ₄ с бензоил-(изоникотиноил)гидразолами салицилового альдегида (H ₂ Bs, H ₂ Is). Молекулярная и кристаллическая структура [SnCl ₃ (HBs)] и [SnCl ₃ (Is · H)] · 2CH ₃ CN	Журн. неорган. хим.	Т.60, № 7, с. 967-974.
20	Шматкова Н. В., Сейфуллина И. И., Архипов Д. Е., Корлюков А. А.	Хелаты тетраоксида олова с пиридилоилгидразолами 4-диметиламинобензальдегида. Молекулярная и кристаллическая структура [SnCl ₄ (γ-Idb·H)] · CH ₃ CN и [SnCl ₄ (γ-Idb · H)] · DMF	Коорд. химия.	Т.41, № 8, с. 467-473.
21	Alexander A. Korlyukov, Natalia V. Shmatkova, Inna I. Seifullina	Understanding the structure of salicyl hydrazone metallocomplexes: crystal structure, AIM and Hirshfeld surface analysis of trichloro-(N-salicylidenebenzoylhydrazinato-N,O,O')-tin(IV)	Structural Chemistry.	V 26. № 4. P. 899-911.
22	A.Chebotaev, E. Raboshvil, D. Snigur, A. Polishchuk	Karmoazin as a single redox reagent for spectrophotometric determination of Mn, Cr, Se, and V in different categories of water	Journal of water chemistry and technology	2015. - Vol.37. - 172-178.
23	A.Chebotaev, D. Snigur	Study of the acid-base properties of quercetin in aqueous solutions by color measurements	Journal of analytical chemistry	2015. - Vol.70. - 55-59.
24	A. Zacharia, A. Zhuravlev, A. Chebotaev, M. Arabadji	Graphite "Filter Furnace" Atomizer with Pd-Mg Chemical Modifier for Direct Analysis of Foods Using Electrothermal Atomic Absorption Spectrometry	Journal of food anal. methods	2015. - Vol.8. - 668-677.
25	A. Zhuravlev, A. Zacharia, S. Gucer, A. Chebotaev, M. Arabadji, A. Dobrynin	Direct atomic absorption spectrometry determination of arsenic, cadmium, copper, manganese, lead and zinc in vegetable oil and fat samples with graphite filter furnace atomizer	Journal of food composition and analysis	2015. - Vol.38. - 62-68.
26	Khoma R.E.	Complex Formation of Sulfur(IV) Oxide with Ethylenediamine and Its Derivatives in Water	Russ. J. Gen. Chem.	2015. – Vol. 85, No 4. – 802-809.
27	Khoma R.E., Ennan A.A., Baumer V.N., Puzan A.N., Gel'mbol'dt V.O.	Methylammonium sulfate: Synthesis and structure	Russ. J. Inorg. Chem.	2015. – Vol. 60, No 10. - 1199-1203.
28	Khoma R.E., Gel'mbol'dt V.O., Baumer V.N., Puzan A.N., Ennan A.A.	Synthesis, Crystal Structure, and Spectral Characteristics of N-(Tert-butyl)amino-methanesulfonic Acid	Russ. J. Gen. Chem.	2015. – Vol. 85, No 10. – P. 2282-2284.
29	Кравченко И.А., Алексеева Е.А., Александрова А.И., Коберник А.А.	Синтез и противовоспалительная активность новых производных каликс[4]арена, содержащих остатки ибупрофена	Хим. Фарм журнал	2015. – Том 49, №3. С. 20-23
30	Kravchenko I.A., Lepikh Y.I., Kobernik A.A., Aleksandrova A.I., Snegur P.A., Zatovskaya N.P.	Anti-Inflammatory activity of the Sea Coastal Lake Salt in a combination to ultrasound. Kravchenko I.A.	Biosensors Jornal.	2015. – V. 4 (2). P. 1 – 4

31	Shibinskaya M.O., Karpenko A.S., Lyakhov S.A., Andronati S.A., Zholobak N.M., Spivak N.Ya., Samochina N.A., Shafran L.M., Zubritsky M.Ju., Bondarev M.L.	Synthesis and biological activity of 1,2,3,4-tetrahydroindolo[2,3-b]quinoxaline derivatives.	J. Pharm. Sci. Pharmacol	2015. - V.2, N.2. - P.
32	Штамбург В.Г., Штамбург В.В., Анищенко А.А., Зубатюк Р.И., Мазепа А.В., Клоц Е.А., Кравченко С.В., Костяновский Р.Г.	Одностадийный синтез 3-гидрокси- и 3-алкокси- 5-арилимидазолидин-2,4-дионов взаимодействием арилглиоксальгидратов с N-гидрокси- и N-алкоксимочевинами.	Химия гетероцикл. соед	2015. - №6. – С.553 – 559.
33	Polishchuk P.G., Samoylenko G.V., Khristova T.M., Krysko O.L., Kabanova T.A., Kabanov V.M., Kornylov A.Yu., Klimchuk O., Langer T., Andronati S.A., Kuz'min V.E., Krysko A.A, Varnek A.	Design, Virtual Screening, and Synthesis of Antagonists of $\alpha\text{IIb}\beta\text{3}$ as Antiplatelet Agents	J. Med. Chem	2015. – Vol. 58 (19). – P. 7681 – 7694
34	Nesterkina M. V. E. A. Alekseeva, I. A. Kravchenko	Potential prodrugs with anticonvulsant activity on the base of calix[4]arene and gamma-aminobutyric acid.	Eur Neuropsychopharmacol	2015; 24(Suppl 2), S.216
35	Павловский В.И., Ушаков И.Ю., Кабанова Т.А., Халимова Е.И., Кравцов В.Х., Андронати С.А.	Синтез и анальгетическая активность 3-ариламино-1,2-дигидро-3H-1,4-бенздиазепин-2-онов	Хим.-фарм. журн.	2015. – Т. 49, № 9. – С. 22-27.
36	Gololobov Yu.G., Krasnova I.Yu., Varabanov S.V., Fedyanin I.V., Andronati S.A., Pavlovskii V.I.	The unexpected formation of P-ylide in the reaction of 3-azido-1,4-benzodiazepine with tricyclohexylphosphine	Russian Chemical Bulletin, International Edition	2015. - Vol. 64, № 1. - P. 233-236
Статті, прийняті редакцією до друку				
1	Сергиенко В.С., Марцинко Е.Э., Сейфуллина И.И., Чураков А.В., Чебаненко Е.А.	Синтез, кристаллическая и молекулярная структура полимерного комплекса серебра(I) – германия(IV) с анионами лимонной кислоты $\{[\text{Ag}_2\text{Ge}(\text{HCit})_2(\text{H}_2\text{O})_2] \cdot 2\text{H}_2\text{O}\}_n$	Кристаллография. (МАИК /Интерпериодика, Москва)	
2	Сергиенко В.С., Чебаненко Е.А., Сейфуллина И.И., Чураков А.В., Марцинко Е.Э., Илюхин А.Б.	Синтез, молекулярная и кристаллическая структура гетерометаллического Sn(IV)-Nd(III) координационного полимера на основе винной кислоты $\{[\text{Nd}(\text{H}_2\text{O})_6](\mu\text{-Tart})_2(\mu\text{-HTart})\text{Sn}_2\}_n \cdot 6\text{nH}_2\text{O}$	Кристаллография. (МАИК /Интерпериодика, Москва)	
3	Яловский Г.В. , Сейфуллина И.И. , Павловский В.И. , Андронати С.А. , Кравцов В.Х.	Синтез, свойства и молекулярная структура комплекса олова(IV) с 1-[(2-гидрокси-1-нафтил)метиленгидразино]карбонилметил-7-бром-5-фенил-1,2-дигидро-3H-1,4-бенздиазепин-2-оном	Журнал структурной химии	

4	Н.В. Шматкова, И. И. Сейфуллина, В. Г. Власенко, А. Л. Тригуб, С. И. Левченков, Н.В. Хитрич.	Синтез, спектральные, магнитные и термические свойства тетрахлорокобальтатов комплексов Ge(IV) с пиридиноил- (аминобензоил)гидразонами 2-гидроксиарилальдегидов	Журнал общей химии	
5	Н. В. Шматкова, И. И. Сейфуллина, В. Г. Власенко, А. Л. Тригуб, В. В. Китаев, С. И. Левченков, А. Н. Морозов, Л. Д. Попов.	Синтез, спектральные, магнитные и термические свойства тетрахлороферратов(III) (N-салицилиден(N-нафтилиден-)никотиноил (изоникотиноил-)гидразинато - N, O', O'') германия (IV)	Журнал координационной химии	
6	Т.Л. Ракитская, Т.А. Киосе, А.А.Эннан, К.О. Голубчик, Л.П. Олексенко, В.Г. Герасёва	Влияние условий кислотного-термального модифицирования клиноптилолита на каталитические свойства закрепленных на нем палладий-медных комплексов в реакции окисления монооксида углерода	Журнал физической химии.	
7	Чеботарёв А.Н., Снигур Д.В.	Цветометрическое изучение кислотно-основных свойств морина в водных растворах	Журнал общей химии	
8	Нестеркина М.В., Алексеева Е.А., Кравченко И.А.	Синтез и противосудорожное действие новых производных каликс[4]арена, содержащих фрагменты гамма-аминомасляной кислоты	Химико-фармацевтический журнал	
9	Нестеркина М.В., Кравченко И.А.	Синтез и изучение противосудорожной активности ментилового эфира γ -аминомасляной кислоты	Химия природных соединений	
10	Shibinskaya M.O., Karpenko A.S., Lyakhov S.A., Andronati S.A., Zholobak N.M., Spivak N.Ya., Samochina N.A., Shafran L.M., Zubritsky M.Ju., Bondarev M.L.	Synthesis and biological activity of 1,2,3,4-tetrahydroindolo[2,3-b]quinoxaline derivatives	Journal of Pharmaceutical Sciences and Pharmacology	
11	Карасева Т.Л., Павловский В.И., Семенишина Е.А., Андронати К.С., Юрпалова Т.А., Онуфриенко О.В., Кривенко Я.Р., Крысько А.А., Андронати С.А.	Синтез, аффинитет к ЦБДР ЦНС, гипноседативные и анксиолитические свойства 3-ацилокси-5-арил-7-бром-1,2-дигидро-3Н-1,4-бензодиазепин-2-онов	Хим.-фарм. журнал	

Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих учених

У науково-дослідній роботі хімічного факультету приймають участь студенти, починаючи з другого курсу. На факультеті працює 6 студентських наукових гуртків. Темі робіт бакалаврів, спеціалістів та магістрів базуються на наукових розробках викладачів та науковців факультету, наукові роботи студентів та аспірантів кафедри фармацевтичної хімії пов'язані з науковою тематикою ФХІ ім. О. В. Богатського НАН України в рамках Хіміко-фармацевтичного навчально-науково-виробничого комплексу (ХФННБК). Студенти і аспіранти кафедри фармацевтичної хімії є виконавцями ініціативної теми спільно з фізичним факультетом ОНУ імені І. І. Мечникова в рамках договору про співробітництво – «Вивчення протизапальної дії низькочастотного ультразвуку».

За результатами наукової діяльності у 2015 році молодими вченими, студентами під керівництвом наукових керівників та самостійно було видано 118 публікацій, серед яких 28 статей та 90 тез доповідей на наукових конференціях Всеукраїнських та міжнародних.

Члени студентського наукового товариства факультету брали участь у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у галузі «Хімічні науки». Нарожна В. В. – II місце у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у галузі «Хімічні науки». (Наук. кер. к.х.н., доц. Шматкова Н. В.)

Результати наукової діяльності студенти та молоді вчені доповідали на наукових конференціях:

XV наукова конференція «Львівські хімічні читання – 2015». Львів.

Современные ресурсосберегающие технологии. Проблемы и перспективы: III междунар. науч.-практ. конф., Одеса.

Химия, физика и технология поверхности: всеукр. конф. с международным участием, посвященная 85-летию со дня рождения академика НАН Украины А. А. Чуйко, Киев.

XIII Всеукраїнська конференція молодих вчених та студентів з актуальних питань сучасної хімії з міжнародною участю. Дніпропетровськ. 2015.

VII Всеукраїнська наукова конференція студентів та аспірантів «Хімічні Каразинські читання – 2015». Харків.

XVII Конф. молодых ученых и студентов-химиков южного региона Украины (Одесса);

Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання розвитку медичних наук у XXI ст. – Львів.

На щорічній студентській науковій конференції ОНУ імені І. І. Мечникова студентами факультету було представлено 9 усних та 19 стендових доповідей.

Студентами та молодими вченими отримано нагороди:

Бевзюк К. В. – грант Вишеградського фонду для стажування в Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (Кошіце, Словаччина).

Снігур Д. В. – стипендія Президента України.

Пірожок О. В. – Диплом другого ступеня на конференції «Хімічні Каразинські читання – 2015»;

Бугор Л. М. – Диплом за II місце на конференції «Сучасні проблеми хімії», Київ;

Христова Н. М. — сертифікат учасника науково-практичної конференції з міжнародною участю «Бабенківські читання».

Новотна В. О. – Диплом I ступеня за кращу доповідь на XIII Всеукраїнській конференції молодих вчених і студентів з актуальних питань сучасної хімії з міжнародною участю, м. Дніпропетровськ; Грамота «Кращий студент-науковий дослідник хімічного факультету ОНУ» в 2015 р: Диплом за кращу доповідь, на 71 звітній студентській конференції ОНУ.

У рамках роботи студентського наукового товариства кафедра аналітичної хімії сумісно з Одеським еколого-натуралістичним центром «Афаліна» тісно співпрацювали в рамках підготовки школярів до участі у I – III етапах конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт МАН та I – III етапів Всеукраїнської олімпіади з хімії.

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях (відсоток від загальної кількості студентів)	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2012	88 (100%)	20	50%
2013	86 (100%)	10	20%
2014	84 (100%)	16	10%
2015	83 (100%)	14	0%

Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

Країна партнер за алф	Установа-партнер	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати від співробітн.
1.Беларусь	Інститут фізико-органічної хімії НАН Біларусі	Дослідження сорбційної активності волокнистих сорбентів ФІБАН по відношенню до сполук урану (VI)	Договор о научно-техническом сотрудничестве между ИФОХ НАНБ и ОНУ им. И.И. Мечникова от 21.10.2015, №202-01-24/869.	Видано 3 наук. публ, подано 1 заявку на винахід.
2.Молдова	Інститут прикладної фізики Академії наук Молдови	Вивчення методом рентгеноструктурного аналізу будови речовин та їх взаємодії з серотоніновими рецепторами	Договір № 4 про науково-технічне співробітництво між Фізико-хімічним інститутом ім. О.В. Богатського НАНУ і Інститутом прикладної фізики Молдови, 2009 р. .	Вивчена кристалічна і молекулярна структура нових біологічно активних речовин. Видано 2 статті.
4. Росія	Інститут проблем хімічної фізики РАН (ПХФ РАН), Чорноголівка	Сумісні дослідження кінетики полімеризації вінілових мономерів в присутності систем на основі гідроперокс. та внутрішньокмлексних сполук 3d-металів, визначення структури полімерів та їх молекулярно-масового розподілу.	Договір про науково-технічне співробітництво від 29.01.2010 до 2010-2015	Отримано нові сполуки та визначено їх структури
5. Росія	Кубанський державний університет	Науково-технічне співробітництва в галузі загальної та неорганічної хімії	Договір про співробітництво від 14.11.2012 до 2017 року	Видано 3 статті, 4 тез доповідей на міжнародних конференціях
6.Словакія	Пряшівський університет, Словаччина	Вивчення адсорбційних властивостей рослинних матеріалів	Договір про науково - освітнє співробітн. між Пряшівським ун. та ОНУ від 11.11.2011, (2011-2016 р.)	Продовжено вивчення адсорбції рослинними матеріалами.

Науковцями факультету ведуться сумісні науково-дослідні роботи з Інститутом елементоорганічних сполук РАН (Москва), Інститутом загальної та неорганічної хімії РАН (Москва), НДІ фізики Ростовського державного університету. За результатами співпраці в 2015 р. опубліковано у зарубіжних виданнях 11 статей та 3 тез міжнародних конференцій.

Виконується науково-дослідна робота з Uludag University Bursa and Bursa Test and Analysis Laboratory (BUTAL) м.Бурса (Туреччина) по спільній програмі удосконалення методів атомно-абсорбційного визначення важких металів в об'єктах навколишнього середовища: природних водах, ґрунтах, донних осадах, матеріалах рослинного та тваринного походження за допомогою нетрадиційних пристроїв атомізації. Робота проводиться в рамках організації та проведення міжнародних конференцій з аналітичної хімії країн Чорного моря – Black Sea Basin Conference on Analytical Chemistry (BBCAC)

Наукова та науково-технічна діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами Національної академії наук України

Науковці хімічного факультету співпрацюють з ФХІ ім. О. В. Богатського НАН України в рамках Хіміко-фармацевтичного навчально-науково-виробничого комплексу (ХФННБК) під керівництвом акад. НАНУ С.А. Андронаті та філіалу (кафедра органічної хімії) під керівництвом акад. НАНУ Камалова Г. Л. Це проведення сумісних наукових досліджень, стажування вчених хімічного факультету, участь у наукових заходах інституту, проведення практикумів студентів хімічного факультету.

Кафедра неорганічної хімії та хімічної екології співпрацює з Фізико-хімічним інститутом захисту навколишнього середовища та людини МОН України та НАН України – проведення спецпрактикуму, виконання кваліфікаційних та дипломних робіт, стажування та підвищення кваліфікації наукових співробітників, наукові дослідження; Інститутом біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України – дослідження кислотності цеолітів та каталізаторів; Київським національним університетом імені Тараса Шевченка – термогравіметричні дослідження зразків каталізаторів; Львівським національним університетом імені Івана Франка – аналіз природних цеолітів та каталізаторів на їх основі; Національним університетом «Кисво-Могилянська академія» - синтез та дослідження будови іммобілізованих комплексів з основами Шифа.

На кафедрі органічної хімії в межах співробітництва з науково-технологічним комплексом «Інститут монокристалів» (м. Харків) вивчені спектральні властивості люмінофорів нафталімідного ряду.

Кафедра фізичної та колоїдної хімії підтримує зв'язки з Інститутом фізичної хімії ім. Л. В. Пісаржевського НАНУ - дослідження сорбційних властивостей цирконій-кремнеземних наносорбентів; Інститутом загальної та неорганічної хімії ім. В. І. Вернадського НАНУ - дослідження сорбційних властивостей зразків катіоніту КУ-2-8, модифікованих гідрофосфатом цирконію - виконання дисертаційної роботи, Інститутом біоколоїдної хімії ім. Ф. Д. Овчаренка НАНУ; Черкаським державним технологічним університетом – вивчення властивостей хітинових сорбентів.

В межах співробітництва з НАН України науковцями кафедри загальної хімії та полімерів виконується науково-дослідна тема “Закономірності комплексоутворення та полімеризації як основа розробки сучасних хімічних матеріалів” (наук. кер. Сейфулліна І.Й.), що координується згідно з планом НАН України Наукової ради з проблеми “Неорганічна хімія” №01.9.10 036875. Вперше одержано нетривіальні різнометальні комплексні сполуки $[Ge(L\cdot H)_2][MCl_4]\cdot nCH_3OH$ (тип 1) і $[Ge(L\cdot H)(L\cdot HCl)] [FeCl_4]$ (тип 2) Сукупністю методів ІЧ, дифузного відбиття, месбауеровської, рентгенівської спектроскопії поглинання EXAFS, а також виміром магнітної сприйнятливості визначено їх будову, поліедри Ge(IV) і M(II,III), а також локальне оточення і довжини зв'язків в координаційному вузлі $\{GeO_4N_2\}$.

Науковці кафедри працюють в центрі колективного користування наукоємним обладнанням Інституту загальної та неорганічної хімії ім. В. І. Вернадського НАН України (договір про творчу співдружність від 27 вересня 2010 р.). Триває співробітництво з Інститутом мікробіології і вірусології НАН України, Київ в галузі дослідження впливу нових речовин на активність і токсичність ліпополісахаридів та ферментів. Разом з Київським та Одеським медичними університетами (договір про співпрацю з 1.09.2013р. до 31.12.2018 р.) досліджується фармакологічна активність синтезованих сполук германію та стануму.

В 2015 році укладено нові договори про науково-технічне співробітництво з ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України», м. Київ (термін дії з 2016 по 2018 рр.) та «Інститутом біології тварин НААН», м. Львів (з 22.05.2015 по 22.05.2020 р.). Результати співпраці у 2015 році: 5 статей, 2 тези доповідей на конференціях різного рівня, 2 патенти України на корисну модель.

Кафедра фармацевтичної хімії приймає участь у виконанні цільових наукових програм Відділення хімії НАН України: “Дизайн, синтез та зв'язок структура-властивості в низці інтерфероніндукуючих та противірусних лігандів ДНК”; “Фундаментальні основи створення нових речовин і матеріалів та фізико-хімічні принципи управління хімічними реакціями”. На базі ФХІ ім. О. В. Богатського НАНУ

проведена XVII конференція молодих учених і студентів-хіміків Південного регіону, присвячена 150-ій річниці з дня заснування Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Кафедрою аналітичної хімії укладено договори про науково-технічне співробітництво з ІЕЗ ім. Є. О. Патона (м. Київ); Київським національним університетом імені Тараса Шевченка; Національним університетом кораблебудування ім. адмірала Макарова (м. Миколаїв).

Поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності

Існує електронний доступ через мережу «Уран» до світових інформаційних ресурсів, необмежений доступ до електронних колекцій наукових статей і баз даних видавництва Elsevier, доступ до ресурсів бібліотеки Каліфорнійського університету UCSF Digital Library, через ФХІ ім. О. В. Богатського є доступ до онлайн-науково-інформаційних ресурсів Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. Баžано розширити безкоштовний доступ до зарубіжних інформаційних джерел.

Науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів

На кафедрах факультету в межах робочого часу виконуються дослідження відповідно тематичних планів держбюджетних тем без цільового фінансування.

В межах теми № 240 «Розробка теоретичних основ та оптимізація колоїдно-хімічних методів концентрування токсичних і цінних компонентів розчинів» (номер державної реєстрації 0112U004414, без цільового фінансування), 2012-2016 р., науковий керівник д.х.н. проф. Сазонова В. Ф.:

встановлена висока ефективність використання волокнистих йонитів ФІБАН К-1, ФІБАН А-6 та органо-неорганічних сорбентів, отриманих шляхом модифікації сильноосновної гелевої катіонообмінної смоли Dowex HCR-S (KC) наночастинками гідрофосфату цирконію при вилученні сполук урану (VI) з їх розбавлених модельних розчинів, вивчені закономірності вилучення сполук урану та РЗЕ методами сорбції і сорбційної флотації;

вперше синтезовано 6 магнітних адсорбентів-композитів на основі рослинної сировини (стебел кукурудзи і соломи ячменю) і магнетиту, визначені умови їх синтезу, вивчені адсорбційні властивості отриманих адсорбентів по відношенню до синтетичних барвників;

показана можливість вилучення Твінів і додецилсульфату натрію з їх бінарних розчинів методами пінного фракціонування, флотосорбції та флотофлокуляції;

отримано полімерні комплекси в системах ПАР-хітозан та з'ясовано механізм утворення комплексів за рахунок зміни поверхнево-активних та реологічних властивостей систем.

За результатами досліджень отримано 1 Патент на корисну модель, видано 7 статей та 24 тези наукових конференцій.

Науково-дослідна робота на кафедрі неорганічної хімії та хімічної екології виконується за планом держбюджетної теми № 142 № держреєстрації – 0115U003914. «Фізико-хімічне обґрунтування вибору природних та синтетичних носіїв металокомплексних каталізаторів редокс-реакцій за участю озону, монооксиду вуглецю та діоксиду сірки» (2015-2019 р). Науковий керівник д.х.н., проф. Ракитська Т. Л.:

Обґрунтовано умови активації природних сорбентів України (клинотилоліт, трепел) та використання їх в якості носіїв металокомплексних каталізаторів. Встановлено, що у разі кислотно-термальної модифікації клинотилоліту змінюються їх структурні та фізико-хімічні властивості.

При вивченні впливу природи аніону (Cl⁻, Br⁻, I⁻) у складі каталізатору Pd(II)-Cu(II)/H-Кл-0,5 на кінетику низькотемпературного окиснення монооксиду вуглецю киснем встановлено, що зі збільшенням концентрації Cl⁻ та I⁻-іонів відбувається зниження каталітичної активності зразків каталізатора.

Вперше встановлено, що купрум-паладієві комплекси, закріплені на природному трепелі (П Тр(К)), забезпечують очистку повітря нижче ГПК робочої зони (20 мг/м³), а при закріпленні на модифікованому трепелі (300 Тр(К), Н₂O Тр(К)) такі каталізатори підвищують свою активність і забезпечують очистку повітря нижче ГПК для населених пунктів (3,0 мг/м³).

За результатами роботи опубліковано 7 статей, 5 тез доповідей на наукових конференціях.

На кафедрі органічної хімії науково-дослідна робота виконується в межах держбюджетної теми № 141 номер держреєстрації 0115U003913 «Дослідження напрямків синтезу та властивостей 4,5-дизаміщених похідних 1Н-бенз-[de]ізохінолін-1,3(2Н)-діону». Науковий керівник д.х.н., проф. Анікін В. Ф.:

Вивчено особливості реакцій хлорування, бромовання та нітрування аценафтену та отримано відповідні 5,6-дизаміщені похідні аценафтену. Отримано 4,5-дихлоро-, 4,5-дибromo-, 4,5-динітро- та

4-бромо-5-нітронафталеві ангідриди окисленням даних похідних. Отримано 4,5-дихлоро-, 4,5-дибромо-, 4,5-динітро- та 4-бромо-5-нітронафталаміди амінуванням відповідних 4,5-дизаміщених нафталевих ангідридів амоніаком. Досліджено спектральні та хімічні властивості отриманих сполук.

За результатами науково-дослідної роботи опубліковано 5 статей, 16 тез доповідей наукових конференцій.

На кафедрі фармацевтичної хімії за темою № 237 «Дослідження фізико-хімічних та фармакологічних властивостей нових природних та синтетичних речовин з протизапальними властивостями» (2012-2016, № держреєстрації 0112U002387, без цільового фінансування). Науковий керівник д.б.н., проф. Кравченко І. А.:

Вперше синтезовано ряд сполук - естерів тимолу та ментолу із нейромедіаторними амінокислотами. Структуру отриманих похідних підтверджено методами ¹H ЯМР, ІЧ-спектроскопії та мас-спектрометрії;

Досліджено протизапальну дію нових комплексних сполук – саліцилоїлгідрозонів на основі SnCl₄ на моделі карагінанового, трипсинового, гістамінового та формалінового запалення. Встановлена антидепресивна та протисудомна дія комплексів SnCl₄ з саліцилоїлгідрозонами бензальдегіду та 5-бромбензальдегіду за умов перорального введення;

Встановлена протизапальна активність естерів ібупрофену при їх трансдермальному введенні з використанням терапевтичного та низькочастотного ультразвуку як підсилувачів крізьшкірної проникності.

За результатами науково-дослідної роботи опубліковано 1 патент, 11 статей, 8 тез доповідей на конференціях Всеукраїнських та міжнародних.

На кафедрі аналітичної хімії виконується Тема № 145 «Обґрунтування вибору методів концентрування, розділення та визначення мікрокількостей речовин з близькими фізико-хімічними властивостями» (№ держ. реєстрації 0115/U001937, без цільового фінансування, 2015-2020 р.). Науковий керівник – к.х.н., доц. О. М. Чеботарьов.

Показано можливість застосування методу кольориметрії для розрахунку констант іонізації функціональних груп близьких за кислотно-основними властивостями. Встановлено, що метод кольориметрії дозволяє визначати константи іонізації при перекриванні смуг поглинання рівноважних форм барвників.

За темою № 146 «Атомно-абсорбційне визначення деяких мікроелементів у біологічних рідинах за допомогою атомізатора «графітова втулка-фільтр» (№ держ. реєстрації 0115/U001724, без цільового фінансування, 2015-2018 р.). Науковий керівник к.х.н., доц. О. М. Захарія.

Оптимізовані операційні параметри атомізатору «ГРАФІТ» з ГВФ на стадіях сушіння, мінералізації та атомізації мікроелементів які визначають. В рекомендованих умовах нижня межа визначення електротермічного атомно-абсорбційного визначення Pb, Cd, Zn, Mn, Cu, As та Se складає 0,0003–0,009 мкг/г. Запропоновано методики аналізу деяких мінеральних вод та біологічних рідин.

За результатами науково-дослідної роботи опубліковано 12 статей, 32 тез доповідей наукових конференцій.

2.1.7. ФІЗИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Декан – доктор фізико-математичних наук, професор Ю. Ф. Ваксман

На фізичному факультеті Одеського національного університету імені І. І. Мечникова з метою посилення тіснішого зв'язку навчання із завданнями та функціональними обов'язками фізиків виконувалась і виконується науково-дослідна робота. Наукові дослідження на фізичному факультеті проводяться на шести кафедрах (кафедри теоретичної фізики, кафедри експериментальної фізики, кафедри теплофізики, кафедри загальної і хімічної фізики, кафедри фізики твердого тіла і твердотільної електроніки, кафедри астрономії) та в навчально-науковому Центрі медичної і біологічної фізики кафедри експериментальної фізики..

Основними пріоритетними напрямками є наступні:

1.1. Найважливіші проблеми фізико-математичних та технічних наук, зокрема, вивчення електронних явищ в провідних і непровідних системах; створення теорії класичних та квантових рідин; розробка моделей горіння дисперсних систем; фотоніка світлових полів та конденсованих середовищ з наноструктурами, їх взаємодія та трансформація у фізичних полях. 1.2. Фундаментальні проблеми сучасного матеріалознавства, зокрема, розробка та дослідження напівпровідникових сенсорів, у тому числі біосенсорів; дослідження напівпровідникових структур з модифікованим поверхневим шаром. 3.1. Технології використання видів палива, скидних енергоресурсів, відновлювальних та альтернативних джерел енергії, зокрема, оптимізація процесів горіння біопалив та їх сумішей з мінеральними паливами; високотемпературний тепломасообмін твердих тіл з газами при протіканні на їх поверхні фазових перетворень; тепломасообмін при взаємодії лазерного випромінювання з металами, частинками та різної форми зразками твердого палива; дослідження особливостей утворення оксидних шарів на поверхні тугоплавких металів, тепломасообміну та кінетики горіння крапель парафінів. 1.3. Створення та застосування нанотехнологій і технологій наноматеріалів, зокрема, фізика низьковимірних систем, мікро- та наноелектроніка, дослідження вуглецевих і не вуглецевих нанотрубок.

У виконанні науково-дослідних робіт брали участь **36** штатних науково-педагогічних працівників професорсько-викладацького складу (у тому числі **14** докторів наук, **18** кандидатів наук та **4** викладачів без наукового ступеню) а також аспіранти і студенти.

Науково-педагогічні кадри	2012	2013	2014	2015
Чисельність штатних працівників, усього	36	37	38	36
з них: – доктори наук	9	11	14	14
– кандидати наук	21	21	20	18
– без ступеня	6	5	4	4

За 2012-2015 роки загальна кількість штатних науково-педагогічних працівників практично не змінилась, однак зросла кількість докторів наук на 5 осіб, кількість кандидатів наук зменшилась на 3 особи, кількість працівників без ступеню зменшилась на 2 особи.

Проекти науково-дослідних робіт без цільового фінансування

Категорії робіт	2012		2013		2014		2015	
	к-сть од.	тис.гр н.	к-сть од.	тис.гр н.	к-сть од.	тис.гр н.	к-сть од.	тис.гр н.
Фундаментальні	2				3		3	
Прикладні	-				-		-	
Госпдоговірні	-				-		-	

Нових спеціалізованих вчених рад у звітному році відкрито не було. У звітному році працювала Спеціалізована рада Д41.051.01 (голова проф. Сминтина В.А.) по захисту докторських та кандидатських дисертацій зі спеціальностей: 01.04.10 – фізика напівпровідників і діелектриків; 01.04.14 – теплофізика і молекулярна фізика; 01.04.17 – хімічна фізика і фізика горіння. Крім того працювала Спеціалізо-

вана рада К41.051.04 (голова проф. Андрієвський С. М.) по захисту кандидатських дисертацій зі спеціальності: 01.04.02 – теоретична фізика та кандидатських і докторських дисертацій зі спеціальності 01.03.02 – астрофізика. У вказаних радах співробітниками факультету було захищено **1** докторську та **4** кандидатських дисертації.

Результати фундаментальних досліджень, що проводились за кафедральними тематиками

Вперше отримано нанокompозити нанокристалів сульфїду кадмію з наночастинками срібла у желатиновій матриці. Встановлено нові закономірності між спектрами поглинання та люмінесценції композитів та співвідношенням їх концентрацій Ag/CdS. Значимість цих результатів полягає в можливості керування оптичними та структурними властивостями нанокompозитних матеріалів. Вперше в світі визначено фізичні механізми чутливості сенсорних структур для газів та біологічних об'єктів створених на основі кремнієвих нанониток, отриманих методом хімічного неелектролітичного травлення. Значущість цього результату полягає в можливості покращення роботи сенсорів газів та біологічних об'єктів при використанні нових наноструктур, отриманих неелектролітичним травленням (науковий керівник напрямку проф. Сминтина В. А.).

Розроблено методики та проведено експериментальні і теоретичні дослідження залежності вибухових параметрів горючого пилу від дисперсних характеристик пилу (концентрації, розміру частинок, дисперсії функції розподілу), що вперше дозволило виявити режими горіння частинок у хвилі горіння. Отримані результати мають важливе значення для створення фізичних основ пожежовибухобезпеки (науковий керівник напрямку проф. Шевчук В. Г.).

У звітному році на фізичному факультеті проведено **2** Міжнародні конференції. У тому числі:

- 5-у Меморіальну міжнародну конференцію, присвячену 111-й річниці з дня народження

Г. Гамова «Astrophysics and Cosmology after Gamow: progress and perspectives» (кафедра астрономії, кафедра теоретичної фізики);

- 15-у Міжнародну Гамівську літню конференцію-школу: «Astronomy and beyond: astrophysics, cosmology, cosmomicrophysics, astroparticle physics, radioastronomy and astrobiology» (кафедра астрономії, кафедра теоретичної фізики).

Кафедра астрономії провела XV Українську космічну конференцію (Одеса, 24-28 серпня 2015 р.) а також конференцію секції астрономії Одеського відділення Малої академії наук (30-31 січня 2015 р.). Спільно з кафедрою теоретичної фізики кафедра астрономії провела обласні науково-практичні конференції МАН з фізики і астрономії (13-14 березня та 18-19 вересня 2015 року).

Професор кафедри теоретичної фізики Кулінський В. Л. брав участь в якості члена журі у Міжнародному турнірі фізиків « International Young Physicist Tournament 2015 in Nakhon Ratchasima » в Таїланді (27 червня – 4 липня 2015 р.).

У звітному році на факультеті продовжували редагуватись періодичні наукові збірки. Зокрема, вийшли з друку:

- міжвідомчий науковий збірник «Фотоелектроніка» (24-й випуск);

- науковий збірник «Фізика аеродисперсних систем» (51-й випуск);

- Журнал «Сенсорна електроніка та мікросистемні технології» (4 випуски);

- науковий збірник «Odessa Astronomical Publications», том 28, №2, 2015.

- «Одеський астрономічний календар », 2015.

На факультеті в 2015 році видано 2 монографії. А саме:

- Смынтына В. А., Витер Р. В., Гриневиц В. С., Дойчо И. К., Малушин Н. В., Сердега Б. К., Скобеева В. М., Терещенко А. В., Филевская Л. Н. – Неравновесные процессы в сенсорных наноструктурах. - Одесса. : ОНУ, 2015. 239 с.

- Маломуж М. П., Гоцунський В. Я., Чечко В. Є. – Дивовижні властивості розбавлених водно-спиртових розчинів. – 2015. 135 с. Видано в електронному варіанті, знаходиться на офіційному сайті кафедри <http://theorphys.onu.edu.ua>

У звітному році видано 6 навчальних посібників та 4 навчально-методичних вказівок.

Викладачами факультету, аспірантами та студентами в періодичних наукових виданнях, матеріалах конференцій, нарад та семінарів опубліковано **144** наукові роботи. В тому числі статей **82** (із них в зарубіжних виданнях 41), тез доповідей **62** (з них на міжнародних конференціях 57).

За результатами наукових досліджень на факультеті у 2015 році отримано **1** патент України.

У 2015 році доценту кафедри астрономії Марсаковій В.І. Указом Президента України № 567/2015

від 04.10.2015 р. було присвоєно почесне звання «Заслужений працівник освіти України». Крім того Марсакову В.І. було нагороджено Почесною грамотою Одеської обласної державної Адміністрації за підготовку бронзового призера Міжнародної олімпіади серед школярів з астрономії та астрофізики 2015 року.

У звітному році завідувача кафедри експериментальної фізики проф. Сминтину В. А. було нагороджено іменним годинником від Верховної Ради України, медаллю за вагомий внесок в розвиток освіти України а також дипломом 1 ступеню за перемогу у конкурсі друкованих праць у номінації «Монографії» (за монографію «Неравновесные процессы в сенсорных наноструктурах»).

Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2015 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор

Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск), перша-остання сторінка роботи
V.L. Kulinskii , D.Yu. Panchenko	Physical structure of point-like interactions for onedimensional Schrödinger operator and the gauge symmetry	Physica B: Condensed Matter	472, pp. 78-83 (2015)
V.Ya. Gotsul'skii, N.P. Malomuzh, M.V. Timofeev, V.E. Chechko	Contraction of aqueous solutions of monoatomic alcohols.	Russian Journal of Physical Chemistry A,	89, № 1, pp. 51-56 (2015)
V.Ya. Gotsulskiy, N.P. Malomuzh, V.E. Chechko	Particular points of water-alcohol solutions	Russian Journal of Physical Chemistry A,	89, № 2, pp. 207-213 (2015)
M. Eingorn, M. Brilenkov, B. Vlahovic	Zero average values of cosmological perturbations as an indispensable condition for the theory and simulations	The European Physical Journal C	75:381 (2015)
M. Brilenkov, M. Eingorn, A. Zhuk.	Lattice Universe: examples and problems	The European Physical Journal C	75:217 (2015)
Igor Iatsunskiy, Marteusz Kempinski, Mariusz Jancelewicz, Karol Zaleski, Stefan Jurga, Valentyn Smyntyna	Structural and XPS Characterization of ALD Al ₂ O ₃ Coated Porous Silicon	Vacuum	113 (2015) 52-58.
Viter, Roman; Abou Chaaya, Adib; Iatsunskiy, Igor; Nowaczyk, Grzegorz; kovalevskis, kristaps; Erts, Donats; Miele, philippe; Smyntyna Valentyn; Bechelany, Mikhael	Tuning of ZnO 1D Nanostructures by Atomic Layer Deposition and Electrospinning for Optical Gas Sensor Applications	Nanotechnology	(2015) V.26, № 10 105501.doi:10.1088/0957-4484/26/10/105501

I. Iatsunskyi, M. Pavlenko, R. Viter, M. Jancelewicz, G. Nowaczyk, I. Baleviciute, K. Załęski, S. Jurga, A. Ramanavicius, V. Smyntyna	Tailoring the Structural, Optical, and Photoluminescence Properties of Porous Silicon/TiO ₂ Nanostructures	J. Phys. Chem. C	2015, 119, 7164–7171.
I. Iatsunskyi, M. Pavlenko, G. Nowaczyk, V. Fedorenko, S. Jurga, V. Smyntyna	One and two-phonon Raman scattering from nanostructured silicon	Optic	2015, 126, 1650-1655
I. Iatsunskyi, M. Kempinski, G. Nowaczyk, M. Jancelewicz, M. Pavlenko, K. Załęski, S. Jurga	Structural and XPS studies of PSi/TiO ₂ nanocomposites prepared by ALD and Ag-assisted chemical etching	Applied Surface Science	2015, 347, 777–783
Калугин В.В., Калинин В.В., Черненко А.С	Высокотемпературное окисление аммиака на платиновом катализаторе при параллельном образовании азотсодержащих продуктов	Кинетика и катализ	2015. – Т. 56, № 3. – С. 333 – 341.
Калинчук В.В., Черненко А.С., Калугин В.В.	Влияние концентрации на предельные критические условия его каталитического окисления	Инженерно-физический журнал	2015. – Т.88, № 3. – С. 710-715.
Попов А. Ю., Тюрин А.В., Ткаченко В.Г., Бекшаев А.Я., Калинин В.В., Трофименко М.Ю.	Применение интерферометрической методики для оптической томографии стационарного факела	Восточно-Европейский журнал передовых технологий	2015.– №4. – С.8-12.
Золотко А.Н., Полетаев Н. И., Вовчук Я. И.	Газодисперсный синтез наночастиц оксидов металлов	Физика горения и взрыва	2015. – Т. 51, №2. С. 125-143.
Полетаев Н. И.	Образование конденсированных продуктов сгорания в пылевых пламенах металлов: стадия нуклеации	Физика горения и взрыва	2015. – Т. 51, №3. С. 19-33.
Полетаев Н. И.	Образование конденсированных продуктов сгорания в пылевых пламенах металлов: стадия коагуляции	Физика горения и взрыва	2015. – Т. 51, №4. С. 51-65.
A. K. Kopeika, D. S. Darakov, V. V. Golovko, L. Raslavičius, V. M. Lubarskii	Influence of Biofuel Additions on the Ignition Delay of Single Diesel Fuel Drops	Journal of Engineering Physics and Thermophysics	V. 88, № 4. – P. 948–957. 2015

Опарин А.С., Сидоров А.Е., Шевчук В.Г.	Ламинарное пламя в полидисперсных аэрозвесах частиц алюминия	Физика горения и взрыва	2015, т. 51, №6, с. 22-24.
Korotin, S. A.; Andrievsky, S. M.; Hansen, C. J.; Caffau, E.; Bonifacio, P.; Spite, M.; Spite, F.; François, P.	Grid of theoretical NLTE equivalent widths of four Ba II lines and barium abundance in cool stars	Astronomy & Astrophysics	2015, Volume 581, id.A70, 10 pp.
Skúladóttir, Á.; Andrievsky, S. M.; Tolstoy, E.; Hill, V.;	Sulphur in the Sculptor dwarf spheroidal galaxy. Including NLTE corrections	Astronomy & Astrophysics	2015. Volume 580, id.A129, 17 pp.
Salvadori, S.; Korotin, S. A.; Pettini, M.			
Bonifacio, P.; Caffau, E.; Zaggia, S.; François, P.; Sbordone, L.; Andrievsky, S. M.; Korotin, S. A.	Chemical abundances of giant stars in the Crater stellar system	Astronomy & Astrophysics	2015. Volume 579, id.L6, 7 pp.

Науково-дослідна та інноваційна діяльність студентів, молодих учених

З метою забезпечення високого рівня підготовки студентів та здобуття ними навичок і вмінь для майбутньої професійної діяльності на фізичному факультеті значна увага приділяється науково-дослідній роботі студентів. На денному відділенні фізичного факультету за станом на 1 листопада 2015 року навчалось 182 студенти. Серед них 78 брали участь (без оплати) у виконанні науково-дослідних робіт в позаучбовий час. Науково-дослідна робота студентів старших курсів виконувалась індивідуально під керівництвом викладачів. Студенти молодших курсів залучаються до складу студентських науково-дослідних проблемних груп (СНДПГ), які формуються навколо провідних науковців факультету. У звітному році на факультеті працювала СНДПГ «Мікропроцесорна техніка та наукове приладобудування», до складу якої входили 5 студентів другого курсу (науковий керівник доц. Гоцельський В.Я.). Результати цієї роботи знаходять своє втілення в дипломних роботах, у поданні студентських наукових робіт на конкурси, в студентських наукових публікаціях, у поданні доповідей на наукові конференції різноманітних рівнів. Слід зазначити, що за останні роки суттєво зріс інтерес студентів до участі в наукових конференціях, конкурсах.

У звітному році студенти факультету опублікували **61** наукову роботу, у тому числі **17** статей та **44** тез. (із 61 публікацій студентів 32 – це тези доповідей минулої студентської конференції, які за рішенням Вченої Ради фізичного факультету були опубліковані у збірці «Тези доповідей 71-ї студентської наукової конференції Одеського національного університету імені І. І. Мечникова» в електронному варіанті на сайті фізичного факультету (<http://phys.onu.edu.ua/science/konf/>), а **29** – це публікації, виконані за межами ОНУ).

6 студентів факультету взяли активну участь у 5 Міжнародних наукових конференціях, на які вони подали **9** доповідей. Це такі конференції:

1. 5-а Меморіальна міжнародна конференція, присвячена 111-й річниці з дня народження Г. Гамова «Astrophysics and Cosmology after Gamow: progress and perspectives» (1 доповідь).

2. 15-а Міжнародна Гамівська літня конференція-школа: «Astronomy and beyond: astrophysics, cosmology, cosmomicrophysics, astroparticle physics, radioastronomy and astrobiology» (4 доповіді).

3. Міжнародна конференція студентів і молодих науковців з теоретичної та експериментальної фізики ЄВРИКА-2015, м. Львів (1 доповідь).

4. 2-а міжнародна науково-практична конференція «Безпека життєдіяльності на транспорті та виробництві – освіта, наука, практика». Херсон 17-18 вересня 2015 р. (2 доповіді).

5. VII Cześćochowska Konferencja Naukowa Młodych „Astrophisica Nova”, Cześćochowa, 8-9 maja 2015, Польща (1 доповідь).

Важливу роль у професійній підготовці студентів факультету відіграє міжнародний проект НДР **FP 7**, який виконується кафедрою експериментальної фізики спільно з університетами та науковими закладами Швеції, Латвії, Литви, Франції, Беларусі (термін виконання 2012-2016 р.р.). В рамках цього проекту а також по програмі ERASMUS MUNDUS студенти факультету щорічно отримують гранти для стажування за кордоном. Так у звітному році на стажуванні в університеті Латвії (м. Рига, Латвія) перебувала студентка Вагаман В.

У січні 2015 року студенти факультету Односталко А., Бриленков Р. та Полевой М. подали наукові роботи на Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт 2014-2015 навчального року. Наукова робота Полевого Максима здобула дипломи 3-го ступеню. У грудні 2015 року на факультеті було проведено 1-й етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт 2015-2016 навчального року. За його результатами наукові роботи студентів Дороша А., Кирничук О. та Голованової В. будуть надіслані до Волинського національного університету імені Лесі Українки для участі у Всеукраїнському етапі конкурсу 2015-2016 навчального року.

У 2015 році студент 2 курсу Бобров О. став переможцем Всеукраїнської олімпіади з астрономії (диплом 1-го ступеню). Студент 5 курсу Кузьмін О. брав участь у конкурсі НАН України для молодих вчених(студентів) по відділенню фізико-технічних проблем матеріалознавства. Його наукова робота «Исследование газодинамики и тепломассообмена при подаче пылеугольного топлива через форсунку в фурменній очаг печи» отримала премію НАН України. Студентка 2 курсу Андрич К. отримала диплом за кращий дебют на Міжнародній науковій конференції «Astrophisica Nova» (травень, 2015, Польща).

У звітному 2015 році 3 студенти факультету були іменними стипендіатами. А саме:

- студент 4 курсу Кирничук О. С. – стипендія ім. М. Боголюбова;
- студент 4 курсу Дорош А. – ректорська стипендія;
- студентка 3 курсу Горбачова А. С. – стипендія ім. Г. Гамова.

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях та відсоток від загальної кількості	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2012	76 / 41,5%	4	-
2013	74 / 39,8%	7	25
2014	91 / 45%	8	22
2015	78 / 42,9%	5	25

З метою підготовки кадрів найвищої кваліфікації на фізичному факультеті працює аспірантура та докторантура. В докторантурі у 2015 році перебував 1 докторант. На теперішній час в аспірантурі фізичного факультету з відривом від виробництва навчається 20 аспірантів та 2 аспіранти заочного відділення. У 2015 році аспірантуру фізичного факультету закінчили 4 особи.

Аспіранти факультету беруть участь в міжнародних наукових конференціях, що проводяться за межами України, отримують гранти для проведення наукових досліджень в зарубіжних наукових закладах. В 2015 році на такі конференції було подано 2 доповіді. Зокрема, асп. Донських Г. (Росія, м. Санкт-Петербург), асп. Павленко М. та асп. Федоренко В. (Франція, м. Тулуза). Аспірантка Терещенко А. в рамках міжнародного проекту **FP7** проходила стажування в університеті м. Лінчопінг (Швеція). Аспірантка Федоренко В. отримала грант **ERASMUS MUNDUS ACTION** для проведення наукових досліджень в університеті м. Монпельє (Франція). Аспірантка Бошерніцан В. отримала грант програми **Erasmus Mundus Action 2, Strand 1**, проектів **BMU-MID, MID WEBB** на проведення наукових досліджень в університеті м. Альгарве (Португалія). Аспірант Павленко М. отримав грант **Erasmus Mundus Eminence** на проведення наукових досліджень в університеті Адама Міцкевича (м. Познань, Польща).

Наукові підрозділи, їх напрями діяльності, робота з замовниками

Навчально-науковий центр медичної та біологічної фізики кафедри експериментальної фізики (науковий керівник проф. Ю. Ф. Ваксман). У 2015 році в ННЦ МБФ продовжувались дослідження в області медичної фізики. Основними напрямками наукових досліджень були наступні: – дослідження наноструктур TiO_2 як оптичних біосенсорів; – отримання та дослідження оптичних властивостей наночастинок $ZnSe$ для флуоресцентної томографії; – вивчення впливу біологічних середовищ на властивості плівок SnO_2 ; – синтез наночастинок благородних металів та їх вплив на метаболічні процеси у клітинах і тканинах живих організмів; – виявлення раннього апоптозу кліток методом фазово - модульованої інтерферометрії; – моделювання руху крові по великих кровоносних судинах.

Наукові дослідження виконуються за участю студентів старших курсів напряму підготовки «Прикладна фізика» спеціалізації «Медична фізика» під керівництвом викладачів кафедр «Експериментальної фізики» та «Загальної і хімічної фізики». Результати досліджень представлені у вигляді курсових і дипломних робіт студентів.

Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

У 2015 році продовжувалась співпраця з багатьма науково-дослідними закордонними установами та навчальними закладами в рамках договорів про творчу співпрацю та на рівні усних домовленостей. Напрямами такого співробітництва є проведення спільних наукових досліджень, підготовка спільних публікацій, взаємні консультації, виїзди на стажування, участь у проведенні міжнародних конференцій (як члени оргкомітетів), членство у міжнародних асоціаціях, комітетах, тощо.

Завідувач кафедри експериментальної фізики проф. Сминтина В. А. в рамках міжуніверситетського співробітництва співпрацює з Технічним університетом м. Варшава (Польща), де він є радником ректора. Проф. Сминтина В. А. взяв участь в інформаційному засіданні Information networking event .PORTUGAL SPACE DAY (Брюссель, Бельгія, листопад 2015р.) а також в засіданні European commission HORIZON 2020 SPACE INFO DAY (Брюссель, Бельгія, листопад 2015 р.).

Завідувач кафедри теоретичної фізики проф. Адамян В. М. отримав індивідуальний грант міністерства економіки і інновацій Іспанії **ESP 2013-41078-R** на сумісне наукове дослідження з Мадридським політехнічним університетом та Валенсійським політехнічним університетом.

Зав. кафедри астрономії проф. Андрієвський С. М. отримав індивідуальні гранти для проведення наукових досліджень від Інституту штату Санта-Пауло (Бразилія) та від Міністерства науки Литви.

Кафедра експериментальної фізики бере участь у виконанні міжнародного проекту **FP-7 «DEVELOPMENT OF NANOTECHNOLOGY BASED BIOSENSORS FOR AGRICULTURE – BIOSENSORS-AGRICULT» PIRSES-GA-2012-318520**, (який фінансується ЄС). Держави учасниці: Україна, Беларусь, Латвія, Литва, Швеція, Франція. Мета проекту: розвиток нанотехнологій для їх використання в якості основи для біосенсорів в сільському господарстві.

Країна партнер	Установа-партнер	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво	Практичні результати від співробітництва
Польща	Університет м. Ополе, кафедра технологічних процесів	Наукова робота в області технологічних процесів та теплофізичних явищ в екології	Довгострокова угода про творчу співпрацю, діє з 15.04.2009 р., без фінансування	Спільні публікації працівників кафедри теплофізики з проф. Гавдзиком А.
Латвія Швеція Франція Беларусь Литва	Університет Латвії м. Рига, Університет Лінчепінга, м.Лінчепінг, Університет Монпальє. м.Монпальє, Інститут біофізики, м.Мінськ Вільнюський університет	Застосування нанотехнологій для біосенсорів в сільському господарстві	Спільний проект «DEVELOPMENT OF NANOTECHNOLOGY BASED BIOSENSORS FOR AGRICULTURE – BIOSENSORS-AGRICULT» PIRSES-GA-2012-318520”, Термін виконання: 01.09.2012 – 31.08.2016 р.	Розвиток нанотехнологій. Спільні дослідження з кафедрою експериментальної фізики, конференції, публікації, тренінг та стажування молодих вчених.

Росія	Об'єднаний інститут високих температур РАН	Наукова робота в області фізики плазми з конденсованою дисперсною фазою	Договір про співробітництво без терміну дії	Спільне проведення конференцій та наукових досліджень
Бельгія		Наукові дослідження по програмі NATO "Icing Mitigation Studies and Technology with Applications to Security Systems".	Проект NVKR 984957 Термін виконання: 15.06.2015- 15.06.2018	Спільні публікації з кафедрою загальної і хімічної фізики ОНУ

Наукова та науково-технічна діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами НАН України

Співробітництво з НАН України полягало у проведенні з інститутами НАНУ спільних наукових досліджень на безфінансовій основі, налагодженні наукових контактів, взаємних консультаціях, підготовці спільних публікацій, рецензуванні рукописів статей та дисертаційних робіт. Серед інститутів НАНУ, з якими співпрацюють кафедри фізичного факультету, можна вказати: Південний науковий Центр НАН і МОН України (кафедра експериментальної фізики); Інститут фізики напівпровідників НАНУ (кафедра експериментальної фізики, кафедра фізики твердого тіла і твердотільної електроніки); Фізико-хімічний інститут ім. О. В. Богатського НАНУ (кафедра загальної і хімічної фізики); Радіоастрономічний інститут НАНУ (кафедра астрономії); Інститут газу НАНУ (кафедра загальної і хімічної фізики); Інститут енерговугільних технологій НАНУ (кафедра загальної і хімічної фізики); Інститут теоретичної фізики ім. М. М. Боголюбова НАНУ (кафедра теплофізики); Фізико-хімічний інститут захисту навколишнього середовища і людини НАНУ

Продовжувалось співробітництво між Київським національним університетом ім. Т. Г. Шевченка (кафедра молекулярної фізики, член-кореспондент НАНУ Булавін Л. А.) та кафедрою теплофізики, з Українським національним педагогічним університетом ім. М. Г. Драгоманова (кафедра загальної фізики, академік АПНУ Шут М. І.) та кафедрою теплофізики. Співробітництво полягало в проведенні спільних наукових досліджень, рецензуванні наукових статей, опонуванні дисертаційних робіт.

Завідувач кафедри експериментальної фізики проф. Сминтина В. А. є академіком Академії наук вищої школи України а також заступником голови Південного наукового центру НАНУ, головою секції фізики Південного наукового центру НАНУ, заступником голови Наукової Ради з фізики напівпровідників при Президії НАНУ.

Поліпшення рівня інформаційного забезпечення

Викладачі, аспіранти і студенти мають прямий доступ до електронних колекцій наукової періодики та баз даних провідних наукових видавництв світу про патентно-ліцензійну діяльність, до бази даних та довідково-інформаційної системи Українського інституту промислової власності (Укрпатент) через мережу Інтернету, створену на факультеті. Зусиллями аспірантів підтримується та регулярно поновлюється сайт фізичного факультету <http://phys.onu.edu.ua> та web-сторінка кафедри теоретичної фізики <http://theorphys.onu.edu.ua>.

За результатами наукових досліджень на факультеті у 2015 році отримано патент України: Яцунський І. Р., Павленко М. М., Сминтина В. А. – Патент № 98703 від 12.05.2015 на корисну модель «Спосіб отримання наноструктур кремнію неелектролітичним травленням».

Науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів

У звітному році на факультеті виконувались без фінансування кафедральні теми № 218, № 230 та № 136.

Тема № 218 «Оптимізація процесів спалахування і горіння біопалив та їх сумішей з мінеральними паливними» (номер державної реєстрації 0111U006700) (науковий керівник доц. Копійка О. К.). Термін виконання 01.04.2011р. – 31.12.2015р.

У звітному році проводилися дослідження процесу випаровування крапель різних біопалив (біоетанол, бутанол) та їх суміші в повітрі і азоті при різних температурах навколишнього середовища. Розроблено та відпрацьовано методику визначення константи швидкості випаровування нерухомої краплі біопалива в дифузійному режимі, отримано оцінки величини коефіцієнту дифузії випарів біопалив в інертному середовищі. Робота направлена на пошук шляхів інтенсифікації спалювання біопалив в дизельних агрегатах. Отримані результати можуть бути використані при розробці рекомендацій щодо оптимального складу паливних сумішей і величин параметрів, що керують процесом їх горіння, для забезпечення кращих енергетичних та екологічних показників роботи двигунів внутрішнього згорання. За результатами досліджень опубліковано одну статтю, зроблено три доповіді на міжнародних конференціях, захищено 1 дипломну роботу магістра і 1 дипломну роботу бакалавра.

Тема № 230 «Дослідження нерівноважних процесів у напівпровідникових структурах з модифікованим поверхневим шаром» (номер державної реєстрації 0112U002479) (науковий керівник проф. Птащенко О.О.). Термін виконання 01.01.2012р. – 31.12.2016р.

Досліджено кінетику нерівноважних явищ, зумовлених адсорбційними процесами у напівпровідникових структурах з модифікованим поверхневим шаром, зокрема, в р-n переходах на основі Si і GaAs. Аналіз кривих зростання струму в р-n переходах при переході складу навколишньої атмосфери від сухого повітря до повітря з вологими парами аміаку дав оцінки глибини поверхневих рівнів у арсеніді галію 0,206 еВ, 0,185 еВ та 0,176 еВ. Аналіз кривих спадання поверхневого струму показав, що донорні центри, зумовлені адсорбцією парів аміаку, являють собою комплекси, які включають молекули NH₃ і H₂O. Проведені дослідження дали змогу встановити механізми ряду процесів, що відбуваються в р-n переходах як сенсорах парів аміаку, а також визначити параметри глибоких поверхневих центрів, що впливають на роботу даних сенсорів. За результатами науково-дослідної роботи зроблено 2 доповіді на наукових конференціях, захищено 4 дипломних роботи спеціаліста та 3 дипломних роботи бакалавра.

Тема № 136 «Дослідження теплофізичних та плазмових явищ при хімічних та фазових перетвореннях в дисперсних системах» (номер державної реєстрації 0115U001309) (науковий керівник проф. Калінчак В. В.). Термін виконання 01.01.2015р. – 31.12.2019р.

Розроблено методику визначення дисперсності за допомогою автоматизованої системи, робота якої основана на тіньовому методі. Вдосконалено метод цифрової оптичної мікроскопії. Використовуючи ці два методи проведено гранулометричний склад порошку пиловугільного палива, що використовується на ММК імені Ілліча. Досліджено особливості утворення та зростання оксидних шарів на поверхні тугоплавких металів (вольфраму і молібдену) при нагріванні їх в повітрі. Доведено, що для температур менших 900К ці метали окислюються за параболічним законом. Знайдено термкінетичні параметри для реакції окислення вольфраму і молібдену в повітрі. Досліджено тепломасообмін та кінетику горіння крапель парафінів в нерухомому газовому середовищі. Вивчено вплив намагніченості парафіну на швидкість горіння. Доведено, що витримка парафіну в магнітному полі в подальшому призводить до збільшення константи горіння. Розбудовано новий статистичний підхід щодо моделювання гальмівної радіочастотної радіації гетерогенних плазмових систем (ГПС) в широкому діапазоні визначальних параметрів ГПС. Рівняння модельної теорії засновано на статистичній концепції усереднення електрофізичних параметрів ГПС за ансамблем «чарунок квазінейтральності плазми». Результати запропонованого підходу перевірені на модельних експериментах в плазмі продуктів згорання диспергованого алюмінію в атмосферному повітрі. За результатами досліджень опубліковано 5 статей та 8 тез доповідей на конференціях. Захищено 2 дипломних роботи спеціаліста та 4 дипломних роботи бакалавра.

Тематика науково-дослідних робіт на більшості кафедр фізичного факультету значною мірою пов'язана з проведенням експериментальних досліджень. Це потребує регулярного придбання різноманітних напівпровідникових матеріалів, металів, хімічних реактивів, сполук, тощо. При проведенні експериментальних досліджень виникає потреба у придбанні нової електровимірювальної апаратури, приладів, або у крайньому випадку в ремонті тієї, яка є в наявності на кафедрах. З оглядом на це, вважаємо за необхідне збільшення фінансування відповідної статті витрат в ОНУ на проведення НДР. Було б доцільним створення в університеті центру (чи майстерні), де можна було б за простою процедурою оформлення замовлень виконувати ремонт електровимірювальних приладів.

2.1.8. ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Декан – доктор історичних наук, доцент В. Г. Кушнір

На факультеті працює чотири кафедри: кафедра археології та етнології України, кафедра історії стародавнього світу та середніх віків, кафедра історії України, кафедра нової та новітньої історії зарубіжних країн. За останні три роки нових кафедр або підрозділів не було відкрито. Наукові здобутки викладачів факультету були втілені в 8 монографіях та в багатьох інших публікаціях, в тому числі в 18 закордонних виданнях. Наукові здобутки студентів були оцінені на щорічній Міжнародній олімпіаді-турнірі з історичних наук – третє місце; на державному рівні – отримали Верховної Ради України.

Наукові дослідження історичний факультет виконує відповідно до затвердженого наукового напрямку – 1.5. *Фундаментальні дослідження актуальних проблем суспільних та гуманітарних наук. Більш детально розробляються проблеми давньої історії Північно-Західного Причорномор'я, використовуються міждисциплінарні підходи у вивченні етнічної історії і традиційної культури населення Південної України, досліджуються культурно-освітні та віськово-політичні процеси української історії. Вивчаються соціально-політичні структури Європи, Азії та Африки у нову та новітню добу, а також концептуальні засади персональної історії.*

Всі кафедри факультету забезпечені кваліфікованими кадрами, більшість з яких доктори та кандидати наук.

Науково-педагогічні кадри

Науково-педагогічні кадри факультету	2012	2013	2014	2015
Загальна чисельність працівників	41	40	43	38
Докторів наук	8	11	11	11
Кандидатів наук	30	24	25	21

Категорії робіт	2011		2012		2013		2014	
	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.
Фундаментальні	7	-	9	-	5	-	6	-
Прикладні	-	-	-	-	-	-	-	-
Госпдоговірні	-	-	-	-	-	-	-	-

Під керівництвом викладачів факультету у 2015 р. захищено дві кандидатських та одна докторська дисертація.

Найважливіші результати фундаментальних досліджень презентовано в темі “Українське Причорномор'я в історичному і історіографічному контекстах” № 217. Науковий керівник теми - проф. Хмарський В. М. Відтворено історію Одеського національного університету від заснування до сьогодення, запропоновано цілісну концепцію історії ОНУ. Здійснена реконструкція окремих аспектів історії Хаджибею. Розкрито особливості внеску різних етнічних громад в історію регіону, соціальних груп, зокрема козацтва. З'ясована роль православного духівництва у розвитку наукової та освітньої сфери. Розкрито і надано політичну оцінку подіям української національно-демократичної революції на півдні у 1917-1918 рр. ; апробовані нові напрямки дослідження історії історичної науки, історії козацтва, економіки, церкви, установ, українського національного руху, національних меншин, історії державності, феномену тоталітаризму у регіоні у новітній період в Українському Причорномор'ї.

Опубліковано чотири монографії (три з них колективні), одна наукова збірка статей; статей – 72, з них закордонних – 2, фахових – 20, науково-метричних (без імпаکت-фактора) – 11. Проведено одну міжнародну наукову конференцію, захищено дві кандидатські та одна докторська дисертації.

Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих вчених

а) здійснюється навчання у рамках програми Erasmus Mundus (BMU-MID образовательная программа ЕС) (Яцук О., 3 курс д/в). Наукові здобутки студентів були оцінені на Міжнародній олімпіаді-турнірі з історичних наук, де команда магістрів та студентів посіла третє місце – Водько В., Лаврі О., Лупол І.; на державному рівні - отримали Верховної Ради України – Амеліна О. (4 курс, д/в).

б) працюють Наукове етнологічне студентське товариство (Н.Е.С.Т.) (керівники – Петрова Н. О., Кузнецов В. А., Стрельцова А. В.), Студентське археологічне товариство Е.Р. фон Штерна (керівники Сминтина О. В., Кіосак Д. В., Гончаренко А. В., Лобанова М.), студентські наукові групи на кафедрах історії України, нової та новітньої історії, стародавнього світу та середніх віків (керівники – Луговий О. М., Хомич О. С, Майборода П. О., Полторак В. М., Мацюк Д. М., Поспелов А. С., Барвінська П. І.). За ініціативи та силами Н.Е.С.Т. проведено дві Міжнародні наукові конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Етнічна культура в глобалізованому світі». Одеса, 30-31 січня 2014 р. та 18-19 вересня 2014 р. і надруковані дві наукові студентські збірки; обговорені доповіді з питань сайтографії українського неоязичництва, української етнопедagogіки, особливостей традиційно-побутової культури гагаузів Буджака, основних проблем дослідження традиційно-побутової культури, орнаментики; на засіданнях Студентське археологічне товариство імені Е. Р. фон Штерна презентовані результати участі у розкопках влітку 2013 р. на Одещині, у Надазов'ї та в Гірському Криму. Дискутувалася можливість виявлення затоплений археологічних пам'яток первісної доби на Північно-Західному шельфі Чорного моря; Студентською фольклорно-етнографічною студією «Джерело» розпочато нові форми діяльності у галузі популяризації та профорієнтації в школах та училищах одеси та Одещини, оновлення колекції етнографічних експонатів («Етнографічна Світлиця»), зібрання та систематизація матеріалів польових досліджень. Студентські дослідження презентували також вивчення автобіографістики в середньовічній літературі, інтелектуальної історії XVI ст., козацької історії в міжнародному контексті, взято активну участь у впорядкуванні та вивченні меморіального цвинтаря с. Куяльник Одеської області та намогильних пам'яників видатним історичним діячам культурно-освітнього руху Одеси та України на Другому християнському цвинтарі м. Одеси. Внаслідок проведених наукових досліджень студентами надруковано 86 публікацій.

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях (відсоток від загальної кількості студентів)	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2011	40%	7	0
2012	42%	7	0
2013	49%	7	1
2014	41%	8	0

Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

Країна - партнер	Установа - патнер	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати та публікації
Країни Євросоюзу	IGCP (Міжнародна програма з геологічної кореляції ЮНЕСКО)	Від Каспію до Середземномор'я: екологічні зміни та відповідь на них людини протягом четвертинного періоду	Лист грандодавчої структури IGCP 2013-2017 рр.	Організована та проведена друга міжнародна конференція та польові екскурсії в Азербайджані, організовані робочі групи та сплановані їхні завдання, визначені індивідуальні плани науково-дослідних робіт на 2014-2015 рр.

Наукова та науково-технічна діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами Національної Академії наук

Спільно з Інститутом етнології, мистецтвознавства та фольклористики НАН України, Інститутом історії України та Одеським археологічним музеєм НАН України співпрацювали окремі викладачі в рамках виконання науково-організаційних заходів для зазначених Інститутів: організовано анкетування студентів історичного факультету – Петрова Н., Васянович О., Вахніна Л. у 2014 р.; здійснені польові наукові дослідження із залученням студентів та аспірантів на городищі Орловка Ренійського р-ну Одеської області – Дзиговський О. М., Бруяко І. В. (ОАМ) на поселенні Камяне-Завалля та стоянки Чілігідер – Кіосак Д. В., Чернієнко Ю. (ОАМ).

Поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності

Інформація про наукові конференції, круглі столи та інші заходи, що відбувались на факультеті мали відображення у засобах масової інформації (Одеські, регіональні та загальноукраїнські ЗМІ), інтерв'ю учасників конференцій та круглих столів та прес-релізи були розміщені в мережі Інтернет. Деканом історичного факультету Кушніром В. Г. проведено Інтернет-презентації факультету в листопаді та грудні в режимі On-line, були дані відповіді на запитання студентів та майбутніх абітурієнтів.

Науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів

1. «Українське Причорномор'я в історичному і історіографічному контекстах» № 217. Науковий керівник теми – проф. Хмарський В. М.

Виявлено матеріали про південноукраїнський історіографічний процес, зокрема, біографії низки професорів. На основі результатів наукового аналізу вказаних матеріалів простежено основні тенденції розвитку та особливості історіографічного процесу, з'ясовані чинники формування його специфіки, охарактеризовано наслідки та значення функціонування історичної науки на півдні України. Розкрито своєрідність розвитку історичних розвідок в Одеському національному університеті. Вдалося з'ясувати, що відразу після падіння царизму роль земських інституцій у конструюванні нової революційної влади суттєво зросла. Охарактеризовано особливості наукової роботи вищого духовенства на півдні України. Накреслено форми взаємин козаків з турецьким населенням у XVIII –XIX ст., як в межах Османської, так і Російської імперій, місце чумацтва в історії Одеси та Південної України XIX ст.

Внаслідок виконання теми основні результати було опубліковано викладачами та аспірантами: монографія-путівник – 1: N. Fedoronchuk, V. Poltorak, G. Bezvushko and other. GUIDELINES ON NATURE INTERPRETATION. - Odessa, 2013.- 120 p. [Режим доступу: <http://www.trails.bsnn.org/pdf/Guidelines-Ukraine.pdf>], наукове видання -1: Сердюк Ж. Повсякденне життя жіночих гімназій Одеси кінця XIX - початку XX ст.: Наукове видання. – Одеса: СПД-ФО Бровкін О.В., 2014. – 92 с.; статей – 71 (30,22 друк.арк.), з них в закордонних – 4, фахових – 19; проведено одну наукову конференцію «Феномен тоталітаризму, його прояви та шляхи подолання», Одеса, 10-12 квітня 2014 р.; видано одну наукову збірку статей «Історична україністика в Одеському університеті: визначні віхи, персонажі, доробок. Матеріали конференції V Історіографічні читання (історичний факультет ОНУ імені І. І. Мечникова, 31 травня 2012 року). – Одеса: ТЕС, 2013. – 260 с.». В рамках теми захищена одна кандидатська дисертація аспірантом Гуляновичем І.М. та одна докторська дисертація докторанткою кафедри – Мироною І.С.

2. «Дослідження давньої історії Північно-Західного Причорномор'я: міждисциплінарний підхід» – № 235. Науковий керівник – д.і.н., проф. О. В. Сминтина. У 2014 р. за допомогою залучення даних точних та природничих наук визначено особливості сировинної бази, техніки виготовлення та галузі застосування знарядь праці, озброєння, предметів побуту, керамічних виробів, монет та ритуально-культурних предметів населення Північно-Західного Причорномор'я доби каменя, палеометалу та античної епохи; уточнено їх абсолютне та відносне датування.

В результаті виконання теми основні результати було опубліковано виконавцями теми: статей – 15 (3,9 умов. друк. арк.), фахових – 1; закордонних – 6, оприлюднені результати на 20 міжнародних конференціях.

3. «Локальна та регіональна специфіка традиційної культури українців південно-західної України» – № 131. Науковий керівник – д.і.н., проф. Кушнір В. Г.

Суттєво доповнено банк інформації для вивчення традиційної культури і побуту українців регіону. Реконструйовано господарсько-побутові та обрядові комплекси українців степової зони. Систематизовано матеріали по весільній обрядовості українців в умовах полікультурного середовища. Простежено основні тенденції розвитку та особливості обрядовості, з'ясовано чинники формування специфіки регіональних (локальних) варіантів етнокультури, охарактеризовані наслідки міжетнічних взаємин, зокрема у весільній обрядовості. Накреслені нові форми організації наукової діяльності: проведення досліджень з проблеми функціонування традицій в умовах пограниччя та проблеми дослідження варіантності культури на регіональному та локальному рівнях.

Внаслідок виконання теми основні результати було опубліковано викладачами та аспірантами: статей – 8 (3,9 умов. друк. арк.), фахових – 1; проведено три наукових конференції, видано три збірки наукових статей: *Одеські етнографічні читання. Етнокультура порубіжжя: локально-територіальні особливості: збірка наукових праць / Колектив авторів. – Одеса: «Одеський національний університет імені І.І. Мечникова», 2014. – 419 с. (24,35 друк. арк.); Відгомін лихоліття. Спогади очевидців Голодоморів 1932-1933 і 1946-1947 рр., а також періоду нацистської окупації, записані студентами історичного факультету ОНУ ім. І. І. Мечникова. - Одеса, 2014.- 104 с. (6,05 друк. арк.); Етнічна культура в глобалізованому світі. Збірка наукових праць Другої Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяченої 200-річчю Т. Г. Шевченка- Одеса, 2014.- 216 с. (12,56 друк. арк.).*

4. «Прояви етнічності у крос-культурних взаєминах населення Одещини» – № 133. Науковий керівник – к.і.н., доц. Пригарін О. А.

Розроблено робочу схему дослідження проявів етнічності у контексті крос-культурних взаємин. Охарактеризовано традиційно-побутову культуру та стереотипи мешканців м. Балти; з'ясовані чинники та механізми формування специфіки регіональної варіантності соціальних практик, накреслені тенденції у міжетнічних взаєминах Буджаку.

Внаслідок виконання теми основні результати було опубліковано виконавцями теми: статей – 11 (14,1 умов. друк. арк.), з них в закордонних – 2, фахових – 2. В рамках теми захищена одна кандидатська дисертація аспіранткою Красько Н.С.

5. «Дослідження персональної історії та соціально-політичних структур в контексті суспільних перетворень нового та новітнього часу» № 238. Науковий керівник теми - проф. Дьомін О. Б.

Виявлена еволюція різноманітних політичних, соціо-культурних, економічних та військових структур в ключових подіях всесвітньої історії періоду нового та новітнього часу. Простежена діяльність окремих політичних, наукових, військових та культурних діячів ряду країн світу, як у вирішальних історичних подіях, так в ході повсякденного життя. Розкрито форми та методи розробки та застосування деяких технічних засобів у подіях військової та політичної історії країн зарубіжжя. З'ясовано роль зовнішніх та внутрішніх чинників в процесі становлення і розвитку державно-політичних інституцій, економічних, культурних та військових чинників що впливали на розвиток політичних та соціально-економічних структур різних країн світу в період нової та новітньої історії.

Охарактеризовано діяльність низки політичних формацій в знакових подіях політичного, соціального, економічного та науково-культурного простору нового та новітнього часу країн Європи, Азії та Америки. Накреслені ряд факторів, що уможливають пов'язати теоретичні засади політичної історії з її конкретно-інституційним виміром в умовах сучасних викликів історичної світової науки постмодерну, неопостпозитивізму. У сукупності, все це дозволяє намітити ряд шляхів щодо конкретизації як персональної так і соціальної й політичної історії у її зв'язку з політичними трансформаціями нового та новітнього часу.

Внаслідок виконання теми основні результати було опубліковано: монографій – 3 (33 друк. арк.), навчальних посібників – 1 (3 друк. арк.), статей – 41 (27,27 друк. арк.), з них в закордонних виданнях – 8, у фахових – 12. В рамках теми захищено три кандидатські дисертації аспірантами кафедри – Ковальчук С. М., Залевський В. В., Демченко О. П.

6. «Дослідження інтелектуальної історії Європи (від античності до раннього модерного часу)» (№ держреєстрації – 0113U002694). Науковий керівник – к.і.н., доц. Немченко І. В.

З'ясовано характерні напрямки полеміки між християнськими та язичницькими авторами IV-V ст. Охарактеризовано систему освіти, історичний метод, суспільно-політичні, географічні та етнографічні уявлення візантійських авторів XI ст., зокрема Михаїла Пселла та секретарів імператорської канцелярії. Прослідковано спадкоємність ренесансних географічних уявлень по відношенню до античних на прикладі праць І. Стукіуса.

Здійснено історіографічний аналіз питання про республіканізм в англійській політичній думці XVII ст. Проведено порівняльне дослідження поглядів Олджернона Сіднея та Нікколо Макіавеллі на «змішану» форму державного правління. Проаналізовано ідеї конституційного роялізму в працях Джона Бремхолла та гендерну складову ідейної спадщини англо-шотландських тираноборців XVI ст.

Внаслідок виконання теми основні результати було опубліковано: статей – 26 (11,8 друк. арк.), з них в закордонних виданнях – 2, у фахових – 2; збірку наукових праць «Libra: Зб. наук. пр. кафедри історії стародавнього світу та середніх віків / Під ред. І.В. Немченко. – Випуск III. – Одеса, 2014. – 120 с. – 5,5 д.а.».

Одним із недоліків є те, що викладачі обмежені фінансовими можливостями вивчати архівні матеріали та бібліотечні фонди в інших містах України і за її межами, що є одним з важливих факторів поглибити наукові дослідження, а також через надмірне навчальне навантаження, що суттєво скорочує роботу викладача у другій половині дня. Зазначене не дозволяє викладачам вийти на більш високий рівень наукових узагальнень.

2.1.9. ФАКУЛЬТЕТ РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Декан – кандидат філологічних наук, професор Л. М. Голубенко

Факультет РГФ створений в 1960 році на базі Одеського педагогічного інституту іноземних мов. У 1963 році до трьох відділів нового факультету (англійський, французький, німецький) додали ще іспанський. У 1985 році у зв'язку з необхідністю диференційованого навчання мовам студентів-природників і студентів-гуманітаріїв створена кафедра іноземних мов гуманітарних і природничих факультетів. З 1993 року ця кафедра веде спільну роботу з філологічним факультетом. У 1996 році на факультеті введено вивчення італійської і новогрецької мов. У вересні 1998 року було відкрито відділення перекладу.

На теперішній час факультет складається з 11 кафедр: граматики англійської мови (завідувач кафедри – професор, доктор філологічних наук Карпенко Олена Юріївна), зарубіжної літератури (завідувач кафедри – доктор філологічних наук, професор Силантьєва Валентина Іванівна), іноземних мов гуманітарних факультетів (завідувач кафедри – кандидат філологічних наук, доцент Віт Надія Петрівна), іноземних мов природничих факультетів (завідувач кафедри – кандидат філологічних наук, доцент Васильченко Олена Германівна, з вересня 2015 року - кандидат філологічних наук, доцент Богуславський Сергій Сергійович), іспанської філології (завідувач кафедри - кандидат філологічних наук, доцент Гринько Людмила Віталіївна), лексикології та стилістики англійської мови (завідувач кафедри – доктор філологічних наук, професор Колегаєва Ірина Михайлівна), німецької філології (завідувач кафедри – кандидат філологічних наук, професор Голубенко Лідія Миколаївна, з вересня 2015 року – кандидат філологічних наук, доцент Кулина І. Г.), педагогіки (завідувач кафедри педагогіки – доктор педагогічних наук, професор Цокур Ольга Степанівна), теоретичної та прикладної фонетики англійської мови (завідувач кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови – кандидат філологічних наук, доцент Григорян Нектар Разміковна), теорії та практики перекладу (завідувач кафедри – доктор філологічних наук, доцент Матузкова Олена Прокопівна), французької філології (завідувач кафедри – кандидат філологічних наук, доцент Марінашвілі Мальвіна Джангізівна).

На факультеті виконують наукову роботу усі 11 кафедр. Науково-дослідна робота на факультеті РГФ фінансується з державного бюджету. Усі наукові теми кафедр не мають цільового фінансування.

Пріоритетними напрямками наукової діяльності є фундаментальні та прикладні дослідження у галузі лінгвістики, літературознавства, методики викладання та педагогіки вищої школи. У зв'язку з цим на факультеті триває розробка 10 науково-дослідницьких тем, що концептуально є продовженням попередніх досліджень.

Кафедри факультету проводять роботу серед студентів, щодо виявлення найбільш талановитої молоді в плані залучення їх до роботи викладачами кафедр факультету. Сьогодні більшість викладачів факультету – його колишні студенти та аспіранти. Кращі випускники всіх чотирьох спеціальностей отримують рекомендації в аспірантуру.

Науково-педагогічні кадри

	2012	2013	2014	2015
Доктори наук	11	11	12	14
Кандидати	1110	117	122	124
Без ступеню	89	80	75	68
всього	210	208	207	206

Кількість виконаних робіт та обсяги без фінансування за останні чотири роки

Категорії робіт	2012	2013	2014	2015
Фундаментальні	11	10	10	10
Прикладні	-	-	-	-
Госпдоговірні	-	-	-	-

В спеціалізованій вченій раді по захисту кандидатських та докторських дисертацій Д 41.051.02 ОНУ ім. І. І. Мечникова було захищено **1 докторську дисертацію**:

Матузкова О. П. «Англійська ідентичність як лінгвокультурний феномен: когнітивно-дискурсивний аспект». Науковий консультант – Колегаєва Ірина Михайлівна, доктор філологічних наук, професор;

та **10 кандидатських дисертацій**:

1. Григораш В. С. Соціолінгвістичні особливості йоркширського діалекту (інструментально-фонетичне дослідження усного мовлення). – Одеса, 2015. Спеціальність 10.02.04. – германські мови. Науковий керівник – к.ф.н., доц. Григорян Н. Р. (15.01.15).

2. Смаглий В. М. Просодичні особливості молитви в дискурсі англіканського богослужіння (інструментально-фонетичне дослідження). – Одеса, 2015. Спеціальність 10.02.04. – германські мови. Науковий керівник – к.ф.н., доц. Кравченко Н. О. (12.02.15).

3. Тихоніна С. І. Фонетичні особливості акторського мовлення (інструментально-фонетичне дослідження на матеріалі британського та американського варіанта англійської мови). – Одеса, 2015. Спеціальність 10.02.04. – германські мови. Науковий керівник – к.ф.н., доц. Григорян Н. Р. (12.02.15).

4. Костроміна О. В. Соціофонетичні особливості австралійського варіанта англійської мови (експериментально-фонетичне дослідження на матеріалі спонтанного мовлення). – Одеса, 2015. Спеціальність 10.02.04. – германські мови. Науковий керівник – к.ф.н., доц. Григорян Н. Р. (14.05.15).

5. Корнелаєва Є. В. Варіативність професійних просодичних особливостей мовлення (експериментально-фонетичне дослідження на матеріалі інтерв'ю з політиками, акторами, дикторами телебачення). – Одеса, 2015. Спеціальність 10.02.04. – германські мови. Науковий керівник – к.ф.н., доц. Григорян Н. Р. (18.12.15).

6. Дідур Ю. «Концептуальне навантаження ергонімів» – Одеса, 2015. Спеціальність 10.02.04. – германські мови. Науковий керівник – д.ф.н., проф. Карпенко О. Ю.

7. Фрумкіна А. Л. «Фоностилістична варіативність приступів голосних у федеративно-німецькому теледискурсі (інструментально-фонетичне дослідження)» – Одеса, 2015. Спеціальність 10.02.04. – германські мови. Науковий керівник – к.п.н. доц. Вербицька Т. Д.

8. Джуматій О. О. «Лексико-семантическое поле FASE в современном английском языке и речи» – Одеса, 2015. Спеціальність 10.02.04. – германські мови. Наук.керівник доктор філол н., проф. Колегаєва І. М.

9. Красницька К. В. Вербалізований концепт СТОРОНИ СВІТУ в англійській картині світу. – Одеса, 2015. Спеціальність 10.02.04. – германські мови. Наук.керівник доктор філол н., проф. Колегаєва І. М.

10. Терехова Л. В. Газетний макротекст: єдність категорій ЧАС, ПРОСТІР, ЛЮДИНА в публікаціях про кризову ситуацію (на матеріалі англійської періодики) – Одеса, 2015. Спеціальність 10.02.04. – германські мови. Наук.керівник доктор філол н., проф. Колегаєва І. М.

На базі науково-дослідної роботи кафедри педагогіки захищено **1 докторську дисертацію**:

Колесниченко Н. Ю. Теоретичні і методичні засади професійної підготовки бакалаврів романо-германської філології в системі університетської освіти: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.

та 3 кандидатські дисертації:

1. «Формування професіоналізму у майбутніх викладачів іноземних мов засобами педагогічного артистизму у процесі магістерської підготовки» / автор – І. Б. Андрейкова; науковий керівник – д. п. н., проф. Цокур О. С.

2. «Професійна підготовка майбутнього вчителя іноземної мови на засадах мультикультурного підходу» / автор – Булгаков Р. Ю., науковий керівник – д. п. н., проф. Цокур О. С.

3. «Підготовка студентів к організації міжкультурного взаємодія школьників» / автор – Г. Н. Алтухова, науковий керівник – д. п. н., проф. М. О. Князян.

В зовнішній Вченій Раді (ОНПУ ім. Ушинського) співробітником РГФ захищено **1 кандидатську дисертацію**:

Александрова О. В. «Вариативность молодежного социолекта (на материале украинского и английского языков)». Наук. керівник – доктор філол н., проф. Королева Т. М.

Результати фундаментальних досліджень у галузі гуманітарних наук

1) Виявлено хронологічні етапи історико-понятійного становлення ідентичності як наукового поняття; уніфіковано й описано провідні загальногуманітарні міждисциплінарні науково-методичні підходи до вивчення ідентичності; запропоновано авторську модель системно-структурної організації ідентичності, на підставі якої сформульовано базове визначення ідентичності як міждисциплінарної категорії; окреслено основні міждисциплінарні лінгвістичні підходи до вивчення ідентичності та описано теоретико-методологічні принципи її дослідження в межах кожного з підходів; реконструйовано лінгвокультурний гіперконцепт **АНГЛІЙСЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ** як варіант когнітивно-дискурсивного опису будь-якої етнокультурної колективної ідентичності; параметризовано дискурс англійської ідентичності як простір вербалізації зазначеного гіперконцепту; розглянуто і проаналізовано особливості вербалізації та дискурсивної актуалізації даного гіперконцепту в самоідентифікаційних і зовнішньоідентифікаційних фрагментах.

Новим є обґрунтування сучасної англійської колективної ідентичності як лінгвокультурної, її визначення як системи ціннісно-сміслових домінант лінгвокультурної спільноти, відображених у мові та створених мовою, а також виокремлення в цій схемі ключових домінант.

В результаті дослідження опубліковано 18 статей, 11 методичних вказівок, захищено 1 докторську дисертацію (Матузкова О. П. «*Англійська ідентичність як лінгвокультурний феномен: когнітивно-дискурсивний аспект*»)

2) Встановлено, що сучасний розвиток університетської освіти здійснюється під впливом посилення глобалізаційних та активізації постіндустріальних тенденцій. На основі узагальнення та систематизації теоретичних підходів виявлено закономірності розвитку сучасної університетської педагогічної освіти в умовах глобалізації, доведено необхідність її модернізації та більшого спрямування на забезпечення особистісного й творчого зросту фахівця-професіонала у сфері освітніх послуг на всіх етапах його професійного становлення, найбільш повну його самореалізацію і творчий розвиток на рівні бакалаврату, магістратури й аспірантури. Виділено особливості модернізації навчання в класичних університетах на рівні «бакалавр» на засадах контекстного, компетентнісного, гендерного й кар'єрозорієнтованого підходів. Визначено педагогічні умови формування професійно успішних випускників бакалаврату класичних університетів, зокрема конкурентоспроможних фахівців з романо-германської філології.

В результаті дослідження опубліковано 1 монографію (Колесниченко Н. Ю. Професійна підготовка бакалаврів романо-германської філології в системі університетської освіти: теоретичні і методичні засади: монографія / Н. Ю. Колесниченко. – Одеса: Видавництво Бартенева, 2014. – 380 с.), 13 статей, 16 методичних вказівок, захищено 1 докторську дисертацію (Колесниченко Н. Ю. Теоретичні і методичні засади професійної підготовки бакалаврів романо- германської філології в системі університетської освіти: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.)

Протягом ювілейного для університету та факультету 2015 року силами співробітників було підготовлено та проведено 3 науково-практичні конференції різних рівней:

1. ***П'яту Всеукраїнську наукову конференцію романістів «Структурно-семантичні і когнітивно-дискурсивні парадигми сучасного романського мовознавства»***, 17-18 вересня 2015 р.

2. ***XVI Всеукраїнську ономастичну конференцію*** (24-26 вересня 2015), кількість учасників – 115, результати – вийшла збірка фахових статей «Записки з ономастики».

3. ***I Всеукраїнську науково-практичну інтернет конференцію: «Дослідження та впровадження в навчальний процес сучасних моделей викладання іноземної мови за фахом»***. У конференції взяли участь 58 науковців з вищих навчальних закладів України. Наукові дослідження було присвячено актуальним проблемам викладання іноземної мови за фахом лінгвістики, міжкультурної комунікації, культурної та мовної варіативності у сучасному світі. Доповіді, представлені у рамках конференції, увійшли до електронного збірника матеріалів конференції.

Кафедри факультету проводять роботу серед студентів щодо виявлення найбільш талановитої молоді в плані залучення їх до роботи викладачами кафедр факультету. Сьогодні більшість викладачів факультету – його колишні студенти та аспіранти. Кращі випускники всіх чотирьох спеціальностей отримують рекомендації в аспірантуру.

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях (відсоток від загальної кількості студентів)	Кількість молодих учених, які працюють на ФРГФ	Відсоток молодих учених, які залишаються на РГФ після закінчення аспірантури
2012	234 (26%)	59	100%
2013	238 (27%)	66	100%
2014	244 (29%)	69	100%
2015	247 (30%)	72	97%

Наукове співробітництво із закордонними організаціями

Кафедра зарубіжної літератури здійснює активне співробітництво з кафедрами зарубіжної та російської літератури таких вищих навчальних закладів, як Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України; Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Кам'янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка, Херсонський державний університет, Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара, Московський педагогічний державний університет, Університет of Warmia and Mazury (Ольштин, Польща), Європейський університет Віадрина м. Франкфурт-на-Одері, Центр французької мови і культури «Альянс Франсез».

Викладачі факультету приймають участь у проєкті Британської Ради в Україні «Англійська для університетів».

Факультет постійно співпрацює з міжнародною культурною асоціацією «Французька мова без кордонів».

Викладачі кафедри французької філології ініціювали вступ ОНУ імені І. І. Мечникова в Університетську Агенцію Франкофонії, університет став асоційованим членом «Університетської Агенції Франкофонії» (УАФ). Програми Агенції направлені на підтримку мобільності студентів, викладачів та пошуковців; на заохочування та фінансування контактів між університетами – членами Агенції Франкофонії; на підтримку конференцій, семінарів, включаючи і дистанційне навчання, професійні та наукові стажування, спільне керівництво дисертаціями та дипломними роботами, створення наукових об'єднань і т. ін.

Поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності

Професорсько-викладацький склад факультету здійснив реєстрацію в науковій базі науковців світу “ORCID”, що дозволить реєструвати усі публікації науковців в наукометричній базі даних та у майбутньому мати наукові праці, що мають імпаکت-фактор.

Здійснено створення електронної сторінки фахових збірників наукових праць «Записки з РГФ» (гол. ред. проф. Колегаєва І. М.) та «Записки з ономастики» (гол. ред. проф. Карпенко О. Ю.) на офіційному сайті ОНУ ім. І. І. Мечникова.

Видано силами факультету: Фахові збірники наукових статей, що зареєстровані в електронних колекціях:

«Записки з РГФ» (гол. ред. проф. Колегаєва І. М.) – Вип. 33(2). – Одеса: Астропринт, 2014. (вийшов у 2015р.)

«Записки з РГФ» (гол. ред. проф. Колегаєва І. М.) – Вип. 34(1). – Одеса: Астропринт, 2015.

Записки з ономастики = *Opera in onomastica*: зб. наук. праць / О. Ю. Карпенко (відп. ред.). – Вип. 18. – Одеса: Астропринт, 2015.

Науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів

В січні 2013 р. на факультеті було відкрито та протягом 2015 року продовжується розробку 10 науково-дослідницьких тем, що концептуально є продовженням попередніх досліджень. Найсуттєвішими результатами наукових досліджень є:

1. № 247 «Функціонування комунікативних одиниць в синхронії та діахронії в умовах плюріцентризму», № державної реєстрації 0113U002690 – проф. Голубенко Л. М. Визначено досліджувані

комунікативні одиниці та їх функціонування у синхронії та діахронії. Розкрито роль складників комунікативної ситуації як дискурсу. Розглянуто та описано сучасний німецький теледискурс.

За результатами дослідження надруковано 19 статей, 2 навчальних посібника, 10 методичних вказівок, захищено 1 дисертаційне дослідження

2. № 244 «Дослідження соціокультурних та інтонаційних характеристик усного англомовного дискурсу». Номер державної реєстрації – 0113U002687 – доц. Григорян Н. Р. Встановлено мовленнєві портрети представників тих професій, що пов'язані з інтелектуальною діяльністю і публічною англомовною комунікацією; виокремлено роль певних просодичних чинників, що беруть участь у формуванні мовленнєвих портретів; розроблено і застосовано методика вивчення професійної ідентифікації мовця за допомогою просодичних особливостей його мовлення; схарактеризовано мовленнєвий репертуар представників досліджуваних професій; створено фонетичні портрети політиків, акторів, дикторів телебачення; доведено наявність у мовленні всіх інформантів рис публічного мовлення, що виступають маркерами професійної належності мовців; визначено системотвірний характер просодії в ідентифікації мовця; виявлено сукупність просодичних параметрів, які утворюють складну функціональну єдність і визначають портрет кожної професійної групи.

За результатами дослідження надруковано 26 статей та тез, 12 методичних вказівок, захищено 5 кандидатських дисертацій.

3. № 246 «Сучасні системи аналізу зарубіжної літератури». Номер державної реєстрації - 0113 U 002689 – доц. Абабіна Н. В. В основі розробок – міждисциплінарні дослідження, орієнтовані на паралельний аналіз літератури та інших видів мистецтва. У контексті науково-дослідної теми розроблені системи сучасних методів аналізу, а саме: міжвидової компаративістики, інтердисциплінарності, імагології, синергетики у літературознавстві.

За результатами дослідження зроблено наступне: а) виступи на конференціях (всього 17); б) публікації статей (всього 21); в) випуск методичних рекомендацій, семінарів (4). На цьому матеріалі розробляються і читаються спецкурси: а) «Література і живопис: сучасний мистецький процес»; «Література у колі сучасних мистецтв». Розроблений новий лекційний курс європейської літератури «Новітня зарубіжна література (кінець ХХ-поч. ХХІ ст.)», який впроваджений у навчальний процес факультету РГФ.

4. № 102 «Когнітивно-дискурсивна категоризація різнорівневих мовних й мовленнєвих явищ в синхронії та діахронії». Держ. № 0113U002692 – проф. Карпенко О. Ю. Проаналізовано семантичну й структурну рестриктивність комбінаторики мовних одиниць у різних сферах спілкування; було описано особливості функціонування мовних знаків у проекції на соціокультурні та ментальні чинники комунікативної поведінки індивідів; було розглянуто проблеми пресупозиції та імплікації, що ґрунтуються на комунікативній компетенції та інтенції комунікантів; було визначено інтегральні й диференційні чинники кодифікації номінаційних й мовленнєвих процесів залежно від лінгвопсихоментальної діяльності комунікантів. На основі отриманих результатів може бути створена загальна таксономія комунікативних одиниць із врахуванням мовленнєво-мисленнєвої взаємодії учасників комунікації. Вони можуть стати корисними для оптимізації організації мовної комунікації: для розмежування різнорівневих мовних одиниць у плані не тільки їхньої структури і семантики, але й функціонування у межах однієї культури та міжкультурної комунікації.

За результатами дослідження надруковано 20 статей, 16 методичних вказівок, захищено 1 кандидатську дисертацію.

5. № 105 «Дискурсивні та структурно-семіотичні дослідження картини світу англомовного соціуму», номер державної реєстрації: 0113U002684 – проф. Колегаєва І. М. Запропоновано концептуальну модель хроносу денотативного простору газетного макротексту, яка складається з таких часових планів: теперішнє, власне минуле, прецедентне минуле і майбутнє. Мовне означування часових параметрів подій, зображених у газетному макротексті, має абсолютний, релятивний та внутрішньотекстовий характер. Часові параметри фіксуються абсолютними, дейктичними й таксисними маркерами. Розроблено концептуальну модель топосу денотативного простору газетного макротексту, що складається з фокусного, фонового і прецедентного простору. Доведено жанрову специфіку портрета як компонента художнього тексту і встановлено, що переважна більшість портретних описів у творах являють собою індивідуальні первинні деталізовані і динамічні портрети. Стилістичний аналіз конститuentів мовленнєвого ЛСП виявив їхнє широке використання в прийомах епітету, метафори, метонімії, порівняння, літоти і повтору. За допомогою дистантного повтору певні характеристики персонажа актуалізуються і стають художніми деталями. Конституенти як мовного, так і мовленнєвого ЛСП представляють собою втілення в мові та мовленні уявлень людини-суб'єкта спостереження про зовнішність і емоційні переживання людини-об'єкта спостереження.

За результатами дослідження надруковано 25 статей, 11 методичних вказівок, 1 монографія, захищено 1 докторська дисертація, 3 кандидатські дисертації.

6. № 104 «Розробка напрямків викладання іноземних мов в процесі адаптації вищої школи до норм і вимог Болонської моделі» № 0101V005411 – доц. Діденко Н. В. Виділено лексико-граматичні і стилістичні моделі викладання іноземної мови за фахом на природничих факультетах; з'ясовано важливість застосування мультимедійно-інтерактивних технологій у навчальному процесі; систематизовано і розширено дидактичне забезпечення за напрямком природничих факультетів університету; проведено 4 науково-методичних семінарів за темою: «Новітні тенденції та проблеми сучасного українського та європейського освітнього простору (ESP Teacher Development course). За результатами науково-методичних семінарів «Іноземна мова для спеціальних цілей в контексті української вищої освіти» викладачам кафедри запропоновано впровадження нових методик викладання іноземної мови з використанням новітніх інтернет ресурсів, багаточисленних інтернет платформ та навчальних програм, які сприяють розвитку мовленевої та соціокультурної компетенції студентів, підсилюють мотивацію до вивчення іноземної мови та підвищують рівень професійної освіти бакалаврів та магістрантів.

За результатами дослідження зроблено 7 доповідей на міжнародних наукових конференціях, опубліковано 2 тези та 15 наукових статей.

7. № 245 «Текстоцентричний підхід до формування фахової компетенції з іноземної мови» № U02071091 – доц. Добровольська Л.В. Обстежено та проаналізовано потенціал текстів фахової спрямованості у площині їх лінгвістичного та комунікативно-прагматичного навантаження; проаналізовано специфічні характеристики вторинної документації англійською, німецькою та французькою мовою, а також оптимальні умови для засвоєння та використання набутих з текстів знань у фаховому середовищі; За результатами дослідження опубліковано навчально-методичних видань – 6 (33.5 друк.арк.), навчальний посібник –1, навчально-методичних посібників –2, методичних посібників – 1, методична розробка – 1, методичні вказівки – 1.

8. № 106 «Системне та когнітивно-дискурсивне дослідження романських мов» Номер державної реєстрації - 0113 U 002685 – доц. Марінашвілі М. Д. Встановлено, що реалізація категорії суб'єктивної модальності, що є однією з диференційних ознак наукового дискурсу, у текстах, що йому належать, обумовлена сукупним впливом елементів комунікативної ситуації. Показано, що в процесі наукового обміну інформацією, яка закріплена у лінгвістичних текстах, особлива роль належить засобам модальної оцінки, що виражаються системою різноманітних мовних засобів модальності як категорії, яка встановлює безпосередній зв'язок між мовою (засобом комунікації) і самим процесом спілкування. Виявлено, що у франкомовних, англійськомовних та україномовних наукових лінгвістичних текстах засобами мовної репрезентації суб'єктивної модальності є оцінні предикати і предикати ставлення, які виражаються прикметниками, прислівниками, дієприкметниками, аналітичними формами, модальними словами і модальними дієсловами, що використовуються авторами статей з лінгвістичної проблематики для зазначення ступеня достовірності повідомлюваного, характеристики способів і прийомів вираження думок, вираження емоційної оцінки, зазначення джерела інформації, виділення смислових частин дискурсу. Специфіка мовної комунікації, а також природа мислення, пізнання і наукової творчості визначають діалогічність наукових текстів з лінгвістичної проблематики. При цьому важливим є те, що експресивна насиченість актуалізує інтелектуальний діалог, присутній в даних текстах. У зв'язку з цим слід підкреслити інтелектуальність експресії наукової мови і розглядати її як експресію логічного підкреслення, акцентуацію, емоційного виділення змістовно значимих елементів висловлення для точності і переконливості викладу, активізації уваги читача, зосередження його на суттєвих, з погляду автора, моментах змісту, полегшення читачеві засвоєння наукової думки. Таким чином, універсальною ознакою франкомовного, англійськомовного та україномовного лінгвістичного дискурсу є те, що експресивність, а, отже, і авторська модальність, в ньому є не лише необхідною, але й закономірною. Вона є не другорядною, а однією з основних рис сучасного наукового лінгвістичного дискурсу.

За результатами дослідження надруковано 11 статей, 8 методичних вказівок, 1 навчальний посібник

9. № 243 «Університетська педагогічна освіта: історія, теорія і перспективи розвитку в умовах глобалізації» (номер державної реєстрації № 0107U003865) – проф. Цокур О. С. Систематизовано теоретичні положення інноваційної парадигми розвитку університетської педагогічної освіти. Розроблено концептуальні засади формування конкурентноспроможного фахівця в умовах класичного університету; обґрунтовано нову освітню логістику як відображення особливостей інноваційної парадигми вищої освіти, функціонуючої в якості сфери освітніх послуг. Визначено чинники модернізації університетської

педагогічної освіти. Виявлено, що педагогічні технології пов'язані, насамперед, із забезпеченням ефективного навчального процесу, впровадженням освітніх інновацій. Специфічними особливостями інноваційних технологій навчання є відкритість майбутньому, здатність до передбачення на основі постійної переоцінки цінностей, налаштованість на конструктивні дії в обновлюваних ситуаціях. З'ясовано особливості професійного становлення особистості викладача класичного університету, сутність його дидактичної, гендерної, професійної і науково-дослідницької культури; особливості дидактичної та деонтологічної підготовки. Обґрунтовано шляхи вдосконалення університетської педагогічної освіти в класичному університеті.

За результатами дослідження надруковано 1 монографію, 3 учбових посібника, 39 статей, 27 методичних вказівок, захищено 1 докторську та 3 кандидатські дисертації.

10. № 248 «Лінгвокультура та переклад у сучасному парадигмальному просторі» №0113V002691 – доц. Матузкова О. П. Виявлено хронологічні етапи історико-понятійного становлення ідентичності як наукового поняття; уніфіковано й описано провідні загальногуманітарні міждисциплінарні науково-методичні підходи до вивчення ідентичності; запропоновано авторську модель системно-структурної організації ідентичності, на підставі якої сформульовано базове визначення ідентичності як міждисциплінарної категорії; окреслено основні міждисциплінарні лінгвістичні підходи до вивчення ідентичності та описано теоретико-методологічні принципи її дослідження в межах кожного з підходів; реконструйовано лінгвокультурний гіперконцепт АНГЛІЙСЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ як варіант когнітивно-дискурсивного опису будь-якої етнокультурної колективної ідентичності; параметризовано дискурс англійської ідентичності як простір вербалізації зазначеного гіперконцепту; розглянуто і проаналізовано особливості вербалізації та дискурсивної актуалізації даного гіперконцепту в самоідентифікаційних і зовнішньоідентифікаційних фрагментах.

За результатами дослідження опубліковано 13 статей, 9 методичних вказівок, видано Збірник власних перекладів викладачів та студентів «Натхнення». Ювілейний випуск з нагоди святкування 150-річчя Одеського національного університету імені І. І. Мечникова та 55-річчя факультету романо-германської філології та Збірник наукових статей студентів та викладачів відділення перекладу, присвячений 150-річчю Одеського національного університету імені І. І. Мечникова та 55-річчю факультету романо-германської філології.

2.1.10. ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Декан – доктор філологічних наук, професор Є. М. Черноіваненко

Філологічний факультет Одеського національного університету імені І. І. Мечникова складається з 8 кафедр. Кредо кожної кафедри таке: тільки за умови постійного наукового пошуку викладач може працювати у вузі.

У 2015 році факультетом самостійно, а також за співучасті з іншими установами та вищими навчальними закладами організовано та проведено 12 наукових заходів (з них 7 безпосередньо на базі Одеського університету). Серед них: міжнародних конференцій, круглих столів та семінарів – 6 (у тому числі 2 на базі ОНУ); Всеукраїнських – 6 та регіональних – 3. На факультеті було видано 8 монографій, 13 збірників наукових праць (з них 4 такі, що зареєстровані ВАК як фахові для філологів), 398 наукових статей викладачів, аспірантів та студентів (з них 138 статей надруковано в фахових виданнях України). Члени наукового колективу філологічного факультету активно співпрацювали з зарубіжними колегами, результатом чого є колективна монографія, яка вийшла у Польщі, а також 69 наукових статей, які були надруковані в виданнях за межами України У 2015 році кафедрами розроблялося 9 наукових тем. Всі теми виконувалися без цільового фінансування;

Основний пріоритетний напрямок наукових досліджень та розробок філологічного факультету – 1.5. Фундаментальні дослідження з актуальних проблем суспільних та гуманітарних наук.

Науково-педагогічні кадри

Науково-педагогічні кадри факультету	2011	2012	2013	2014	2015
Усього:	104	108	81	75	75
з них: докторів наук	11	11	10	9	10
кандидатів наук	61	64	51	47	52
працівників без наукового ступеня	32	33	20	19	13

Результати фундаментальних досліджень та прикладних досліджень і розробок

- виконавцями теми «Сучасні проблеми лінгвістичної славістики в синхронії та діяхронії» (науковий керівник професор Войцева О. А.) досліджено взаємозв'язок номінативних і когнітивних процесів у формуванні та функціонуванні лексики та фразеології слов'янських мов, дано опис номінацій одягу в ономазіологічному аспекті, розглянуто культурно марковану лексику в польській мові; поглиблено вивчення символіки українських фольклорних текстів; досліджено дериваційний потенціал запозичень та оказіоналізмів у сучасних публіцистичних текстах.

- виконавцями теми «Текст і художній світ твору: аспекти взаємодії» (науковий керівник професор Черноіваненко Е. М.) визначено та запропоновано головні стратегії дослідження наступним чином: текст і художній світ – дві іпостасі літературного твору. Ця подвійність твору пояснюється тим, що літературний твір складається зі слів, а слово також має подвійну природу: по-перше, це словоформа, а по-друге – значення і смисл, які породжують образ. З'ясовано, що текст служить завданню створення художнього світу як головної іпостасі твору. Було зроблено висновок, що інтерпретація твору як художнього світу передбачає ретельний аналіз його тексту як запоруку правильності тлумачення

- виконавцями теми «Авторські світи в художньому тексті. Сучасні стратегії дослідження» (науковий керівник доцент Раковська Н. М.) доведено, що множинні смислові зв'язки обумовлюють структуру авторського світу художнього тексту і вказують на такі її ознаки, як цілісність, інтегративність, завершеність, що дозволяє побачити індивідуально-особистісну і в той же час національно-орієнтовану модель. Встановлено, що авторський світ є історично мінливою категорією літературного процесу. Простежені трансформації авторського світу від риторичного типу літературної свідомості до постмо-

дерністського плюралістичного і багатовекторного підходу до категорії автора на сучасному етапі. Запропоновано головні стратегії дослідження категорії «авторський світ» (феноменологічні, імаго логічні, компаративні і так інше).

Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих учених

Роки	Кількість студентів які беруть участь у наукових дослідженнях (відсоток від загальної кількості студентів)	Кількість молодих учених, які працюють на кафедрах	Відсоток молодих учених, які залишаються на кафедрах після закінчення аспірантури
2011	560 (75%)	18	50%
2012	580 (80%)	24	60%
2013	392 (79%)	15	40%
2014	380 (86%)	9	20%
2015	374 (82%)	11	30%

Науково-дослідна робота молодих вчених філологічного факультету здійснювалася за декількома напрямками.

1. Участь студентів у роботі наукових гуртків та груп, що діють на факультеті на постійній основі.

На кафедрі загального та слов'янського мовознавства керівником гуртка є доц. Л. І. Яковенко. Цього року кафедра змінила формат засідань з популярно-пізнавальних на суто наукові. Засідання гуртка проводяться раз на місяць. На кожному засіданні виступають два студенти або аспіранти, які знайомлять фуркантів кафедри з результатами своїх наукових досліджень у вигляді доповіді з презентацією. Завершується засідання обговоренням доповіді та її оцінкою. В 2015 р. результати своєї наукової роботи презентували: Я. Вітко, А. Мороз, М. Німченко Т. Юдіна, Д. Орел, В. Губич, В. Раснюк, Я. Кустол, В. Романенко, О. Пастух.

Крім суто теоретичних засідань гуртка фуркантів кафедри теорії літератури та компаративістики, було організовано зустрічі з письменниками Маркіяном Камишем (жовтень 2015) та Максом Кідруком (жовтень 2015).

2. Студенти брали участь у конкурсах та олімпіадах Всеукраїнського рівню та виборювали на них призові місця. Дипломами та грамотами були нагороджені:

1. **Булка Н.** (4 курс спец. «Російська мова і література»)– диплом за II місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт («Російська мова»)

2. **Бойко (Жегалова) О.** (III курс спец. «Російська мова і література») отримала такі нагороди:

1. Грамота за I місце у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з російської мови та літератури

2. Грамота за перемогу в номінації «Наукова доповідь з літературознавства» у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з російської мови та літератури

3. Грамота за перемогу в номінації «Літературознавче есе» у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з російської мови та літератури

3. **Шибасєва М.** (III курс спец. «Російська мова і література») отримала такі нагороди:

1. Грамота за III місце у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з російської мови та літератури

2. Грамота за перемогу в номінації «Наукова доповідь із мовознавства» у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з російської мови та літератури

4. **Бойко О., Шибасєва М.** отримали Грамоту як команда Одеського національного університету імені І. І. Мечникова за I місце у командному заліку у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з російської мови та літератури

5. Фурканти кафедри української мови за звітний період брали участь у I етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка (**Білоус Р.** (III місце), **Ткаченко А.** (I місце), **Лозінська А.** (II місце), **Хлиповка В.** (II місце)) та були направлені на участь у II етапі конкурсу.

Лозінська А. зайняла I місце на обласному (II) етапі цього конкурсу.

6. **Глініна Вероніка** (3 курс спец. «Прикладна лінгвістика») за виступ-презентацію «Сприйняття політичних слоганів студентством: експериментальне дослідження» отримала сертифікат учасника II етапу і була нагороджена грамотою за синтез креативних ідей та використання традиційних методик.

3. Свої наукові здобутки студенти щорічно впроваджують в публікаціях та виступах на конференціях. Звітнього року студентами філологічного факультету опубліковано 70 статей самостійно та 1 – в співавторстві з науковим керівником. Переважна більшість статей – в збірнику: Філологічні студії – VI / гол. ред. проф. Є. М. Черноіваненко. – Одеса, Одеський університет, 2015 (усього – 56).

Робота **щорічної (у 2015 році – 71-ї) звітньої студентської конференції** (Одеський національний університет, квітень) на філологічному факультеті проходила у 8 секціях, було заслухано та обговорено 86 доповідей. Кафедрою болгарської філології було організовано XIV Ювілейну Міжнародну студентську Кирило-Мефодіївську конференцію, присвячену 150-ій річниці Одеського національного університету імені І. І. Мечникова та 20-ій річниці створення спеціальності «Болгарська мова та література» (Одеса, 26 травня 2015 р.). Серед інших конференцій, у роботі яких взяли участь студенти філологічного факультету, такі: «Формування наукової парадигми лінгвістики: основні аспекти і чинники». – Миколаїв, 2015 (26-27 березня), «Другі Громовські читання. Російські народні говори: минуле та сучасне» (Кострома, Росія, 17–18 жовтня), «Творчість російськомовних письменників, які залишили Росію у 80-90 рр. XX ст.: проблеми системного наукового осмислення та популяризації» (Сочи, 22–24 травня), **Міжнародна науково-практична конференція студентів-іноземців** підготовчих та базових факультетів, слухачів Центрів навчання громадян вищих навчальних закладів (Харків, квітень)

Інформація про захисти дисертацій:

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук:

№ п/п	Дисертант	Тема дисертації	Науковий консультант
1	Яковлева Ольга Василівна	Символьна мова українського обрядового дискурсу в системі національної лінгвоментальності Спец. 10.02.01 – українська мова	Д.ф.н., проф. Ковалевська Т.Ю.

Дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук:

№ п/п	Дисертант	Тема дисертації	Науковий керівник
1	Костенко Ганна Костянтинівна	Драматичний жарт як жанр в українській літературі кінця XIX – початку XX століття. Спец. 10.01.01 – українська література	Д.ф.н., проф. Малютіна Н.П.
2	Остапенко Сергій Володимирович	Жанр портрета в літературній критиці О.Мандельштама Спец. 10.01.02 – російська література	К.ф.н., доц. Сподарець Н.В.
3	Сайковська Олена Юрївна	Сучасна болгарська фантастика: генеза, жанрові модифікації та поетика Спец. 10.01.03. – література слов'янських народів	д.філол.н., ст.науков.спавробіт ник Інституту літератури АН України Сиваченко Г.М.
4	Дмитриев Сергій Вікторович	Когнітивно-ономасіологічний аналіз номінацій особи в сучасних українських соціолектах Спец. 10.02.01 – українська мова	д. філол. н., проф. Ковалевська Т. Ю.
5	Шаніна Ольга Сергіївна	Медичний дискурс: комунікативно-прагматичний і сугестивний аспекти Спец. 10.02.01 – українська мова	д. філол. н., проф. Фрманова С. В.
6	Стрій Людмила Іванівна	Ритуальні жанри українського політичного дискурсу: семантичний і лінгвопрагматичний аспекти Спец. 10.02.01 – українська мова	д.філол.н., проф. Кондратенко Н.В.
7	Вдовиченко Наталія Володимирівна	Вербалізація морально-етичних концептів в українській мовній картині світу Спец. 10.02.01 – українська мова	д.філол.н., проф. Кондратенко Н.В.
8	Перепелиця (Копусова) Марія Сергіївна	«Мовні трансформації в мас-медійному дискурсі: комплексний аналіз» Спец. 10.02.02 – російська мова	д.філол.н., проф. Кондратенко Н.В.

Наукове та науково-технічне співробітництво з закордонними організаціями

Здійснювалося за такими напрямками: спільне проведення наукових заходів; запрошення вчених інших країн для навчальної роботи в Одеському університеті та читання лекцій членами наукового колективу філологічного факультету слухачам навчальних закладів інших країн; проведення мовленнєвих студентських практик у слов'янських країнах (Болгарія, Польща); підвищення фаху викладачів шляхом стажування в навчальних закладах інших країн, а також участі у міжнародних семінарах; спільна видавнича діяльність з вченими інших країн. Так, аспірантку кафедри української мови Ігнатенко Д. А. було обрано членом журі XXV-ої Республіканської олімпіади з української мови та літератури, яка відбулася 26-28 березня 2015 р. у м. Кишиневі; доцента кафедри української мови Дружинець М. Л. призначено членом оргкомітету Щорічної професорсько-викладацької науково-практичної конференції, яка в ПДУ імені Т. Г. Шевченка традиційно відбувається в січні, та членом оргкомітету Щорічної студентської науково-практичної конференції, яка в ПДУ імені Т. Г. Шевченка традиційно відбувається в квітні.

Наукова та науково-технічна діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами Національної академії наук України

Завідувача кафедри української мови, д. філол. н., проф. Ковалевську Т. Ю. виконувала обов'язки члена Експертної ради ДАК України, члена Української національної комісії з питань правопису при Кабінеті Міністрів України, члена Наукової ради МОН України. Завідувач кафедри прикладної лінгвістики професор Кондратенко Н.В. очолює Одеське обласне відділення Всеукраїнської асоціації викладачів української мови та літератури; вона також веде секцію «Українська мова» Малої академії наук Одеської області; доцент кафедри світової літератури Сподарець Н. В. є керівником секції «Зарубіжна література» Малої академії наук Одеської області; старший викладач кафедри загального та слов'янського мовознавства С. В. Дмитрієв є членом журі конкурсу творчих робіт імені Т. Г. Шевченка (м. Київ); членом журі фінального етапу Всеукраїнської олімпіади з української мови та літератури (м. Хмельницький).

Заходи, здійснені спільно з облдержадміністраціями

Госпдоговірних тем, які фінансує облдержадміністрація, або міська державна адміністрація, факультет не виконує.

Завідувач кафедри української мови, д. філол. н., проф. Ковалевська Т. Ю. є членом Комісії з визначення соціально значущих видань місцевих авторів обласної державної адміністрації, представником Ліги меценатів XV Міжнародного конкурсу з української мови імені П. Яцика для учнів та студентської молоді; доцента кафедри української мови Хрустик Н. М. призначено: головою журі III обласного етапу XV Міжнародного конкурсу з української мови імені П. Яцика для учнів та студентської молоді (наказ Департаменту освіти і науки Одеської державної обласної адміністрації від 11 листопада 2014 р. № 314/ОД), головою журі III обласного етапу V Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Т. Шевченка (наказ Департаменту освіти і науки Одеської державної обласної адміністрації від 7 листопада 2014 р. № 306/ОД), головою журі обласної олімпіади III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови та літератури (наказ Департаменту освіти і науки Одеської державної обласної адміністрації від 14 січня 2015 р.), головою журі конкурсу «Учитель року» (наказ Департаменту освіти і науки Одеської державної обласної адміністрації від 11 листопада 2014 р. № 361/ОД); Старший викладач кафедри загального та слов'янського мовознавства С. В. Дмитрієв є членом журі обласного конкурсу «Вчитель року – 2015» та членом експертної комісії з видання соціально важливої літератури Одеської облдержадміністрації.

Поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності

Науковці факультету, а також дисертанти та студенти використовують електронні колекції наукової періодики, які пропонує Наукова бібліотека Одеського національного університету. На факультеті створено сайти фахових наукових збірників «Мова», «Проблеми сучасного літературознавства», «Слов'янський збірник», «Записки з українського мовознавства».

Науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів

2015 року завершено розробку планової наукової теми кафедри теорії літератури та компаративістики - № 215: «Текст і художній світ твору: аспекти взаємодії» (реєстраційний номер – 0111U005723, науковий керівник – проф. Черноіваненко Є. М.). На основі уточнення та узагальнення результатів розробки теми підготовлено до друку колективну монографію «Художність літератури: аспекти теорії та історії». Кафедрою видано 1 монографію, 1 збірник наукових статей («Проблеми сучасного літературознавства»), зареєстрований ВАК як фаховий, 1 навчальний посібник (Жаборюк А. А. Бароко (доба, людина, стиль, художній світ): посібник з історії світової художньої культури / Анатолій Жаборюк. – Одеса: Астропринт, 2015. – 208 с.), а також 22 статті: 8 з них – у фахових виданнях, 6 за межами України. Студентами, які брали участь у розробці кафедральної наукової теми, надруковано 5 статей. Науковці взяли участь у роботі 5 наукових конференцій в Україні, виступивши з 17 доповідями, а також – 1 наукової конференції за межами України, виступивши з 3 доповідями. Результати наукової роботи було втілено в учбовий процес: доцент Подлісецька О. О. у межах курсу «Вступ до літературознавства» розробила лекцію «Художній світ літературного твору», а також практичне заняття «Художній світ поезії Б. І. Антонича «Назавжди». Професором Є.М. Черноіваненком було спрямовано курс лекцій зі «Вступу до літературознавства» на аналітику літературного процесу із застосуванням категорій «текст», «вір», «книга», «художній світ», «тип літератури», «природа художнього образу». Доцент Мізінкіна О. О. у межах курсу «Естетика» на 5 курсі спец. «Російська мова і література» розробила лекцію «Феномен трагічного героя у художній літературі».

Керівником планової наукової теми кафедри болгарської філології № 114 «*Структура і функціонування болгарської мови в полімовному оточенні: сучасний стан і динаміка в часі*» (0113U005005) є доктор філологічних наук, професор Колесник В. О. Визначено місце болгарських переселенських говірок в сучасному діалектному полімовному оточенні. Обґрунтовано висновок, що з'ясування структурних особливостей та механізмів формування переселенських говірок, виявлення закономірностей трансформації діалектних систем внаслідок взаємодії з іншими болгарськими говірками та типологічно відмінним оточенням уможливує моделювання сучасного стану і напрямів розвитку фонетичних, граматичних та лексичних явищ переселенських болгарських говірок. Виявлено механізми взаємодії різноструктурних діалектних ідіомів, що обслуговують новосформовані соціуми. Розроблено методику аналізу болгарських переселенських говірок. Розроблено цілісний ланцюг науково-дослідних робіт у етнолінгвістичному напрямі. Дослідження дало можливість виробити узагальнюючу колективну концепцію яка представлена в індивідуальних розділах колективної праці серії «Болгарські говірки в Україні» та «Одеська болгаристика». Розроблено спецкурс «*Духовна й матеріальна культура бессарабських болгар: етнолінгвістичний аспект*» і доповнено лекційні курси з сучасної болгарської мови, діалектології, історії болгарської мови. Кафедрою видано 1 монографію (Георгієва С. І. Болгарська переселенська говірка села Зоря (Камчик), Україна. Ідіолекти. Словник: монографія/ С. І. Георгієва // Българските говори в Украйна. – Том VII. – Одеса: Друк, 2015. – 258 с.), 1 збірник наукових матеріалів (Одеська болгаристика. Науковий щорічник № 11-12 (2013-2014), присвячений 150-річчю Одеського національного університету імені І. І. Мечникова та 20-річчю спеціальності «болгарська мова та література». – Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2014. – 163 с.), 18 статей, з яких 7 – у фахових виданнях України, 4 – за межами України. Працівником кафедри Сайковською О. Ю. захищено кандидатську дисертацію. Кафедрою проведено XIV Міжнародну студентську Кирило-мефодіївську конференцію. Провідною формою наукового співробітництва кафедри із закордонними організаціями (Великотирнівським університетом ім. Св.св. Кирила та Мефодія, Шуменським університетом ім. К. Преславського, Варненським ДПКУ ім. П. Берона, ДЕСО ТУ-Габрово) – є організація та проведення студентських мовленнєвих практик.

Кафедрою загального та слов'янського мовознавства під керівництвом професора Войцевої О. А. було завершено розробку теми «*Сучасні проблеми лінгвістичної славістики в синхронії та діахронії*». Номер держреєстрації – 0111 U 006701. У звітному році систематизовано результати досліджень. На кафедрі захищено 2 дисертації: доц. **О. В. Яковлєва** захистила докторську дисертацію, ст. викл. С. В. Дмитрієв – кандидатську. Доцент кафедри Пейчева О. М. за запрошенням МСЦ пройшла підвищення кваліфікації у Міжнародному славистичному центрі (МСЦ) республіки Сербія. Науковці кафедри взяли участь у роботі 3 конференцій в Україні, виступивши з 8 доповідями, а також – 6 конференцій за межами України, виступивши з 6 доповідями. Кафедрою видано 2 монографії, одна з яких (Текст – Предложение – Слово. Исследования по русскому языку: коллективная монография / Ред. Artur Czapiga

і Zofia Czapiga. - Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2014. – 145 с.) вийшла у Польщі. Науковцями кафедри видано 38 статей, з яких 19 – у фахових виданнях України, 6 – за межами України. Під науковим керівництвом викладачів кафедри 9 студентів надрукували свої статті.

Кафедра української мови працює над двома науковими темами. Науковим керівником теми «*Дослідження уснорозмовних форм існування української мови*» (реєстраційний номер: 0112U002909 № 233) є кандидат філологічних наук, професор **Л. А. Семененко**. За звітний період уточнено перелік населених пунктів, охоплених новими польовими дослідженнями; постійно поповнюється база теоретичної літератури необхідної для опрацювання; вдосконалено пам'ятку для карткування зібраного матеріалу; продовжено обговорення наукових та методичних засад відбору говіркового лексичного матеріалу; продовжено відбір і систематизація зібраного матеріалу; продовжено роботу над 3-ма кандидатськими дисертаціями з діалектологічної проблематики; опубліковано 10 наукових статей з проблематики теми.

Керівником наукової теми № 129 «*Дослідження комунікативної сугестії у поліжанрових дискурсах*» є доктор філологічних наук, професор Ковалевська Т. Ю. За звітний період доповнено й систематизовано фактичну базу дослідження в різних сугестогенних дискурсах; сформовано й апробовано концептуальні теоретичні основи дослідження; опрацьовано актуальну наукову літературу з проблематики теми, яка поповнюється сучасним розробками; виявлено перелік актуальних дискурсів та уточнено відповідні субстратні критерії; видано чергову колективну монографію з проблематики теми; проведено низку майстер-класів з проблем медійного й комунікативного впливу. Звітного року кафедрою було організовано круглий стіл «Мовознавство Півдня України». – Одеса, 2015 (19 березня). Кафедра також брала участь в організації та проведенні декількох наукових заходів: 1) всеукраїнська науково-практична конференція студентів та молодих учених «Формування наукової парадигми лінгвістики: основні аспекти і чинники» (спільно з Миколаївським національним університетом імені В. О. Сухомлинського та Херсонським державним університетом). – Миколаїв, 2015 (26-27 березня), 2) міжнародний науковий колоквиум «Між Шевченком, Рильським та сучасністю», до 120-ліття від дня народження М. Т. Рильського (БДУ імені Алеку Руссо). – Бельці, 2015 (20 березня), 3) conferința științifică internațională «Relevanța și calitatea formării universitare: competențe pentru prezent și viitor» (Universitatea de stat «Alec Russo» din Bălți). – Bălți, 2015 (8 octombrie) / Tatiana KOVALEVSKA, dr. hab., prof. univ.; Maria DRUJINETȚ, dr., conf. univ.; Diana IGNATENCO, lect. univ., drd, 4) conferința științifică internațională «Tradiție și inovare în cercetarea filologică», consacrată celor 70 de ani de la fondarea catedrei de slavistică (Universitatea de stat «Alec Russo» din Bălți. Facultatea de litere. Catedra de slavistica). – Bălți, 2015 (27 octombrie) / Diana IGNATENCO, lect. univ., drd.

Науковці кафедри активно співпрацювали із міжнародними організаціями. Зокрема з: Центром української культури ПДУ імені Т. Г. Шевченка; Українським домом м. Тирасполя; Спілкою українців Придністров'я імені О. Бута; Міжнародною громадською організацією «Український центр «Співробітництво»»; Спілкою письменників Придністров'я; Товариством української культури «Стожари»; Товариством української мови «Мова калинова»; Посольством України в РМ; Громадською організацією «Укрпросвіта» імені Т. Г. Шевченка. Активним організатором такої співпраці є к. ф. н., доц. кафедри української мови ОНУ імені І. І. Мечникова Дружинець М. Л. Під науковим керівництвом проф. Ковалевської Т. Ю. успішно захищені 1 докторська та 1 кандидатська дисертації. Науковим колективом видано 2 монографії (Одеська лінгвістична школа : інтеграція підходів. Колективна монографія /відп.ред. Т. Ю. Ковалевська. – Одеса: ПолиПринт, 2015. - 330 с.; Завідувачі кафедри української мови Одеського національного університету : історія і сучасність. Колективна монографія / відп.ред. Т. Ю. Ковалевська. – Одеса: ПолиПринт, 2015. - 76 с.), 1 підручник (Хрустик Н. М. Сучасна українська мова. Морфеміка. Словотвір : підручник / Н. М. Хрустик. - Одеса : Фенікс. - 270 с.), 5 навчальних посібників, 128 статей, з них – 36 у фахових виданнях України та 21 – за межами України, а також 9 студентських статей.

Професор Кондратенко Н. В. є керівником планової наукової теми кафедри прикладної лінгвістики «Комунікативно-прагматичні та лінгвокультурні аспекти дослідження мовних одиниць у різних типах дискурсу» (номер держреєстрації 0113U004892). 2015 року визначено специфіку функціонування мовних одиниць у дискурсах різних типів; здійснено аналіз політичного, мас-медійного, рекламного та економічного типів дискурсу; вивчено основні моделі сугестивного впливу в мас-медійному дискурсі; окреслено специфіку морально-етичних концептів української лінгвоментальності; здійснено комунікативно-прагматичний аналіз політичного дискурсу в аспекті ритуальних жанрів; розроблено теорію мовних трансформацій текстів ЗМІ; проаналізовано аксіологічні аспекти економічного дискурсу. Три виконавця теми, М. С. Перепелиця, Л. І. Стрій, Н. В. Вдовиченко, під науковим керівництвом проф. Кондратенко Н. В. захистили свої кандидатські дисертації. Кафедрою видано 2 збірника статей (Фоми-

на Л. Ф. «...Тайный смысл их царственных имен...»: Статьи по космимике / Л. Ф. Фомина. – Одесса: Астропринт, 2015. – 168 с.; Кутуза Н. В. Рекламний та PR-дискурс: аспекти впливу. – К.: Видавничий Дім Бурого, 2015), 8 навчальних посібників (серед них: Семененко О. Ю. Українська мова за професійним спрямуванням: Методичний посібник для студентів історичного та біологічного факультетів / О. Ю. Семененко. – Одеса, ПолиПринт, 2015. – 61 с.; Пономаренко Т. В. Методичні вказівки «Теорія вербальної комунікації та сучасні інформаційні технології» для студентів денної форми навчання філологічного факультетунапрямую підготовки «Прикладна лінгвістика» - Одеса: Принт-Бістро, 2015. – 44 с.); 40 статей, з яких 8 – студентських, 23 – у фахових виданнях (з них 6 – у журналі, який включено до науко-метричної бази Scopus), 2 – за межами України.

На кафедрі світової літератури виконується тема «*Авторські світи в художньому тексті. Сучасні стратегії дослідження*» (за номером держреєстрації 0111U006090). Науковий керівник – кандидат філологічних наук, доцент Раковська Н. М. Цього року було узагальнено результати вивчення особливостей авторських світів з точки зору їхніх складових, належності митця до того чи іншого типу літератури. Систематизовано різноманітні засоби та напрями вивчення та опису категорії «авторський світ» та запропоновано модель дослідження авторського світу (головні літературознавчі стратегії). Видано 1 монографію (Малиновский А. Т. «Обломов» И. А. Гончарова. Аспекты жанра / А. Т. Малиновский. – Одесса: Астропринт, 2015. – 260 с.), 1 навчальний посібник (**Мусий В. Б.** История зарубежной литературы первой половины XIX века. Эпоха романтизма: учебное пособие / В. Б. Мусий. – Одесса: ОриГУ НАГУ, 2015. – 372 с.), 81 статтю, з яких 21 – у фахових виданнях України, 18 – за межами України, а також – 17 статей студентів (з них 1 – в співавторстві). Проведено Всеукраїнську наукову конференцію («Слов'янські наукові читання: літературознавчий та лінгвокультурологічний аспекти», 19-20 жовтня), кафедра взяла участь у Всеукраїнському фестивалі науки, провівши спільно з Пушкінською комісією Будинку вчених науково-теоретичний семінар «Внесок одеських науковців у сучасне літературознавство». Вченими кафедри з метою вшанування пам'яті професора Слюсаря А. О. прочитано студентам спеціальності «Російська мова і література» цикл лекцій про вченого. Захищена 1 дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук (Остапенко С. В.). Ряд членів наукового колективу продовжував співпрацю з Одеським інститутом вдосконалення вчителів, МАН, де здійснювалося апробування та впровадження результатів досліджень. доцентом Раковською Н. М. було розроблено курс «Російське літературознавство ХХ ст.» (для I курсу спец. «Російська мова і література»), а також до курсу «Історія російської критики» (4 курс спец. «Російська мова і література») залучені матеріали наукової роботи, зокрема лекції з критичного дискурсу Ак. Волинського; доцент **Малиновський А. Т.** вніс зміни у лекційні курси «Історія зарубіжної літератури» (для студентів 3 курсу спеці «Укр. мова та літ-ра»), «Культурологія» (для студ. 5-х курсів спец-тей «Російська мова та літ-ра», «ПКЛ»), впровадивши такі лекції: «Російська етологічна проза I і пол. XIX ст.», «Фізіологічні нариси І. О. Гончарова», «Маргінальність особистості як об'єкт культурологічного дослідження»; доцент Т. Ю. Морева до курсу «Історія російської літератури останньої третини XIX ст.» (3 курс, спец. «Російська мова і література») додала такі лекції: «Драматургія как составляющая авторского мира А. П. Чехова»; «Своеобразие авторского мира Вс. Гаршина»; професор В. Б. Мусий розробила лекцію «Циклизация прозы как одна из особенностей авторского мира Н. В. Гоголя» у рамках курсу «Історія російської літератури I пол. XIX ст.» (2 курс спец. «Російська мова і література»).

Планова наукова тема кафедри російської мови - «*Російська мова: функціонування мовних одиниць у синхронії та діахронії*» (номер держреєстрації 0111U005115). Науковий керівник – професор **Степанов Є. М.** Науковцями установлено спільні й особливі когнітивні та лінгвокультурологічні риси функціонування мовних одиниць, притаманні російському писемному та усному мовленню різних історичних періодів. Результати наукової роботи втілено 67 статтях. З них 21 – у фахових виданнях України, 11 – у виданнях інших країн. До наукової роботи було залучено також студентів, якими видано 21 статтю. Кафедрою було видано черговий випуск збірника «Мова», який має статус фахового в Україні; цього року журнал було включено до науко-метричної бази Scopus. Одним з найголовніших напрямів наукової роботи кафедри російської мови є проведення наукових заходів, перш за все – Міжнародної наукової конференції «Русистика і сучасність» (за співучастю з Жешувським, С.-Петербурзьким університетами, Балтійською міжнародною академією). Цього року її (це вже XVIII конференція) було проведено в Балтійській міжнародній академії (Латвія, Рига). Загальна кількість учасників з 15 країн світу – 132. Наукові ідеї вчені кафедри активно впроваджують в учбовий процес. Перш за все - у формі учбової та методичної літератури. Звітнього року це 2 посібники (Баранник Л. Ф. Лексика русских переселенческих говоров Одесской области, функционирующих в разноязычном окружении. – Одесса:

ОНУ, 2015; Савченко О. В. Конспект лекцій (в двох частинах) з дисципліни «Професійно орієнтована польська мова». Ч. 1./Укл. О. В. Савченко, А. Є. Денисова.-Одеса:ОНПУ,2014.- 68 с.). Крім того було розроблено нові лекційні та спеціальні курси: Собченко Н. С. «Функциональное словообразование в аспекте РКИ». Спецкурс для студентів-іноземців II курсу; Собченко Н. С. «Ортология». Спецкурс для студентів-іноземців I курсу; Шумарина Т. Ф. «Русский язык в социолингвистическом аспекте». Курс лекцій для студентів VI курсу. Члени наукового колективу активно співпрацювали з суспільними організаціями (кафедра є колективним членом Української асоціації викладачем російської мови та літератури, а професор Степанов Є. М. – член Президії цієї організації), з Інститутом інноваційних технологій та змісту освіти МОНМС України з метою підготування учбових посібників нової генерації для студентів, а також посібників з російської мови для учнів середніх учбових закладів.

Кафедра української літератури продовжувала розробку теми *«Жанрові процеси в українській літературі XIX – XXI століть: між каноном і неканонічними формами»*. Науковий керівник – доктор філологічних наук, професор **Малютіна Н. П.** Науковим колективом доведено, що характер віднесення до жанрового канону в українській літературі XIX – XX століття впливає на моделювання картини художнього світу в синкретичних родо-жанрових формах; метажанри пов'язані з авторською модальністю, стають помітним явищем в XX столітті внаслідок руйнування родо-жанрових характеристики твору. Була розроблена методика аналізу синкретичних (гібридних) родо-жанрових форм в (творчості І. Багряного, в жанрі ліричного послання Т. Шевченка); запропоновано підходи до проблеми руйнування жанрового канону комедійних жанрів; розроблено деякі теоретичні аспекти поняття «метажанр» на основі функціонування в українській літературі кінця XIX – поч. XX ст. драматичного жарту, епічної драми; описано ряд процесів у сучасній драматургії і театрі, зокрема «метатеатральність» (у творчості А. Яблонської, О. Погребінської, Н. Неждани); доведено міждисциплінарний інтермедіальний характер перформансу у сучасній поп-культурі (на прикладі перформансів Ю. Андруховича). Кафедрою видано 1 монографію (**Ісаєнко Л. М.** Пам'яті світлі джерела / Любов Ісаєнко. – Одеса: ФОП Бондаренко М. О., 2015. – 576 с.), матеріали наукових досліджень членів колективу включено до колективної монографії, яка вийшла у Польщі, опубліковано 19 статей, з яких 8 у фахових виданнях, а 6 – за межами України. На кафедрі захищено кандидатську дисертацію Костенко Г.К. Проведено всеукраїнську наукову конференцію «VII Фащенкоівські читання. Жанр в контексті літературної (само)свідомості» (11-12 грудня). Результати наукової роботи впроваджено в учбовий процес у вигляді 2 посібників (Нечиталюк І. В. Українська література у світовому контексті. Методичні рекомендації / Ірина Нечиталюк. – Одеса : Центр оперативного друку «Персей», 2015. – 26 с.; **Нечиталюк І. В.** Художні особливості малої прози кінця XIX – початку XX століття / Ірина Нечиталюк. – Одеса : Центр оперативного друку «Персей», 2015. – 24 с.).

2.1.11. ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Декан – кандидат юридичних наук, професор В. І. Труба

Наукову діяльність на економіко-правовому факультеті здійснюють сім кафедр:

кафедра загальноправових дисциплін та міжнародного права; кафедра конституційного права та правосуддя; кафедра цивільно-правових дисциплін; кафедра адміністративного та господарського права; кафедра кримінального права, кримінального процесу та криміналістики; кафедра економіки і управління; кафедра бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту.

Основні пріоритетні наукові напрями економіко-правового факультету:

1.5. Фундаментальні дослідження з актуальних проблем суспільних та гуманітарних наук. Економічні науки та політико-правові науки.

На економіко-правовому факультеті не виконується тем з фінансуванням за рахунок видатків державного бюджету та з інших джерел.

На факультеті виконується 8 (вісім) кафедральних тем без цільового фінансування.

На економіко-правовому факультеті протягом звітного періоду було проведено 7 наукових і науково-практичних заходів, серед яких найважливішими стали: VI Міжнародний круглий стіл «Актуальні соціально-економічні та правові проблеми розвитку України та її регіонів», X Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні технології управління підприємством та можливості використання інформаційних систем: стан, проблеми, перспективи» (зазначені заходи відбулися 28-29 квітня 2015 р.) та Міжнародна науково-практична конференція «П'яті юридичні диспути з актуальних проблем приватного права», присвячена пам'яті видатного правознавця Є. В. Васьковського (м. Одеса, 22 травня 2015 р.).

У роботі VI Міжнародного круглого столу та X Міжнародної науково-практичної конференції (28-29 квітня 2015 р.) взяли участь 107 осіб, з яких: 7 – учасники з інших країн (Білорусі, Росії, Фінляндії, Німеччини, Польщі, Італії); 26 – учасники з інших міст України (Донецька, Харкова, Херсона, Львова, Києва, Кривого Рогу, Ізмаїла). Конференція була організована спільно кафедрою бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту і кафедрою економіки та управління Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

У роботі Міжнародної науково-практичної конференції «П'яті юридичні диспути з актуальних проблем приватного права», присвяченої пам'яті видатного правознавця Є. В. Васьковського (м. Одеса, 22 травня 2015 р.) взяли участь 80 осіб, у тому числі 45 іногородніх та іноземних учасників з України, Росії, Білорусі та Молдови.

За результатами всіх названих заходів було видано збірники матеріалів.

Крім того, на факультеті у 2015 р. проводився постійно діючий науково-методологічний семінар з правознавства.

Також співробітники, аспіранти та здобувачі кафедр економіко-правового факультету брали участь у наукових заходах, що проводилися за межами ОНУ. Так, наприклад: 7-9 жовтня 2015 р. члени кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту взяли участь у Другій Міжнародній науково-практичній конференції «Інформаційні технології в інноваційному бізнесі / ІТІБ – 2015» (Харківський національний університет радіоелектроніки, 7-9 жовтня 2015 року, м. Харків); 19 червня 2015 р. співробітники кафедри конституційного права та правосуддя взяли участь у роботі круглого столу «Науково-доктринальне забезпечення розвитку конституційної юстиції в Україні», присвяченого 19-й річниці Конституції України.

До найважливіших результатів прикладних досліджень можна віднести результати, отримані в рамках теми «Стратегічні орієнтири модернізації економіки України та її регіонів», керівник – д.е.н., проф. Захарченко В. І., № ДР 0114U001554, період виконання (02.2014 р. – 12.2018 р.). – визначені основні фактори соціально-економічного розвитку України. Запропоновано основні напрями модернізації української економіки. З'ясовано характерні риси сучасної модернізації економіки України та її регіонів.

Первісні наукові результати з даної НДР відповідають програмі Кабінету Міністрів України від 11.12.2014 р. та конкретно її розділам: нова економічна політика, нова соціальна політика, нова політика управління державною власністю.

Науково-дослідну роботу та інноваційну діяльність студентів, молодих учених

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях (відсоток від загальної кількості студентів)	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2012	221 (10,69 %)	22	0 (0 %)
2013	226 (12,16 %)	17	0 (0 %)
2014	218 (12,20 %)	15	0 (0 %)
2015	190 (12,90 %)	22	0 (0 %)

Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

Країна партнер	Установа - партнер	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво	Практичні результати від співробітництва
1	2	3	4	5
Литва, Естонія, Великобританія, Фінляндія	Каунаський технологічний університет (Литва) – координатор проекту; Естонська бізнес-школа (Естонія); Університет Гринвічу (Великобританія); Університет Тампере (Фінляндія).	ТЕМПУС «Освіта для лідерства, інтелігентності та розвитку таланту»	Грантова угода на виконання проекту ELITE 544343-TEMPUS-1-2013-1-LT-TEMPUS-SMHES	Створення інфраструктури (персонал, обладнання, програмне забезпечення, інформаційні ресурси) для ефективної реалізації університетами послуг з лідерського та організаційного потенціалу L&OD. Розробка методологічного та навчального середовища (контент, методи, інструменти) для ефективної реалізації університетами послуг з навчання та організаційного розвитку у 3 пілотних сферах (освіта (ED), державна служба (PS), підприємництво (EN)). Здійснення заходів щодо політичної, законодавчої, організаційної та громадської підтримки ролі

				університетів як генераторів соціального прогресу в імплементації державної політики з розвитку персоналу шляхом реалізації послуг з навчання та організаційного розвитку. Створення навчальних програм для формування та розвитку центру лідерства ОНУ ім. І. І. Мечникова
2. Литва	Європейський гуманітарний університет	Програма Human Rights House Network «Міжнародне право для захисту суспільних інтересів»	Індивідуальний контракт на навчання	Підвищення кваліфікації викладача
3. Молдова, Словенія, Російська Федерація	Університет Марібору – координаційна установа, 16 університетів-партнерів з Молдови, Словенії, Російської Федерації та України	Спільний проект ТЕМПУС «Реформа навчальних програм» (JPCR) - 2012-3004/001/001 530391-2012-SI-JPCR, «Законодавче забезпечення європейської політики сусідства та належне врядування» (EUNEG) 2012-2015	Угода про співробітництво	Розробка навчальної програми з 17 курсів – 9 обов'язкових для всіх студентів та 8 додаткових курсів з двох спеціалізацій

Заходи, здійснені спільно з облдержадміністраціями

20 жовтня 2015 р. співробітники кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту доц. Кусик Н. Л., доц. Побережець О. В., ст. викл. Буслаєва Г. В., ст. викл. Багдік'ян С. В., аспіранти та здобувачі кафедри прийняли участь у круглому столі «*Методологічні засади формування та поширення інформації зі статистики підприємств*», що був проведений Головним управлінням статистики в Одеській області у м. Одеса. У рамках цього заходу відбулася зустріч фахівців ГУС в Одеській області з представниками вищих навчальних закладів та були обговорені основні проблеми статистичного обліку підприємств.

Поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності

Інформаційне забезпечення наукової діяльності на факультеті здійснюється за рахунок використання інтернет-ресурсів університету. Науковці факультету мають електронний доступ як до наукової періодики України, розміщеної на сайтах вітчизняних наукових бібліотек, так і до відповідних зарубіжних джерел.

Науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів

Протягом звітнього періоду наукові дослідження на економіко-правовому факультеті проводились в рамках восьми тем науково-дослідницьких робіт, які відповідають пріоритетним напрямкам наукових досліджень Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Тема НДР «Стратегічні орієнтири модернізації економіки України та її регіонів»: № ДР 0114U001554; строки виконання: 02.2014 р. – 12.2018 р.; науковий керівник – д.е.н., проф. Захарченко В. І.

Результати:

Захищено: 1 докторську і 1 кандидатську дисертації.

Докторська дисертація: Масленников Є. І. «Забезпечення системи управління фінансовою стійкістю промислового підприємства: теорія і методологія» (Київ, 2015).

Кандидатська дисертація: Кривоногова І. Г. «Забезпечення інноваційно-інвестиційної активності промислового підприємства в трансформаційній економіці» (Одеса, 2015).

Публікації: Захарченко В. І. Науково-методичні засади передпланової оцінки інноваційно-інвестиційних проектів: монографія / В. І. Захарченко та ін. – Одеса: Атлант, 2015. – 104 с.; Захарченко В. І. Методи і моделі в управлінні науково-технологічним розвитком промислового підприємства: монографія / В. І. Захарченко, М. О. Дамаскін. – Одеса: Атлант, 2015. – 104 с.; Захарченко В. І. Розвиток промислового підприємства на основі моделювання процесу диверсифікації виробництва: монографія / В. І. Захарченко, Ф. М. Аль-Шаргі. – Одеса: Атлант, 2015. – 124 с.; Захарченко В. І. Комерціалізація промислового підприємства в трансформаційній економіці: монографія / В. І. Захарченко. – Одеса: Атлант, 2015. – 111 с.

Тема НДР «Соціальна відповідальність бізнесу та інституціональні новації»: № ДР 0114U001555; строки виконання: 02.2014 р. – 12.2018 р.; науковий керівник – д.е.н. Меркулов М. М.

Результати:

Меркулов Н. Н. Экономическая безопасность бизнеса в трансформационной экономике: навч. посібник / Н. Н. Меркулов, В. И. Захарченко, Л. В. Ширяева, Н. В. Захарченко. – Одеса: Бахва, 2015. – 188 с.; Захарченко В. І. Управління проектами в трансформаційній економіці: навч. посібник / В. І. Захарченко, О. В. Балахонова. – Одеса: Бахва, 2015. – 188 с.

Тема НДР «Формування національної моделі сталого розвитку в умовах глобальних трансформацій»: № ДР 0115U003915; строки виконання: 01.04.2015 – 31.12.2017; науковий керівник – к.е.н., доц. Кусик Н. Л.

Результати:

Захищено 1 кандидатську дисертацію: Балог О. Г. «Методичні засади формування стратегічного бачення соціально-економічного розвитку регіонів» (Харків, 2015).

Публікації: Конкурентоспроможність підприємств в умовах ринкової економіки: у 3-х томах: Том 2: Теоретико-методологічні основи конкурентоспроможності: монографія / [В. І. Гавриш, О. М. Яценко, В. І. Перебийніс та ін.]; за заг. ред. В. С. Ніценка, О. В. Захарченка, М. А. Зайця. – Одеса: ВМВ, 2015. – 174 с.; Конкурентоспроможність підприємств в умовах ринкової економіки: у 3-х томах: Том 3: Галузеві особливості конкурентоспроможності в умовах глобалізації: монографія / [Т. Л. Мостенська, В. Я. Омельченко, О. О. Красноручський, Ю. В. Ушкаренко, Н. С. Скопенко та ін.]; за заг. ред. О. В. Захарченка, М. А. Зайця, В. С. Ніценка. – Одеса: ВМВ, 2015. – 572 с.; Моделювання процесів в економіці та управлінні проектами з використанням нових інформаційних технологій: монографія / за заг. ред. В. О. Тимофєєва, І. В. Чумаченко. – Харків: ХНУРЕ, 2015. – 245 с. (9,2 д.а.) / Ковалевська А. В., Кусик Н. Л., Таран Н. С. – Розділ 1.13. Формування моделі соціально відповідальної діяльності компанії. – С. 150 – 160; Інтеграція та самоорганізація аграрного бізнесу в умовах децентралізації влади: [монографія] / [Лупенко Ю. О., Кропивко М. Ф., Малік М. Й. та ін.]; за ред. Ф. Кропивка, В. В. Россохи. – К.: ННЦ ІАЕ, 2015. – 484 с. / Ніценка В. С. та ін. - Розділ 3. Система управлінських установ для забезпечення розвитку сільського господарства і АПК в умовах децентралізації влади, 3.4. Функції органів міжгосподарського і господарського управління. – С. 243-259; Теоретико-методологічні основи регулювання економічних процесів: від кризи до сталого розвитку: монографія / за заг. ред. д.е.н. професора О. В. Кендюхова. – Київ: ДЕДУТ, 2015. – 216 с. / Розділ 2, п 2.1 – Кіртока Р. Г. Основні перспективи інституційних перетворень в умовах розвитку ринкових відносин національної економіки. – С. 49-53.

Тема НДР «Приватно-правове регулювання суспільних відносин: традиції, сучасність, перспективи»: № ДР 0113U002740; строки виконання: 01.03.2013 – 31.12.2017; науковий керівник – д.ю.н., проф. Канзафарова І. С.

Результати:

Захищено 4 кандидатські дисертації: Гніздовська Г. М. «Цивільно-правове регулювання суспільних відносин у сфері професійного футболу України» (Київ, 2015); Федоров А. А. «Правова охорона диялерських рішень в Україні» (Київ, 2015); Святошнюк А. Л. «Інститут розірвання порушеного договору у цивільному праві України та країн Європейського Союзу (порівняльно-правовий аналіз)» (Київ, 2015); Сосніна Г. В. «Правове регулювання сервітутів в Україні» (Одеса, 2015).

Тема НДР «Механізми публічно-правової і приватноправової регламентації суспільних відносин у адміністративно-політичній, соціально-культурній та господарській сферах»: № ДР 0112U002484; строки виконання: 01.01.2012 – 31.12.2016; науковий керівник – д.ю.н., проф. Миколенко О. І.

Результати:

Захищено 3 кандидатські дисертації:

Дуліна О. В. «Суб'єкти адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері земельних відносин» (Запоріжжя, 2015); Найфлейш В. Д. «Окрема думка судді в господарському процесі» (Київ, 2015); Борщенко В. В. «Групові позови в господарському процесі» (Київ, 2015).

Публікації:

Миколенко О. І. Суб'єкт адміністративної відповідальності в доктрині сучасного адміністративного права (на прикладі адміністративних правопорушень в сфері земельних відносин) : монографія / О. І. Миколенко, О. В. Дуліна. – Одеса: Фенікс, 2015. – 200 с. ; Степанова Т. В. Окрема думка судді як складова суддівського угляду в господарському судочинстві : монографія / Т. В. Степанова, В. Д. Найфлейш. – Одеса: Фенікс, 2015. – 196 с. ; Смітюх А. В. Корпоративне право у схемах: навч. посібник (гриф МОН) / А. В. Смітюх. – К.: Істина, 2015 – 324 с.

Тема НДР «Імплементация міжнародних стандартів прав людини в розвитку правової системи України та особливості їх реалізації»: № ДР 0113U002990; строки виконання – 01.04.2013 – 31.12.2017; науковий керівник – д.ю.н., проф. Корчевна Л. О.

Результати:

Кармазіна К. Ю. Дії захисника під час кримінального провадження в суді першої інстанції: методичні рекомендації для адвокатів. Книга третя. – Київ: Національна асоціація адвокатів України, 2014. – 68 с.; Ромашкін С. В. Прокуратура в Україні : методичні рекомендації до вивчення навчального курсу «Прокуратура в Україні» для студентів економіко-правового факультету . – О: Фенікс, 2015. – 72 с.

20 наукових статей, 32 тез доповідей на конференціях.

Тема НДР «Законодавство та право кримінально-правового напрямку в період глобалізації»: № ДР 0113U002883; строки виконання: 01.04.2013 – 31.12.2017; науковий керівник – к.ю.н., доц. Дришлюк І. А.

Результати:

Павлова Т. О. Кримінальне право. Загальна частина : навч.-метод. посіб. / Т. О. Павлова. – Одеса: Фенікс, 2015. – 176 с.

8 наукових статей, 25 тез доповідей на конференціях.

Тема НДР «Особливості і тенденції розвитку правотворчості в умовах трансформації суспільства»: № ДР 0113U003317, науковий керівник – д.ф.н., к.ю.н., проф. Плавич В. П.

Результати: Сумісно з Одеською державною академією будівництва та архітектури проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Особливості розвитку правотворчості в умовах трансформації суспільства».

11 наукових статей, 14 тез доповідей на конференціях.

Основні труднощі та недоліки в організації досліджень пов'язані з необхідністю: оновлення комп'ютерної техніки; належного забезпечення кафедр канцелярськими виробами. В поганому стані перебувають санітарно-побутові приміщення (їх технічний стан і вигляд здійснюють негативний вплив на психічний і емоційний стан співробітників факультету, як наслідок, знижується не лише інтелектуальна активність науковців, а й загальний рівень їх викладацької працездатності).

2.1.12. ФІЛОСОФСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Декан – кандидат філософських наук, доцент О. В. Чайковський

Філософський факультет був створений в 2000 році. Зараз на факультеті 3 кафедри – кафедра культурології, кафедра філософії природничих факультетів, кафедра філософії і основ загальногуманітарного знання.

Основні пріоритетні напрями : фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України та сталого розвитку суспільства і держави.

Науково-педагогічні кадри

Чисельність науково-педагогічних працівників на філософському факультеті, усього:	2012	2013	2014	2015
Чисельність штатних працівників, усього:	43	40	40	37
з них: – доктори наук	7	7	7	7
– кандидати наук	26	24	24	23
– без ступеня	10	9	9	7

Закінчена комплексна міжкафедральна наукова тема без цільового фінансування „Дослідження філософсько-методологічних, культурологічних та теоретико-системних аспектів знання та пізнання”, № держреєстрації – 011U005724. Термін виконання – 01.06.2011 – 31.12. 2015 рр. Науковий керівник – Чайковський Олександр Владиславович, к. філос. н., доцент, декан філософського факультету

Найважливіші наукові результати теми - створення, оформлення і презентація у текстуальній формі концепції інтегрального синтезу і взаємодоповнюваності філософсько-методологічних, культурологічних та теоретико-системних аспектів знання та пізнання.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у : а) удосконаленні та розвитку параметричної загальної теорії систем, яка була вперше розроблена всесвітньо відомим філософом та логіком А. І. Уйомовим (запропоновані нові параметри мови тернарного опису; на підставі системного підходу А. І. Уйомова розроблено модель аналізу та застосування в сучасному науковому і філософському пізнанні, а також у викладанні логіки базової категорії логіки Арістотеля – «співвіднесене» (Л. М. Терентьєва); б) в створенні теоретико-концептуальної бази, поняттєвого каркасу та методологічних моделей нових міждисциплінарних напрямків (лінгвістика та граматики логіки (К. В. Райхерт), антропологія історичного (О. А. Довгополова), теоретична біографістика та філософська архівістика (І. В. Голубович), антропологія права (С. П. Шевцов); в) в розробці нормативно-критичного підходу в західноєвропейській та давньоіндійській епістемології (С. Г. Секундант); г) в обґрунтуванні теоретичного статусу антропології як методології синтезу наук про людину (О. С. Петріківська); д) в створенні філософсько-методологічного підґрунтя для біоетики, нейроетики та нейротеології (Ф. А. Тихомірова, О. В. Ніколенко); е) в створенні концептуального каркасу філософії багатомірності (Л. М. Богата).

Серед найвагоміших наукових результатів фінального етапу дослідження теми є теоретичне осмислення, систематизація і концептуалізація наукової традиції філософського факультету ОНУ імені І. І. Мечникова. Це стало можливим на підставі здійсненого на попередніх етапах визначення місця і ролі ідей видатних філософів, засновників філософського факультету ОНУ А. І. Уйомова й М. М. Вернікова. Результати філософських пошуків цих відомих вчених дозволили створити основу концепції інтегрального синтезу і взаємодоповнюваності філософсько-методологічних, культурологічних та теоретико-системних аспектів знання та пізнання.

Визначений концепт «одеська філософська школа», под яким слід розуміти не лише тих видатних філософів, які створили філософський факультет (О. В. Чайковський, А. І. Уйомов, Л. М. Терентьєва, М. М. Верніков, П. К. Лобазов, І. Я. Матковська та ін.), їх учнів, послідовників, започатковані ними наукові напрями тощо, проте й представників історико-філологічного факультету Новоросійського університету: М. Я. Грот, М. М. Ланге, Н. М. Кондаков, Ф. І. Успенський, П. М. Біцилі, Г. В. Флоровський та ін.

Практичне застосування отримали наукові розробки: а) проблематики культурних просторів пограниччя і подолання конфліктів в негомогенному суспільстві в рамках співробітництва з науковим семінаром «Границі в Європі», що об'єднує дослідників Норвегії, України, Німеччини, Румунії (2014-2015 роки, керівник – проф. Довгополова О. А.); б) в галузі культурної пам'яті в рамках виконання між-

народного гранту «Культура примирення» сумісно с Міністерством зовнішніх справ Німеччини (проф. Довгополова О. А.); в) ієрархії багатовимірною мислення (горизонтальна та вертикальна багатовимірність) в рамках розробки нових освітніх технологій та їх апробації на методологічних семінарах для аспірантів філософського факультету (проф. Богата Л. М.); е) проблематики філософської архівістики, доробки якої втілені в діяльності комплексної наукової програми ОНУ «Феномен тоталітаризму та шляхи його подолання», Громадської Ради Одеського обласного державного архіву, а також представлені в монографії: Голубович І. В., Галчева Т. Н. «Понемногу приспособляюсь к независимым обстоятельствам»: П. М. Бицилли и семья Флоровских в первые годы эмиграции: Монография/ Таня Галчева, Инна Голубович. – София: «Солнце», 2015.

Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2015 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Статті				
1	Терентьева Л.Н.	Доказательство и научный поиск	Сб. научных трудов SWorld. – Выпуск 1 (38). Том 15. Философия и филология.– Иваново: Маркова А.Д, 2015.	Выпуск 1 (38). Том 15.– С. 65-74.
2	Шевцов С. П.	Собственность как проекция свободы и основание права в учении Канта.	Sententiae. Вип. XXXIII Вінниця. (входить в міжнародний реєстр COPERNICUS)	№ 2. – 2015. – С. 133-149.

Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих учених

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях (відсоток від загальної кількості студентів)	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2011	31,9%	23	15
2012	29,8%	25	16
2013	30,6%	26	14
2014	33,0%	30	15
2015	46,6%	29	15

Студенти приймають участь у Всеукраїнських олімпіадах з філософії й релігієзнавства, з культурології, з педагогіки. Призові місця, грамоти й листи подяки отримали за звітний період 5 студентів.

Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями Філософський факультет співпрацює з декількома ми ВНЗ та установами за межами України, у тому числі з Жешувським університетом (Польща), Вищою педагогічною школою (Варшава), Центром Чейза (Ізраїль) та іншими.

Країна партнер (за алфавітом)	Установа - партнер	Тема співробітництва та обсяги фінансування (частка ОНУ ім. І.І.Мечникова)	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати від співробітництва
Ізраїль	Центр Чейза Єврейський (ун-т м. Єрусалима)	Реалізація роботи університетського факультативу Сучасна іудаїка та ізраїлезнавство»	Угода про освітнє співробітництво між Ізраїльським культурним центром (м. Одеса, Україна) та ОНУ імені І.І. Мечникова	Науковцями Центра Чейз прочитано 2 спецкурса з академічної юдаїки студентам та аспірантам ОНУ імені І.І. Мечникова. Надруковано збірку матеріалів за результатами роботи
Литва	Вільнюський університет	Стажування аспірантки О. Погонченкової	Erasmus Mundus	Стажування
Німеччина	Міністерство іноземних справ Німеччини, товариство «Бохум-Донецьк»	«Культура примирення: нова історична свідомість в Україні»	Грант Міністерства іноземних справ Німеччини	Реалізація науково-освітнього проекту
Норвегія	Посольство Королівства Норвегія в Україні	Робота в рамках програми наукового семінару «Границі в Європі»	Короткостроковий грант Посольства Королівства Норвегія в Україні	Видання збірки «Гранці Європи» Бергенського університету та науковців Одеського університету. <i>Δόξα / Doxa</i> . – 2015. – Issue 1(23)
Росія	Вища школа економіки (Пермське відділення)	«Гуманітарна наука в Росії та злам 1917 року: екзистенціальний вимір»	Грант Російського державного фонду наукових досліджень серпень 2015 р.	Проведення наукового семінару з філософії історії

На факультеті щорічно проходять Всеукраїнські студентські наукові читання пам'яті Георгія Флоровського, за результатами яких видаються збірки матеріалів. В читаннях за звітний період прийняли участь біля 20 студентів факультету.

На базі філософського факультету ОНУ з 2012 р. щорічно проходить Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з філософських наук.

Студенти також приймають участь у всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, Національному університеті Києво-Могилянська академія, Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича

Поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності

Інформаційне забезпечення наукової діяльності поліпшується в межах співробітництва філософського факультету з науковою бібліотекою імені І. І. Мечникова. Науково-бібліографічний відділ бібліотеки на протязі 2015 року сумісно з співробітниками факультету представив та удосконалив на-

уково-бібліографічний опис (на сайті НБ ОНУ) за темою, що відповідає специфіці наукової діяльності факультету, провів науковий семінар щодо нових науково-бібліографічних вимог. НБ ОНУ забезпечила факультету доступ до електронних колекцій з філософської періодики відомих зарубіжних університетів (англійська, німецька, російська мова), створила на сайті ОНУ сторінку філософської світової періодики, яка входить у міжнародні наукометричні бази даних.

Завдяки участі у Програмі Фулбрайт (проф. І. В. Голубович) на факультеті поліпшено доступ до електронних архівних колекцій університетів США – бібліотеки Принстонського університету, Колумбійського університету (Бахметьєвського архіву). Результатом співробітництва з університетом м. Берген (Норвегія) (керівник проекту проф. Довгополова О. А.) стало відкриття доступу до електронних колекцій наукової періодики та баз даних університетів Норвегії. В межах співробітництва з Міністерством закордонних країн Німеччини (грант «Культура примирення: нова історична свідомість» - керівник проекту проф. Довгополова О. А.) поліпшений доступ до електронних наукових колекцій університетів Німеччини.

Філософський факультет ОНУ приймає участь у створенні національного галузевого реєстру «Ukrainian Index of Philosophy» в межах ініціативи сприяння розвитку гуманітаристики України «Ребрендинг філософії» (Інститут філософії НАН України імені Г. С. Сковороди). Мета проекту – систематизація даних про суб'єктів і досягнення вітчизняної гуманітарної освіти й науки шляхом створення національного галузевого індексу наукових установ, періодичних видань, фахівців, публікацій, дисертацій, фахових перекладів і наукових подій із впровадженням інструментів кількісного аналізу та з можливістю оновлення інформації самими суб'єктами фахової спільноти ([http/ www.community.ua](http://www.community.ua)).

Науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів

Основний напрямок науково-дослідної роботи факультету – комплексне дослідження філософсько-методологічних, культурологічних та теоретико-системних аспектів пізнання та знання. Пріоритетними є наукові розробки в галузі логіки та методології науки, системної теорії, філософії багато вимірності, компаративістських досліджень релігії, методології гуманітарного знання, філософської та інтегративної антропології, філософії історії, філософії права, академічної юдаїки, теоретичного аналізу філософсько-культурологічної спадщини Одеського (Новоросійського) університету на протязі його історії.

2.1.13. ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ, РЕКЛАМИ ТА ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ

Декан – доктор із соціальних комунікацій, професор О. А. Іванова

27 березня 2013 року в ОНУ імені І. І. Мечникова було відкрито кафедри видавничої справи і реклами та зв'язків з громадськістю відповідно до Наказу № 11-02 від 27.03.13 року з метою підвищення якості підготовки фахівців з вищою освітою в журналістській галузі. Факультет журналістики, реклами та видавничої справи було створено 19 серпня 2013 року відповідно до Наказу № 27-02 від 06.06.13 року відповідно до пункту 2 статті 30 Закону України «Про вищу освіту» та з метою підвищення якості підготовки фахівців з вищою освітою у галузі «Журналістика та інформація», більш ефективного проведення професійно-орієнтаційної роботи, формування контингенту студентів університету та забезпеченню потреб Одещини у відповідних кадрах.

Пріоритетним напрямком наукової роботи є 1. фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України та сталого розвитку суспільства і держави, 1.5. фундаментальні дослідження з актуальних проблем суспільних та гуманітарних наук, фундаментальні дослідження з актуальних проблем суспільних та гуманітарних наук: актуальні проблеми дослідження соціальних комунікацій, специфіка публіцистичної комунікації та дослідження публіцистичного контенту з точки зору комунікативного ефекту. Соціальні комунікації досліджуються в аспектах формування масової свідомості засобами кіномистецтва, сучасною пресою, інтернет-журналістикою, газетною публіцистикою, вивчаються засоби впливу (текстові, цифрові, віртуальні перетворення) залежно від виду журналістики.

Результатом наукової діяльності викладачів факультету є:

збірники статей – 1, статті – 40, наукові доповіді на конференціях – 23.

Доповіді на міжнародних конференціях – 13, доповідей за межами України – 2.

Викладачі факультету взяли участь у міжнародних семінарах, зокрема у Міжнародному колоквиумі Французької дослідницької програми CINESOV (2013-2015), наукової групи Тулузького університету Framespa і синематики Тулузи (доц. Мацишина І. В.). (Тулуза); IV міжнародному симпозіумі пам'яті Г. В. Флоровського «Доктрина творіння в патристичній традиції» (Принстонський ун-т, США) (доц. Г. В. Голубицька); 2 семінари з крос-медійної журналістики (Сібіу, Румунія), що проводилися під егідою проекту TEMPUS IV «Крос-медіа та якісна журналістика» (ст. викл. Азеев С. В., доц. Мацишина І. В.)

Участь студентів у НДР виявляється в таких результатах: доповіді на конференціях – 12, всього взяло участь у конференціях, конкурсах та олімпіадах 20 студентів. Отримано нагороди та грамоти участь у конкурсах – немає, у олімпіадах – 1 (2 місце). Студентами підготовлено і захищено робіт:

Магістерських робіт – 10; Дипломних – 25; Кваліфікаційних – 43; Курсових – 164.

Показники наукової та науково-технічної діяльності за 2013-2015 рр.

№ з/п	Назва показника наукової та науково-технічної діяльності факультету	2013 рік	2014 рік	2015 рік
1.	Чисельність штатних працівників, усього	23	22	22
	з них: доктори наук	2	2	2
	кандидати наук	10	10	10
	без ступеня	9	8	8
	аспіранти	2	2	2

Дисертація, яку було захищено 26 жовтня 2015 р. у спеціалізованій вченій раді Д. 26.001.33 Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка за спеціальністю 27. 00. 04 – Теорія та історія журналістики – Слісаренко М. І. «Жанрово-комунікаційні особливості памфлетів Миколи Хвильового доби «Камо грядеши».

Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих учених

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях (відсоток від загальної кількості студентів)	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2011	–	–	–
2012	–	–	–
2013	10	8	0
2014	13	8	30
2015	10	4	50

Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

Фахівці кафедри реклами та зв'язків з громадськістю беруть участь у проекті «Моніторинг регіональних ЗМІ» спільно з Інститутом демократії імені Пилипа Орлика за підтримки міжнародної організації Інтерньюз. Викладачі кафедри виступають як медіаексперти, аналізуючи регіональні (друковані та електронні) видання, виявляючи матеріали із ознаками замовності та оцінюючи рівень дотримання професійних стандартів. За 2015 рік опрацьовано близько 400 журналістських матеріалів одеських видань та близько 350 матеріалів донецьких, житомирських, дніпропетровських та харківських видань. Проведено порівняльний аналіз видань. Встановлено залежність між кількістю замовних матеріалів, ступенем порушення стандартів та наближенням передвиборчої кампанії.

Науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів

На кафедрі журналістики виконується НДР за темою № 216 «Актуальні проблеми дослідження соціальних комунікацій». Номер державної реєстрації № 0111U006699. Науковий керівник – д. філол. н., проф. Александров О. В. Назва пріоритетного напрямку розвитку науки і техніки згідно з Законом України 1. Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України та сталого розвитку суспільства і держави, 1.5. Фундаментальні дослідження з актуальних проблем суспільних та гуманітарних наук.

Назва напрямку секції: 4. Соціальні комунікації: 4.2. Журналістика та засоби масової інформації, піднапряму секції: 4.2.6. Типи, види, жанри журналістської діяльності. Одним із напрямків дослідження стало вивчення специфіки публіцистичної комунікації, основною ознакою якої, за гіпотезою проф. О. В. Александрова, стала не пропаганда, а масова комунікація, вираження громадської думки, встановлення інформаційних зв'язків між учасниками комунікаційного процесу.

Науковим результатом є вироблення загальної концепції дослідження журналістських та художньо-публіцистичних текстів проводиться з точки зору реалізації в них актуальних проблем соціальних комунікацій у різні періоди історії української та російської публіцистики, мовного коду сучасних журналістських текстів, стратегії PR-звернень, способи подачі інформації в них тощо. Виявлено специфіку публіцистичної комунікації та соціальної комунікативістики, визначено її базову модель, функції і суть. Встановлено, що специфіка публіцистичної комунікації закладена у базову модель комунікації, що являє собою втілену в текст інтелектуальну структуру у формі бінарної опозиції (що визначає структуру ментальних платформ), має певні просторові та часові параметри, риторичну форму викладу і яка забезпечує автору комунікативний контакт з масовим реципієнтом. Ця модель людини та світу – спільна для усіх учасників масового спілкування, забезпечує комунікативний ефект і продукується публіцистичним типом творчого мислення.

Видано 1 збірник статей, опубліковано 40 статей у журналах, 2 статті – у матеріалах конференцій. Виголошено 23 доповідей на конференціях. Захищено 10 магістерських дисертацій. 12 студентів взяли участь у 70-тій щорічній студентській науковій конференції ОНУ імені І. І. Мечникова, 5 студентів взяло участь у Всеукраїнській студентській конференції з напрямку «журналістика та інформація», «реклама та зв'язки з громадськістю» (квітень 2014 р., Херсон) та дві студентки взяли участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді за напрямом «видавнича справа та редагування» (квітень 2014 р., Львів), Червінська Хрестина посіла друге місце.

Без оплати у виконанні НДР брали участь 2 аспіранти та 3 молодих учених, 20 студентів.

2.2. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ПІДРОЗДІЛІВ

2.2.1. НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

Директор – М. О. Подрезова

Наукова бібліотека ОНУ імені І. І. Мечникова – одна з найстаріших та найбільших бібліотек на півдні України та володіє близько 4 млн. томів, серед яких визначне місце належить виданням ХУ-ХУІІІ ст., часто унікальним не тільки для нашої країни, але і для всього світу.

Сьогодні функціонує нова модель «Бібліотека-інформаційний центр». Одним із пріоритетних напрямків діяльності Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова – перехід на нові технології формування та використання інформаційних ресурсів, інформаційно-аналітичне забезпечення наукового та навчального процесів університету. Новий сегмент в бібліотечній роботі – відповідальність за розповсюдження результатів науково-дослідної роботи вчених вузу, проведення наукометричних та бібліометричних досліджень, просування періодичних видань університету в наукометричні бази. Проводиться моніторинг світових інформаційних ресурсів, збір та аналіз інформації про світові та національні рейтинги вузів. Наукова бібліотека є видавцем електронного наукового журналу відкритого доступу.

Основні пріоритетні напрями наукової діяльності вищого навчального закладу або наукової установи

Наукові проекти, спрямовані на введення в науковий обіг значного обсягу цінної інформації і ведуться за такими напрямками: підготовка і видання наукових довідкових видань, участь у створенні Державного реєстру книжкових пам'яток України як складової частини Державного реєстру національного культурного надбання, участь у створенні національної бібліографії України, репертуару української книги та періодики, комплексне вивчення історичних колекцій, реконструкція «розсіяних» колекцій, дослідження з історії університету, бібліотеки та формування окремих колекцій, підготовка та видання «Вісника Одеського національного університету. Серія Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство», створення та супроводження університетського репозитарію відкритого доступу як платформи для інтеграції в світовий інформаційний науковий простір, проведення бібліометричних та наукометричних досліджень, створення нових БД, створення електронної бібліотеки, міжнародне співробітництво.

Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

Країна партнер (за алфавітом)	Установа - партнер	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати від співробітництва
1	2	3	4	5
м.Краків (Польща)	Ягеллонський ун-т Дослідницький центр польської бібліографії Естрейхерів	Полоніка ХVІ-ХІХст.	Угода про наукову співпрацю № 11Н11 025380	Створення Електронної бази бібліографії Естрейхера

м.Кишинев (Молдова)	Ун-т «Вища Антропологічна школа»	Участь у спільних наукових дослідженнях на рівні бібліотек, обмін науковими виданнями.	Угода від 18.03.2013 р.	Проведення наукових конференцій, майстер-класів, семінарів, книжкових виставок.
м.Рига (Латвія)	<i>Академічна бібліотека Латвійського університету</i>	Участь у спільних наукових дослідженнях на рівні бібліотек, обмін науковими виданнями.	Угода від 18.09.2015 р.	Проведення наукових конференцій, майстер-класів, семінарів, книжкових виставок.

Поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності

Пріоритетним у сучасному обслуговуванні має бути надання користувачеві повнотекстових документів. Бібліотекою приділяється велика увага базам даних, саме вони – основа якості та ефективності пошуку інформації. У 2015 році було закуплено 19 БД (з них 16 повнотекстові) :

«Ліга – Закон» – комп’ютерно-правова програма
Електронна бібліотека «Центру учбової літератури»

Компанія EastView Publications надає доступ до повнотекстових журналів з гуманітарних, соціальних і політичних наук, літературно - мистецьких творів та ін.:

«Суспільні і гуманітарні видання» (“EastView”).
«Видання України» (“EastView”).
«Бібліотечна справа і інформаційне обслуговування» (“EastView”).

Компанія **EBSCO Publishing** – надає електронний доступ до повнотекстових журналів у сфері бізнесу, гуманітарних і суспільних наук і інших академічних дисциплін, а також до популярних періодичних видань:

Academic Search Premier («EBSCO»).
AHFS Consumer Medication Information («EBSCO»).
Business Source Premier («EBSCO»)
ERIC («EBSCO»)
European Views of the Americas: 1493 to 1750 («EBSCO»)
GreenFILE («EBSCO»)
Health Source - Consumer Edition («EBSCO»)
Health Source: Nursing/Academic Edition («EBSCO»)
Library, Information Science & Technology Abstracts («EBSCO»)
MasterFILE Premier («EBSCO»)
MEDLINE Newspaper Source («EBSCO»)
Newspaper Source («EBSCO»)
Regional Business News («EBSCO»)
TeacherReferenceCenter («EBSCO»).

Загальний обсяг повнотекстових баз складає 1319070 назв документів.

На протязі 2015 року користувачеві надавався доступ до безкоштовних БД:

«INTAS» – електронна наукова інформація для бібліотек, наукових організацій (доступ до ресурсів видавництва “Blackwell Publishing”, “Springer”, “Kluwer”).

«SpringerLink» – інформаційна служба надає доступ до більш 1200 назв журналів в електронному виді по науці, техніці і медицині.

«*DOAJ*» – журнали у відкритому доступі (охоплює безкоштовні, повнотекстові, наукові рецензовані журнали по різних категоріях, на багатьох мовах.) Ця директорія включає більш 1503 назв журналів, 380 з них, доступні для постійного пошуку.

«*Европейская цифровая библиотека – The European Library (TEL)*»

World Digital Library – Світова Цифрова Бібліотека.

ScientificCommons.org – гарвестер, що забезпечує вільний доступ до наукових робіт різноманітної тематики, опублікованих та розташованих у відкритих репозитаріях усього світу.

OAIster - гарвестер наукової інформації

CERN document server – повнотекстові документи в галузі фізики та суміжних дисциплін.

Cogprints - архів публікацій в галузі когнітивних наук (психологія, лінгвістика, біологія, комп'ютерні науки, філософія).

Directory of Mathematics Preprint and e-Print Servers – каталог посилань на архіви препринтів та електронних публікацій з математики та суміжних наук.

SAO/NASA Astrophysics Data System – цифрова бібліотека з фізики та астрономії.

SSRN – Social Science Research Network (SSRN) – реферати до 320200 наукових публікацій, повні тексти 258500 документів в галузі соціальних наук.

Economistsonline – економічні публікації.

RePEc – Відкритий Архів з економіки.

Гарвестер української наукової інформації.

Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України.

Socionet (Соционет) – портал доступу до російських наукових матеріалів (понад 30 інститутів Російської Академії Наук) в різних галузях знань, передусім суспільних науках.

«База даних безкоштовних електронних журналів» – близько 4000 журналів.

Cornell University Library (архів) – 659384 електронних публікацій в області фізики, математики, комп'ютерних наук, біології, фінансів та статистики.

eLIBRARY.RU – Научная электронная библиотека (Росія).

Вісник Московського державного університету, серія «Хімія» (Росія).

Журнал «*К Вершине*» (Росія).

З 1 січня 2015 року до 31 січня 2015 року надавався доступ до – юридичної повнотекстової бази даних *HeinOnline*. База даних охоплює понад 1800 юридичних періодичних видань. Крім колекції юридичних журналів, *HeinOnline* також містить повне зібрання «*Congressional Record*», повне зібрання «*United States Reports*» (починаючи з 1754), відомі світові судові справи (з початку 1700), юридичну класику XVI - XX століть, зібрання угод Організації Об'єднаних Націй і Ліги Націй, усі угоди США, Федеральний реєстр (з моменту створення в 1936), Зведення федеральних нормативних актів (починаючи з 1938) і багато іншого. Матеріали доступні в PDF форматі.

Надавався тестовий доступ до тематичних баз від компанії *EBSCO Publishing*:

Academic Search Complete (EBSCO) –

Applied Science & Technology Source (EBSCO),

Legal Source (EBSCO),

Political Science Complete (EBSCO),

Humanities Source (EBSCO),

Education Source (EBSCO).

Колекції ***SpringerLinkOnlineJournal*** містить понад 2200 рецензованих англійських журналів.

Журналів видавництва ***WileyOnline Library*** – однієї з найбільших світових видавничих компаній, що публікує 1500 рецензованих журналів (третій по кількості показник після *Elsevier* та *Springer*).

Антиплагіатної інтернет-системи ***StrikePlagiarism*** від польського розробника *StrikePlagiarism*.

Інформаційних ресурсів компанії ***Gale Cengage Learning*** – беззаперечного світового лідера з постачання наукових та освітніх інформаційних ресурсів.

Мультидисциплінарної бази ***InfoTracAcademicOneFile*** для літературознавців ***ArtemisLiterarySources*** та двох баз платформи ***ArtemisPrimarySources*** – ***FinancialTimesHistoricalArchive*** 1888-2010 і ***EconomistHistoricalArchive***.

сервісу ***SciFinder*** - пошукова система від компанії *Chemical Abstracts Service (CAS)*, що дозволяє здійснювати пошук по найбільш повному масиву інформації в галузі хімічних наук.

БД «***BioOne***»

Polpred.com. Огляд засобів масової інформації.

Вивчення фонду, підготовка друкованих каталогів, вивчення колекцій

О. Б. Дьомін, М. В. Алексеєнко **«Шукач слов'янських скарбів В. І. Григорович»**: монографія - вийшла друком. Спільний проект з історичним факультетом ОНУ. Складається з трьох розділів. Перший розділ містить відомості про життєвий та науковий шлях вченого (автор – проф. О. Б. Дьомін). Другий розділ присвячений історії формування іменного книжкового фонду професора В. І. Григоровича (автор – завідувача відділом НБ М. В. Алексеєнко). Третя частина являє собою каталог книжкового зібрання В. І. Григоровича, до складу якого входять 803 назви у 1081 од., серед яких рідкісні українські, болгарські, румунські, сербські, хорватські, словенські, російські, польські, чеські, грецькі видання та ін. (укладач каталогу – завідувача відділом НБ М. В. Алексеєнко)

Шедеври в колекціях університетської бібліотеки : західноєвропейська гравюра XV–XIX століть: каталог-альбом. Серія «Музеї Одеського національного університету імені І. І. Мечникова» / упоряд.: О. В. Полевщикова – вийшов друком. Серія заснована в 2015 р. на честь святкування 150-річного ювілею Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Дослідження з історії університету

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова: історія та сучасність (1865-2015): монографія – вийшла друком. Підготовлено розділи, які розкривають еволюцію ролі Наукової бібліотеки Одеського університету в ході її становлення і розвитку по періодам: Бібліотека Новоросійського університету (1865-1920). Формування фондів (0,5 друк. арк.) / О. В. Полевщикова ; Період 1920-1932 рр.; Період 1932-1991 рр. (1,2 друк. арк.) / В. В. Самодурова; Період 1991-2014 рр. (0,88 друк. арк.) / М. О. Подрезова

Золоті імена Одеського національного університету імені І. І. Мечникова: науковий довідник / упоряд. М. О. Подрезова, В. В. Самодурова - вийшов друком. Містить близько 100 всесвітньо відомих імен професорів і випускників університету, які увійшли в численні словники і довідники, що відображають внесок вчених у світову науку.

Випускники Одеського національного університету імені І. І. Мечникова: енциклопедичний словник / упоряд. В. П. Пружина, Г. П. Бахчиванжи, Д. І. Бургеля - друге перероблене та доповнене видання - підготовлено до друку. Словник доповнено новими іменами і включає в себе 1078 персоналій.

Напередодні епогею: одеські роки філософа і психолога професора Миколи Яковича Грота (1883-1886). Серія «Розвиток науки в Одеському (Новоросійському) університеті». Спільний проект з історичним, філософським факультетами та кафедрою соціальної та прикладної психології ОНУ. Підготовлено ч.1: Монографічна, розд.2, ч.2: Археографічна, розд.3, 4 / М. О. Подрезова – здано до друку.

Історія розвитку математичної науки: викладання і наукова діяльність. Серія «Розвиток науки в Одеському (Новоросійському) університеті» / упоряд. В. В. Самодурова. Проводилась робота по внесенню правок після бібліографічної редакції.

Нонна Михайлівна Шляхова : біобібліографічний покажчик / упоряд. Г. П. Бахчиванжи – вийшов друком. (0,87 арк.). Спільний проект з філологічним факультетом ОНУ.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова на сторінках центральної, регіональної та університетської преси, 2010-2014 рр.: електронне інформаційне видання / упоряд. О. В. Суровцева, Т. С. Кара. <http://library.onu.edu.ua/>

Не забудемо, пам'ятаємо: співробітники ОНУ ім. І. І. Мечникова в роки Другої світової війни: електронне інформаційне видання / упоряд. Г. П. Бахчиванжи. <http://library.onu.edu.ua/>

БД «Літопис Одеського національного університету: Факти та події. <http://library.onu.edu.ua/>

Участь у створенні національної бібліографії України

Збірник наукових праць **«Історія України в книжкових пам'ятках кінця XVII-XVIII ст.»** – спільний проект з історичним факультетом ОНУ, Відділом історії козацтва на півдні України Науково-дослідного інституту козацтва Інституту історії України НАН України – вийшов друком. Науковий редактор – доктор історичних наук, професор О. А. Бачинська. Третій розділ збірника «Історія України кінця XVII-XVIII ст. у письмових джерелах у фондах Наукової бібліотеки ОНУ», підготовлений зав. сектором НБ Є. В. Бережок, містить бібліографічний покажчик, що складається з 1202 назв історичних джерел.

Репозитарій

Відкрите електронне видання, яєсформоване для організації доступу до світових інформаційних ресурсів і створення цифрових колекцій результатів науково-дослідних матеріалів вчених ОНУ імені І. І. Мечникова. Впродовж 2015 року розміщались праці викладачів та співробітників ОНУ – 2182 од., з них 12 монографій. Опис праць проводився українською, російською та англійською мовами. На 01.01.2016 р. Репозитарій ОНУ налічує 7159 документів

Періодичні видання

«**Вісник ОНУ**. Серія: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство». ISSN 2304 - 1447 (Print), 2313 - 108X (Online). Вийшли друком Т.20, вип. №1(13)2015 та № 2(14) 2015.

Електронний міні-журнал «**Biblio-Колегіум**».ISSN 2409-4129. Доменне ім'я minilib.onu.edu.ua. Розміщено матеріали 70 Звітної наукової конференції професорсько-викладацького складу і наукових працівників Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, секції «Бібліотечно-бібліографічна справа».

Публікації

Алексеенко М. В. Одесские южнославянские знакомые В. И. Григоровича : по материалам именного книжного фонда Научной библиотеки Одесского университета // Вісник Одеського національного університету. Сер. : Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. – Одеса, 2015. – Т. 20, вип. 2 (14). – С. 79-92 (0,84 друк. арк.).

Алексеенко М. В. Славистическое книжное собрание профессора Виктора Ивановича Григоровича в библиотеке Одесского университета // В. И. Григорович и развитие славяноведения в России: материалы «круглого стола» с международным участием, посвященного 200-летию со дня рождения ученого, Казань, 10 апреля 2015. – Казань : изд-во Казанского ун-та, 2015. – С. 154-167 (0,71 друк. арк.).

Алексеенко М. В. До історії формування іменних книжкових фондів у бібліотеці Одеського університету // Зб. матеріалів наукової конференції «Одеський національний університет в освітньому та науковому просторі України та світу : історія та сучасність», Одеса, травень 2015 р. – (0,56 друк. арк.)

Бережок Е. В. Владельческие записи и экслибрисы представителей рода Строгановых в книжном собрании графа Александра Григорьевича Строганова // Вісник Одеського національного університету. Сер. : Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. – Одеса, 2015. – Т. 20, вип. 2 (14). – С. 93-107 (0,7 друк. арк.).

Великодная А. В. Владельческие записи на книгах из собрания Анджея Кухарского // Вісник Одеського національного університету. Сер. : Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. – Одеса, 2015. – Т. 20, вип. 1 (13). – С. 49-65 (0,57 друк. арк.).

Кара Т. С. Проблеми дослідження української історичної повісті першої половини ХХ ст. / Т. С. Кара // Вісник ОНУ. Серія: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. – 2015. – Т. 20, вип. 2 (14). – С. 60-66.– (0,56 друк.арк.)

Ложешник А. С. З фронтових доріг до книжкових полиць / А. С. Ложешник // Вісник ОНУ. Серія: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. – 2015. – Т. 20, вип. 1 (13). – С. 37-46. – (0,8 друк.арк.)

Ложешник А. С. «Солдаты невидимого фронта»: партизаны та підпільники Одеського університету у роки Другої світової війни / А. С. Ложешник // Вісник ОНУ. Серія: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. – 2015. – Т. 20, вип. 2 (14). – С. 67-76. – (0,8 друк.арк.)

Наукова бібліотека / М. О. Подрезова, О.В. Полевщикова, В.В. Самодурова // Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865-2015) / В. М. Адамян [та ін.]; гол. ред.: І. М. Коваль; ОНУ ім. І. І. Мечникова. – Одеса: Одеський нац. ун-т, 2015. – С. 905-913.

Подрезова М. О. Наукова бібліотека як науково-дослідна та науково-допоміжна установа університету: до історії формування моделі сучасної бібліотеки // Одеський національний університет в освітньому та науковому просторі України та світу: історія та сучасність: Зб. Матеріалів наукової конференції. – Одеса, 2015.- С.

Подрезова М. А. Сначала была библиотека: к 150-летию Одесского национального университета имени И. И. Мечникова // Дерибасовская-Решильевская: Альманах. – Одесса, 2015. – № 3 (62). – С. 90-104.

Подрезова М.О. Університетська бібліотека – ведучий центр культури і просвітництва// Харків як університетське місто: Матеріали міжнародної конференції, 11-12 листопада, 2015 р. – Харків, 2015.- С.

Подрезова М.О. Громадське звучання науково-просвітницької діяльності М. Я. Грота / М. О. Подрезова// Напередодні апогею: одеські роки філософа і психолога професора Миколи Яковича Грота (1883-1886). – Одеса, 2015. – Ч. 1: Монографічна, розд. 2. – С.

Публіцистика. Статті М. Я. Грота в газеті «Одесский вестник» (1883-1886) / авт. комент.: М. О. Подрезова // Напередодні апогею: одеські роки філософа і психолога професора Миколи Яковича Грота (1883-1886). – Одеса, 2015. – Ч. 2: Археографічна, розд. 3. – С.

Наративи. М. Я. Грот очима сучасників /авт. комент.: М. О. Подрезова // Напередодні апогею: одеські роки філософа і психолога професора Миколи Яковича Грота (1883-1886). – Одеса, 2015. – Ч.2: Археографічна, розд. 4. – С.

Полевщикова Е. В. Книжные знаки, владельческие и дарственные надписи на книгах из собрания математика И. Ю. Тимченко» // Вісник Одеського національного університету. Сер. : Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. – Одеса, 2015. – Т. 20, вип. 1 (13). – С. 66-85 (1,1 друк. арк.)

Павлюк Н. В. Отдел по славянской филологии профессора В. И. Григоровича Научной библиотеки Одесского государственного университета (публикация из архива В. С. Фельдмана и О. Ю. Ноткиной) // Вісник Одеського національного університету. Сер. : Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. – Одеса, 2015. – Т. 20, вип. 2 (14). – у друку (1,8 друк. арк.) – Стаття до друку підготовлена О. О. Ступак та М. В. Алексеєнко.

Самодурова В. В. Библиографы в контексте научнообликабиблиотеки ОНУ имени И. И. Мечникова: цели, задачи, новации / В. В. Самодурова // Вісник ОНУ. Серія: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. – 2015. – Т. 20, вип. 2 (14). – С. 152-164. – (1,04 друк. арк.)

Самодурова В. В. «Всем, трудящимся на благо Новороссийского университета...» / В. В. Самодурова // Вісник ОНУ. Серія: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. – 2015. – Т. 20, вип. 1 (13). – С. 17-34.– (1,44 друк.арк.)

Конференції, семінари

Проведено:

III Міжнародні книгознавчі читання «Стародруки і рідкісні видання в університетській бібліотеці», Одеса, 15-17 вересня 2015 р.;

70 наукова конференція професорсько-викладацького складу і наукових працівників Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Секція «Бібліотечно-бібліографічна справа»;

міський науково-практичний семінар «Актуальні питання описової каталогізації на сучасному етапі;

міський науково-практичний семінар «Нова модель інформаційно-бібліографічного обслуговування»;

міський семінар «Бібліотека ВНЗ в умовах розвитку науково-комунікаційної сфери»;

міський науково-практичний семінар «Новий напрямок у діяльності бібліотек: бібліометрія та наукометрія»;

вебінар для аспірантів «Оформлення публікацій у журналах та збірках»;

вебінар для аспірантів «Оформлення списку літератури у наукових публікаціях»;

семінар для аспірантів «Універсальна Десятькова Класифікація: Методика визначення індексу»;

семінар для аспірантів «Наукометричні показники та наукометричні бази даних»;

семінар для бакалаврів та аспірантів «Основні електронні біографічні ресурси з біографістики»;

семінар для бакалаврів та аспірантів «Основні науково-допоміжні видання з біографістики».

Доповіді на наукових конференціях, семінарах

Алексеєнко М. В. Власницькі ознаки слов'янської бібліотеки В. І. Григоровича (70-а Наукова конференція професорсько-викладацького складу і наукових працівників ОНУ імені І. І. Мечникова (70-я звітна наукова конференція професорсько - викладацького складу і наукових працівників ОНУ. Секція Бібліотечно-бібліографічна справа, Одеса, 27 листопада 2015 р.).

Алексеєнко М. В. Дарчі написи на книгах – свідоцтво професійного кола власника (на прикладі славістичного книжкового зібрання В. І. Григоровича) (III Міжнародні книгознавчі читання «Стародруки і рідкісні видання в університетській бібліотеці», Одеса, 15-17 вересня 2015 р., НБ ОНУ)

Алексеєнко М. В. Книжкове зібрання В. І. Григоровича (Семінар «Пам'ятки писемності та культури у фондах бібліотек» для працівників бібліотек Півдня України, Одеса, 10 грудня 2015, ОННБ)

Алексеевко М. В. «Шукач слов'янських скарбів В. І. Григорович»: презентація видання (Семінар у бібліотеці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського «Місце та роль рідкісної книги у сьогоденні», Одеса, 25 вересня 2015)

Бережок Є. В. Альбом карикатур Майо (les Maueux) з бібліотеки графа О. Г. Строганова (III Міжнародні книгознавчі читання «Стародруки і рідкісні видання в університетській бібліотеці», Одеса, 15-17 вересня 2015 р.)

Бережок Є. В. Книжкове зібрання знатного вельможі та державного діяча : до 220-річчя від дня народження графа Олександра Григоровича Строганова (70-а Наукова конференція професорсько-викладацького складу і наукових працівників ОНУ імені І. І. Мечникова (70-я звітна наукова конференція професорсько-викладацького складу і наукових працівників ОНУ. Секція Бібліотечно-бібліографічна справа, Одеса, 27 листопада 2015 р.)

Бережок Е. В. Французская карикатура первой трети XIX ст. в фондах Научной библиотеки одесского национального университета имени И. И. Мечникова (XVIII Міжнародна науково-практична конференція «Збереження та охорона культурних та наукових цінностей. К 80-річчю Міжнародного Договору о захисті художніх та наукових установ та історичних пам'яток (Пакт Реріха)», Одеса, 20-22 листопада 2015, Одеський Будинок-Музей імені М. К. Реріха)

Великодна Г. В. Колекція прекурських книг у фондах університетської бібліотеки (III Міжнародні книгознавчі читання «Стародруки і рідкісні видання в університетській бібліотеці», Одеса, 15-17 вересня 2015 р.)

Великодна Г. В. Прекурські книжкові пам'ятки у колекції А. Кухарського (70-а Наукова конференція професорсько-викладацького складу і наукових працівників ОНУ імені І. І. Мечникова (70-я звітна наукова конференція професорсько-викладацького складу і наукових працівників ОНУ. Секція Бібліотечно-бібліографічна справа, Одеса, 27 листопада 2015 р.)

Подрезова М. О. Інноваційні моделі наукової комунікації (Всеукраїнська науково-практична конференція «Бібліотека – фундамент освіти, берегиня знань, осередок культури: До 95 – річниці заснування Наукової бібліотеки Національного університету імені адмірала Макарова. 19 листопада 2015 р. Миколаїв).

Подрезова М. О. Відкритий доступ – Рух OpenAcces як інноваційна модель наукової комунікації (Всеукраїнська науково-практична конференція «Бібліотеки вищих навчальних закладів України у процесі імплементації Закону України «Про вищу освіту» та інформатизації суспільства», 16-19 червня 2015 р.).

Подрезова М. О. Наукова бібліотека як науково-дослідна та науково-допоміжна установа університету: до історії формування моделі сучасної бібліотеки (Наукова конференція «Одеський національний університет в освітньому та науковому просторі України та світу: історія та сучасність»).

Подрезова М. О. Громадське звучання науково-просвітницької діяльності М. Я. Грота. Науковий спадок М. Я. Грота у фондах університетських бібліотек України: біобібліографічний покажчик (70-я звітна наукова конференція професорсько-викладацького складу і наукових працівників ОНУ. Секція Бібліотечно-бібліографічна справа, Одеса, 27 листопада 2015 р.).

Подрезова М. О. Університетська бібліотека – ведучий центр культури і просвітництва (Міжнародна конференція «Харків як університетське місто», 11-12 листопада 2015 р. , Харків).

Полевщикова О. В. Художнє надбання Б. Пікара у колекціях Наукової бібліотеки ОНУ імені І. І. Мечникова (III Міжнародні книгознавчі читання «Стародруки і рідкісні видання в університетській бібліотеці», Одеса, 15-17 вересня 2015 р.)

Міжнародне співробітництво

Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І. І. Мечникова плідно співпрацює з Дослідницьким центром польської бібліографії Естрейхерів в Ягеллонському університеті (м. Краків, Польща). Предметом та метою співпраці є взаємний обмін науковою інформацією, що стосується бібліографічного опису полоніків XVI-XIX століть.

Підтримуються контакти з університетом «Вища Антропологічна школа» (м. Кишинів, Молдова), Науковою бібліотекою ім. М. І. Лобачевського Казанського федерального університету (м. Казань, Росія), Національною бібліотекою Білорусі (м. Мінськ, Білорусь), Академічною бібліотекою Латвійського Університету (м. Рига, Латвія)

У 2015 р. за межами України вийшла друком 1 стаття співробітника Відділу рідкісних книг та рукописів НБ ОНУ загальним обсягом 0,71 друк. арк.:

Алексеевко М. В. Славистическое книжное собрание профессора Виктора Ивановича Григоровича в библиотеке Одесского университета // В. И. Григорович и развитие славяноведения в России : материалы «круглого стола» с международным участием, посвященного 200-летию со дня рождения ученого, Казань, 10 апреля 2015. – Казань : изд-во Казанского ун-та, 2015. – С. 154-167.

Науково-інформаційна діяльність Створення БД

Впродовж року для науковців, аспірантів, співшукачів вченого звання та з метою підвищення ефективності інтеграції учених ОНУ в світову наукову спільноту створено бази даних, до складу яких входять перелік вітчизняних та зарубіжних фахових видань із зазначеної науки, перелік видань, що входять до наукометричних БД та ресурси відкритого доступу:

Історичні науки;
Політологічні науки;
Педагогічні науки;
Соціологічні науки;
Фізико-математичні науки;
Філологічні науки

Створення електронної бібліотеки

Структура:

Архів-репозитарій ОНУ імені І. І. Мечникова

Електронна бібліотекастаровиннихвидань

«Biblio - Колегіум»: Електронний міні-журнал НБ ОНУ імені І. І. Мечникова.

Учбові та методичні матеріали викладачів ОНУ імені І. І. Мечникова.

Проведення бібліометричних та наукометричних досліджень

У загальнодержавному проєкті «Наукова Періодика України» (УРАН) у 2015 р. взяли участь, ще 6 видань ОНУ:

Вісник ОНУ. Біологія
Вісник ОНУ. Правознавство
Записки з романо-германської філології
Мікробіологія і біотехнологія
Мова
Правова держава
Загалом включено 10 видань.

До проєкту «Українські наукові журнали» введено 16 видань ОНУ:

Odessa Astronomical Publications

Photoelectronics

Вісник ОНУ. Бібліографознавство. Бібліотекознавство. Книгознавство

Вісник ОНУ. Біологія

Вісник ОНУ. Географічні та геологічні науки

Вісник ОНУ. Економіка

Вісник ОНУ. Правознавство

Вісник ОНУ. Психологія

Вісник ОНУ. Соціологія і політичні науки

Вісник ОНУ. Хімія

Записки з романо-германської філології

Мікробіологія і біотехнологія

Мова

Правова держава

Сенсорна електроніка і мікросистемні технології

Слов'янський збірник

Для отримання експертної оцінки ICV2014 в Index Copernicus (Польща) введено 14 періодичних видань ОНУ:

Odessa Astronomical Publications

Photoelectronics

Вісник Одеського національного університету. Біологія

Вісник Одеського національного університету. Правознавство

Вісник Одеського національного університету. Психологія

Вісник Одеського національного університету. Соціологія і політичні науки

Вісник Одеського національного університету. Хімія

Вісник ОНУ. Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство.

Вісник ОНУ. Географічні та геологічні науки

Записки з романо-германської філології

Мікробіологія і біотехнологія

Мова

Правова держава

Фізика аеродисперсних систем

Укладено договір з БД РІНЦ на включення 7 серій «Вісника ОНУ»:

Вісник ОНУ. Біологія

Вісник ОНУ. Географічні та геологічні науки

Вісник ОНУ. Правознавство

Вісник ОНУ. Психологія

Вісник ОНУ. Соціологія і політичні науки

Вісник ОНУ. Філологія

Вісник ОНУ. Хімія

Було перевірено та розміщено 144 вип., що становить 3099 статей.

Загалом включено 9 серій «Вісника ОНУ».

18 видань реферуються в пошуковій службі Base-search (Німеччина):

Вісник ОНУ. Бібліографознавство. Бібліотекознавство. Книгознавство

Вісник ОНУ. Біологія

Вісник ОНУ. Географічні та геологічні науки

Вісник ОНУ. Правознавство

Вісник ОНУ. Соціологія і політичні науки

Вісник ОНУ. Хімія

Діалог: медіа-студії

Записки з ономастики (Opera in onomastica)

Записки з романо-германської філології

Записки з українського мовознавства (Opera in linguistica ukrainiana)

Записки історичного факультету

Известия Музейного Фонда им. А. А. Браунера

Мікробіологія і біотехнологія (Microbiology & Biotechnology)

Проблеми сучасного літературознавства

Слов'янський збірник (Slavic collection)

Фізика аеродисперсних систем

Записки з загальної лінгвістики

Чорноморська минувшина

В базі ResearchVib зареєстровано – 10 серій «Вісника ОНУ».

Вісник ОНУ. Бібліографознавство. Бібліотекознавство. Книгознавство

Вісник ОНУ. Біологія

Вісник ОНУ. Географічні та геологічні науки

Вісник ОНУ. Економіка

Вісник ОНУ. Правознавство
Вісник ОНУ. Психологія
Вісник ОНУ. Соціологія і політичні науки
Вісник ОНУ. Філологія: літературознавство, мовознавство
Вісник ОНУ. Хімія
Мікробіологія і біотехнологія (Microbiology & Biotechnology)

Зареєстровано 2 періодичних видань в базах даних Citefactor и Advanced Sciences Index:
Вісник ОНУ. Бібліографознавство. Бібліотекознавство. Книгознавство
Мікробіологія і біотехнологія (Microbiology & Biotechnology)

Створено профіль та заповнено анкети для видання «Вісник ОНУ. Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство» на платформі Google Академія, БД DRJL та InfoBase

Зареєстровано в ISSN реєстрі:
Правова держава (друкована)
Слов'янський збірник (друкована)
Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління (друкована)
Записки з українського мовознавства (друкована)
Вісник ОНУ. Біологія (онлайн-версія)
Вісник ОНУ. Хімія (онлайн-версія)
Вісник ОНУ. Соціологія (онлайн-версія)
Мова (онлайн-версія)

Присвоєно DOI статтям у періодичних виданнях:
Вісник ОНУ. Біологія (77DOI)
Вісник ОНУ. Соціологія і політичні науки (68DOI)
Вісник ОНУ. Хімія (105DOI)

Розроблено методичні рекомендації, консультування та реєстрація вчених в ORCID.

Виконано 20 наукометричних довідок: перевірка показників (h-index вчених; SNIP, SJR, імпаکت-фактор журналів та ін.)

Проводилось щомісячне відстеження наукометричних показників вчених ОНУ за базами даних (кількість статей, індекси цитування та Гірша):

Scopus
РІНЦ
для аналізу наукової активності ОНУ

Об'єднано 142 профілі вчених в Scopus для коректного відстеження цитованості наукових статей кількістю

Проводилось відстеження рейтингів університету:

Webometrics – 10-е місце в Україні, 2101-е в світі.

Рейтинг вищих навчальних закладів України Scopus – кількість статей 2508, кількість цитувань – 10490, h-індекс - 44

Рейтинг ЮНЕСКО «Топ-200 Україна» – 18 місце.

Список монографій

1. Дьомін О.Б., Алексеєнко М. В. Шукач слов'янських скарбів В. І. Григорович: монографія/ наук. ред. В. О. Колесник ; відп. ред. М. О. Подрезова ; бібліогр. Ред. Г. В. Великодна ; авт. передм. І. М. Коваль; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Наукова б-ка. – Одеса : ОНУ, 2015. – 480 с. : 12 арк. іл.
2. Шедеври в колекціях університетської бібліотеки : західноєвропейська гравюра XV-XIX століть = MasterpiecesintheUniversityLibrarycollections: westernEuropeanprintsoftheXV-XIXcenturies: каталог-

альбом / упоряд. : О. В. Полевщикова, М. В. Алексеєнко, Є. В. Бережок ; пер. Анг. : О. В. Полевщикова, О. Л. Ляшенко; відп. ред. М. О. Подрезова; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Наукова б-ка. – Одеса : Астропринт, 2015. – 148с. : грав.

3. Історія України в книжкових пам'ятках кінця XVII-XVIII ст. : з колекцій Наукової бібліотеки ОНУ : зб. наук. пр. / авт. : О. А. Бачинська, Т. В. Чухліб ; упоряд. Є. В. Бережок ; пер. Текстів з фр. та ред.: Л. С. Дімова, Н. Г. Іванова, О. О. Радзиховська ; наук. ред. авт. комент. О. А. Бачинська ; відп. ред. М. О. Подрезова ; бібліогр. ред. Г.В. Великодна ; Одес. Нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наукова б-ка, іст. ф-т, Від історії козацтва на півдні України Н.-д. ін-ту козацтва Ін-ту історії України НАН України. – Одеса : ОНУ, 2015.

4. Золоті імена Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (1865-2015) : наук. довідник / ОНУ ім. І. І. Мечникова, Наукова б-ка ; наук. ред., авт. вступ. Ст. І. М. Коваль ; упоряд. : М. О. Подрезова, В. В. Самодурова; бібліогр. ред. А. П. Бахчиванжи. – Одеса : Астропринт, 2015. – 108 с

5. Напередодні апогею: одеські роки філософа і психолога професора Миколи Яковича Грота (1883-1886) / В. І. Подшивалкіна, І. В. Голубович, М. О. Подрезова, В. М. Хмарський, О. Є. Музичко. Серія : «Розвиток науки в Одеському національному університеті», Вип. : Психологія. Філософія. – Одеса : ОНУ, 2015.

2.2.2. БОТАНІЧНИЙ САД

Директор – доктор біологічних наук, професор О. М. Слюсаренко

Ботанічний сад створений у 1867 р при Новоросійському Імператорському університеті як підрозділ, що забезпечував рослинним матеріалом навчальний процес перетворився на наукову установу загальнодержавного значення у якій, на жаль, в поточний час з штатного розпису вилучені посади наукових співробітників.

Основні пріоритетні напрямки наукової діяльності полягають у:

проведенні фундаментальних і прикладних науково-дослідних робіт з інтродукції, акліматизації, розмноженні та ефективному використанні рослин, грибів та водоростей місцевої і світової флори, а також захисту рослин від збудників хвороб і шкідників;

забезпеченні рослинним матеріалом та веденні навчальної, освітньо-виховної та просвітницької роботи з питань ботаніки, екології, охорони природи, селекції, рослинництва, декоративного садівництва, ландшафтної архітектури та захисту рослин від збудників хвороб і шкідників.

Науково-педагогічні кадри

До початку проведення реформ Міністерством освіти і науки, молоді та спорту кількість наукових співробітників становила 15 осіб, з них кандидатів наук – 9, докторів – 1. Після першого етапу реформи кількість наукових співробітників становила 8 осіб; після другого етапу – кількість наукових співробітників становила 0 осіб. В поточний час в ботанічному саду працюють чотири кандидата і один доктор наук.

Кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування

Категорії робіт	2012		2013		2014		2015	
	К-ть од.	Тис.гр н.	К-ть од.	Тис.грн	К-ть од.	Тис.грн	К-ть од.	Тис.грн.
Фундаментальні	0	-	0	-	0	-	0	-
Прикладні	0	-	0	-	0	-	0	-
Госпдворні	0	-	0	-	0	-	0	-

Проводилася робота із реконструкції зеленої зони території університету на Французькому бульварі. Результати фундаментальних досліджень

У 2014 році продовжено ініціативні роботи із фундаментального напрямку досліджень щодо встановлення закономірностей формування мікоценозу у філоплані та рзосфері рослин з урахуванням антропогенного навантаження.

Роботи передбачали подальший розвиток розділу, який стосується вивчення впливу на мікбіоту і рослини внесених у ґрунт природних мінералів (анальцим, трепел та ін), спор *Penicillium roseo-purpureum*, та *Fusarium graminearum* іміобілізованих на мінералі, а також ґрунтосумішей, розроблених у рамках іноваційного проекту: “Впровадження новітньої технології хімічної та фітомеліорації кислих та засоленних ґрунтів” спільно із Національним ботанічним садом ім. М. М. Гришка НАН України (№ договору з НАН України 25-06-14 ві 17 березня 2014 р).

Підтверджено, що внесення анальциму та спор *P. roseo-purpureum* та *F. graminearum* іміобілізованих на анльцимі у рзосферу *S. splendens* та *T. aestivum* сприяє збільшенню чисельності мікроміцетів різних груп трофності. Показано, що таксономічний склад мікроміцетів ґрунтового субстрату при внесенні анальциму та іміобілізованих на ньому спор *P. roseo-purpureum* та *F. graminearum* зазнає суттєвих змін.

Розроблені ґрунтосуміші до складу яких надходять природні мінерали (анальцим, трепел та ін.), сілікат калію та сапрпель сприяють розвитку рослин і нормалізують склад популяцій мікроміцетів у рзосфері. Внесення культуральної рідини та спор *P. roseo-purpureum* разом із ґрунтосумішами підсилює позитивний вплив останніх на рослини і зменшує кількість фітопатогенних видів у рзосфері.

Результати прикладних досліджень

Продовжувалися традиційні для Ботанічного саду наукові роботи з інтродукції рослин, дослідження спрямовані на збереження і поповнення колекційного фонду новими зразками, та роботи пов’язані із

розробкою рекомендацій щодо вирощування інтродуцентів, їх розмноження і впровадження у виробництво та озеленення населених пунктів, а також можливого їх використання у лісовому господарстві.

У звітному році продовжено інтродукційне вивчення нового для колекції рослин Ботанічного саду виду *Steviareboudiana* Bert. Вивчення виду в умовах Ботанічного саду ОНУ провадиться з метою рекомендації її можливого введення в промислову культуру на Півдні України для одержання сировини для виготовлення ліків та рослинних добавок. У звітному році розпочато вивчення фенологічного спектру виду та накопичення насінневого матеріалу для проведення подальших досліджень.

Проводили роботи з урізноманітнення асортимента декоративних багаторічних та однорічних рослин, що володіють фітонцидними властивостями для їх можливого використання в озелененні об'єктів рекреаційного призначення.

Продовжено наукові дослідження спрямовані на збереження існуючих видів у колекції родини Orchidaceae та її поповнення новими видами. Продовжено роботи з розробки технологічних регламентів з вирощування рослин родини орхідних та введення нових видів до асортименту культур промислового квітництва.

У 2015 р завершено перший етап фундаментального дослідження за темою: “Теоретичні основи формування сталих рослинних угруповань інтродуцентів Північно-Західного Причорномор'я з використанням колекційного фонду ботанічного саду”

Розробки, які впроваджено у 2014 р. за межами ВНЗ або НУ

Впровадження розробок за межами ВНЗ немає оскільки у 2014 р за відсутністю фінансування і кадрових наукових співробітників науково-дослідні роботи в повному обсязі не провадились. Впроваджувалися інтродуценти, як результат інтродукційних досліджень, мешканцям міста на суму близько 30 тис. грн.

За результатами робіт в рамках виконання інноваційного проекту змонтовано лінію на виробничій базі НВ ТОВ “Сінта”, розпочато виробництво ґрунтосумішей для відновлення родючості ґрунтів та підвищення адаптаційного потенціалу рослин інтродуцентів.

Отримані результати, оформлені у трьох патентах на корисну модель:

Патент на корисну модель № 99424 “Суміш для рекультивації та детоксикації ґрунтів” – Зареєстровано в Державному реєстрі патентів України на корисні моделі 10. 06. 2015 р.

Патент на корисну модель № 91819 “Суміш для меліорації ґрунтів” – Зареєстровано в Державному реєстрі патентів України на корисні моделі 10. 07. 2014 р.

Патент на корисну модель № 87351 “Спосіб підвищення родючості піщаних ґрунтів” – Зареєстровано в Державному реєстрі патентів України на корисні моделі 10. 02. 2014 р.

Діяльність структурного підрозділу з комерціалізації науково-технічних розробок

Проводилася реалізація посадкового матеріалу інтродуцентів, надавалися консультативні послуги місцевим органам влади та мешканцям міста щодо стану зелених насаджень і можливості застосування певних агроприймів для поліпшення стану останніх.

Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих учених

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях та відсоток від загальної кількості студентів	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2012	1		
2013	-		
2014	-		
2015	2		

В межах наукових тем ботанічного саду проводяться навчально-практичні заняття зі студентами біологічного факультету ОНУ, Одеського обласного медичного училища (фармацевтичне відділення 1 курс), Одеського педагогічного коледжу. Для проведення занять на території Ботанічного саду утримується ділянка “Система квіткових рослин за А. Л. Тахтаджаном”, колекція якої налічує 176 видів рослин з 50 сімейств, та представлена трав’янистими багаторічниками (154 вида), дворічниками (5 видів), однорічниками (1 вид) та напівкущами (15 видів), та ділянка лікарських та ефіроолійних рослин.

Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

Співпраця з ботанічними установами світу проводиться у рамках програм BGCІ (Міжнародної ради Ботанічних садів) і полягає у обміні насіннєвим матеріалом.

Обмінний фонд насіннєвої лабораторії ботанічного саду ОНУ у 2012 р представлений 450 зразками насіння з колекційних фондів. Обмін делектусами проведено з 246 ботанічними установами 43 країн світу, у т.ч. з 48 ботанічними садами та дендраріями України. Для науково-дослідної роботи з інтродукції та поповнення колекційних фондів ботанічного саду отримано 86 зразків насіння.

Наукова та науково-технічна діяльність, що здійснювалася спільно з науковими установами НАН та галузевих академій наук України

Ботанічний сад співпрацює з Національним ботанічним садом ім. Гришка НАН України у напрямку використання природних мінералів і отриманих на їх основі ґрунтосумішей для можливого їх використання при регулюванні чисельності фітопатогенних організмів та підвищенні адаптаційного потенціалу рослин інтродуцентів.

Спільно з Національним ботанічним садом ім. М. М. Гришка (НАНУ) розроблені ґрунтосуміші до складу яких надходять природні мінерали (анальцим, трепел), сілікат калію та сапропель, які сприяють розвитку рослин і нормалізують склад популяцій мікроміцетів у ризосфері. Внесення культуральної рідини та спор *R. roseo-purpureum* разом із ґрунтосумішами підсилює позитивний вплив останніх на рослини і зменшує кількість фітопатогенних видів у ризосфері.

За результатами виконаних робіт в рамках інноваційного проекту змонтовано лінію на виробничій базі НВ ТОВ “Сінта”, розпочато виробництво ґрунтосумішей для відновлення родючості ґрунтів та підвищення адаптаційного потенціалу рослин інтродуцентів.

Отримані результати, оформлені у трьох патентах на корисну модель:

Патент на корисну модель № 99424 “Суміш для рекультиватії та детоксикації ґрунтів” – Зареєстровано в Державному реєстрі патентів України на корисні моделі 10. 06. 2015 р.

Патент на корисну модель № 91819 “Суміш для меліорації ґрунтів” – Зареєстровано в Державному реєстрі патентів України на корисні моделі 10. 07. 2014 р.

Патент на корисну модель № 87351 “Спосіб підвищення родючості піщаних ґрунтів” – Зареєстровано в Державному реєстрі патентів України на корисні моделі 10. 02. 2014 р.

Заходи, здійснені спільно з облдержадміністрацією

Щорічно спільно з Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації ботанічний сад приймає участь у проведенні “Дня довкілля”, програмі “Парад парків”.

У звітний період за замовленням міської та районних адміністрацій, а також інших закладів проводилося фітосанітарне обстеження ряду об’єктів м. Одеси та подавалися рекомендації щодо їх охорони та захисту від шкідників і хвороб.

Під патронатом міської ради та адміністрації Приморського району Ботанічний сад брав участь у міській виставці квітів.

У звітному році Ботанічним садом проведено 3 фестивалів і в рамках проведення дня японської культури в Одесі проведено презентацію проекту японського саду.

Поліпшення рівня інформаційного забезпечення

Ботанічний сад (Французький бульвар, 87) підключено до мережі інтернет, що надає доступ до електронних колекцій, наукової періодики та баз даних провідних наукових видавництв світу про патентно-ліцензійну діяльність.

Розвиток матеріально технічної бази досліджень

Для повноцінної роботи Ботанічного саду з виконання основних напрямків його роботи з інтродукції і акліматизації рослин, а також повноцінне проведення досліджень з вивчення норми реакції рослин-інтродуцентів на стрес фактори у тому числі на патогенні організми необхідно:

1. Провести капітальний ремонт теплиць, як головного інструменту інтродукції тропічних, субтропічних, кактусів, сукулентів, орхідних та ін.
2. Оновити парк малої механізації, що підвищить ефективність роботи співробітників Ботанічного саду.
3. Замінити застаріле обладнання мікологічної лабораторії.

У зв'язку із проведенням упорядкування державних видатків у галузі освіти наукова діяльність ботанічного саду обмежується, що не сприяє розвитку робіт у напрямку розвитку досліджень які були б спроможні перетворитися на наукові школи. Необхідно відновити посади наукових співробітників і оновити організаційно структуру Ботанічного саду, як науково-дослідного підрозділу, що сприятиме розвитку наукових досліджень і сприятиме підвищенню ефективності роботи підрозділу в цілому.

На постійно працюючих курсах проводиться робота з слухачами за програмами “Декоративне садівництво відкритого ґрунту” та “Декоративне садівництво закритого ґрунту”.

2.2.3. НДІ «АСТРОНОМІЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ»

Директор – доктор фізико-математичних наук, професор С. М. Андрієвський

Науково-дослідний інститут «Астрономічна обсерваторія» Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (НДІ АО ОНУ. Рік заснування – 1871. Має спостережні станції в с. Маяки та с. Крижанівка, спостережне обладнання в Росії, Туркменії, Словаччині. У складі НДІ АО ОНУ три відділи (Відділ фізики зір і галактик, Відділ фізики малих тіл Сонячної системи, Відділ космічних досліджень) та три робочі групи при директорі (з астрометрії та небесної механіки, астрономічного приладобудування, космології). Основна діяльність – наукові дослідження. Галузь досліджень – астрономія.

Найважливіші проблеми фізико-математичних та технічних наук

Напрямки наукових досліджень:

Дослідження фізичних характеристик, хімічного складу, будови й еволюції зір та галактик. Наукові керівники доктори наук С. М. Андрієвський, Т. В. Мішеніна, В. В. Ковтюх.

Дослідження руху, фотометричних характеристик і фізичних особливостей штучних небесних тіл. Науковий керівник кандидат наук М. І. Кошкін

Просторовий розподіл, фізичні характеристики й еволюція метеорної й кометної речовини. Наукові керівники доктор наук С. М. Андрієвський, кандидат наук Ю. М. Горбаньов.

Космологічні моделі в чотиривимірному та багатовимірному просторі-часі. Науковий керівник доктор наук О. І. Жук.

Відносні визначення координат і небесно-механічні дослідження природних і штучних небесних тіл. Наукові керівники кандидати наук М. І. Кошкін, О. А. Базей.

Розробка й створення нових систем телескопів, методів і засобів реєстрації астрономічних даних. Науковий керівник кандидат наук С. М. Удовіченко.

Найвагоміші результати фундаментальних досліджень та прикладних досліджень і розробок

Тема 498. «Оксиген у Галактиці: процеси нуклеосинтезу і розподіл у підсистемах», науковий керівник д.ф.-м.н., ст.н.с. В. В. Ковтюх.

Найважливішим результатом 2015 року є відкриття нелінійності просторового розподілу вмісту деяких хімічних елементів у внутрішніх областях нашої Галактики. Єдине значення градієнту розподілу вмісту того чи іншого хімічного елементу, яке отримували раніше, просто свідчило про експоненціальний розподіл густини речовини по радіусу в Галактиці. Наші нові результати показують, що радіальний просторовий розподіл вмісту деяких хімічних елементів виявив структуру плато в області від галактичного центру до 6.5 кпс. Зміна знаку градієнту у цій області показує, що її фізико-хімічні властивості визначаються динамічним впливом з боку галактичного бару (центральної міжспіральної перетинки) на міжзоряне середовище центральної частини галактичного диску.

Опубліковано 21 наукову статтю в фахових виданнях та 5 тез доповідей на міжнародних конференціях.

Тема 526. «Вивчення походження хімічних елементів, структури і еволюції зір, міжзоряного середовища, галактик та великомасштабної структури Всесвіту», науковий керівник д.ф.-м.н., ст.н.с. Т. В. Мішеніна.

Визначено вміст марганцю та сірки в атмосферах зір-карликів, що належать тонкому і товстому дискам Галактики, потоку Геркулеса, та в цефеїдах. Виявлено ріст вмісту марганцю зі збільшенням металічності, що підтверджує базовий сценарій, де більша частина марганцю в диску Галактики і на Сонці, походить від термоядерних Наднових, та проаналізовано і використано інші нові джерела. На основі дослідження барію в розсіяних Скупченнях запропоновано нове джерело його виробництва – і-процес нейтронного захвату.

Подальшого розвитку набув запропонований раніше новий механічний підхід для опису великомасштабної структури сучасного Всесвіту, який дозволяє описувати динаміку галактик і скупчень

галактик з урахуванням гравітаційної взаємодії і космологічного розширення, а також дослідити різні альтернативні космологічні моделі темної енергії.

Опубліковано **19** наукових статей в фахових виданнях та **15** тез доповідей на міжнародних конференціях.

Тема 527. «Високоточні вимірювання та моделювання руху штучних і природних космічних тіл у навколоземному просторі», науковий керівник д.ф.-м.н., проф. С. М. Андрієвський

Вперше визначено орієнтацію вісі обертання та зміну періоду обертання непрацюючого супутника Кберс-2В та були суттєво уточнені параметри обертання аварійного супутника ЄКА Енвісат – першого кандидата на активне видалення з орбіти. Результати представлені спільно із фахівцями університету Берна (Швейцарія) на міжнародній конференції АМОС-2015 на Гавайях (США). Розроблено новий метод визначення чисельної орбіти телекомунікаційних геостационарних супутників на підставі спостережень затримок сигналу на різних пунктах. Показано, що стандартне відхилення координат ГСС складає близько до 10 метрів. Створено новий модернізований метод Гауса, призначений для пошуку первинних елементів орбіти малих небесних тіл, з підвищеною стійкістю процесу обчислень. Отримано фотометричні і спектроскопічні спостереження комети 29P/Швассмана-Вахмана-1 на 6м телескопі БТА САО РАН і на 1.6м телескопі Національної лабораторії астрофізики (Бразилія). Виявлено наявність молекул CO+ та N2+ у комі, а також викидів з кометної коми речовини на відстані 5,25 а.о. від Сонця. Продуктивність утворення вільної газо-пилової матерії оцінено на рівні від 30 до 104 кг/сек.

Опубліковано **12** наукових статей в фахових виданнях та **8** тез доповідей на міжнародних конференціях.

Результати фундаментальних досліджень у галузі природничих, суспільних і гуманітарних наук

а) важливі результати за усіма закінченими у 2015 році фундаментальними науково-дослідними роботами, які виконувались за рахунок коштів державного бюджету.

Назва пріоритетного напрямку розвитку науки і техніки згідно з Законом України

1. Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі т сталого розвитку суспільства і держави.

Назва напрямку секції

9. Астрономія. Астрофізика. Радіоастрономія.

Назва піднапряму секції

9.9. Будова і еволюція галактик.

Тема 498 «Оксиген у Галактиці: процеси нуклеосинтезу і розподіл у підсистемах», науковий керівник д. ф.-м.н., ст. н. сп. В. В. Ковтюх.

Фактичний обсяг фінансування за повний період 1375,403 тис. грн, зокрема, 496,387 тис. грн.. на 2015 рік.

Створено модель атому кисню з урахуванням нееластичних процесів зіткнення атомів кисню з атомами водню в зоряних атмосферах. Розраховані параметри уширення ліній кисню за рахунок дії сили ван дер Ваальса, а також коефіцієнти відхилення заселеностей енергетичних рівнів атому ОI від рівноважних, які відповідають за формування триплету кисню. Виконано розрахунок профілів заборонених ліній і ліній триплету і порівняння їх зі спостережуваними профілями в спектрах Сонця і Прокіона з метою тестування створеної моделі атому кисню.

Визначено вміст кисню в атмосферах 250 класичних цефеїд, які належать галактичному диску, на основі неЛТР аналізу (врахуванню відхилень від спрощеного методу локальної термодинамічної рівноваги - ЛТР) триплету кисню на 777.4 нм. Досліджено розподіл вмісту кисню в диску Галактики. Уточнено положення коротаційного резонансу в еволюції дисків спіральних галактик.

Побудовано двохмірний розподіл кисню в диску Галактики. **Вперше** знайдено вміст кисню та інших хімічних елементів в зоні галактоцентричних відстаней від 3 до 5 кпк – майже недослідженій області внутрішнього тонкого диску. **Вперше** отримано, що радіальний розподіл вмісту кисню, заліза і деяких інших елементів показує структуру плато, або навіть позитивний градієнт вмісту в області від галактичного центру до 5 кпк.

Визначено вміст кисню в галактичному гало для зір з різним вмістом атомів заліза. Побудована залежність вмісту кисню від параметра «металевості» зір. Створено нову модель хімічної еволюції Галактики.

На основі статистичної моделі Галактики **вперше** показано, що зроблені нами оцінки середньої маси кисню і заліза, яка викидається в кожному типі Наднових (SNe) в галактичному диску суттєво обмежують відповідні моделі попередників різних типів Наднових. Нами **вперше** отримано: 1) середня маса кисню, яка викидається за колапсом ядра Наднових SNe (CC SNe) становить близько 0.27 сонячної маси (M_{\odot}); 2) середня маса заліза, яка викидається «запізнілими» Надновими типу Ia становить 0.58 M_{\odot} ; 3) верхня границя маси заліза, яка викидається швидкими SNeIa становить 0.23 M_{\odot} на подію; 4) відповідна середня маса заліза, отримана від CC Наднових – 0.04 M_{\odot} на подію; 5) короткоживучі Наднові (з колапсом ядра або швидкі SNeIa) поставляють 85 % від всього заліза галактичного диску.

Крім цього **вперше** паралельно отримано низку інших результатів: хімічний склад для багатьох хімічних елементів в кулястому скупченні 47 Тукана (NGC 104) з метою встановлення нових обмежень до сценаріїв хімічного забруднення від Наднових і зір асимптотичної гілки гігантів; вперше досліджені спектри VLT для двох гігантів системи Crater, **підтверджено** інтерпретацію системи Crater як карликової галактики; на основі аналізу області спектральних ліній CaII H+K **виявлені** блакитні компаньйони у класичних цефеїд WW Car і FN Vel, при цьому, наш метод залишається ефективнішим за інші; вперше встановлено класифікацію двох цефеїд, HQ Car і DD Vel як цефеїд типу II і підкласу W Діви.

Аналогів такому застосуванню методу нЕЛТР аналізу, заснованому на власних вдосконалених атомних моделях, для великої кількості зір, якісний спектральний матеріал для яких отримати надзвичайно важко, **у світі на сьогоднішній день немає**. Завдяки реалістичності отриманих розподілів сьогодні з'являється можливість перевірки існуючих теоретичних моделей хімічної еволюції Галактики. Всі ці наукові результати повністю відповідають сучасному світовому рівню досліджень в галактичній астрономії.

Робота фундаментальна, має освітнє та просвітницьке значення. Отримані в результаті виконання роботи знання окрім суто астрофізичного значення є також актуальними для суміжних областей знань – фізики плазми, хімії, та, особливо, – для філософії, як системи концептуальних знань про Всесвіт і його еволюцію. Були отримані нові знання і розроблені нові методи.

Створено нові моделі атомів, поповнена база даних по фундаментальним параметрам та хімічному складу зір, яка розміщена і доступна в Інтернеті.

Основні результати опубліковані як статті в міжнародних та вітчизняних виданнях (50 статей, 6 on-line каталогів) та доповіді на міжнародних конференціях (16).

Найважливіші наукові результати, отримані в результаті виконання перехідних науково-дослідних робіт

Тема 526: «Вивчення походження хімічних елементів, структури і еволюції зір, міжзоряного середовища, галактик та великомасштабної структури Всесвіту», науковий керівник д. ф.-м. н., ст. н. сп. Т. В. Мішеніна. Обсяг фінансування на 2015 рік 724,846 тис. грн.

Вперше на прикладі дослідження вмісту марганцю в близько 250 зір товстого та тонкого галактичних дисків проаналізовано внески в збагачення від різних джерел, спираючись на самі останні розрахунки нуклеосинтезу. **Нове** дослідження сірки в дисках (близько 180 зір) і порівняння з розрахунками теорії галактичної еволюції показало недостатність теперішніх розрахунків джерел виробництва сірки на близько сонячних металічностях. **Вперше** для знайденого надлишку вмісту барію запропоновано механізм і-процесу нейтронного захвату. Наукова значимість може бути визначена 8 цитуваннями на даний час. Запропонована і впроваджена нова ідея визначення особливостей хімічного складу пекулярних та змінних зір за рахунок акреції міжзоряного газу та пилу. **Вперше** досліджено хімічний склад молоді зорі HIP 13962 (спектральний клас --G0Ia), можливого компаньйона пульсара PSR J0826+2637.

Для мікроквасару Cyg X-1 вперше показано, що при обдуванні вітром донору прецесуючого акреційного диску, в центрі диску починають виникати стани з високою та низькою температурою та, відповідно, з низькою та високою швидкістю акреції.

У роботі отримав подальший розвиток запропонований нами новий механічний підхід для опису великомасштабної структури сучасного Всесвіту, який дозволяє описувати динаміку галактик і скупчень галактик з урахуванням гравітаційної взаємодії і космологічного розширення, а також дослідити різні альтернативні космологічні моделі темної енергії. **Вперше** показано, що в рамках запропонованого нами

механічного підходу альтернативні моделі темної енергії з лінійними параметризаціями рівняння стану (наприклад, CPL модель) суперечать теорії скалярних збурень. **Вперше** отримані області параметрів для космологічної моделі з газом Чаплигіна, які узгоджуються з даними спостережень. **Вперше** отримано вирази для гравітаційних потенціалів періодично розташованих джерел в космологічних моделях з топологіями $T_x T_x T_x$, $T_x T_x R$ і $T_x R_x R$. Показано, що регулярні рішення мають місце тільки у випадку, коли джерела розмазані по деякій області.

Використання сучасних високоточних спостережень, застосування та вдосконалення сучасних методів обробки спектрів і методів визначення параметрів атмосфер та їх хімічного складу дозволили отримати результати, що відповідають світовому рівню. Проведений детальний аналіз поведінки марганцю та джерел його виробництва з урахуванням найсучасніших розрахунків нуклеосинтезу дозволив з більш високою точністю описати тренд марганцю і виявити нові джерела його виробництва, що навіть випереджає світовий рівень. Отримані космологічні результати відповідають світовому рівню. Перш за все, вони є піонерськими. Як і дослідження теорії скалярних збурень для альтернативних космологічних моделей темної енергії в рамках запропонованого нами нового механічного підходу та отримання виразів для гравітаційних потенціалів періодично розташованих джерел в космологічних моделях з топологіями $T_x T_x T_x$, $T_x T_x R$ і $T_x R_x R$, які не були раніше опубліковані в літературі.

Відповідність результатів, отриманих в даній роботі, світовому рівню підтверджується їх публікацією в престижних міжнародних журналах. Результати досліджень будуть використані при підготовці магістерської і бакалаврської робіт, а також складають основу кандидатських дисертацій аспірантів А. Бургазлі і Х. Фахра; підготовлені кандидатські дисертації А. Чоповського і В. Ющенка.

Опубліковано 19 робіт, захищені 2 магістерські роботи підготовлено 2 кандидатські дисертації.

Тема 527. «Високоточні вимірювання та моделювання руху штучних і природних космічних тіл у навколосезному просторі», науковий керівник д. ф.-м. н., проф. С. М. Андрієвський. Обсяг фінансування в 2015 році 1212,642 тис. грн.

Вперше проведено дистанційне зондування обертання супутників Енвісат і Кберс-2В навколо центру мас з допомогою фотометрії. Астрономічні спостереження з високою роздільною здатністю сукупно із моделюванням дозволили дослідити вплив різних космічних факторів на довгострокові та короткострокові зміни в орбітальному русі та орієнтації великих штучних тіл в космосі. Для довгострокового моніторингу поведінки великих космічних об'єктів в рамках програми, що виконується Українською мережею оптичних станцій спостереження за супутниками Землі (УМОС), використовується швидкісний телескоп КТ-50 на альт-азимутальному монтуванні із дзеркалом діаметром 50 см і ПЗС-камерою WAT-902H2 Sup.

У квітні 2012 року європейський геофізичний супутник Енвісат припинив свою місію в результаті відмови обладнання. При цьому значно зросла потенційна небезпека зіткнення Енвісата з діючими супутниками на цій же висоті польоту над Землею. Оскільки ЄКА планує місію по активному видаленню його з орбіти – важливо з'ясувати стан обертання супутника.

За звітний період нами проаналізовані фотометричні спостереження 2013-2015 рр супутника Енвісат. На основі аналізу дзеркальних спалахів в 222 кривих блиску і за допомогою редукції синодичних періодів **суттєво уточнено** положення полюса обертання і повільна зміна сидеричного періоду обертання. Встановлено що, вісь обертання відчуває дрібні коливання близько нормалі до площини орбіти. Напрямок обертання протилежний орбітальному руху Енвісата. **Вперше** встановлено що зміна сидеричного періоду щонайкраще апроксимується поліномом другого ступеня від часу: $P_{sid}(\text{сек}) = 0.000021534 \cdot T^2 + 0.04936003 \cdot T + 121.18195$, де T - вимірюється в добах від початку 2013 року. Застосовано даний методу до іншого космічного тіла Кберс-2В та **вперше** отримано результат для його обертання. Встановлено, що знайти точне і стабільне рішення для полюса обертання неможливо, оскільки він підданий коливанням з різними характерними періодами від годин до місяців. Вісь обертання в 2014 році становила 10 градусів з нормаллю до орбіти, а напрямок обертання у даного супутника прямий, тобто збігається з орбітальним рухом. **Вперше** знайдено, що сидеричний період щонайкраще апроксимується виразом: $P_{sid}(\text{сек}) = 0.000029543 \cdot T^2 + 0.08094931 \cdot T + 81.31775$, де T вимірюється в добах від 10 березня 2014 року. Проведене дослідження дає можливість визначити зміни видимого періоду обертання, уточнити положення полюса обертання і вікового тренду інерційного періоду. Розроблений метод дозволяє контролювати повільні зміни просторової орієнтації і характеру обертання супутників, яким притаманне дзеркальне відбиття світла плоскими гранями поверхні. Розроблений метод побудови оптико-геометричної моделі супутника

і об'єднання з даними спостереження (швидкісна фотометрія) дозволяє детальне вивчення властивостей реального обертання супутників і великого космічного брухту навколо центру мас.

Вперше визначено параметри орбіти телекомунікаційного геостационарного супутника (ТК ГСС). В рамках міжвідомчої кооперації УМОС в Україні створена мережа станцій для спостережень ТК ГСС. Розроблена методика визначення параметрів астродінамічної моделі руху за затримками часу приходу сигналу. Уточнення координат супутника (визначення параметрів орбіти) виконано підгонкою орбіти одночасно до всіх оцінок часових затримок. В якості параметрів моделі обрано вектор стану супутника доповнений балістичним параметром. Для реалізації різних варіантів астродінамічних моделей використана бібліотека Orekit. В рамках цієї бібліотеки реалізована SGP4/SDP4 модель та деякі чисельні і напіваналітичні моделі. Результат обробки затримок часу приходу сигналу за допомогою чисельної астродінамічної моделі, в якій враховані 7 ступенів розкладання геопотенціала і сбурення від Місяця та Сонця, показує, що в нев'язках відсутні періодичні зміни. Стандартне відхилення декартових координат супутника при апроксимації спостережень SGP4/SDP4 орбітою на епоху параметрів орбіти близько до 50 метрів. Визначення параметрів чисельної моделі орбіти дає стандартне відхилення координат супутника близько до 10 метрів. Отримані орбіти придатні для прогнозування положень супутника на кілька днів вперед. А оцінки неузгодженостей між прогнозними значеннями відносних затримок часу приходу сигналу і даними спостережень дозволяють виявляти моменти маневру супутника.

**Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2015 році
у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор**

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Статті				
	Akarsu O., Bouhmadi-Lopez M., Brilenkov M., Brilenkov R., Eingorn M., Zhuk A.	Are dark energy models with variable EoS parameter compatible with the late inhomogeneous Universe?	Journal of Cosmology and Astroparticle Physics, Impact factor 2014 3.961	2015, 7, 038, 14 pages
	Andronov I.~L., Kim Y., Kim Y.-H., Yoon J.-N., Chinarova L.~L., Tkachenko M.~G.	Phenomenological Modeling of Newly Discovered Eclipsing Binary 2MASS J18024395 + 4003309 = VSX J180243.9+400331	Journal of Astronomy and Space Sciences Impact factor 2014 0.273	2015, 32, 127-136.
	Bonifacio P., Caffau E., Zaggia S., Francois P., Sbordone L., Andrievsky S.M., Korotin S.A.	Chemical abundances of giant stars in the Crater stellar system	Astronomy and Astrophysics Impact factor 2014 4,479	2015, 579, L6, 7 pages
	Bouhmadi-López Mariam; Brilenkov Maxim; Brilenkov Ruslan; Morais João; Zhuk Alexander.	Scalar perturbations in the late Universe: viability of the Chaplygin gas models	Journal of Cosmology and Astroparticle Physics	2015, Vol. 12. 18 pages

	Brilenkov, M.,Eingorn, M.,Zhuk, A.	Lattice Universe: examples and problems	European Physical Journal C, Impact factor 2014 5.084	2015, Vol. 75, id. 217, 10 pages.
	Burgazli A., Eingorn M., Zhuk A.	Rigorous theoretical constraint on constant negative EoS parameter w and its effect for the late Universe	European Physical Journal C.	2015, vol. 75, id. 118, 9 pages
	Jerzykiewicz M.; Handler G.; Daszynska-Daszkiewicz J.; Pigulski A.; Poretti E.; Rodriguez E.; Amado P. J.; Kolaczkowski Z.; Uytterhoeven K.; Dorokhova T. N.; Dorokhov N.I.;...; Movchan A.I.; and 17 colleagues.	The 2003-2004 multisite photometric campaign for the Beta Cephei and eclipsing star 16 (EN) Lacertae with an Appendix on 2 Andromedae, the variable comparison star	Monthly Notices of the Royal Astronomical Society Impact factor 2014 5,226	2015, Volume 454, Issue 1, p.724-740
	Korotin S.A., Andrievsky S.M., Hansen C.J., Caffau E., Bonifacio P., Spite M., Spite F., Francois P.	Grid of theoretical NLTE equivalent widths of four Ba II lines and barium abundance in cool stars.	Astronomy and Astrophysics	2015, 581, A70. 10 pages
	Kovtyukh V., Szabados L., Chekhonadskikh F., Lemasle B., Belik S.	Discovery of blue companions to two southern Cepheids: WW Car and FN Vel.	Monthly Notices of the Royal Astronomical Society	2015, 448, 3567-3571.
	Lemasle B., Kovtyukh V., Bono G., Francois P., Saviane I., Yegorova I., Genovali K., Inno L., Galazutdinov G., da Silva R.	Type II Cepheids in the Milky Way disc. Chemical composition of two new W Virginis stars: DD Vel and HQ Car.	Astronomy and Astrophysics	2015, 579, A47, 18 pages
	Lyubimkov L.S., Lambert D.L., Korotin S.A., Rachkovskaya T.M., Poklad D.B.	Carbon abundance and the N/C ratio in atmospheres of A-, F- and G-type supergiants and bright giants.	Monthly Notices of the Royal Astronomical Society	2015, 446, 3447-3460.
	Martin R.P., Andrievsky S.M., Kovtyukh V.V., Korotin S.A. Yegorova I.A., Saviane I.	. Oxygen, α -element and iron abundance distributions in the inner part of the Galactic thin disc.	Monthly Notices of the Royal Astronomical Society	2015, 449, 4071-4078.

	Mishenina T., Pignatari M., Carraro G., Kovtyukh V., Monaco L., Korotin S., Shereta E., Yegorova I., Herwig F.	New insights on Ba overabundance in open clusters. Evidence for the intermediate neutron-capture process at play?	Monthly Notices of the Royal Astronomical Society	2015, v. 446, 3651-3668.
	Mishenina T.; Gorbaneva T.; Pignatari M.; Thielemann F.-K.; Korotin S. A.	Mn abundances in the stars of the Galactic disc with metallicities $-1.0 < [Fe/H] < 0.3$	Monthly Notices of the Royal Astronomical Society	2015, Volume 454, Issue 2, p.1585-1594
	Siqueira-Mello C., Andrievsky S.M., Barbuy B., Spite M., Spite F., Korotin S.A.	High-resolution abundance analysis of HD 140283	Astronomy & Astrophysics,	2015, Volume 584, id.A86, 19 pp.
	Sk'ulad'ottir A., Andrievsky S.M., Tolstoy E., Hill V., Salvadori S., Korotin S.A., Pettini M.	Sulphur in the Sculptor dwarf spheroidal galaxy. Including NLTE corrections	Astronomy and Astrophysics,	2015, 580, A129, 17 pages.
	Usenko I.A., Klochkova V.G.	Spectroscopic studies of three Cepheids with high positive pulsation period increments: SZ Cas, BY Cas, and RU Sct	Astronomy Letters 2014 Impact Factor : 1.144	2015, 41, 351-373.
	Usenko I. A.	Spectroscopic studies of yellow supergiants in the open cluster NGC 129	Astronomy Letter,	2015, Volume 41, Issue 9, pp.501-516
	Usenko I. A.; Kniazev A. Yu.; Berdnikov L. N.; Kravtsov V. V.	Spectroscopic studies of four southern-hemisphere G-K supergiants: HD 192876 (α^1 Cap), HD 194215 (HR 7801), HD 206834 (ϵ Cap), and HD 222574 (104 Aqr)	Astronomy Letters	2015, Volume 41, Issue 11, pp.660-676
	Сухов П.П., Сухов К.П.	О некоторых проблемах идентификации геостационарных спутников по фотометрическим признакам	Кинематика и физика небесных тел. 2014 Impact Factor : 1.2	2015, Т. 31, № 6, с.70-77.
	Зайцев С.В., Киселев Н.Н., Розенбуш В.К., Колесников С.В.	Поляриметрия спутника Сатурна Реи	Кинематика и физика небесных тел.	2015, т. 31, №.6, с.23-31.

Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих учених

У проведенні досліджень за тематикою науково-дослідницьких робіт працювали 12 молодих учених. Молодими вченими опубліковано 27 робіт (10 – узарубіжних виданнях), за даними бази SCOPUS кількість цитувань 94; зроблено 15 доповідей на 2 міжнародних конференціях. Один аспірант та 1 студент працювали з оплатою, ще один та 6 студентів – без оплати. Студентами опубліковано 9 статей.

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях та відсоток від загальної кількості студентів	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2012	63	18	100
2013	34	17	0
2014	24	18	50
2015	41	12	50

Внутрішні стимулюючі заходи та відзнаки: кращі доповіді молодих учених на щорічній Гамівській конференції-школі отримали відзнаку – нові книги з космології (Чоповський О., Бургазлі А.); Чехонадських Ф. А. отримує стипендію Кабінету Міністрів України, Ющенко В. О. отримав премію імені Юрія Дрогобича від Української Астрономічної Асоціації.

Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

Науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями здійснюється за:

договорами, укладеними з Вигорлацькою астрономічною обсерваторією (1999 рік), Шанхайською Астрономічною обсерваторією АН Китаю (2010 р.); усними угодами між науковцями НДІ АО ОНУ та Інституту астрономії Антона Паннекука Університету Амстердама – Ковтюх В. В., Обсерваторії Конколи Академії Наук Угорщини – Ковтюх В. В., Південної Європейської обсерваторії (Чилі) – Мішеніна Т. В., Інституту небесної механіки та розрахунку ефемерид (Франція) – робоча група з астрометрії (Троянський В. В.); індивідуальними грантами, отриманими науковцями НДІ АО ОНУ від Інституту теоретичної фізики та астрономії Вільнюського університету (Литва) - Андрієвський С. М., Астрономічної обсерваторії Гейдельберзького університету (Німеччина) – Андрієвський С. М., Кельнського та Олденбурзького університетів (Німеччина) – Жук О. І., ЦЕРНу (Швейцарія) – Жук О. І.; грантом CNRF (Франція) - Андрієвський С. М. Продовжується співпраця з Обсерваторією м. Бордо (Франція), заснована завдяки договору за програмою «Дніпро» (2005 – 2006 рр.) – Мішеніна Т. В.; з департаментом астрономії Вашингтонського університету після отримання грантів CRDF (2007-2008 рр.) – Андрієвський С. М., Ковтюх В. В.; з університетами Кейз Вестерн (США), Сан Пауло (Бразилія) – Андрієвський С. М.

Завдяки індивідуальним запрошенням з фінансуванням від оргкомітетів відбулось 6 поїздок на закордонні міжнародні конференції з доповідями.

Напрямки досліджень – астрофізика, космологія, близький космос, навколосемний простір. Результатами досліджень є спільні публікації, які базуються на спостережному матеріалі, отриманому на кращих світових телескопах за найсучаснішими технологіями. Обробка спектрального матеріалу та аналіз результатів здійснюється співробітниками НДІАООНУ за власними розробленими методиками. Статті опубліковані в зарубіжних фахових виданнях з імпаکت-фактором переважно за рахунок коштів закордонних партнерів. Перспективи – продовження співпраці.

Тематика співробітництва з зарубіжними партнерами

Країна партнер (за алфавітом)	Установа - партнер	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати від співробітництва
1	2	3	4	5
Бразилія,	Інститут астрономії Університету Сан Пауло.	Дослідження еволюції галактик.	Індивідуальне запрошення до співпраці після стажування. Андрієвський С.М. 3 2010 року.	Досліджено вміст легких елементів в атмосфері однієї з перших зір HD 140283. Розглянуто роль резонансу в еволюції галактичного диску. Результати від співробітництва: опубліковано 1 статтю в «Astronomy & Astrophysics».
Велико-британія, Йорк.	Оргкомітет конференції. Nuclear Physics in Astrophysics VII - 28th EPS Nuclear Physics Divisional Conference	Ядерна фізика в астрофізиці.	Індивідуальне запрошення на конференцію. 18-22 травня 2015	Зроблена доповідь Mishenina T. V. «Manganese abundances in the stars with metallicity $-1.0 < [Fe/H] < 0.3$ » (Вміст марганцю в зорях з металічністю $-1.0 < [Fe/H] < 0.3$).
Китай	Шанхайська Астрономічна обсерваторія АН Китаю	«Астрометрія і фотометрія навколоземних космічних тіл»	Договір про співпрацю з ШАО від 12.04.2010. Термін продовжено до 31.12.16 р.	Проект переобладнання та автоматизації одеського телескопу КТ-50; Спільні публікації: Remote Sensing of the EnviSat and Cbers-2B satellites rotation by photometry (Submit to Adv. in Space Res., 2015)
Корея	Астрономічна обсерваторія Чунбуцького національного університету, м. Чонгджу	Феноменологічне моделювання змінних зір	Окреме дослідження із серії.	Результати від співробітництва – публікації в журналах з імпакт-фактором: опубліковано 1 статтю.
Нідерланди	Інститут астрономії Антона Паннекука, Університет Амстердама	«Цефеїди II типу лиску Галактики. Дослідження хімічного вмісту двох	Індивідуальне запрошення до співпраці. Ковтних В.В. Протягом року.	Уточнена класифікація двох нових зір типу W Vir: DDVel та HQCar – цефеїди II типу підкласу W Vir; визначено вміст

		нових зір типу WVir: DDVel та HQCar».		елементів в атмосферах цих змінних зір. Опубліковано статтю в «Astronomy&Astrophysics» - журналі з імпаکت-фактором .
Німеччина	Кельнський університет	Доповідь на семінарі факультету теоретичної фізики	Індивідуальне запрошення. Жук О.І. Вересень 2015	Доповідалися результати власних досліджень в області багатомірної гравітації. Результати від співробітництва - обговорення результатів доповіді й перспективних завдань для спільних досліджень.
Німеччина,	Олденбурзь-кий університет	Доповідь на спільному семінарі теоретичної фізики Олденбурзького й Бременського університетів	Індивідуальне запрошення. Жук О.І. Вересень 2015	Доповідалися результати власних досліджень в області багатомірної гравітації. Результати від співробітництва - обговорення результатів доповіді й перспективних завдань для спільних досліджень.
Польща	Інститут фізики Академії ім. Яна Длугоша, Ченстохова	Феноменологічне моделювання змінних зір.	Індивідуальне запрошення на конференцію. Чінарова Л.Л. Окреме дослідження із серії	<i>Результати від співробітництва</i> – публікація, що входить до міжнародної науково-метричної бази ADS: опубліковано 1 статтю.
Польща	Молодіжна Астрономічна обсерваторія в Ніполоміце	Феноменологічне моделювання змінних зір.	Індивідуальне запрошення на конференцію. Чінарова Л.Л. Окреме дослідження із серії	<i>Результати від співробітництва</i> – участь у міжнародній конференції
Польща	Польське астрономічне товариство, Краків	Феноменологічне моделювання змінних зір.	Індивідуальне запрошення на конференцію. Чінарова Л.Л. Окреме дослідження із серії	<i>Результати від співробітництва</i> – участь у міжнародній конференції

Португалія,	Університет Бейра Інтеріор, Ковілья.	Дослідження великомасштабної структури Всесвіту	Індивідуальне запрошення. Жук О.І. Лютий та жовтень 2015	Досліджено скалярні збурювання в ряді альтернативних космологічних моделей темної енергії <i>Результати від співробітництва</i> – публікація 3 статей в журналах з імпаکت-фактором, ще 1 готується до друку.
Словаччина.	Вигорлацька астрономічна обсерваторія, м. Гуменне.	«Спільна експлуатація телескопа НДІ АО ОНУ.» Фотометричні спостереження зір.	«Договір про співпрацю між НДІ АО ОНУ та Астрономічною обсерваторією м. Гуменне» від 19.10.1999. Продовжено до 2019 р.	Планові роботи по модернізації спостережної апаратури на спільному телескопі. Отримані спостереження зір, зокрема, проміжних полярів, за спільною програмою досліджень. Опублікована 1 стаття.
Сполучені штати Америки.	Department of Physics and Astronomy, University of Hawai'i at Hilo. Гавайї.	«Розподіл вмістів хімічних елементів у внутрішній частині галактичного диску». Програма спільних досліджень.	Індивідуальне запрошення до співпраці. Андрієвський С.М. З 2013 року.	Отримано вмісти елементів в 27 цефеїдах, більшість яких розташована в межах зони галактоцентричних відстаней від 5 до 7 крс. Опубліковано 1 статтю в журналі MNRAS з імпакт-фактором.
Угорщина	Обсерваторія Конколі, Академія Наук Угорщини	«Відкриття подвійності класичних цефеїд».	Індивідуальне запрошення до співпраці. Ковтюх В.В. Протягом року.	Відкрито спектральну подвійність двох класичних цефеїд південного неба: WW Car та FN Vel мають блакитних компаньонів. <i>Результати від співробітництва</i> – спільні публікації в журналах з імпакт-фактором – 1 стаття в «Monthly Notices of the Royal Astronomical Society».

Франція	Астрономічна обсерваторія університету в м.Бордо.	«Детальний аналіз 10 зір з дефіцитом металів».	Продовження співпраці, започаткованої за темами «Дніпро». Мішеніна Т.В. Протягом року.	На основі проведеного визначення та аналізу хімічного складу 10 зір з дефіцитом металів <i>готується стаття до друку.</i>
Франція	Обсерваторія Парижу-Медону	Дослідження перших зір Галактики	Грант CNRS. Андрієвський С.М.	На основі проведеного аналізу хімічного складу зір Галактики опубліковано 5 статей у зарубіжних виданнях з імпаکت-фактором.
Франція	Інститут небесної механіки та розрахунку ефемерид (IMCCE), Париж	GAIA - мережа наземної підтримки для об'єктів Сонячної системи (Gaia-FUN-SSO).	Колективне співробітництво. Термін: з 2014 р.	Модернізація спостережної апаратури на телескопі OMT-800. Спостереження щойно відкритих GAIA астероїдів за спільною програмою. Опублікована 1 стаття.
Чилі	Європейська Південна Обсерваторія (ESO)	«Дослідження вмісту барію в розсіяних зоряних скупченнях».	Індивідуальне запрошення до співпраці. Мішеніна Т.В. Протягом року.	На основі досліджень розсіяних скупчень показано, що надлишок барію може бути спричинений і-процесом. <i>Опублікована 1 стаття в "Monthly Notices of the Royal Astronomical Society".</i>
Швейцарія	Фізичний факультет Базельського університету; Астрономічна обсерваторія Женевського університету. Базель, Женева.	«Зорі, зоряні вибухи та походження елементів».	Індивідуальне запрошення до співпраці. Мішеніна Т.В. З 2014 року.	На основі досліджень розсіяних скупчень показано, що надлишок барію може бути спричинений і-процесом. 2. Проведено детальний аналіз джерел походження марганцю в зорях галактичного диску. <i>Опубліковано 2 статті в "Monthly Notices of the Royal Astronomical Society".</i>
Швейцарія.	Берн. Оргкомітет конференції	<u>Connecting Stellar Abundances</u>	Індивідуальне запрошення на конференцію.	Зроблена доповідь Мішеніна Т.В. «Behavior of elements

	«Satellite meeting for Pathways Towards Habitable Planets 2015» (Сателітна зустріч заради шляху в напрямку придатних для життя планет 2015). 13-17 липня.	<u>and Planet Habitability.</u> (Зв'язок вмістів зоряних атмосфер з населеністю планет.)	Мішеніна Т.В.	from Lithium to Europium in stars with $[Fe/H] > -0.2$
Швейцарія.	ЦЕРН (Європейська організація з ядерних досліджень), Женева.	Дослідження великомасштабної структури Всесвіту.	Індивідуальне запрошення. Жук О.І. Щороку.	Досліджено проблеми дискретної космології. Результати від співробітництва - підготовлена до публікації 1 стаття в журнал з імпаکت-фактором..

Наукова та науково-технічна діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами Національної академії наук України

НДІ АО ОНУ продовжує співпрацю з ГАО НАНУ в галузях космології (програма «Космомікрофізика»), астрофізичних досліджень, досліджень малих тіл Сонячної системи (метеорних явищ, комет, астероїдів), штучних космічних об'єктів (УМОС – Українська мережа оптичних спостережень). Спільна робота «Будова та еволюція Всесвіту на галактичних та космологічних масштабах, прихована маса і темна енергія: теоретичні моделі та спостережні результати», представлена ГАО НАНУ, отримала Державну Премію України (співавтор – Жук О. І.), спільно зі співробітниками ГАО НАНУ опубліковано монографію «Общая теория относительности: признание временем» (співавтор – Жук О. І.), Опубліковані спільні наукові статті (Гопка В. Ф., АО ОНУ – Шавріна А. В., ГАО; Кашуба С. Г., АО ОНУ – Андрук В., ГАО; Донських А., ОНУ – Рябов М. І., РАІ НАНУ; Колесніков С. В., ОНУ – Кісельов М. М., ГАО НАНУ; Кошкін М. І., ОНУ – Кравчук С. Г., ГАО та ін.).

Продовжується співпраця з Радіоастрономічним інститутом НАНУ та Південним науковим центром НАНУ (в рамках Наукової секції «Космічні дослідження і космічні інформаційні технології»). В спільній з РІ НАНУ Лабораторії радіоастрономії студенти та аспіранти ОНУ проводять наукові дослідження Сонця та галактик. Організаторами та учасниками щорічної Гамівської літньої астрономічної школи-конференції, зокрема, виступили Південний науковий центр НАНУ, Радіоастрономічний інститут НАНУ. НАНУ надала допомогу на публікацію матеріалів конференції у 28-му томі «Odessa Astronomical Publications». Мішеніна Т. В. є членом редколегії журналу «Кінематика та фізика небесних тіл», який видає ГАО НАНУ.

НДІ АО ОНУ разом з ГАО НАНУ приймає участь у проекті «Українська Віртуальна обсерваторія» в частині збереження та використання архівів астрономічних даних. В рамках укладеного Договору декілька сотень платівок уже оцифровано (опублікована стаття в журналі «Odessa Astronomical Publications», 2015, т.28, част.2). Результати проведеної роботи відображені також в публікаціях співробітників ГАО НАНУ, які увійшли до 28-го тому нашого журналу «Odessa Astronomical Publications» за 2015 рік.

Поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності

Співробітники НДІ АО ОНУ мають можливість доступу до міжнародних астрофізичних баз даних через Інтернет.

НДІ АО ОНУ є членом Української астрономічної віртуальної обсерваторії (УкрВО), національного представника у Міжнародному альянсі віртуальних обсерваторій (IVOA). Діяльність в рамках УкрВО

здійснюється через спільне використання учасниками матеріалів колекцій спостережень, які є в наявності. Наш ресурс – Колекція знімків зоряного неба – Склотека, що налічує понад 104 тисячі платівок, спостереження для якої отримані за проміжок часу майже 100 років. Це – одна з найбільших колекцій у світі, і найбільша на теренах України. Головним завданням УкрВО є:

- створення відкритого електронного реєстру українських астрономічних ресурсів у стандартах IVOA (УРАР) ;
- створення об'єднаного електронного архіву даних фотографічних, ПЗЗ і спектральних спостережень небесних об'єктів (ОЦА, об'єднаний цифровий архів астрономічних даних УкрВО);
- створення інформаційної системи керування і доступу до реєстру ресурсів і ОЦА, що об'єднає засоби адміністрування УРАР і взаємозв'язаних/об'єднаних баз астрономічних даних, пошукові інтерфейси для віддалених користувачів, онлайн-сервіси аналізу й оброблення даних, засоби доступу до інструментів зарубіжних ВО, засоби навчання методів роботи з інструментарієм ВО, забезпечення загальноукраїнської інфраструктури розміщення астрономічних даних обсерваторій в Інтернеті тощо;
- розроблення власних стандартів оцифрування й обміну даними на етапі перехідного до ресурсу ВО періоду й упровадження стандартів IVOA на завершальному етапі для забезпечення процесу гомогенізації розрізаних спостережних архівів як складових створюваного ОЦА УкрВО;
- організація широкого доступу до астроінформаційних ресурсів УкрВО на національному й міжнародному рівнях;
- визначення перспектив і напрямів подальшого розвитку УкрВО;
- розвиток українських астрономічних освітніх ресурсів.

2.2.4. НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ФІЗИКИ

Зам. директора – кандидат фізико-математичних наук, старший науковий співробітник В. Ю. Мандель

НДІ фізики ОНУ засновано у 1903 р. як Фізичний інститут Імператорського Новоросійського університету. Постановами ВУЦВК і РНК УСРР від 30.04.1926 р. діяльність Інституту було відновлено як Українського НДІ фізики в м. Одесі у системі Наркомосвіти України як самостійної наукової одиниці. З 1932 року – Фізико-технічний інститут кіне-матографії, а з 1933 року Інститут стає окремим структурним підрозділом ОДУ. Наказом МОНУ від 24.05.2005 р. № 308 його діяльність як юридичної особи було припинено, залишивши Інститут структурним підрозділом університету із збереженням його назви.

Основні пріоритетні напрями наукової діяльності: 1.1. Найважливіші проблеми фізико-математичних та технічних наук, 1.2. Фундаментальні проблеми сучасного матеріалознавства, 6.3. Створення та застосування нанотехнологій і технологій наноматеріалів.

Досліджуються світлові поля і конденсовані середовища, які містять наноструктури та метаструктури, їх взаємодії та трансформації, а також проблеми створення елементної бази оптоелектроніки та фототехнологій, розробки оптичних методів і приладів неруйнівного контролю та діагностики наносистем.

За матеріалами науково-дослідних тем, що виконувались в НДІ фізики, були захищені 2 кандидатські дисертації

1. «Реологічні і оптичні характеристики і моделювання квазімікроскопічних приграничних структур немезогенів» - 01.04.14., теплофізика та молекулярна фізика Шатагіною О. О., наук.керівник – проф. Алтоіз Б. А., в Спецраді при ОНУ імені І. І. Мечникова.

2. «Перерозподіл енергії та еволюція фазових сингулярностей при дифракції вихрових світлових пучків» - 01.04.05., оптика, лазерна фізика Мохаммедом Кадім Амін Мохаммед, наук.керівник – докт. фіз.-мат.наук Бекшаєв О. Я. у Спецраді при Чернівецькому НУ імені Ю. Федьковича.

Найвагоміші результати фундаментальних досліджень

Тема № 531: «Формування та характеристики внутрішніх потоків енергії у світлових полях складної просторової структури», наук.керівник докт.фіз.-мат.наук Бекшаєв О. Я.:

- Розроблена аналітична теорія перетворення внутрішніх потоків енергії при дифракції вихрового пучка на основі узагальнених концепцій вихрової та асиметричної форм поперечної циркуляції енергії. Це повинно знайти застосування у створенні оптичних інструментів для захоплення і керованого пересування мікрооб'єктів (оптичні пінцети, мікроманіпулятори), кодування, передачі та обробки інформації, вимірювання малих зсувів, тощо.

Тема № 534: «Наносистеми сенсорної електроніки, голографії, біомедицини, альтернативної енергетики, що містять частинки благородних металів та агрегати барвників», наук.керівник, докт.фіз.-мат.наук, проф. Тюрін О. В.

- Встановлені закономірності фізико-хімічних процесів синтезу та сенсibilізації барвниками гетерофазних мікро- та наносистем в конденсованих середовищах, що містять наночастинки благородних металів. Розроблені методи керування хімічним складом та структурою цих систем, що надає можливість оптимізувати їх параметри для практичної діяльності в галузі фототехнологій, біології та медицини.

Найважливіші наукові результати, отримані в результаті виконання перехідних науково-дослідних робіт

Тема № 531: «Формування та характеристики внутрішніх потоків енергії у світлових полях складної просторової структури», наук.керівник - докт.фіз.-мат.наук Бекшаєв О. Я., обсяг фінансування в 2015 році – 114 602 грн.

Вперше встановлено, що при крайовій дифракції вихрового лагєрр-гаусова (ЛГ) пучка в дальній зоні формується розподіл інтенсивності, симетричний відносно осі, паралельній краю екрана, а всі його оптичні вихори (ОВ) розташовані на осі симетрії. Координати окремих ОВ однозначно пов'язані зі взаємним розташуванням падаючого пучка і краю екрана. Зокрема, точне позиціонування ОВ в дальній

зоні дифрагованого пучка може бути використане для дистанційного вимірювання положення краю екрана відносно осі пучка, і, таким чином, для безконтактного визначення малих зсувів та деформацій.

Теоретично та експериментально показано, що картини дифракції на прямолінійному краї та щілині, ширина якої близька до ширини світлового кільця вихрового пучка, можуть використовуватись для візуалізації поперечної циркуляції енергії в пучку. На цій основі запропоновано і експериментально апробовано метод експрес-діагностики хвильового фронту та внутрішніх потоків енергії в пучках з ОВ, який не тільки надає зручні можливості наближеного визначення форми хвильового фронту ОВ пучків, але може служити також для вимірювання параметрів циркуляції енергії та для аналізу морфологічних особливостей початкового ОВ.

Опубліковано 12 статей, у тому числі 10 в журналах, що входять до наукометричної бази SCOPUS, прийнято до друку 2 статті, зроблено 3 доповіді на Міжнародній конференції.

Тема № 534: «Наносистеми сенсорної електроніки, голографії, біомедицини, альтернативної енергетики, що містять частинки благородних металів та агрегати барвників», наук.керівник, док.фіз.-мат.наук, проф. Тюрин О. В., обсяг фінансування у 2015 році – 717 912 грн.

Розроблена та запропонована методика контролю і керування фоторелаксацією фотозбудження барвника в процесі передачі цього фотозбудження активним центрам в наногетероструктурах, що містять наночастинки благородних металів та агрегати барвників, для використання в сенсорній електроніці, голографії, біомедицині, альтернативній енергетиці.

Встановлено, що в гетерогенних наноструктурах, які сформовані в моделі «наночастинки срібла-барвники», відбувається трансформація спектра поглинання барвника, а саме, в присутності металевих наночастинок молекули барвників проявляють схильність до агрегації.

Встановлений ефект підсилення люмінесценції сульфиду кадмію в гетерогенній системі «квантові точки CdS – наночастинки срібла» та умови його виникнення, що може бути використано при виробництві нових електронних сенсорів.

Встановлено взаємодію на клітинному рівні наночастинок срібла з біологічними тканинами, що може бути використано не тільки для знезараження, але й для регенерації біологічних тканин (у тому числі в польових умовах).

Отримано рівняння ізотерми адсорбції тонкої плівки з керуючим параметром – фрактальною розмірністю неупорядкованої абсорбційної системи, який був визначений на підставі теорії випадкових процесів та полів. Також отримане рівняння стану товстої абсорбційної плівки та запропоновано метод визначення фрактальної розмірності в залежності від товщини плівки. Ці результати можна використовувати як теоретичну основу при створенні адсорбентів з регульованою активністю поверхні, а також при проведенні інженерних розрахунків і проектуванні промислових абсорбційних апаратів.

Опубліковано 9 статей, 4 прийнято до друку, зроблено 4 доповіді на 4-х Міжнародних конференціях, подано 1 заяву на патент України «Спосіб оцінки реакції біологічної тканини на наночастинки металів», опубліковано 1 главу в монографії «Неравновесные процессы в сенсорных наноструктурах».

Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2015 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (вип., перша-остання сторінки роботи)
1	2	3	4	5

Опубліковані статті

1	Bekshaev A.Ya., Mohammed K.A.	Spatial profile and singularities of the edge-diffracted beam with a multicharged optical vortex	Optics Communications	V. 341, P. 284–294
---	----------------------------------	--	-----------------------	-----------------------

2.	Bekshaev A. Ya., Kurka I. A., Mohammed K.A., Slobodeniuk I. I.	Wide-slit diffraction and wavefront diagnostics of optical- vortex beams	Ukr. J. Phys. Opt.	V. 16, No 1, P. 17–23.
3	Bekshaev A. Y., Bliokh K. Y., Nori F.	Transverse spin and momentum in two-wave interference	Phys. Rev. X	V.5, No 1, 011039.
4.	Angelsky O., Bekshaev A., Maksimyak P., Maksimyak A., Hanson S.	Measurement of small light absorption in microparticles by means of optically induced rotation	Optics Express	V. 23, P. 7152– 7163.
5.	Гоцульский В. Я., Маломуж Н. П., Тимофеев М. В., Чечко В. Е.	Особенности контракции водных растворов одноатомных спиртов	Журнал Физической Химии	Т. 89, № 1. – С. 50–55.
6	Гоцульский В. Я., Маломуж Н. П., Чечко В. Е.	Особые точки водно- спиртовых растворов	Журнал Физической Химии	Т. 89, № 2. – С. 225–232.
7	Черненко А.С., Контуш С.М., Зинченко А.С., Калинчук В.В., Калугин В.В.	Определение гранулометрического состава порошков пылеугольного топлива автоматизированной системой определения дисперсности	Приборы и техника измерений	№1, 2015, с.15-24
8	Тюрин А.В., Жуков С.А., Чурашов В.П.	Спектральная сенсбилизация красителями микросистем «ядро – галогенсеребряная оболочка»	Оптика и спектроскопия	Т.119, №3, с.107-115.
9	Volodymyr V. Kutarov, L. Zub Yu, Erich Robens and Shanath Amarasiri A. Jayaweera.	Langmuir Adsorption on Fractal Surfaces.	Adsorption Science & Technology	2015, Volume 33, Number 4, p. 369-378.
10	E. Robens, V.V. Kutarov, L. Y. Zub und J. S. Amarasiri.	Messung der Oberflächen- Fraktaldimension.	Labor- Fachzeitschrift.	2015, №.4, p.38-42.
11	Volodymyr V. Kutarov, Yuri I. Tarasevich and Eugene V. Aksenenko.	Irreversible Adsorption Deformation of Layer Structures.	Adsorption Science & Technology.	2015, Volume 33, Number 6-8, p.685-691.

12	А.Ю.Попов, А.В.Тюрин, В.Г.Ткаченко, А.Я.Бекшаев, В.В.Калинчук, М.Ю.Трофименко	Применение интерферометрической методики для оптической томографии стационарного факала	Восточно- Европейский журнал передовых технологий	2015, №4, с.8-12
13	Помогайло Д.А., Спирин М.Г., Скобеева В.М., Джардималиева Г.И., Смынтына В.А.	Спектрально-люминесцентные свойства нанокмполитов CdS в полимерной оболочке	Вестник Московского Авиационного Института	2015, том 22, №2, стр.169-177

Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих учених

У 2015 році 3 студента ОНУ (Е. І. Буценко, Л. В. Каманський, В. М. Шмигельський) за матеріалами наукових досліджень, що виконувалися за їх участю в НДІ фізики, виступали з доповідями (Тези з матеріалів конференції) на VI Всеукраїнській науково-практичній студентській конференції «Авіація і космонавтика» (15 квітня 2015 р., м. Кривий Ріг), а серед авторів статті Bekshaev A. Ya., Kurka I. A., Mohammed K. A., Slobodeniuk I. I. Wide-slit diffraction and wavefront diagnostics of optical-vortex beams Ukr. J. Phys. Opt. V. 16, No 1, P. 17–23 – студенти фізичного факультету ОНУ І. Курка та І. Слободенюк.

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях (відсоток від загальної кількості студентів)	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або в установі після закінчення аспірантури
2012	16	5	-
2013	14	4	-
2014	14	1	-
2015	16	-	-

У 2015 році студенти і молоді вчені ОНУ по матеріалах наукових досліджень, що виконувалися у НДІ фізики, брали участь у Міжнародних конференціях студентів і молодих науковців та безпосередньо виступали з доповідями (Тези з матеріалів конференцій) і були нагороджені Оргкомітетами двома Дипломами за кращі доповіді.

Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

Комітетом НАТО з безпеки в межах Наукової програми «Наука заради миру та безпеки» (SPS) затверджений багаторічний проект NUKR.SEPP 984957 «Дослідження обледеніння та зменшення його діяння і розвиток технологій для систем безпеки» (Грант-лист від 7 травня 2015 року) визначені партнерами-виконавцями проекту Йоркський університет, Торонто, Канада, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, Україна, Академія холоду, Одеса, Україна та Університет Libre de Брюссель, Брюссель, Бельгія. Частка фінансування від НАТО для ОНУ на 2015-2017 роки становить 104 500 євро. Науковий керівник від ОНУ – професор Контуш С. М., гол.наук.співр. НДІ фізики.

Країна партнер (за алфавітом)	Установа-партнер	Тема співробітництва та обсяги фінансування (частка ОНУ ім. І.І.Мечникова)	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати від співробітництва
1	2	3	4	5
Росія	Інститут Оптики атмосфери ім. В.Є. Зуєва СВ РАН (м. Томськ)	Розробка оптичних методів зондування, зв'язку та обробки інформації	Угода про співробітництво 2014 – 2018 р.	Підготовлено сумісну статтю до публікації у Журналі «Оптика і спектроскопія», Санкт-Петербург.
Росія	Інститут проблем хімічної фізики РАН, м. Черно-головка	Дослідження оптичних та люмінесцентних властивостей напівпровідникових наночастинок, що інкорпоровані в полімерні матриці. (без фінансування).	Договір про науково-технічне співробітництво від 29.01.2010р. Термін дії: 2010 - 2015р.р.	Підготовлено до друку сумісну статтю до публікації в «Журналі прикладної спектроскопії», Мінськ.
Великобританія	H.H. Wills Physics Laboratory, University of Bristol; Centre for Nanoscience and Quantum Information, University of Bristol, Bristol, UK	Дослідження аномального імпульсу в еванесцентних оптичних полях (фінансування з боку ОНУ немає)	Особисті контакти	Спільні публікації у міжнародних журналах з імпаکت-фактором: стаття в архіві наукових публікацій arXiv:1506.04248 16 Jun 2015 і направлена до NaturePhysics.
Данія	DTU Fotonik, Department of Photonics Engineering,	Дослідження нанодисперсних систем у світлових полях	Особисті контакти	Спільні публікації у міжнародних журналах з імпаکت-фактором:

	DK-4000 Roskilde, Denmark	(фінансування з боку ОНУ немає)		Opt. Express. – 2015. – V. 23. – P. 7152–7163.
Японія	Center for Emergent Matter Science, RIKEN Advanced Science Institute, Wako-shi, Saitama, Japan.	Дослідження потоків енергії у світлових полях. (фінансування з боку ОНУ нема).	Certificate of Eligibility No 13-001847, issued for Bekshaev Oleksandr, 24.12.2013 – 2017.	2 спільні публікації у міжнародних журналах з імпаکت-фактором: одна стаття опублікована, Phys. Rev. X. – 2015. – V. 5, No 1. – 011039; друга викладена в архіві наукових публікацій: arXiv:1506.04248 16 Jun 2015 і направлена до NaturePhysics.

Наукова та науково-технічна діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами Національної академії наук України

Згідно з угодами про наукове співробітництво проводяться роботи з такими установами НАН України як Інститут хімії поверхні ім. О. О. Чуйка (Київ), Інститут колоїдної хімії і хімії води ім. А. В. Думанського (Київ), Інститут біоколоїдної хімії ім. Ф. Д. Гончаренка (Київ), Інститут біоорганічної хімії та нафтохімії, Інститут фізики (Київ).

На основі експериментальних даних, отриманих від цих установ проводились теоретичні дослідження з проблем адсорбції, результати яких використовуються при виконанні науково-технологічних робіт в названих інститутах НАНУ. Результати опубліковані в трьох сумісних статтях у зарубіжних виданнях.

Спільно з лабораторіями інституту фізики НАН України (відділ оптичної квантової електроніки, чл.-кор. НАНУ М. С. Соскін) проводяться дослідження в галузі фізики світлових полів складної структури та сингулярних світлових полів. Діяльність включає спільне користування обладнанням та базами даних, спільні публікації, участь у конференціях, подачу спільних наукових проектів на конкурси. Також спільно з Інститутом фізики НАН України виконувалися дослідження з ІЧ-спектроскопії наноструктур сульфїду кадмію в желатиновій матриці з використанням науково-дослідницького обладнання Інституту. Підготовлено до друку 2 статті.

Об'єднання зусиль щодо створення спільних центрів колективного користування наукоємним обладнанням полягає в сумісному використанні обладнання Інституту хімії поверхні ім. О. О. Чуйка НАН України (сорбтометр-М), та обладнання НДІ фізики ОНУ (вакуумно-адсорбційна установка).

Заходи, здійснені спільно з облдержадміністраціями

За сприяння депутата Одеської обласної ради було залучено спонсорське фінансування та здійснено авторським колективом співробітників НДІ фізики видання Історичного нарису «Научно-дослідницький інститут фізики (1903-2015), присвяченого 150-річчю Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (ум.-друк. арк. 4,88, накл.120 пр.).

Основними труднощами та недоліками в організації досліджень та впровадження є недостатнє фінансування для збереження висококваліфікованих наукових кадрів, залучення молодих перспективних учених та для оновлення застарілої матеріально-технічної бази.

Вважаємо, що слід дотримуватися згідно Закону України «Про основи державної політики у сфері науки і науково-технічної діяльності» базового бюджетного фінансування наукових установ та підрозділів, що забезпечить налагодження більш ефективної роботи в організації та провадженні наукової та науково-технічної діяльності.

2.2.5. ІНСТИТУТ ГОРІННЯ ТА НЕТРАДИЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

В.о. директора – доктор фізико-математичних наук, доцент М. І. Полетаєв

Інститут горіння та нетрадиційних технологій Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова (ІГНТ ОНУ) створено у 1994 р. спільним наказом Міністерства освіти та Міністерства машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України. Інститут складається з трьох відділів: макрокінетики горіння - зав. відділом Шевчук В. Г. д-р. фіз.-мат. наук, професор; енергетичного горіння - зав. відділом Сидоров О. Є. канд. фіз.-мат. наук, мол. н. співр.; технологічного горіння - зав. відділом Полетаєв М. І. д-р. фіз.-мат. наук, доцент.

Основні пріоритетні напрями наукової діяльності:

3. Енергетика та енергоефективність. 3.1. Технології використання нових видів палива, скидних енергоресурсів, відновлюваних та альтернативних джерел енергії, теплонасосні технології. 6. Нові речовини і матеріали. 6.3. Створення та застосування нанотехнологій в технологія наноматеріалів. Експериментально і теоретично досліджуються: макрокінетика горіння дисперсних систем металів, вугілля і органічних палив, в тому числі, альтернативних; основи технології факельного синтезу нанодисперсних оксидів металів; СВС цільових продуктів; фізичні основи пожежовибухобезпеки дисперсних систем.

Найвагоміші результати фундаментальних досліджень та прикладних досліджень і розробок – **«Вплив іонізації двофазного середовища на енергетичні та технологічні аспекти горіння дисперсних систем»**. Науковий керівник д-р фіз.-мат. наук, доцент М. І. Полетаєв.

Вперше отримані нові знання, які доводять перспективність використання рівноважної та нерівноважної іонізації газозависів дисперсного палива для вирішення проблеми спалювання низькоенергетичного органічного та неорганічного пилу в галузі енергетики, керованого синтезу нанорозмірних оксидів металів в галузі матеріалознавства та покращення екологічних показників процесів горіння.

Найважливіші наукові результати, отримані в результаті виконання перехідних науково-дослідних робіт

Пріоритетний напрям - Енергетика та енергоефективність.

Пріоритетний тематичний напрям - Енергетика та енергозбереження

«Вплив іонізації двофазного середовища на енергетичні та технологічні аспекти горіння дисперсних систем». Науковий керівник – д-р фіз.-мат. наук, доцент М. І. Полетаєв

Фактичний обсяг фінансування за повний період **388,632 тис.грн.**,

на 2015 рік – **388,632 тис.грн.**

Вперше отримані нові знання щодо можливостей використання рівноважної та нерівноважної іонізації полум'я як ефективних інструментів управління процесами енергетичного горіння низькокалорійного пилу та технологічного горіння для синтезу оксидних матеріалів, які представляють інтерес для альтернативної енергетики та матеріалознавства.

Вперше експериментально виявлена і теоретично обґрунтована залежність розміру наночастинок продуктів газозависого згорання металевих частинок від хімічного складу та концентрації іонізуючих домішок до газодисперсної паливної суміші, що дозволило запропонувати новий ефективний метод цілеспрямованого керування дисперсним складом продуктів газодисперсного синтезу.

Розроблені фізична та математична моделі коагуляції конденсованих продуктів згорання в мікрополум'ї частинки дисперсного горючого, які дозволяють розраховувати функцію розподілу по розмірам наночастинок продуктів згорання, які утворюються в мікрополум'ї, з врахуванням електростатичної взаємодії частинок конденсованої фази.

Вперше показано, що в основі впливу іонізації середовища на процеси масо переносу реагентів на поверхню дисперсного пального лежать електростатична взаємодія конденсованої фази з іонами газової фази та наведеними дипольними моментами нейтральних молекул в електричному полі, яке створюють електричні заряди.

Вперше методом газодисперсного синтезу отримано наночастинки оксиду цинку різної морфології (наностержні, тетраподи), виявлені способи організації пилового полум'я, які дозволяють керувати дисперсним складом та морфологією частинок оксиду цинку.

Розбудовані нові методи визначення режиму горіння частинок дисперсного палива за результатами вимірювання нормальної швидкості поширення полум'я по газозавису частинок дисперсного палива та новий метод визначення терміну горіння частинок палива шляхом кореляційного аналізу інтенсивності випромінювання зони горіння.

Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2015 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Статті				
1	Золотко А.Н., Полетаев Н. И., Вовчук Я. И.	Газодисперсный синтез наночастиц оксидов металлов.	Физика горения и взрыва.	2015. Т. 51, №2. С. 125-143
2	Полетаев Н. И.	Образование конденсированных продуктов сгорания в пылевых пламенах металлов: стадия нуклеации	Физика горения и взрыва.	2015. Т. 51, №3. С. 19-33
3	Полетаев Н. И.	Образование конденсированных продуктов сгорания в пылевых пламенах металлов: стадия коагуляции	Физика горения и взрыва.	2015.Т. 51, №4. С. 51-65
4	Опарин А.С., Сидоров А.Е., Шевчук В.Г.	Ламинарное пламя в полидисперсных аэрозвесах частиц алюминия	Физика горения и взрыва.	2015. Т.51, №6. – С. 41-44
5	A. K. Kopeika, D. S. Darakov, V. V. Golovko, A. N. Zolotko, L. Raslavičius, V. M. Lubarskii	Influence of Biofuel Additions on the Ignition Delay of Single Diesel Fuel Drops	Journal of Engineering Physics and Thermophysics	2015. V. 88, № 4. – P. 948–957.
Статті, прийняті редакцією до друку				
1	Полетаев Н.И.	Связь скорости распространения пылевого пламени с режимом горения частиц горючего	Физика горения и взрыва	Прийнято до розгляду
2	Полетаев М.І., Хлебникова М.Є., Земляний А.Д., Ханчич К.Ю.	Енергозберігаючий спосіб отримання наночастинок оксиду цинку різної морфології	Патент на винахід	Прийнято до розгляду 16.10.2015, присвоєно номер а201510111

3	Полетаєв М.І., Хлебникова М.Є., Земляний А.Д., Ханчич К.Ю.	Спосіб синтезу наночастинок оксиду цинку методами горіння	Патент на корисну модель	Прийнято до розгляду 16.10.2015, присвоєно номер и201510110.
4	Полетаєв М.І., Хлебникова М.Є.	Спосіб регулювання розмірів наноксидів металів, отримуваних методом газодисперсного синтезу	Патент на винахід	Прийнято до розгляду 16.10.2015, присвоєно номер а201510112
5	Полетаєв М.І., Хлебникова М.Є.	Спосіб отримання наночастинок оксидів металів заданого розміру в пиловому полум'ї металів	Патент на корисну модель	Прийнято до розгляду 16.10.2015, присвоєно номер и201510113
6	Полетаєв М.І., Хлебникова М.Є.	Особенности влияния примесей щелочных металлов на дисперсность продуктов сгорания алюминия	SPACE'2015, 7я Международная конференция «Космический вызов XXI века» Новые материалы, технологии и приборы для космической техники» –Крым, Севастополь, 2015.	Прийнято до друку
7	Скобеева В.М, Ханчич Е.Ю. и др.	Plasmon-sensitive sensors based on Argentinum nanoparticles	Сенсорная электроника и микросистемные технологии	Прийнято до друку
8	Бойчук Л.В., Шевчук В.Г., Сидоров А.Е., Опарин А.С.	Распространение пламени в гибридных газовзвесьях «уголь-метан-воздух»	Физика аэродисперсных систем	Прийнято до друку

Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих учених

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях та відсоток від загальної кількості студентів	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2012	14 (78%)	6	немає
2013	22 (92%)	7	немає
2014	14 (78%)	7	немає
2015	8(57%)	6	50%

Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих учених

Країна партнер (за алфавітом)	Установа - партнер	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати від співробітництва
Росія	Інститут хімічної фізики РАН	Макрокінетика горіння дисперсних систем металів, вугілля і органічних палив, в тому числі, альтернативних	немає	Спільне проведення наукових симпозіумів, конференцій і семінарів з питань горіння, спільні публікації
Росія	Інститут структурної макрокінетики РАН	Макрокінетика горіння дисперсних систем металів, вугілля і органічних палив, в тому числі, альтернативних	немає	Спільне проведення наукових симпозіумів, конференцій і семінарів з питань горіння, спільні публікації
Росія	Інститут проблем хімічної фізики РАН	Макрокінетика горіння дисперсних систем металів, вугілля і органічних палив, в тому числі, альтернативних	немає	Спільне проведення наукових симпозіумів, конференцій і семінарів з питань горіння, спільні публікації

Наукова та науково-технічна діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами Національної академії наук України

В рамках Договору про науково-технічне співробітництво між Фізико-хімічним інститутом ім. О. В. Богатського НАН України (м. Одеса) і Одеським національним університетом ім. І. І. Мечникова (м. Одеса) спільно з дослідною лабораторією Фізико-хімічного інституту ім. О. В. Богатського Національної академії наук досліджувалася можливість створення перспективних люмінофорів на основі наноксиду алюмінію, отриманого методом газодисперсного синтезу, для їх подальшого використання при розробці і створенні світлодіодних джерел світла. Наноксид алюмінію, отриманий ГДС-методом, використаний при створенні люмінофорів для енергозберігаючих світлодіодних джерел світла. Спосіб отримання люмінофору захищений спільним патентом:

Доценко В. П., Березовська І. В., Полетаєв М. І., Дорошенко Ю. А., Вовчук Я. І., Зубар О. В. Спосіб отримання люмінофору на основі тербій-ітрій алюмінієвого гранату, активованого іонами церію. Патент на винахід №102326, 25.06.2013, Бюл. № 12.

Разом з Фізико-хімічним інститутом ім. О. В. Богатського в 2015 році проведені спільні дослідження по синтезу та вивченню властивостей нанокристалічного оксиду алюмінію легованого тербієм.

В рамках Договору про науково-технічне співробітництво між Фізико-хімічний інститут захисту навколишнього середовища і людини (ФХІЗНСІЛ, м. Одеса) і Одеським національним університетом ім. І. І. Мечникова (м. Одеса) проводились дослідження щодо визначення дисперсного складу конденсованої фази та розподілу електричного заряду в пиловій плазмі.

Поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності

ІГНТ ОНУ підключено до загальної університетської комп'ютерної мережі, яка має вихід до Інтернету, що забезпечує співробітникам ІГНТ ОНУ можливість доступу до електронних баз даних. Наукова бібліотека ОНУ надає можливість прямого доступу до бібліотеки Cornell University Library (США), бази реферативних даних ВІНІТІ (Росія), а також міжнародних баз даних наукової періодики EBSCO, Springer та IOP science.

Науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів

«Оптимізація процесів спалахування та горіння біопалив та їх сумішей з мінеральними паливами». Науковий керівник - канд. фіз.-мат. наук, доцент Копійка О. К.

Встановлена роль складу паливної суміші в процесі спалахування крапель мультикомпонентних біопалив, а саме добавки метилового ефіру рапсового масла до дизельного пального підвищують, а добавки біоетанолу навпаки, знижують час затримки спалахування. З'ясовано, що найбільш близьке до дизельного пального значення тривалості періоду спалахування має місце при одночасному використанні вищезазначених біопалив як добавок до дизельного пального, що дає можливість використання біопаливних сумішей в серійних дизельних двигунах без будь-яких конструктивних змін.

Основними труднощами та недоліками в організації досліджень в 2015 році вважасмо таке:

- неможливість матеріального забезпечення проведення експериментальних досліджень в зв'язку з тим, що кошторис конкретних науково-дослідних робіт не передбачає витрати на придання необхідних матеріалів, малоцінного обладнання та комплектуючих для діючого обладнання, що унеможливило не тільки створення нових експериментальних установок, але й навіть підтримання існуючих та проведення необхідного ремонту обладнання лабораторних приміщень, а також обмежує можливості інформаційного забезпечення наукової діяльності, можливість придбання необхідної наукової і технічної літератури;

- відсутність у кошторисах конкретних тем коштів на відрядження виключає можливості необхідного наукового спілкування, різко знижує можливості пошуку додаткових джерел фінансування наукових досліджень і впровадження результатів виконаних робіт.

2.2.6. НАВЧАЛЬНО-НАУКОВО-ВИРОБНИЧИЙ ЦЕНТР

*Директор – кандидат фізико-математичних наук, старший науковий співробітник
М. А. Глауберман*

Навчально-науково-виробничий центр Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (скорочена назва ННВЦ ОНУ) створено Міністерством освіти і науки України внаслідок припинення юридичної особи Навчально-науково-виробничого центру при Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова шляхом реорганізації його у структурний підрозділ університету (наказ МОН України від 29.03.2010 р. № 263).

Основні пріоритетні напрями наукової діяльності:

- фундаментальні дослідження проблеми розробки та створення екологічно чистих та мало енергоємних систем теплохладозабезпечення нового покоління;
- фундаментальні дослідження, пов'язані з розробкою та створенням сенсорів різноманітних фізичних величин;
- проведення наукових досліджень, виконання розробок, впровадження та авторського супроводу автоматизованих систем збору, обробки, накопичення та передачі інформації для різних потреб, розробка та впровадження відповідного програмного забезпечення.

Науково-педагогічні кадри

В ННВЦ ОНУ на протязі 2012- 2013 років працювали два доктора наук, у 2014 році – один доктор наук, за останні чотири роки – п'ять кандидатів наук, з яких троє мають вчене звання старшого наукового співробітника, а також чотири кваліфіковані фахівці 002Е.

Кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування за останні чотири роки

Категорії робіт	2012		2013		2014		2015	
	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.
Фундаментальні	1	272	1	318	1	218	1	195
Прикладні			1	46	1	39		
Госпдоговірні	1	182	1	168	1	158	1	160

Результати фундаментальних досліджень та прикладних досліджень і розробок

- на основі проведених досліджень розроблені концептуальні представлення процесів трансформації сонячної енергії альтернативних багатофункціональних системах (охолодження, нагрів, кондиціонування та осушення повітря);

- узагальнено отримані результати теоретичних і експериментальних досліджень у вигляді розрахункових залежностей, які забезпечують розрахунок й проектування нових альтернативних сонячних систем та їх окремих елементів.

Результати роботи дозволяють на 40-50% знизити енерговитрати порівняно з рішеннями традиційної пара компресійної техніки. У межах класу альтернативних сонячних систем нові розробки забезпечують ряд значних переваг за рахунок зниження температури рівня регенерації абсорбенту до 25%.

Наукові результати, отримані в результаті виконання перехідних науково-дослідних робіт

Науково-дослідна робота за д/б темою № 530 «Дослідження тепломасопереносу у низькотемпературних випарних охолоджувачах газів і рідин для традиційних і альтернативних енергосистем на основі капілярно-пористих наноструктур»

Керівник проекту (П.І.Б.) Адамян Вадим Мовсесович

- Розроблені принципові схемні рішення низькотемпературних випарних охолоджувачів газів і рідин на основі капілярно-пористих структур стосовно до випарних охолоджувачів непрямого типу. Такі охолоджувачі забезпечують зниження межі випарного охолодження від температури мокрого термометра повітряного потоку, що поступає в охолоджувач, до температури точки роси. Зниження температурного рівня охолодження зв'язане з проблемою реконденсаци в допоміжному повітряному потоці, процес тепломасообмена в якому протікає безпосередньо поблизу рівноважної лінії. Особлива увага приділена аналізу цієї проблеми і виробленню рішень по її відвертанню. Виконано моделювання процесів спільного тепломасообмена в апаратах непрямого типу.

- Розроблено експериментальне устаткування для вивчення процесів спільного тепломасообміну в низькотемпературних випарних охолоджувачах. Виконано експериментальне дослідження процесів спільного тепломасообмена і гідроаеродинаміки Отримані теоретичні і експериментальні результати знаходяться в хорошій відповідності. Особлива увага приділена вивченню процесу реконденсаци при низькотемпературному охолодженні середовищ при варіюванні основних параметрів насадної структури випарних охолоджувачів і початкових параметрів взаємодії контактуючих потоків газу і рідини. Запропоновані рішення, як за основними схемами охолоджувачів, так і за умовами реалізації процесів, забезпечують відвертання проблеми реконденсаци і супутнього зниження ефективності процесу.

- У практичному відношенні нові рішення забезпечують створення низькотемпературних охолоджувачів (холодильних систем і систем кондиціонування повітря), як для традиційної, так і альтернативної (сонячної) енергетики. Такі рішення дозволяють понизити рівень енерговитрат до 40%% порівняно з традиційними рішеннями з використанням парокompресійної холодильної техніки

Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2015 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Статті				
1	Doroshenko A.V., Antonova A.R., Garh Saed	MULTIFUNCTIONAL SOLAR SYSTEMS BASED ON TWO-STAGE REGENERATION ADSORBENT SOLUTION	Academy of sciences of Moldova "Problems of the regional energetics"	1 (27) 2015. – С. 12-19
2	Guangming Chen, Alexander Doroshenko, Paul Koltun, Kostyantyn Shestopalov	Comparative field experimental investigations of different flat plate solar collectors	Solar Energy	115, pp. 577-588, 2015
	Guangming Chen, Kostyantyn Shestopalov, Alexander Doroshenko, Paul Koltun	Polymeric materials for solar energy utilization: a comparative experimental study and environmental aspects	Polymer-Plastics Technology and Engineering	54, pp. 796-805, 2015
Статті, прийняті редакцією до друку				
1	М.А. Глауберман, А.В. Дорошенко, В.Х. Кириллов, А.Б. Антонова, К.В. Людницький.	Солнечные абсорбционные холодильные системы. Принципы построения и анализ возможностей.	Научный сборник «Физика аэродисперсионных систем».	Вып. ..., 2015, с. ...-... (принято к печати)
2	А.В. Дорошенко, В.Х. Кириллов, А.Б. Людницький, Глауберман М.А.	Испарительные охладители газов и жидкостей непрямого типа со сниженным пределом охлаждения.	Academy of sciences of Moldova "Problems of the regional energetics"	– 2015. – № ... (...). – С. ...-... (принято к печати).
3	А.В. Дорошенко, И.Ю. Младёнов, Глауберман М.А.	Разработка, теоретическое и экспериментальное исследование плоских солнечных полимерных коллекторов	Научный сборник «Физика аэродисперсионных систем».	Вып. ..., 2015, с. ...-... (принято к печати)

Заходи, здійснені спільно з облдержадміністраціями

Співробітники ННВЦ ОНУ багато років плідно співпрацюють з Одеською державною облдержадміністрацією. Кожного року між ОДА і ОНУ укладається відповідна угода, згідно з якою співробітники ННВЦ виконують авторський та інформаційно-технічний нагляд за роботою інформаційно-програмного комплексу – автоматизованої електронної системи голосування Одеської обласної ради, забезпечують поточне обслуговування та модернізацію системи відповідно до вимог замовника, що дозволяє забезпечити бездоганне проведення голосування під час проведення сесій Одеської обласної ради.

Обсяг фінансування складає приблизно 160 тис. грн. на рік.

Поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності

Наукові працівники ННВЦ ОНУ мають доступ до електронних колекцій наукової періодики та баз даних провідних наукових видавництв світу про патентно-ліцензійну діяльність через мережу Інтернету, яка створена в Центрі, а також мають можливість безкоштовного інформаційного доступу до широкого кола іноземних наукових баз даних за допомогою відповідних підрозділів наукової бібліотеки ОНУ.

2.2.7. МІЖВІДОМЧИЙ НАУКОВО-НАВЧАЛЬНИЙ ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИЙ ЦЕНТР МОН і НАН України (МННФТЦ)

Директор – доктор фізико-математичних наук, професор Я. І. Леніх

МННФТЦ створено спільним Наказом Міністра освіти і науки України і Президента Національної академії наук України на базі НДЛ-3 ОНУ і підрозділів Інституту фізики напівпровідників (ІФН) ім. В. Є. Лашкарьова НАН України у 2008 р. До складу МННФТЦ входять: НДЛ-3, НДЛ-9 і НДЛ “ДРС”. У МННФТЦ працює 23 співробітників, з них 2 д-ра фіз.-мат. наук, проф., 6 канд. фіз.-мат. наук. МННФТЦ має Науково-технічну раду з 16 науковців: співробітників ОНУ і ІФН. До складу її входить 2 академіка НАН України, 2 чл.-кор. НАН України, 2 академіка АН ВШ України. Науково-методичне керівництво Центром здійснюється ІФП ім. В. Є. Лашкарьова НАН України.

Основні пріоритетні напрями наукової діяльності:

- Найважливіші проблеми фізико-математичних та технічних наук.
- Фундаментальні проблеми сучасного матеріалознавства.
- 1.4.2. Фізика твердого тіла
- 4.- Раціональне природокористування. 4.1. Технології сталого використання, збереження і збагачення біоресурсів та покращення їх якості і безпечності, збереження біорізноманіття.
- 6 - Нові речовини і матеріали. 6.3. Створення та застосування нанотехнологій і технологій наноматеріалів.

Найвагоміші результати фундаментальних досліджень

Тема № 497: Дослідження явищ формування та деградації наноструктурованої поверхні кремнію, отриманої новим методом неелектролітичного травлення. Керівник к. ф.-м. н. Бритавський Є. В.

Побудовану нову фізико-хімічну модель наноструктурування поверхні кремнію отриманого методом неелектролітичного травлення в присутності частинок благородних металів та виявлено ефективність впливу різних реагентів на морфологію та нові фізичні характеристики наноструктурованої поверхні; визначено основні морфологічні особливості наноструктурованої поверхні кремнію отриманого методом неелектролітичного травлення; визначено основні механізми деградації кремнієвих наноструктур, отриманих новим методом неелектролітичного травлення; визначено основні фактори, що впливають на зміну фізичних властивостей даних структур з часом та в результаті дії температури, випромінювання, тощо; досліджено фізичні механізми чутливості сенсорних структур на основі наноструктур на поверхні кремнію, отриманих в результаті застосування нового метода неелектролітичного травлення.

Тема № 521: “Розробка наукових основ створення нового класу акустoeлектронних пристроїв з керованими характеристиками”. Керівник НДР – д. ф.-м. н., проф. Леніх Ярослав Ілліч

Вперше з використанням удосконалених методів і розроблених методик та створених оригінальних вимірювальних стендів отримано нові дані про електрофізичні параметри (ЕФП) і акустичні характеристики (АХ) низки перспективних для активної акустoeлектроніки п’єзоелектричних матеріалів.

Вперше встановлені температурні залежності ЕФП і АХ низки п’єзоелектричних матеріалів.

Визначено та обґрунтовано клас функціональних матеріалів для акустoeлектронних пристроїв з керованими характеристиками.

Значимість отриманих вищевказаних наукових результатів полягає у тому, що на їх основі будуть розроблені нові принципи побудови нового класу акустoeлектронних пристроїв з керованими характеристиками.

Тема № 522: Розробка методу високоточного дальнометрування коротких трас для створення адаптивного оптико-електронного сенсора рухомих об’єктів. Керівник НДР – д. ф.-м. н., проф. Леніх Ярослав Ілліч

Вперше отримано закономірності модуляції відбитого випромінювання в залежності від відносної швидкості руху оптико-електронного сенсора (ОЕС), об’єкта та параметрів зондуючого променя

Вперше розроблена нова методика дослідження заводової ситуації в оптичному діапазоні на корот-

ких трасах, яка відрізняється тим, що розроблена на засаді фізико-математичних моделей структури відбитого сигналу, сигналу зворотного розсіювання і завадових характеристик оптичного каналу.

Вперше удосконалено методвисокоточного дальнометрування коротких трас, який відрізняється тим, що його узагальнена структура створена на базі компенсації фазового зсуву за рахунок частотного варіювання та модуляції параметрів світлового сигналу, що визначає інформаційну місткість локаційного сигналу та виділяє його складові.

Вперше створено комп'ютерну динамічну модель оптичного каналу, що відображає процеси оптичної локації в умовах завад, взаємного руху ОЕС та відбивача оптичного сигналу.

Тема № 528: Дослідження поверхневих та об'ємних явищ в нестационарних умовах в наноструктурованих халькогенідах, оксидах металів та барвниках. Керівник д. ф.-м. н. проф. Сминтина В. А.

Визначені фізико-хімічні основи отримання напівпровідникових наноструктур з ефективною люмінесценцією у видимій області спектра, які базуються на локалізації носіїв заряду в об'ємі нанокристалу, що забезпечується в наногетероструктурі з відповідними потенційними бар'єрами на границі нанокристал-оболонка, модифікації поверхні з метою пасивації безвипромінювальних центрів рекомбінації шляхом фотоіндукованої адсорбції гідроксильних груп, поверхневого легування атомами металів, які створюють в нанокристалі центри світіння з ефективною рекомбінацією, нарощуванні напівпровідникової оболонки.

Встановлена можливість використання тонких плівок ZnO та TiO₂ як основи фотолюмінісцентних біосенсорів для детекції лейкозу, що значно спрощує і дешевлює виявлення даного вірусу, а також використання в оптичних біосенсорах наноламінатів ZnO/Al₂O₃, TiO₂/Al₂O₃, Au/ZnO, Au/TiO₂, отриманих новим сучасним методом атомно-пошарового нанесення на кремній та скло.

Тема № 540: Сенсор зображення на основі наногетероструктури. Керівник НДР: д. ф.-м. н. Борщак Віталій Анатолійович

Створено новий сенсор рентгенівського та оптичного зображення на основі наногетероструктури, який має високу стабільність та достатню площу і може бути застосований в цифрових рентгенографічних в комп'ютерній томографії, чи людини, так і інших біологічних, неорганічних та органічних об'єктів

Результати фундаментальних досліджень

Тема № 497: “Дослідження явищ формування та деградації наноструктурованої поверхні кремнію, отриманої новим методом неелектролітичного травлення”. Керівник - к. ф.-м. н. Бритавський Є. В. Обсяг фінансування – 369,981/238,157 тис.грн.

Назва пріоритетного напрямку розвитку науки і техніки згідно з Законом України

1. Фундаментальні наукові дослідження найбільш важливих проблем науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України та сталого розвитку суспільства і держави

1.2. Фундаментальні проблеми сучасного матеріалознавства

Назва напрямку секції

7. Наноструктурні (нанодисперсні, нанокристалічні) матеріали.

Назва піднапрямку секції

7.3. Шляхи підвищення експлуатаційних властивостей наноматеріалів та удосконалення технологій їх одержання.

Вперше розроблено концепцію формування наноструктурованої поверхні кремнію при неелектролітичному травленні та побудовано фізичну модель процесу травлення структур кремній-метал (Au, Ag, Pt) з урахуванням інжекції дірок на границі розділу. Значимість цього результату полягає в можливості керування морфологією поверхні кремнію змінюючи умови процесу травлення та осадження частинок металів.

Вперше досліджено деградаційні процеси кремнієвих наноструктур, отриманих в результаті неелектролітичного травлення, визначенні основні фактори, що впливають на зміну фізичних властивостей даних структур з часом. Знайдено основні механізми впливу структурних дефектів кремнію на процес неелектролітичного травлення поверхні. Значущість цього результату полягає в можливості встановлення діапазону умов роботи пристроїв (температура, час роботи, дія випромінювання, тощо) на основі отриманих структур кремнію.

Вперше побудована фізико-хімічна модель явищ стимульованих новим методом неелектролітичного травлення, вперше визначено нові фізичні механізми чутливості сенсорів газів та біологічних об'єктів і побудовано теоретичну модель чутливості сенсорів на основі кремнієвих нанониток, отриманих в результаті неелектролітичного травлення кремнію. Значимість цього результату полягає в можливості створення сенсорів газів та біологічних об'єктів на основі наноструктурованого кремнію, розрахунку параметрів їх роботи, спираючись на розроблену теоретичну модель.

Вперше досліджено деградаційні процеси кремнієвих наноструктур, отриманих в результаті неелектролітичного травлення, за допомогою вивчення спектрів люмінесценції та рентгено-структурного аналізу визначенні основні фактори, що впливають на зміну фізичних властивостей даних структур з часом. Також визначено основні механізми випромінюючої рекомбінації в нанокремнії та знайдено основні механізми впливу структурних дефектів кремнію на процес деградації наноструктур з часом.

Значимість цього результату полягає в можливості встановлення діапазону умов роботи пристроїв (температура, час роботи, дія випромінювання, тощо) на основі отриманих наноструктур кремнію.

Вперше визначено фізичні механізми чутливості сенсорних структур нанокремній - кремній, що базуються на зміні оптичного відбиття після адсорбції молекул газу та нові фізичні механізми чутливості сенсорів газів та біологічних об'єктів, також побудовано теоретичну модель чутливості сенсорів на основі кремнієвих нанониток, отриманих в результаті неелектролітичного травлення кремнію.

Найважливіші наукові результати отримані в результаті виконання перехідних науково-дослідних робіт

Тема № 521: Розробка наукових основ створення нового класу акустoeлектронних пристроїв з керованими характеристиками. Керівник НДР – д. ф.-м. н., проф. Лепіх Ярослав Ілліч. Обсяг фінансування - 202,312 / 202,312 тис. грн.

Вперше з використанням удосконалених методів і розроблених методик та створених оригінальних вимірювальних стендів отримано нові дані про ЕФП і АХ низки перспективних для активної акустoeлектроніки п'єзоелектричних матеріалів.

Вперше встановлені температурні залежності ЕФП і АХ низки п'єзоелектричних матеріалів.

Визначено та обґрунтовано клас функціональних матеріалів для акустoeлектронних пристроїв з керованими характеристиками.

Значимість отриманих вищевказаних наукових результатів полягає у тому, що на їх основі будуть розроблені нові принципи побудови нового класу акустoeлектронних пристроїв з керованими характеристиками.

Відповідність отриманих наукових результатів сучасному рівню досліджень

Наявні на даний час дані вітчизняних і зарубіжних авторів з означеної проблеми носять розрізнений і не систематизований характер, що робить отримані наукові результати вивчення фізичних властивостей полі- і монокристалічних п'єзоелектриків актуальними з позицій можливості керованої зміни величин основних характеристик акустoeлектронних пристроїв з їх використанням.

Особливої уваги заслуговують необхідні дані у випадку використання поверхневих акустичних хвиль, кожна з типів (мод) яких мають суттєві відмінності, а також шаруваті структури.

Розроблені методики дозволяють встановити для моно- і полікристалічних п'єзоелектричних підкладок-звукопроводів параметри і характеристики, а також їх залежність від впливу дестабілізуючих факторів, головним чином температури.

Розроблені і виготовлені оригінальні два вимірювальні стенди, які забезпечують з високою метрологічною точністю вимірювання вищевказаних ЕФП і акустичних характеристик різних класів п'єзоелектричних моно- і полікристалічних матеріалів.

Наукові результати досліджень відповідають світовому рівню досліджень.

Практична цінність результатів НДР

НДР має велике практичне значення, оскільки отримані знання можуть мати широке застосування при створенні нових класів перспективних сенсорів і пристроїв функціональної мікроелектроніки з кардинально покращеними технічними характеристиками, та складають передумови подальшого впровадження результатів у різні суміжні галузі науки і техніки, у тому числі подвійного призначення і спеціальної техніки.

Створення нового класу пристроїв функціональної мікроелектроніки та сенсорів нового покоління, які можуть бути використані у декількох суміжних галузях науки і техніки, сприятимуть розширенню потенційних можливостей сенсоріки і акустoeлектроніки в цілому.

Результати НДР актуальні для різних галузей промисловості, таких як приладобудування, радіoeлектроніка, опто- та мікроелектроніка, високоефективні інформаційні системи тощо.

Тема 528 Дослідження поверхневих та об'ємних явищ в нестационарних умовах в наноструктурованих халькогенідах, оксидах металів та барвниках. Керівник д. ф.-м. н. професор Сминтина В. А. Обсяг фінансування 423,183 / 423,183.

Вдосконалені методи синтезу КТ сульфідів кадмію та вперше теоретично обґрунтовано ймовірність перебігу реакцій, що забезпечують пасивацією поверхневих станів шляхом утворення на поверхні нанокристалу оболонки неорганічного походження. Отримані теоретичні рівняння матеріального балансу мольних часток продуктів гідролізу солей кадмію сірки в залежності від рН середовища. Прикладом цього є встановлення умов утворення сполуки гідроксиду кадмію на поверхні нанокристалів сульфідів кадмію у желатині.

Значимість отриманих результатів полягає в створенні фізико-хімічних основ отримання напівпровідникових наноструктур з ефективною люмінесценцією у видимій області спектра, які базуються на виконанні наступних умов: локалізації носіїв заряду в об'ємі нанокристалу, що забезпечується в наногетероструктурі з відповідними потенційними бар'єрами на границі нанокристал - оболонка; здійснення модифікації поверхні з метою пасивації безвипромінювальних центрів рекомбінації шляхом фотоіндукованої адсорбції гідроксильних груп, поверхневого легування атомами металів, які створюють в нанокристалі центри світіння з ефективною рекомбінацією, нарощування напівпровідникової оболонки.

Проведене вдосконалення етапів процесу отримання наноструктурованих плівок діоксиду олова з урахуванням хімічних процесів, що відбуваються при розкладанні вихідних розчинів прекурсорів, дозволило отримати нові технологічні засоби впливу на електрофізичні властивості досліджуваних плівок і наноструктур. Значимість отриманих результатів полягає в можливості отримання матеріалів з властивостями, характерними для високочутливих матеріалів газових сенсорів.

Отримані наукові результати є досягненням в галузі дослідження напівпровідникових наноструктур, біо-нанотехнологій, біосенсорів та сенсоріки в цілому. Встановлена можливість використання тонких плівок ZnO та TiO₂ в якості основи фотолюмінісцентних біосенсорів для детекції лейкозу, що значно спрощує і здешевлює виявлення даного вірусу. Також, досліджено оптичні та структурні властивості наноламінатів ZnO/Al₂O₃, TiO₂/Al₂O₃, Au/ZnO, Au/TiO₂, отриманих новим сучасним методом атомно-пошарового нанесення на кремній та скло та встановлена можливість їх використання в біосенсорах, що визначає значимість отриманих результатів.

Вперше запропоновано механізм газочутливості до аміаку у ансамблях наночастинок барвників на базі комплексів 4-валентного стану. Значимість цього результату полягає в тому, що він дозволив надати рекомендації щодо створення індикаторного люмінесцентного сенсора аміаку.

Найважливіші результати прикладних досліджень

Тема № 522:

Назва пріоритетного напрямку розвитку науки і техніки згідно з Законом України:

6. Нові речовини і матеріали

Назва піднапрямку секції:

5. Розв'язання комплексної проблеми проектування виробництва та випробування оптичних приладів і систем

Назва напрямку секції

5.1. Дослідження проблем створення та функціонування оптичних та оптично електронних приладів і систем та їх складових частин

5.5. Розробка методів та засобів моделювання оптичних та оптико-електронних приладів і систем.

Назва НДР "Розробка методу високоточного дальнометрування коротких трас для створення адаптивного оптико-електронного сенсора рухомих об'єктів". Керівник НДР: Лепіх Ярослав Ілліч. Обсяг фінансування – 1490,0 / 1395,883 тис. грн.

Вперше отримано закономірності модуляції відбитого випромінювання в залежності від відносної швидкості руху оптико-електронного сенсора (ОЕС), об'єкта та параметрів зондуючого променя

Вперше розроблена нова методика дослідження заводової ситуації в оптичному діапазоні на корот-

ких трасах, яка відрізняється тим, що розроблена на засаді фізико-математичних моделей структури відбитого сигналу, сигналу зворотного розсіювання і завадових характеристик оптичного каналу.

Вперше удосконалено метод високоточного дальнометрування коротких трас, який відрізняється тим, що його узагальнена структура створена на базі компенсації фазового зсуву за рахунок частотного варіювання та модуляції параметрів світлового сигналу, що визначає інформаційну місткість локаційного сигналу та виділяє його складові.

Вперше створено комп'ютерну динамічну модель оптичного каналу, що відображає процеси оптичної локації в умовах завад, взаємного руху ОЕС та відбивача оптичного сигналу.

Вперше розроблено високоефективний метод фізико-математичного моделювання швидкісних процесів динамічних оптико-електронних вимірювань для всебічного контролю параметрів ОЕС в процесі їх розробки та експлуатації на коротких трасах.

Наукова новизна отриманих результатів підтверджена отриманим патентом України, публікаціями у фахових наукових журналах та доповідями на Міжнародних конференціях.

Отримані результати роботи матимуть практичну цінність для різних галузей промисловості, перш за все для військово-промислового комплексу (ВПК), оскільки створений на їх основі адаптивний ОЕС рухомих об'єктивного покоління є важливим для використання в пристроях ближньої дальнометрії для швидкісних об'єктів, що функціонують у динамічному режимі та мають високу швидкість, а також у високоточній техніці та інших засобах подвійного призначення при безконтактних вимірюваннях параметрів руху та дистанційного контролю швидкісних об'єктів та обладнання.

Практичним результатом впровадження результатів виконання НДР в 2015 р. також є отримані два Дипломи на регіональному конкурсі інноваційних проектів приуроченому до Дня науки України, а також укладення та виконання двох госпдоговорів за тематикою НДР з потенційним споживачем продукції КБ "Південне" ім. М. К. Янгеля обсягом 1500,0 тис. грн. на 2 роки.

Тема № 540:

Назва пріоритетного напрямку розвитку науки і техніки згідно з Законом України:

6. Нові речовини і матеріали

Назва піднапряму секції:

5. Розв'язання комплексної проблеми проектування виробництва та випробування оптичних приладів і систем

Назва напрямку секції

Назва НДР: "Сенсор зображення на основі наногетероструктури". Керівник НДР - Боршак Віталій Анатолійович. Обсяг фінансування - 84,468/ 84,468 тис. грн.

Вперше проведено мікроскопічний аналіз перерізу досліджуваної тонкоплівкової гетероструктури. Встановлена відсутність поверхневих мікротріщин у шарі сульфід кадмію та суттєвої неоднорідності товщини шару сульфід міді на зразках, отриманих методом вакуумного випаровування. Здобута інформація дала змогу покращити існуючу технологію виготовлення сенсору на базі неідеального наногетеропереходу CdS-Cu₂S.

Основні технічні характеристики сенсора є такими: жорсткий растр, розмір фото чутливої поверхні - 5x5 см²; спектральна область чутливості 400-750 нм; максимальна чутливість - 10-блк у оптичному і 0,5 мРн у рентгенівському діапазонах, коефіцієнт внутрішнього підсилення - не менше 104; розподільна спроможність - 2 мкм

Отримані вперше дані, які не мають світових аналогів - а саме, використання скануючої електронної мікроскопії дозволило провести якісний та кількісний порівняльний аналіз мікроструктури поверхні зразків двох типів, відмінних за технологією отримання базового шару ГП.

Для отримання інформації щодо зміни стехіометрії та розподілу фазового складу шару Cu₂S досліджуваної сенсорної структури при її деградації вперше була використана методика фазового дифрактометричного аналізу. При цьому був задіяний рентгенівський дифрактометр D8 Advance (Bruker AXS) з лінією випромінювання Cu K α (довжина хвилі $\lambda = 1.54183 \text{ \AA}$, робочий потенціал на катоді U_a = 40 kV, катодний струм I_a = 40 mA). Були використані режими геометрично симетричного сканування ($\Theta/2\Theta$) та сканування з ковзаючим променем падіння (GIXRD). Обробка та аналіз дифракційних спектрів проводився за допомогою програмного забезпечення Bruker-AXS EVA, для моделювання спектрограм та подальшого визначення параметрів досліджених шарів використовувалася програма Bruker-AXS TOPAS 3.0. Особливості компонентного складу вивчалися з використанням патернів бази даних JCPDS.

Таким чином, проведена робота дозволила створити методику мікроскопічних та рентгеноструктурних досліджень наноструктури зразків гетеропереходу CdS-Cu₂S, що визначає **перевагу отриманих результатів** над вітчизняними та зарубіжними аналогами

Розроблено новий наноструктурований сенсор рентгенівського зображення з підвищеною стабільністю параметрів для комплексних досліджень неорганічних, біологічних та органічних об'єктів. Чутливість сенсора в рентгенівському та оптичному діапазонах дозволить застосовувати його як датчик в автоматичних приладах контролю, що використовуються в зонах з суттєво підвищеною радіацією, зокрема для пошуку мікрodefektів на атомних станціях.

Створена **методика** проведення мікроскопічних та рентгеноструктурних досліджень наноструктури зразків гетеропереходу CdS-Cu₂S.

Дослідження морфології поверхні та зрізу фоточутливих тонкоплівкових зразків проводилися за допомогою двох приладів: атомного силового мікроскопу (АСМ) NTEGRA Prima NS-150 з використанням кремнієвих кантилеверів з радіусом вістря зонду 10 нм та скануючого електронного мікроскопу (СЕМ) Inspect F50 з максимальною роздільною здатністю 1.0 нм.

Використана АСМ методика дозволяє провести кількісний аналіз морфології по ряду параметрів, таких як шорсткість (сукупність нерівностей поверхні з малими кроками на базовій довжині), хвилястість, довжина профілю (відношення опорної довжини профілю до базової довжини) та середній розмір зерен, що визначає значимість отриманих результатів.

Отримані результати мають практичну значимість і можуть бути актуальним для суміжних галузей науки. Результати, що отримані відповідають світовому рівню.

Відмінні риси і перевага отриманих результатів над аналогами чи прототипами

Відмінною рисою сенсорів зображення на основі наногетероструктури є можливість створення високостабільних пристроїв, що визначає їх **конкурентоспроможність на внутрішньому та світовому ринку.**

Таким чином, отримані результати можуть бути використані у реальному виробництві, що визначає їх **істотну практичну цінність.**

Розробки, які впроваджено у 2015 році за межами ВНЗ або НУ

№ з/п	Назва та автори розробки	Важливі показники, які характеризують рівень отриманого наукового результату; переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект	Місце впровадження (назва організації, відомча належність, адреса)	Дата акту впровадження	Практичні результати, які отримано ВНЗ/науковою установою від впровадження (обладнання, обсяг отриманих коштів, налагоджено співпрацю для подальшої роботи тощо)
1	2	3	4	5	6

Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2015 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Статті				
1	Igor Iatsunskiy, Marteusz Kempinski, Mariusz Jancelewicz, Karol Zaleski, Stefan Jurga, Valentyn Smyntyna	Structural and XPS Characterization of ALD Al ₂ O ₃ Coated Porous Silicon	Vacuum	113 (2015) 52-58

2	I. Iatsunskiy, M. Pavlenko, R. Viter, M. Jancelewicz, G. Nowaczyk, I. Baleviciute, K. Załęski, S. Jurga, A. Ramanavicius, V. Smyntyna	Tailoring the Structural, Optical, and Photoluminescence Properties of Porous Silicon/TiO ₂ Nanostructures	J. Phys. Chem. C.	2015, 119, 7164–7171
3	I. Iatsunskiy, M. Pavlenko, G. Nowaczyk, V. Fedorenko, S. Jurga, V. Smyntyna,	One and two-phonon Raman scattering from nanostructured silicon	Optic.	2015,126, 1650-1655
4	Ya.I. Lepikh, A. A. Karpenko.	A Method for Lowering the Level of the Backward Radiation of a Microwave Horn Radiator	Journal of Communications Technology and Electronics,	2015, Vol. 60, No. 4, pp. 341–344.
5	Лепіх Я.І., Карпенко А. А.	Метод снижения уровня обратного излучения рупорного сверхвысокочастотного излучателя	Радиотехника и электроника	2015, том 60, № 4, С. 364–368.
6	Viter Roman; Abou Chaaya, Adib; Iatsunskiy, Igor; Nowaczyk, Grzegorz; kovalevskis, kristaps; Erts, Donats; Miele, philippe; Smyntyna Valentyn; Bechelany, Mikhael.	Tuning of ZnO 1D Nanostructures by Atomic Layer Deposition and Electrospinning for Optical Gas Sensor Applications	Nanotechnology,	V.26, № 10 105501.doi:10.1088/0957-4484/26/10/105501.
7	Kravchenko I.A., Lepikh Ya.I., Kobernik A.A., Aleksandrova A.I., Snegur P.A., Zatovskaya N.P.	Anti-Inflammatory Activity of the Sea Coastal Lake Salt in a Combination to Ultrasound	Biosens J	2015, 4(2) 4: 119. doi:10.4172/2090-4967.1000119.
8	Помогайло Д.А., Спирин М.Г., Скобеева В.М., Джардималиева Г.М., СМЫНТЫНА В.А.	Спектрально-люминесцентные свойства нанокompозитов CdS в полимерной оболочке	Вестник Московского авиационного института.	T.22.№2,.С.169-177.
9	Karol Zaleski, Stefan Jurga, Valentyn Smyntyna	Structural and XPS Characterization of ALD Al ₂ O ₃ Coated Porous Silicon / Igor Iatsunskiy, Marteusz Kempinski, Mariusz Jancelewicz	Vacuum	113 (2015) 52-58
Статті, прийняті редакцією до друку				
1	Brytavskiy Ie. V., Borschak V. A., Smyntyna V.A.	Nanostructured sensor for X-ray and optical imaging in security systems	NANOMATERIA LS FOR SECURITY (NS-2015)	Advanced Research WorkshopProceedings (accepted)

2	R. Viter, Z. Balevicius, A. Abou Chaaya, I. Baleviciute, L. Mikoliunaite, A. Ramanavicius, Z. Gertnere, A. Zaleska, V. Vataman, V. Smyntyna, D. Erts, P. Miele and M. Bechelany	Tuning of Optical and Structural Properties of Au/ZnO Nanostructures	Nanoscale Research Letters	(2015) V.10, accepted in press.
3	A.V.Tereshchenko, V.A. Smyntyna, I.P. Konup, S.A. Geveliuk, M.F. Starodub	Metal oxide based biosensors for the detection of dangerous biological compounds	NATO Advanced Research Workshop "Nanomaterials for Security" Proceeding paper.	To be published.
4	V. Grinevych, L.M. Filevska, V.A. Smyntyna, M.O. Stetsenko, S.P. Rudenko, L.S. Maximenko, B.K. Serdega	Characterization of Sensors Nanomaterials by Polarization Modulation Method//	Nanomaterials for Security, NATO Advanced. Proceeding paper.	To be published.
5	S.A.Gevelyuk, E.Rysiakiewicz-Pasek, I.K.Doycho	Dependence of photoluminescence of nanoparticle ensembles of stannum (IV) complexes in silica porous matrix on concentration of saturating solution	J. of Luminescence.	2015 (in print).

Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих учених

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях та відсоток від загальної кількості студентів	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2012			
2013			
2014			
2015			

**Дані щодо тематики співробітництва з зарубіжними партнерами (окремо по кожній країні)
викласти за формою**

Країна партнер (за алфавітом)	Установа - партнер	Тема співробітниц тва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати від співробітництва
1	2	3	4	5
Польща University of Latvia, LU, Riga, Latvia;	Інститут фізики Вроцлавської політехніки	Постачання зразків шпаристого скла	Угода про співдружність, безстроково	Спільна участь у міжнародних наукових конфе- ренціях; опублі- ковано спільні статті та тези Підвищення кваліфікації 3-х співробітників, виконання спільних досліджень на сучасному обладнанні в університетах Linköping (Швеція), Riga (Латвія), Montpellier (Франція). Опубліковані спільні статті в провідних журналах. Результати використані при виконанні дбт.
Linköping, Sweden;	University of Linköping, Sweden	Функціональн і матеріали	Фінансуванняурамках проекту “DEVELOPMENT OF NANOTECHNOLOG Y BASED BIOSENSORS FOR AGRICULTURE – BIOSENSORS- AGRICULT”, PIRSES-GA-2012- 318520	
France, Montpellier, France;	European Institute of Membranes, Montpellier	Сенсори		
Minsk, Belarus;	National Academy of Sciences of Belarus	Проведення вимірювань на сучасному обладнанні		
Vilnius Lithuania;	University, Vilnius	Обговорення результатів досліджень		
Daugavpils, Latvia	University of Daugavpils			

2.2.8. БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ НАУКОВО-НАВЧАЛЬНИЙ ЦЕНТР

Директор – доктор біологічних наук, професор Б. М. Галкін

З метою запровадження нових організаційно-структурних форм наукової підготовки висококваліфікованих фахівців та виконання конкурентоспроможних наукових розробок у складі ОНУ імені І. І. Мечникова було створено Біотехнологічний науково-навчальний центр (БННЦ). За період роботи БННЦ було проведено більше 45 спільних міждисциплінарних робіт із залученням ПНДЛ-5, ПНДЛ ПЕ, ПНДЛ ФАС, а також кафедр мікробіології, вірусології та біотехнології; генетики та молекулярної біології; гідробіології та загальної екології, загальної хімії та полімерів.

Основні пріоритетні напрями – Біотехнологія є проведення біотехнологічних, молекулярно-генетичних та мікробіологічних досліджень, зокрема міждисциплінарних, які відповідають світовому рівню: Біотехнологія препаратів медичного призначення; Екологічна біотехнологія; Біотехнологія захисту рослин та грибів; Біоінженерія і біосенсори; Молекулярна біотехнологія; Біоінформатика і математична біологія; Проблеми біологічної безпеки.

Найвагоміші результати фундаментальних досліджень

Д/б № 496 «Вивчення закономірностей функціонування системи міжклітинної комунікації мікроорганізмів за присутності синтетичних та природних біологічно активних сполук». Керівник роботи – д.б.н., проф. Філіпова Т. О.: вивчено процесиміжклітинноїкомунікації у мікроорганізмів за впливу аутоіндукторівсистеми quorum sensing, їх попередників та хімічно модифікованих аналогів у представників роду *Pseudomonas*, молочнокислих бактерій та *Candida albicans*. До важливіших наукових результаті відносяться дані щодо міжвидових взаємовідносин. Новизна роботи полягає у встановленні впливу сигнальних молекул на утворення біоплівки мікроорганізмами. Поглиблено уявлення про механізми регуляції біосинтезу корисних метаболітів і свідчать про перспективи використання екзогенних аутоіндукторів для підвищення їх продукції.

Д/б тема № 551 «Розробка математичної моделі для оцінки запасу бичкових риб в північно-західній частині Чорного моря і прилеглих водоймах». Керівник роботи – к. б. н. Заморов В. В.: вперше в Україні розрахована величина запасу бичка-кругляка для прибережної зони Чорного моря, а також здійснено аналіз структури популяції. Вперше використано математичний метод *Prodbiom* для розрахунку вектору природної смертності бичкових риб. Отримані результати дозволяють достовірно оцінити сучасний стан популяцій промислових видів бичкових риб Чорного моря та їх кормової бази. Розроблене програмне забезпечення дозволяє ефективно розраховувати потенційну чисельність і біомасу риб в інтересах рибного господарства. Такий комплексний підхід іншими дослідниками при вивченні стану популяцій бичкових риб раніше не використовувався.

Результати фундаментальних досліджень

Д/б № 496 «Вивчення закономірностей функціонування системи міжклітинної комунікації мікроорганізмів за присутності синтетичних та природних біологічно активних сполук». Керівник роботи – д.б.н., проф. Філіпова Т. О. (597,767 тис. грн.): вивчено процесиміжклітинноїкомунікації у мікроорганізмів за впливу аутоіндукторівсистеми quorum sensing, їх попередників та хімічно модифікованих аналогів. Досліджено регуляторні властивості сигнальних молекул, природних і синтетичних порфіринів щодо функціонування системи quorum sensing у представників роду *Pseudomonas*, молочнокислих бактерій та *Candida albicans* при формуванні біоплівки та синтезі корисних біотехнологічних продуктів: біосурфактантів, антимікробних агентів. Науковими результатами, що поглиблюють фундаментальні знання, є дані щодо міжвидових взаємовідносин між бактеріями і грибами та бактеріями і бактеріофагами.

Кількість публікацій: 13 публікацій, серед яких 4 є статтями.

Найважливіші наукові результати отримані в результаті виконання перехідних науково-дослідних робіт

Д/б № 520 «Метагеномний аналіз біологічної різноманітності мікробіоти Чорного моря та її біотехнологічний потенціал». Керівник роботи – д.б.н., проф. Іваниця В. О. (504,446 тис. грн.): вперше досліджено осади глибоководних районів та північно-західної частини шельфу Чорного моря, з яких ізольовано та встановлено видову приналежність мікроорганізмів. Методом газової хроматографії встановлено ступінь родинних зв'язків ізольованих бактерій, що дозволило створити їх філогенетичне дерево. Вперше проведено виявлено некультивованих форм мікроорганізмів Чорного моря та лиманів з використанням сучасних методів метагеномного аналізу. Вперше прийнято участь і представлено Україну у програмі Всесвітній день відбору проб, яка функціонує у межах проекту MicroB3 і присвячена дослідженню мікробіоти Світового океану.

Кількість публікацій: 17 публікацій, серед яких 3 є статтями, 3 – навчальними посібниками без грифу МОН.

Д/б № 518 «Регуляція обміну вторинних месенджерів у бактерій з метою підвищення ними біосинтезу біосурфактантів». Керівник роботи – д.б.н., проф. Галкін Б. М. (321,898 тис. грн.): досліджено особливості утворення біоплівки штамми *Pseudomonas aeruginosa* з високим та низьким рівнями продукції вторинного месенджеру бактерій – цикло-ді-ГМФ. Встановлено, що штами з надпродукцією цикло-ді-ГМФ утворюють біоплівку, маса якої вища за масу біоплівок, що утворювалися штамми з низьким рівнем біосинтезу цієї сполуки. Вперше показано, що досліджені штами відрізняються за здатністю до роїння. Найбільш рухомими виявилися клітини штамів з низьким рівнем цикло-ді-ГМФ. Для порівняння досліджувані показники визначали у дикого штаму *P. aeruginosa PA01* і колекційних штамів *P. aeruginosa* (ATCC 27853, ATCC 10145, ATCC 9027).

Кількість публікацій: 8 публікацій, серед яких 2 є статтями.

Д/б № 532 «Розвиток теорії і практики біокоординаційної супрамолекулярної хімії металокмплексів полідентатних лігандів як спосіб вирішення медико-біологічних проблем». Керівник роботи – д.х.н., проф. Сейфулліна І. Й. (284,798 тис. грн.): розроблено методики створення нових сполук р- та d-елементів з полідентатними лігандами. Вперше одержано сполуки Co(II), Ni(II), Cu(II), Mn(II) з продуктом конденсації «гідазепаму» з піровиноградною кислотою. Вперше як протигрипозні та антистафілококові засоби запропоновано сполуки з двома металами та біологічно активним лігандом. Виявлено зміну противірусної активності ліпополісахаридів *Pseudomonas chlororaphis* subsp. *aureofaciens* при модифікації їх координаційними сполуками Sn(IV), Ge(IV). Прозначимість результатів свідчать виявлені закономірності між структурою сполук та їх впливом на активність пептидаз 1 і 2 *B. thuringiensis* var. *israelensis* IMB B-7465.

Кількість публікацій: 26 публікацій, серед яких 15 є статтями, 1 – монографією, 1 – навчальним посібником без грифу МОН, 1 – словником.

Д/б № 517 «Генетичний поліморфізм і адаптивний потенціал представників екоморфних угруповань рапани (*Rapanavenosa Valenciennes*, 1846) Чорного моря». Керівник роботи – д.б.н., проф. Тоцький В. М. (281,865 тис. грн.): отримано принципово нові дані про адаптивні можливості рапани, яка демонструє унікальні адаптивні можливості і здатна серйозно погіршити екологічну ситуацію та вкрай негативно впливати на інші промислові і екологічно значимі види. Вперше вивчено особливості функціонування антиоксидантної системи та загально-клітинних ферментів цього червоного моллюска за впливу несприятливих умов. Отримані результати не мають аналогів у світовій літературі і сприяють поглибленню існуючих уявлень з генетики популяцій та екологічної генетики.

Кількість публікацій: 8 публікацій, серед яких 6 є статтями.

Д/б № 519 «Наукові основи вдосконалення санітарного контролю безпеки харчової сировини і продуктів її переробки (комплексна)». Керівник роботи – д.б.н., проф. Іваниця В. О. (168,898 тис. грн.): вперше проаналізовано мікробіоту рослинної сировини, районованої в Україні та вирощеної в Одеській області (моркви, кабачків, баклажанів) та грибних консервів з ознаками псування: вивчено груповий склад мікробних контамінантів, отримано нові актуальні дані щодо їх морфологічних, фізіолого-

біохімічних, молекулярно-біологічних властивостей. Вперше здійснено аналіз генетичних особливостей бактерій роду *Bacillus*, які контамінують харчову сировину і продукти її переробки. Проведено ідентифікацію ізольованих бактерій роду *Bacillus* класичними та молекулярно-біологічними методами.

Кількість публікацій: 18 публікацій, серед яких 3 є статтями, 2 – посібниками без грифу МОН.

Д/б № 523 «Створення концепції боротьби з резистентними штамми мікроорганізмів з використанням амфіфільних порфіринових сполук». Керівник роботи – д.х.н. Ішков Ю. В. (166,89 тис. грн.): вперше розроблено молекулярний дизайн мезо-5,10,15,20-заміщених порфіринів, будова яких є аналогом відомого антимікробного засобу XF-73 – 5,15-дизаміщеного порфірину. Вперше в світі створено відносно прості та надійні методи отримання 5,15-дихінолінілдіалкілпорфіринів, як перспективних антимікробних препаратів, а також синтезу відповідних вихідних сполук – ізомерних хінолін-карбальдегідів. Проведено хроматографічне виділення, доведено будову за допомогою низки сучасних фізико-хімічних методів отриманих водорозчинних форм нових амфіфільних порфіринів.

Кількість публікацій: 5 публікацій, серед яких 2 є статтями.

Найважливіші результати прикладних досліджень

Д/б тема № 551 «Розробка математичної моделі для оцінки запасу бичкових риб в північно-західній частині Чорного моря і прилеглих водоймах». Керівник роботи – к. б. н. Заморев В. В. (425,349 тис. грн.): вперше в Україні розрахована величина запасу бичка-кругляка для прибережної зони Чорного моря, а також здійснено аналіз структури популяції. Вперше використано математичний метод *Prodbiom* для розрахунку вектору природної смертності бичкових риб. Отримані результати дозволяють достовірно оцінити сучасний стан популяцій промислових видів бичкових риб Чорного моря та їх кормової бази. Розроблене програмне забезпечення дозволяє ефективно розраховувати потенційну чисельність і біомасу риб в інтересах рибного господарства. Такий комплексний підхід іншими дослідниками при вивченні стану популяцій бичкових риб раніше не використовувався.

Кількість публікацій: 16 публікацій, серед яких 6 є статтями, 1 – монографією.

Д/б № 543 «Вивчити різноманітність та механізми взаємодії лактобацил з різних географічних зон з іншими організмами та розробити біопрепарати для стимуляції росту рослин та їх ферментування». Керівник роботи – д.б.н., проф. Іваниця В. О. (388,31 тис. грн.): вперше комплексно досліджено лактобактерії рослин та продуктів рослинного походження з різних географічних зон (Україна, Франція, В'єтнам). Вперше показано, що штамми *Lactobacillus plantarum* з різних географічних зон розрізняються за генами синтезу плантарицинів, серед яких для штамів, виділених в Україні, було знайдено унікальні та загальні комбінації генів *rlp*. Показано, що всі штамми формують біоплівки на поверхнях рослин. Відібрано найбільш перспективний штам *L. plantarum* ONU315, який має високу антагоністичну активність щодо мікробіоти плодівих тіл гливи звичайної та позитивно впливає на показники відповідних ферментованих продуктів.

Кількість публікацій: 25 публікацій, серед яких 5 є статтями, 2 – посібниками без грифу МОН.

Д/б № 545 «Біотехнологія комплексної переробки відвалів збагачення кам'яного вугілля з отриманням германієвого концентрату». Керівник роботи – к.т.н. Блайда І. А. (376,439 тис. грн.): вперше надано методику та на її підставі виділено і ідентифіковано 59 штамів мікроорганізмів, які мешкають у породних відвалах, та отримано дослідно-експериментальну партію бактеріального препарату. Встановлено, що якісний склад мікробіоти відходів вуглезбагачення не залежить від терміну збереження. Кількісний склад відрізняється на користь більшої кількості споруутворюючих і тіонових бактерій, що окислюють залізо. Вперше за допомогою запатентованої триелектродної електрохімічної комірки вивчено залежність окислювально-відновного потенціалу систем з металами різного ступеню окислення від терміну накопичення техногенних субстратів, на підставі чого рекомендовано методи контролювання процесу.

Кількість публікацій: 19 публікацій, серед яких 7 є статтями.

Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2015 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Статті				
1	Galkin M. B., Ivanitsia V. O., Ishkov Yu. V., Galkin B. M., Filipova T. O.	Characteristics of the <i>Pseudomonas aeruginosa</i> PA01 Intercellular Signaling Pathway (Quorum Sensing) Functioning in Presence of Porphyrins Bismuth Complexes	Pol. J. Microbiol.	V. 64(2). – P. 101-106.
2	Галкін М.	Динаміка формування біоплівки <i>Pseudomonas aeruginosa</i> PA01 за присутності вісмутового комплексу мезо-тетра(4-N-метил-піридил)порфірину	Вісник Львівського університету. Серія біологічна	Випуск 71. – С. 216–222.
3	Русакова М.	Продукція сидерофорів різними штамми <i>Pseudomonas aeruginosa</i> за впливу комерційного препарату бактеріофага	Вісник Львівського університету. Серія біологічна	Випуск 71. – С. 223–228.
4	Kopf A., Bica M., Kottmann R., Schnetzer J., Kostadinov I., Lehmann K., Fernandez-Guerra A., Jeanthon C., Rahav E., Ullrich M., Wichels A., Gerdt G., Polymenakou P., Kotoulas G., Siam R., Abdallah R., Sonnenschein E., Cariou T., O’Gara F., Jackson S., Orlic S., Steinke M., Busch J., Duarte B., Saçador I., Canning-Clode J., Bobrova O., et. al.	The Oceansamplingday consortium	GigaScience	4:27. DOI 10.1186/s13742-015-0066-5.
5	Пуля А.В., Сейфуллина И.И., Скороход Л.С., Ефимов Н.Н., Уголкова Е.А., Минин В.В.	Синтез и характеристика координационных соединений Mn(II) с 2-(7-бromo-2оксо-5-фенил-3Н-1,4-бенздиазепин-1-ил)ацетогидразидом и продуктом его конденсации с пировиноградной кислотой	Журн. неорганической химии	Т. 60, № 1. – С.54-57.

6	Пуля А.В., Сейфуллина И.И., Скороход Л.С., Власенко В.Г., Левченков С.И., Павловский В.И.	Характеристика координационных соединений Co(II), Ni(II) с 2-(7-бром-2-оксо-5-фенил-3Н-1,4-бензодиазепин-1-ил)ацетогидразидом и продуктом его конденсации с пировиноградной кислотой	Журн. общей химии	Т. 85, № 1. – С. 105-111.
7	Шматкова Н.В., Сейфуллина И.И., Старикова З.А.	Комплексы Sn(IV) с никотиноилгидразами 2-гидроксибенз-(2-гидрокси-нафт)альдегидов (H ₂ Ns, H ₂ Nnf). Молекулярная и кристаллическая структура [SnCl ₃ (HNnf)]·2ДМФА	Коорд. химия	Т. 41, № 5. – С. 259–265.
8	Шматкова Н. В., Сейфуллина И. И., Корлюков А. А.	Комплексообразование SnCl ₄ с бензоил-(изоникотиноил)гидразомам и салицилового альдегида (H ₂ Bs, H ₂ Is). Молекулярная и кристаллическая структура [SnCl ₃ (HBs)] и [SnCl ₃ (Is·H)]·2CH ₃ CN	Журн. неорган. химии	Т. 60, № 7. – С. 967-974.
9	Sergienko V.S., Martsinko E.E., Seifullina I.I., Churakov A.V., Chebanenko E.A.	Synthesis and the Crystal and Molecular Structure of the Germanium(IV) Complex with Propylene-1,3-diaminetetraacetic Acid [Ge(Pdta)]	Crystallography Reports	V. 60, № 5. – P. 677-681.
10	Нідялкова Н.А., Варбанець Л.Д., Сейфулліна І.Й., Шматкова Н.В. Басюл О.В., Сергеева Ж.Ю., Іваниця В.О.	Вплив координаційних сполук стануму(IV) та германію (IV) на активність пептидаз <i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>israelensis</i> ІМВ В-7465 інтродукованих у філосферу рослин	Biotechnologia Acta	Т. 8, № 4. – С 82-91.
20	Горшкова О.Г., Гудзенко Т.В., Іваниця В.О., Волювач О.В.	Спосіб очищення води від хрому (VI) за присутністю мікроорганізмів	Scientific Journal "ScienceRise"	№ 9/4 (14). – С. 57-60.
21	Горшкова О.Г., Волювач О.В.	Біологічний спосіб очищення води від цинку (II)	Scientific Journal "ScienceRise"	№ 10/6 (15). – С. 11-13.
Статті, прийняті редакцією до друку				
1	Toptikov V.A., Totsky V.N., Alyekseyeva T.G., Kovtun O.A.	Features of hydrolytic enzymes expression in different parts of the rapana digestive system	Ukr. Biochem. J.	
2	Водзінський С.В., Кладько Л.Г., Мазепа О.В., Галкін Б.М., Ішков Ю.В.	Синтез дихінолінілпорфіринів як потенційних антимікробних агентів	Укр. Хім. Журнал.	

3	Топтиков В.А., Тоцкий В.Н., Алексеева Т.Г., Ковтун О.А.	Генетична структура угруповань рапани північно-західної частини Чорного моря	Цитология и генетика	
4	Топтиков В.А., Тоцкий В.Н.	Электрофоретичний аналіз пероксид відновлювальної активності в різних тканинах рапани	Ukr. Biochem. J.	

Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих учених

Завдяки тісній інтеграції підрозділів БННЦ, в рамках наукових тем здійснювалась дослідна робота зі студентами біологічного та хімічного факультетів ОНУ. Було захищено більше 50 кваліфікаційних робіт, теми яких є оригінальними та базуються на наукових розробках БННЦ. Всі молоді вчені та студенти, що виконують роботи у БННЦ, приймають активну участь у науково-практичних конференціях та семінарах, як в ОНУ, так й за його межами. У 2014-2015 рр. молодими вченими, що працюють у БННЦ, було захищено 5 кандидатських дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних/хімічних наук. Подано до захисту ще 3 роботи.

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях та відсоток від загальної кількості студентів	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2012	75 (100%)	13	50%
2013	72 (100%)	13	65%
2014	69 (100%)	16	78%
2015	76 (100%)	12	62%

Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

У межах співробітництва БННЦ підтримує зв'язки з: Грецьким центром вивчення моря (Hellenic Centre for Marine Research, Грецька Республіка), Інститутом сільськогосподарської генетики (м. Ханой, Соціалістична Республіка В'єтнам), Університетом Умеа (м. Умеа, Швеція), а також лабораторією Науково-дослідного національного інституту сільського господарства (м. Нант, Франція).

Вперше проведено консультації щодо планування наукових проектів та організації досліджень у межах вивчення метагеноміки Світового океану, зокрема Чорного моря. Обговорено шляхи та можливості подальшої співпраці в рамках спільних наукових тем з Грецьким центром вивчення моря.

Вперше проведено порівняння властивостей фітопатогенів та бактерій роду *Lactobacillus*, які ізолювано в Україні та Республіці В'єтнам. Розроблено біотехнологію нової стратегії контролю за збудниками фітоінфекцій, з використанням кілерних бактеріоцинів та бактеріофагів, як альтернативи антибіотикам. Вперше показано можливість захисту від бактеріального раку та м'яких гнилей з використанням молочнокислих бактерій, що є основою для створення новітньої стратегії фітозахисту від низки патогенів, поширених як в Україні, так й у Франції.

Впродовж 2013-2015 рр. у БННЦ відбулися Семінари з біомедичної метаболоміки, діагностики та лікування туберкульозу в рамках проекту РП7 Марі Кюрі «TBprognosis-IRSES» «TBprognosis-IRSES; a workshop on biomedical metabolomics, TBdiagnostics and treatment», основні питання яких були аналіз метаболому, фактори патогенності мікобактерій, молекулярні методи діагностики, еволюція терапевтичної ефективності протитуберкульозних препаратів, перспективи створення нових протитуберкульозних засобів.

Тематика співробітництва з зарубіжними партнерами

Країна партнер (за алфавітом)	Установа - партнер	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати та публікації
Грецька Республіка	Грецький центр вивчення моря (Hellenic Centre for Marine Research)	Проведення метагеномного аналізу мікробіоти Світового океану	Договір про науково-технічне співробітництво	Прийнято участь і представлено Україну у міжнародній програмі Всесвітній день відбору проб, яка функціонує у межах проекту Місго ВЗ, присвяченого дослідженню мікробіоти Світового океану. Проведено біоінформативний аналіз цих даних, з вико ристанням сучасного програмного забезпечення: QUIIME, MEGAN, MG-RAST, SILVAngs і т.п.
Соціалістична Республіка В'єтнам	Інститут сільськогосподарської генетики, м. Ханой	Пошук і вивчення бактерій, їх бактеріофагів і бактеріоцинів для розробки біотехнологічних препаратів з захисту рослин від бактеріальних інфекцій	Угода про науково-технологічне співробітництво, Протокол П'ятого спільного засідання українсько-в'єтнамської Підкомісії з науково-технологічного співробітництва	Спільні статті. Вивчення властивостей макромолекулярних бактеріоцинів із штамів родів <i>Ralstonia</i> , <i>Erwinia</i> , <i>Agrobacterium</i> та <i>Lactobacillus</i> колекцій у В'єтнамі та Україні. Розроблено нову стратегію контролю за збудниками фітоінфекцій, з використанням кілерних бактеріоцинів та бактеріофагів, як альтернативи антибіотикам.

Франція	Науково-дослідний національний інститут сільського господарства, м. Нант	Стратегія захисту рослин від бактеріального раку та м'яких гнилей з використанням молочнокислих бактерій	Договір про науково-технічне співробітництво	Спільні статті, відвідування лабораторії НДНІ сільського господарства для здійснення біологічного контролю фітопатогенів
Швеція	Університет Умеа, м. Умеа	Біомедична метаболоміка, діагностика та лікування туберкульозу	проект РП7 за програмою фінансування Марі Кюрі «TB prognosis-IRSES» «TB prognosis-IRSES; a workshop on biomedical metabolomics, TB diagnostics and treatment»	Спільні статті, відвідування НДІ університету м. Мадрид для здійснення досліджень зі збудниками туберкульозу. Проаналізовано метаболом, фактори патогенності мікобактерій, молекулярні методи діагностики, терапевтичну ефективність проти-туберкульозних препаратів, перспективи створення нових проти туберкульозних засобів

Наукова та науково-технічна діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами Національної академії наук України

Отримані біологічно активні порфірини та їх металокомплекси, а також нові координаційні сполуки та полімери, використовуються в установах Національної академії медичних наук, Інституті мікробіології та вірусології імені Д. К. Заболотного НАНУ, Інституті експериментальної патології, онкології і радіобіології імені Р. Є. Кавецького, Одеському державному медичному університеті, Інженерно-технологічному інституті «Біотехніка» та Українському науково-дослідному інституті реабілітації і курортології МОЗ України.

Будову всіх біологічно-активних сполук, синтез яких здійснено вперше, вивчено з на найвищому рівні з використанням методів УФ-, ЯМР-, ІЧ- та мас-спектрометрії на базі Фізико-хімічного інституту імені О. В. Богатського Національної академії наук України та Інститут органічної та неорганічної хімії ім. В. І. Вернадського Національної академії наук України.

З метою виконання спільних науково-дослідних робіт у напрямку створення принципово нових підходів до біологічного захисту рослин з використанням молочнокислих бактерій було укладено договори про наукове співробітництво з НДІ виноградарства та виноробства ім. В. Є. Таїрова.

Зауваження та пропозиції щодо забезпечення організації та координації наукового процесу у вищих навчальних закладах та наукових установах до департаменту науково-технічного розвитку МОН України, основні труднощі та недоліки в роботі вищих навчальних закладів та наукових установ при провадженні наукової та науково-технічної діяльності у 2015 році. Пропозиції та зауваження щодо налагодження більш ефективної роботи в організації цих процесів.

Для більш ефективної роботи за відповідними науковими та науково-технічними напрямами необхідно розширити доступ до міжнародних баз даних, зокрема SpringerLink, Elsevier, PubMed, які є платними, а також вирішити питання щодо публікацій у журналах з імпаکت-фактором.

2.2.9. РЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ІНТЕГРОВАНОГО МОНІТОРИНГУ І ЕКОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

*Керівник – кандидат фізико-математичних наук,
старший науковий співробітник В. І. Медінець*

Регіональний центр є науково-навчальним підрозділом університету, створеним у 2003 р. спільним рішенням ОНУ імені І. І. Мечникова, Одеської облради і Одеської облдержадміністрації на базі Центру аерокосмічного моніторингу навколишнього природного середовища, який з 1998 р. існував у структурі університету. У 2015 році колективом Центру виконувались наукові дослідження за 6 науковими проектами: 3 – за рахунок держбюджету, 3 – за рахунок грантів програми FP7 Європейського Союзу. Наукова та експедиційна діяльність центру в 2015 році була зосереджена в таких районах: у Чорному морі (острів Зміїний) та в північно-західному Причорномор'ї (дельта Дністра, Куяльницький лиман, Тузловська група лиманів).

Основні пріоритетні напрями наукової діяльності

Основні пріоритетні наукові напрями центру: охорона і інтегрований моніторинг природного середовища; дослідження островних, водних і морських екосистем; створення ГІС баз даних; атмосферна хімія; антропогенні і кліматичні зміни природного середовища і Чорного моря; гідрогеологічні, гідробіологічні, гідрологічні, гідрохімічні, мікробіологічні експедиційні дослідження озер, річок і морського середовища; створення та обслуговування станцій інтегрованого екологічного моніторингу на острові Зміїний і в дельті Дністра.

Кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування за останні чотири роки

Найвагоміші результати фундаментальних досліджень та прикладних досліджень і розробок

Тема № 547 Назва: Провести дослідження та розробити сучасну науково-методичну основу для створення новітньої регіональної системи інтегрованого морського моніторингу.

Науковий керівник: Черкез Євген Анатольович

Вперше розроблений перелік вимог до проведення моніторингу за результатами аналізу Рамкової Директиви ЄС про морську стратегію. Розроблені концепція та стратегія дій щодо розроблення регіональної системи інтегрованого моніторингу для оцінки стану морського середовища Чорного моря з урахуванням вимог Рамкової Директиви ЄС про морську стратегію. Отримані нові дані щодо сучасного стану берегової смуги, морського середовища і біорізноманіття підвищують рівень наших знань про

стан берегової смуги, підводного схилу, а також про зміни біорізноманіття морського середовища в районі острова Зміїний.

Результати проекту будуть базовою науково-методичною основою для розробки, створення та функціонування сучасної системи інтегрованого моніторингу морського середовища, що дасть можливість об'єктивно і гармонізовано з законодавством ЄС та причорноморських країн оцінювати стан та тенденції змін європейських морських екосистем та повністю впровадити РДМС в Україні в найближчі роки.

Тема № 548: Вивчити кризові зміни екосистеми Куяльницького лиману та обґрунтувати заходи щодо стабілізації його екологічного стану. **Науковий керівник:** Черкез Євген Анатольович.

Використання нових методів досліджень щодо визначення впливу гідрогеологічних процесів на водно-сольовий баланс лиманного комплексу дозволило **вперше отримати нову за якістю інформацію** про водообмін між поверхневими і підземними водами та особливості гідродинамічного, гідрохімічного та температурного режимів підземних вод. **Вперше визначені** тенденції довгострокових змін якості водного середовища лиманних геобіоценозів під впливом змін клімату. **Впровадження програми комплексних спостережень** за процесами в екосистемі лиманного комплексу дає змогу **вперше розробити методологію** організації подібних систем спостережень і оцінки стану екосистем інших лиманних комплексів України, в яких спостерігаються кризові екологічні ситуації. Саме тому результати досліджень створюють методологічну основу для розробки та впровадження Державної програми захисту та відновлення природних ресурсів лиманних комплексів Причорномор'я, яка дозволить державним органам та суб'єктам, що приймають рішення, почати процес науково обґрунтованого комплексного управління біорізноманіттям лиманних комплексів для уникнення кризових ситуацій. Виконання унікальних гідрогеологічних спостережень, які **не мають аналогів в Україні**, дозволяє почати дослідження взаємодії впливу змін сольового складу на гідробіологічні характеристики екосистеми лиману. Вперше на протязі року проведені синхронні спостереження за іонним складом води, бактеріопланктоном, зоопланктоном, фотосинтетичними пігментами, фітопланктоном та біогенними сполуками, на базі яких виконаний аналіз впливу запуску морської води на якість водного середовища лиману.

3. Тема 550: Дослідити стан типових водних об'єктів Причорномор'я та розробити науково-методичні рекомендації для проведення їх екологічного моніторингу. **Науковий керівник:** Медінець Володимир Іванович

Вперше проведено дослідження стану типових водних екосистем Причорномор'я (дельта Дністра, Тузловська група лиманів та Куяльницький лиман) у відповідності до методології, яка рекомендована Водною Рамковою Директивою ЄС. Проведено аналіз вимог Водної Рамкової Директиви ЄС щодо проведення комплексного екологічного моніторингу для водних об'єктів різних типів. Розроблено програму дій та необхідних експедиційних досліджень для розробки методології моніторингу водних об'єктів, прибережних, перехідних та підземних вод басейну дельти Дністра. Проведено щомісячні спостереження за якістю річкових вод у трьох точках моніторингу. Підготовані звіти про проведені експедиційні дослідження. Складені пілотні програми інтегрованого моніторингу водних об'єктів у відповідності до вимог Водної Рамкової Директиви. Всі отримані у 2015 році експедиційні дані досліджень занесені в електронний архів даних. Значимість отриманих результатів обумовлена тим, що вони є базою для розв'язання завдань, яке виникли після підписання Україною Угоди про асоціацію з ЄС. Результати проекту будуть мати соціально-економічну значимість не тільки для Причорномор'я, а і для інших районів України та дадуть можливість сформулювати гармонізований науково-методологічний простір з іншими Європейськими країнами. Значимість результатів обумовлена тим, що, на жаль, у попередні роки Україна відстала у питаннях охорони і менеджменту водних об'єктів від країн ЄС. Без науково-обґрунтованих рекомендацій щодо створення систем моніторингу неможливо розробити, почати впроваджувати та контролювати результати комплексного менеджменту водних об'єктів, який є основною ціллю впровадження ВРД. Вперше отримано експериментальну інформацію, яка за основними параметрами і комплексністю відповідає європейським аналогам та дає можливість вперше на Україні впровадити повний цикл менеджменту водних об'єктів за методологію ВРД.

Найважливіші наукові результати отримані в результаті виконання перехідних науково-дослідних робіт

НДР 547 (прикладна)

Пріоритетний напрям: 4) раціональне природокористування

Пріоритетний тематичний напрям: 4.1. Технології сталого використання, збереження і збагачення біоресурсів та покращення їх якості і безпечності, збереження біорізноманіття.

Назва роботи: Провести дослідження та розробити сучасну науково-методичну основу для створення новітньої регіональної системи інтегрованого морського моніторингу.

Науковий керівник проф., д-р геолого-мінерал. наук Черкез Є. А.

Фактичний обсяг фінансування: всього -3681,2 тис. грн., зокрема на 2015 рік – 471,476 тис. грн.

Одержаний науковий результат: В процесі досліджень почато розв'язання важливої науково-технічної проблеми, що сприятиме розвитку морської екології і суміжних галузей досліджень. Науково-дослідна станція «Острів Зміїний» є єдиною острівною морською станцією інтегрованого моніторингу в Україні та в західній частині Чорного моря взагалі. Більша частина спостережень за станом абіотичної складової та біоценозу екосистеми острова Зміїний і його прибережних вод є **унікальною, і проводиться в Чорному морі лише науковцями університету**, а саме: дослідження забруднення морських прибережних вод, донних відкладень, підземних вод острова Зміїний; метеорологічні спостереження на острові Зміїний проводяться тільки науковцями університету і передаються Гідрометцентрові Чорного і Азовського морів для використання в прогностичній діяльності; атмосферно-хімічні, гідрологічні, гідрохімічні і гідрогеологічні спостереження виконуються сучасним обладнанням і сучасними європейськими методами, що дозволяє використати отримані дані досліджень у міжнародній діяльності та для підготовки щорічних національних доповідей для Секретаріату Конвенції з захисту Чорного моря від забруднення. Спеціалізовані експедиційні дослідження прилеглої 500м зони загальнодержавного заказника «Острів Зміїний», які проведені у 2013-2014 рр., з виконанням одночасних спостережень гідробіологічних, гідрологічних, гідрохімічних, геофізичних та гідрогеологічних характеристик, застосовуючи європейські підходи, дозволили вперше отримати новітні дані з гідробіології, мікробіології, іхтіології, гідрології, гідрохімії, гідрогеології, метеорології і атмосферної хімії району острова Зміїний, насамперед про стан та біорізноманіття іхтіофауни, макрзообентосу, фітопланктону та кількісні характеристики бактеріопланктону, а також про особливості гідролого-гідрохімічного режиму прибережних вод і гідродинамічного, гідрохімічного і температурного режимів підземних вод острова.

Наукова новизна роботи базується на використанні нових методів вирішення завдань, що дозволили отримати нові значні результати в процесі досліджень, які проводились на острові Зміїний і в його морських прибережних водах. Впровадження нових технологій інтегрованого моніторингу для оцінки стану морського середовища підвищує ефективність функціонування науково-дослідної станції «Острів Зміїний» та **дозволяє вперше отримати нову** за якістю інформацію, на базі якої планується створити **науково-методичні рекомендації щодо** створення регіональної системи інтегрованого моніторингу і оцінки стану Чорного моря з урахуванням вимог Рамкової Директиви ЄС про морську стратегію, у відповідності з якою будуть **вперше визначені** найбільш критичні дескриптори морського середовища та **вперше будуть обґрунтовані** заходи щодо створення новітньої системи інтегрованого моніторингу, що дасть змогу Україні **вперше** почати вирішення завдання досягнення до 2020 року доброго екологічного стану Чорного моря. Отримані нові дані щодо сучасного стану берегової смуги, морського середовища і біорізноманіття підвищують рівень наших знань про стан берегової смуги, підводного схилу, а також про зміни біорізноманіття морського середовища в районі острова Зміїний.

Науковий рівень. Відповідність наукової та науково-технічної продукції світовому рівню базується на досвіді керівника та виконавців, які в останні 3 роки беруть участь у наступних міжнародних проектах:

- «Ефекти впливу змін клімату на зміни забруднення повітря і стратегії реагування для європейських екосистем». (Сьома рамкова наукова програма ЄС. 2011-2015). Номер гранту №282910 - ECLAIRE.

- «Стратегічно орієнтовані морські екологічні дослідження південних європейських морів». (Сьома рамкова наукова програма ЄС. 2011-2016). Номер гранту №287600 - PERSEUS.

- «Поліпшення моніторингу навколишнього середовища Чорного моря». (Проект Програми ООН з розвитку (UNDP) та ЄС). Номер гранту 84971 – EMBLAS.

Досвід виконавців та наукові результати морських досліджень дали можливість науковій групі брати участь в міжнародних проектах EnviroGrids, PERSEUS та EMBLAS європейської програми FP7. В

найближчі роки, у зв'язку з включенням до Угоди про асоціацію з ЄС розділів про імплементацію Директиви з морської стратегії, наші експериментальні дані, досвід виконавців та результати досліджень можуть бути використані для впровадження в Україні ключових положень вищезгаданих директив, особливо в частині створення новітньої системи інтегрованого морського моніторингу, розробки відповідних науково-методичних рекомендацій та обґрунтування практичних заходів щодо їх експериментального впровадження на НДС «Острів Зміїний», яка є єдиною в Україні діючою станцією комплексного моніторингу морського середовища.

Значимість отриманих результатів обумовлена тим, що наукові дослідження в відкритих водах західної частини Чорного моря (в районі острова Зміїний) проводяться лише науковцями ОНУ ім. І. І. Мечникова. Саме тому, отримані результати є унікальними для оцінки загального стану морської екосистеми західної частини Чорного моря, характеристик біорізноманіття гідробіонтів, а також для вивчення гідрогеологічних і геофізичних процесів у береговій зоні в умовах відкритого моря; вони можуть бути використані як у теперішній час, так і в майбутньому при виконанні національних і міжнародних проєктів на міжнародному рівні. Окреме значення результатів проєкту підкріплюється Угодою про асоціацію України та ЄС, тому що без науково-методичної основи, стратегії і методології неможливо створити ефективну систему національного інтегрованого моніторингу для оцінки стану морського середовища, яка була б гармонізована з європейським законодавством та системами моніторингу інших причорноморських країн. Результати проєкту будуть базовою науково-методичною основою для розробки, створення та функціонування сучасної системи інтегрованого моніторингу морського середовища, що дасть можливість об'єктивно і гармонізовано з законодавством ЄС та причорноморських країн оцінювати стан та тенденції змін європейських морських екосистем та повністю впровадити РДМС в Україні в найближчі роки.

Практичне застосування. Результати етапу забезпечили отримання експериментальної інформації, яка буде використана для розробки сучасної науково-методичної основи для створення новітньої системи інтегрованого моніторингу морського середовища, без якої неможливо буде виконати РДМС, головною ціллю впровадження якої є досягнення доброго екологічного статусу морського середовища у Європі до 2020 р. Основним інструментом було проведення окремих видів моніторингу і оцінки стану морського середовища за більшістю з дескрипторів РДМС. Невеличка за розмірами морська прибережна екосистема острова Зміїний, яка є зоною загальнодержавного заказника, буде використана в якості полігону, на якому будуть змодельовані всі особливості моніторингу для оцінки стану прибережних та відкритих районів моря на доволі малій ділянці шельфу Чорного моря, та відстежувати незначні зміни в геобіоценозах під впливом як антропогенних, так і природних факторів. Для дескрипторів, які частково вже входили до програм інтегрованого моніторингу прибережних вод острова Зміїний в попередні роки, узагальнено досвід спостережень за ними, на основі якого ми плануємо розробити: нову сучасну технологію впровадження РДМС шляхом розробки сучасних науково-методичних рекомендацій для створення новітньої системи інтегрованого моніторингу морського середовища Чорного моря, що дасть змогу виконати міжнародні обов'язки України, досягнути доброго екологічного стану морського середовища до 2020 року та створити в майбутньому сучасні систему і програми проведення спостережень і оцінки стану морського середовища: макет новітньої регіональної програми інтегрованого моніторингу морського середовища у відповідності до вимог РДМС, який буде апробовано на науково-дослідній станції «Острів Зміїний»; науково-методичні рекомендації щодо створення регіональної системи інтегрованого морського моніторингу, включаючи проведення спостережень за дескрипторами, що передбачені РДМС. **Ефективність результатів НДР.** Дослідження за етапом виконувались вперше в Україні, тому аналогів для порівняння на вітчизняному науковому просторі немає. Впровадження нових технологій інтегрованого моніторингу для оцінки стану морського середовища підвищить ефективність функціонування науково-дослідної станції «Острів Зміїний» та **дозволить вперше отримати нову за якістю інформацію, на базі якої вперше будуть створені науково-методичні рекомендації щодо** створення регіональної системи інтегрованого моніторингу і оцінки стану Чорного моря з урахуванням вимог Рамкової Директиви ЄС про морську стратегію.

Результати роботи є інвестиційно привабливими, мають практичну цінність та екологічну і соціальну значимість і можуть бути використані в суміжних галузях захисту екосистеми і досліджень Чорного моря. Практична цінність результатів НДР планується підтвердити впровадженням у Гідрометцентрі Чорного і Азовського морів (для складання оперативних гідрометеопрогнозів), в Українському науковому центрі екології моря Мінприроди (для підготовки національних доповідей для Комісії Конвенції із захисту Чорного моря від забруднення), в Одеському центрі ПівденНІРО (для обґрунтування запасів

і лімітів рибних і інших морських ресурсів), Центрі екологічної безпеки (для оцінки радіонуклідного забруднення Чорного моря), НДІ «ЧорноморНДІпроект», Одеському обласному комунальному підприємстві «Острівне» Одеської облдержадміністрації (для обґрунтування заходів щодо захисту берегової смуги острова Зміїний). За матеріалами НДР виконавці представляли доповіді на 5 міжнародних та національних конференціях. Отримані результати представлені в 26 наукових публікаціях та презентаціях. В зв'язку з включенням до Угоди про асоціацію України з ЄС розділу про імплементацію в найближчі роки Директиви з морської стратегії, розробки етапу і експериментальні дані мають перспективу для використання при впровадженні в Україні ключових положень вищезгаданої директиви у частині створення новітньої системи інтегрованого морського моніторингу з використанням даних, отриманих в останні роки в процесі досліджень екосистеми Чорного моря в районі острова Зміїний, для розроблення відповідних науково-методичних рекомендацій та обґрунтування практичних заходів щодо їх впровадження. Експериментальне випробування майбутньої системи моніторингу доцільно проводити на науково-дослідній станції «Острів Зміїний», яка є єдиним в Україні місцем, де в останні 10 років проводиться реальний комплексний моніторинг.

2. НДР 548 (прикладна)

Пріоритетний напрям: 4) Раціональне природокористування.

Пріоритетний тематичний напрям: Технології сталого використання, збереження і збагачення біоресурсів та покращення їх якості і безпечності, збереження біорізноманіття.

Назва роботи: Вивчити кризові зміни екосистеми Куяльницького лиману та обґрунтувати заходи щодо стабілізації його екологічного стану

Науковий керівник проф., д-р геолого-мінерал. наук Черкез Є. А.

Фактичний обсяг фінансування: всього 2551,6 тис. грн., зокрема на 2015 рік – 130,718. тис. грн.

Одержаний науковий результат: Створено електронний архів існуючих даних про гідрогеологічний режим поверхневих і підземних вод, кліматичні характеристики, мінералізацію, іонний склад, площу та рівень поверхні лиману та інші. Проведений аналіз довгострокових змін гідрогеологічного режиму поверхневих та підземних вод. Проведено типізацію умов виникнення найбільших кризових ситуацій, які спостерігались в Куяльницькому лимані. Складено перелік основних індикаторних геофізичних і геохімічних характеристик для проведення постійних спостережень. Розроблено програму довгострокового дослідницького моніторингу і експедиційних досліджень та з березня 2015 року почато її пілотне виконання. По грудень 2015 року в лимані проведено регулярні спостереження. В лабораторії оброблені зразки. Результати зведені в електронні таблиці. Підготовлено і опубліковано всього 22 роботи та зроблено 15 доповідей на міжнародних і національних конференціях та нарадах.

Впровадження нової технології визначення впливу гідрогеологічних процесів на водно-сольовий баланс лиманного комплексу дозволило **вперше отримати нову за якістю інформацію** про водообмін між поверхневими і підземними водами та особливості формування гідродинамічного, гідрохімічного та температурного режимів підземних вод. **Вперше визначені** тенденції довгострокових змін якості водного середовища лиманних геобіоценозів під впливом змін клімату створюють основу для **обґрунтування** заходів щодо стабілізації екологічного стану лиману. При цьому передбачено мінімізацію витрат для виконання програми експедиційних спостережень та ефективне використання накопичених за попередні роки експериментальних матеріалів, які зібрані в електронні архіви даних експедиційних досліджень, що дозволяє скоротити час проведення просторового аналізу та створити актуалізовані тематичні карти. Матеріали та результати НДР будуть використані в якості методологічної основи для розробки та впровадження Державної програми захисту та відновлення природних ресурсів лиманних комплексів Причорномор'я, а також для імплементації ВРД для лиманних комплексів. Результати досліджень також будуть використані для підготовки як наукових обґрунтувань фундаментальних і прикладних досліджень в галузі екології, так і для підготовки управлінських рішень та оцінки ризиків, які виникають внаслідок кризових природних та техногенних ситуацій на регіональному рівні, і дадуть змогу зміцнити систему прогнозування наслідків стихійних природних явищ.

Новизна. Використання нових методів досліджень щодо визначення впливу гідрогеологічних процесів на водно-сольовий баланс лиманного комплексу дозволило **вперше отримати нову за якістю інформацію** про водообмін між поверхневими і підземними водами та особливості гідродинамічного, гідрохімічного та температурного режимів підземних вод. **Вперше визначені** тенденції довгострокових змін якості водного середовища лиманних геобіоценозів під впливом змін клімату. **Вперше** на протязі року проведені синхронні спостереження за іонним складом води, бактеріопланктоном, зоо-

планктоном, фотосинтетичними пігментами, фітопланктоном та біогенними сполуками, на базі яких виконаний аналіз впливу запуску морської води на якість водного середовища лиману.

Науковий рівень. Відповідність наукової та науково-технічної продукції світовому рівню базується на досвіді керівника та виконавців, які в останні 3 роки приймають участь в наступних міжнародних проєктах:

- «Ефекти впливу змін клімату на зміни забруднення повітря і стратегії реагування для європейських екосистем». (Сьома рамкова наукова програма ЄС. 2011-2015). Номер гранту №282910 - ECLAIRE.

- «Стратегічно орієнтовані морські екологічні дослідження південних європейських морів»/ (Сьома рамкова наукова програма ЄС. 2011-2016). Номер гранту №287600 - PERSEUS.

- «Поліпшення моніторингу навколишнього середовища Чорного моря». (Проєкт Програми ООН з розвитку (UNDP) та ЄС). Номер гранту 84971 – EMBLAS.

Досвід виконавців та наукові результати проведених досліджень дали можливість науковій групі взяти участь в міжнародних проєктах європейської програми FP7. В найближчі роки, в зв'язку з включенням до Угоди про асоціацію з ЄС розділів про імplementацію Водної Рамкової Директиви, наші експериментальні дані, досвід виконавців та результати досліджень можуть бути використані для впровадження в Україні ключових положень вищезгаданої директиви, особливо в частині створення новітньої системи інтегрованого моніторингу водних об'єктів, розробки відповідних науково-методичних рекомендацій та обґрунтування практичних заходів щодо збереження природних ресурсів лиману.

Значимість отриманих результатів обумовлена тим, що методологія інтегрованих гідролого-гідрохімічних, гідробіологічних та гідрогеологічних досліджень в Куяльницькому лимані, які проводились **вперше в Україні, можуть бути впроваджені також в інших районах України** для оцінки загального стану екосистем водоймищ. Результати першого етапу НДР є унікальними, що дає змогу обґрунтувати заходи щодо стабілізації екологічного стану лиманних комплексів на прикладі Куяльницького лиману. **Впровадження програми комплексних спостережень** за процесами в екосистемі лиманного комплексу дає змогу **вперше розробити методологію** організації подібних систем спостережень і оцінки стану екосистем інших лиманних комплексів України, в яких спостерігаються кризові екологічні ситуації. Саме тому результати досліджень створюють методологічну основу для розробки та впровадження Державної програми захисту та відновлення природних ресурсів лиманних комплексів Причорномор'я, яка дозволить державним органам та суб'єктам, що приймають рішення, почати процес науково обґрунтованого комплексного управління біорізноманіттям лиманних комплексів для уникнення кризових ситуацій. Виконання унікальних гідрогеологічних спостережень, **які не мають аналогів в Україні**, дозволяє почати дослідження взаємодії впливу змін сольового складу на гідробіологічні характеристики екосистеми лиману.

В процесі досліджень почато розв'язання важливої науково-технічної проблеми, що сприятиме розвитку екології лиманних комплексів Причорномор'я. Аналіз результатів, отриманих вітчизняними та іноземними вченими із цієї проблеми, показав, що вони відповідають рекомендаціям європейських вчених про те, що водний менеджмент повинен бути заснований на результатах об'єктивного інтегрованого моніторингу як, власне, водного об'єкту, так і стану його басейну. Крім того, взято до уваги європейський підхід розробки національних і регіональних стратегій і програм щодо поліпшення екологічної ситуації в приморських зонах та отримання об'єктивної інформації про вплив окремих видів діяльності людини та природних факторів. Вітчизняних та зарубіжних аналогів довгостроковим інтегрованим експедиційним дослідженням лиманних комплексів немає, тому що вони проводяться вперше в Україні за сучасною європейською методологією одночасних спостережень гідробіологічних, гідрохімічних, гідрологічних та гідрогеологічних характеристик і даних дистанційного зондування поверхні території.

Практичне застосування. Впровадження нової технології визначення впливу гідрогеологічних процесів на водно-сольовий баланс лиманного комплексу підвищить ефективність прийняття управлінських рішень щодо використання унікальних природних ресурсів лиманних комплексів та дозволить **вперше отримати нову за якістю інформацію** про водообмін між поверхневими і підземними водами та особливості формування гідродинамічного, гідрохімічного та температурного режимів підземних вод. **Вперше визначені тенденції довгострокових змін** якості водного середовища лиманних геобіоценозів під впливом змін клімату створюють основу для обґрунтування заходів щодо стабілізації екологічного стану лиману. **Впровадження програми комплексних спостережень** за процесами в екосистемі лиманного комплексу дає змогу вперше розробити методологію організації подібних систем спостережень і оцінки стану екосистем інших лиманних комплексів України, в яких спостерігаються кризові екологічні ситуації. При цьому передбачено мінімізацію витрат для виконання програми експе-

диційних спостережень та ефективного використання накопичених за попередні роки експериментальних матеріалів, які зібрані в електронні архіви даних експедиційних досліджень, що дозволяє скоротити час проведення просторового аналізу та створити актуалізовані тематичні карти. Матеріали та результати НДР будуть використані в якості методологічної основи для розробки та впровадження Державної програми захисту та відновлення природних ресурсів лиманних комплексів Причорномор'я, а також для імплементації ВРД для лиманних комплексів. Результати досліджень також будуть використані як для підготовки наукових обґрунтувань фундаментальних і прикладних досліджень в галузі екології, так і для підготовки управлінських рішень та оцінки ризиків, які виникають внаслідок кризових природних та техногенних ситуацій на регіональному рівні, і дадуть змогу зміцнити систему прогнозування наслідків стихійних природних явищ.

Результати роботи є інвестиційно привабливими, мають практичну цінність та екологічну і соціальну значимість, і можуть бути використані в суміжних галузях науки, пов'язаних із захистом екосистем лиманних комплексів Причорномор'я. Окремі результати та практичні рекомендації планується впровадити до діяльності, насамперед регіональних органів влади (Одеської облдержадміністрації, Державного управління охорони навколишнього природного середовища) для підготовки управлінських та інвестиційних рішень щодо подальшого розвитку Куяльницького лиманного комплексу.

Частина результатів вже відправлена наприкінці 2015 року в декілька організацій, а саме:

Результати проведених експедиційних та теоретичних досліджень узагальнені нами в листах до Одеської обласної ради та Обласного управління екології і природних ресурсів Одеської облдержадміністрації з висновками щодо наслідків запуску морської води для екосистеми Куяльницького лиману. Подальше впровадження планується після закінчення НТР.

За матеріалами НДР виконавці представлено 15 доповідей на 4 міжнародних та національних конференціях. Отримані результати опубліковані в 22 наукових публікаціях.

НДР 550 (прикладна)

Пріоритетний напрям: 4) Рациональне природокористування.

Пріоритетний тематичний напрям: Технології сталого використання, збереження і збагачення біоресурсів та покращення їх якості і безпечності, збереження біорізноманіття.

Назва роботи: Дослідити стан типових водних об'єктів Причорномор'я та розробити науково-методичні рекомендації для проведення їх екологічного моніторингу

Науковий керівник НДР: к.ф.-м.н. Медінець Володимир Іванович

Фактичний обсяг фінансування: всього 2791,1 тис. грн., зокрема на 2015 рік – 167,451 тис грн.

Одержаний науковий результат: В процесі досліджень розв'язано важливу науково-технічну проблему, що сприятиме розвитку екології водних об'єктів і суміжних галузей досліджень. Вітчизняних та зарубіжних аналогів довгостроковим спеціалізованим експедиційним дослідженням водойм Причорномор'я (річок, озер, лиманів) немає, тому що вони проводяться вперше в Україні за сучасною європейською методологією одночасних спостережень гідробіологічних, гідрохімічних, метеорологічних, атмосферно-хімічних характеристик і даних дистанційного зондування поверхні території. Вперше складений перелік вимог Водної Рамкової Директиви ЄС щодо проведення комплексного екологічного моніторингу для водних об'єктів різних типів. Вперше розроблено програму дій та необхідних експедиційних досліджень для розробки методології моніторингу водних об'єктів, прибережних, перехідних та підземних вод басейну дельти Дністра з урахуванням вимог Водної Рамкової Директиви ЄС. Продовжено щорічні експедиції дельти Дністра та вперше проведено експедиційні дослідження в Тузловській групі лиманів та Куяльницькому лимані. Проводились щомісячні спостереження за якістю річкових вод у трьох точках моніторингу. Складені пілотні програми інтегрованого моніторингу водних об'єктів річок, озер, лиманів та підземних вод у відповідності до вимог Водної Рамкової Директиви.

Новизна: Вперше проведено дослідження стану водних екосистем Причорномор'я (дельта Дністра, Тузловська група лиманів та Куяльницький лиман) у відповідності до методології, яка рекомендована Водною Рамковою Директивою ЄС. Проведено аналіз вимог Водної Рамкової Директиви ЄС щодо проведення комплексного екологічного моніторингу для водних об'єктів різних типів. Розроблено програму дій та необхідних експедиційних досліджень для розробки методології моніторингу водних об'єктів, прибережних, перехідних та підземних вод басейну дельти Дністра. Проведено щомісячні спостереження за якістю річкових вод у трьох точках моніторингу. Підготовані звіти про проведені експедиційні дослідження. Складені пілотні програми інтегрованого моніторингу водних об'єктів у

відповідності до вимог Водної Рамкової Директиви. **Науковий рівень.** Відповідність наукової та науково-технічної продукції світовому рівню базується на досвіді керівника та виконавців, які в останні 3 роки приймають участь в наступних міжнародних проєктах:

- «Ефекти впливу змін клімату на зміни забруднення повітря і стратегії реагування для європейських екосистем». (Сьома рамкова наукова програма ЄС. 2011-2015). Номер гранту №282910 - ECLAIRE.

- «Стратегічно орієнтовані морські екологічні дослідження південних європейських морів». (Сьома рамкова наукова програма ЄС. 2011-2016). Номер гранту №287600 - PERSEUS.

- «Поліпшення моніторингу навколишнього середовища Чорного моря». (Проєкт Програми ООН з розвитку (UNDP) та ЄС). Номер гранту 84971 – EMBLAS.

В найближчі роки в зв'язку з включенням до Угоди про асоціацію з ЄС розділів про імплементацію Водної Рамкової Директиви наші експериментальні дані, досвід виконавців та результати досліджень можуть бути використані для впровадження в Україні ключових положень вищезгаданої директиви, особливо в частині створення новітньої системи інтегрованого морського моніторингу та розробки відповідних науково-методичних рекомендацій та обґрунтування практичних заходів щодо їх експериментального впровадження.

Значимість отриманих результатів обумовлена тим, що вони є базою для виконання зобов'язань, яке виникли після підписання Україною Угоди про асоціацію з ЄС. Результати проєкту будуть мати соціально-економічну значимість не тільки для Причорномор'я, а і для інших районів України та дадуть можливість сформувати гармонізований науково-методологічний простір з іншими Європейськими країнами. Значимість результатів обумовлена тим, що, на жаль, у попередні роки, Україна відстала у питаннях охорони і менеджменту водних об'єктів від країн ЄС. Без науково-обґрунтованих рекомендацій щодо створення систем моніторингу неможливо розробити, почати впроваджувати та контролювати результати комплексного менеджменту водних об'єктів, який є основною ціллю впровадження ВРД. **Вперше отримано експериментальну інформацію, яка за основними параметрами і комплексністю відповідає європейським аналогам та дає можливість вперше в Україні** впровадити повний цикл менеджменту водних об'єктів за методологію ВРД.

Практичне застосування. Окремі результати та практичні рекомендації планується впровадити до діяльності, насамперед регіональних органів влади (Державного управління екології та природних ресурсів) для підготовки управлінських та інвестиційних рішень. Частина результатів запланована для впровадження в Нижньодністровському національному природному парку та Національному природному парку «Тузловські лимани», для яких університет визначений науковою організацією – науковим куратором. Науковий керівник НДР брав участь у складі та засіданнях Науково-технічної ради вище згаданого національного парку. Спільно з адміністрацією НПП проведено 4 засідання НТР, на яких розглядалися питання удосконалення діяльності охоронної і моніторингової діяльності. Результати гідробіологічних і гідролого-гідрохімічних досліджень планується впровадити в Одеському центрі Південного науково-дослідного інституту морського рибного господарства та океанографії, в Південному проєктно-дослідному інституті водного господарства і в Українському науковому центрі екології моря.

Економічний ефект результатів роботи буде складатись як з мінімізації витрат для виконання програми експедиційних спостережень, які проводяться у водних об'єктах Причорномор'я, так і з ефективного використання накопичених за попередні роки експериментальних матеріалів, які зібрано в електронні архіви даних експедиційних досліджень, що дозволить втричі скоротити час проведення просторового аналізу. **Екологічний ефект** буде досягнутий тим, що матеріали та публікації за результатами НДР про методологію проведення інтегрованого моніторингу у відповідності з вимогами ВРД дадуть змогу підвищити рівень наших знань про природні процеси, які проходять у водних екосистемах, та скорегувати стратегію подальшого захисту водних об'єктів Причорномор'я, насамперед унікальних екосистем дельти Дністра. Результати досліджень також будуть використані для підготовки як наукових обґрунтувань фундаментальних і прикладних досліджень в галузі екології, так і для підготовки управлінських рішень та оцінки ризиків, які виникають внаслідок кризових природних та техногенних ситуацій на регіональному рівні, і дадуть змогу зміцнити систему прогнозування наслідків стихійних природних явищ. В зв'язку з включенням до Угоди про асоціацію з ЄС розділів про імплементацію в найближчі роки Водної Рамкової Директиви, всі попередні розробки і експериментальні дані мають перспективу для використання при впровадженні в Україні ключових положень вищезгаданої директиви в частині створення новітньої системи інтегрованого моніторингу з використанням отриманих в останні роки даних; для розроблення відповідних науково-методичних рекомендацій та обґрунтування практичних заходів щодо їх впровадження. Отримані в 2015 році результати експедиційних досліджень буде ви-

користано при виконанні другого етапу НТР та передано для впровадження до Нижньодністровського національного природного парку та Національного природного парку «Тузловські лимани» для складання літопису і обґрунтування необхідних заходів при підготовці проекту організації території парку та інших оперативних завдань охорони навколишнього середовища). Виконавці НДР брали участь у 4 засіданнях науково-технічної ради Нижньодністровського національного парку. Виконавці НДР брали участь у 3 засіданнях робочої групи з екологічних проблем Куяльницького лиману. Частина результатів вже відправлена наприкінці 2015 року в декілька організацій, а саме: Результати проведених експедиційних та теоретичних досліджень узагальнені нами в листах Одеській обласній раді та Обласному управлінню екології і природних ресурсів Одеської облдержадміністрації з висновками щодо наслідків запуску морської води для екосистеми Куяльницького лиману. Подальше впровадження планується після закінчення НТР. В найближчі роки, в зв'язку з включенням до Угоди про асоціацію України з ЄС розділів про імплементацію Водної Рамкової Директиви, наші експериментальні дані, досвід виконавців та результати досліджень можуть бути використані для впровадження в Україні ключових положень вищезгаданої директиви, особливо в частині створення новітньої системи інтегрованого моніторингу водних об'єктів, розробки відповідних науково-методичних рекомендацій та обґрунтування практичних заходів щодо збереження природних ресурсів водних об'єктів Причорномор'я. Отримані результати апробовані на 5 конференціях та в 29 наукових публікаціях та презентаціях.

Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2015 році у зарубіжних виданнях

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Статті				
1	Medinets S., Skiba U., Rennenberg H., Butterbach-Bahl K.	A review of soil NO transformation: associated processes and possible physiological significance on organisms	Soil Biology and Biochemistry	№80. – P. 92-117. doi:10.1016/j.soilbio.2014.09.025
2	M.A. Sutton, C.M. Howard, E. Nemitz, A. Arneth, D. Simpson, G. Mills, W. de Vries, W. Winiwarter, M. Amann, R. Alonso, C. Ammann, W.J. Bealey, V. Bermejo, A. Bleeker, A. Cescatti, F. Dentener, L. Emberson, C. Evans, C. Flechard, E. Haas, J.-P. Hettelingh, M. Holland, T. Mentel, E. Paoletti, M. Posch, G. Jan Reinds, M. R. Theobald, K. Albert, C. A. Skjøth, H. V. Andersen, K. Ashworth, S. Åström, N. Azouz, S. Bassin, A. Becher, C. Beier, V. Bermejo, Ya. Hanchyn , A. Briolat, M. Broberg, L. Goshurenko, I. Gruzova, O. Konareva, S. Kotogura, S. Medinets, V. Medinets, A. Mileva, V. Pitsyk, I. Soltys	Final Report: Effects of Climate Change on Air Pollution Impacts and Response Strategies for European Ecosystems	NERC	212 P.

3	Medinets S.	The Black Sea Nitrogen Budget Revision in Accordance with Recent Atmospheric Deposition Study	Turkish Journal of Fisheries and Aquatic Sciences,	№ 14: 1-2. – P. 1-13. - ISSN 1303-2712.
4	A. Crise, H. Kaberi, J. Ruiz, A. Zatsepin, E. Arashkevich, M. Giani, A.P. Karageorgis, L. Prieto, M. Pantazi, D. Gonzalez-Fernandez, M. Ribera d'Alcala, V. Tornero, V. Vassilopoulou, X. Durrieu de Madron, C. Guieu, P. Puig, A. Zenetos, B. Andral, D. Angel, D. Altukhov, S.D. Ayata, Y. Aktan, E. Balcioglu, F. Benedetti, M. Bouchoucha, M.-C. Buia, J.-F. Cadiou, M. Canals, M. Chakroun, E. Christou, M.G. Christidis, G. Civitarese, V. Coatu, M. Corsini-Foka, S. Cozzi, A. Deidun, A. Dell'Aquila, A. Dogrammatzi, C. Dumitrache, D. Edelist, O. Ettahiri, S. Fonda-Umani, S. Gana, F. Galgani, S. Gasparini, A. Giannakourou, M.-T. Gomoiu, A. Gubanova, A.-C. Gucu, O. Gurses, G. Hanke, I. Hatzianestis, B. Herut, R. Hone, E. Huertas, J.-O. Irisson, M. Isinibilir, J.A. Jimenez, S. Kalogirou, K. Kapisir, V. Karamfilov, S. Kavadas, C. Keskin, A.E. Kideys, M. Kocak, G. Kondylatos, C. Kontogiannis, R. Kosyan, P. Koubbi, G. Kuspilic, R. La Ferla, L. Langone,	MSFD complementary approach for the assessment of pressures, knowledge and data gaps in Southern European Seas: The PERSEUS experience	Marine Pollution Bulletin	№95 (2015) – P.28-39.
	S. Laroche, L. Lazar, E. Lefkaditou, I.E. Lemesko, A. Machias, A. Malej, M.-G. Mazzocchi, V. Medinets, N. Mihalopoulos, S. Miserocchi, S. Moncheva, V. Mukhanov, G. Oaie, A. Oros, A.A. Ozturk, B. Ozturk M. Panayotova, A. Prospathopoulos, G. Radu, V. Raykov, P. Reglero, G. Reygondeau, N. Rougeron, B. Salihoglu, A. Sanchez-Vidal, G. Sannino, C. Santinelli, D. Secrieru, G. Shapiro, N. Simboura, T. Shiganova, M. Sprovieri, K. Stefanova, N. Streftaris, V. Tirelli, M. Tom, B. Topaloglu, N.E. Topcu, K. Tsagarakis, C. Tsangaris, G. Tserpes, S. Tugrul, Z. Uysal, D. Vasile, K. Violaki, J. Xu, A. Yuksek, E. Papathanassiou			
5	N.Kovalova, V.Medinets, N.Derezyuk, S.Snigirov, S.Medinets, O.Konareva, Ye.Kovalova	Interconnections between the Danube River discharge, nutrients level and phytoplankton characteristics in the north-western part of the Black Sea (Zmiinyi Island area)	Proceedings of the Conference “Integrated Marine Research in the Mediterranean and the Black Sea”, 7-9 December 2015. Brussels, Belgium.	P261-262.
6	Snigirov S.	Diet of pelagic fish in Zmiinyi Island coastal waters (Black Sea) / S. Snigirov // Proceedings of the Conference “Integrated Marine Research in the Mediterranean and the Black Sea”, 7-9 December 2015. – Brussels, Belgium.	Proceedings of the Conference “Integrated Marine Research in the Mediterranean and the Black Sea”, 7-9 December 2015. Brussels, Belgium.	P293-294.

7	V.Medinets, Yu.Denga, S.Snigirov, I.Gruzova, I.Soltys //	Toxic metals in fish and mollusks of the Zmiinyi Island coastal waters (north-western part of the Black Sea) in 2012-2014 / –	Proceedings of the Conference “Integrated Marine Research in the Mediterranean and the Black Sea”, 7-9 December 2015. – Brussels, Belgium.	P295-296.
8	N.Derezyuk, V.Medinets, O.Konareva	Harmful toxic marine phytoplankton in coastal waters of the Zmiinyi Island in the north-western part of the Black Sea (2012-2014)	Proceedings of the Conference “Integrated Marine Research in the Mediterranean and the Black Sea”, 7-9 December 2015. – Brussels, Belgium.	P265-266.
Статті, прийняті редакцією до друку				
9	Medinets S., Gasche R., Skiba U., Butterbach-Bahl K., Medinets V.	Multi-year variability of soil nitric oxide fluxes from arable land in the Southern Ukraine as driven by management and meteorological conditions / // Atmospheric Environment,	Atmospheric Environment	2015 (submitted; in press)

Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих учених

Отримані в процесі виконання НДР основні матеріали використовуються в учбовому процесі при виконанні курсових та дипломних робіт на геолого-географічному та біологічному факультетах, а також в при удосконаленні існуючих та розробці нових курсів лекцій, а саме:

а) розроблений новий курс лекцій «Спеціальні гідрогеологічні розрахунки»

б) оновлено 4 курси лекцій на геолого-географічному факультеті: «Інженерно-геологічно обґрунтованя захисту територій від небезпечних геологічних процесів», «Інформатика і обробка геологічних даних», «Інженерна геодинаміка», «Дослідження і картографування ґрунтів та геохімічних ландшафтів»

в) удосконалено 6 курсів лекцій на геолого-географічному факультеті: «Регіональна геологія океанів і морів», «Геоєкологія океанів та морів», «Ґрунтово-екологічний моніторинг», «Геохімія ландшафтів», «Фізика ґрунтів», «Персональні комп'ютери в практиці ґрунтознавства, землекористування і землеустрою»

г) використано при підготовці кандидатських дисертацій аспірантами: Струцинською О. Є. «Ґрунти і ґрунтовий покрив побережжя лиманів Північно-Західного Причорномор'я» (науковий керівник к.г.н., доц. Біланчин Я. М.); аспірантки Погребної О. О. «Закономірності формування режиму підземних вод міських та промислових територій м. Одеси та о. Зміїний» (науковий керівник Черкез С. А.).

г) при підготовці кваліфікаційних робіт студентами: Зайцевою К. А. «Динаміка вмісту гумусу в чорноземах Задністров'я Одещини»; Замбріборщ М. С. «Еколого-геохімічна ситуація на узбережжю-берегових територіях Одеського регіону в умовах впливу морських портів»; Студзінським І. М. «Характеристика абразійно-зсувних процесів та їх динаміка на північно-західному узбережжі Чорного моря»; Посувайло Д. І. «Інженерно-геологічні умови Південно-Західного Причорномор'я»; Проданова О. Д. «Гідрогеологічні умови і характеристика якості підземних вод у відкладах верхнього сармату на території м. Южне»; Кшеком Баселом «Інженерно-геологічні та гідрогеологічні умови будівництва водоводу на території Куяльницько-Хаджибейського пересипу в м. Одеса»; Биченко О. О. «Геологічна будова та режим підземних вод о.Зміїний»; Арікова В. С. «Фактори формування рівневого і гідрогеохімічного режимів ґрунтових вод у межах Тилігул-Куяльницького межиріччя»; Кіорогло В. Ю. «Інформаційно-геологічні карти північно-західного шельфу Чорного моря. Принципи побудови»; Кириченко О. Р. «Техногенні зміни та реседиментація сучасних відкладів північно-західного шельфу Чорного моря»; Янчева Ю. А. «Геохімічні дослідження сучасних відкладів північно-західного шельфу Чорного моря, оцінка перспектив нафтогазоносності»; Волчанова Т. Г. «Геологічна будова та особливості формування лиманів Тузлинської групи».

В науковій роботі у 2015 році приймають безпосередню участь 8 молодих вчених (віком до 35 років), в тому числі 3 аспіранти та 5 студентів.

Окремі статистичні дані

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях та відсоток від загальної кількості студентів	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2012	0	9	0
2013	3	10	100
2014	7	10	100
2015	5	8	100

Наукові підрозділи, їх напрями діяльності, робота з замовниками

Регіональний центр інтегрованого моніторингу і екологічних досліджень є науково-навчальним підрозділом університету, в складі якого діє науково-дослідна станція «Острів Зміїний», станція атмосферного моніторингу «Петродолинське», хімічна та гідробіологічна лабораторії. Центр є базовим науковим підрозділом університету:

- з проведення комплексних досліджень на острові Зміїний та прилеглому шельфі Чорного моря,
- з вивчення водних об'єктів Причорномор'я, окремо дельтової частини Дністра, в якій розташований Нижньодністровський національний природний парк (ННПП), науковим куратором якого призначено ОНУ ім. І. І. Мечникова.

Керівник центру є офіційним представником університету в Науково-технічній Раді ННПП – заступником голови Ради. Дані експедиційних досліджень регулярно впроваджуються або плануються до впровадження в діяльності Українського наукового центру екології моря, Одеського центру ПівденНІ-РО, Гідрометцентру Чорного та Азовського морів, Нижньодністровського національного природного парку та інших організацій. Крім того, центр забезпечує виконання університетом функцій базової наукової організації МОН з організації та проведення досліджень острова Зміїний. Одним з показників наукової результативності роботи Центру є участь в 3 міжнародних європейських проектах програми FP7, в яких центр виступає в якості партнера при виконанні актуальних пан-європейських досліджень.

Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

Наукове співробітництво у 2015 році із закордонними організаціями здійснюється в рамках грантів на виконання спільних наукових проектів в рамках європейської програми FP7, що фінансуються Європейським Союзом, та в рамках договорів про співробітництво.

Основні напрями наукового та науково-технічного співробітництва із закордонними організаціями: охорона навколишнього середовища; вплив змін клімату на природне середовище; вплив змін клімату на атмосферні сполуки, морські дослідження. Основним механізмом реалізації наукового співробітництва є виконання спільних наукових проектів за грантовою підтримкою ЄС. У 2015 році центр приймав участь у виконанні трьох міжнародних проектів, які фінансувались за грантами програми FP7 Європейського Союзу, а саме:

- проект FP7 ECLAIRE «Ефекти і стратегії впливу змін клімату і атмосферного забруднення на європейські екосистеми». Координатор проекту – Рада досліджень природного середовища NERC – Велика Британія. 2011-2015. Всього в проекті приймають участь 39 наукових організацій з 17 європейських країн.

- проект FP7 PERSEUS «Стратегічно орієнтовані морські екологічні дослідження південних європейських морів» Координатор проекту – Національний центр морських досліджень Греції. 2011-2015. Всього в проекті передбачено участь 54 наукових організацій з 20 країн Європи.

- проект EU-UNDP EMBLAS 2 «Поліпшення моніторингу навколишнього середовища Чорного моря». Координатор проекту – UNDP – Стамбул (Туреччина). 2015-2018. Всього в проекті передбачено участь 12 наукових організацій з 4 країн Європи.

В рамках договору про наукове співробітництво з Центром RECETOX (Чехія) щодо виконання спільних досліджень по проекту MONET проводився відбір зразків атмосферного повітря на двох станціях моніторингу: «Петродолинське» та «Острів Зміїний».

Детальні дані щодо тематики співробітництва з зарубіжними партнерами

Країні партнер	Установа - партнер	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати від співробітництва
Великобританія	Великобританія, Рада досліджень природного середовища NERC – Великобританія	Природне середовище	Грантова угода FP7 №282910 2011 -2016	Підготовлено 4 публікації Прийнято участь в 2 міжнародних нарадах і конференціях. Роботи будуть продовжені у 2016 році
Греція	Греція HELLENIC CENTRE FOR MARINE RESEARCH (HCMR) Національний центр морських досліджень	Морські дослідження	Грантова угода FP7 №287600 2011-2016	Почато впровадження Європейської Директиви з морської стратегії у Чорному та Середземному морях. Проведено регіональну міжнародну нараду. Налагоджений збір експериментальної інформації. Прийнято участь в 2 нарадах і конференціях. Роботи будуть продовжені у 2016 році
Чехія	Чехія RECETOX Науково-дослідницький Центр з хімії навколишнього середовища і екотоксикології, Масарикський Університет, Брно, Чехія	Атмосферна хімія	Договір про співробітництво між ОНУ ім. І.І. Мечникова та RECETOX від 21.02.2010 р. 2010-2014	Впроваджено нові методи відбору стійких органічних забруднювачів на станції моніторингу в ОНУ ім. І.І. Мечникова (о. Зміїний). Проводиться відбір повітря для аналізу в Чехії. Роботи будуть продовжені у 2016 р.
Туреччина	UNDP Стамбул	Охорона навколишнього середовища	Грантова угода № 88460 2015-2018	Прийнято участь в 2 нарадах щодо створенні новітньої системи моніторингу Чорного моря. Складено програму робіт моніторингу на 2016 рік. Роботи будуть продовжені у 2016 році.

Наукова та науково-технічна діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами Національної академії наук України

Центр співпрацював у 2015 році в частині підготовки спільних статей з ДУ «Відділення гідроакустики Інституту геофізики ім. С. І. Суботіна» НАН України.

В рамках виконання спільного міжнародного проекту EMBLAS – з Інститутом морської біології НАНУ.

Наукові керівники НТР Черкез Є. А. і Медінець В. І. включені до складу Міжвідомчої Координаційної ради МОН і НАНУ з проблем морських досліджень, в роботі якої вони беруть участь.

В березні 2015 року за дорученням МОН були підготовлені зауваження та пропозиції щодо «Проекту Національного кадастру антропогенних викидів із джерел та абсорбції поглиначами парникових газів в Україні за 1990-2013 рр.»

В грудні 2015 року за дорученням МОН були підготовлені пропозиції Одеського національного університету імені І. І. Мечникова щодо Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концептуальних засад реалізації державної політики у сфері зміни клімату на 2016 – 2030 роки».

Заходи, здійснені спільно з облдержадміністраціями

Господогірної тематики на замовлення облдержадміністрації центр у 2015 році не виконував. Для вирішення регіональних проблем виконано наступне.

Університет затверджений в якості наукової організації – куратора Нижньодністровського національного природного парку та Національного природного парку «Тузовські лимани». Результати спостережень на острові Зміїний оперативно передавались до Гідрометцентру Чорного і Азовського морів і використовувались для складання оперативних регіональних прогнозів погоди. Результати визначення

гідрохімічного режиму морських вод передавались для включення в річні національні звіти, які готував Український науковий центр екології моря Мінприроди України для Секретаріату Конвенції з захисту Чорного моря від забруднення. Крім того, участь в міжнародних проектах дозволила нам займатись вирішенням актуальних проблем створення науково-методичної бази для спільного з причорноморськими країнами моніторингу Чорного моря.

Науковий керівник НТР 547 і 548 Черкез Є. А. є членом робочої групи з проблем Куяльницького лиману, Науково-технічної ради при управлінні інженерного захисту територій і розвитку узбережжя м. Одеси та Науково-технічної ради національного природного парку «Тузловські лиман», в засіданнях яких приймав участь.

Науковий керівник НТР 550 Медінець В. І. є заступником Голови науково-технічної Ради Нижньодністровського національного парку, в засіданнях якої приймав участь.

Також Черкез Є. А. і Медінець В. І. включені до складу Міжвідомчої Координаційної ради МОН і НАНУ з проблем морських досліджень, в роботі якої вони приймають участь.

Поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності

Продовжувалась участь у загальноєвропейських базах даних спостережень, науковців, публікацій SEADATANET. Практично всі дані спостережень на станції моніторингу «Петродолинське» занесені у європейську базу даних спостережень за атмосферними сполуками NITROEUTROPE - ECLAIRE. Участь наукової групи центру у вищенаведених базах даних дала змогу доступу до даних спостережень, що проводились у 2006-2015 рр. у більш як 60 країнах світу. Всі роботи здійснювались за фінансовою допомогою європейських грантів за проектами програми FP7.

Інформація про науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів

В 2015 році до виконання бюджетної тематики залучались викладачі, аспіранти та студенти кафедр ґрунтознавства і географії ґрунтів, інженерної геології та гідрогеології, загальної та морської геології.

Зауваження та пропозиції щодо забезпечення організації та координації наукового процесу

Принципових зауважень щодо забезпечення організації та координації наукового процесу у вищих навчальних закладах та наукових установах до департаменту наукової діяльності та ліцензування Міністерства – немає, але є проблеми, які на протязі року нам не вдалось вирішити, хоча ми кілька разів звертались до керівництва МОН та окремо до Департаменту науково-технічного розвитку МОН України, але на жаль до цього часу ми не знаємо результату розгляду наших пропозицій.

Мова йшла:

а) про вирішення питання про розблокування проблеми транспортного забезпечення з використанням легкових автомобілів при проведенні польових та експедиційних робіт та досліджень, які передбачені планами держбюджетних науково-дослідних та науково-навчальних робіт, міжнародних проектів та науково-навчальної роботи аспірантів та студентів. Ми просили внести зміни до пункту 5 Додатку Постанови Кабінету Міністрів України від 1 березня 2014 року № 65 та викласти його у такій редакції: «5. Недопущення використання для обслуговування органів державної влади та інших державних органів, утворених органами державної влади підприємств, установ та організацій, які використовують кошти державного бюджету, більше одного легкового автомобіля, якщо інше не передбачено законом або актом Кабінету Міністрів України (крім автотранспортних засобів, що згідно з навчальними планами використовуються у навчальному процесі для підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації учнів, студентів та осіб, що навчаються, для виїздів журналістів до місць подій з метою збирання інформації, а також для забезпечення виконання науково-дослідних і експедиційних робіт та навчального процесу у Вищих навчальних закладах III та IV рівня акредитації, для виїздів журналістів до місць подій з метою збирання інформації, а також використовуються закордонними дипломатичними установами України для організації та виконання консульських функцій і протокольного забезпечення візитів офіційних делегацій України). Недопущення залучення легкових автомобілів для транспортного обслуговування посадових осіб понад кількість автомобілів, визначену Кабінетом Міністрів України».

б) про створення в структурі ОНУ імені І. І. Мечникова «**Наукового центру Морських досліджень та технологій МОН України**» з залученням провідних університетів та наукових фондів країн ЄС», тому що окремим важливим напрямком досліджень та освітянської діяльності має бути наукове та освітянське забезпечення імплементації директиви ЄС з морської політики у відповідності з Угодою про асоціацію України з ЄС, запланованої на найближчі роки, для чого буде потрібна допомога провідних університетів та наукових фондів країн ЄС. Для початку реалізації цього напрямку **пропонували в рішення запланованого засідання Кабінету Міністрів України включити пункт: «Доручити МОН, МЗС та Мінекономрозвитку України забезпечити створення на базі Одеського національного університету імені І. І. Мечникова «Наукового центру Морських досліджень та технологій МОН України» з залученням провідних університетів та наукових фондів країн ЄС».**

Пропозиції

1. **Необхідно більш активно** впроваджувати європейський досвід в планування та організацію наукової діяльності в Україні за прикладом програм FP7 і HORIZON 2020, а саме шляхом складання проблемно-орієнтованих програм наукових досліджень на 5-7 років, а потім вже щорічних конкурсів по конкретних темах та напрямках досліджень, які обґрунтовані в програмі. При цьому участь у конкурсі не повинна обмежуватись сумою минулорічного фінансування, тобто участь в щорічних конкурсах треба дозволити всім університетам.

2. При виконанні бюджетної тематики необхідно обов'язково виділяти додаткові кошти на обладнання та матеріали в обсязі не менш як 50% від загальної суми минулого року. Це дасть змогу подолати методологічне та експериментальне відставання сучасного рівня досліджень, тому що **основними труднощами** є застаріле устаткування та відсутність сучасного плавзасобу і обладнання для розвитку детальних морських (гідрофізичних, гідрогеологічних, гідрохімічних, геологічних, гідробіологічних) досліджень в економічній морській зоні України в Чорному морі.

3. Враховуючи той факт, що Одеський національний університет імені І. І. Мечникова має унікальне географічне розташування (знаходиться на березі Чорного моря) та створив унікальну острівну інфраструктуру на острові Зміїний, необхідно розвивати морську тематику, для чого найпершим необхідним кроком є закупівля/будівництво сучасного морського експедиційного катеру з сучасним експедиційним обладнанням, який створить базу для виконання морських досліджень та навчально-практичної підготовки студентів і аспірантів ОНУ імені І. І. Мечникова та інших зацікавлених університетів України, не тільки на острові Зміїний, а в інших районах української економічної зони Чорного моря, та дасть змогу залучати міжнародне фінансування для проведення морських досліджень і морського моніторингу.

4. Вирішити питання про розблокування проблеми транспортного забезпечення з використанням легкових автомобілів при проведенні польових та експедиційних робіт та досліджень, які передбачені планами держбюджетних науково-дослідних та науково-навчальних робіт, міжнародних проектів та науково-навчальної роботи аспірантів та студентів. Ми просили **внести зміни до пункту 5 Додатку Постанови Кабінету Міністрів України від 1 березня 2014 року № 65 та викласти його у такій редакції:**

5. Недопущення використання для обслуговування органів державної влади та інших державних органів, утворених органами державної влади підприємств, установ та організацій, які використовують кошти державного бюджету, більше одного легкового автомобіля, якщо інше не передбачено законом або актом Кабінету Міністрів України (крім автотранспортних засобів, що згідно з навчальними планами використовуються у навчальному процесі для підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації учнів, студентів та осіб, що навчаються, для виїздів журналістів до місць подій з метою збирання інформації, **а також для забезпечення виконання науково-дослідних і експедиційних робіт та навчального процесу у Вищих навчальних закладах III та IV рівня акредитації**, для виїздів журналістів до місць подій з метою збирання інформації, а також використовуються закордонними дипломатичними установами України для організації та виконання консульських функцій і протокольного забезпечення візитів офіційних делегацій України). Недопущення залучення легкових автомобілів для транспортного обслуговування посадових осіб понад кількість автомобілів, визначену Кабінетом Міністрів України».

6. В зв'язку з актуальністю морських досліджень та відповідної освітянської діяльності, пов'язаної з науковим та освітянським забезпеченням імплементації директиви ЄС з морської політики у відповідності з Угодою про асоціацію України з ЄС, запланованої на найближчі роки, необхідно цілеспрямовано залучати допомогу провідних університетів та наукових фондів країн ЄС. Для початку реалізації цього напрямку **пропонуємо в рішення запланованого засідання Кабінету Міністрів України включити також пункт:**

«Доручити МОН, МЗС та Мінекономрозвитку України забезпечити створення на базі Одеського національного університету імені І. І. Мечникова «Наукового центру Морських досліджень та технологій МОН України» з залученням провідних університетів та наукових фондів країн ЄС».

Примітка: На цей час в ОНУ є початкова матеріально-технічна база та наукові кадри, функціонують Геолого-географічний та Біологічний факультети, Регіональний міжвідомчий центр інтегрованого моніторингу, Гідробіологічна станція (морська), НДС «о. Зміїний» (єдина функціонуюча острівна НДС на Чорному морі), Біотехнологічний центр (морська біотехнологія), НДЛ Морської геології, НДЛ Інженерної геології узбережжя моря. Університет традиційно проводить широкі комплексні дослідження з проблем морської екології, геології, біології, морської біотехнології та підготовку відповідних фахівців. ОНУ був призначений МОН базовою науковою організацією щодо виконання пунктів «Комплексної програми подальшого розвитку інфраструктури та провадження господарської діяльності на о. Зміїний і континентальному шельфі» (2002-2011 рр.). У 2014-2015 рр. ОНУ здійснює комплексні морські дослідження за 9-ма держбюджетними проектами в кооперації з установами МОН, НАН, Мінприроди та 5-ма міжнародними проектами за фінансування з Європейського Союзу.

2.2.10. ПРОБЛЕМНА НАУКОВО-ДОСЛІДНА ЛАБОРАТОРІЯ ІНЖЕНЕРНОЇ ГЕОЛОГІЇ УЗБЕРЕЖЖЯ МОРЯ, ВОДОСХОВИЩ ТА ГІРСЬКИХ СХИЛІВ (ПНДЛ-1)

Завідувач – кандидат геолого-мінералогічних наук, доцент О. В. Драгомирецький

Проблемна науково-дослідна лабораторія інженерної геології узбережжя моря, водосховищ та гірських схилів (ПНДЛ-1) створена Постановою Кабінету міністрів УРСР № 1179 від 19 листопада 1959 року з метою створення методології моделювання та прогнозування динаміки берегів водосховищ і розробки схем інженерного захисту берегової зони моря та водосховищ. Діяльність Лабораторії здійснюється відповідно до Пріоритетних напрямків розвитку науки і техніки, категорії науково-дослідних робіт, а також у відповідності до міжнародних наукових організацій та програм ЮНЕСКО.

Основні пріоритетні напрями наукової діяльності

- Післяльодовикова історія Північно-Західного Причорномор'я у зв'язку з довгостроковим прогнозом небезпечних геологічних процесів;
- Регіональна інженерна геодинаміка – просторово-часові закономірності формування та розвитку небезпечних інженерно-геологічних процесів під впливом сучасних природних і техногенних факторів;
- Вивчення напружено-деформаційного стану масивів порід, оцінка і прогноз стійкості схилів (розробка та удосконалення теорії і методів моделювання).
- Вивчення ресурсів, гідрогеодинамічного і гідрогеохімічного режимів підземних вод, просторової фільтраційної мінливості водоносних і водотривких комплексів в залежності від варіацій геодинамічних умов.
- Вивчення речовинного складу і формування фізико-механічних властивостей ґрунтів в умовах антропогенного впливу.

Науково-педагогічні кадри

№ п/п	Науково-педагогічні кадри	2012	2013	2014	2015
1.	Чисельність науково-педагогічних працівників, які виконують НДДКР, усього осіб	2	3	3	
	з них: - докторів наук	1	1	1	1
	- кандидатів наук	1	2	2	5
2.	Чисельність працівників наукових установ, науково-дослідних частин, секторів ВНЗ, усього осіб:	9	11	11	15
	з них: - докторів наук	1	1	1	1
	- кандидатів наук	1	2	2	5
3.	Чисельність штатних працівників, усього	6,8	6,5	6,3	5,4
	з них: - докторів наук	0,5	0,5	0,4	0
	- кандидатів наук	0,7	0,7	0,6	1,0

Основні наукові результати

- Вперше доведена добре виражена синхронність динаміки рівня ґрунтових вод (РГВ) на території міста Одеса і швидкості обертання Землі в сезонному і десятирічному масштабах: РГВ підвищується на інтервалах уповільненого обертання Землі і знижується на інтервалах прискореного її обертання;
- встановлений синхронний характер зв'язку між РГВ і швидкістю обертання Землі досить просто пояснюється на підставі таких припущень: (а) геологічне середовище вивченої території Одеси характеризується наявністю системи різнопорядкових блоків і мікроблоків, розділених зонами підвищеної вертикальної проникності, (б) блоки і мікроблоки зазнають диференційованих рухів, що змінюють напружено-деформований стан (НДС) порід верхньої частини земної кори і тим самим - гідравлічну ефективність міжблокових зон підвищеної проникності; (в) міжблокові зони підвищеної проникності можна розглядати як природні структурно-тектонічні «дрени» зі змінною гідравлічною ефективністю, через які ґрунтові води четвертинного горизонту мають можливість перетікати в нижче розташований

понтичний водоносний горизонт; (г) динаміка ґрунтових вод вивченої території Одеси обумовлена головним чином величиною гідравлічної ефективності міжблокових зон підвищеної проникності, яка зумовлюється зміною НДС масиву порід, яке, у свою чергу, диктується режимом швидкості обертання Землі, оскільки її нерівномірний характер створює додаткові напруги у верхній зоні літосфери;

- перераховані вище положення (а-г) становлять сутність розроблювальної нами моделі структурно-тектонічного дренажу, яка добре узгоджується з уявленнями про вертикальний водообмін через розділюючі і слабопроникні шари і моделлю гідрогеодеформаційного поля Землі Вартаняна Г.С. (1982), яка передбачає різкі пульсаційні зміни в гідросфері у зв'язку з перебудовою поля напружень в літосфері.

Результати фундаментальних досліджень

Д/б тема № 524 «Дослідження просторово-часових закономірностей гідрогеодеформаційного стану геологічного середовища Північного Причорномор'я для прогнозу небезпечних інженерно-геодинамічних подій»; (науковий керівник – доц. Драгомирецький О. В.); Обсяг фінансування на 2015 рік – 225,537 тис.грн;

Одержаний науковий результат:

- вперше доведена добре виражена синхронність динаміки рівня ґрунтових вод (РГВ) на території міста Одеса і швидкості обертання Землі в сезонному і десятирічному масштабах: РГВ підвищується на інтервалах уповільненого обертання Землі і знижується на інтервалах прискореного її обертання;

- встановлений синхронний характер зв'язку між РГВ і швидкістю обертання Землі досить просто пояснюється на підставі таких припущень: (а) геологічне середовище вивченої території Одеси характеризується наявністю системи різнопорядкових блоків і мікроблоків, розділених зонами підвищеної вертикальної проникності, (б) блоки і мікроблоки зазнають диференційованих рухів, що змінюють напружено-деформований стан (НДС) порід верхньої частини земної кори і тим самим – гідравлічну ефективність міжблокових зон підвищеної проникності; (в) міжблокові зони підвищеної проникності можна розглядати як природні структурно-тектонічні «дрени» зі змінною гідравлічною ефективністю, через які ґрунтові води четвертинного горизонту мають можливість перетікати в нижче розташований понтичний водоносний горизонт; (г) динаміка ґрунтових вод вивченої території Одеси обумовлена головним чином величиною гідравлічної ефективності міжблокових зон підвищеної проникності, яка зумовлюється зміною НДС масиву порід, яке, у свою чергу, диктується режимом швидкості обертання Землі, оскільки її нерівномірний характер створює додаткові напруги у верхній зоні літосфери;

- перераховані вище положення (а-г) становлять сутність розроблювальної нами моделі структурно-тектонічного дренажу, яка добре узгоджується з уявленнями про вертикальний водообмін через розділюючі і слабопроникні шари і моделлю гідрогеодеформаційного поля Землі Вартаняна Г. С. (1982), яка передбачає різкі пульсаційні зміни в гідросфері у зв'язку з перебудовою поля напружень в літосфері.

Рівень і значимість досліджень. Роботи за цим проектом співпадають з основним напрямом розвитку світової науки і повністю відповідають її рівню. У регіональних і локальних побудовах нами активно використовуються найбільш представницькі, насамперед еквідистантні просторово-часові ряди параметрів, отримані останніми роками різними державними і науково-дослідними установами (астрономічні, кліматичні і гідрогеодинамічні ряди спостережень) і опубліковані в авторитетних вітчизняних і зарубіжних виданнях. Більше того, теоретична основа проекту передбачає необхідність активного включення і обов'язкового використання цього світового наукового досвіду для розвитку теорії і практики регіональних досліджень в Північному Причорномор'ї. Тому отримані на такій методологічній основі регіональні результати в деяких своїх елементах доповнюють і розвивають досягнення сучасної світової науки.

Універсальність нашої теоретичної геотектонічної моделі така, що дозволяє вивчати на єдиній методологічній основі гідрогеодинамічні процеси, що призводять до небезпечних екзогенних геологічних процесів на території прибережних міських і промислових агломерацій. Зв'язок геодинаміки з астрономічними чинниками, що лежить в основі моделей, створює хороші перспективи для довготривалих прогнозів розвитку прибережної промислової агломерації в масштабі перших десятиліть.

Практичне застосування. Важливим практичним наслідком розробленої моделі структурно-тектонічного дренажу є необхідність коригування ряду найважливіших характеристик гідрогеологічного

моніторингу та урахування високочастотної варіативності напружно-деформаційного стану (НДС) масиву порід. Аналіз цих параметрів дуже важливий також в масштабі локальних інженерно-геологічних вишукувань під будівництво окремих інженерних споруд.

Результати досліджень по розробці принципів і методів інтегральної оцінки внутрішньо-та між-річної зміни РГВ на території Одеси і одеського регіону будуть запропоновані для використання Міністерству екології та природних ресурсів України, зокрема, Державному регіональному геологічному підприємству «ПричорноморДРГП», Державному науково-дослідному інституту проектування міст «Діпромисто».

Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2015 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Статті				
1	Dragomyretska O., Dragomyretskyy O., Skipa M.	Analysis of Condition of Underground Cavities, Odessa (Ukraine)	<i>Engineering Geology for Society and Territory.</i> / G. Lollino et al. (eds.). Springer International Publishing Switzerland, 2015.	Vol. 5. Urban Geology, Sustainable Planning and Landscape Exploitation. P.475-478. DOI: 10.1007/978-3-319-09048-1_4.
2	Dragomyretskyy O., Dragomyretska O., Skipa M.	Search and Assessment of Decompression Zones in Landslide Slopes of the North-West Coast of the Black Sea (Ukraine)	<i>Engineering Geology for Society and Territory.</i> / G. Lollino et al. (eds.). Springer International Publishing Switzerland, 2015.	Vol. 5. Urban Geology, Sustainable Planning and Landscape Exploitation. P.811-814. DOI: 10.1007/978-3-319-09048-1_4.
3	Драгомирецкий А. В.	Прогнозные критерии и поисковые признаки золотого оруденения в докембрийских комплексах Украинского щита	Георесурсы, 2015	Т.1. - № 4(63). С. 90-98.

Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих учених

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях та відсоток від загальної кількості студентів	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2012	2	1	
2013	2	1	
2014	3	3	
2015	5	3	

Зауваження та пропозиції щодо забезпечення організації та координації наукового процесу у вищих навчальних закладах та наукових установах до департаменту науково-технічного розвитку МОН України, основні труднощі та недоліки в роботі вищих навчальних закладів та наукових установ при провадженні наукової та науково-технічної діяльності у 2015 році. Пропозиції та зауваження щодо налагодження більш ефективної роботи в організації цих процесів.

2.2.11. ПРОБЛЕМНА НАУКОВО-ДОСЛІДНА ЛАБОРАТОРІЯ ГЕОГРАФІЇ ҐРУНТІВ ТА ОХОРОНИ ҐРУНТОВОГО ПОКРИВУ ЧОРНОЗЕМНОЇ ЗОНИ (ПНДЛ-4)

Завідувач – кандидат географічних наук *О. І. Цуркан*

Проблемна науково-дослідна лабораторія географії ґрунтів і охорони ґрунтового покриття чорноземної зони була створена відповідно до Постанови ДКНТ СРСР № 2 від 12.01.1971 р. і Постанови Ради Міністрів УРСР № 61 від 5.02.1971 р. Лабораторію створено з метою збереження, відтворення, охорони ґрунтового покриття і попередження деградаційних процесів при сільськогосподарському використанні ґрунтів. Професор І. М. Гоголев був беззмінним науковим керівником організованої наукової школи до 1996 р., після його смерті наукове керівництво очолив його учень д-р біол. наук, професор Красеха Є. Н.

Співробітники ПНДЛ-4 у звітному році приймали участь у конференціях, семінарах та конкурсах: міжнародний науковий семінар „Ґрунти і сучасність”, присвяченого Міжнародному року ґрунтів, 11-13 вересня 2015 р., м. Львів – Ворохта; Польсько-українській конференції з нагоди Міжнародного року ґрунтів, 10-12 травня 2015 р., м. Краків-Перелазі; Всеукраїнській науково-практичній конференції «Охорона ґрунтів та підвищення їх родючості», 16-17 вересня 2015 р., м. Одеса; Всеукраїнській науково-практичній конференції „Природно-ресурсний потенціал Куяльницького та Хаджибейського лиманів, території міжліманя: сучасний стан, перспективи розвитку”, 18-20 листопада 2015 р., м. Одеса; Наукових читаннях з конструктивної географії, ландшафтної екології та геохімії ландшафтів присвячені 20-річчю реорганізації кафедри фізичної географії та охорони природи та утворення кафедр фізичної географії та геоекотології і географії України та пам’яті доктора географічних наук, професора Малишевої Людмили Леонідівни, 20 листопада 2015 р., м. Одеса; 70-ій науковій конференції професорсько-викладацького складу і наукових працівників ОНУ, 25-27 листопада 2015 р., м. Одеса; науковій конференції „XIV чтения В. В. Подвысоцкого”, 27-28 травня 2015 р., м. Одеса; Міжнародному студентському форумі, присвяченому Міжнародному року ґрунтів, 4 грудня 2015 р., м. Мінськ, Білорусія; III Міжнародному конгресі «Медицина транспорту – 2015», 15-17 вересня 2015 р., м. Одеса; Конкурсі інноваційних проектів наукових установ Одеського регіону.

Основні пріоритетні напрями наукової діяльності

Наукова робота ПНДЛ-4 проводиться за наступними напрямками:

1. Раціональне природокористування. Технології раціонального використання ґрунтів і збереження їх родючості. Сучасні ґрунтоутворювальні процеси в чорноземах масивів зрошення та їхній моніторинг. Науковий керівник – Біланчин Ярослав Михайлович, канд. геогр. наук, доцент, завідувач кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів.

2. Картографія ґрунтів і екологія землекористування. Науковий керівник – Красеха Єрофей Никифорович, д-р біол. наук, професор, завідувач кафедри географії України.

Науково-педагогічні кадри

В лабораторії працює 7 наукових співробітників, з них 1 доктор наук і 6 кандидати наук. Штатна чисельність співробітників за останні чотири роки зменшилась і на 2015 р. складає – 3,45 шт.од., з них 0,25 шт.од. доктор наук і 1,6 шт.од. кандидати наук.

Посада	2012	2013	2014	2015
	к-сть шт. один.	к-сть шт. один.	к-сть шт. один.	к-сть шт. один.
Головний наук. співроб., д.н.	0,5	0,3	0,3	0,25
Ст. наук. співроб, к.н.	1,5	1,3	1,6	1,5
Мол. наук. спів роб.	-	-	-	1,0
Фахівець I кат.	1,7	1,5	1,5	0,7
Лаборант	1,0	0,3	-	-

Кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування за останні чотири роки

Категорії робіт	2012		2013		2014		2015	
	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.
Фундаментальні	-	-	-	-	-	-	-	-
Прикладні	1	250,6	1	174,0	1	199,735	1	192,205
Госпдоговірні	-	-	1	12,0	1	7,0	2	24,0

Найвагоміші результати прикладних досліджень

Д/б тема № 546: «Удосконалення ґрунтозахисних технологій вирощування сільськогосподарських культур в степовій зоні при дефіциті вологи».

Науковий керівник – д-р біол. наук, професор Красєха Єрофей Никифорович.

Досліджено зміни ґрунтових процесів і режимів в чорноземах степової зони в умовах зрошення та постіригаційної еволюції ландшафтів і ґрунтів. Проаналізовано сучасний стан зрошення, стан ґрунтів і земель зони зрошення Одеської області, в т.ч. в умовах припинення зрошення в останні 20-25 років. Досліджено вплив краплинного зрошення (поверхневого і підґрунтового) на показники агроеліоративного стану чорноземів області. Встановлено тенденції і направленість їх сучасної еволюції, сутність та особливості процесів зміни речовинно-хімічного складу, фізичних і фізико-хімічних властивостей. Проаналізовано проблеми раціоналізації використання чорноземів масивів зрошення, обґрунтовано систему заходів щодо покращення їх стану і запобігання розвитку деградаційних процесів, підвищення рівня родючості.

За результатами досліджень опубліковано: навчальний посібник – 3; статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних – 3; з переліку ВАК – 1; не з переліку ВАК – 17; подано до розгляду у спеціалізовану вчену раду 1 кандидатську дисертацію, захищено 1 магістерську роботу.

У звітний період співробітниками ПНДЛ-4 виконувались **2 госпрозрахункових теми:**

- № 107 «Агрохімічна оцінка ґрунтів та обґрунтування заходів зі створення та утримання декоративного газону». Обсяг фінансування за весь період – 12,0 тис. грн. **Науковий керівник** – канд. геогр. наук, Цуркан Оксана Іванівна. Обсяг фінансування за весь період – 12,0 тис. грн. На території Товариства з обмеженою діяльністю «Зелений берег» проведено агрохімічну оцінку стану ґрунтів і зрошувальної води. Розроблено рекомендації та заходи для створення оптимальних умов розвитку газону.

- № 108 «Ґрунтово-агрохімічне обстеження території землекористування ТОВ «Стратіївський агро-ресурс»». Обсяг фінансування за весь період – 12,0 тис. грн. **Науковий керівник** – канд. геогр. наук, Цуркан Оксана Іванівна. Обсяг фінансування за весь період – 12,0 тис. грн. За результатами ґрунтово-агрохімічного обстеження земель території землекористування «Стратіївський агро-ресурс» розроблена система агрозаходів щодо підвищення продуктивності ґрунтів та їх захисту від деградаційних процесів.

Перехідних прикладних НДР у 2015 році – 1.

Д/б тема № 546: «Удосконалення ґрунтозахисних технологій вирощування сільськогосподарських культур в степовій зоні при дефіциті вологи».

Науковий керівник – д-р біол. наук, професор Красєха Єрофей Никифорович.

Обсяг фінансування, виділений на виконання НДР за 2015 рік (згідно з запитом / фактичний) 416,3/192,205 тис. грн.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в оцінці агроеліоративного стану та рівня родючості чорноземів Одещини за останні 20-25 років суттєвого зменшення площі фактично зрошуваних земель та постіригаційної еволюції ландшафтів і ґрунтів. Багаторічний досвід застосування систематичного зрошення чорноземів півдня України виявив повсюдні порушення функціонування системи ґрунт – вода – рослина при впровадженні необґрунтованих високих агро- та гідромеліоративних навантажень. Найсуттєвіші зміни речовинно-хімічного складу і властивостей чорноземів, як правило деградаційної направленості, при зрошенні іригаційно неякісними водами підвищеної мінералізації, натрієвого хімізму чи з лужними значеннями рН (води III і II класів якості). У найбільшій мірі ці зміни проявляються у верхніх гумусових горизонтах профілю, де власне найсуттєвіше змінюються показники гумусового стану і проявляються процеси підлуження і осолонцювання, консолідації ґрунтової маси з утворенням масивних брил у сухому стані, зниженням міжагрегатної і внутрішньоагрегатної

шпаруватості, величин водопроникності і водовіддачі. Встановлено, що навіть 15-20-річний період постіригаційної еволюції є недостатнім для відновлення сольових характеристик чорноземів до рівня богарних аналогів, насамперед тих чорноземів, що поливалися у попередні роки водами II-III класів іригаційної якості. Гумусність зрошуваних у попередні роки чорноземів (навіть без зрошення в останні роки) практично повсюдно вища, порівняно із суміжними чорноземами незрошуваними. Припинення зрошення чорноземів в останні 15-20 років і як наслідок – розсолоння-розсолонцювання їхнього профілю під впливом атмосферних вод призводить до певного покращення показників їх агрофізичного стану. Темпи відновлення агрофізичних властивостей значно вищі в ґрунтах, які раніше зрошувались іригаційно якісними водами.

За результатами оцінки з'ясовано причини, інтенсивність та ґрунтово-екологічні наслідки прояву деградаційних процесів в ґрунтах чорноземної зони півдня України. Встановлені тенденції та закономірності змін фізико-хімічних та агрофізичних властивостей, сучасна динаміка сольового режиму чорноземів степової зони при зрошенні їх іригаційно неякісними водами та ошадливих режимах поливу іригаційно якісними водами. Обґрунтовано систему заходів з управління ґрунтово-меліоративною ситуацією, охорони, раціонального використання та підвищення родючості чорноземів масивів зрошення.

Вивчення впливу краплинного зрошення на чорноземи регіону та рівень їх родючості показало, що це технологічно найбільш досконалий, мінімально водо- і енергоємний, а відтак економічно доцільний та екологічно безпечний спосіб поливу порівняно із зрошенням дощуванням чи поверхневими способами. Аналіз напрямів розвитку краплинного зрошення на півдні України та в області засвідчує необхідність подальшої розробки та удосконалення елементів технології поливу чорноземів з метою оптимізації їх водно-сольового режиму, основних показників гумусового стану, фізико-хімічних та агрохімічних властивостей. Впровадження в практику зрошуваного землеробства наукових розробок з мікрозрошення будуть мати значний економічний ефект і сприятимуть поліпшенню екологічної ситуації на масивах зрошення.

За результатами досліджень опубліковано: навчальний посібник – 3; у виданнях з переліку ВАК – 4; не з переліку ВАК – 17; подано до розгляду у спеціалізовану вчену раду 1 кандидатську дисертацію, захищено 1 магістерську роботу.

Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих учених

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях та відсоток від загальної кількості студентів	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2012	12	1	100
2013	13	-	-
2014	10	-	-
2015	10	1	100

За тематикою НДР подано до розгляду у спеціалізовану вчену раду кандидатську дисертацію Леонідової Ірини Вікторівни на тему «Географо-генетичні особливості ґрунтоутворення на острові Зміїний».

В 2015 році студенти кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів приймали участь у виконанні польових, камеральних та лабораторно-аналітичних робіт звітної НДР. З використання матеріалів науково-дослідної роботи у 2015 р. захищені 5 дипломних бакалаврських робіт, 5 дипломних робіт студентів-спеціалістів та 1 магістерську роботу. Студенти за результатами наукових досліджень приймали участь у студентських наукових конференціях ОНУ (5 доповідей). Опубліковано 3 наукових публікації за участю студентів сумісно з викладачами.

Наукова та науково-технічна діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами Національної академії наук України

Сумісно з колективом науковців фізико-хімічного інституту захисту навколишнього середовища та людини Національної академії наук України проводяться дослідження сучасного стану ґрунтів басейну Куяльницького лиману (співробітництво в рамках проекту «Научное обоснование концепции рационального использования ресурсов Куяльницкого лимана, Хаджибейско-Куяльницкой пересыпи и межлиманья в контексте устойчивого развития г. Одессы и Одесского региона», № держреєстрації 0113U001082).

Заходи, здійснені спільно з облдержадміністраціями

Співробітники ПНДЛ-4 та кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів приймали участь в робочих нарадах Департаменту екології та природних ресурсів при обласній державній адміністрації з питань створення національного природного парку «Куяльницький».

Поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності

Наукові співробітники ПНДЛ-4 використовують у своїй діяльності інформаційні ресурси електронних бібліотек науково-дослідних установ, навчальних закладів України та світу, ресурси освітньої інформаційно-телекомунікаційної мережі «Уран», пошукові системи наукової інформації, бази даних та інформаційно-довідкові системи Українського інституту промислової власності (Укрпатент), а також бази даних патентних відомств зарубіжних країн.

Основними труднощами та недоліками в роботі ПНДЛ-4 є недостатнє фінансове та матеріально-технічне забезпечення підрозділу, недостатня чисельність штатних наукових співробітників, складнощі в організації ґрунтово-моніторингових досліджень. Щоб тримати високий рівень ґрунтознавчо-генетичних та моніторингових досліджень необхідно модернізувати існуючу матеріально-технічну базу, яка вже застаріла і потребує вдосконалення, та сертифікувати лабораторію. Такий стан матеріально-технічної бази стримує більш широку участь ПНДЛ-4 в державних та зарубіжних науково-технічних програмах.

2.2.12. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ЛАБОРАТОРІЯ «ТЕПЛОФІЗИКА ВИСОКОТЕМПЕРАТУРНИХ ПРОЦЕСІВ В ДИСПЕРСНИХ СИСТЕМАХ»

Завідувач – кандидат фізико-математичних наук, доцент С. Г. Орловська

Науково-дослідна лабораторія № 5 була утворена в Одеському державному університеті ім. І. І. Мечникова в 1992 році на базі наукового сектору, який займався вивченням горіння твердих натуральних палив; піротехнічних та складних композиційних матеріалів; властивостей дисперсних систем та низькотемпературної плазми. Організатором утворення був проф. Чесноков М. М., який і очолив наукову школу «Тепло- та електрофізичні явища в багатофазних дисперсних середовищах». На сьогодні керівником наукової школи є д.ф.м.н., проф. Калінчак В. В, завідувачем лабораторії – к.ф.-м.н., доц. Орловська С. Г.

Основні пріоритетні напрями наукової діяльності

Пріоритетний тематичний напрям наукових досліджень – Енергетика і енергозбереження.

Напрями наукової діяльності: 1. Високотемпературний тепломасообмін твердих тіл з газами при протіканні на їх поверхні фазових перетворень, хімічних та гетерогенно-каталітичних реакцій, а також гомогенних хімічних реакцій в газовій фазі. 2. Теплома-сообмін при взаємодії лазерного випромінювання з металами та частинками палива. 3. Теплофізичні аспекти при випаровуванні і горінні рідинних дисперсних систем. 4. Розробка оптико-цифрових методів вимірювання температури нагрітих тіл та полум'їв.

Науково-педагогічні кадри

Доктори фізико-математичних наук - 1, кандидати фізико-математичних наук -4.

Головний науковий співробітник-1, провідний науковий співробітник-1, старший науковий співробітник -1, наукові співробітники – 5, аспіранти-2.

Кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування за останні чотири роки

Категорії робіт	2012		2013		2014		2015	
	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.
Фундаментальні	1	246,84	1	246,84	1	278,89	1	209,75
Прикладні	1	96,1	1	63,8	1	73,23	-	-
Госпдоговірні	-	-	-	-	1	18,0	-	-

Найвагоміші результати фундаментальних досліджень та прикладних досліджень і розробок

Тема № 536 «Дослідження теплофізики та газодинаміки горіння палив в дисперсному вигляді в енергетичних установках», (фундаментальна), науковий керівник – проф. Калінчак В. В. Побудовано аналітичні моделі гістерезису тепломасообміну і кінетики горіння домішок горючих газів на металевих частинках (дротиках) каталізатора окислення при наявності тільки однієї односторонньої реакції першого порядку та двох паралельних реакцій першого порядку. **Вперше** виявлено утворення на поверхні вольфрамівих зразків ниткоподібних кристалів оксиду при нагріванні вольфраму в повітрі. Встановлено температурні режими та фізико-хімічний механізм утворення кристалів триоксиду вольфраму, з'ясовано закономірності їх наступного розростання в розгалужені кристалічні структури, визначено термкінетичні характеристики. Результати є **науковою базою** для технологій отримання каталізаторів та енергоємних покриттів на основі оксидів перехідних металів. Галузі **використання** – металургія (виробництво оксидів металів), енергетика (створення енергозберігаючих покриттів), хімічна промисловість (гетерогенний каталіз).

Найважливіші наукові результати отримані за виконання перехідних науково-дослідних робіт

Пріоритетний напрям 1. Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України та сталого розвитку суспільства і держави. 1.1. Найважливіші проблеми фізико-математичних та технічних наук

Тема № 536“536 «Дослідження теплофізики та газодинаміки горіння палив в дисперсному вигляді в енергетичних установках». Науковий керівник – проф. Калінчак В. В. (обсяг фінансування – 209,75 тис.грн., зокрема на 2015 р.-209,75 тис. грн.)

Результати:

1. **Вперше** запропоновано метод аналітичного отримання характеристик гістерезису тепломасообміну і кінетики горіння домішок горючих газів на частинках (дротиках) каталізатора у вигляді параметричних залежностей концентрацій і температур самозаймання та погасання від приведенного діаметру, в яких параметром виступає температура каталізатора.

2. **Вперше** встановлено фізико-хімічний механізм та теплофізичні умови утворення ниткоподібних кристалів оксидів на поверхні тугоплавких металів (вольфраму, молібдену) та описано особливості їх росту. Отримано нові дані щодо енергії активації при окисленні вольфраму і молібдену в повітрі. Розроблено нову методику аналізу морфології оксидних структур на поверхні металів за допомогою комп'ютерної обробки цифрових зображень.

Наукова новизна результатів досліджень полягає в висвітленні ведучих фізико-хімічних механізмів і процесів при гетерогенно-каталітичних реакціях на поверхні металів. Отримані результати відповідають світовому рівню і є науково-технічною базою для вдосконалення існуючих та розвитку нових ефективних технологій отримання та використання каталізаторів на основі металів.

Практична цінність результатів щодо окислення тугоплавких металів полягає у створенні науково-практичної основи і бази даних для розвитку енергоємних та ресурсозберігаючих технологій в металургії, сонячній енергетиці, хімічній промисловості. Галузі використання: металургія (методи отримання оксидів металів), енергетика (виробництво енергозберігаючих покриттів), мікроелектроніка (газові сенсори), хімічна промисловість (каталізатори).

Практичне застосування результатів: За результатами наукової теми підготовлена до захисту кандидатська дисертація (захист у лютому 2016 р.), підготовлено патент, опубліковано 12 статей, 10 тез та матеріалів Міжнародних конференцій; розроблено 2 нові лекції, 1 навчальний посібник, вдосконалено 2 лабораторні роботи; захищено 1 магістерська робота 3 роботи спеціаліста, 3 бакалаврські роботи.

Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2015 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Статті у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор				
1	Fedirchuk I.I., Nedybaliuk O.A., Vergun L.Yu., Orlovskaya S.G., Shkoropado M.S.	Influence of plasma on surface tension of hydrocarbons	Problems of Atomic Science and Technology	2015, № 1. - P. 239-242.

2.	Калугин В.В., Калинчак В.В., Черненко А.С.	Высокотемпературное окисление аммиака на платиновом катализаторе при параллельном образовании азотсодержащих продуктов	Кинетика и катализ	2015. – Т. 56, № 3. – С. 333 – 341.
3.	Попов А. Ю., Тюрин А.В., Ткаченко В.Г., Бекшаев А.Я., Калинчак В.В., Трофименко М.Ю.	Применение интерферометрической методики для оптической томографии стационарного факела	Восточно-Европейский журнал передовых технологий	2015.– №4. – С.8-12.
4.	Калинчак В.В., Черненко А.С., Калугин В.В. //–.	Влияние концентрации на предельные критические условия его каталитического окисления	Инженерно-физический журнал	2015. – Т.88, № 3. – С. 710-715.
Фахові статті				
1.	Орловська С.Г	Дослідження закономірностей горіння газозависів вуглецевих частинок	Фізика і хімія твердого тіла	2015, Т.16, №1.- С.207-213.
2.	Селиванов С.Е., Тригуб С.Н., Калинчак В.В., Черненко А.С. –	Влияние различных факторов на скорость химических реакции углерода с воздухом в процессе горения	Науковий вісник Херсонської державної морської академії	2015. – №1. – С. 21-27.
3.	С.Г. Орловська, М.С. Шкороподо, Ф.Ф.Каримова, А.О.Односталко	Вивчення високотемпературного тепломасообміну і кінетики фазових перетворень при горінні вищих алканів в повітрі	Фізика і хімія твердого тіла	2015, Т.16, №2.- С.347-350
4.	Черненко А.С., Контуш С.М.,	Определение гранулометрического	Приборы и методы измерений	2015. – № 1. – С. 87-93.
	Зинченко Ю.А., Калинчак В.В., Калугин В.В.	состава порошков пылеугольного топлива автоматизированной системой		
5.	Орловська С.Г.	Вплив електричного поля на характеристики плавлення та горіння парафіну.	Фізика і хімія твердого тіла	2015, Т.16, №2.- С.321-324.
6..	Черненко О.С. , Калінчак В.В., Орловська С.Г. . -	Вплив підвісу на кінетику випаровування краплі рідкого палива	Физика аэродисперсных систем	2015. - Т.52. - С. 44-55.

7.	Калинчак В.В., Зинченко Ю.А., Черненко А.С., Куземко Р.Д.	Влияние 265ачальных параметров газа и частиц пылеугольного топлива на характеристики их горения в фурменном очаге.	Физика аэродисперсных систем	2015. – Т.52. – С. 68-84
8.	Orlovskaya S.G., Karimova F.F., Shkoropado M. S., Kalinchak V. V.	Combustion characteristics of alkanes two-droplet array. Part 2.	Физика аэродисперсных систем	2015. - Т.52. - С. 56-60.

Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих учених

Студенти кафедри теплофізики і аспіранти широко залучаються до наукової роботи по тематиці лабораторії. В НДЛ-5 виконуються лабораторні, курсові, дипломні і магістерські роботи, керівниками яких є наукові працівники лабораторії. В 2015 році на базі лабораторії було виконано 1 магістерська, 3 бакалаврські роботи, 3 дипломні роботи спеціаліста. Аспірантами разом із студентами створюють нові стенди для дослідження високотемпературного тепломасообміну в дисперсних системах. Із результатами своїх досліджень виступають на всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях, в тому числі і молодіжних. В 2015 році 4 студентів прийняли участь в студентських конференціях. Разом зі студентами опубліковано 1 стаття. За участю молодих вчених опубліковано 9 статей та 7 тез і матеріалів Міжнародних конференцій.

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях та відсоток від загальної кількості студентів	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2012	12	3	50
2013	8	3	-
2014	8	3	-
2015	7	3	-

Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями

Ведеться співробітництво з Ополецьким університетом в рамках проекту: „Науково-технічна співпраця”. Партнер - Польща, м. Ополе, Університет, кафедра технологічних процесів: Наукова робота проводиться в галузі технологічних процесів та теплофізичних явищ в екології. Основні напрямки роботи: проведення спільних досліджень, спільні публікації, видавництво наукових та науково-методичних робіт, організація спільних наукових конференцій та семінарів.

Детальні дані щодо тематики співробітництва з зарубіжними партнерами

Країна партнер (за алфавітом)	Установа партнер	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати та публікації
1	2	3	4	5
Польща	Ополецький університет	наукова робота в області технологічних процесів та теплофізичних явищ в екології.	Творча угода з 2009 року, безстроковий.	2 спільні статті

Наукова та науково-технічна діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами Національної академії наук України

Ведеться співробітництво з:

1. Науково-технічним центром вугільних енерготехнологій НАН і МінЕнерго України, м. Київ. Напрями діяльності - консультації, рецензування робіт, написання статей.

2. Київським національним університетом імені Тараса Шевченка (Угода від 25.03.2013). Тематика спільних досліджень: фізика горіння твердих і рідких палив, плазмовий риформінг вуглеводневих палив, методи діагностики горіння і плазмово-рідинних систем. Напрями діяльності: консультації, рецензування робіт, семінари, спільні дослідження, публікації, стажування студентів, аспірантів, користування обладнанням. Результати: На обладнанні Київського національного університету проведено вимірювання модуля зсуву парафінів, їх теплофізичних характеристик, виконано дослідження процесів плавлення і кристалізації, плазмової стимуляції горіння парафінового заряду. Внаслідок проведених спільних досліджень було з'ясовано механізми плавлення і горіння парафінів з різною довжиною молекулярного ланцюга, визначено можливості і режимні параметри плазмової стимуляції горіння парафінів у вигляді циліндричних зарядів. Спільно опубліковано 3 статті.

Поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності

Ведеться співробітництво із рекламним агентством „Практика реклами” (м. Одеса) щодо використання баз даних та розміщення в друкованих та електронних виданнях інформації про науково-учбову діяльність, спроможності НДЛ-5 та можливе наукове співробітництво з промисловими та науковими підприємствами.

В НДЛ-5 сім робочих місць підключено до мережі Інтернет, таким чином співробітники широко використовують мереживі наукові ресурси та бази даних України, Росії та інших країн:

1. Наукова електронна бібліотека eLIBRARY.RU (бібліографічні описи і анотації більше 12 мільйонів наукових статей).

2. www.springerlink.com он-лайн доступ к закордонним науковим виданням (анотації).

3. www.maikonline.com - он-лайн доступ к російським науковим виданням.

Для патентної діяльності (пошук прототипів) використовуються бази даних Роспатенту та Укрпатенту, за допомогою яких було підготовлено та отримано два патенти.

1. Для поліпшення пошуку партнерів та установ для впровадження результатів науково-дослідних робіт створити базу даних наукових розробок, розмістити її на сайті університета та сайтах відповідних промислових і комерційних організацій, рекламних установ.

2. Забезпечити сучасними комп'ютерами (3 шт) виконання науково-дослідних робіт, що являється необхідним для проведення експериментальних досліджень і обробки результатів на світовому рівні.

3. Поліпшити експериментальну базу за рахунок придбання приладів: цифрових вольтметрів, блоків живлення, термопар, електричної високотемпературної печі, веб-камер, аналітичних вагів.

2.2.13. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ЛАБОРАТОРІЯ «ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА МОЛЕКУЛЯРНОЇ ФІЗИКИ» (НДЛ-14)

Завідувач – кандидат фізико-математичних наук В. М. Махлайчук

НДЛ – 14 «Теоретичної та молекулярної фізики» створена понад 20 років тому. За період існування в лабораторії захищено 3 докторських дисертацій, 9 кандидатських дисертацій співробітниками за спеціальностями «Молекулярна фізика», «Теоретична та математична фізика». У провідних вітчизняних та зарубіжних виданнях (таких як «Український фізичний журнал», «Фізика низьких температур», ЖСТФ, Phys.Lett. A, J.Mol.Liq., J. Phys. Condens. Matter та інших) опубліковано понад 90 робіт.

Науковий напрям лабораторії – 1.2 Фундаментальні проблеми сучасного матеріалознавства.

Основні пріоритетні наукові напрями лабораторії складаються з досліджень низько вимірних систем (вуглецеві і неуглецеві нанотрубки, кулонівські системи) та теорії класичних та квантових рідин.

У наступний час в лабораторії працюють 6 штатних співробітників. 1 доктор фізико-математичних наук, 4 кандидата фізико-математичних наук. За останні три роки захищено 5 кандидатських дисертацій. Співробітники лабораторії залучені до викладацької роботи на фізичному факультеті. Ними проводяться семінари та спецпрактикуми для студентів 3-го та 4-го курсів спеціалізації «теоретична фізика».

Науково-педагогічні кадри

	2012	2013	2014	2015
Доктори фіз.-мат.наук	1	1	1	1
Кандидати фіз.-мат.наук	2	5	5	4
Наукові співробітники без ступеня	3	0	0	1

У наступний час в лабораторії працюють 6 штатних співробітників. 1 доктор фізико-математичних наук, 4 кандидатів фізико-математичних наук. За останні три роки захищено 5 кандидатських дисертацій. Співробітники лабораторії залучені до викладацької роботи на фізичному факультеті. Ними проводяться семінари та спецпрактикуми для студентів 3-го та 4-го курсів спеціалізації «теоретична фізика».

Кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування за останні чотири роки

Категорії робіт	2012		2013		2014		2015	
	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.
Фундаментальні	1	222,6	1	222,6	1	251.5	1	187.235
Прикладні							1	111.064
Госпдоговірні								

Найвагоміші результати фундаментальних досліджень

Вперше з'ясовано природу мікроскопічного зморщення графену з обчисленням характерних висот і довжин хвиль гофрів на рівноважній поверхні графену у залежності від температури і лінійних розмірів зразка. Одночасно строго доведено, що довгохвильові згинальні збудження у графені мають лінійну дисперсію подібно до звуку.

Встановлені класи подібності молекулярних рідин та їх розчинів.

Наукові результати отримані в результаті виконання перехідних науково-дослідних робіт

1. «Магнітні властивості наноструктур на основі графену». Керівник НДР – доктор фіз.-мат. наук, професор Адамян В. М. Обсяг фінансування на 2015 рік – 187.235 тис.грн.

Вперше з'ясовано природу мікроскопічного зморщення графену з обчисленням характерних висот і довжин хвиль гофрів на рівноважній поверхні графену у залежності від температури і лінійних розмірів зразка. Одночасно строго доведено, що довгохвильові згинальні збудження у графені мають лінійну дисперсію подібно до звуку.

Метод потенціалів нульового радіусу, який виявився ефективним для моделювання відокремлених структур типу графену, вперше вдалось поширити на клас задач, коли потенціали зосереджуються на поверхні розділу двох різних середовищ, що відкриває можливості використання цього методу для дослідження епітаксialного графену

Найважливіші наукові результати отримані в результаті виконання перехідних науково-дослідних робіт

1. «В'язко-пружні властивості металевих розчинів та молекулярних систем». Керівник НДР – доктор фіз.-мат. наук, професор Маломуж М. П. Обсяг фінансування на 2015 рік – 111,064 тис.грн.

Проведено дослідження подібності кинематичної зсувної в'язкості у молекулярних рідинах і розчинах електролітів. Показано, що поведінка зсувної в'язкості визначається 1) орієнтаційними кореляціями і 2) поступальним рухом молекул, характерним для аргону. Перший механізм є визначним у переохолодженій області та нормальних станах, прилеглих до потрібної точки системи. Другий механізм визначає в'язкість системи при більш високих температурах. Встановлено, що значення характерної температури, що розділяє ці області, є близькою до потрібної точки у воді та водних розчинах електролітів і до критичної точки в етанолі. У всіх окреслених випадках узгодження з експериментальними даними є цілком задовільним. Побудовано графіки зсувної в'язкості у молекулярних рідинах та розчинах електролітів в залежності від температури та проведено порівняння до залежності від питомого об'єму. Вивчені процеси кластеризації у молекулярних рідинах. Показано, що практично в усій області існування, наприклад рідкого етанолу, тепловий рух його молекул визначається сильними дипольними кореляціями. Це призводить до утворення димерів, тримерів, тетрамерів і кластерів більш високого порядку. Область існування аргоноподібного руху молекул відсутня.

Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2015 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Статті				
1	<i>V.M. Adamyan, I.V. Blinova, A.I. Popov, I.Yu. Popov.</i>	<i>Waveguide bands for a system of macromolecules.</i>	Nanosystems: Physics, Chemistry, Mathematics,	1. 6, № 5, pp. 611-617 (2015)
2	<i>VM Adamyan, VN Bondarev, VV Zavalniuk.</i>	<i>Bending sound in graphene: origin and manifestation.</i>	<i>arXiv:1510.07878 (2015)</i>	
3	<i>P.A. Sayko, I.P. Shapovalov.</i>	<i>Axial quadrupole phase of a uniaxial spin-1 magnet.</i>	<i>Journal of Magnetism and Magnetic Materials,</i>	392, pp. 134-138 (2015)

4	<i>V.L. Kulinskii , D.Yu. Panchenko.</i>	<i>Localized states near the Abrikosov vortex core in type-II superconductors within zero-range potential model.</i>	<i>Nanosystems: Physics, Chemistry, Mathematics,</i>	<i>6, № 3, pp. 353-360 (2015)</i>
5	<i>V.L. Kulinskii , D.Yu. Panchenko.</i>	<i>Physical structure of point-like interactions for one-dimensional Schrödinger operator and the gauge symmetry.</i>	<i>Physica B: Condensed Matter,</i>	<i>472, pp. 78-83 (2015)</i>
6	<i>L. Bulavin, V. Cheplak, V.L. Kulinskii.</i>	<i>Global Isomorphism Approach: Main Results and Perspectives.</i>	<i>Physics of Liquid Matter: Modern Problems, Springer Proceedings in Physics,</i>	<i>171, pp. 53-75 (2015)</i>
7	<i>V.L. Kulinskii.</i>	<i>Asymmetry of the Hamiltonian and the Singular Behavior of the Tolman Length within the Canonical Formalism Approach.</i>	<i>Ukr. J. Phys.</i>	<i>60, № 9, pp. 844-853 (2015)</i>
8	<i>V.Ya. Gotsul'skii, N.P. Malomuzh, M.V. Timofeev, V.E. Chechko.</i>	<i>Contraction of aqueous solutions of monoatomic alcohols.</i>	<i>Russian Journal of Physical Chemistry A</i>	<i>89, № 1, pp. 51-56 (2015)</i>
9	<i>V.Ya. Gotsul'skiy, mailto:vygot@onu.edu.ua N.P. Malomuzh, V.E. Chechko.</i>	<i>Particular points of water-alcohol solutions.</i>	<i>Russian Journal of Physical Chemistry A</i>	<i>89, № 2, pp. 207-213 (2015)</i>
10	<i>I.V. Zhyganiuk, M.P. Malomuzh.</i>	<i>Interview with Leonid Bulavin.</i>	<i>Ukr. J. Phys.,</i>	<i>60, N 8, p.687-696 (2015)</i>
11	<i>T.V. Lokotosh, N.P. Malomuzh, K.N. Pankratov, K.S. Shakun.</i>	<i>New Results in the Theory of Collective Self-Diffusion in Liquids.</i>	<i>Ukr. J. Phys.</i>	<i>60, № 8, pp. 697-707 (2015)</i>
12	<i>I.V. Zhyganiuk, M.P. Malomuzh..</i>	<i>Physical Nature of Hydrogen Bond</i>	<i>Ukr. J. Phys.,</i>	<i>60, № 9, pp. 960-974 (2015)</i>
13	<i>L.A. Bulavin, V.Ya. Gotsul'skiy, N.P. Malomuzh, M.V. Stiranets.</i>	<i>Refractometry of Water–Ethanol Solutions near Their Contraction Point.</i>	<i>Ukr. J. Phys.</i>	<i>60, № 11, pp. 1108-1114 (2015)</i>

14	<i>L.A. Bulavin, S.V. Khrapatyi, V.M. Makhlaichuk.</i>	<i>Calculation of Equilibrium Constant for Dimerization of Heavy Water Molecules in Saturated Vapor.</i>	<i>Ukr. J. Phys.</i>	<i>60, № 3, pp. 263-267 (2015)</i>
15	<i>V.M. Makhlaichuk.</i>	<i>Kinematic Shear Viscosity of Water, Aqueous Solutions of Electrolytes, and Ethanol.</i>	<i>Ukr. J. Phys</i>	<i>60, № 9, pp. 854-860 (2015)</i>

Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих учених

У минулому році діяльність молодих вчених проявлялась наступним чином.

створювались робочі групи (2-3 людини), які вивчали окрему, невеличку проблему та спробували під керівництвом наукового керівника її розв'язати. Результатом такої роботи були виступи на семінарі кафедри теоретичної фізики, які потім оформлювались як окремі публікації, наприклад :

P. A. Sayko, I. P. Shapovalov. Axial quadrupole phase of a uniaxial spin-1 magnet. Journal of Magnetism and Magnetic Materials 392 pp. 134-138 (2015)(arXiv:1405.0606)

V. L. Kulinskii, D. Yu. Panchenko. Physical structure of point-like interactions for one-dimensional Schrödinger operator and the gauge symmetry. Physica B: Condensed Matter 472, pp.78-83 (2015).

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях та відсоток від загальної кількості студентів	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2012	33%	33%	-
2013	30%	33%	-
2014	30%	25%	-
2015	30%	33%	-

Наукова та науково-технічна діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами Національної академії наук України

Наукова та науково-технічна діяльність спільно з науковими установами Національної академії наук України та національних галузевих академій наук у 2014 році не здійснювалась. Підтримувались дружні стосунки з Київським національним університетом (проф. Булавін, проф. Альохін), Полтавським педагогічним університетом (проф. Руденко, проф. Хлопов). Виконані спільні дослідження, результат досліджень - спільні публікації у провідних наукових виданнях:

I. L. A. Bulavin, S. V. Khrapatyi, V. M. Makhlaichuk. Calculation of Equilibrium Constant for Dimerization of Heavy Water Molecules in Saturated Vapor. Ukr. J. Phys., 60, № 3, pp. 263-267 (2015)

Поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності

За допомогою наукових співробітників та аспірантів підтримується робота web-сторінки кафедри теоретичної фізики та лабораторії "Теоретичної та молекулярної фізики", на якій розміщені та постійно оновлюються додаткові матеріали.

<http://theorphys.onu.edu.ua> :

Тексти додаткових лекцій з курсу «Методи математичної фізики» - «Вступ до фінансової математики» Проф. Адамян В. М., мова англ., 39 стор.

«Лекції з теорії критичних явищ» проф. Маломуж М. П., Блажнов І. В., мова укр., 10 друк.ст.

«Термодинаміка і статистична фізика» - тексти лекцій – проф. Кулінський В. Л., мова укр., 5 друк.ст.

Текст лекцій з курсу “Статистична фізика”, Адамян В. М., мова англ., 2 друк. арк.

Текст лекцій з курсу “Основи теорії надпровідності”, Кулінський В.Л., мова укр., 2.5 друк. арк.

“Задання для учащихся заочной физико-математической школы” (метод. указания), Сушко М. Я., Трояновский В. С., мова рос., 1.5 друк. арк.

Текст лекцій з курсу “Термодинаміка і статистична фізика. Частина II”, Кулінський В. Л., мова укр., 6 друк. арк.

Методичні вказівки “Зразки оформлення курсових, кваліфікаційних, дипломних та магістерських робіт” (метод. указания), Олейнік В. П., мова укр., 1 друк. арк.

Навчальний посібник “Елементи векторного і тензорного аналізу”, Маломуж М. П., Шаповалов І. П., мова укр., 7.5 друк.арк.

Навчальний посібник “Спеціальна теорія відносності”, Олейнік В. П., мова укр., 10 друк.арк.

Навчальний посібник “Електромагнітне поле у вакуумі”, Олейнік В. П., мова укр., 10 друк.арк.

Науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів

Діє наукова школа «Теорія класичних і квантових рідин»

Науковий керівник проф. Адамян В. М.

Галузь науки – фізика.

Основні напрямки:

а) теорія неідеальної плазми та явищ у низьковимірних кулонівських системах (професор Вадим Мовсесович Адамян)

б) теорія фазових переходів і критичних явищ (професор Микола Петрович Маломуж)
перехолодження рідини, фазові перетворення у воді та у рідинах з водневими зв'язками.

Результати досліджень опубліковані та надіслані до друку в провідні світові наукових видання, такі як J. Mol. Liq, J. Chem. Phys, J. Phys. Condens. Matter, УФЖ, ФНТ, ЖСХ.

Основні труднощі в роботі НДЛ-14 полягають у відсутності належного фінансування. Наукова праця потребує коштів на відрядження, оновлення комп'ютерної техніки хоча б раз на рік. Придбання ліцензованих програмних продуктів, таких як наприклад Mathematica, стає нездоланною трудностю.

2.2.14. ГАЛУЗЕВА НАУКОВО-ДОСЛІДНА ЛАБОРАТОРІЯ МОРСЬКОЇ ГЕОЛОГІЇ ГНДЛ-3

Завідувач – кандидат геолого-мінералогічних наук І. О. Сучков

Галузева науково-дослідна лабораторія геологія та геохімії моря створена у 1979 році. За час існування лабораторія проводила геологічні, геолого-пошукові, геоecологічні роботи у Чорному, Азовському, каспійському, Білому, Середземному морях та у Індійському, Атлантичному і Тихому Океанах. Розроблені методики морських експедиційних досліджень морської води, донних відкладів та рудних утворень морей та океанів.

Пріоритетні напрямки «Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави», «Рациональне природокористування»: Дослідження проблем рудогенезу Світового океану.

- Дослідження глибинної геологічної будови Землі та структури геохімічних полів донних відкладень Чорного моря у зв'язку з нафтогазоносністю шельфу.
- Розробка методології ідентифікації нафтопродуктів під час їх аварійних виливів з морських суден.

Науково-педагогічні кадри

Загальна чисельність працівників ГНДЛ-3 складає 10 осіб, з них штатних працівників з держбюджетним фінансуванням складає 5 осіб. За суміцтвом працюють 3 – кандидата наук. Ще один кандидат наук працює за госпдоговором. За останні 4 роки чисельність працівників істотно не змінилася.

ПВС	Роки			
	2012	2013	2014	2015
Всього	10	9	9	10
З них докторів наук	1	1	1	1
Кандидатів наук	4	3	3	4

Кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування за останні чотири роки

Категорії робіт	2012		2013		2014		2015	
	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.	к-сть од.	тис.грн.
Фундаментальні	1	190,54	-	-	-	-	1	173,858
Прикладні	-	-	-	-	-	-	-	-
Госпдоговірні	1	50,0	1	50,0	1	50,0	1	50,0

Результати фундаментальних досліджень та прикладних досліджень і розробок

Д.б.т. № 539 «Вивчити процеси формування та просторового розподілу метану у Чорному морі та теоретично обґрунтувати його вплив на еко- та геосистеми басейну», науковий керівник д.геол.-мін. н. Янко В.В. Створена ГІС-автоматизована об'єднана карта-схема тектонічних порушень, геоморфологічних структур з нанесеними на неї місцями концентрації метану та грязьовими вулканами у Чорному морю. Вона дозволяє простежити можливі шляхи міграції ендогенного метану з надр на поверхню дна і товщу води і зробити внесок в теорію походження чорноморського метану

Г.д.т. № 096 відповідальний виконавець к.х.н. Пономорева Л. П. Виявлено техногенне забруднення об'єктів морського середовища як у прибережних зонах, так і у віддалених від них районах, та їх впливу на екосистеми Чорного моря. Проведений аналіз виявлених відмінностей хімічного складу рідких вуглеводнів і виявлені ділянки нафтового забруднення.

Наукові результати отримані в результаті виконання перехідних науково-дослідних робіт

Д.б.т. № 539 «Вивчити процеси формування та просторового розподілу метану у Чорному морі та теоретично обґрунтувати його вплив на еко- та геосистеми басейну», науковий керівник д.геол.-мін. н. Янко В.В. обсяг фінансування за 2015 рік 173,858 тис. гривень.

Складено узагальнений список літератури, банк даних та комплект карт по просторовому розподілу метану за літературними джерелами.

Створено ГІС- автоматизована карта з локалізацією зон тектонічних порушень як можливих шляхів міграції ендеогенного метану з надр.

Складено узагальнений список літератури та банк даних мікробіологічних досліджень по літературним джерелам.

ГІС- автоматизована карта, що створена, є інноваційною, та дозволяє простежити можливі шляхи міграції ендеогенного метану з надр на поверхню дна і товщу води і зробити внесок в теорію походження чорноморського метану. Проект є інноваційним і являє собою першу серйозну спробу інтегрування досліджень шляхом об'єднання широкого кола дисциплін з природничих, точних наук та наук про життя і, тим самим, сприятиме забезпеченню конкурентоспроможності України у світі та сприятиме сталому розвитку суспільства і держави

У 2015 році виконувалась госпрозрахункова науково-дослідна тема «Проведення аналізу по визначенню якості нафти та нафтопродуктів у морському середовищі з визначенням складу та структури у залежності від генезису». (г.д.т. № 096 відповідальний виконавець к.х.н. Пономорева Л. П.). Обсяг фінансування 50,00 тисяч. гривен. Проведені дослідження по виявленню техногенного забруднення об'єктів морського середовища як у прибережних зонах, так і у віддалених від них районах, та їх впливу на екосистеми Чорного моря.

Аналітичні роботи включали вивчення фракційного складу нафтових вуглеводів морської води та донних відкладів. Встановлено, що донні відкладення прибережних зон з зафіксованими аварійними розливами нафти характеризуються значним підвищенням концентрацій нафтових вуглеводів з фіксованим фракційним складом.

За результатами дослідження проведена оцінка внеску антропогенної складової у сучасних донних відкладах і водних екосистемах. Проведений аналіз виявлених відмінностей хімічного складу рідких вуглеводів і виявлені ділянки нафтового забруднення. Проводилися роботи з контролю над станом льяльних вод, визначені ареали поширення нафтопродуктів у результаті аварійних розливів на морі.

VI. Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2015 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор, за формою:

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Статті, прийняті редакцією до друку				
1	Esin, N.V., Esin, N.I., Yanko, V.	The Black Sea basin filling by the Mediterranean salt water during the Holocene.	Quaternary International	http://dx.doi.org/10.1016/j.quaint.2015.05.011

Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих учених

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях та відсоток від загальної кількості студентів	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2012	4		
2013	3		
2014	3		
2015	4	1	

Студенти факультету щорічно проходять виробничу практику в лабораторії, та приймають участь в дослідженнях. Отримані в ході виконання цих робіт результати використовують студентами при написанні кваліфікаційних та дипломних робіт. Зокрема у 2015 році за матеріалами науково-дослідних робіт лабораторії було виконано дві дипломні та одна кваліфікаційна робота.

Наукова та науково-технічна діяльність, що здійснювалась спільно з науковими установами Національної академії наук України

Співробітники лабораторії сумісно з Інститутом геологічних наук НАН України проводять підготовчі роботи по проекту що передбачає складення Національного банку геологічної інформації по Світовому океану. У звітному році були надані консультації з технічних питань співробітникам ІГН НАН України.

Поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності

У ході реалізації Проекту 226592“Upgrade Black Sea SCENE” (Сьомої рамочної програми Євро-союзу) співробітники лабораторії мають можливість користуватися Інтернет-ресурсами міжнародного Центра обміну океанографічних даних та інформації Міжурядової Океанографічної Комісії UNESCO, що дозволить вийти на новий рівень обробки та узагальнення інформації з морської геології, як Чорного моря, так і Світового океану. Але приміщення лабораторії не мають підключення до університетської комп'ютерної мережі, що погіршує інформаційне забезпечення наукової діяльності.

Основними труднощами та недоліками в організації досліджень в лабораторії є недостатнє фінансове та матеріально-технічне забезпечення підрозділу. Щоб тримати високий рівень фундаментальних та прикладних досліджень з напрямку „Дослідження про Землю” необхідно модернізувати існуючу матеріально-технічну базу, яка вже застаріла і потребує вдосконалення. Такий стан матеріально-технічної бази стримує більш широку участь науковців лабораторії в державних та зарубіжних науково-технічних програмах.

2.2.15. НАУКОВО-НАВЧАЛЬНИЙ ЦЕНТР ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОГО ОБЛАДНАННЯ І ПРИЛАДІВ СПІЛЬНОГО КОРИСТУВАННЯ ННЦОП ОНУ)

Директор – С. І. Ракитська

Напрямки діяльності

Специфіка підрозділу це створення передумов для проведення досліджень у галузі природничо-математичних та технологічних наук з метою підготовки висококваліфікованих кадрів та розроблення ефективних технологій. Центр надає можливість виконання на обладнанні Центру науково-дослідних робіт співробітників університету і сторонніх організацій. Зусилля співробітників Центру спрямовані на створення необхідних технічних умов дослідникам в проведенні фундаментальних та прикладних досліджень та науково-технічних розробок в області біології, біотехнології, хімії, прикладної механіки і фізики, екології, фармації тощо.

До складу Центру входить:

- Метрологічна служба університету.
- Центральний склад дорогоцінних металів.
- Сховище прекурсорів.
- Лабораторія електронної мікроскопії.
- Кабінет підготовки зразків методом магнетронного напилення.
- Кабінет газової хроматографії.
- Лабораторії біотехнологічного напрямку.

Метрологічна служба університету

Прийняті і оброблені заявки від підрозділів ОНУ по метрологічній повірці та атестації засобів вимірювальної техніки (ЗВТ). Проведений тендер по коду класифікатора 71.20.1 Послуги щодо технічного випробування й аналізування. Укладений тендерний договір щодо закупівлі послуг з ДП «Одесастандартметрологія».

Проведена робота по підготовці ЗВТ до повірки, атестації на місці експлуатації згідно переліку 2015 року. Проведена робота по доставці ЗВТ в ДП «Одесастандартметрологія» на повірку. Розпочата робота по перевірці ЗВТ по підрозділам ОНУ, що використовуються в дослідницьких роботах та підлягають повірці або консервації у 2016 році. Проведена консервація вимірювальних приладів ОНУ імені І.І.Мечникова. Проведене переведення ЗВТ у розряд учбового на підставі звернення керівника підрозділу. Проведене виведення приладів з переліку ЗВТ, у зв'язку зі списанням. Проведена робота по контролю за дотриманням правил експлуатації ЗВТ та методик виконання вимірювань.

Складено план роботи на 2016 рік, згідно з вимогами Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність», та перелік ЗВТ на 2016 рік переданий на перевірку у ДП «Одесастандартметрологія» для узгодження та укладення договору на наступний рік.

У зв'язку з прийняттям нормативних документів України, направлені на гармонізацію з міжнародними та європейськими нормативними документами, та скасування нормативних документів України відповідно до Закону України «Про стандартизацію» та Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26.11.2014 № 1163-р, університет має потребу відправити спеціаліста та семінар «Особливості діяльності лабораторій у відповідності з новим законодавством в галузі метрології».

Центральний склад дорогоцінних металів

Для виконання деяких науко-дослідних робіт необхідне використання дорогоцінних металів (золото, срібло, платина та ін.), а також вироби з них, а саме: електроди, хімічний посуд, проволочка, фольга та інше.

Відповідно до вимог інструкцій Мінфіна України за № 1230 від 28.11.2012 року ННЦОП:

- Веде належний облік, використання, витрачання дорогоцінних металів, хімічних сполук їх вмістом.
- Забезпечує зберігання.
- Проводить щорічну інвентаризацію.
- Забезпечує технологічно можливе збирання брухту та відходів із вмістом дорогоцінних металів від виконання науково-дослідних робіт для передачі суб'єктам господарювання, які мають ліцензію на здійснення господарської діяльності зі збирання, первинної обробки брухту і відходів.

У 2015 році видані дорогоцінні метали на виконання наукового дослідження кафедри теплофізики згідно заявки та рапорту... керівника тематики Калінчак В.В.

Сховище прекурсорів

Для забезпечення науково-дослідних робіт по держбюджетних темах, в учбовому процесі на кафедрах для проведення лабораторних занять та при виконанні дипломних робіт і наукових досліджень, отримали та використали прекурсори наступні підрозділи: Кафедра органічної хімії, Кафедра біохімії, Кафедра генетики, Кафедра загальної хімії і полімерів, ПНДЛ ПЕ БННЦ, ПНДЛ-5 БННЦ, ПНДЛ-4, РЦІМЕД, ПНІЛ-3. Загалом прекурсори придбані на суму 3153,90 гривень.

Лабораторія електронної мікроскопії

У 2015 році в лабораторії електронної мікроскопії організовані та проведені консультації, практичні та теоретичні семінари для студентів біологічного факультету, учнів Чорноморського, Приморського ліцеїв, учнів 9 класу с. Струмок Татарбунарського району Одеської області, слухачів 9 Літньої школи «Молекулярної мікробіології і біотехнології».

В рамках підвищення кваліфікації керівних та педагогічних кадрів Миколаївської області проведений семінар для вчителів хімії та біології. Проведено планове технічне обслуговування ПЕМ-100-01 та спільно з Центром комп'ютерних технологій виконана робота по оновленню системного блоку та реанімовано програмне забезпечення комп'ютера, який обслуговує ПЕМ-100-01.

Виконана спільна робота з:

- Одеським національним університетом «Морська академія» в рамках досліджень тонких прошарків рідини (доц. кафедри фізики та хімії Попівський А.Ю.) ;
- Інститутом горіння та нетрадиційних технологій ОНУ у рамках бюджетної тематики № 537 «Дослідження впливу домішок, що легко іонізуються на розмір та морфологію продуктів згорання металів у ЛДДФ».

Загалом підготовлено, оглянуто, оброблено та передано для публікацій більше ніж двохсот зразків.

Проведено практичних занять для студентів, в рамках навчального процесу - 12 академічних годин. Проведено медичний огляд співробітників, що обслуговують ПЕМ-100-01. Згідно з наказом 99-02 від 30.11.2015р., проведена інвентаризація джерел іонізуючого випромінювання, складений акт. Згідно з наказом № 100-02 від 30.11.2015р. складений звіт про стан радіаційної безпеки в ННЦОП ОНУ.

Кабінет підготовки зразків на ВУП-5М

У кабінеті підготовки зразків організована і проведена лекція з техніки підготовки зразків для студентів 3 курсу біологічного факультету спеціальність «Біотехнологія». Надана консультація з використанням приладів при електрофоретичному поділі вірусів. Також була надана методична та технічна допомога при обслуговуванні електронного мікроскопа (діагностика роботи вакуумних датчиків, робота з налагодження програмного забезпечення та діагностики неполадок комп'ютера мікроскопу.

Виконана робота з напилювання плівок з різних матеріалів (вуглець, ніхром, нікель та ін.), Підготовлено близько п'ятдесяти сіточок-підкладок.

У тому числі, для підготовки зразків для вивчення на електронному просвічуючому мікроскопі. Робота включала в себе пошукову частину - вивчення літературних джерел і пробні напилення. Необхідність пошукових робіт пов'язана з відсутністю точної теорії поверхні, недостатньою вивченістю різних факторів, що впливають на якість формованих шарів, які є і важливими науковими проблемами, активно розробляються протягом тривалого часу, і важливими з точки зору розвитку новітніх технологій. Роботи виконувалися спільно з:

- Одеським національним університетом «Морська академія» в рамках досліджень тонких прошарків рідини (доц. кафедри фізики та хімії Попівський А.Ю.) ;
- «Інститутом горіння та нетрадиційних технологій» ОНУ в рамках бюджетної теми № 537 «Дослідження впливу легко іонізуючої домішки на розмір і морфологію продуктів горіння металів в ЛДДФ»;

- «Проблемною лабораторією фізики аеродисперсних систем» БННЦ ОНУ.

При приготуванні зразків використовувалися методи, на які співробітником кабінету підготовки зразків були отримані патенти, у тому числі:

- Семенов К.І. «Спосіб підготовки зразків для дослідження з упорядкованим розтушування наночасток»

Патент № 95969 від 04.08.2015.

• Семенов К.І., Хлебнікова М.Є. «Спосіб контролю товщини напилюваного шару» Патент 87510 від 10.02.2014.

• Розроблені методи були використані при реалізації нового способу: Семенов К.І. «Спосіб над швидкого отримання потенціального рельєфу зображення» Патент №95968 12.09.2015, а також при підготовці зразків для досліджень чанового вилуговування рідкісних металів (Блайда І. А., Васильєва Т. А., Семенов К. І. Заявка № u201505364 на патент України «Спосіб чанового вилуговування рідкісних металів» від 02.06.2015 р), результати яких опубліковані співробітниками в працях III-ї Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні ресурсозберігаючі технології. проблеми та перспективи. «9 - 13 листопада 2015, Одеса, Україна. (Семенов К. І., Блайда І. А., Васильєва Т. В., Слюсаренко Л. І., Ракитська С. І. Конструкція багатостадійного чанового біореактора для вилуговування. С. 151-156 .; Семенов К. І., Блайда І. А., Васильєва Т. В., Слюсаренко Л. І., Земляний А. Д., Ішков Ю. В. Зміна фізико-хімічних показників відходів енергетики після мікробіологічної обробки. С. 292-297.

Запатентовані методи були також використані при розробці нового способу, який був представлений на всеукраїнському конкурсі «Інноваційний прорив» (Семенов К. І. - проект ПП2014-014 Елементний аналіз газів, [http://ukrinnovation.com/archive/projects-2014-2015 /](http://ukrinnovation.com/archive/projects-2014-2015/)).

Проведена предметна робота з підготовки зразків, і наукова робота по вдосконаленню відомих шляхів підвищення якості такої підготовки, що дозволило внести вклад в успішне виконання держбюджетних тем, а також отримати охоронні документи на право інтелектуальної власності України та публікації в матеріалах міжнародної конференції, що в сукупності охоплює напрямки діяльності ННЦОП в повному обсязі.

У 2016 рік планується продовження співпраці з підготовки зразків і її вдосконаленню з вище переліченими підрозділами ОНУ, конструювання установки по інтенсифікації вилуговування металів (у рамках триваючої держбюджетної тематики), подача 1 патенту, 1 стаття в фахове виданні з біологічних наук.

Лабораторія біотехнологічного напрямку

Обладнання та прилади лабораторії пройшли метрологічну атестацію та перевірку. Призначені відповідальні за технічний стан і працездатність приладів. Розроблені відповідні інструкції та рекомендації. Призначена відповідальна за ОТ і ТБ.

Налагоджена робота стерилізаційної кімнати. Кейдалюк А. В. призначена відповідальною, за роботи з судинами працюючих під тиском, яка пройшла навчання та отримала посвідчення.

Кабінет газової хроматографії

В кабінеті хроматографії проведена робота з приладами та документацією, технічне обслуговування обладнання, організовані та проведені практичні та теоретичні семінари для студентів.

За 2015 рік було проведено близько 100 інжекції по 3 тематикам.

Проведені практичні завдання у рамках Х Літньої школи з молекулярної мікробіології та біотехнології (червень 2015).

Згідно з наказом ректора № 70-02 від 19.08.2015р. проведено навчання та перевірка знань з питань охорони праці і безпеки життєдіяльності і складений іспит.

Проведено навчання з питань забезпечення радіаційної безпеки та перевірки знань персоналу і студентів у встановленому порядку з відміткою в журналі інструктажів.

У травні 2015 року Ракитська С. І. взяла участь у IV засіданні обласної педагогічної Відкритої студії «Наука і ми» з виступом «Високотехнологічне обладнання як інструмент для сучасних наукових досліджень ОНУ імені І. І. Мечникова». Яка проводилась Обласною педагогічною Відкритою студією для творчих учителів природничих дисциплін ЗНЗ Миколаївщини та учнів обласної очно-дистанційної школи «Інтелектуальний резерв Миколаївщини».

Забезпечено технічними заходами та реагентами Х Літньої школи з молекулярної мікробіології та біотехнології (червень 2015).

Співробітники Ракитська С. І. та Шевцова І. І. взяли участь у роботі: 4 Регіонального семінару «Підвищення обізнаності та освіти з біобезпеки та біозахисту в Україні», який відбувся 27-28 травня 2015 р. у рамках та з фінансової підтримки Партнерського проекту Р633 «Освіта та поширення знань в Україні між: – Міністерство Оборони Великобританії; – Українським науково-технологічним Центром; – Інститутом біохімії ім.О. В. Паладіна; - Національної Академії Наук, – Українською асоціацією біобезпеки.

Центр взяв участь у роботі III-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні ресурсозберігаючі технології, проблеми та перспективи». «9-13 листопада 2015, Одеса, Україна.

Центр пройшов перевірку відділом охорони праці та працює над зауваженнями.

Проведено ціновий запит та закупівля реагентів та посуду для наукових досліджень по держбюджетним тематикам.

Оброблені та виконані заявки по ремонт лабораторного обладнання, що надійшли в наукову частину по держбюджетним тематикам.

У 2015 році конференції та семінари університету співробітники забезпечили виставковими стендами.

Закінчений поточний ремонт приміщення для лабораторії морських мікроорганізмів та віртуальної лабораторії, проводиться їх оснащення.

Власними силами розпочали ремонт приміщення для зберігання приладів, які тимчасово не використовуються.

Проведена консультація науковців кафедри біохімії спільно з представниками компанії «АЛСІ ХРОМ», з вибору обладнання для наукових робіт згідно очікуваних параметрів.

Прийнята участь в експедиціях для забору проб на о.Сасик, лиманах -Дністровський, Куяльницький та Телегульський.

У контексті інтеграції до європейського освітнього простору відбулися зустрічі гостей з Франції, Греції, Японії, Англії, Словенії.

2.2.16 . АСПІРАНТУРА І ДОКТОРАНТУРА

Завідувач відділу – кандидат фізико-математичних наук, доцент О. П. Федчук

Загалом для навчання в аспірантурі ОНУ відкрито 105 спеціальностей, на яких в 2015 році навчалося всього 427 аспірантів (256 осіб на стаціонарі та 171 аспірант – заочно), наукових керівників, які керують аспірантами – 180 осіб. Основною прикметою прийому 2015 року стало надзвичайне скорочення бюджетних місць, особливо на стаціонарну форму навчання. Заявка ОНУ на підготовку науково-педагогічних кадрів через аспірантуру за бюджетні гроші на 2015 р. складала 62 місця на стаціонар та 39 місць для заочної форми, а отримано було лише 70 місць. В цьому році відзначаємо зростання кількості контрактних аспірантів. За підсумками 2015 року на навчання аспірантурі за контрактом прийнято 81 особу, з яких на денну форму вступив – 61 аспірант та 20 на заочну.

Найвищою кваліфікацією науково-педагогічних кадрів в Україні є науковий ступінь доктора наук. Цьому виду підготовки приділяється особливо велика увага з боку керівництва ОНУ та його навчальних підрозділів. Всього для навчання в докторантурі ОНУ відкрито 56 спеціальностей. Наукових консультантів, які керують докторантами – 10 осіб.

Сьогодні в докторантурі ОНУ навчається 14 осіб, 3 з яких навчаються за власні кошти. Наявності контрактних докторантів та аспірантів сприяє також відносно невисока ціна вартості навчання. В ОНУ відкрито та працює на даний час 10 спеціалізованих вчених рад (6 докторських та 4 кандидатських), які проводять захисти дисертацій з 22 наукових спеціальностей. Найбільша кількість захистів у 2015 році відбулася на факультеті романо-германської філології, а саме 13 кандидатських, 6 з яких були захищені достроково, та 2 докторські.

Основні показники роботи аспірантури і докторантури в 2015 році подані в таблиці.

Аспірантура					
Прийом, осіб	Чисельність, ст./заочно осіб	Випуск, ст./заочно	Представили та захистили дисертації	Ефективність, %	Захищено дисертацій в ОНУ
148 101/47	427 256/171	104 61/43	42/17	56,7	60
Докторантура					
Прийом, осіб	Чисельність, осіб	Випуск, ст./заочно	Представили та захистили дисертації	Ефективність, %	Захищено дисертацій в ОНУ
6	14	5	3	60	17

Підготовка науково-педагогічних кадрів через аспірантуру і докторантуру ОНУ є частиною плану перспективного розвитку ОНУ і має пріоритетне значення для успішного розвитку і самого існування класичного Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

РОЗДІЛ III. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Проректор – кандидат фізико-математичних наук, професор С. Ф. Скороход

3.1. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Керівник – кандидат фізико-математичних наук В. С. Гриневич

Інформація про науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями у 2015 році. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова займає активну позицію у галузі міжнародного співробітництва з метою подальшого укріплення іміджу університету як високопрофесійного навчального і наукового центру, який здійснює вагомий вплив на економічний, соціальний розвиток регіону, на подальше удосконалення якості наукових досліджень, навчально-виховного процесу і системи адміністрування в університеті. Університет високо цінує міжнародні контакти і ефективно співпрацює з країнами ближнього і дальнього зарубіжжя. В теперішній час при фінансовій підтримці Європейського Союзу активно працюють програми трансграничного співробітництва з партнерами країн-сусідів. Активну участь університету у міжнародних проектах, освітніх програмах, реалізація договорів та програм міжнародного співробітництва дозволяє розвивати академічну мобільність студентів та співробітників з метою придбання і впровадження передового міжнародного досвіду, розширення професійних знань і навичок, обговорення, розробки та реалізації проектних ідей, зміцнення іміджу університету.

У 2015 році Одеський національний університет був представлений наступними заходами:

44 країни партнери, серед яких: Литва, Словенія, Бельгія, Ірак, Німеччина, Канада, Королівство Данія, Сполучені Штати Америки, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії, Грузія, Угорщина, Азербайджан, Білорусь, Норвегія, Російська Федерація, Фінляндія, Польща, Італія, Китай, Франція, Швейцарія, Австрія, Ізраїль, Латвія, Румунія, Туреччина, Японія, Соціалістична Республіка В'єтнам, Греція, Чехія, Швеція, Іспанія, Нідерланди, Казахстан та Малайзія.

112 установ-партнерів, серед яких: Європейський Гуманітарний Університет, Університет Марібору ISCOMET, Інститут етнічних і регіональних студій, КНУ імені Т. Шевченка, ЛНУ імені І. Франка, «Європейська Університетська Асоціація», Університет міста Пассау, Міжнародний фонд «Відродження», національні фонди Фондації Відкритого Суспільства в Молдові та Грузії, Офіс Ради Європи в Україні, Посольство США, «Закордонні справи, комерція та розвиток» Канади, Університет Західної Англії, Європейський гуманітарний університет, Каунаський технологічний університет (Литва), Університет Тампере (Фінляндія), Університет Гринвічу (Сполучене Королівство), Університет м. Марібор, Інститут фізико-органічної хімії НАН Білорусі, Інститут прикладної фізики Академії наук Молдови, Інститут фізичної хімії ПАН, м. Варшава, Кубанський державний університет, Giorgio Lollino – president XII IAEG Congress – Torino 2014, Шанхайська Астрономічна обсерваторія АН Китаю, Інститут астрономії Антона Паннекука, Університет Амстердама, Обсерваторія Парижу, Європейська Південна Обсерваторія, Женева ЦЕРН (Європейська організація з ядерних досліджень), Єврейський ун-т Єрусалима, Центр Чейза, Європейський інститут мембран університету Монпельє-2, Університет Латвії, м. Рига, Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (UNESCO), Міжнародний союз геологічних наук (IUGS), Інститут геології і геофізики Азербайджанської Академії наук, Інститут проблем хімічної фізики РАН, м. Черноголовка, Публічна компанія AG, м. Дармштадт, Університет прикладних наук, м. Оснабрюк, Природничо-Гуманістичний Університет, м. Щедельце, Інститут сільськогосподарської генетики, Ханой, Університет м. Умеа, Університет Софія Антиполіс, м. Ніцца, Рада досліджень природного середовища NERC – Великобританія, Національний центр морських досліджень, Греція.

91 тема співробітництва, серед яких: Програма «Трансформації прикордоння: Україна, Молдова, Білорусь» - за фінансової підтримки Корпорації Карнегі, Нью-Йорк та адміністративній співпраці Американських Рад з міжнародної освіти (ACTR/ACC ELS).

Отримано грант для проведення індивідуального дослідження «Законодавче забезпечення Європейської політики сусідства та належне врядування» – партнерська угода в рамках 530391-TEMPUS-1-2012-1-SI- TEMPUS – JPCR.

Без цільового фінансування «Сприяння формуванню сталої та автономної системи вищої освіти у країнах східної Європи» – партнерська угода в рамках 530465-TEMPUS-1-2012-1-BE-TEMPUS-SMGR.

Без фінансування з боку ОНУ імені І. І. Мечникова Проект TEMPUS IV «Крос-медіа і якісна журналістика» - проект здійснюється за рахунок повного фінансування ЄС – номер угоди – 2012 – 3046/001-001, номер проекту 530 599 – Tempus -1-2012-1-DE-TEMPUS-JPCR;

«Процесуальні гарантії підозрюваних осіб» - меморандум між програмною ініціативою «Права людини і правосуддя» та договір підяду з викладачем кафедри конституційного права та правосуддя ОНУ ім. І. І. Мечникова Левенець А. В.

Без цільового фінансування EUNEG Право Європейської політики сусідства та «якісного» державного управління – TEMPUS Joint Project – Curricular Reform 2012-3004/001/001.

Без цільового фінансування Дослідження сорбційної активності волокнистих сорбентів ФІБАН по відношенню до сполук урану (VI) – угода про науково-технічне співробітництво між лаб. синтеза ІН-ФОХ НАНБ та каф. фіз. та коллоїдної хімії від 22.12.2010 р.

Без цільового фінансування Участь у 12-му конгресі Міжнародної асоціації інженерної геології (XII International IAEG Congress, Torino, September 15th-19th, 2014).

Фінансування оргвнеску за рахунок Оргкомітету конгресу «Дослідження великомасштабної структури Всесвіту» - фінансове забезпечення візитів до Трієсту.

Індивідуальний грант «Senior Associate», 2009-2014 «Дослідження хімічного складу зір кулястих скупчень» - фінансове забезпечення перебування в Вільно;

Спільна експлуатація телескопа НДІ АО ОНУ. Дослідження змінних зір» – фінансування витрат на перебування співробітників НДІ АО ОНУ в Словаччині – договір про співпрацю між НДІ АО ОНУ та Астрономічною обсерваторією м. Гуменне;

GAIA мережа наземної підтримки для об'єктів Сонячної системи (Gaia-FUN-SSO) - фінансова підтримка візитів та участі у семінарах і нарадах;

Реалізація роботи університетського факультативу «Сучасна юдаїка та ізраїлезнавство» - фінансування окремих культурних заходів та освітянських програм здійснюється на підставі домовленостей у кожному окремому випадку – угода про освітянське співробітництво між ОНУ та ІКЦ;

Проект FP-7 “DEVELOPMENT OF NANOTECHNOLOGY BASED BIOSENSORS FOR AGRICULTURE – BIOSENSORS-AGRICULT” – надходження коштів в ОНУ не передбачено – договір в рамках проекту PIRSES_GA-2012-318520;

Індивідуальний грант програми Erasmus Mundus Action 2, Strand 1, проектів BMU-MID, MID WEBB.

Фінансування за рахунок приймаючої сторони Індивідуальний грант пост докторського стажування за програмою Eminence, Erasmus Mundus – д/б теми 497,511.

Без цільового фінансування IGCP 610 «Від Каспію до Середземномор'я зміни навколишнього середовища і людської реакції протягом четвертинного періоду».

Без цільового фінансування Проект РП7 - Біомедична мета-боломіка, діагностика та лікування туберкульозу - за програмою фінансування Марі Кюрі «TB prognosis-IRSES» «TB prognosis-IRSES; a work-shop on biomedical metabolomics, TB diagnostics and treatment».

Без цільового фінансування Програма FP7 Проект: ECLAIRE «Ефекти впливу змін клімату на зміни забруднення повітря и стратегії реагування для європейських екосистем». Грантова угода FP7 №282910 2011-2015.

Частка ОНУ – 55 000 Євро; Програма FP7/ Проект PERSEUS «Стратегічно орієнтовані морські екологічні дослідження південних європейських морів». Грантова угода FP7 №287600 2011-2015.

Частка ОНУ – 90 000 Євро; Проект MONET-Eurore «Створення мережі моніторингу забруднення повітря і ґрунтів CO₂ (стійкими органічними забруднювачами) в регіоні центральної і східної Європи та оцінка часових тенденцій в Європі». Договір про співробітництво між ОНУ ім. І. І. Мечникова та RECETOX від 21.02.2010 р. 2010-2014.

Без фінансування; FP7 project ENVIROGRIDS «Нарощування можливостей для системи спостережень і оцінки водозбору Чорного моря для підтримки сталого розвитку». Грантова угода FP7 №226740.

Частка ОНУ 140040 Євро.; UNDP – EU проект «Поліпшення моніторингу навколишнього середовища Чорного моря» (EMBLAS). Грантова угода № 84971

Частка ОНУ 45 000 USD; Мінігрант “Емісії оксиду азоту з ґрунту в зимовий період (WTENOS - Wintertime Emission of Nitric Oxide from Soil (WTENOS) рамках гранту ЕС FP7 “Розподілена інфраструктура для експериментів у галузі наукових досліджень екосистем (ExpeER)”. Грантова угода №262060

Вартість міні гранту 3000 Євро.; Проект Жана Моне «Відносини Європейського Союзу та України у фокусі: сусіди чи партнери?». Кошторис на 2015 р. – 93744 грн., у 2014 р. трат не було - угода № 2013-4401/001-001 між ОНУ та Виконавчим агентством з освіти, аудіовізуальним засобам та культурі (CC).

Підрозділи ОНУ імені І. І. Мечникова, які приймали участь у міжнародній діяльності – 17, серед яких: ІСН, Філософський факультет, Факультет журналістики, ЕПФ, Хімічний факультет, ГГФ, АО, Фізичний факультет, НДФ, ІПО, БІО, МННФТЦ, Регіональний центр інтегрованого моніторингу і екологічних досліджень, ІМЕМ та РГФ.

Фінансування науково дослідних проектів загалом € 283 040, \$ 45 000.

У 2014 році Одеський національний університет імені І. І. Мечникова підготував та уклав 6 міжнародних науково-освітнянських угод.

Загальна кількість міжнародних науково-освітнянських угод – 165.

В рамках напряму діяльності «запрошений професор» щорічно і, зокрема, в 2014 році впливові професори і дипломати провідних країн читають лекції студентам, молодим вченим, викладачам.

Отримані результати у галузі науки засобами міжнародного співробітництва забезпечили достойний імідж ОНУ імені І. І. Мечникова серед університетів України.

3.2. МІЖНАРОДНІ ПРОЕКТИ (ЗА ПАРТНЕРАМИ)

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (держава, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
1.	Бельгія	«Асоціація Європейських Університетів»	«Сприяння формуванню сталої та автономної системи вищої освіти у країнах Східної Європи»	Партнерська Угода 530465 -TEMPUS-1-2012-1-BE-TEMPUS-SMGR 2012-2015	Проведення досліджень у сфері європейського досвіду сучасної автономії університетів та формування пропозицій щодо реформи системи вищої освіти у контексті застосування загальноєвропейського досвіду
2.	Білорусь	National Academy of Sciences of Belarus, Minsk, Belarus Латвія University of Latvia, Riga, Latvia Франція European Institute of Membranes, Montpellier, France Швеція University of Linköping, Linköping, Sweden	“Development Of Nanotechnology Based Biosensors For Agriculture – Biosensors-Agricult”	Програма FP7 проект PIRSES-GA-2012-318520 2015	Отримані нові зразки наноструктур на основі оксидів цинку, алюмінію та титану, та наночастинок золота. Досліджені структурні, електрофізичні, оптичні та адсорбційні властивості даних нанополук. Проведені дослідження з адсорбції біологічних речовин на поверхні зазначених наноматеріалів. Досліджено вплив товщини нанополук на їх оптичні та структурні властивості Організовані наукові семінари на за участю іноземних фахівців з Латвії та Швеції. Публікації 1. Tuning of ZnO 1D Nanostructures by Atomic Layer Deposition and Electrospinning for Optical Gas Sensor Applications / by Viter R.; Abou Chaaya A.; Iatsunskyi I.; Miele P.; Nowaczyk G.; Kovalevskis K.; Erts D.; Smyntyna V.; Bechelany M. //Nanotechnology, (2015) V.26, № 10 105501 2. Tuning of Optical and Structural Properties of

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
					<p>Au/ZnO Nanostructures / R. Viter, Z. Balevicius, A. Abou Chaaya, I. Baleviciute, L. Mikoliunaite, A. Ramanavicius, Z. Gertnere, A. Zaleska, V. Vataman, V. Smyntyna, D. Erts, P. Miele and M. Bechelany // Nanoscale Research Letters (2015) V.10 3. Structural and XPS Characterization of ALD Al₂O₃ Coated Porous Silicon / S. Jurga, I. Iatsunskyi, M. Kempinski, M. Jancelewicz, K. Zaleski, S. Jurga, V. Smyntyna // Vacuum 113 (2015) 52-58.</p> <p>Підготовлена публікація "Optical Biosensors Based on ZnO Nanostructures: Advantages and Perspectives. A Review" (A. Tereshchenko et.al.)</p> <p>Конференції</p> <p>1. The development of immune biosensors based on TiO₂ photoluminescence nanostructures A. Tereshchenko, R. Viter, V. Smyntyna, Yu. Ogorodniichuk, N. Slyshyk, N. Starodub // EURONANOFORUM 2015 Conference. – 10-12 June 2015, Riga, Latvia, Book of Abstracts, 2D – 198.</p> <p>2. Immune Biosensors Based on Photoluminescence From TiO₂ Nanoparticles / Alla Tereshchenko and Valentyn Smyntyna // Presentation Report. 1st International Workshop on Functional Oxide (FOX) Materials. October 1-2, 2015, Linkoping University,</p> <p>3. Structural and optical properties of TiO₂-Al₂O₃</p>

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
					nanolaminates produced by atomic layer deposition // V. Fedorenko , I. Iatsunskyi, M. Pavlenko, M. Jancelewicz , E. Coy, R. Viter / Proc. SPIE 9649, Electro-Optical Remote Sensing, Photonic Technologies, and Applications IX, Toulous, France; 10/2015. 4. «Novel 1-D photonic materials, formed by atomic layer deposition / V.Vataman, R. Viter, V.Smyntyna et.al // New trends in nanotechnology of complex oxides and Dirac materials User, 2015, Riga, Latvia.
3.	Великобританія	Рада досліджень природного середовища NERC – координатор Марк Саттон	Ефекти впливу змін клімату на зміни забруднення повітря і стратегії реагування для європ. екосистем	Програма FP7 Проект: ECLAIRE 2011 -2016	Закінчено польовий експеримент. спільно з партнерами з Німеччини особливостей емісії озону та окислів азоту. Прийнято участь в 2 міжнародних нарадах і конференціях. Підготовлено 4 доповіді
4.	Греція	Hellenic Centre For Marine Research (HCMR) Національний Центр Морських	Стратегічно орієнтовані морські екологічні дослідження південних європейських морів	Програма FP7/ Проект PERSEUS 2011-2016	Почато впровадження Європейської директиви з морської стратегії у Чорноморському регіоні. Проведені вперше на Україні

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
		Досліджень			дослідження забруднення гідробіонтів токсичними металами і стійкими органічними забруднювачами. Проведено регіональну нараду в Одесі з 30 учасниками. Прийнято участь в 2 міжн. нарадах
5.	Європейський Союз	Виконавче агентство з освіти, аудіовізуальним засобам та культурі,	Проект Жана Моне «Відносини Європейського Союзу та України у фокусі: сусіди чи партнери?»	Угода № 2013-4401/001-001 між ОНУ та Виконавчим агентством з освіти, аудіовізуальним засобам та культурі (ЄС), термін дії – вересень 2003 – червень 2016	Викладено в ОНУ три навчальні курси: «Європейська економічна інтеграція» (доц. Родіонова Т.А.); «Економіка єврозони» (проф. Якубовський С.О.); «Валютно-фінансова інтеграція країн ЄС» (проф. Якубовський С.О.). Організовано конкурс наукових робіт школярів Одеського регіону, присвяченого наслідкам європейської інтеграції для економіки України. Організовано П'яту міжнародну науково-практичну конференцію «Добробут націй в умовах глобальної нестабільності»
6.	Іспанія	Мадридський політехнічний університет, кафедра прикладної фізики	Іонізаційна нестійкість в класичній та пиловій плазмі.	Грант Міністерства економіки і інновацій Іспанії ESP 2013-41078-R, 2014 – 2016 р.	Підготовка сумісних статей.
7.	Китай	Шанхайська Астрономічна обсерваторія АН Китаю	«Астрометрія і фотометрія навколосемних космічних тіл»	Договір про співпрацю з ШАО від 12.04.2010. Термін продовжено до 31.12.16 р.	Проект переобладнання та автоматизації одеського телескопу КТ-50; Спільні публікації: Remote Sensing of the EnviSat and Cbers-2B satellites rotation by photometry (Submit to Adv. in Space Res., 2015)
8.	Латвія	Університет Латвії, м. Рига	“Development Of Nanotechnology Based Biosensors For Agriculture – Biosensors-Agricult”	програма FP-7 2015	доповідь на міжнародній конференції EURONANOFORUM, 10-12 June 2015, Riga, Latvia. Тема доповіді: “The development of

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (держава, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
					<p>immune biosensors based on TiO₂ photoluminescence nanostructures”.</p> <p>Публікації:</p> <p>1. The influence of localized plasmons on the optical and structural properties of Au/ZnO nanostructures / R. Viter, Z. Balevicius, A. Abou Chaaya, I. Baleviciute, L. Mikoliunaite, A. Ramanavicius, Z. Gertnere, A. Zalesska, V. Vataman, V. Smyntyna, D. Erts, P. Miele and M. Bechelany//Journal of Materials Chemistry C, 2015, pp.6815-6821.</p> <p>2. Optical properties of ultrathin Al₂O₃/ZnO nanolaminates/R. Viter, I. Baleviciute, A. Abou Chaaya, L. Mikoliunaite, Z. Balevicius, A. Ramanavicius, A. Zalesska, V. Vataman, V. Smyntyna, Z. Gertnere, D. Erts, P. Miele, M. Bechelany//Thin Solid Films 594, 2015, pp.96–100.</p>
9.	Литва	Kaunas University of Technology. Lithuania	«Освіта для лідерства, інтелігентності та розвитку таланту» ELITE – Education for Leadership. Intelligence and Talent Encouraging	Проект TEMPUS ELITE 544343-TEMPUS-1-2013-1-LT-TEMPUS-SMHES 1 грудня 2013 – 1 грудня 2016 (36 місяців)	Обмін досвідом. Участь у тренінгах та семінарах. Розробка метод. посібника «Соціологічні методи вимірювання лідерства» Розробка теоретичних основ, методологічних принципів, практичних засобів і рекомендацій щодо формування, проф. підготовки та належному розвитку лідерів-управлінців серед майбутніх фахівців, наук.-педагогічних працівників і співробітників унів-ту. Виявлення серед студентів особистостей, яким притаманні лідерські якості, з метою подальшого цілеспрямованого розвитку їх

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
					управлінської компетентності, стратег. мислення, інновац. спрямованості, чітких світоглядних позицій і підготовки до ефективної керівної діяльності.
10.	Литва Естонія Естонія Фінляндія	Каунаський технологічний університет) – координатор проекту; Естонська бізнес-школа; Університет Гринвічу; Університет Тампере	TEMPUS «Освіта для лідерства, інтелігентності та розвитку таланту» Грантова угода на виконання проекту	Проект TEMPUS ELITE 544343-TEMPUS-1-2013-1-LT-TEMPUS-SMHES 01.12.2013 - 01.12.2016	Створення інфраструктури (персонал, обладнання, програмне забезпечення, інформ. ресурси) для ефект. реалізації університетами послуг з лідерського та організац. потенціалу. Розробка методологічного та навч. середовища (контент, методи, інструменти) для ефект. реалізації унів-тами послуг з навчання та організац. розвитку у 3 сферах (освіта, державна служба, підприємництво). Здійснення заходів щодо політичної, законодавчої, організаційної та громадської підтримки ролі університетів як генераторів соціального прогресу в імplementації державної політики з розвитку персоналу шляхом реалізації послуг з навчання та організаційного розвитку. Створення навчальних програм для формування та розвитку центру лідерства ОНУ ім. І. І. Мечникова
11.	Нідерланди	Інститут астрономії Антона Паннекука, Університет Амстердама	«Цефеїди II типу лиску Галактики. Дослідження хімічного вмісту двох нових зір типу W Vir: DD Vel та HQ Car».	Індивідуальне запрошення до співпраці. 2015р.	Уточнена класифікація двох нових зір типу W Vir: DD Vel та HQ Car – цефеїди II типу підкласу W Vir; визначено вміст елементів в атмосферах цих змінних зір. Опубліковано статтю в «Astronomy & Astrophysics» -

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (держава, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
					<i>журнали з імпаکت-фактором</i>
12.	Норвегія	Університет міста Берген, Посольство королівства Норвегія в Україні	Границі Європи	Короткостроковий грант Посольства Королівства Норвегія в Україні 2015р.	Видання збірки наукових робіт за результатами спільного наукового проекту групи «Границі Європи» Бергенського університету та науковців Одеського університету. <i>Δόξα / Doxa</i> . – 2015. – Issue 1(23)
13.	Південна Корея	Астрономічна обсерваторія Чунбуцького національного університету, м. Чонгджу	Феноменологічне моделювання змінних зір	Угода, 2015	<i>Результати від співробітництва</i> – публікації в журналах з імпаکت-фактором: опубліковано 1 статтю.
14.	Польща	Інститут Іоанна Павла ІІ, Краків,	Краківські зустрічі (щорічна наукова конференція з історії філософії)	Короткостроковий грант Інституту Іоанна Павла ІІ 2015	Участь у конференції, налагодження наукових контактів
15.	Росія	Вища школа економіки, Пермське відділення	Гуманітарна наука в Росії та злам 1917 року: екзистенціальний вимір	грант Вищої Школи Економіки, 2015	Організація міжнародного освітнього семінару за участю представників Білорусі, Болгарії, Ізраїлю, Італії, Німеччини, США, Узбекистану, України та Росії
16.	Словаччина	м. Гуменне, Вигорлацька астрономічна обсерваторія	«Спільна експлуатація телескопа НДІ АО ОНУ.» Фотометричні спостереження зір.	«Договір про співпрацю між НДІ АО ОНУ та Астрономічною обсерваторією м. Гуменне» від 19.10.1999. Продовжено до 2019 р.	Планові роботи по модернізації спостережної апаратури на спільному телескопі. Отримані спостереження зір, зокрема, проміжних полярів, за спільною програмою досліджень. Опублікована 1 стаття.
17.	Словенія	Університет Марібору ISCOMET Інститут етнічних і рег. студій, КНУ ім.Т. Шевченка, ЛНУ ім. І.Франка	“Законодавче забезпечення Європейської політики сусідства та належне врядування” EUNEG	530391-TEMPUS-1-2012-1-SI-TEMPUS-JPCR 2012-2015	Розробка та впровадження магістерської програми для спеціальності міжнародні відносини та правознавство за проблематикою європейської інтеграції та європейського права.

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
18.	Словенія	м. Марібор, Університет Марібору - координаційна установа, 16 університетів - партнерів з Молдови, Словенії, Росії, України	Законодавче забезпечення Євр. Політики Сусідства та належне врядування (EUNEG) 2012-2015	ТЕМПУС - Реформа навч. програм (JPCR) - 2012-3004/001/001 530391-2012-SI-JPCR 15.10.12-14.10.15	Розробка навчальної програми з 17 курсів - 9 обов'язкових для всіх студентів та 8 додаткових курсів з 2 спеціалізацій.
19.	Туреччина	UNDP Координатор Ярослав Слободник	UNDP – EU проект «Поліпшення моніторингу навколишн. середовища Чорного моря»	програма FP7 проект EMBLAS 2 2015-2017	Почато другу фазу проекту. Підготовлені пропозиції до пільгами робіт. Два співробітники прийняли участь в нараді ц Стамбулі. Два співробітника прийали участь в двох міжнародних нарадах в Стамбулі
20.	Угорщина	Інститут відкритого суспільства, Угорщина, США	Програма академічних стипендій.	Угода про співпрацю між Інститутом відкритого суспільства та Інститутом математики, економіки та механіки ОНУ, термін дії – вересень 2014 – червень 2015	Візит в ОНУ професора Університету імені Галлодета Джеффри Міллера (США). Проведення під час візиту наукового семінару на кафедрі світового господарства і міжнародних економічних відносин, консультацій з викладачами, презентацій для студентів та аспірантів економічних спеціальностей
21.	Фінляндія	University of Tampere, (School of Management) Finland	ELITE – Education for Leadership. Intelligence and Talent Encouraging	Проект TEMPUS «Освіта для лідерства, інтелігентності та розвитку таланту 1 грудня 2013 – 1 грудня 2016 (36 місяців)	-Обмін досвідом. Участь у тренінгах та семінарах. Розробка програми соціологічного дослідження «Лідерство в бізнесі, науці та державному управлінні». -Визначення суспільних потреб у кадрах лідерів-керівників, вимог щодо їх професійної та соціальної компетентності і розвитку їх професійно і соціально значущих особистісних якостей. -Організація практичної пед. діяльності з навчання, виховання й особистісному

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
					розвитку нового покоління національної еліти і лідерів-управлінців до реалізації своїх функцій.
22.	Франція	Національний науково-дослідний інститут сільського господарства (INRA)	Міжнародне науково-дослідне співробітництво Проект "Дніпро" Взаємодія молочнокислих бактерій з сільськогосподарським и рослинами	Договір з МОНУ № М/117-2015 від 30.10.2015	Штами лактобацил та ентерококів з рослинних поверхонь з найбільш корисними властивостями для застосування у обробці рослин. Нові дані щодо властивостей біологічно активних речовин штамів. Результати подані до участі у конференціях Отримані нові знання щодо молекулярно-біологічних, біохімічних та пробіотичних властивостей штамів молочнокислих бактерій, виділених з рослин і рослинних продуктів. Виділено нові штамів молочнокислих бактерій з цінними пробіотичними властивостями для рослинництва, які об'єднують виражені стимулювальні і антагоністичні властивості.
23.	Франція	Франція BIA, FIPL, INRA,	Agreement For International Joint Supervision Of Thesis	Договір з МОНУ № М/117-2015 від 30.10.2015	Виділено 20 нових ізолятів молочнокисл. бактерій з фермент. продуктів України. 83 ізоляти молочнокислих бактерій з колекції культур ОНУ були перевірені на антагоністичну активність проти <i>Listeria innocua</i> з метою знаходження бактеріоциногенного ізоляту Була перевірена антагоніст. активність ізолятів

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
					<p>молочнокислих бактерій ОНУ та INRA проти фітопатогенних бактерій <i>Erwinia carotovora</i> orchid, <i>Ralstonia solanacearum</i> tobacco та <i>Agrobacterium vitis</i> MR1. Відібрані найбільш акт. ізоляти</p> <p>Було виділено 14 нових ізолятів молочнокислих бактерій з продуктів України та Таїланду, перевірена їх антагоністична активність проти фітопатогенних бактерій та індикаторного штаму <i>Lactobacillus sakei</i>.</p> <p>Був знайдений ізолят-продуцент бактеріоцину, проведено його видову ідентифікацію шляхом ПЛР, досліджено його спектр активності.</p> <p>Здійснено концентрування бактеріоцину шляхом преципітації сульфатом амонія та очистка за допомогою іонообмінної, гідрофобної хроматографії та обернено-фазової рідинної хроматографії вис.тиску</p>
24.	Франція	ASEAN & EU Bi-Regional Cooperation,	The Science & Technology Network for ASEAN & EU Bi-Regional Cooperation	Угода 17-19 березня 2015	Доповідь «Дегазація дну Чорного моря: значення для геологічної розвідки, охорони навкол. середовища та навігації» на сесії «Environment/ Water-Energy-Food Nexus and Water Management under Climate Uncertainty», обговорення з потенційними партнерами зі Швейцарії та Німеччини можливості подачі спільного проекту в рамках Європейської програми «Горизонт 2020»

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (держава, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
25.	Франція	Бордо, Астрономічна обсерваторія університету.	«Детальний аналіз 10 зір з дефіцитом металів».	Продовження співпраці, започаткованої за темами «Дніпро». 2015	На основі проведеного визначення та аналізу хімічного складу 10 зір з дефіцитом металів <i>готується стаття до друку.</i>
26.	Франція	Обсерваторія Парижу-Медону	Дослідження перших зір Галактики	Грант CNRS. 2015р.	На основі проведеного аналізу хімічного складу зір Галактики опубліковано 5 статей у зарубіжних виданнях з імпаکت – фактором.
27.	Франція	Париж, Інститут небесної механіки та розрахунку ефемерид (IMCCE)	GAIA - мережа наземної підтримки для об'єктів Сонячної системи (Gaia-FUN-SSO).	Колективне співробітництво. Термін: з 2014 р.	Модернізація спостережної апаратури на телескопі OMT-800. Спостереження щойно відкритих GAIA астероїдів за спільною програмою. Опублікована 1 стаття: A&A 572, A120 (2014) DOI: 10.1051/0004-6361/201423854 1 відрядження.
28.	ФРН	Німеччина Публічна компанія Software AG, м.Дармштадт	Університетська програма по роботі студентів з програмними продуктами компанії Software AG	Договір №70823 від 2008.06.03, 2015	1. На базі продуктів фірми Software AG було виконано та захищено 5 магістерських робіт 2. Розробки студентів та викладачів на базі СУБД ADABAS і середовищі розробки NATURAL були розкриті та обговорені на щорічній кафедральній конференції «Сучасні технології в економіці і кібернетиці: досвід, проблеми, тенденції, ефективність» 3. Наукові дослідження викладачів і студентів кафедри по напрямках «Управління бізнес-процесами», «Інтеграційні технології в інформаційних технологіях», «Обробка потоків даних» представлені більш ніж на 8 наукових

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
					конференціях і в наукових виданнях 4. Робота з новими програмними продуктами компанії Software AG: Webmethods, Arama, Mashzone при проведенні лаб. та практичних занять.
29.	ФРН	Міністерство іноземних справ, товариство Бохум-Донецьк	Програма співробітництва з громадянським суспільством в країнах Східного партнерства Міністерства іноземних справ Німеччини	Грант Міністерства Іноземних справ Німеччини 2015	Реалізація проекту «Культура примирення: нова історична свідомість в Україні», що включає проведення наукового міжнародного семінару (26-29 вересня 2015), створення освітнього кластеру з культури примирення (жовтень-листопад 2015) та проведення наукових семінарів в партнерських вишах Львова, Харкова, Дніпропетровська, Києва
30.	Чехія	RECETOX Науково-дослідницький Центр з хімії навколишнього середовища і екотоксикології, Масарикський Університет, Брно	Створення мережі моніторингу забруднення повітря і ґрунтів CO ₂ (стійкими орган.забруднювачами) в регіоні цент. і сх. Європи та оцінка часових тенденцій в Європі	Проект MONET-Europe Угода, 2010-2016	Продовжувався відбір зразків стійких органічних забруднювачів на станції моніторингу на о. Зміїний. Отримані унікальні дані про концентрації забруднювачів в атмосферному повітрі за минули роки. Чотири співробітника прийняли участь в нарадах в Марокко та Брюсселі.
31.	Швейцарія	Женева, ЦЕРН (Європейська організація з ядерних досліджень)	Дослідження великомасштабної структури Всесвіту	Індивідуальне запрошення. 2015	Досліджено проблеми дискретної космології. Результати від співробітництва - підготовлена до публікації 1 стаття в журнал з імпаکت-фактором.
32.	Швеція	Інститут фізики, математики та біології Університету	«Development Of Nanotechnology Based Biosensors For Agriculture – Biosensors-	програма FP-7 2015	доповідь на інтернаціональній конференції “1 st International Workshop on Functional

№ п/п	Країна партнер (за алфавітом)	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Очікувані результати та їх впровадження
		Лінчопінга	Agricult»		Oxide (FOX) Materials”. October 1-2, 2015, Linkoping University, Sweden. Тема доповіді: “Immune Biosensors Based on Photoluminescence From TiO ₂ Nanoparticles”.
33.	Швеція	Університет м. Умео, Umeå University, Umeå	"A progress of tuberculosis and HIV/tuberculosis treatment assessed by fingerprinting of small molecule-biomarkers in patients from Eastern Europe"	Договір FP7 IRSES-319007-TB PROGNOSIS 2013-2016	Rzhepishavska, O. Zinchenko, N. Shmatkova, T. Philippova, I. Seifullina2, C. Larsson. Novel derivatives of isonicotinic acid are active against Mycobacterium bovis and Mycobacterium tuberculosis. 24th ECCMID 2014, Barcelona, Spain. 10-13 May 2014. 3 студенти, 1 доцент кафедри мікробіології, вірусології та біотехнології, 2 наукових співробітника БННЦ ОНУ відвідали Умео університет (Швеція) та госпіталь у Барселоні (Іспанія) з метою ознайомлення з новітніми методами діагностики туберкульозу.
34.	Юнеско	UNESCO IUGS (Міжнародний союз геологічних наук) IGCP (Міжнародна кореляційна програма) Понад 50 університетів та підприємств	“From the Caspian to Mediterranean: Environmental Change and Human Response during the Quaternary”	Угода IGCP 610 2013-2017	3-я пленарна конференція: “From the Caspian to Mediterranean: Environmental Change and Human Response during the Quaternary”, Astrakhan (Russia), 22-30 жовтня 2015 Технічна сесія T138 “From the Caspian to Mediterranean: Environmental Change and Human Response during the Quaternary Geological Society of America (GSA) Annual Meeting and Exposition, 1–4 листопада 2015, Балтімор, Мериленд, США Спец. сесія “S 29 - Quaternary Stratigraphy of the Ponto-Caspian region”, STRATI2015 Грац, Австрія, 19- 23 липня 2015

3.3. МІЖНАРОДНІ ПРОЕКТИ (ЗА ПІДРОЗДІЛАМИ)

№ п/п	Напрямок співпраці	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Термін виконання	Обсяги фінансування (якою стороною)	Виконавці з обох сторін (прізвище, телефон, факс)	Очікувані результати та їх впровадження
1	ЕПФ Кафедра економіки та управління	Каунаський технологічний університет (Литва) – координатор проекту; Естонська бізнес-школа (Естонія); Університет Гринвічу (Велобританія); Університет Тампере (Фінляндія).	TEMPUS «Освіта для лідерства, інтелігентності та розвитку таланту» Грантова угода на виконання проекту ELITE 544343-TEMPUS-1-2013-1-LT-TEMPUS-SMHES	01.12.2013 - 01.12.2016	1166657,38 € EACAE, European commission	Координатор проекту Assoc. Prof. Danguole Rutkauskiene, Kaunas University of Technology tel : +370 37 300 612 fax: +370 37 300 614 Нац. координатор проекту Директор Інституту вищої освіти НАПН України д. пед. н., проф. Калашнікова Світлана Андріївна Тел./факс: +044-286-68-04 проф., д.п.н. І.М. Коваль Тел. (38-048)723-52-54 Тел./факс (38-048)723-35-15	Створення інфраструктури (персонал, обладнання, програмне забезпечення, інформ. ресурси) для ефект. реалізації університетами послуг з лідерського та організац. потенціалу. Розробка методологічного та навч. середовища (контент, методи, інструменти) для ефект. реалізації унів-тами послуг з навчання та організац. розвитку у 3 сферах (освіта, державна служба, підприємництво). Здійснення заходів щодо політичної, законодавчої, організаційної та громадської підтримки ролі університетів як генераторів соціального прогресу в імплементації державної політики з розвитку персоналу шляхом реалізації послуг з навчання та організаційного розвитку. Створення навчальних програм для формування та розвитку центру лідерства ОНУ ім. І. І. Мечникова
2	ЕПФ Конституційного права та правосуддя	Словенія, м. Марібор, Університет Марібору – координаційна установа, 16 університетів-партнерів з Молдови, Словенії, Російської Федерації та України	Спільний проект TEMPUС - Реформа навч. програм (JPCR) - 2012-3004/001/001 530391-2012-SI-JPCR, Законодавче забезпечення Євр. Політики Сусідства та	Угода про співробітництво	Фінансування за рахунок партнера	Проф. Сільво Деветак, Юридичний факультет Університету Марібору, Тел.: +386 2 25 04 253 Керівник від ОНУ імені І.І. Мечникова: Проф. Коваль І. М., ректор тел.: +38-048-723-35-15	Розробка навчальної програми з 17 курсів - 9 обов'язкових для всіх студентів та 8 додаткових курсів з 2 спеціалізацій.

№ п/п	Напрямок співпраці	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Термін виконання	Обсяги фінансування (якою стороною)	Виконавці з обох сторін (прізвище, телефон, факс)	Очікувані результати та їх впровадження
			належне врядування (EUNEG) 2012-2015			Учасник від кафедри: доц. Садовська О.М. olgasad@yahoo.com Тел.: +38-048-787-31-27	
3	фізика	Іспанія, Мадридський політехнічний університет, кафедра прикладної фізики.	Іонізаційна нестійкість в класичній та пиловій плазмі.	Грант Міністерства економіки і інновацій Іспанії ESP 2013-41078-R, 2014 – 2016 р.	Іспанською стороною (за фактичними видатками української сторони)	проф. Луїс Конде ел. +34 913366305 факс +34 913366303 (Іспанія) проф. Адамян В.М., ел. +38 (048) 731-75-56 Україна)	Підготовка сумісних статей.
4	Центр моніторингу Природне середовище	Великобританія Рада досліджень природного середовища NERC – Великобританія Координатор Марк Саттон	Програма FP7 Проект: ECLAIRE Ефекти впливу змін клімату на зміни забруднення повітря і стратегії реагування для європ. екосистем	2011 -2016	Частка ОНУ – 55 000 Євро	Грантова угода FP7 №282910 Центр інтегрованого моніторингу тел. 731-73-79	Закінчено польовий експеримент. спільно з партнерами з Німеччини особливостей емісії озону та окислів азоту. Прийнято участь в 2 міжнародних нарадах і конференціях. Підготовлено 4 доповіді
5	Центр моніторингу Морські дослідження	Греція HELLENIC CENTRE FOR MARINE RESEARCH (HCMR) Національний центр морських досліджень	Програма FP7/ Проект PERSEUS Стратегічно орієнтовані морські екологічні дослідження південних європейських морів	2011-2016	Частка ОНУ – 90 000 Євро	Грантова угода FP7 №287600 Координатор Евангеліс Папатанассіу Центр інтегрованого моніторингу тел. 731-73-79	Почато впровадження Європейської директиви з морської стратегії у Чорноморському регіоні. Проведені вперше на Україні дослідження забруднення гідробіонтів токсичними металами і стійкими органічними забруднювачами. Проведено регіональну нараду в Одесі з 30 учасниками. Прийнято участь в 2 міжн. нарадах
6	Центр моніторингу Атмосферна хімія	Чехія RECETOX Науково-дослідницький Центр з хімії	Проект MONET-Europe: Створення мережі моніторингу	2010-2016	Без фінансування	Координатор Петра Прибілова Договір про співробітництво між ОНУ ім. І.І.	Продовжувався відбір зразків стійких органічних забруднювачів на станції моніторингу на о. Зміїний. Отримані

№ п/п	Напря́м співпраці	Партнер (держава, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Термін виконання	Обсяги фінансування (якою стороною)	Виконавці з обох сторін (прізвище, телефон, факс)	Очікувані результати та їх впровадження
		навколишнього середовища і екоотоксикології, Масарикський Університет, Брно, Чехія	забруднення повітря і ґрунтів СО ₂ (стійкими органічними забруднювачами) в регіоні центр. і сх. Європи та оцінка часових тенденцій в Європі			Мечникова та RECETOX від 21.02.2010 р. Центр інтегрованого моніторингу тел. 731-73-79	унікальні дані про концентрації забруднювачів в атмосферному повітрі за минулі роки. Чотири співробітники прийняли участь в нарадах в Марокко та Брюсселі.
7	Центр моніт. Охорона навколишнього середовища	Туреччина UNDP Координатор Ярослав Слободник	UNDP – EU проект «Поліпшення моніторингу навколишнього середовища Чорного моря» (EMBLAS 2)	2015-2017	Частка ОНУ 45 000 USD	Грантова угода № 88460 Центр інтегрованого моніторингу тел. 731-73-79	Почато другу фазу проекту. Підготовлені пропозиції до плурамі робіт. Два співробітники прийняли участь в нараді в Стамбулі. Два співробітники прийняли участь в двох міжнародних нарадах в Стамбулі
8 (1)	ІСН	Kaunas University of Technology, Lithuania	Проект TEMPUS «Освіта для лідерства, інтелігентності та розвитку таланту» ELITE – Education for Leadership. Intelligence and Talent Encouraging	1 грудня 2013 – 1 грудня 2016 (36 місяців)	Tempus № 544343	Гол. менеджер проекту: Проф. Петрас Барскаускас, Ректор, Каунаський технологічний університет тел. : +370 37 300 000 факс: +370 37 300 614 e-mail: rastine@ktu.lt професор І.М. Коваль. Тел. (38-048)723-52-54 Тел./факс (38-048)723-35-15 rector@onu.edu.ua доц. кафедри соціології ІСН Кривошея Т.І.	Обмін досвідом. Участь у тренінгах та семінарах. Розробка метод. посібника «Соціологічні методи вимірювання лідерства» Розробка теоретичних основ, методологічних принципів, практичних засобів і рекомендацій щодо формування, проф. підготовки та належному розвитку лідерів-управлінців серед майбутніх фахівців, наук.-педагогічних працівників і співробітників унів-ту. Виявлення серед студентів особистостей, яким притаманні лідерські якості, з метою подальшого цілеспрямованого розвитку їх управлінської компетентності, стратег. мислення, інновац. спрямованості, чітких світоглядних позицій і підготовки до ефективної керівної діяльності.

№ п/п	Напрямок співпраці	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Термін виконання	Обсяги фінансування (якою стороною)	Виконавці з обох сторін (прізвище, телефон, факс)	Очікувані результати та їх впровадження
8 (2)	ICN	University of Tampere, (School of Management) Finland	Проект TEMPUS «Освіта для лідерства, інтелігентності та розвитку таланту» ELITE – Education for Leadership. Intelligence and Talent Encouraging	1 грудня 2013 – 1 грудня 2016 (36 місяців)	Tempus № 544343	Yulia Shumilova, Project coordinator, Higher Education Group (HEG), School of Management University of Tampere Tel:+358 401901226 Fax : +358 3 35516020 професор І.М. Коваль. Тел. (38-048)723-52-54 Тел./факс (38-048)723-35-15 доц. кафедри соціології ICN Кривошея Т.І.	-Обмін досвідом. Участь у тренінгах та семінарах. Розробка програми соціологічного дослідження «Лідерство в бізнесі, науці та державному управлінні». -Визначення суспільних потреб у кадрах лідерів-керівників, вимог щодо їх професійної та соціальної компетентності і розвитку їх професійно і соціально значущих особистісних якостей. -Організація практичної педагогічної діяльності з навчання, виховання й особистісному розвитку нового покоління національної еліти і лідерів-управлінців до реалізації своїх функцій.
9	ICN	Словенія, Університет Марібору ISCOMET Інститут етнічних і регіональних студій, КНУ ім.Т. Шевченка, ЛНУ ім. І.Франка	“Законодавче забезпечення Європейської політики сусідства та належне врядування” EUNEG	угода в рамках 530391-TEMPUS-1-2012-1-SI-TEMPUS-JPCR 2012-2015	Університет Марібору	Коваль І.М. 723-52-52 Кузьмін Д.В. 68-72-84 Сильво Деветак +386 41 699 641 Центр міжнародних досліджень	Розробка та впровадження магістерської програми для спеціальності міжнародні відносини та правознавство за проблематикою європейської інтеграції та європейського права.
10	ICN	Бельгія, «Асоціація Європейських Університетів»	Партнерська Угода 530465 - TEMPUS-1-2012-1-BE-TEMPUS-SMGR. «Сприяння формуванню сталої та автономної системи вищої освіти у країнах Східної Європи»	2012-2015		Коваль І.М. 723-52-52 Кузьмін Д.В. 68-72-84 Томас Естерман +32 (0) 2 230 55 44 Центр міжнародних досліджень	Проведення досліджень у сфері європейського досвіду сучасної автономії університетів та формування пропозицій щодо реформи системи вищої освіти у контексті застосування загальноєвропейського досвіду

№ п/п	Напря́м співпраці	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Термін виконання	Обсяги фінансування (якою стороною)	Виконавці з обох сторін (прізвище, телефон, факс)	Очікувані результати та їх впровадження
11	біологія	Швеція Університет м. Умео, <u>Umeå University</u> , Umeå	Договір FP7 IRSES-319007-TB PROGNOSIS 2013-2016 "A progress of tuberculosis and HIV/tuberculosis treatment assessed by fingerprinting of small molecule-biomarkers in patients from Eastern Europe",	Науковий керівник від ОНУ – Т.О. Філіпова. 2013-2016	Без фінансування	Науковий керівник від ОНУ – Т.О. Філіпова.	Rzhepishavska, O. <u>Zinchenko</u> , N. Shmatkova, T. Philippova, I. Seifullina2, C. Larsson. Novel derivatives of isonicotinic acid are active against Mycobacterium bovis and Mycobacterium tuberculosis. 24th ECCMID 2014, Barcelona, Spain. 10-13 May 2014. 3 студенти, 1 доцент кафедри мікробіології, вірусології та біотехнології, 2 наукових співробітника БННЦ ОНУ відвідали Умео університет (Швеція) та госпіталь у Барселоні (Іспанія) з метою ознайомлення з новітніми методами діагностики туберкульозу.
12	біологія	Франція Національний науково-дослідний інститут сільського господарства (INRA)	Міжнародне науково-дослідне співробітництво	Договір з МОНУ № М/117-2015 від 30.10.2015		Взаємодія молочнокислих бактерій з сільськогосподарськими рослинами Науковий керівник від ОНУ – В.О. Іваниця.	Штами лактобацил та ентерококів з рослинних поверхонь з найбільш корисними властивостями для застосування у обробці рослин. Нові дані щодо властивостей біологічно активних речовин штамів. Результати подані до участі у конференціях
13	біологія	Франція BIA, FIPL, INRA,	Agreement For International Joint Supervision Of Thesis		Застосування виділених українських та французьких молочнокислих бактерій (МКБ) для біоконтролю інфекцій рослин тварин та продуктів харчування	Науковий керівник від ОНУ – В.О. Іваниця.	Виділено 20 нових ізолятів молочнокисл. бактерій з фермент. продуктів України. 83 ізоляти молочнокислих бактерій з колекції культур ОНУ були перевірені на антагоністичну активність проти <i>Listeria innocua</i> з метою знаходження бактеріоциногенного ізоляту Була перевірена антагоніст. активність ізолятів молочнокислих бактерій ОНУ та INRA

№ п/п	Напрямок співпраці	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Термін виконання	Обсяги фінансування (якою стороною)	Виконавці з обох сторін (прізвище, телефон, факс)	Очікувані результати та їх впровадження
							проти фітопатогенних бактерій <i>Erwinia carotovora</i> orchid, <i>Ralstonia solanacearum</i> tobacco та <i>Agrobacterium vitis</i> MR1. Відібрані найбільш акт. ізоляти. Було виділено 14 нових ізолятів молочнокислих бактерій з продуктів України та Таїланду, перевірена їх антагоністична активність проти фітопатогенних бактерій та індикаторного штаму <i>Lactobacillus sakei</i> . Був знайдений ізолят-продуцент бактеріоцину, проведено його видову ідентифікацію шляхом ПЛР, досліджено його спектр активності. Здійснено концентрування бактеріоцину шляхом преципітації сульфатом амонія та очистка за допомогою іонообмінної, гідрофобної хроматографії та обернено-фазової рідинної хроматографії вис. тиску.
14	біологія	Національний науково-дослідний інститут сільського господарства (INRA), Франція	Проект "Дніпро" Взаємодія молочнокислих бактерій з сільськогосподарськими рослинами	Договір з МОНУ № М/117-2015 від 30.10.2015	39,4 тис. грн МОН України	Іваниця Володимир Олексійович, 048 731 71 51 Томас Ертеле Thomas Haertlé 02 40 67 52 30 02 40 67 50 84	Отримані нові знання щодо молекулярно-біологічних, біохімічних та пробіотичних властивостей штамів молочнокислих бактерій, виділених з рослин і рослинних продуктів. Виділено нові штами молочнокислих бактерій з цінними пробіотичними властивостями для рослинництва, які об'єднують виражені стимульовальні і антагоністичні властивості.

№ п/п	Напрямок співпраці	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Термін виконання	Обсяги фінансування (якою стороною)	Виконавці з обох сторін (прізвище, телефон, факс)	Очікувані результати та їх впровадження
15	фізика	Білорусь National Academy of Sciences of Belarus, Minsk, Belarus Латвія University of Latvia, Riga, Latvia Франція European Institute of Membranes, Montpellier, France Швеція University of Linköping, Linköping, Sweden	Проект FP-7 "Development Of Nanotechnology Based Biosensors For Agriculture – Biosensors-Agriculture" Договір в рамках проекту PIRSES-GA-2012-318520	2015	Надходження коштів в ОНУ не передбачено	Кафедра експериментальної фізики, тел. 723-62-64 СМИНТИНА В.А.	Отримані нові зразки наноструктур на основі оксидів цинку, алюмінію та титану, та наночастинок золота. Досліджені структурні, електрофізичні, оптичні та адсорбційні властивості даних наносполук. Проведені дослідження з адсорбції біологічних речовин на поверхні зазначених наноматеріалів. Досліджено вплив товщини наносполук на їх оптичні та структурні властивості Організовані наукові семінари на за участю іноземних фахівців з Латвії та Швеції. <u>Публікації</u> 1. Tuning of ZnO 1D Nanostructures by Atomic Layer Deposition and Electrospinning for Optical Gas Sensor Applications / by Viter R.; Abou Chaaya A.; Iatsunskyi I.; Miele P.; Nowaczyk G.; Kovalevskis K.; Erts D.; Smyntyna V.; Bechelany M. //Nanotechnology, (2015) V.26, № 10 105501 2. Tuning of Optical and Structural Properties of Au/ZnO Nanostructures / R. Viter, Z. Balevicius, A. Abou Chaaya, I. Baleviciute, L. Mikoliunaite, A. Ramanavicius, Z. Gertnere, A. Zalesska, V. Vataman, V. Smyntyna, D. Erts, P. Miele and M. Bechelany // Nanoscale Research Letters (2015) V.10 3. Structural and XPS Characterization of ALD Al ₂ O ₃ Coated Porous

№ п/п	Напрямок співпраці	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Термін виконання	Обсяги фінансування (якою стороною)	Виконавці з обох сторін (прізвище, телефон, факс)	Очікувані результати та їх впровадження
							<p>Silicon / S. Jurga, I. Jatsunskyi, M. Kempinski, M. Jancelewicz, K. Zaleski, S. Jurga, V. Smyntyna // Vacuum 113 (2015) 52-58.</p> <p>Підготовлена публікація “Optical Biosensors Based on ZnO Nanostructures: Advantages and Perspectives. A Review” (A. Tereshchenko et.al.)</p> <p>Конференції 1. The development of immune biosensors based on TiO₂ photoluminescence nanostructures A. Tereshchenko, R. Viter, V. Smyntyna, Yu. Ogorodniichuk, N. Slyshyk, N. Starodub // EURONANOFORUM 2015 Conference. – 10-12 June 2015, Riga, Latvia, Book of Abstracts, 2D – 198.</p> <p>2. Immune Biosensors Based on Photoluminescence From TiO₂ Nanoparticles / Alla Tereshchenko and Valentyn Smyntyna // Presentation Report. 1st International Workshop on Functional Oxide (FOX) Materials. October 1-2, 2015, Linkoping University, Sweden.</p> <p>3. Structural and optical properties of TiO₂ –Al₂O₃ nanolaminates produced by atomic layer deposition // <u>V. Fedorenko</u> , I. Jatsunskyi, <u>M. Pavlenko</u>, <u>M. Jancelewicz</u> , <u>E. Coy</u>, <u>R. Viter</u> / Proc. SPIE 9649, Electro-Optical Remote Sensing, Photonic Technologies, and Applications IX, Toulous, France; 10/2015.</p> <p>4. «Novel 1-D photonic materials, formed by atomic</p>

№ п/п	Напрямок співпраці	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Термін виконання	Обсяги фінансування (якою стороною)	Виконавці з обох сторін (прізвище, телефон, факс)	Очікувані результати та їх впровадження
							layer deposition / V.Vataman, R. Viter, V.Smyntyna et.al // New trends in nanotechnology of complex oxides and Dirac materials User, 2015, Riga, Latvia.
16 (1)	фізика	Латвія Університет Латвії, м. Рига	Проект FP-7 «Development Of Nanotechnology Based Biosensors For Agriculture – Biosensors-Agricult»	2015	Фінансування за рахунок приймаючої сторони	Кафедра експериментальної фізики, тел. 723-62-64 м.н.с. Терещенко А. В.	доповідь на міжнародній конференції EURONANOFORUM, 10-12 June 2015, Riga, Latvia. Тема доповіді: “The development of immune biosensors based on TiO ₂ photoluminescence nanostructures”.
16 (2)	фізика	Швеція Інститут фізики, математики та біології Університету Лінчопінга	Проект FP-7 «Development Of Nanotechnology Based Biosensors For Agriculture – Biosensors-Agricult»	2015	Фінансування за рахунок приймаючої сторони	Кафедра експериментальної фізики, тел. 723-62-64 м.н.с. Терещенко А.В.	з доповідь на інтернаціональній конференції “1 st International Workshop on Functional Oxide (FOX) Materials”. October 1-2, 2015, Linkoping University, Sweden. Тема доповіді: “Immune Biosensors Based on Photoluminescence From TiO ₂ Nanoparticles”.
16 (3)	фізика	Латвія Університет Латвії, м. Рига	Проект FP-7 «Development Of Nanotechnology Based Biosensors For Agriculture – Biosensors-Agricult»	2015	Фінансування за рахунок приймаючої сторони	Кафедра експериментальної фізики, тел. 723-62-64 магістрант Ватаман В. В.	Публікації: 1. The influence of localized plasmons on the optical and structural properties of Au/ZnO nanostructures / R. Viter, Z. Balevicius, A. Abou Chaaya, I. Baleviciute, L. Mikoliunaite, A. Ramanavicius, Z. Gertnere, A. Zaleska, V. Vataman, V. Smyntyna, D. Erts, P. Miele and M. Bechelany // Journal of Materials Chemistry C, 2015, pp.6815-6821. 2. Optical properties of ultrathin Al ₂ O ₃ /ZnO nanolaminates/R. Viter, I. Baleviciute, A. Abou Chaaya, L. Mikoliunaite, Z. Balevicius, A.

№ п/п	Напря́м співпраці	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Термін виконання	Обсяги фінансування (якою стороною)	Виконавці з обох сторін (прізвище, телефон, факс)	Очікувані результати та їх впровадження
							Ramanavicius, A. Zaleska, V. Vataman, V. Smyntyna, Z. Gertnere, D. Erts, P.Miele, M. Bechelany//Thin Solid Films 594, 2015, pp.96–100.
17	ГГФ	UNESCO IUGS (Міжнародний союз геологічних наук) IGCP (Міжнародна кореляційна програма) Понад 50 університетів та підприємств	IGCP 610 “From the Caspian to Mediterranean: Environmental Change and Human Response during the Quaternary”	2013-2017	Без фінансування в ОНУ	Зав. кафедри загальної та морської геології проф. ЯНКО В.В., тел. 63-33-17	3-я пленарна конференція: “From the Caspian to Mediterranean: Environmental Change and Human Response during the Quaternary”, Astrakhan (Russia), 22-30 жовтня 2015 Технічна сесія T138 “From the Caspian to Mediterranean: Environmental Change and Human Response during the Quaternary Geological Society of America (GSA) Annual Meeting and Exposition, 1–4 листопада 2015, Балтімор, Мериленд, США Спец. сесія “S 29 - Quaternary Stratigraphy of the Ponto-Caspian region”, STRATI2015 Грац, Австрія, 19- 23 липня 2015
18	ГГФ	ASEAN & EU Bi-Regional Cooperation, Франція	The Science & Technology Network for ASEAN & EU Bi-Regional Cooperation	17-19 березня 2015	Індивідуальний EU грант для проф. Янко В.В.	Mr. Patrick Nedellec, Head of International Relations Tel : + 33 (0)1 44 96 40 11, Fax : + 33 (0)1 44 96 48 56	Доповідь «Дегазація дну Чорного моря: значення для геологічної розвідки, охорони навкол. середовища та навігації» на сесії «Environment/ Water-Energy-Food Nexus and Water Management under Climate Uncertainty», обговорення з потенційними партнерами зі Швейцарії та Німеччини можливості подачі спільного проекту в рамках Європейської програми «Горизонт

№ п/п	Напря́м співпраці	Партнер (держава, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Термін виконання	Обсяги фінансування (якою стороною)	Виконавці з обох сторін (прізвище, телефон, факс)	Очікувані результати та їх впровадження
							2020»
19	ІІПО	Німеччина Публічна компанія Software AG, м.Дармштадт	Університетська програма по роботі студентів з програмними продуктами компанії <u>Software AG</u> Договір №70823 від 2008.06.03	2015	Без фінансування	Директор ІІПО ДУНАЄВА Л.М., 68-78-53	2. На базі продуктів фірми Software AG було виконано та захищено 5 магістерських робіт 2. Розробки студентів та викладачів на базі СУБД ADABAS і середовищі розробки NATURAL були розкриті та обговорені на щорічній кафедральній конференції «Сучасні технології в економіці і кібернетиці: досвіт, проблеми, тенденції, ефективність» 3. Наукові дослідження викладачів і студентів кафедри по напрямках «Управління бізнес-процесами», «Інтеграційні технології в інформаційних технологіях», «Обробка потоків даних» представлені більш ніж на 8 наукових конференціях і в наукових виданнях 4. Робота з новими програмними продуктами компанії Software AG: Webmethods, Arama, Mashzone при проведенні лаб. та практичних занять.
20	астрономія	Китай, Шанхайська Астрономічна обсерваторія АН Китаю	«Астро-метрія і фотометрія навколоземних космічних тіл»	Договір про співпрацю з ШАО від 12.04.2010. Термін продовжено до 31.12.16 р.	2015 рік – без фінансування	TANG Zheng-Hong - Shanghai Astr. Obs, Chinese Acad. of Sci., Tel.: 0086-21-64386191 Кошкін М.І. (048)-768-11-68	Проект переобладнання та автоматизації одеського телескопу КТ-50; Спільні публікації: Remote Sensing of the EnviSat and Cbers-2B satellites rotation by photometry (Submit to Adv. in Space Res., 2015)
21	астрономія	Корея, Астрономічна обсерваторія Чунбуцького національного університету,	Феноменологічне моделювання змінних зір	Окреме дослідження із серії	Без фінансування. Від партнера - спостереження та оплата публікацій в	Yonggi Kim, tel.:82-43-261-3202, ykkim153@chungbuk.ac.kr Чінарова Л.Л.(048)	<i>Результати від співробітництва</i> – публікації в журналах з імпаکت-фактором: опубліковано 1 статтю .

№ п/п	Напря́м співпраці	Партнер (держава, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проєкту	Термін виконання	Обсяги фінансування (якою стороною)	Виконавці з обох сторін (прізвище, телефон, факс)	Очікувані результати та їх впровадження
		м. Чонгджу			закордонних виданнях.	722-03-96	
22	астрономія	Нідерланди, Інститут астрономії Антона Паннекука, Університет Амстердама	«Цефеїди II типу лиску Галактики. Дослідження хімічного вмісту двох нових зір типу W Vir: DD Vel та HQ Car».	Індивідуальне запрошення до співпраці. Протягом року.	Без фінансування. Від партнера – спостережний матеріал.	Dr. Lemasle B. phone: (+31) (0)20 525 7491 fax: (+31) (0)20 525 7484 Ковтюх В.В. (048)722-03-96	Уточнена класифікація двох нових зір типу W Vir: DD Vel та HQ Car – цефеїди II типу підкласу W Vir; визначено вміст елементів в атмосферах цих змінних зір. Опубліковано статтю в «Astronomy & Astrophysics» - журналі з імпа́кт-факто́ром .
23	астрономія	Словаччина. м. Гуменне, Вигорлацька астрономічна обсерваторія	«Спільна експлуатація телескопа НДІ АО ОНУ.» Фотометричні спостереження зір.	«Договір про співпрацю між НДІ АО ОНУ та Астрономічною обсерваторією м. Гуменне» від 19.10.1999. Продовжено до 2019 р.	Фінансування витрат на перебування співробітників НДІ АО ОНУ в Словаччині, отримання спостережень.	Кудзей І. 042157 7754753 Андрієвський С.М. (048) 722-84-42, Рябов А.В.	Планові роботи по модернізації спостережної апаратури на спільному телескопі. Отримані спостереження зір, зокрема, проміжних полярів, за спільною програмою досліджень. Опублікована 1 стаття .
24	астрономія	Франція Бордо, Астрономічна обсерваторія університету.	«Детальний аналіз 10 зір з дефіцитом металів».	Продовження співпраці, започаткованої за темами «Дніпро». Протягом року	Без фінансування. Від партнера – спостережний матеріал.	C.Soubiran Université de Bordeaux - CNRS tél : 335/05 57 77 61 33 Мишеніна Т.В. (048)722-03-96	На основі проведеного визначення та аналізу хімічного складу 10 зір з дефіцитом металів готується стаття до друку .
25	астрономія	Франція, Обсерваторія Парижу-Медону	Дослідження перших зір Галактики	Грант CNRS.	Фінансування перебування в обсерваторії Медону.	Spite F., CNRS, Université Paris Diderot, tel. : 01 40 51 22 21 Андрієвський С.М., (048) 722-84 42	На основі проведеного аналізу хімічного складу зір Галактики опубліковано 5 статей у зарубіжних виданнях з імпа́кт –факто́ром.
26	астрономія	Франція, Париж, Інститут небесної механіки та розрахунку ефемерид (IMCCE)	GAIA - мережа наземної підтримки для об'єктів Сонячної системи (Gaia-FUN-SSO).	Колективне співробітництво. Термін: з 2014 р.	Фінансова підтримка візитів та участі у семінарах і нарадах.	William Thuillot (IMCCE) Tel.33(0) 140512262 Кошкін М.І. (048)768-11-68	Модернізація спостережної апаратури на телескопі OMT-800. Спостереження щойно відкритих GAIA астероїдів за спільною програмою. Опублікована 1 стаття : A&A 572, A120 (2014) DOI: 10.1051/0004-6361/201423854 1 відрядження .

№ п/п	Напря́м співпраці	Партнер (держава, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Термін виконання	Обсяги фінансування (якою стороною)	Виконавці з обох сторін (прізвище, телефон, факс)	Очікувані результати та їх впровадження
27	астрономія	Швейцарія, Женева, ЦЕРН (Європейська організація з ядерних досліджень).	Дослідження великомасштабної структури Всесвіту.	Індивідуальне запрошення. Щороку.	Фінансове забезпечення візиту здійснювалося приймаючою стороною	Dr. S. Sibiryakov +41 22 767 2145 Жук О.І (048) 722-03-96	Досліджено проблеми дискретної космології. Результати від співробітництва - підготовлена до публікації 1 стаття в журнал з імпаکت-фактором.
28	філософія	Норвегія, Університет міста Берген, Посольство королівства Норвегія в Україні	Границі Європи	Короткостроковий грант Посольства Королівства Норвегія в Україні	Фінансування з боку посольства Королівства Норвегія в Україні	О.А. Довгополова (067-761-38-41), І. Фредриксен, посол Королівства Норвегія	Видання збірки наукових робіт за результатами спільного наукового проекту групи «Гранці Європи» Бергенського університету та науковців Одеського університету. Δόξα / Doxa. – 2015. – Issue 1(23)
29	філософія	Інститут Іоанна Павла ІІ, Краків, Польща	Краківські зустрічі (щорічна наукова конференція з історії філософії)	Короткостроковий грант Інституту Іоанна Павла ІІ	Фінансування з боку Інституту Іоанна Павла ІІ (витрати на поїздку на конференцію)	О.А. Довгополова (067-761-38-41), Тереза Оболевич (tereza.obolevich@ujp2.edu.pl)	Участь у конференції, налагодження наукових контактів
30	філософія	Росія, Вища школа економіки, Пермське відділення	Гуманітарна наука в Росії та злам 1917 року: екзистенціальний вимір	грант Вищої Школи Економіки, Росія	Фінансування з боку Вищої школи економіки	О.А. Довгополова (067-761-38-41), І.В. Голубович, О.О. Каменських (kamen7@mail.ru)	Організація міжнародного освітнього семінару за участю представників Білорусі, Болгарії, Ізраїлю, Італії, Німеччини, США, Узбекистану, України та Росії
31	філософія	Німеччина, Міністерство іноземних справ, товариство Бохум-Донецьк	Програма співробітництва з громадянським суспільством в країнах Східного партнерства Міністерства іноземних справ Німеччини	Грант Міністерства Іноземних справ Німеччини	Фінансування з боку Міністерства іноземних справ Німеччини	О.А. Довгополова (067-761-38-41), Алла Вайсбанд (alla.weisband@gmail.com)	Реалізація проекту «Культура примирення: нова історична свідомість в Україні», що включає проведення наукового міжнародного семінару (26-29 вересня 2015), створення освітнього кластеру з культури примирення (жовтень-листопад 2015) та проведення наукових семінарів в партнерських вишах Львова, Харкова, Дніпропетровська, Києва.
32	ІМЕМ	Виконавче агентство з освіти,	Проект Жана Моне «Відносини	Угода № 2013-4401/001-001 між ОНУ та	Затверджений кошторис на 2015 р. – 93744	Якубовський С.О. (380506619995), Родіонова Т.А.	Викладено в ОНУ три навчальні курси: «Європейська економічна

№ п/п	Напрямок співпраці	Партнер (державна, організація, інститут, установа та ін.)	Назва програми, проекту	Термін виконання	Обсяги фінансування (якою стороною)	Виконавці з обох сторін (прізвище, телефон, факс)	Очікувані результати та їх впровадження
		аудіовізуальним засобам та культурі, Європейський Союз	Європейського Союзу та України у фокусі: «сусідчи партнери?»	Виконавчим агентством з освіти, аудіовізуальним засобам та культурі (ЄС), термін дії – вересень 2003 – червень 2016	грн. Фінансування з боку ЄС	(380506619995) – ОНУ. З боку ЄС – Марія Мінгуез, (380442866668)	інтеграція» (доц. Родіонова Т.А.); «Економіка Єврозони» (проф. Якубовський С.О.); «Валютно-фінансова інтеграція країн ЄС» (проф. Якубовський С.О.). Організовано конкурс наукових робіт школярів Одеського регіону, присвяченого наслідкам європейської інтеграції для економіки України. Організовано П'яту міжнародну науково-практичну конференцію «Добробут націй в умовах глобальної нестабільності»
33	ІМЕМ	Інститут відкритого суспільства, Угорщина, США	Програма академічних стипендій.	Угода про співпрацю між Інститутом відкритого суспільства та Інститутом математики, економіки та механіки ОНУ, термін дії – вересень 2014 – червень 2015	Обсяг фінансування – 3 тисячі доларів, частка ОНУ – 0%.	Родіонова Т.А. (380506619995) – ОНУ. З боку ІВС – Дж. Міллер (12026515000)	Візит в ОНУ професора Університету імені Галлодета Джеффри Міллера (США). Проведення під час візиту наукового семінару на кафедрі світового господарства і міжнародних економічних відносин, консультацій з викладачами, презентацій для студентів та аспірантів економічних спеціальностей

3.4. ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНОЇ ОСВІТИ

Директор – кандидат хімічних наук, доцент Л. М. Солдаткіна

Діяльність Інституту міжнародної освіти (ІМО) у 2015 р. здійснювалася за наступними напрямками: базове навчання іноземних студентів, аспірантів, стажистів, організація мобільності українських та іноземних студентів та викладачів, облік академічних документів, паспортно-візова підтримка.

Базове навчання іноземців

Одне з головних завдань ІМО – це організація набору на навчання іноземців. Зарахування на навчання іноземців в ОНУ здійснювалося відповідно до чинного законодавства України (Закон «Про вищу освіту»; Наказ МОН України № 1541 від 01.11.2013 р «Про затвердження Порядку організації набору на навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства»; Наказ МОН України № 1172 від 15.10.2014 «Про затвердження Умов прийому до вищих навчальних закладів України у 2015 році) та згідно ліцензії Міністерства освіти і науки України, наданої ОНУ (ліцензійний обсяг на базовому навчанні складає 500 осіб, на підготовчому відділенні – 250 осіб).

У 2015 році здійснення набору іноземців на навчання в ОНУ відбувалося виключно безвитратними засобами популяризації навчання (через інтернет-сайт Інституту міжнародної освіти та підготовчого відділення, соціальні мережі, спільноту випускників тощо). Крім того, в травні 2015 р. знімальна група англомовного українського телеканалу Ukraine Today відвідала 5 університетів України, одним з яких був ОНУ імені І. І. Мечникова. Два наших студенти Канжунго Арсеніо (студент ІМЕМ з Анголи) і Ван Чжо студентка філологічного факультету з Китаю стали героями відеороликів, в яких вони розповідали про їх навчання в ОНУ імені І. І. Мечникова. Зараз це відео розміщено на сайті ІМО.

Іноземці, як і українські громадяни, в ОНУ можуть навчатися на денному або заочному відділеннях за програмами бакалавра, магістра, спеціаліста, а також можуть після навчання в аспірантурі здобути науковий ступінь кандидата (доктора філософії), після підготовки в докторантурі здобути науковий ступінь доктора наук, а також пройти стажування.

У 2015 р. в ОНУ імені І. І. Мечникова документи від іноземців приймали з 1 липня по 15 листопада. Як і в минулі роки, в 2015-16 навч. році зарахування іноземців до ОНУ, відбувалося:

по-перше – на підставі розгляду відбірковою комісією наданих документів про попередню освіту ;

по-друге – за результатами співбесіди за відповідними програмами мовної підготовки та фахових вступних випробувань.

Для проведення співбесід з іноземцями-вступниками Приймальною комісією ОНУ був затверджений склад комісії з 38 викладачів усіх спеціальностей за всіма рівнями навчання, а також 3 викладачів кафедри мовної та загально-гуманітарної підготовки для іноземців.

Після перевірки документів і отримання інформації про співбесіди відбірковою комісією приймалося протокольне рішення стосовно рекомендації вступників-іноземців до зарахування в ОНУ. У разі рекомендації до вступу університет відправляв заявку в Міністерство освіти і науки на запрошення для навчання іноземців.

Під час прийомної компанії 2015-2016 навч. року в ІМО звернувся 91 іноземець для вступу в університет на базове навчання, але не було зараховано 33 особи. Причини, за якими іноземці не змогли стати студентами університету:

- 1) відсутність оригіналів документів про освіту – 3 особи;
- 2) відсутність легалізованих або апостильованих документів про освіту – 2 особи;
- 3) закінчення терміну дії тимчасової посвідки на проживання в Україні – 6 осіб;
- 4) наявність постійної посвідки на проживання в Україні – 5 осіб;
- 5) попередня освіта отримана більше, ніж 10 років до дати звернення із заявою до вступу до ВНЗ – 2 особи;
- 6) недостатній рівень знання мови навчання – 2 особи;
- 7) відсутність ліцензованих місць в магістратурі за спеціальністю «Англійська мова та література» – 2 особи;

- 8) дуже тривале оформлення документів студентів, що навчалися в інших ВНЗ Одеси і відсутність їх академічних довідок – 3 особи;
- 9) велика академічна різниця з довідками з інших ВНЗ – 4 особи;
- 10) передумали навчатися в ОНУ через вартість контракту – 4 особи.

**Кількість іноземців, які стали студентами, аспірантами та стажерами
ОНУ імені І. І. Мечникова**

Іноземні студенти в Україні	Іноземні студенти в ОНУ всіх рівнів і курсів	Іноземні студенти в ОНУ		
		Бакалаври 1 курс	Магістри 1 курс	Спеціалісти
Туркменістан 20 %	Туреччина 42 %	Туреччина 49,5 %	Туреччина 18,2 %	Туреччина 49,5 %
Азербайджан 16 %	КНР 38 %	КНР 33,3 %	КНР 45,6 %	
Індія 6,7 %	Країни Африки 27 %		Країни Африки 18,2 %	
Нігерія 5,1 %	Молдова 23 %	Молдова 3,3 %		Молдова 28,5 %
Грузія 5 %	Туркменістан 22 %		Туркменістан 9,1 %	Туркменістан 20 %
Ірак 4,6 %	Азербайджан 17 %		Азербайджан 9,1 %	
КНР 3,8 %	Росія 15 %	Росія 6,6 %		Росія 28,5 %
Йорданія 3,7 %	В'єтнам 10 %	В'єтнам 3,3 %		
Марокко 3,7 %				Казахстан 14,5 %
Туреччина 2,7 %		Румунія 3,3 %		
Інші 26 %	Інші 8 %			

У 2015 році при наборі іноземців інститутами/факультетами-лідерами є ІМЕМ – 20 іноземних студентів, ГГФ – 10 іноземних студентів і філологічний – 7 іноземних студентів .

Крім студентів, які поступали на різні рівні навчання вперше, були студенти, які прийшли з інших ВНЗ для продовження свого навчання на різних рівнях. У цьому поточному році до ОНУ імені І. І. Мечникова було переведено 9 іноземців з інших ВНЗ.

В поточному навчальному році вступив до аспірантури університету 1 громадянин КНР (спеціальність «Загальна психологія, історія психології»).

Враховуючи результати набору іноземців в 2015 році загальна кількість іноземних студентів, аспірантів та стажерів 208 осіб.

Іноземці	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Бакалаври	249	252	231	184
Спеціалісти	15	7	4	7
Магістри	27	29	16	11
Всього	291	288	251	202
Болонський процес	5	10	3	
Курси	2			
Стажери	7	9	11	3
Аспіранти	10	10	5	3
Підвищення кваліфікації			1	
Докторанти				
Всього	315	317	271	208

Організація мобільності

Інтернаціоналізація вищої освіти як механізм забезпечення конкурентоспроможності випускників ОНУ І. І. Мечникова на українському та європейському ринку праці є одним із стратегічних пріоритетних напрямків ОНУ. Участь в програмах академічної мобільності забезпечує кращі можливості для

співпраці та обміну студентами і співробітниками ОНУ І. І. Мечникова з провідними європейськими університетами.

Цілі, завдання та загальні правила забезпечення і реалізації права на академічну мобільність визначено у «Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ОНУ імені І. І. Мечникова» яке було розроблено співробітниками ІМО на основі Закону України «Про вищу освіту» і Постанови Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» та затверджене на засіданні Вченої Ради ОНУ у листопаді 2015 р.

У 2015 р. ОНУ І. І. Мечникова продовжував співробітництво в галузі організації академічної мобільності з європейськими університетами в рамках консорціуму WEBB та MID програми Еразмус Мундус. У рамках цих проектів 9 студентів та аспірантів ОНУ пройшли навчання в університетах-партнерах, метою якого було отримання диплому магістра/доктора філософії (ступенева мобільність). Крім того 15 студентів, аспірантів, викладачів та співробітників ОНУ мали можливість навчатися/стажуватися в університетах-партнерах у рамках кредитної мобільності або наукового/професійного стажування. На додаток, у рамках цієї ж програми, професори Павійського університету (Італія) та Варшавського університету (Польща) відвідали ОНУ І. І. Мечникова.

2015 рік – це останній рік існування програми «Еразмус Мундус». Підводячи підсумки програми, можна констатувати, що з 2010 по 2015 рік ОНУ успішно приймав в ній участь, і був в Україні серед ВНЗ-лідерів.

В 2011-2015 роках студенти та викладачі ОНУ І.І.Мечникова одержали 74 гранти програми Еразмус Мундус загальною тривалістю в 42,5 року, за цей же час 15 осіб з ЄС пройшли стажування в ОНУ. Крім того, участь у програмі Еразмус Мундус позитивно вплинула на інтернаціоналізацію освіти в ОНУ І. І. Мечникова, як на якість викладання так і на якість наукових досліджень, адміністративне управління (включаючи керівництво міжнародними програмами), якість кваліфікації та працевлаштування студентів.

У листопаді 2015 року у м. Тбілісі (Грузія) відбулися заключні збори проектів «Еразмус Мундус». На цій зустрічі координатори проектів неодноразово відзначали діяльність ОНУ імені Мечникова за досягнення в плані організації функціонування програми та високий рівень підготовки, який демонстрували стипендіати з ОНУ І. І. Мечникова. Разом з тим, в ОНУ І. І. Мечникова у 2015 році не вдалося досягти значних успіхів у визнанні результатів навчання за програмами академічної мобільності та впровадити на всіх факультетах/інститутах викладання дисциплін англійською мовою.

На зміну «Еразмус Мундус» прийшла нова програма академічної мобільності ЄС «Еразмус+» із загальним обсягом фінансування в 14,7 млрд. євро. Під новою назвою вона об'єднує ряд програм, які існували раніше (Еразмус, Еразмус Мундус, Темпус, і т. д.) в єдину інтегровану програму, яка діятиме до 2020 року. Нова програма має принципові відмінності від попередньої, зокрема, відбувається перехід від багатосторонніх угод між університетами до двосторонніх. У зв'язку з цим, ІМО проводив активну роботу, спрямовану на пошук партнерів та підписання двосторонніх угод. Були проведені численні переговори, результатом яких стало подання 19 спільних заявок, з яких 10 отримали фінансування ЄС. Студенти та співробітники ОНУ І. І. Мечникова отримали можливість навчатися/стажуватися в університетах Іспанії, Італії, Греції, Латвії, Польщі, Фінляндії, Чехії.

Інститут міжнародної освіти успішно впорався з новими викликами «Еразмус+», вдосконаливши організаційну діяльність в області оголошення конкурсу на участь у програмі, прийому заявок, порядку відбору і т.д., забезпечуючи неупередженість і прозорість процесу. За результатами конкурсного відбору «Еразмус+» 16 студентів, аспірантів та викладачів ОНУ І. І. Мечникова у 2015 р. вибороли право навчатися/стажуватися в університетах-партнерах.

У жовтні 2015 р. оголошено черговий конкурс на підписання двосторонніх угод у рамках «Еразмус +» на наступний навчальний рік, у зв'язку з чим ІМО проводив активну роботу, спрямовану на пошук партнерів та підготовку спільних заявок для участі у програмі. Слід зазначити, що, відсутність навчальних курсів англійською мовою, та відсутність каталогу курсів на сайті ОНУ І. І. Мечникова, значно ускладнюють процес перемовин з потенційними партнерами.

Виконавцями науково-дослідної теми № 242 «Удосконалення прийомів та способів навчання іноземців українській (російській) мові в професійних цілях» (д/№ 0113U000604, без цільового фінансування, науковий керівник – к. філол. н., доцент Ареф'єва Н. Г.) і співробітниками кафедри мовної та загально гуманітарної підготовки іноземців Черновалюк І. В., к. філол. н., доцент Книш О. В., к. філол. н., доцент Корнєєва Х. А. к. філол. н., викладач; ст.викл. Сізова Л. В., Садовська М. О., Мазурок І. Л., Гороб'євська Т. І., Мосієнко Л. В., Бикова О. А.

На кафедрі мовної та загально-гуманітарної підготовки іноземців ІМО ОНУ імені І. І. Мечникова у 2015 році підготовлено та надруковано 10 наукових публікацій (за власний рахунок співробітників кафедри).

Результати фундаментальних досліджень та прикладних досліджень і розробок

Методично обґрунтовано та розроблено комплекс вправ з навчання іноземних студентів читанню літератури професійної спрямованості. Запропоновано діалогічні та монологічні тексти та завдання за темами професійно орієнтованого спілкування, що задовольняють комунікативні, професійні й пізнавальні потреби та сприяють розвитку усної та письмової мовної діяльності у професійній сфері. Надано рекомендації з організації навчання іноземних студентів професійному мовленню та розроблено спецкурси з наукового стилю мовлення для різних спеціальностей (науково-дослідна тема №242 «Удосконалення прийомів та способів навчання іноземців українській (російській) мові в професійних цілях» (д/№ 0113U000604), термін виконання: початок – 01.03.2013, закінчення – 31.12.2017; керівник теми – к.філол.н., доц., в.о. завкафедри мовної та загальногуманітарної підготовки іноземців Ареф'єва Н. Г.).

Наукові результати отримані в результаті виконання перехідних науково-дослідних робіт

Науково-дослідна тема «Удосконалення прийомів та способів навчання іноземців українській (російській) мові в професійних цілях» (без цільового фінансування, науковий керівник – к.філол.н., доцент Ареф'єва Н. Г.), третій етап наукового дослідження «Розробка методичних прийомів, які використовуються в сфері наукового спілкування. Систематизація та розширення мовного матеріалу як бази удосконалення професійних знань».

Створено науково обґрунтовану методологію навчання інтенсивному читанню літератури зі спеціальності та розроблено новий варіант вступного курсу з наукового стилю мовлення. Запропоновано засоби інтенсифікації й оптимізації вивчення російської / української мови іноземними студентами-іноземцями економічних спеціальностей за допомогою текстів професійного спрямування як основу для формування навичок усного та писемного мовлення, які, у свою чергу, є складовими комунікативної компетенції. Створено алгоритм навчання написанню побутових та ділових листів та складанню ділової документації. В рамках розробленої концепції створено професійно диференційовані вимоги для іноземних абітурієнтів, за якими проводиться співбесіда. Актуальність та значимість отриманих результатів зумовлена необхідністю розробки інтенсивних методів навчання іноземних студентів українській/російській мовам професійного спрямування з урахуванням вимог Болонського процесу; вельми значимим є з'ясування принципів створення гнучких робочих програм, у яких беруться до уваги конкретні потреби й вимоги іноземних студентів, магістрантів, аспірантів та стажерів, спрямовані на розвиток їхньої комунікативної компетенції.

Методично обґрунтовано та розроблено комплекс вправ з навчання іноземних студентів науковому стилю мовлення на матеріалі аутентичних та адаптованих професійно орієнтованих текстів. Запропоновано тексти наукового стилю та завдання, що задовольняють комунікативні та пізнавальні потреби та сприяють розвитку усної та письмової мовної діяльності у сфері наукового спілкування. Для іноземних студентів, магістрантів, аспірантів та стажерів різних спеціальностей розроблено 12 спецкурсів та складено програми до них. За результатами дослідження надруковано 10 наукових публікацій.

Науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів

Науково-дослідна тема кафедри мовної та загально гуманітарної підготовки іноземців «Удосконалення прийомів та способів навчання іноземців українській (російській) мові в професійних цілях», науковий керівник – к. філол. н., доцент Ареф'єва Н. Г.

У 2015 році завершено третій етап наукового дослідження «Розробка методичних прийомів, які використовуються в сфері наукового спілкування. Систематизація та розширення мовного матеріалу як бази удосконалення професійних знань».

Протягом звітнього періоду створено науково обґрунтовану методологію навчання інтенсивному читанню літератури зі спеціальності та розроблено новий варіант вступного курсу з наукового стилю мовлення. Запропоновано засоби інтенсифікації й оптимізації вивчення російської / української мови іноземними студентами-іноземцями економічних спеціальностей за допомогою текстів професійного

спрямування як основу для формування навичок усного та писемного мовлення, які, у свою чергу, є складовими комунікативної компетенції. Створено алгоритм навчання написанню побутових та ділових листів та складанню ділової документації. В рамках розробленої концепції створено професійно диференційовані вимоги, за якими проводиться співбесіда, для іноземних абітурієнтів, що вступають до магістратури або спеціалітету ОНУ імені І. І. Мечникова; розроблено та подано до друку матеріали для абітурієнтів, що вступають до бакалаврату ОНУ імені І. І. Мечникова.

Актуальність та значимість отриманих результатів полягають у з'ясуванні принципів створення гнучких робочих програм, у яких беруться до уваги конкретні потреби й вимоги іноземних студентів, магістрантів, аспірантів та стажерів; спрямованість на розвиток комунікативної та професійної компетенції іноземців.

Отриманим науковим результатом є розробка інтенсивних методів навчання іноземних студентів українській / російській мовам професійного спрямування з урахуванням вимог Болонського процесу.

РОЗДІЛ IV. АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Проректор – В. І. Серотюк

Зі запланованого у 2015 році відремонтовано дах гуртожитків № 5, № 6, № 8, корпусу УНПЦ, наукової бібліотеки, спортзалу та аудиторій новоаудиторного корпусу, а також спортзалу та аудиторій у прибудові до гуртожитку № 9, проблемної лабораторії – загальною площею 2787 м². Крім того, власними силами, частково відремонтовані дахи типографії, хімічного та фізичного факультетів, обсерваторії, головного корпусу, інституту фізики, ботанічного саду, гуртожитків № 2 і № 1. Засклено 385 м вікон, замінено на склопакети 164 м. У місцях, де встановлено металопластикові вікна та сандвіч-панелі, проведено їхнє налаштування і профілактичний ремонт на герметичність.

Не менш важливим залишався ремонт інженерних мереж, завершено заміну електропроводки в гуртожитку № 4; у гуртожитку № 5 ремонт майже завершено. Повністю замінено систему газопостачання в гуртожитку № 6. Усі системи, елеваторні вузли, центральний тепловий пункт були відремонтовані і видані на гідрравліку, 170 манометрів, 18 теплових лічильників, 9 водомірів пройшли перевірки і встановлені в теплових вузлах. Упродовж року замінено 175 м труб систем опалення різного діаметру, 330 метрів труб холодного і гарячого водопостачання, 70 м каналізаційних труб. В елеваторному вузлі новоаудиторного корпусу встановлено систему клімат-контролю, що дозволяє зекономити до 20% теплоенергії, що потрапляє в будівлю; це близько 180 тисяч гривень в опалювальний сезон. Демонтовано і встановлено 34 прилади системи опалення – з них 20 нових у гуртожитку № 1, проблемній лабораторії, біологічному факультету. У гуртожитку № 5 відновлено стояки системи пожежогасіння.

На сьогодні 90% ламп накаливання замінені на енергозберігаючі. Відремонтовано два вводи силового кабелю на шостий гуртожиток, аудиторний корпус і біологічну станцію, а також відремонтовано додаткові вводи на гуртожитки № 7, 8, головний корпус із заміною автоматів номіналом вище 400 А. Відновлено пошкоджену лінію електропостачання від ТП 21/70 до віварію протяжністю 150 м/п, із заміною 40 ламп світильників зовнішнього освітлення студмістечка в районі 4 і 5 гуртожитків, біологічного факультету, новоаудиторного корпусу та стадіону. Замінено три витяжних вентилятори в гуртожитку № 5 і № 2; відремонтовано спліт системи у серверних головному аудиторного корпусів, проведено профілактику автоматики входних дверей, замінено алюмінієві двері основного входу. Завершено капітальний ремонт жіночого туалету на біолого-географічному факультеті. До 150-річчя ОНУ в головному корпусі відкрито музей історії університету. В цілому на ремонтні роботи за поточним і капітальним ремонтом у 2015 році витрачено 2 192 168 грн.

4.1. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Головний бухгалтер – Л. О. Калініна

Протягом 2015 року Одеський національний університет імені І.І. Мечникова отримував фінансування за чотирма програмами

КПКВ 2201040 – дослідження наукових та науково-технічних розробок, виконання робіт за державними програмами та держзамовленнями, виконання міжнародних НТП і пр. ВНЗ та НУ;

КПКВ 2201150 – підготовка кадрів ВНЗ 1-го та 2-го рівня акредитації;

КПКВ 2201160 – підготовка кадрів ВНЗ 3-го та 4-го рівня акредитації;

КПКВ 221380 – виконання зобов'язань України у сфері міжнародного НТС.

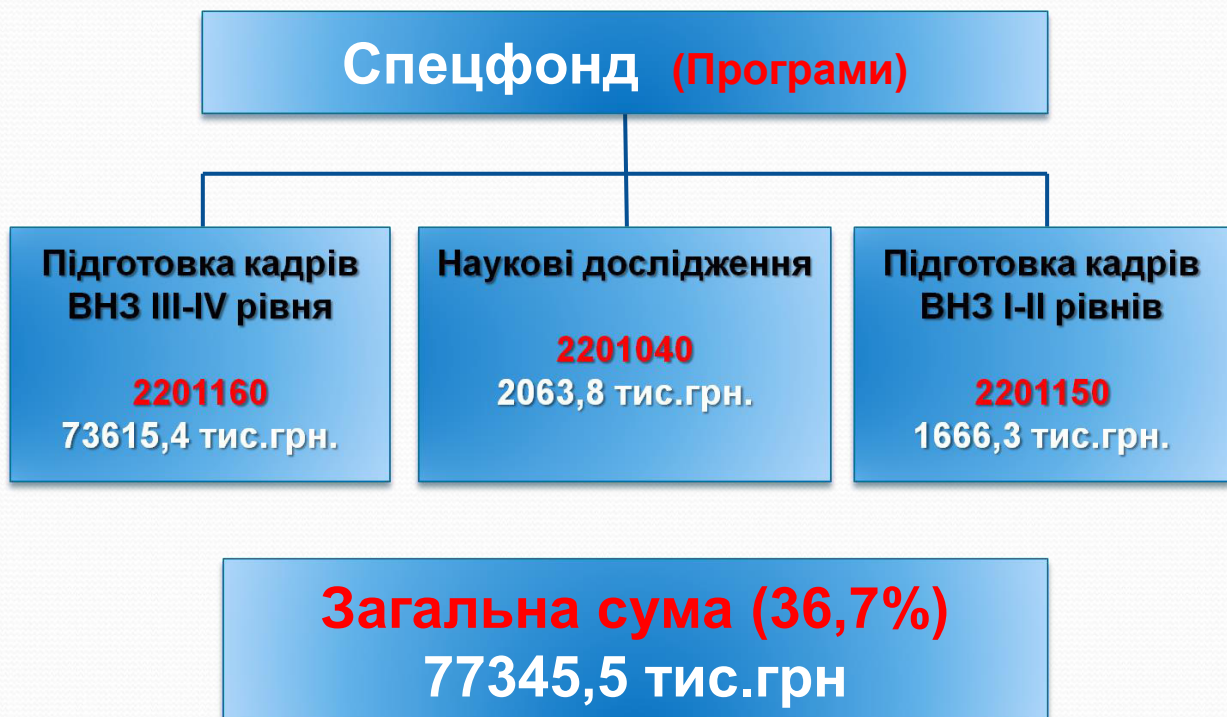
Обсяги бюджетного фінансування та видатків загального та спеціального фонду в розрізі програм та статей викладені в таблицях

Структура доходів ОНУ ім. І.І.Мечникова у 2015 році

Структура доходів ОНУ ім. І.І.Мечникова у 2015 році

Види доходів спеціального фонду

Підготовка кадрів ВНЗ I-II рівня
Програма 2201150 (1666,3 тис.грн)

Надання освітніх
послуг
1666,3 тис.грн.

Види доходів спеціального фонду

Підготовка кадрів ВНЗ III-IV рівня
**Програма 2201160
(73615,4 тис. грн)**

Надання освітніх
послуг
59935,5 тис.грн.

Послуги від іншої
господарчої діяльності
(мешкання в гуртожитках,
жилдомах, база
відпочинку)
10743,2 тис.грн.

Від реалізації майна
324,9 тис.грн.

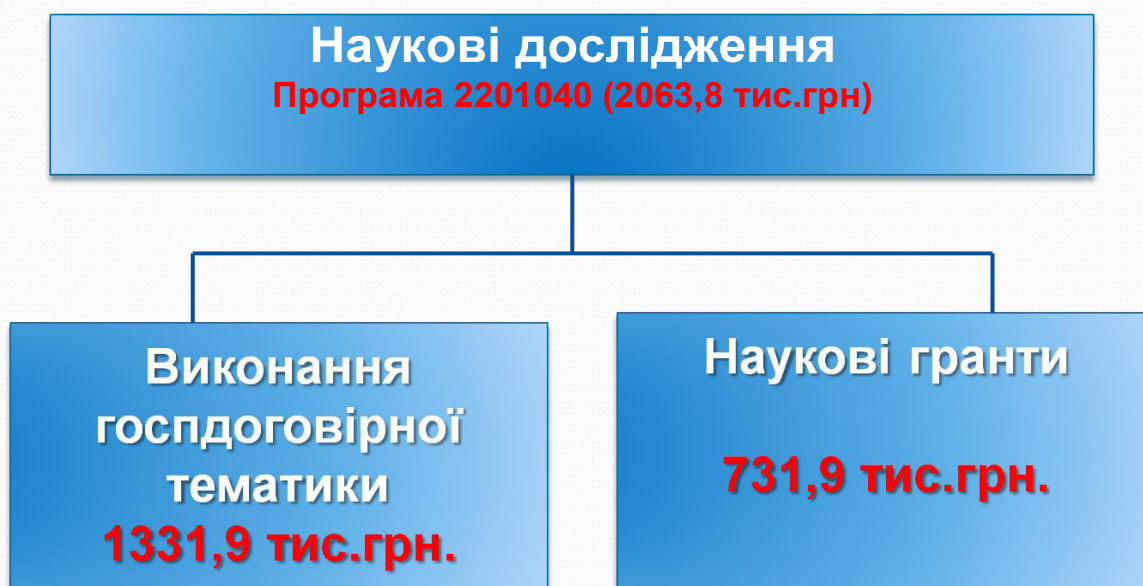
Гранти, дарунки,
благодійні внески
1463,9 тис.грн.

Від оренди
приміщень
420,4 тис.грн.

Фінансування
цільової стипендії
63,3 тис.грн.

Розміщення
вільних коштів на
деPOSITI
664,2 тис.грн.

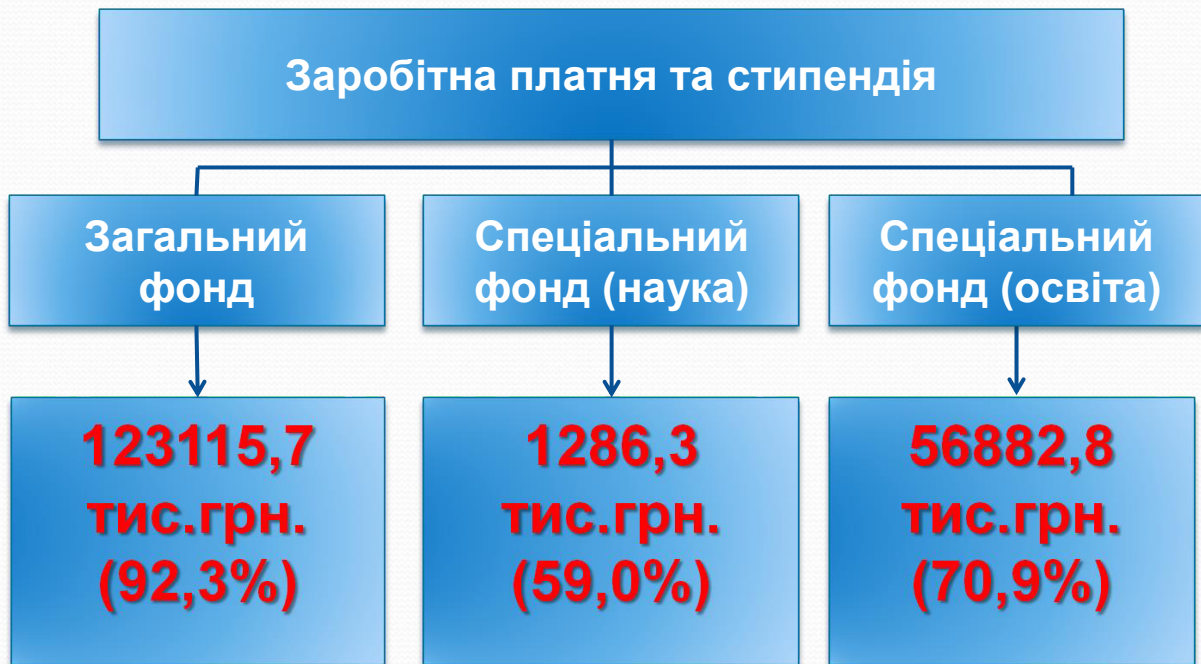
Види доходів спеціального фонду

Структура видатків

Структура видатків

Структура видатків

Структура видатків

Структура видатків

Структура видатків

РОЗДІЛ V. ДІЯЛЬНІСТЬ СТРУКТУР РІЗНОМАНІТНОГО ФОРМАТУ І СПРЯМУВАННЯ

5.1. СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Голова Ради студентського самоврядування – Д. Дьякова

В університеті відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та інших нормативно-правових актів сформована і діє сучасна і досить ефективна система студентського самоврядування, яка стала важливою складовою статутної, зокрема виховної діяльності в університеті, впливовим чинником реалізації принципів академічної автономії та Болонського процесу, розвитку молодіжної ініціативи і самодіяльності, підвищення якості освітніх послуг у цілому. Міністерство освіти і науки України впроваджує курс реформування вищої освіти, що потребує її глибокої системної трансформації з метою збереження її потенціалу та обсягу підготовки фахівців. Позиція заступника міністра Інни Совсун полягає у тому, що активними учасниками процесу реформування освіти мають стати саме органи студентського самоврядування. Отже, завдання Студентської ради ОНУ імені І. І. Мечникова не тільки у тому, щоб брати участь в управлінні ОНУ, але і захищати права та інтереси студентів, які навчаються.

Минуло вже понад півтори роки з того часу як було відновлено Студентську Раду ОНУ імені І. І. Мечникова (діюча голова – Дьякова Дар'я) у новому форматі. Цього року в стінах Університету відбулась масштабна всеукраїнська подія – разом з профкомом студентів та аспірантів було проведено міжнародну науково-практичну конференцію, з нагоди 150-річчя ОНУ. Одним з головних напрямків роботи виступає дослідницька кампанія. 5 червня Студентська рада організувала «круглий стіл» у рамках проекту по боротьбі з хабарництвом. Його було проведено по наслідках організованого Студентською радою анкетування і він був спрямований на розробку єдиного бачення цієї проблеми серед університетської спільноти та розробку шляхів щодо її розв'язання. Подібні заходи, а також профілактична антикорупційна кампанія стали вже традиційними. Одним з подальших заходів заплановано масштабне анкетування з широким колом питань, яке підготовлено за участі науковців-соціологів та побажань адміністрації й має бути здійснене на початку 2016 р. Має бути з'ясована проблематика багатьох сфер як студентського життя так і функціонування університету загалом.

Метою студентського самоврядування є створення умов для самореалізації особистості студентів і формування у них організаторських навичок, лідерських якостей, відповідальності за результат своєї праці тощо. А допомагає цьому університетські «клуби», які розвивають різноманітні здібності студентів і тільки представляють університет на всеукраїнському рівні та міжнародному рівнях (Enactus ОНУ, дебатний клуб «ModusVivendi»). Цього року відроджено рух донорства серед студентів – понад 100 учасників акції здали кров, у рамках проекту «Здай кров – врятуй життя». Також Студентська рада виступила організатором або сприяла проведенню цілої низки імпрез – флешмоби до 150 річчя ОНУ імені І. І. Мечникова, квест для першокурсників, зустрічі, лекції, тренінги, акції і заходи волонтерського руху допомоги АТО, співпраця з лідерами молодіжних організацій міста, участь у закордонних проєктах. До ювілею ОНУ імені І. І. Мечникова Студентська Рада подбала про безкоштовне виділення для 243 студентів квитків на концерти відомих українських гуртів, а 34 студенту подарувала безкоштовні квитки на допрем'єрні покази.

Поза межами університетської діяльності Студентська рада ОНУ активно співпрацює з Національним студентським союзом, завдяки якому наші студенти мають змогу підвищити рівень обізнаності з питань студентського самоврядування, розвинути в собі лідерські якості, духовно зрости, знайти нові знайомства, набути, перейняти та передати досвід представникам інших ВНЗ України. Наприкінці року запроваджено розробку нового Положення про студентське самоврядування в ОНУ імені І. І. Мечникова, яке має бути широко обговорено і прийнято на зібранні студентського загалу.

Разом з тим треба зазначити, що студентське самоврядування в університеті це не лише Студентська рада, але й органи студентського самоврядування у підрозділах, які активно співпрацюють з адміністрацією.

Студентське самоврядування на **ЕПФ** розпочало новий етап свого життя у 2008 р. Тоді було розроблено факультетське Положення про студентське самоврядування, затверджене на засіданні вченої

ради факультету. Для організації належного рівня навчальної дисципліни та з метою підвищення обізнаності студентів разом з адміністрацією було розроблено «Пам'ятку студента ЕПФ», в якій містилась вся необхідна інформація, яка може бути корисною на протязі всього періоду навчання студента. Це витяг з правил внутрішнього навчально-трудоного розпорядку факультету, що включає в себе порядок прийому, перевodu, відрахування та поновлення студентів, основні права та обов'язки студентів ЕПФ, навчальний час та його використання, заохочення за успіхи в навчанні, відповідальність за порушення навчальної дисципліни та телефонний довідник. 1 вересня Пам'ятку вручають кожному студенту ЕПФ. Цього року разом з адміністрацією організовано та проведено такі факультетські заходи як «День Юриста», «День Факультету», «День боротьби зі СНІДом» шляхом роздавання контрацепції і проведенням роз'яснювальних робіт.

На факультеті **РГФ** здійснюється активна співпраця студентського самоврядування, профактиву та адміністрації. Студентський актив бере активну участь в організації дозвілля студентів. Так, у рамках програми «Пізнай свою країну» 86 студентів у січні і серпні відвідали Карпати, 8 студентів Закарпаття (травень), 19 студентів – Національний дендрологічний парк «Софіївка» (жовтень), 63 студенти – м. Львів (листопада). Студентські активісти організували також відвідування Одеського національного академічного театру опери та балету (167 студентів) та Одеського академічного українського музично-драматичного театру імені В.Василька (36 студентів). У грудні студентське профбюро та студентський актив провели благодійну акцію «З дитиною у серці» та зібрали кошти, речі і подарунки, які надали інтернатам Одеської області.

До складу студентського самоврядування на **біологічному факультеті** входять студентська рада і студентський деканат. Були проведені заходи у таких напрямках: 1) захист прав студентів – підтримка студентів факультету при проходженні медогляду в міській поліклініці № 21 і медпункті ОНУ; 2) допомога адміністрації в проведенні Дня відкритих дверей на факультеті, обласної шкільної олімпіади з біології; 3) допомога в організації студентської наукової конференції “Biology in Touch with Life”; 4) проведення святкування Дня Святого Валентина, Хеллоуїну; 5) привітання викладачів та студентів факультету з такими святами як Новий Рік, Різдво, Тетянин День, 8 Березня, проведено «Пошту Св. Валентина» до дня закоханих, вітання на День вчителя, День студента; 6) участь у Всеукраїнських благодійних акціях «З дитиною в серці»; 7) проведення рейтингу громадської активності студентів четвертого курсу, результати якого враховуються при вступі до магістратури; 8) активна допомога органів студентського самоврядування у роботі «Наукового товариства студентів, аспірантів та молодих вчених». До свята Нового року студенти прикрасили хол корпусу та встановили святкову ялинку.

Студентське самоврядування організувало знайомство в академічних групах першого курсу для допомоги в інтеграції нових студентів; брало участь у відборі конкурсантів до концерту присвяченому Дню Студента, організованого Центром культури та адміністрацією ОНУ, які у складі двох чоловік пройшли до Новорічного концерту. В гуртожитку № 7 Студентська рада складається з 13 осіб, до складу якої входили три студенти біологічного факультету. Протягом року відбулось 10 засідань, на яких розглядали план роботи студентської ради, поселення студентів у гуртожиток, правила поведінки студентів у гуртожитку, проблеми з електропостачанням, опалюванням, виховна робота з правопорушниками, конкурс на кращу кімнату, санітарний стан та ін. Співпраця адміністрації біологічного факультету ОНУ зі студентськими радами відбувається при обговоренні кандидатур студентів на іменні стипендії Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, міського голови м. Одеси, іменні стипендії ОНУ, при плануванні різноманітних заходів (спортивних, культмасових, художньої самодіяльності) тощо.

Щороку вдосконалюється система студентського самоврядування на **філологічному факультеті** через що відчувається її позитивний вплив на всіх рівнях життя студентів. Представники Студентської ради беруть участь у визначенні кандидатур на призначення іменних стипендій (стипендії Кабінету Міністрів, Президента України, ректора, імені Т. Г. Шевченка, А. С. Пушкіна, професорів В. В. Фашенка, А. О. Слюсаря, Ю. О. Карпенка). Основними напрямками роботи Студентської ради є навчальна робота зі студентами, науково-дослідна робота студентів, спортивно-масова робота, культурно-масова робота, рекламно-редакційна робота, робота у гуртожитку.

Студентська рада щорічно проводить восени «День першокурсника», взимку – «Слов'янське Різдво», навесні – «День факультету», на які запрошуються декан, завідувачі кафедр, викладачі та відомі випускники факультету. Куратори груп беруть участь у формуванні органів студентського самоврядування: рекомендують кандидатури, надають постійну допомогу в їх роботі. Відмінними рисами студентського самоврядування є багаторівневість та демократизм. На факультеті робиться реальна спроба

на практиці реалізувати концепцію співуправління адміністрації та студентів з питань виховної роботи. Специфікою відзначається студентське самоврядування у гуртожитку, яке носить міжфакультетський характер, оскільки в одному гуртожитку проживають студенти декількох факультетів. У гуртожитку № 4 активно працює студентська рада гуртожитку у складі 9 осіб, які мешкають у гуртожитку і займаються питаннями побуту студентів, організацією спортивних та культурно-масових заходів у гуртожитку.

Студентське самоврядування підтримує конструктивні стосунки з адміністрацією ІСН (Дякова Д., 4 курс відділення соціології, та Зимовець В. 3 курс відділення політології). На рівні кожної академічної групи створені органи студентського самоврядування. Представники студентського самоврядування включені до стипендіальної комісії. Основними напрямками роботи представників студентського самоврядування в інституті є: 1) робота зі студентами з ліквідації академічної заборгованості; 2) спортивно-масова робота; 3) культурно-масова робота; 4) робота у гуртожитках № 6 та № 7; 5) антикорупційна діяльність; 6) організація благодійних ярмарків.

Студентського самоврядування, профспілкова студентська організація ІСН демонструють активну громадську позицію в питаннях формування демократичного мікроклімату в колективі, створення належних умов для навчання, самовдосконалення, змістовного дозвілля, здорового способу життя, сприяють здійсненню в інституті державної молодіжної політики, підтримують різні студентські починання і проекти, здійснюють у межах своєї компетенції захист прав та інтересів студентів тощо, щорічно восени беруть участь в проведенні «Дня першокурсника» та «Дня ІСН», на які запрошуються директор, заступники за відділеннями, завідувачі кафедр, викладачі та випускники інституту різних років. У вересні представники студентського самоврядування та директор провели урочисте вручення студентських квитків першокурсникам.

Систематично загальними зусиллями ведеться робота зі студентами, які мають заборгованості та порушують навчальну дисципліну. Проводяться заходи щодо запобігання корупції в інституті та університеті (опитування, анкетування). За участю студентського самоврядування обговорюються кандидатури студентів, які представляються до іменних стипендій.

Протягом року активувалась робота Студентської Ради ГГФ. Активно функціонує сформований із студентів факультету в кількості 11 осіб оперативний загін в гуртожитку, відповідальний за додержання належного порядку, норм і правил проживання. Підконтрольні ці підрозділи і люди безпосередньо завідувачу гуртожитком № 5 – Дубовому В. Ю. та старшому викладачу кафедри фізичного виховання і спорту А. М. Мустафасєву. Факультет надає систематичну допомогу керівництву гуртожитку в створенні належних умов для проживання студентів та додержання ними норм і правил проживання. Відбувається співпраця з дирекцією студмістечка ОНУ (директор – В. М. Агаєв), який вживає ефективних заходів для підтримки належного порядку і поліпшення умов проживання студентів у гуртожитку. Вже традиційним стало урочисте вручення дипломів та святкування випуску старших курсів.

Роль студентського самоврядування ІІПО відіграють старостати. На засідання старостату запрошуються керівництво та куратори груп. Засідання старостату проводяться щовівторка – там розглядаються актуальні питання студентського життя, дисципліни, заохочення кращих студентів тощо.

Активно працювала Студентська рада **філософського факультету** (голова ради студентка 3 курсу Провозін А.). Деканат та куратори проводять методичну роботу зі студентським активом (обговорення плану роботи студентської ради факультету та ОНУ, організація зустрічі студентського активу з випускниками факультету, кураторами (обмін досвідом). У складі Студентської ради організована прес-служба, метою роботи якої є формування іміджу факультету, привабливого для потенційних абітурієнтів, партнерів, роботодавців. Студентський актив продовжує проект «Клуб кіно». У концепцію проекту входить засвоєння історії та сучасності світового кінематографу. З вересня креативним директором цього Клубу стала студентка 2 курсу А. Мельниченко. Тепер студенти збираються (2-3 рази на місяць) для перегляду та обговорення класики світового кіно. Інформація про це розміщена в соціальній мережі.

Для студентського активу та адміністрації головними критеріями ефективності виховної роботи є: формування в процесі виховання національної свідомості та почуття дієвого патріотизму; високий рівень навчальної, науково-дослідницької та соціальної активності молодих філософів та культурологів; дотримання моральних і естетичних норм в суспільному та особистому житті; відсутність правопорушень; взаємна повага у стосунках викладачів і студентів; активна участь студентів та викладачів у культурно-просвітницькій діяльності; відповідальне ставлення до власного здоров'я та до оточуючого природного середовища.

На **історичному факультеті** існують такі форми самоврядування студентів: Студентська рада (Калініна С.) та наукові студентські товариства. За рік було підготовлено та оновлено матеріали Галереї

наукових нагород студентів та аспірантів, які досягли успіхів у навчанні, науці, беруть активну участь в житті факультету та університету. За ініціативи НЕСТу проведено оновлення експозиції та обладнання в навчально-науковій етнографічній аудиторії кафедри археології та етнології України «Українська Світлиця». Одним з важливих конкретних практичних результатів діяльності археологічного гуртка стало здійснення ремонту в лабораторії історичного факультету силами студентів на спонсорські кошти. За ініціативи та активної участі студентів проведено ремонт однієї з навчальних аудиторій.

На **фізичному факультеті** головою студентського самоврядування є студентка 3 курсу Смолянська Тетяна. Для роботи студентської ради виділений окремий кабінет в приміщенні факультету. Основними напрямками роботи студентської ради є: навчальна робота зі студентами; науково-дослідна робота студентів; спортивно-масова робота; культурно-масова робота; робота у гуртожитку.

Рада студентського самоврядування **хімічного факультету** проводить роботу згідно з планом роботи. Деканат хімічного факультету надає консультаційну та практичну допомогу активу, але не втручається в його діяльність, оскільки студенти є доволі активними, організованими та відповідальними. Студентський актив та інші студенти беруть активну участь у заходах, які проводяться на факультеті на протязі року. Прикладом є участь студентів в профорієнтаційній роботі, яка є вкрай необхідною для майбутнього факультету. Деканатом разом з студентським активом проведена робота по енергозбереженню (герметизація вікон, ремонти дверей) та переобладнанню Великої хімічної аудиторії. Проведена робота зі складання списків іногородніх студентів, яким потрібні місця в гуртожитку в черговому навчальному році. Списки перевірено, узгоджено з комендантами гуртожитків № 1 і 7 та вчасно направлено директору студентського містечка.

Особлива ситуація склалась на факультеті **журналістики, реклами та видавничої справи**. Наприкінці 2014 року студентство, обурене незадовільною організацією освітнього процесу, морально-психологічною атмосферою на факультеті, активно виступило проти тодішнього керівництва факультету, звинувативши його в організації корупційної системи та перевищенні службових повноважень. Активісти звернулись до адміністрації із скаргами з проханням розібратись із протиправними діями на факультеті. Внаслідок чого було створено комісію, а декан факультету О.В. Александров залишив свою посаду за власним бажанням, згодом отримавши догану із занесенням до особистої справи. Новостворений студентський актив - Голова Студентської ради факультету – Анастасія Літвінова та її заступник – Владислав Сташевський були покликані захищати права та інтереси студентства протягом наступного року. З прикрістю треба констатувати, що співпраця студентського активу із адміністрацією факультету та особисто новообраним деканом професором О. А. Івановою до кінця року так і не налагодилась. Члени студентського самоврядування констатують не тільки відсутність суттєвих змін на факультеті, а й посилення адміністративного та морального тиску на студентів, які вказують на негаразди у житті факультету. Хотілось би зазначити, що цей факультет – єдиний підрозділ, адміністрація якого не визнає легітимності виборів деяких представників студентського активу, перешкоджає їхній участі у роботі вченої ради, стипендіальної комісії, що в цілому негативно впливає як на діяльність всіх студентських структур, так і роботу факультету у цілому.

Організаційно-виховна і культурно-масова робота серед студентів **Коледжу** розглядається як система життєдіяльності студентської молоді, яка працює під керівництвом Студентської ради (голова – Алієва С.). Старостати, які виконують роль студентського самоврядування, доглядають за дотриманням навчальної дисципліни студентами ОНУ та про заходи дисциплінарного характеру, що були прийняті до порушників.

Отже, органи студентського самоврядування, студентська організація демонструють активну громадську позицію в питаннях формування демократичного мікроклімату в колективі, створення належних умов для навчання, самовдосконалення, змістовного дозвілля, здорового способу життя, сприяють здійсненню в ОНУ імені І. І. Мечникова державної молодіжної політики, підтримують різні студентські починання і проекти, здійснюють у межах своєї компетенції захист прав та інтересів студентів тощо. Можна відзначити, що багато нових проектів, змін і коригувань щодо освітнього процесу вже здійснено завдяки злагодженому діалогу з адміністрацією університету. Але запорука сильного студентського самоврядування полягає, безперечно, у плідній та наполегливій роботі великої команди активістів. Команда студентського самоврядування ОНУ імені І.І. Мечникова є джерелом формування свідомої думки молоді на шляху до побудови європейського суспільства. Саме вони роблять «революцію» в головах своїх однолітків.

5.2. ПРОФКОМ СТУДЕНТІВ І АСПІРАНТІВ

Голова профкому студентів і аспірантів – В. В. Пенев

Основні напрямки роботи профкому студентів і аспірантів

Чи не найголовнішим напрямком діяльності профспілкового комітету є програма соціального захисту студентів та аспірантів, а саме: контроль за дотриманням законодавства, мається на увазі контроль за своєчасною виплатою стипендій, участь в призначенні соціальних стипендій, нарахуванні матеріальної допомоги. Ці питання вирішуються профспілковим комітетом студентів спільно із адміністрацією університету завдяки соціальному партнерству. Робота у соціальному напрямі будується на наступних основних заходах:

Робота по виявленню, збору документів, обліку і підтримці найбільш соціально незахищених категорій студентів та аспірантів

Станом на січень 2015 року на обліку в профспілковому комітеті знаходиться 94 студентів-сиріт, 115 – напівсиріт, 54 студентів-інвалідів 1-3 груп, 3 – чорнобильці, 12 - студентів-дітей шахтарів; 35 - студенти з малозабезпечених і багатодітних сімей, 28 - студентів та аспірантів з дітьми. На початку року з метою їх ознайомлення зі своїми правами і обов'язками під час навчання, була проведена зустріч з працівниками бухгалтерії, юридичного відділу, студентської соціальної служби. Адже, трапляються випадки, коли через незнання юридичних норм виникають певні колізії.

Всім найбільш соціально незахищеним категоріям студентів та аспірантів регулярно видається матеріальна допомога; виготовляються єдині квитки; за пільговою вартістю виділяються путівки на спортивно-оздоровчу базу відпочинку «Чорноморка»; надається можливість безкоштовного роздруку рефератів, курсових і дипломних робіт; видаються безкоштовні квитки в музеї, театр Опери та балету і ін. театри, кінотеатри, філармонію, дельфінарій, а також запрошення на заходи, що проводяться на рівні університету, міста та країни; організовуються безкоштовні виїзні екскурсії, в рамках проекту «Пізнай свою країну», до Умані, Львова, Вилково, Закарпаття, Карпат, Києва, Асканії-Нова. Студентам-сиротам (за бажанням) було видано на літній період безкоштовні путівки на спортивно-оздоровчу базу відпочинку «Чорноморка». Для студентів та аспірантів з дітьми напередодні Нового року видаються новорічні подарунки. За рахунок коштів фонду соціального захисту студентів в 2015 році було надано матеріальну допомогу 457 студентам та аспірантам, а також матеріально заохочено 117 студентів та аспірантів. Також профком преміював більше 94 студентів, за поданням деканів факультетів, кафебри фізичного виховання, центру культури, які відзначились у навчанні, досягли високих результатів у спортивних змаганнях, здобули нагороди в конкурсах за університет.

Оздоровлення студентів і аспірантів

Профспілковий комітет ініціює та проводить ряд заходів, спрямованих на збереження здоров'я кожного члена профспілки. Реалізація прав студентів ОНУ в сфері охорони здоров'я та медико-соціальної допомоги відбувається на базі міської поліклініки №12 та спортивно-оздоровчої бази відпочинку університету – «Чорноморка». Члени Профкому студентів контролюють проходження медогляду студентами ОНУ на базі міської поліклініки № 12 та студентської поліклініки № 21.

За три місяці 2015 року (червень, липень, серпень) профспілковим комітетом студентів була проведена робота по організації літнього відпочинку студентів. Можливістю отримання пільгових путівок (на 60% нижче повної вартості – на 12 діб) в спортивно-оздоровчу базу відпочинку університету – «Чорноморка» скористались 212 студентів та аспірантів. Слід зазначити, що з 2013 року, завдяки соціальному партнерству із адміністрацією створено Волонтерський центр студентів на базі профкому. Силами студентів та за підтримки адміністрації університету щороку проводяться косметичні ремонти на поверсі, де поселяються студенти та аспіранти. За результатами зимового відпочинку було оздоровлено 447 студентів в Карпатах за піввартості путівки (на 5 діб), а влітку із екскурсією на Говерлу – 155 студентів (на 4 доби).

Щорічний проект Міжфакультетська спартакіада «Студентські ігри», які відбуваються в травні на СОБ Чорноморка. Команди від 13-ти факультетів та інститутів змагаються у 10 видах спорту і не тільки

(з футболу, баскетболу, волейболу, настільного тенісу, перетягування канату, проведення зарядки, у конкурсі «Візитка» та «Що? Де? Коли?», в конкурсі плакатів та підтримці команд).

В рамках програми «Пізнай свою країну» в 2015 році було організовано екскурсійно-пізнавальні поїздки на 1 – 5 днів до Умані, Вилково, Львова, Закарпаття і Карпат для 1453 студентів та аспірантів ОНУ з 30–50% знижкою.

Студентська соціальна служба

В профкомі студентів працює студентська соціальна служба. В рамках її роботи (керівником Одеського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, доктором наук енергоінформаційних технологій Белоус С. М.) щосереди проводяться безкоштовні психологічні тренінги, консультації.

Проведення семінарів соціальної спрямованості

На початку навчального року, в рамках роботи соціальної адаптації студентів першокурсників, було проведено ознайомлення студентів 1-х курсів з основними положеннями “Закону про вищу освіту”, з правами та обов'язками студента, розпорядком роботи університету. Проведено інформаційні заходи щодо правил безпеки життєдіяльності та норм поведінки, зокрема, особлива увага приділялась питанню заборони паління, вживання алкогольних напоїв на території університету та студмістечка.

В рамках проектів «Студентський кінотеатр» та «Молодь за здоровий спосіб життя» в профкомі студентів та гуртожитку № 4 організовано безкоштовний показ соціальних фільмів, з метою підвищення культурних, етичних та моральних цінностей, а також популяризації здорового способу життя серед студентів ОНУ.

З 15 листопада по 1 грудня для всіх першокурсників за підтримки спеціалістів «Клініки, дружньої до молоді» та Одеського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді проводяться семінари з профілактики ВІЛ і наркоманії, алкоголізму і тютюнопаління.

1 грудня проходить традиційна акція, присвячена дню боротьби зі СНІДом, в якій активну участь бере студентство за підтримки «Клініки дружньої до молоді», яка існує на базі міської студентської поліклініки № 21 і працює за принципом трьох «Д»: доступність, добровільність та доброзичливість. Акція проходить в усіх навчальних корпусах з 9:00 до 14:00, де безкоштовно роздається література з інформацією про СНІД та профілактику ВІЛ-інфекцій, а також контрацептиви (більше 5000 штук).

В академічних групах першого курсу проводяться зустрічі із лікарями відповідного профілю, у гуртожитках студмістечка - цикл бесід «Ми обираємо здоровий спосіб життя».

Участь в благодійності

Спільно з профкомом працівників, в рамках благодійної акції з 2011 р. започатковано проект «З дитиною в серці» присвяченій до Дня святого Миколая (19 грудня) з 14.11 по 18.12 щороку здійснюється збір коштів, речей, іграшок, книг і канцелярських товарів для дітей зі шкіл-інтернатів Одеської області із затримкою психічного розвитку та з вадами розумового розвитку.

Інформування студентів і аспірантів

Систематично, протягом навчального року відбувається оновлення інформації про соціально-економічний захист студентів через газету профкому студентів «ПРОФАКТИВ», за допомогою інформаційних стендів, профбюро інститутів і факультетів, офіційного сайту профкому студентів та групи в соціальній інтернет мережі «в контакте»: http://vk.com/profkom_onu, радіо «ГОС ОНУ».

З 2012 р. було реалізовано проект університетське радіо «ГОЛОС ОНУ» трансляція якого відбувається в 2-х навчальних корпусах (діючому і новому) на Французькому бульварі та на філософському факультеті. Цей проект реалізований за кошти університету та профкому студентів завдяки соціальному діалогу між профкомом та адміністрацією університету.

Щорічний випуск інформаційного довідника «Путівник студента» для всіх першокурсників, в якому зібрано інформацію про права та обов'язки студента, основні підрозділи і розпорядок роботи університету та ін.

Культурно-масова та виховна робота

Дбаючи про естетичне виховання студентів, їх культуру міжособистісного спілкування з 2010 року профком студентів започаткував проект конкурс «Міс та Містер Досконалість». Демократичність конкурсу забезпечується інтернет голосуванням, яке відбувається на сайті Профкому. З 2011 року профком студентів з профкомом працівників за підтримки адміністрації університету вперше започаткували проект конкурс на «Кращого студента курсу очима однокурсників» та «Кращого викладача курсу очима студентів». Розроблена спеціальна анкета, за якою проводиться анкетування в анонімній формі, а студента та викладача оцінюють по 11-ти критеріям. З 2011 р. до Міжнародного дня студента відбувається щорічний конкурс кращого студента інституту/факультету за двома номінаціями «Кращий студент – науковий дослідник» та «Кращий студент – громадський діяч», результатом якого є нагородження кращих студентів безкоштовною екскурсійною навчально-пізнавальною поїздкою, в рамках програми «Пізнай свою країну». Кращого студента дослідника визначає адміністрація інституту/факультету, а кращого студента – громадського діяча обирають на спільному засіданні профбюро студентів та студентської ради інституту/факультету.

Щосеместру проходить «Конкурс на кращу кімнату», в якому також задіяні завідувачі гуртожитком, заступники директорів/деканів з виховної роботи та студради. Конкурс на «Кращу кімнату» гуртожитку, який започатковано профкомом, вже п'ятий рік поспіль проводиться щосеместру спільно з адміністрацією студмістечка у гуртожитках № 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9. Участь приймають всі студенти, які мешкають у гуртожитках ОНУ. У кожному гуртожитку визначаються три призові місця. Переможців визначає спеціально створена комісія у складі: голови житлово-побутової комісії профкому студентів; заступника директора/декана з виховної роботи; завідувача гуртожитком та голова студради гуртожитку.

З 2012 р. вперше стартував проект Міжнародна науково-практична конференція «Функціонування громадських організацій у вищих навчальних закладах: стан, проблеми, стратегії розвитку та міжнародна співпраця» завдяки співпраці та підтримці профкому працівників і адміністрації університету, яка вже стала щорічною. З метою обміну досвідом щодо можливостей розвитку роботи з питань соціально-економічного захисту студентської молоді, оздоровлення та відпочинку студентів, пошуку оптимальних методів розв'язання існуючих проблем та способів консолідації зусиль на шляху до демократизації України. В рамках проведення конференції видається збірник тез та статей, примірник якого отримує кожен автор. В рамках роботи профком співпрацює з АПОС України, міськими, обласними і міжнародними молодіжними організаціями, Обласною державною адміністрацією і бере участь в багатьох міських і обласних заходах.

5.3. ПРОФКОМ ПРАЦІВНИКІВ

Голова профкому – кандидат педагогічних наук О. І. Вавілова

Профспілковий комітет, адміністрація університету вважають першочерговим завданням – соціальний захист працюючих, що повною мірою відповідає положенням Колективного договору. Протягом 2015 р., виконуючи умови КД, адміністрація університету, не дивлячись на певні фінансові напруження, зберегла виплату усіх надбавок, передбачених договором у сфері праці. Жодного працівника не відправили у неоплачувані відпустки. Як і завжди 100% здійснювалась виплата на оздоровлення педагогічним працівникам, що передбачено діючим законодавством та 6 посадових окладів при виході на наукову пенсію. У 2015 році працівники університету отримали 141 тис. 400 грн. матеріальної допомоги за рахунок економії фонду заробітної платні. Виконуючи свою частину зобов'язань по КД, профком виплатив спілчанам 165 тис. 371 грн. Профком підтримує молодих вчених, учасників бойових дій, воїнів-інтернаціоналістів, непрацюючих ветеранів. Загальна сума заохочення склала 68 тис. 711 грн. Профком продовжує виплату стипендії імені Л. Х. Калустьяна у розмірі 700 грн. щомісяця, яка призначається комісією по роботі з молодими вченими найбільш талановитим науковцям, які захистили кандидатську дисертацію до 30 років або докторську до 35 років (голова комісії доцент Немерцалов В. В.).

Доброю традицією у взаємодії профкому і адміністрації є підписання угоди про відрахування 0,3% від фонду заробітної платні на культурно-масову та оздоровчо-спортивну роботу. У 2015 р. ця сума склала 134 тис. 364 грн. Ця угода дала можливість більш якісно продовжити оздоровлення працівників і непрацюючих пенсіонерів на ОСБ “Чорноморка”, працівників і їх дітей у санаторіях України. Усього було охоплено різними формами оздоровлення 229 працівників, 74 дитини працюючих. За рахунок профбюджету є можливість надавати дольові путівки до санаторіїв (50% на 50%). Питання оздоровлення працівників є одним із пріоритетних відповідної комісії (голова комісії, зав. кафедрою фізкультури і спорту Казанова О. М.). Профком продовжує організовувати відвідування театрів м. Одеса, екскурсій, туристичних виїздів за межі міста; для дітей і онуків працівників – фестиваль “Наші діти”; для ювілярів – щорічний календар “Чуття єдиної родини”; до 150-річчя університету видано 18 авторських випусків творчих доробок наших працівників у серії “Вони родом із університету”. Профком разом із адміністрацією буде продовжувати взаємодію у всіх напрямках життєдіяльності колективу.

5.4. ВІДДІЛЕННЯ ДОВУЗІВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ

Завідувач – М. В. Пащенко

Факультет довузівської підготовки створено рішенням Вченої Ради університету від 1 грудня 1998 року та наказом по університету за № 32-02 від 16 грудня 1998 року. Рішенням Вченої ради університету від 05.06. 2013 року № 25-02 здійснено перейменування підрозділу у Відділення довузівської підготовки.

Положенням про Відділення підготовка абітурієнтів ведеться за такими напрямками та формами навчання:

- підготовчі курси(ПК) - денне і заочне;
- підготовче відділення(ПВ).- денне.

Передбачено також створення й інших форм та видів організації довузівської підготовки, зокрема курсів, а також консультпунктів на базі шкіл, ліцеїв, коледжів.

Довузівська підготовка забезпечена ліцензією ДАК України.

Штат деканату складає 4 ставки, із них: фахівець першої категорії (1), фахівці (2), ст. лаборанти (1). Завідування відділенням забезпечується доцентом кафедри теорії літератури та компаративістики Пащенко М. В. (Нак. №2198 – 18 від 18.07.13 р.). У цьому складі деканат веде роботу по рекламуванню університетських спеціальностей, здійснює профорієнтаційні заходи, проводить прийом документів, зарахування та випуск слухачів; планує і контролює навчальний процес та методичне забезпечення; формує склад викладачів, контролює ведення ними навчальної роботи, оплату їх праці тощо.

Для організації роботи по методичному забезпеченню і контролю якості навчальної роботи із числа штатних викладачів та співробітників деканату створена постійно діюча методична комісія у складі:

1. Коріновський Аркадій Олександрович – доцент інституту математики, економіки, механіки;
2. Алтоїз Борис Анатолійович – професор фізичного факультету, голова комісії;
3. Подлісецька Ольга Олегівна – доцент філологічного факультету;
4. Мізінкіна Олена Олексіївна – доцент філологічного факультету;
5. Петровський Едуард Петрович – доцент історичного факультету;

Контингент слухачів ВДП в останні три роки формується за рахунок набору на 8,7,6,5,4 і 3-місячні терміни навчання по денній та заочній формі навчання. Набір на курси і відділення здійснюється протягом навчального року і завершується у березні місяці. Останній термін навчання має бути (відповідно Правил прийому) не менше 3 місяців(березень-травень) з обсягом 150 аудиторних год. Фінансування здійснюється за рахунок фізичних та юридичних осіб.

Контингент слухачів складав: у 2012/13 н.р – 333 особи, у 2013/14 н.р. – 300, у 2014/15 н.р. – 256, у 2015/16 (1семестр) – 154 , в тому числі:

Підготовчі курси

	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015
<i>7,5, 6, 5 – міс.</i>	227	194	174
<i>4,3 – міс.</i>	47	15	15
<i>Заочні ПК</i>	7	9	2
<i>ШПО - коледж</i>	---	18	19
<i>Прикладна математика</i>	---	12	10
<i>Херсонський фізико-технічний ліцей</i>	42	41	36
<i>Всього</i>	323	289	256

Підготовче відділення

	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015
<i>Денне</i>	10	11	7
<i>Денне/філії</i>	---	---	---
<i>Всього</i>	10	11	7

Зміни у демографії, відповідно зменшення кількості випускників шкіл, переорієнтація значної частини з них на систему середньої спеціальної освіти, зниження рівня підготовки у середній школі і відповідно зменшення кількості тих, хто бажає чи зможе пройти ЗНО,- все це відчутно вплинуло на негативну динаміку формування контингенту від року до року і протягом навчального періоду (див.: табл.).

	2012/13 1 сем. 2 сем	2013/14 1 сем. 2 сем	2014/15 1 сем. 2 сем	2015/16 1 сем. 2 сем
ПК денні	227 47	182 27	174 15	143
ПК заочні	2 5	6 3	2	4
Коледж (ПК)	---	18	19	
Прикл. матем.(ПК)	---	12	10	
Херсон. ФТЛ(ПК)	- 42	28 13	36	
Всього	229 94	216 73	212 44	147

	2012/13 1 сем. 2 сем	2013/14 1 сем. 2 сем	2014/15 1 сем. 2 сем	2015/16 1 сем. 2 сем
ПВ	12 12	13 13	7 7	7

Деканат здійснює профорієнтаційну та рекламну роботу цілорічно, коригуючи форми і час проведення цих заходів відповідно ситуацій, які складаються на той чи інший момент. Рекламна діяльність здійснюється по каналах радіо («Одеса-мама», «Авторадіо», «Маяк») та на каналах телебачення тощо. До кожного набору на підготовче відділення та курси (а їх було по три потоки щороку) реклама в ефірному часі складала 8-11 год, або 700-900 виходів в ефір. У 2014 році – два заходи: I – у квітні, II – у жовтні. Всього – 4 тижні, по 5 виходів у ефір протягом дня на кожному каналі, кожен вихід – до 30 сек.

У 2015 році реклама здійснювалась у жовтні протягом трьох тижнів, однак із більшим інтервалом, а відтак і меншою кількістю виходів у ефір.

Досить повно використовуються можливості проведення загальноуніверситетських Днів відкритих дверей - двічі на рік, а також в кожному інституті, на факультетах протягом I і II семестрів. При цьому абітурієнтам роздаються флаєри та буклети ВДП. На запрошення районних Центрів зайнятості та з ініціативи інститутів, факультетів щорічно здійснюються виїзди в райони Одеської, Херсонської, Миколаївської, Кіровоградської, Вінницької областей.

Ефективною є профорієнтаційна робота деканату в гуманітарному корпусі, завдяки наочності, розміщеної на рекламних щитах, та консультуванню телефоном. Із цією метою режим роботи деканату відрегульований так, щоб прийом відвідувачів і консультування телефоном здійснювались з 9.00 до 18.00 щоденно, включаючи суботу та неділю.

Доступність деканату ВДП для абітурієнтів, які відвідують інститути та факультети, Приймальну комісію, які розташовані в гуманітарному корпусі та в Шампанському провулку, а також організація навчального процесу слухачів на цих же територіях дають вагомі результати.

Результативності набору сприяє профорієнтаційна робота ВДП у взаємодії з інститутами та факультетами. Особливо продуктивною є координація дій з ІПО, ІМЕМ, фізичним та хімічним факультетами. Внаслідок такої співпраці створюються групи на базі коледжу економіки та соціальної роботи (для 9-10 класів) та ІМЕМ, Херсонського технічного ліцею та Херсонського фізико-технічного ліцею.

Особливістю профорієнтаційної роботи і набору на ВДП в останні роки було використання можливостей інтернетсторінки факультету на сайті університету. Акцент зроблено на ознайомленні абітурієнтів із особливостями навчання та підготовки до зовнішнього незалежного тестування, внутрішнього тестування (для тих, хто має на це право). Використано також ресурс «Експрес-новин», роботу яких забезпечує Інформаційний центр (Гузенко А. Р.). Інформація регулярно оновлюється, що сприяє постійному діалогу між деканатом ВДП і потенційними слухачами. Ведеться робота по розміщенню інформації для абітурієнтів на громадських освітніх порталах.

ВДП не має кафедральної структури, відповідно і викладачів, які б працювали на постійній основі. Викладачі для виконання навчального навантаження на ПВ виділяються кафедрами, де вони і працюють на штатній основі.

На ПК навантаження виконують як штатні викладачі, так і інші співробітники університету, однак усі на умовах погодинної оплати праці; вони зараховуються посеместрово: з жовтня по 31 грудня та з 1 січня по 30 червня.

Викладацький склад ВДП з року в рік є плинним. Більш стабільним він є на ПВ. Протягом останніх трьох років на ВДП(ФДП) працювали достатньо кваліфіковані викладачі, оскільки якісний склад їх досить високий. Вони постійно вдосконалюють свій професійний рівень, набуваючи досвіду роботи та підвищуючи наукову кваліфікацію, тим самим забезпечують високий рівень читання дисциплін, з яких слухачі проходять випробування у формі зовнішнього незалежного оцінювання знань.

Щороку за поданням деканату зараховуються викладачами до 40 осіб, серед них 30 % відсотків викладачів зі ступенями і званнями (табл. №5, додат. до п. 1.5) Це, зокрема, Мізінкіна О. О., Подлісецька О. О., Петровський Е. П., Коріновський А. А., Радіонов Д. Б., Алтоїз Б. А., Тортік М. Й., Борисенко Н. М., Домбровський О. І. та ін.

Критеріями вимог до викладачів були і є знання програм шкільних предметів, володіння сучасними методиками викладання, дотримання навчальної дисципліни, толерантність у спілкуванні зі слухачами. Викладачі, які не дотримувались таких вимог, надалі не зараховувались. Кандидатури на зарахування в основному узгоджуються із директорами, деканами, зав. кафедрами інститутів та факультетів.

Середній вік викладачів ПВ складає: з науковими ступенями та званнями 45 років, без наукового ступеня та звання 30 років, пенсійного віку 60 років.

Якісний склад викладачів ПВ

<i>Рік</i>	<i>Проф.,д.н</i>	<i>Доц.,к.н.</i>	<i>Ст.викл</i>	<i>Викл.</i>	<i>Інші</i>	<i>ВСЬОГО</i>
2012/13	1	5	2	2		10(2 ст.)
2013/14	1	3	2	5		11(2,25)
2014/15	1	5	1	-		7(1,5)
2015/16	-	7	1	-		8(1,5)

Чисельність викладачів ПК за роками складає: у 2012/13 – 44 особи 2013/14 – 42, 2014/15 – 31, у 2015/16 – 31. Частина з них працює на ПК і є штатними працівниками університету. Із числа працюючих на ПК до 32 % викладачів мають учені ступені та звання. Це є запорукою подальшого зміцнення зв'язків ФДП з основними факультетами та інститутами ОНУ (табл.).

Якісний викладачів ПК

<i>Рік</i>	<i>Проф.,д.н</i>	<i>Доц.,к.н.</i>	<i>Ст.викл</i>	<i>Викл.</i>	<i>Інші співробітники</i>	<i>ВСЬОГО</i>
2012/13	-	11	5	16	12	44(9 ст.)
2013/14	-	12	4	14	12	42(9 ст.)
2014/15	-	8	3	5	15	31(7 ст.)
2015/16	-	7	1	-	23	31(7 ст.)

Однак кадровий склад викладачів як на ПВ, так і на ПК характеризується нестабільністю, і це закономірно, бо ж контингент і обсяг навчальної роботи на ВДП є малопрогнозованим, тобто багато в чому залежним від зовнішніх факторів.

Навчальна та навчально-методична робота

Довузівська підготовка на ПВ та ПК ведеться з усіх шкільних предметів, які виносяться на зовнішнє незалежне тестування. Групи в першу чергу формуються за принципом напрямів, на які вступають слухачі, а потім об'єднуються за предметним принципом.

Навчальна робота у системі довузівської підготовки передбачає вирішення наступних завдань:

- більш поглиблену і цілеспрямовану підготовку завдяки засвоєнню програм шкільних дисциплін, які виносяться на зовнішнє незалежне тестування, а також тих, які складають загальний рівень підготовки абітурієнтів для успішного їх навчання у вузі;
- спеціалізовану методику навчання, орієнтовану на проведення вступних випробувань у формі тестів та вимоги щодо рівня знань, критеріїв оцінки;
- аксимально повне забезпечення слухачів навчальною та методичною документацією;
- застосування інтенсивних форм навчальної роботи, в т.ч. за рахунок зменшення наповнюваності в групах до 10-13 осіб;
- психологічна і методична підготовка, спрямована на уникнення слухачами непередбачуваних стресових ситуацій в ході вступних випробувань;
- більш ефективне адаптування до умов навчання у вузі;
- ритмічну навчальну роботу протягом усього циклу підготовки, спрямовану на отримання абітурієнтами знань, вироблення умінь та навичок, що формують упевненість у досягненні кінцевої мети – вступу на 1 курс.

Навчальне навантаження на **ПВ** планується в обсягах виконуваних у попередній рік. Після остаточного формування груп здійснюється уточнення обсягів навчального навантаження (на підставі рапорту зав. відділенням). В минулому навчальному році воно складало від 784 до 800 год. Всього на навчальну роботу в одній групі витрачено 784 годин, або 1 ставка.

В поточному 2015/16 навчальному році на ПВ заплановано навчальне навантаження обсягом 640 год. на групу. Аудиторне навантаження кожного викладача ПВ складає до 220 годин.

Виходячи з концептуальних положень освітньої діяльності планується навчально-виховна та методична робота деканату, навчально-методичної комісії. На основі шкільних програм та програм для вступників в 2013/14 н.р. повністю перероблені робочі програми, розраховані на різні рівні, терміни та обсяги навчальної роботи та завдання, які постали із введенням зовнішнього незалежного оцінювання знань. При потребі в програми постійно вносяться зміни з наступним перезатвердженням, що було зроблено у 2013/14 н.р. при підготовці ліцензійних матеріалів.

Починаючи з 2002 року, систематично здійснюється робота викладачів по підготовці і виданню нових посібників та методичної документації.

Постійно деканатом інтенсифікується також робота викладачів з підготовки навчально-методичної документації, в т.ч. видання її для заочної (дистанційної) форми навчання. Усі методичні матеріали готуються до видання українською мовою.

Успішність слухачів у 2014/15 н.р., аналіз динаміки за останні три роки. Контроль успішності на ПВ здійснюється у формі атестацій (двічі на рік), заліків/іспитів у період зимової, літньої сесій та під-

сумкової атестації. На ПК підводяться підсумки поточного контролю знань, виконуються контрольні заходи, (КР – на заочній формі навчання!), які завершують цикли підготовки і мають виявити результативність навчальної роботи.

Правилами прийому в останні кілька років передбачалось нарахування до 10 балів слухачам, які проходили довузівську підготовку в університеті і брали участь у конкурсі на природничі спеціальності. Для цієї категорії абітурієнтів проводилась підсумкова атестація у формі тестування з трьох предметів: у 2012/13 н.р. слухачів природничих спеціальностей налічувалось 44, з'явилися на тестування і були атестовані 36 осіб, у 2013/14 – контингент склав 79 осіб, атестовано – 74, у 2014/15 – контингент склав 56 осіб, атестовано 48 осіб.

Зокрема, із зарахованих у 2014/15 н.р. на ПВ 13-ти осіб приступили до занять у другому семестрі – 5 слухачів. За наслідками зимової/літньої сесії у 2013/14 н.р. їх успішність складає: абсолютна 90 %, якісна 40 %. Таким чином усі 5 слухачів, які завершили навчання на ПВ, успішно пройшли ЗНО.

4. Наукові дослідження – не здійснюються.

5. Міжнародна діяльність – не передбачена.

Виховна робота

Відділення щороку здійснює комплекс заходів за планом навчально-виховної роботи зі слухачами. Це, зокрема, вкрай необхідна допомога абітурієнтам щодо вибору майбутньої спеціальності, адаптації до умов навчання у ВНЗ, в організації побуту і проживання в гуртожитку, роботи в бібліотеці, у проведенні відпочинку. Цей аспект діяльності деканату і викладачів здійснюється спільно з директорами шкіл, з якими укладені угоди, з дирекцією студмістечка, комендантами гуртожитків та завдяки спілкуванню з батьками. Як і щороку, у 2014/15 н.р. н.р., згідно планів роботи, були проведені екскурсії до Ботсаду (у поєднанні з весняним та осіннім упорядкуванням території), палеонтологічного, зоологічного, геолого-мінералогічного музеїв, бібліотеки, Астрономічної обсерваторії. Для слухачів навчально-виховних комплексів і окремих шкіл, ліцеїв, коледжів проводились ознайомчі екскурсії по університету з відвідуванням занять у групах підготовчих курсів на базі університету.

(За планами роботи провідних викладачів і кураторів).

Розвиток матеріально-технічної бази ВДП

Цей напрямок роботи, зокрема ремонтні роботи, переоснащення аудиторій, кабінетів в минулі роки здійснювались частково, спільно з іншими навчальними підрозділами, оскільки власним аудиторним фондом факультет не володіє. Сьогодні факультет забезпечує належний санітарно-технічний стан аудиторій (які використовуються для ведення занять у суботу та неділю) в корпусі гуманітарних факультетів.

Матеріально-технічне забезпечення обмежується лише 2 комп'ютерами, 1 принтером, 1 ксероксом. Останній придбаний у 2002 році, тому часто виходить із ладу/ Слід замінити ксерокс і 1 процесор комп'ютера, який уже неможливо реанімувати. Для більш ефективного ведення профорієнтаційної роботи необхідне забезпечення мультимедійним комплексом.

Випуск і зарахування слухачів на 1 курс

Показником ефективності навчально-методичної і профорієнтаційної роботи ВДП, звичайно ж, є кількісний показник випуску слухачів з наступним зарахуванням їх до університету. Нижче подаємо дані про підсумки навчання на ПВ та ПК за останні роки:

Підготовче відділення

Рік	Зараховано на ПВ	Успішно пройшли незалежне тестування	Зараховано на 1 курс
2010/11	9	5	4 (95%)
2011/12	4	3	3(95%)
2012/13	12	5	4 (95%)
2013/14	13	10	10(77 %)
2014/15	13 *	5	5(40%)
	2015/16	5*	

- з них 8 слух. відраховані протягом 1 і 11 сем.
- ** станом на 31.12.15.

Підготовчі курси

Рік	випуск	Зараховано на 1 к.
2010/11	205	190(93%)
2011/12	273	252(92%)
2012/13	278	250(90%)
2013/14	289	265 (90%)
2014/15	256	248(95%)
	2015/16	147*

* станом на 31.12.15.

Кількість зарахованих на 1 курс у 2015 році склала – 76% від контингенту слухачів ВДП. Така тенденція прослідковується протягом кількох останніх років, порівняймо дані по ПВ: (2011/12 -3 із 4, у 2012/13 – 4 із 5), у 2014/15 - 5 із 5)

Робота деканату та методичної комісії. Організаційна робота на факультеті здійснюється за планами роботи декана та методичної комісії.

Основні види діяльності:

здійснення заходів по рекламуванню та профорієнтації, виконання планів набору на підготовчє відділення та курси, зокрема денні чи заочні; навчальна, методична робота, забезпечення дисциплін (які читаються) підручниками, посібниками, методрозробками та іншою документацією, в т.ч. матеріалами для проведення поточного та сесійного контролю знань слухачів.

Зокрема протягом 2013/14 року в ході підготовки до ліцензування велась робота по переробці навчальних програм, адаптації їх до потреб і сучасних вимог щодо рівня засвоєння навчальних дисциплін. На черзі в планах ВДП робота по забезпеченню методвказівками та розробками для КР слухачів-заочників, в тому числі з елементами дистанційного навчання.

Підвищення кваліфікації завідувача відділенням. Основна форма підготовки декана – участь у засіданнях Вченої Ради, Ректорату, Вченої ради філологічного факультету, методичних комісій та методологічних семінарів, а також ознайомлення зі змістом і формами організаційної роботи відповідних структур довузівської підготовки у вузах м. Одеси та вузах інших міст України.

Фінансова діяльність. Відділення фінансується за рахунок позабюджетних надходжень. Оплата за навчання на 1 слухача на ПК за останні 3 років відповідно складає:

	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	
Денні					
7,5-міс.	2239	2239	2362		
7-міс.	2156	2156	2200		
6-міс.	2079	2079	2121	2276	
5-міс.	2015	2015	2056	2255.50	
4-міс.	1607	1607	1639	1821	
3-міс.	1207	1207	1232	1382	
Херсон.к ФТЛ 5- міс.	544	615	641	764	
Заочні					
8-міс.	1408	1407	1435	1517	
5-міс.	1057	1057	1078	1157	
3-міс	704	704	719	771	

У 2015/16 н.р. на ПВ вартість навчання складає:

Група 1

Українська мова та література. Журналістика. Російська мова та література. Болгарська мова та література. Англійська мова та література. Німецька мова та література. Французька мова та література. Видавнича справа. Правознавство. Соціологія. Політологія. Міжнародні відносини. Культурологія. Філософія – 4.463 грн.

Група 2

Історія. Біологія. Географія. Геологія. Хімія. Психологія. Фізика. Облік та аудит. Менеджмент. Фінанси та кредит. Міжнародні економічні відносини. Економічні теорії. Математика. Механіка. Прикладна математика. Комп. Інженерія – 4741 грн.

Нижче подається таблиця надходжень коштів за останні 3 роки:

Роки	ПК (сума в грн.)	ПВ (сума в грн.)	Всього (сума в грн.)
2012/13	556.261	41.174	597.435
2013/14	526.966	63.413*	590.379
2014/15	431.355	29.478	460.833

* Прим.: сума по ПВ тут і далі приведена, включаючи разові платежі слухачів за весь навчальний рік.

Надходження коштів в період 2012-2015 н.р. за семестрами (сума в грн.)

	2012/2013		Всього
	1 сем.	2 сем.	
ПК	504 509	94 993	599 442
ПВ	29 057	12 117	41 174
Разом	533 566	107 110	640 616

	2013/2014		Всього
	1 сем.	2 сем.	
ПК	493.734	33.235	526.969
ПВ	63.413	---	63.413
Разом	557.147	33.235	590.382

	2014/2015		Всього
	1 сем.	2 сем.	
ПК	431.355	41.590	472.945
ПВ	29.478	-	29.478
Разом	460.833	41.590	502.423

	2015/2016		
	1 сем.	2 сем.	Всього
ПК	333436,5		
ПВ	27.612	-	27.612
Разом	361.048,5		

Прим.: в т.ч. ПВ – за весь навч. рік

Порівняльні дані контингенту слухачів та фінансових надходжень по кожному структурному підрозділу в обох півріччях за останні 3 роки

2012-13

Підрозділи ФДП ПК/ПВ	01.10.12 – 31.12.12		01.01.13– 31.05.13	
	К-сть слухачів	Суми в грн.	К-сть слухачів	Суми в грн.
ПК Франц. б-р 7.5, 7, 6-міс. 5, 4, 3 -міс.	209	463630	---	---
Заочні ПК(8-міс.) ПК(5-міс.)	2 ---	2816 ---	---	---
ПК Щепкіна,2 7, 6, 5-міс.(денні)	17	38063	---	3171
ПК Щепкіна,2 4,3-міс.(денні)	---	---	3	4021
ПВ	12	29057	5	12117
Заочні 3-місячні	---	---	2	1408
Коледж економіки та соціальної роботи	---	---	---	---
Херсонський фізико-технічний ліцей	---	---	42	22848
Всього по ВДП	240	533566	94	107110

2013-2014

2014-2015

Підрозділи ФДП ПК/ПВ	28.10.13 – 31.12.13		01.01.14 – 31.05.14		01.10.14 – 31.12.14		01.01.15– 31.05.15	
	К-сть слухачі в	Суми в грн.	К-сть слухачів	Сум и в грн.	К-сть слухачів	Сум и в грн.	К-сть слухачі в	Суми в грн.
ПК Франц. б-р 7.5, 7, 6-міс. 5, 4, 3 -міс.	182	404659	182	404659	174	405409	---	---
Заочні ПК(8-міс.)	6	8442	---	---	2	870	---	---
ПК(5-міс.)	---	---	3	3171	---	---	---	---
ПК Щепкіна,2 7, 6, 5-міс.(денні)	---	---	---	---	---	---	---	---
ПК Щепкіна,2 4,3-міс.(денні)	---	---	---	---	---	---	---	---
ПВ	13	63.413	13	63.413	7	29478	---	---
ІМЕМ	---	---	12	8448	---	---	10	7190
Коледж економіки та соціальної роботи	---	---	18	9684	---	---	19	10222
Херсонський фізико-технічний ліцей	28	17 220	28	17 220	36	23 076	---	---
Всього по ВДП	229	493.734	289	550 492	217	460 833	44	41590

У 2013 року на рекламу кошти не виділялись, у 2014 р. на радіорекламу спеціальностей ОНУ за планами Приймальної комісії і відділення довузівської підготовки витрачено – 18900 грн., у 2015 – 8 тис грн..

На оплату праці викладачам у 2012/13 н.р.- 134 тис. грн., 2013/14 н.р. – 113.518 грн., у 2014/15 н.р. – 145 тис.грн. На матеріальне забезпечення, на відрядження, ремонт витрат не було.

Пропозиції щодо підвищення ефективності ведення профорієнтаційної роботи задля виконання плану набору на 1 курс:

- вважати профорієнтаційну роботу важливішим, а відтак і першочерговим видом діяльності в університеті;

- усі заклади середньої освіти Вінницької, Кіровоградської, Херсонської, Миколаївської і особливо Одеської області вважати суб'єктами впливу з боку факультетів, інститутів університету, тим самим закріпити за останніми сфери відповідальності при виконанні плану набору;

- звернути увагу на необхідність покращення рекламних матеріалів (візитівок, буклетів тощо), на презентабельність як цих форм інформації, так і вигляду будівель навчальних корпусів. Підступи до ряду корпусів, їх вхідні внутрішні архітектурні форми мають бути модернізовані, як це зроблено останнім часом на філософському факультеті по вул. Новосельського, 64.

Результативність такої роботи буде забезпечена лише в тому разі, коли зусилля усіх структурних підрозділів будуть спрямовані на те, щоб зорієнтувати абітурієнтів на потребу зарахування, а відтак і навчання в системі довузівської підготовки. Причому звернути увагу на більш ранній вибір учнями майбутньої професії, починаючи з 9-10 класів. В крайньому разі це слід робити в 11 класі – на початку навчального року. Безперечно, що саме ця категорія абітурієнтів буде однозначно спрямована на вступ до університету.

5.5 МУЗЕЇ

5.5.1. МУЗЕЙ КНИГИ

Завідувач – кандидат історичних наук О. В. Полевицькова

Участь у створенні національної бібліографії Українию. Пріоритетним напрямком роботи з книжковими пам'ятками, що запроваджена провідною бібліотечною установою держави – Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського (НБУВ) – є створення національної бібліографії України, репертуару української книги та періодики. У 2015 р. Науковою бібліотекою спільно з історичним факультетом Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, Відділом історії козацтва на півдні України Науково-дослідного інституту козацтва Інституту історії України НАН України було завершено підготовку збірника наукових праць «Історія України в книжкових пам'ятках кінця XVII-XVIII ст.». Робота здійснювалась в межах проекту введення в науковий обіг джерел з історії України, що проводиться Науковою бібліотекою протягом останніх десяти років. Другий розділ збірника містить переклад із французької мови та наукові коментарі уривків голландської газети «Амстердам» 1708 року видання, у яких висвітлюються події під час Північної війни, що відбувалися на території України, та наведені згадки про запорізьких козаків. Комплект газети «Амстердам» за 1701-1762 рр. представлений у фондах Наукової бібліотеки ОНУ. Третій розділ збірника під назвою «Історія України кінця XVII-XVIII ст. у письмових джерелах у фондах Наукової бібліотеки ОНУ», підготовлений зав. сектором Наукової бібліотеки Є. В. Бережок, містить бібліографічний покажчик, що складається з 1202 назв історичних джерел: документальні джерела, нарративні джерела (літописи), джерела особового походження, а також загальні збірники документів та матеріалів.

Опис книжкових пам'яток. Підготовка друкованих каталогів стародруків та історичних колекцій. Результати роботи з інформаційного розкриття важливої частини фонду стародруків бібліотеки відображено у наукових каталогах, зокрема – у каталозі книг з колекції відомого вченого-славіста В. І. Григоровича (1815-1876), що став частиною спільної монографії Наукової бібліотеки та історичного факультету ОНУ «Шукач слов'янських скарбів В. І. Григорович». Книг вийшла друком до 200-річчя з дня народження відомого славіста, одного з фундаторів вітчизняної славістики, першого декана історико-філологічного факультету Новоросійського (Одеського) університету. Монографія «Шукач слов'янських скарбів В. І. Григорович», яка розкриває різні аспекти багатогранної діяльності В. І. Григоровича – філолога, історика, книгознавця, педагога та діяча освіти, складається з трьох розділів. Перший розділ містить відомості про життєвий та науковий шлях вченого (автор – проф. О. Б. Дьомін). Другий розділ присвячений історії формування іменного книжкового фонду професора В. І. Григоровича (автор – М. В. Алексеєнко). Третя частина являє собою каталог книжкового зібрання В. І. Григоровича, до складу якого входять 803 назви у 1081 од., серед яких рідкісні українські, болгарські, румунські, сербські, хорватські, словенські, російські, польські, чеські, грецькі видання та ін. (упорядник каталогу – М. В. Алексеєнко). До зібрання входять видання з філології, етнографії, історії слов'ян, а також рідкісні українські, російські, болгарські, румунські, сербські, хорватські, словенські, чорногорські, чеські, польські, грецькі видання та ін. Серед найбільш цінних екземплярів колекції – «Лексикон славеноросский, и имен толкование...» Памви Беринди (Кутеїн, 1653), «Алфавитарь рекше букварь, словенскими, греческими, римскими письмены учатися хотящим ...» (Москва, 1701) та «Лексикон треязычный, сиречь речений славянских, эллино-греческих и латинских сокровище» Федіра Полікарпова-Орлова (Москва, 1705), «Священні київські печери, або Підземний Київ...» Іоанна Гербінія (Єна, 1675), «Ritual gimski» у перекладі Бартола Кашича (Рим, 1640), протоколи сеймів Речі Посполитої кінця XVIII ст. та ін. Видання «Шукач слов'янських скарбів В. І. Григорович» містить покажчики та ілюстровано оригінальними титульними аркушами примірників з видань книжкового фонду В. І. Григоровича.

На честь святкування 150-річного ювілею Одеського національного університету імені І. І. Мечникова було відкрито нову книжкову серію «Музеї Одеського національного університету імені І. І. Мечникова». У рамках цієї серії був підготовлений каталог-альбом «Шедєври в колекціях університетської бібліотеки: західноєвропейська гравюра XV–XIX століть». У каталозі-альбомі представлені зображення гравюр з колекцій бібліотеки, що були ілюстраціями до видань XV-XIX ст. – від знаменитої інкунабули «Всесвітня хроніка» Г. Шеделя (Нюрнберг, 1493) – найбільш розкішного

видання XV ст., до книг, що були ілюстровані славетним французьким художником Гюставом Доре. Другий розділ знайомить із альбомами гравюр, у якому представлені твори видатних художників різних епох, портрети історичних особистостей середньовіччя й Нового часу, екзотичні пейзажі далеких кутків світу. Третій розділ подає приклади використання гравюр у картах й атласах. Це роботи кращих майстрів різних національних шкіл: голландської, фламандської, італійської, французької, німецької й англійської, виконані в різноманітних техніках: різцевої та пунктирної гравюри, офортів, акватинти, мецо-тинто, літографії та ін. Відібрані книжкові та альбомні гравюри з найцінніших видань XV-XIX ст. університетської бібліотеки проанотовані українською та англійською мовами.

Видавнича діяльність. До святкування 150-річного ювілею Одеського національного університету імені І. І. Мечникова був підготовлений цілий ряд проектів, в яких брали участь співробітники Наукової бібліотеки. Так, для колективної монографії «Одеський національний університет імені І. І. Мечникова: історія та сучасність (1865-2015)» було здійснено роботу над розділами, що розкривають еволюцію ролі Наукової бібліотеки в ході становлення і розвитку Одеського університету. Результати науково-дослідницької роботи за 2015 р. відображені у вже згаданих виданнях та окремих статтях у наукових збірках (всього – 6 статей), у тому числі у виданнях, що з'явилися поза межами України: так, статтю М. В. Алексеєнко «Славистическое книжное собрание профессора Виктора Ивановича Григоровича в библиотеке Одесского университета» було опубліковано у збірнику «В. И. Григорович и развитие славяноведения в России» (Казань : изд-во Казанского ун-та, 2015).

Впродовж 2015 р. співробітники відділу виступили з 10 доповідями на наукових конференціях в університеті та інших наукових установах. Помітною подією в інтелектуальному житті університетських науковців, книгознавців та бібліофілів міста і регіону стало проведення на базі Наукової бібліотеки університету традиційних III Міжнародних книгознавчих читань «Стародруки і рідкісні видання в університетській бібліотеці» (15-17 вересня 2015 р.) за участю фахівців провідних академічних та університетських бібліотек України, Латвії, Білорусі, Росії.

Культурно-просвітницька робота. У 2015 р. співробітники відділу рідкісних книг та рукописів НБ ОНУ провели 57 екскурсій за темами «3 історії європейського та вітчизняного друкарства», «Шедеври книгодрукування у фондах Наукової бібліотеки ОНУ», «Книжкові зібрання родини Воронцових», «Славистичне зібрання В. І. Григоровича (1815-1865): до 200-річчя з дня народження вченого», «Згадуючи Віктора Семеновича Фельдмана (1915-2008)» та «О. Губар – історик, краєзнавець, літератор» за участю 785 відвідувачів (науковців, студентів, школярів, гостей університету та міста тощо). Протягом навчального року на базі Музею регулярно відбувалися заняття студентів історичного, філологічного, факультету романо-германської філології, економіко-правового, філософського та інших факультетів ОНУ, Інституту соціальних наук. У рамках спецкурсів «Вивчення історії Античного Причорномор'я у Новоросійському університеті» для студентів спеціалізації «Історія стародавнього світу та середніх віків» та «Історія культури Європи XVII–I половини XIX ст.» співробітниками відділу рідкісних книг та рукописів проводились заняття з книгознавства.

Обліково-зберігальна робота. У 2015 р. фонд Музею поповнився 167 книгами, виданими в XVII-XIX ст., у тому числі 1 виданням XVII ст., 157 виданнями XVIII ст. Усі вони описані у бібліотечній програмі Absotheque Unicode та частково введені в науковий обіг. У 2015 р. бібліотечно-інформаційна система поповнилась 3485 описами стародруків, рідкісних та періодичних видань.

Збереженню фонду Музею книги Наукової бібліотеки ОНУ, який є об'єктом національного надбання України (договір № Н/7-2005 від 18 липня 2005 року), у 2015 р. сприяли відповідні заходи:

- дезінфекція та обеззараження повітря і бібліотечного обладнання приміщення Музею книги і його книгосховища (використання багатофільтрового УФ бактерицидного знезаражувача Philips TUV-30 W);
- захист рідкісних видань за допомоги спеціальних світлозахисних екранів та спеціального кліматичного обладнання книгосховища (використання ультразвукового зволожувача повітря Boneso 7131, а також системи кондиціонування і вентиляції «Dankim»);
- придбання та використання картонних контейнерів та кальки для зберігання архівних документів і зображувальних матеріалів (гравюр тощо) з метою їх консервації;
- сканування, копіювання та оцифрування матеріалів фонду стародруків та рідкісних видань.

Завдяки спонсорській допомозі у 2015 р. було продовжено роботу з оцифрування раритетних видань бібліотеки для розміщення повнотекстових електронних версій стародруків, рідкісних та цінних видань на офіційному сайті Наукової бібліотеки ОНУ в розділі «Книжкові пам'ятки: повні тексти». У

2015 р. було відскановано 120 од. документів (22563 зображення); 101 од. повнотекстових видань були розміщені в цифровому вигляді в «Електронній повнотекстовій бібліотеці старовинних видань». Всього на сайті бібліотеки на даний момент розміщено для вільного доступу читачів 496 повнотекстових електронних копій стародруків та рідкісних видань.

У зв'язку з подальшим погіршенням стану будівлі бібліотеки (осідання будівлі), потрібне проведення подальших заходів у напрямку створення відповідних умов зберігання фонду стародруків та рідкісних видань, що має статус національного надбання.

5.5.2. ГЕОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ / ПЕТРОГРАФО-МІНЕРОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ

Завідувач – В. П. Усенко

За період 2015 р. співробітниками геологічного музею проводились роботи по наступних напрямках:

Навчальна робота проводилася відповідно до планів проведення занять по базовим геологічним дисциплінам на основі тематичних навчальних експозицій: класи мінералів, типи гірських порід, геохімічні класи мінералів, онтогенія мінералів, фізичні властивості мінералів, кристалографія мінералів, рудні і нерудні корисні копалини, штучні кристали і мінерали.

Просвітницька робота проводилися планові екскурсії для учнів загальноосвітніх шкіл, ліцеїв, шкіл-інтернатів, коледжів міста та області, студентів вищих навчальних закладів м. Одеса, екскурсії для учнів навчальних закладів міст України. Всього в музей завітали 112 людей. Співробітники музею брали участь в проведенні традиційних щорічних конкурсів Малої академії наук на кращу наукову роботу школярів міста і області 19.02.2015 р. Співпраця з медіа-ресурсами міста і надання допомоги в підготовці матеріалів по геології і діяльності геологічного музею.

Профорієнтація. Традиційно музей бере участь в проведенні Дня відкритих дверей, організованих Університетом для старших школярів, проводить для них оглядові екскурсії по музею. У процесі екскурсій співробітники музею розповідають про геологічні науки, історію геології в Університеті, про особливості геологічної професії.

Музейна робота. Основними напрямками музейної роботи в 2015 р. були: оновлення експозицій, поповнення експозицій новими експонатами; оформлення експозицій (заміна етикеток і оновлення пояснювальної інформації до колекцій і зразків); продовження формування комп'ютерної бази даних фондів, визначення, уточнення прив'язок і систематизація зразків; приведення в порядок, оновлення навчальних колекцій для практичних занять студентів; виготовлення в навчальній шліфувальній майстерні шліфів і аншліфів гірських порід для практичних занять по петрографії і літології; проведення реставрації музейних вітрин.

5.5.3. ПАЛЕОНТОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ

Директор – Н. Г. Подошова

На базі Палеонтологічного музею проводяться заняття (в відповідності до учбових планів) для студентів геолого-географічного та історичного факультетів по дисциплінам: а) мікропалеонтологія; б) палеонтологія; в) палеонтологія з основами історичної геології; г) історична геологія і палеонтологія; д) історична геологія; е) геологія і корисні копалини Чорного моря. Палеонтологічний музей проводить підготовку студентів-геологів к учбовим геологічним практикам. Палеонтологічний матеріал, зібраний ними під час практик, доставляється в музей, оброблюється, препарується разом зі студентами і поповнює колекції музею.

Культурно-просвітницька робота. Палеонтологічний музей проводить велику культурно-просвітлювальну роботу серед населення. Протягом року організуються екскурсії для учнів шкіл, ліцеїв, коледжів та професійно-технічних закладів. Наш музей також відвідують студенти одеських вузів, вузів СНГ та іноземні студенти. Два рази на рік Палеонтологічний музей проводить Дні відкритих дверей для випускників шкіл. Музей також знайшов можливість для виділення часу на індивідуальне відвідування музею. Зараз всі бажаючі одесити і гості міста можуть відвідати наш унікальний музей. У цьому році Палеонтологічний музей надав допомогу газеті «Слово» у підборі матеріалу по палеонтологічному музею для статті. (Газета «Слово» №50 от 17.12 2015 р.) Всього за 2015 рік проведено 206 екскурсій. Палеонтологічний музей відвідало 3497 чоловік.

Науково-дослідницька робота. Науковий керівник музею, Янко В. В., є координатором проекту UNESCO-IGU-IGCP 610 «Від Каспію до Середземномор'я зміни навколишнього середовища і людської реакції протягом четвертинного періоду» (2013-1017), котрий виконується 260 учасниками з 70 університетів (у тому числі і ОНУ) із 23 країн. Вона також є науковим керівником держбюджетної теми № 539 «Вивчити процеси формування і просторового розподілу метану у Чорному морі і теоретично обґрунтувати його вплив на еко - та геосистеми басейну», що фінансується Міністерством освіти і науки України. Головна мета проекту: вивчити процеси формування і просторового розподілу природного метану в Чорному морі для теоретичного обґрунтування та прогнозування його впливу на еко - та геосистеми басейну, розробити концепцію та моделі їх асиміляційної ємності, цілісності і стійкості для різних сценаріїв зміни клімату та рівня моря і дати рекомендації для оптимізації використання біологічних ресурсів, техногенного навантаження на морське дно, судноплавства та охоронних заходів у районах поширення метанових викидів.

Під її керівництвом триває обробка польових матеріалів, зібраних під час морських і сухопутних експедицій в рамках вищезгаданих проектів, складання колекцій викопної фауни форамініфер, ostracod, спор, пилку і непилкових паліноморф, в якій беруть активну участь доц. Кравчук Г. О., аспірантка Кондарюк Т. О. студентка 4-го курсу геологічного відділення геолого-географічного факультету І. С. Мудрик.

Аспірантка Кондарюк Т. О. активно працює над дисертацією «Ідентифікація стресових умов сучасного осадконакопичення на шельфі Чорного моря за бентосними форамініферами як основа реконструкції кризового режиму седиментогенезу на межі плейстоцену і голоцену». В основу роботи покладені матеріали міжнародного проекту «WAPCOAST» Water pollution prevention options for coastal zones and tourist areas: Application to the Danube Delta front area, the BLACK SEA ERA.NET - Pilot Joint Call «Networking on Science and Technology in the Black Sea Region. Очікувані результати проекту: 1) розшифровка і кількісна оцінка геохімічних процесів у фронтальній зоні дельти Дунаю і лагун Разелм-сіна, пов'язаних з надходженням органічних речовин у прибережні води і донні відклади з метою з'ясування їх ролі в процесах евтрофікації, 2) створення і перевірка гідродинамічної моделі води і процесів осадконакопичення в прибережних зонах Чорного моря з використанням новітніх методів і технологій дослідження.

Студентка І. С. Мудрик займається споро-пилковим аналізом донних відкладів Чорного моря за проектом «WAPCOAST». В кооперації з проф. Н. П. Герасименко (Київський національний університет імені Т. Г. Шевченка) і проф. Петрою Муді (Геологічна служба Канади) нею проведено порівняння української та канадської методики визначення спор, пилку і непилкових паліноморф. Результати досліджень Т. О. Кондарюк і І. С. Мудрик доповідалися на серії конференцій, в тому числі і міжнародних.

Основні результати досліджень доповідалися на наступних міжнародних конференціях:

1. Third Plenary Conference and Field Trip: «From the Caspian to Mediterranean: Environmental

Change and Human Response during the Quaternary”, Astrakhan (Russia), 22-30 October 2015 – Executive Director V. Yanko.

2. Technical session T138 “From the Caspian to Mediterranean: Environmental Change and Human Response during the Quaternary (IGCP 610)”, Geological Society of America (GSA) Annual Meeting and Exposition, 1–4 November 2015, in Baltimore, Maryland, USA – Convener V. Yanko.

3. Special Session “S 29 - Quaternary Stratigraphy of the Ponto-Caspian region” (IGCP 610), STRATI2015 Congress in Graz, Austria, 19-23 July 2015 – Керівник В. В. Янко.

4. Всеросійська наукова конференція «Марківські читання 2015 року» Актуальні проблеми палеогеографії та стратиграфії плейстоцену, Москва, Росія, 11 червня 2015 р.

5. XXI International Conference on Marine Geology. Moscow, Russia, 16-20 November 2015.

6. Міжнародний геологічний форум «Актуальні проблеми та перспективи розвитку геології: наука й виробництво (Геофорум-2015)», Україна, Одеса, 7-12 вересня 2015 р.

7. VI Всеукраїнська наукова конференція «Проблеми геології фанерозоя України», 24-26 вересня 2015р., м. Львов.

8. VIII Міжнародна наукова конференція «Біорізноманіття і роль тварин в екосистемах» 21-23 грудня 2015 р., м. Дніпропетровськ

У музеї над кандидатськими дисертаціями працюють також аспіранти О. В. Лободська і В. І. Павлов. Разом із співробітниками музею директором Н. Г. Подоплеловой і фахівцем А. Н. Гапоновою, всі аспіранти асистують проф. В. В. Янко під час проведення практичних занять з курсів «Історична геологія з основами палеонтології» та «Геологія і корисні копалини Чорного моря», які читаються в музеї студентам геолого-географічного та історичного факультетів. Заняття проводяться з використанням унікальних колекцій музею та мультимедійної техніки.

5.5.4. ЗООЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ

Завідувач – кандидат біологічних наук В. О. Лобков

Навчально-просвітницька робота: до 150-річного ювілею ОНУ співробітники музею підготували до видання матеріали розділу «Становлення і розвиток зоологічних і біологічних досліджень» в книзі «Одеський національний університет імені І. І. Мечникова: історія та сучасність (1865-2015), а також альбом ілюстрацій з історії біологічного факультету з редакційною підготовкою. Було підготовлено стенд з ілюстраціями до 150-літнього ювілею зоологічного музею. Забезпечувалися учбові заняття в музеї студентів біологічного й геолого-географічного факультетів університету. Забезпечено проведення студентських олімпіад по біології, днів відкритих дверей і відбірних турів Малої Академії наук. В 2015 році співробітники музею провели 209 ознайомлювальних і тематичних екскурсій зі школярами м. Одеси й області, зі студентами навчальних закладів і з відпочиваючих санаторіїв і гостями міста. Усього музей відвідали понад 4 тис. екскурсантів.

Експозиційна та облікова роботи: проведено щорічні профілактичні дезінсекційні роботи в 3 експозиційних залах і фондкових колекціях. Зібрано й препаровано для зберігання 120 черепа ссавців Північного Причорномор'я.

Фондові колекції поповнені 28 вологими препаратами рептилій. Продовжені роботи із систематизації й каталогізації наукової колекції ссавців. Відремонтовано 60 черепів.

Наукова діяльність. Підготовлена к виданню наукова монографія В. О. Лобкова «Внутрішньопопуляційна регуляція чисельності ссавців». За результатами наукових досліджень співробітниками музею в 2015 р. опубліковані 3 статті у матеріалах міжнародних конференцій (Київ, Москва). Співробітники музею брали участь у підготовці до видання 4 випусків наукового журналу Вісті Музейного фонду ім. О. О. Браунера (у складі редколегії).

Господарська та інша діяльність. Співробітниками проведено спеціальні профілактичні роботи з накладення пластирів на згнилі ділянки даху, збирання снігу на горіщі над музеєм. Співробітник музею 3 місяці працював у приймальній комісії.

5.6. ЦЕНТР КУЛЬТУРИ ТА ДОЗВІЛЛЯ СТУДЕНТІВ ТА СПІВРОБІТНИКІВ

Директор – Е. А. Чечельницький

Головною метою центру є проведення виховної та культурно-просвітницької роботи зі студентською молоддю та співробітниками університету, організація їх дозвілля.

Для цього Центр:

- пропонує досягнення у сфері науки, культури, літератури, та мистецтва;
- сприяє розвитку організаційних та творчих здібностей, суспільно-політичної активності та ініціативи, формуванню у молоді високих моральних якостей, естетичного смаку;
- створює умови для організації самодіяльних об'єднань, колективів художньої творчості;
- проводить лекції, тематичні вечори, зустрічі з діячами науки, літератури, мистецтва;
- проводить концерти та вистави, танцювальні вечори, бали, карнавали, турніри КВК, свята «посвячення у студенти», «дні факультетів» та інше.

При Центрі працюють відомі в Україні та за її межами колективи, клуби за інтересами. Зараз працюють більше 20-ти творчих колективів, група солістів різного жанру та 3 клуби за інтересами.

Академічна хорова капела (Народний колектив України)

Це найстаріший творчий колектив університету, який продовжує традиції «Студентського хору при Імператорському Новоросійському Університеті», який був заснований ще наприкінці XIX сторіччя. З 1963 по 2009 року колективом керувала Аліса Серебрі, проф., заслужений діяч мистецтв України, зав. кафедрою хорового диригування ОДМА ім. А. В. Нежданової. З 2009 року капелою керує Юрій Пільчен. Репертуарний діапазон Академічної капели дуже широкий: духовна і стародавня світська музика, класика, українські пісні, що виконуються на найвищому рівні.

Хореографічний колектив народного танцю «Автограф»

Був створений у 1993 році. З 2007 року колективом керує Борщенко Людмила Вікторівна. Колектив бере активну участь у пропаганді народних танців України. Репертуар збудован на фольклорних українських традиціях, а також в його репертуарі багато танців народів світу. Лауреати Міжнародного фестивалю народного мистецтва (перша премія) м. Анталія (Туреччина) 2011 рік. Також у цьому році колектив отримав диплом першого ступеню міжвузівського фестивалю студентської творчості Одеської області. В 2014 році хореографічний ансамбль зайняв перше місце на фестивалі «Дніпроденс» у Дніпропетровську, в 2015 році – отримав перше місце на Всеукраїнському конкурсі у Львові. В ансамблі щороку народжуються нові програми, які дуже подобаються університетській молоді, та глядачам які відвідують концерти ансамблю.

Ансамбль ірландського танцю «Iridans»

Танцювальний колектив «Iridans» був створений у 2001 році студенткою факультету РГФ, а зараз викладачем ОНУ Ю. О. Запорожченко Ансамбль виконує традиційні ірландські танці. З часом на базі цього колективу була створена ціла танцювальна школа, в який є дитяча група. Зараз ця школа є однією з ліпших професійних шкіл в Україні з традиційного ірландського степу. «Iridans» є членом Всесвітньої асоціації ірландського танцю W.I.D.A. Неодноразово «Iridans» був організатором змагань з ірландських танців в Одесі, а 13 лютого 2010 року став переможцем Першого Східноєвропейського чемпіонату, в якому приймали участь школи з Росії, Белорусі та України. Восени 2012 р. став переможцем Першого Східноєвропейського чемпіонату м. Київ, також у 2010 році отримав диплом Першої ступені студентської творчості Одеської області. Гран-прі фестивалю ірландського танцю «Дружба» в м. Васлуй (Румунія). Організатори та учасники відкритого чемпіонату Одеси з ірландських танців. Перше місце на чемпіонаті Європи у м. Берлін (Германія) у квітні 2011 року. Чемпіонат Східної Європи в м.Києві. В 2015 році колектив «Іріданс» зайняв призові місця на Чемпіонаті Києва, Чемпіонаті Львова та Чемпіонаті Європи та Світу у Дюссельдорфі. Щороку колектив «Іріданс» приймає участь у міжнародних конкурсах та фестивалях.

Студія сучасного танцю Олександра Останіна

Керівник випускник факультету ЕПФ Олександр Останін: двічі чемпіон світу зі степу (2010, 2014 рр., м. Різа, Німеччина), переможець всеукраїнського телевізійного шоу телеканалу СТБ «Танцюють Всі», отримав звання «Кращій танцюрист України» (2009 р.).

House of Tap

Керівник – Сергій Остапенко (випускник і викладач філологічного факультету ОНУ, двічі чемпіон світу зі степу).

Група фолк музики «Odessa Klezmer Band»

Цей музичний колектив народився у 1993 році у надрах незалежного творчого об'єднання музикантів, художників і поетів Центру культури ОНУ «Білий звук». Керівниками цього ансамблю з першого дня існування є Юлія Лукіяненко і Мірослав Поліщук. «Odessa Klezmer Band» працює у напрямку фольклорної музики. Ансамбль створює музичні обробки не тільки мелодій народів, що історично населяли наше місто, але і таких екзотичних, навіть дивних, як кельти. З 2010 року вони стали дипломантами фестивалів «Одесса Клейзмер Фест», «LvivKlezfest», «Харьков Клейзмер Фест».

Група фолк музики «MediTerra»

Керівник – Мирослав Поліщук. Колектив працює з 2010 року. Виконує західноєвропейську фольклорну музику.

Клуб інтелектуальних ігор ОНУ

Керівники – Олександр Шатух, Микола Пручковський. Тренування і ігри проходять кожні середу та неділю в аудиторіях гуманітарного корпусу ОНУ.

Вокальна студія

Керівник – Лунга Юлія Олегівна (випускниця Одеської консерваторії). У вокальній студії займаються більше 20-ти студентів університету, багато з яких стали лауреатами багатьох конкурсів та телевізійних проєктів. В 2015 році був створений вокальний колектив «Голоси», який співає в університеті та їх запрошуюють до виступів на багатьох міських та інших акціях.

КВК

Письмиченко Вікторія Юр'євна – керівник, художній керівник ЦКД ОНУ. Клуб продовжує КВК'авські традиції університету (Джентльмени ОНУ, Нова Реальність та інші). З 2014 року продовжуються Відкриті чемпіонати ОНУ з КВК. Переможцем стала команда КВК з ІМЕМ «Не по Фрейду».

Вокально-інструментальні ансамблі

Керівник – Анатолій Українцев. Більшість учасників колективів – студенти нашого університету. Кожного року наші колективи приймають участь у міських та всеукраїнських фестивалях.

Крім вище названих, існує ще 13 факультетських творчих колективів.

В 2015 році Одеському національному університету виповнилося 150 років. Центр культури для цього направив усі свої зусилля на гідне проведення всіх святкових заходів з цієї події.

З цієї нагоди Центром культури було провів огляд-конкурс серед інститутів та факультетів ОНУ, великий концерт на вул. Дерибасівській для жителів міста, велике святкування на урочистому зборі трудового колективу з нагоди 150-річчя нашого університету в Одеському національному академічному театрі опери та балету

5.7. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ І СПОРТИВНА ПІДГОТОВКА

Завідувач кафедри – О. М. Казанова

Складовою частиною загальної культури суспільства – є фізична культура. Фізична культура – це природний місток до збереження здоров'я, а також підґрунтя до виховання майбутніх Олімпійських чемпіонів. Ще у IV ст. до н.е. ходьба як засіб збереження здоров'я була внесена у медичні трактати, а Діоклес рекомендував перед сходом сонця виконувати прогулянку на 1-2 км. У Стародавній Греції, де зародилися Олімпійські ігри, народився і вислів: «Якщо хочеш бути сильним – бігай! Якщо хочеш бути красивим – бігай! Якщо хочеш бути розумним – бігай!». Усім відомі вислови: – «Рух – це життя» (Арістотель). – «Гімнастика, фізичні вправи, ходьба повинні міцно увійти у повсякденний побут кожного, хто прагне зберегти працездатність, здоров'я, повноцінне й радісне життя» (Гіппократ). – «Фізичні вправи можуть замінити безліч ліків, але жодні ліки в світі не можуть замінити фізичні вправи» (Анджело Моссо). На жаль, на сьогоднішній день, коли наша країна, як ніколи, потребує фізично підготовленої учнівської, студентської та допризовної молоді, здібної до творчої праці і захисту Батьківщини, існує реальна загроза знищення системи фізичного виховання, багаторічних напрацювань вчених.

Кількість викладачів на кафедрі усього 15,05 штатних одиниць, а саме: 1 – доцент, 1 – кандидат наук, 3 – майстра спорту міжнародного класу, 4 майстра спорту СРСР, 2 – майстра спорту України, 14 – кандидатів у майстри спорту. Кількість студентів, що займаються фізичним вихованням 4762 студ. Віднесені за станом здоров'я до спеціальної медичної групи 1117 студ. ЛФК звільнені від фізичних навантажень 97 студ.

На кафедрі фізичного виховання та спорту доценти Адєєва О. В. та Казанова О. М. розробили програму курсу фізичного виховання для студентів звільнених від фізичних навантажень.

I курс – Тема: «Загальна модель здоров'я людини».

II курс – Тема: «Здоровий спосіб життя»

III курс – Тема: «Фізичне виховання як засіб лікування та корекції захворювань студентів»

IV курс – Тема: «Підготовка майбутніх фахівців до здоров'я зберігаючої діяльності»

На кафедрі заняття з фізичного виховання проводиться в 3-ох відділеннях: основне, спеціальне, спортивне. Студенти отримують теоретичні та практичні навички, а також виконують нормативи з фізичної підготовки, а в кінці навчального року складають залікові вимоги. У 36 групах спортивного удосконалення займаються спортом 615 осіб.

На кафедрі працює науковий гурток під керівництвом викладачів кафедри, в якому беруть участь студенти усіх факультетів ОНУ. Кожного року на базі кафедри проходять науково практичні конференції:

- « Фізичне виховання в здоровому способі життя студентів», де виступили 14 студентів.

- « Формування навичок здорового способу життя у студентів ОНУ», де брали участь 26 студентів, 1 –доцент кандидат педагогічних наук, 6 – старших викладачів.

- «Актуальні питання щодо підтримки й зміцнення стану здоров'я майбутніх фахівців» 18-19 грудня 2014р. – м. Одеса. (взяли участь 14 студентів, 11 викладачів).

- «Використання засобів фізичної культури для підготовки студентів до майбутньої професійної діяльності.»(заплановано, грудень 2015).

Участь у науково-практичних конференціях викладачів кафедри фізичного виховання та спорту. Конференції:

1. Щодо удосконалення процесу фізичного виховання у Вищих навчальних закладах освіти / Адєєва О. В.: зб. наук. праць за матеріалами Всеукраїнської наук. – практ. конф. з між нар. участю. [“Науковий діалог «Схід – Захід»], (Кам'янець-Подільський, 10 лип.2013р.) – Дніпропетровськ: «Інновація», 2013. – с.5-7.

2. Здоровий спосіб життя студентів як складова їхньої особистої та загальної культури / Волошина В.В.: зб. наук. праць за матеріалом Третьої Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю. [Актуальні проблеми соціально – гуманітарних наук], (м. Дніпропетровськ, 20 грудня 2013р.) – с. 23-26.

3. Самостійна робота як ефективний засіб залучення студентів до здоров'язберігаючої діяльності /О. М.Казанова, О. В.Адєєва: Міжрегіональна науково практична конференція. (м. Дніпропетровськ, 24 грудня 2013р.)

4. Здоровий спосіб життя в підготовці сучасного вчителя: зб. наук. праць за матеріалами Третьої Всеукр. наук. конф. з між нар. участю. [«Досягнення соціально-гуманітарних наук в сучасній Україні»], (Сімферополь, 26 квітня 2013р.) – Дніпропетровськ: «Іновація», 2013. - с.126-129.

5. Щодо удосконалення процесу фізичного виховання у Вищих навчальних закладах освіти / Адєєва О.В.: зб. наук. праць за матеріалами Всеукраїнської наук. – практ. конф. з між нар. участю. [«Науковий діалог «Схід – Захід»], (Кам'янець-Подільський, 10 лип.2013р.) – Дніпропетровськ: «Іновація», 2013. – с.5-7.

Фахові видання

1. Підготовка вчителів початкової школи до валеологічного виховання учнів / О. В. Адєєва// Вісник Прикарпатського університету (Педагогіка), 2012-Випуск XLIII – XLIVЮ - с. 27-30.

2. Самостійна робота майбутніх учителів, як фактор оптимізації й удосконалення їхньої підготовки до здоров'я зберігаючої діяльності / О. В. Адєєва // Наука і освіта.-2012.-№7/ CVVIII.-С.6-10.

2. Проблеми здоров'язберігаючого навчання студентів у Вищій школі/ О. В. Адєєва// Науковий вісник Південноукраїнського національного університету імені К. Д. Ушинського (збірник наукових праць), 2012-№ 11-12-с.89-93.

3. Аксіологічний аспект підготовки майбутніх учителів до здорового способу життя / О. В. Адєєва// Наука і освіта.-2013.

4. Проблеми організації фізичного виховання молоді в умовах Вищої освіти: / Адєєва О. В. // Науковий вісник (зб.наук.праць за матеріалами південно українського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського). – № 1-2- м. Одеса, 2014 р. С. 110–115.

5. Зміни функціонального стану організму під дією тренувальних навантажень у боксі / С. Кіпріч, А. Мустафасєв // Спортивна наука України – № 3 – (61) С. 30-36

Методичні видання.

1. Модульно блочне навчання. Фізичне виховання I – II курсів (Методичні вказівки) / О. В. Адєєва, О. М. Казанова //

2. Методика навчання видам легкої атлетики / Г. О. Єфімов, О. Г. Коханець, В. І. Соколов //.

Щорічно кафедра проводить:

1. Спартакіаду серед курсів, факультетів з 5 видів програми (футбол, баскетбол, шахи, н/теніс, бадмінтон).

2. Першість факультетів і інститутів з 15 видів програми (футбол (ч.), фут зал (ж.), волейбол (ч.,ж.), баскетбол, бокс, л/атлетика, настільний теніс, гандбол, х/гімнастика, шахи, бадмінтон, теніс, карате, пляжний волейбол.

У змаганнях обласної Спартакіади ВУЗів м.Одеси, прийняли участь близько 600 студентів ОНУ.

З 28 видів програми, у 14 видах, команда ОНУ була чемпіонами або призерами змагань.

В першості ВУЗів м. Одеси з 28 видів програми, де брали участь 19 ВУЗів м. Одеси, ОНУ зайняв: 2014 – 5м.

Студенти спортсмени ОНУ щорічно проводять агітаційну роботу, де приймають участь в святах: «День першокурсника ОНУ», дні факультетів і інститутів (по графіку), проведення Спартакіади м. Одеси серед всіх верств населення (збірних команд районів), а також в спортивних турнірах:

1. Відкрита першість Іст.факу з міні футболу – головні судді турніру, доц. Вінцковський Т. І.

2. Участь збірної ОНУ з футболу (викладачів) в турнірі пам'яті ім. В. В. Лобановського.

3. Футбольний турнір пам'яті О. Ф. Попичка з 15.08.08р.

4. «Студентські спортивні ігри» збірних команд факультетів, інститутів на спортивній базі «Чорноморка» травень 2014 року.

Кафедра фізичного виховання проводить спортивно масову роботу з професорсько – викладацьким складом.

24.04.2015 р. пройшло спортивне свято « День здоров'я» серед співробітників і студентів, з таких видів змагань: волейбол, міні футбол, шахи, настільний теніс. В змаганнях прийняло 12 факультетів , всього 126 учасників з них 18 викладачів. Наприкінці травня, відбулося студентське спортивне свято, в якому брали участь студенти всіх факультетів. Студенти ОНУ, у складі збірних команд України, приймали участь у міжнародних змаганнях високого рівня, чемпіонатах Європи, Всесвітньої Універсіади, Першості Світу.

5.8. ВІДДІЛ (БЮРО) СПРИЯННЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЮ ВИПУСКНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ

Завідувач – О. І. Бойко

Підрозділ функціонує вже п'ять років. Він був створений для сприяння працевлаштуванню випускників університету. Щорічно закінчують навчання і отримують дипломи спеціалістів та магістрів до тисячі студентів університету, а близько 800 з них навчалися за державні кошти. Отже, питання їх працевлаштування, незалежно від форми навчання, є одним із важливих напрямків у роботі навчального закладу.

Оскільки з травня 2015 року змінилися підходи на державному рівні щодо вирішення питання працевлаштування випускників, то на сьогодні основною задачею в роботі підрозділу є цільова конкретна допомога у пошуку роботи випускникам, які цього потребують. Випускники тепер не зобов'язані працювати за направленням після закінчення вузу не менше трьох років. Ці підходи несуть на собі як позитивний, так і негативний характер, оскільки, направити випускника за запитами роботодавців не завжди вдається. Випускники не бажають влаштовуватись на низькооплачувану роботу. А це, насамперед, стосується вакансій у навчально-виховних закладах, оскільки на сьогоднішній день є попит на фахівців педагогічного напрямку. До загальноосвітніх шкіл в минулому році пішли працювати менше на 60-70% випускників у порівнянні з минулими роками. І одноразову матеріальну допомогу отримали лише 17 випускників. Вакансій для працевлаштування у навчальних закладах стало значно більше. Така тенденція може привести до нестачі фахівців педагогічних спеціальностей не лише у навчальних закладах області, а й міста Одеси. Отже, випускники різних спеціальностей, не лише педагогічних, знаходяться у пошуку роботи з досить високою заробітною платою. Але, на жаль, робота, яка оплачується високо вимагає від пошукача і певного досвіду. Працівники відділу постійно інформують студентів щодо можливостей їх працевлаштування та кар'єри, а також ведеться постійний пошук роботодавців, які можуть надати перше робоче місце випускникам.

Налагоджені ділові стосунки з багатьма представниками компаній, фірм, місцевими органами виконавчої влади, міською та обласною службами зайнятості населення, підприємствами, установами та організаціями, які надають робочі місця для випускників за спеціальностями, які вони отримують в університеті. Підтримується тісний контакт з деякими випускниками університету, які теж надають вакантні посади для працевлаштування. Система зворотного зв'язку між випускниками та університетом щодо їх працевлаштування, що запроваджена ще в 2012 році, на жаль, зараз не спрацьовує. Випускники після отримання диплому влаштовуються на роботу без запитів та направлень, а тому надавати інформацію про своє працевлаштування не бажають. Конкретно така інформація є на тих випускників, які працюють у загальноосвітніх закладах. Майже кожного місяця проходять презентації тих чи інших компаній. Часто проходять презентації роботодавців перед студентами різних спеціальностей з метою організації практики, стажування та їх подальшого працевлаштування. Важливим є питання попиту роботодавцями тих чи інших фахівців університету. З цією метою проводиться моніторинг працевлаштування випускників у організації, установи, підприємства, який допомагає зорієнтувати випускників щодо пошуку роботодавців. Щорічно оновлюється також база даних на студентів, які хочуть працевлаштуватись під час навчання і випускників, які закінчують навчання.

Університет підтримує тісний зв'язок з департаментом освіти та науки обласної держадміністрації, міськради та управліннями освіти області, а також з деякими управліннями освіти південного регіону. Департаментами надаються запити на випускників університету, які закінчують навчання за педагогічними спеціальностями. Але, щорічно число випускників, які згодились працювати у середніх навчальних закладах та професійно-технічних закладах знижується, що пов'язане з низьким рівнем заробітної плати по цим категоріям. Причому, навіть випускники, які навчалися за цільовим направленням, не бажають повертатися до своїх місць. З цим пов'язане і значне зниження тих випускників, які побажали отримувати матеріальну допомогу у розмірі 5 посадових окладів

У підрозділі приділяється велика увага співпраці з потенційними роботодавцями. Створений і постійно накопичується банк таких роботодавців, причому це роботодавці і Одеського регіону, але й всієї України. Так як відділ співпрацює з міським центром зайнятості, то є постійний зв'язок з роботодавцями міста. Всього станом на лютий 2016 року у базі даних до 160 роботодавців. Співробітники центру зайнятості – постійні учасники ярмарку вакансій. За умови звернень потенційних роботодавців,

надається допомога їм у підборі персоналу з числа студентів та випускників університету. Постійно вивчається динаміка попиту на відповідних фахівців на ринку праці з метою поповнення банку даних потенційних роботодавців. Особливо допомагає в роботі з випускниками функціонування офіційного сайту підрозділу (www.depwork.onu.edu.ua), де висвітлюється повна інформація про відділ, є безпосередньо сторінки для роботодавців для оновлення наявних вакансій та сторінки для студентів, які шукають роботу. Відвідуваність сайту дуже висока і становить в середньому більше 2000 на місяць. В цілому, за неповних п'ять років сайт відвідали майже 117 тисяч осіб. Крім того, постійно йде висвітлення подій про роботу підрозділу на сторінках газети університету «Одеський університет».

Роботодавці мають змогу постійно надавати інформацію про наявні вакансії безпосередньо на сайт. І тому, випускники інформовані про такі вакансії відразу. Крім наявності вакансій надається інформація щодо нових проектів від роботодавців, є посилання на всі сайти, де можна шукати роботу. Для зацікавлених випускників на сайті розміщена інформація про вакансії у закладах освіти Одеського регіону.

На сьогодні підтримується постійний зв'язок з колегами вузів міст Донецька, Харкова, Києва, Львова, Івано-Франківська, Тернополя, Миколаєва, Херсона, Одеси, що також допомагає проводити пошук роботи для випускників не лише у Одеському регіоні, але й за його межами. Дуже важливим є постійний зв'язок з великими компаніями, які пропонують студентам стажування та вакантні місця після закінчення навчання. При взаємодії з такими роботодавцями часто вирішуються питання організації практики студентів на цих підприємствах, установах та організаціях, а надалі роботодавець кращим практикантам пропонує робочі місця після закінчення вузу. Однією з ефективних форм роботи підрозділу є організація і проведення Ярмарок кар'єри, ярмарок вакансій. Традиційним стало проведення таких ярмарок восени та навесні. Їх учасниками є роботодавці міста, а також з інших регіонів. На ярмарку випускники та студенти мають можливість ознайомитись з вакансіями, як для студентів, так і для випускників. Вся інформація про ярмарок висвітлюється на сайті підрозділу. Питання працевлаштування випускників знаходиться на постійному контролі ректорату та Вченої ради.

З жовтня 2012 року було запроваджено у навчальний процес викладання факультативно у 9 (11) семестрі дисципліни «Чинники успішного працевлаштування випускників» для магістрів та спеціалістів усіх спеціальностей денної форми навчання. В 2014-2015 навчальному році у зв'язку з ущільненням навчального процесу, викладання курсу зменшено до 4 годин. Такі заняття допомагають майбутнім випускникам у засвоєнні методів збору та аналізу інформації щодо пошуку роботи, орієнтації в конкретних ситуаціях на реальному ринку праці, набутті навичок написання резюме, участі у співбесіді з роботодавцями. У 2015-2016 навчальному році планується продовжити практику проведення таких занять. В умовах ускладнення ситуації на ринку праці та з метою узгодження в діяльності вузу та потенційних роботодавців в університеті було створено Координаційну раду, яка складається з представників навчальних підрозділів ОНУ І. І. Мечникова. Члени Координаційної ради беруть активну участь у проведенні масових заходів для випускників. Працівники відділу проводять також роботу з питань профорієнтації серед майбутніх абітурієнтів. Це стосується проведення спільних заходів з центром зайнятості у загальноосвітніх закладах міста і області.

5.9. ВИДАВНИЦТВО ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Директор – Н. Г. Юргелайтіс

У 2015 р. видавництвом Одеського національного університету імені І. І. Мечникова було видано понад 100 різних видів навчальної та наукової літератури.

Навчальних видань – 52 (навчальні і навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, довідники, методична література та ін.). Наприклад, В. В. Вербицкий, В. В. Реут «Введение в численные методы алгебры»; С. О. Якубовський, Ю. О. Ніколаєв та ін.. «Міжнародні економічні відносини»; І. Й. Сейфулліна, О. Е. Марцинко «Неорганічна хімія. Хімія s-, p-та d-елементів, їх роль в природі та біологічних процесах»; М. Н. Панченко та ін. «Вірусологія».

Наукових видань – 49 (монографії, збірники наукових праць, матеріали конференцій, автореферати та ін.).

Наприклад, О. Б. Дьомін, М. В. Алексєєнко «Шукач слов'янських скарбів В. І. Григорович»; В. І. Подшивалкіна та ін. «Соціальні технології: за ради чого? яким чином? з яким результатом?»; С. П. Ужєвська, В. О. Іваниця «Шкідники грибів та регуляція їх чисельності»; В. А. Смынтына и др. «Неравновесные процессы в сенсорных наноструктурах».

Автори вказаних робіт – доктори та кандидати наук, викладачі та наукові співробітники ОНУ; їх кількість з урахуванням співавторства наближається до 150.

Кількість авторів по напрямам науки розподіляється приблизно наступним чином: історія України та університету – 9, філософія – 3, фізика – 7, хімія – 5, біологія – 10, математика – 8, психологія – 5, соціологія – 3, економіка – 8, філологія – 6, юридичні науки – 1, журналістика – 1.

Науково-періодичних видань – 27 (Вісник ОНУ – 4 серії: бібліотекознавство, біологія, ГГФ, хімія; Мікробіологія і біотехнологія; Сенсорна електроніка і мікросистемні технології; Фотоелектроніка; Записки історичного факультету; Известия музейного фонду Браунера; Філологічні студії; Фізика аеродисперсних систем).

Одна з головних задач видавництва ОНУ і університетських авторів – формування фондів Наукової бібліотеки. Союз видавництва та бібліотеки здатний зібрати і зберегти на довгі роки труди вчених університету. Цьому сприяє і розсилка обов'язкових примірників видань у Державну наукову установу «Книжкова палата України імені Івана Федорова», Національну бібліотеку України імені В. І. Вернадського і ряд інших визначених бібліотек країни згідно із Законами України «Про видавничу справу» та «Про обов'язковий примірник документів».

Згідно з розпорядженням ректора у звітному році сумісно з Науковою бібліотекою та Навчальною частиною підготовлено та видано «Каталог видань Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, 2015». У цьому виданні вперше зібрані друковані праці співробітників нашого закладу, які видані не тільки нашим видавництвом, але й іншими видавництвами України.

В ювілейному 2015 році були видані присвячені 150-річчю заснування університету ряд видань, у тому числі:

- Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865-2015): наукове видання;

- Золоті імені Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (1865-2015) : науковий довідник;

- Історія міжнародного співробітництва Одеського національного університету імені І. І. Мечникова : наукове видання;

- Історія України в книжкових пам'ятках кінця XVII-XVIII ст. : зб. наук. праць;

- Напередодні апогею: одеські роки філософа і психолога – професора Миколи Яковича Грота (1883-1886) : монографія;

- Научно-исследовательский институт физики. Исторический очерк. 1903-2015 : научное издание.

Випуск навчальних і наукових книг грає визначальну роль у книговидавничій діяльності. І ті, хто пише, і ті, хто видає, несуть велику відповідальність перед сучасним і майбутніми поколіннями читачів.

З М І С Т

ПЕРЕДМОВА	3
РОЗДІЛ I. ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	5
1.1. ОСВІТЯНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ	5
<i>Проректор – кандидат біологічних наук, доцент О. В. Запорожченко</i>	
1.2. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТА	8
<i>Проректор – доктор історичних наук, професор В. М. Хмарський</i>	
1.3. ВИХОВНА РОБОТА	20
<i>Проректор – доктор історичних наук, професор В. М. Хмарський</i>	
1.4. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	36
<i>Начальник відділу кадрів – Ю. І. Мозговий</i>	
РОЗДІЛ II. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	44
<i>Проректор – доктор біологічних наук, професор В. О. Іваниця</i>	
2.1. НАВЧАЛЬНО-НАУКОВІ ПІДРОЗДІЛИ	44
2.1.1. Інститут математики, економіки та механіки	122
<i>Директор – кандидат фізико-математичних наук, професор В. Є. Круглов</i>	
2.1.2. Інститут соціальних наук	135
<i>Директор 0 кандидат історичних наук, доцент В. В. Глебов</i>	
2.1.3. Інститут інноваційної та післядипломної освіти	145
<i>Директор - доктор педагогічних наук, професор Л. М. Дунаєва</i>	
2.1.4. Біологічний факультет	162
<i>Декан – кандидат біологічних наук, доцент В. В. Заморов</i>	
2.1.5. Геолого-географічний факультет	168
<i>Декан – доктор геолого-географічних наук, професор Є. А. Черкез</i>	
2.1.6. Хімічний факультет	173
<i>Декан – кандидат хімічних наук, доцент В. В. Менчук</i>	
2.1.7. Фізичний факультет	187
<i>Декан – доктор фізико-математичних наук, професор Ю. Ф. Ваксман</i>	
2.1.8. Історичний факультет	196
<i>Декан – доктор історичних наук, доцент В. Г. Кушнір</i>	
2.1.9. Факультет романо-германської філології	201
<i>Декан – кандидат філологічних наук, професор Л. М. Голубенко</i>	
2.1.10. Філологічний факультет	208
<i>Декан – доктор філологічних наук, професор Є. М. Черноіваненко</i>	
2.1.11. Економіко-правовий факультет	216
<i>Декан – кандидат юридичних наук, професор В. І. Труба</i>	
2.1.12. Філософський факультет	221
<i>Декан – кандидат філософських наук, доцент О. В. Чайковський</i>	
2.1.13. Факультет журналістики, реклами та видавничої справи	225
<i>Декан – доктор із соціальних комунікацій, професор О. А. Іванова</i>	
2.2. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ПІДРОЗДІЛІВ	227
2.2.1. Наукова бібліотека	227
<i>Директор – М. О. Подрезова</i>	

2.2.2. Ботанічний сад	238
<i>Директор – доктор біологічних наук, професор О. М. Слюсаренко</i>	
2.2.3. НДІ «Астрономічна обсерваторія»	242
<i>Директор – доктор фізико-математичних наук, професор С. М. Андрієвський</i>	
2.2.4. Науково-дослідний інститут фізики	256
<i>Зам. директора – кандидат фізико-математичних наук, ст.наук.співр. В. Ю. Мандель</i>	
2.2.5. Інститут горіння та нетрадиційних технологій	262
<i>В.о. директора – доктор фізико-математичних наук, доцент М. І. Полетаєв</i>	
2.2.6. Навчально-науков-виробничий центр	267
<i>Директор – кандидат фізико-математичних наук, ст.наук.співр. М. А. Глауберман</i>	
2.2.7. Міжвідомчий науково-навчальний фізико-технічний цент МОН і НАН України (МННФТЦ) 270	
<i>Директор – доктор фізико-математичних наук, професор Я. І. Леніх</i>	
2.2.8. Біотехнологічний науково-навчальний цент	279
<i>Директор – доктор біологічних наук, професор Б. М. Галкін</i>	
2.2.9. Регіональний центр інтегрованого моніторингу і екологічних досліджень	287
<i>Керівник – кандидат фізико-математичних наук, ст.наук.співр. В. І. Медінець</i>	
2.2.10. Проблемна науково-дослідна лабораторія інженерної геології узбережжя моря, водосховищ та гірських схилів (ПНДЛ-1)	303
<i>Завідувач – кандидат геолого-мінеральних наук, доцент О. В. Драгомирецький</i>	
2.2.11. Проблемна науково-дослідна лабораторія географії ґрунтів та охорони ґрунтового покриву чорноземної зони (ПНДЛ-4)	306
<i>Завідувач – кандидат географічних наук О. І. Цуркан</i>	
2.2.12. Науково-дослідна лабораторія «Теплофізика високотемпературних процесів в дисперсних системах»	310
<i>Завідувач – кандидат фізико-математичних наук, доцент С. Г. Орловська</i>	
2.2.13. Науково-дослідна лабораторія «Теоретичної та молекулярної фізики» (НДЛ-14)	315
<i>Завідувач – кандидат фізико-математичних наук В. М. Махлайчук</i>	
2.2.14. Галузева науково-дослідна лабораторія морської геології ГНДЛ-3	320
<i>Завідувач – кандидат геолого-мінеральних наук І. О. Сучков</i>	
2.2.15. Науково-навчальний центр високотехнологічного обладнання і приладів спільного користування ННЦОП ОНУ	323
<i>Директор – С. І. Ракитська</i>	
2.2.16. АСПРАНТУРА І ДОКТОРАНТУРА	327
<i>Завідувач відділу – кандидат фізико-математичних наук, доцент О. П. Федчук</i>	
 РОЗДІЛ ІІІ. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ	 328
<i>Проректор – кандидат фізико-математичних наук, професор С. Ф. Скороход</i>	
 3.1. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	 328
<i>Керівник – кандидат фізико-математичних наук В. С. Гриневич</i>	
3.2. МІЖНАРОДНІ ПРОЕКТИ (ЗА ПАРТНЕРАМИ)	330
3.3. МІЖНАРОДНІ ПРОЕКТИ (ЗА ПІДРОЗДІЛАМИ)	343
3.4. ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНОЇ ОСВІТИ	357
<i>Директор – кандидат хімічних наук, доцент Л. М. Солдаткіна</i>	
 РОЗДІЛ ІV. АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ	 362
<i>Проректор – В. І. Серотюк</i>	

4.1. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	363
<i>Головний бухгалтер – Л. О. Калініна</i>	
РОЗДІЛ V. ДІЯЛЬНІСТЬ СТРУКТУР РІЗНОМАНІТНОГО ФОРМАТУ І СПРЯМУВАННЯ	370
5.1. СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ.....	370
<i>Голова Ради студентського самоврядування – Д. Дьякова</i>	
5.2. ПРОФКОМ СТУДЕНТІВ І АСПРАНТІВ.....	374
<i>Голова профкому студентів – В. В. Пенюв</i>	
5.3. ПРОФКОМ ПРАЦІВНИКІВ	377
<i>Голова профкому – кандидат педагогічних наук О. І. Вавілова</i>	
5.4. ВІДДІЛЕННЯ ДОВУЗІВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ.....	378
<i>Завідувач – М. В. Пащенко</i>	
5.5. МУЗЕЇ.....	387
5.5.1. МУЗЕЙ КНИГИ	387
<i>Завідувач – кандидат історичних наук О. В. Полевицькова</i>	
5.5.2. ГЕОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ/ПЕТРОГРАФО-МІНЕРАЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ	390
<i>Завідувач – В. П. Усенко</i>	
5.5.3. ПАЛЕОНТОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ	391
<i>Директор – Н. Г. Подоплелова</i>	
5.5.4. ЗООЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ	393
<i>Завідувач – доктор біологічних наук В. О. Лобков</i>	
5.6. ЦЕНТР КУЛЬТУРИ ТА ДОЗВІЛЛЯ СТУДЕНТІВ ТА СПІВРОБІТНИКІВ.....	394
<i>Директор – Е. А. Чечельницький</i>	
5.7. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ І СПОРТИВНА ПІДГОТОВКА.....	396
<i>Завідувач кафедру – О. М. Казанова</i>	
5.8. ВІДДІЛ (БЮРО) СПРИЯННЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЮ ВИПУСКНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ	398
<i>Завідувач – О. І. Бойко</i>	
5.9. ВИДАВНИЦТВО ОНУ імені І. І. МЕЧНИКОВА.....	400
<i>Директор – Н. Г. Юргелайтіс</i>	

Наукове видання

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА – 2015

У черговому випуску видання «Одеський національний університет імені І. І. Мечникова – 2015» наведено основні досягнення та результати освітянської та наукової діяльності у 2015 році

Головний редактор – Ігор Миколайович Коваль

Видано в авторській редакції

Підп. до друку 10.05.2015. Формат 60x84/8.
Умов.-друк.арк. 46,97. Тираж 55.
Зам. № 1394.

Видавець і виготовлювач

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4215 від 22.11.2011 р.
Україна, 65082, м. Одеса, вул. Єлісаветинська, 12
Тел. (048) 723-28-39. E-mail: druk@onu.edu.ua